

[illegible]

في بيان تعريف الجغرافية وترتيب رسالتها	في بيان المقدمة وتقسيمها	المسئلة الاولى في بيان كيفية كرة العالم
١	١	١
في بيان تقسيم الدنيا	في بيان كيفية وضع اوراق الاطلس توجه الوجه	في بيان كيفية توجه الوجه
٢	٦	٦
في بيان الاصطلاحات الجغرافية	الباب الاول في بيان تصوير الكرة	الباب الثاني في بيان اربعة وتقسيمها
٣	٨	٩
فصل في بيان ممالك بورتقال	فصل في بيان ممالك اسبانيه	فصل في بيان ممالك فرانجه
١١	١٥	٢٧
فصل في بيان ممالك انكلين	فصل في بيان مملكة اسقوجيه	فصل في بيان مملكة ايرلانند
٤٦	٥٧	٦٣
فصل في بيان ممالك نيديرلانند وفلمينش	فصل في بيان جمهورية هولاجيه	فصل في بيان ممالك ايطاليه
٦٧	٩٩	١١٥

في بيان مملكة صوويه	في بيان مملكة ميلانو	في بيان جمهورية ونديك
١١٨	١٢٢	١٢٤
في بيان جمهور جنوبين	في بيان جمهورية لوقه	في بيان ممالك ريم باپا
١٢٢	١٢٣	١٢٧
في بيان ممالك نيابول	في بيان جزيرة جيبيليا	في بيان جزيرة صاردنيا
١٤٤	١٤٩	١٥٠
في بيان جزيرة قورسقه	فصل في بيان ممالك نجه	في بيان الممالك من اطراف نهر طونه
١٥١	١٥٢	١٥٥
في بيان مملكة استريج	في بيان مملكة اشتايرومارق	في بيان مملكة كرونتن
١٥٥	١٥٦	١٥٧
في بيان مملكة قران	في بيان مملكة باواريه	في بيان مملكة اوتر فالس
١٥٧	١٥٨	١٦٠

في بيان مملكة طيرول ١٦١	في بيان مملكة صلسبورغ ١٦٢	في بيان مملكة شوابن ١٦٣
في بيان الممالك من اطراف نهر راين ١٦٥	في بيان الممالك من اطراف نهر ماين ١٧٣	في بيان مملكة فرائكن ١٧٣
في بيان ولاية هسن ١٧٧	في بيان بلاد وتراو ١٧٨	في بيان الممالك من اطراف نهر وزر ١٧٩
في بيان ولاية وست فالن ١٧٩	في بيان ولاية براونشويغ و لينبورغ ١٨٤	في بيان بلاد اوست فريزلاند ١٨٤
في بيان ولاية اولدنبورغ و دلمنهورشت ١٨٤	في بيان ولاية برامن ١٨٤	في بيان بلاد فردن ١٨٥
في بيان الممالك من اطراف نهر البي ١٨٥	في بيان بلاد شلزويغ و هولشتاين ١٨٦	في بيان بلاد مكلنبورغ ١٨٨

في بيان بلاد هالبرشتناد ١٩١	في بيان بلاد مغذبورغ ١٩٠	في بيان بلاد صقسن لاوينبورغ ١٨٩
في بيان بلاد طيرنكن ١٩٧	في بيان ولاية ماين ١٩٣	في بيان مملكة اوبر صقسن نعي نعلقران ١٩٣
في بيان بلاد موراو ٢٠٤	في بيان مملكة بوهيميا ٢٠١	في بيان ولاية لاوزنيج ١٩٩
في بيان ممالك براندنبورغ ٢٠٨	في بيان ولاية شلهزويغ ٢٠٥	في بيان الممالك من اطراف نهر اودر ٢٠٥
فصل في بيان مملكة نورويجيا ٢١٥	فصل في بيان مملكة دنمارك ٢١٢	في بيان بلاد پومرن ٢١٠
في بيان مملكة اقواين ٢٢٧	فصل في بيان ممالك بولونيا يعني له ٢٢٣	فصل في بيان ممالك اشود ٢١٧

فصل في بيان بلاد لِثَاوَن	في بيان مملكة پُروسِيَا	في بيان مملكة فُولَا نَد
٢٢٨	٢٢٩	٢٣٢
فصل في بيان ممالك مَسْقُو	في بيان ممالك تاتار صغیر	فصل في ممالك هَنغارِيه یعنی بجارج
٢٣٣	٢٣٨	٢٤١
في بيان ولايت اِسْلاوُونِيه یعنی سرم	في بيان مملكة هَرَوَات	في بيان ايلات بوسنه
٢٤٦	٢٤٧	٢٤٨
في بيان جمهور طَلماچِيه مع دوبرو ونديک	في بيان مملكة سَرَوِيه یعنی سِيْمْدَر	في بيان مملكة آزْدَل
٢٤٨	٢٤٩	٢٥٠
في بيان ولاية اِفْلَح وَبَغْدَان	في بيان بلاد بَلْغَر	في بيان بلاد نفس روم
٢٥١	٢٥٢	٢٥٢
فصل في بيان کَرَاچِيه یعنی بلاد بُونَان	في بيان بلاد آرْتُوْد	في بيان البلاد في جوار سالانيک
٢٥٤	٢٥٤	٢٥٥

في بيان مملكة مُورَه	في بيان خزيره کَرِيْد	في بيان جزيره آغْرِ يوس
٢٥٦	٢٥٧	٢٥٨
الباب الثالث في بيان اَرنَا یعني ممالك شَرْقِيه	فصل في بيان الممالك العُثمانيه الشَرْقِيه	في بيان ممالك اَناطُولِي
٢٦٠	٢٦٣	٢٦٤
في بيان اِيالت کِتاهِيه	في بيان اِيالت اَماسِيه	في بيان اِيالت قُونِيه
٢٦٥	٢٦٥	٢٦٦
في بيان اِيالت مِلَاتِيه	في بيان جزيره قَبْرِيس	في بيان ايلات حَلْب
٢٦٦	٢٦٦	٢٦٧
في بيان ايلات طَرَف بَلِيس الشَّام	في بيان ايلات الشَّام الشَّرِيف	في بيان الارض المَقْدِسَة وَتَقِيْم بَنِي إِسْرَائِيل
٢٦٧	٢٦٧	٢٦٨
في بيان بلاد العَرَب	في بيان مملكة کُورجِسْتَان	في بيان بلاد تُرکْمَن
٢٧٠	٢٧٣	٢٧٤

فصل في بيان ممالك هند	فصل في بيان ممالك عجم	في بيان ديار بكر وبغداد
٢٧٩	٢٧٥	٢٧٤
فصل في بيان الجزائر من اطراف الممالك الشرقية	فصل في بيان ممالك چين	فصل في بيان ممالك تاتار كبير
٢٨٨	٢٨٥	٢٨٤
فصل في بيان مملكة فأس	فصل في بيان بلاد بربر	الباب الرابع في بيان افرقة وتقسيمها
٢٩٥	٢٩٤	٢٩٣
فصل في بيان مملكة تونس	فصل في بيان مملكة جزائر	فصل في بيان مملكة مراكي
٢٩٧	٢٩٦	٢٩٦
فصل في بيان بلاد الكريد	فصل في بيان مملكة برقه	في بيان طرابلس الجزائر
٢٩٩	٢٩٨	٢٩٨
فصل في بيان ممالك جوبينه	فصل في بيان بلاد سودان	فصل في بيان جزيرة صحاري
٣٠٠	٢٩٩	٢٩٩

فصل في بيان مملكة حبش	فصل في بيان مملكة نوبه	فصل في بيان اقليم مصر
٣٠٣	٣٠٣	٣٠١
فصل في بيان ممالك زنكبار	فصل في بيان ممالك قفاره	فصل في بيان ممالك كونكو
٣٠٥	٣٠٤	٣٠٤
فصل في بيان جزائر قناريه	فصل في بيان الجزائر من اطراف افرقه	فصل في بيان ممالك منوموطيه
٣٠٧	٣٠٦	٣٠٦
الباب الخامس في بيان الارض الجديده	في بيان جزيرة مداغشقر و سائر	في بيان جزائر قاپو ورده
٣٠٨	٣٠٧	٣٠٧
فصل في بيان ممالك مكسوق جديده	فصل في بيان ممالك مكسوق عتيقه	فصل في بيان الارض الجديده شماليه
٣١٣	٣١٢	٣١٢
فصل في بيان ممالك نوه فرانجيه	فصل في بيان ممالك قناده	فصل في بيان ممالك فلورده
٣١٤	٣١٤	٣١٤

في بيان مملكة لُويْزيَانَه	في بيان مملكة وِرْغِينِيَه	في بيان مملكة نُورِوِ اشُوجِيَه
٣١٤	٣١٤	٣١٤
في بيان مملكة نُورِوِ هُولَانْدِيَا	في بيان مملكة نُورِوِ اَنْكَلِيَا	في بيان مملكة عَقَادِيَه
٣١٤	٣١٥	٣١٥
في بيان مملكة نُورِوِ بَرُطَانِيَه	في بيان ممالك نُورِوِ دَانِيَه وَنُورِوِ وُوسْتِ وَالسَّ جَنُوبِيَه	فصل في بيان الارض الجديدة
٣١٥	٣١٥	٣١٥
في بيان ممالك تَرَا فَرْمَا	في بيان مملكة پَرُو	في بيان مملكة كِيْلِي
٣١٦	٣١٦	٣١٧
في بيان بلاد تَرَا مَغْلَانِيَقَا	في بيان مملكة تُوقُومَانِيَه	في بيان مملكة يَا رَاغِي
٣١٧	٣١٧	٣١٧
في بيان مملكة بَرَا زِيلِيَا	في بيان ممالك عَمَّا سُونْ	فصل في بيان الجزائر من اطراف الارض الجديدة
٣١٧	٣١٨	٣١٨

في بيان جزائر آرُورِسْ	في بيان جزائر اَنْتِيَلَا	في بيان جزيرة اِسْپَانِيُولَه
٣١٩	٣١٩	٣١٩
في بيان جزيرة قُوبَا	في بيان جزيرة يَا مَائِقَه	في بيان جزيرة بُورْتُو رِيْقُو
٣١٩	٣١٩	٣٢٠
في بيان جزائر بَارْلُو وَنُتُو	في بيان جزائر صُوتُو وَنُتُو	في بيان جزائر لُوقَايْ
٣٢٠	٣٢٠	٣٢١
في بيان جزيرة تَرَا نُورِوِ وَغِيَرَه	في بيان جزائر بَرُمُودِسْ	في بيان جزيرة قَلِفُورْنِيَه
٣٢١	٣٢٢	٣٢٢
في بيان جزيرة ذِيَاب وَجَزِيرَه كَلَاب وَسَابُو	في بيان جزائر سِلِيْمَانْ	في بيان جزائر لَا تَرُو نُومْ
٣٢٢	٣٢٢	٣٢٣
الباب السادس في بيان الارض المجهولة شماليه	في بيان الارض المجهولة شماليه	في بيان نُورِوِ زَمَلَا
٣٢٣	٣٢٣	٣٢٣

في بيان ولايت الشيخ بركن	في بيان ارض خضراء	في بيان بلاد يستو
٣٢٤	٣٢٤	٣٢٥
في بيان نووم آليون	في بيان بلاد فرسلاند وتول	في بيان الارض المحمولة للجنوبية
٣٢٥	٣٢٦	٣٢٦
في بيان نووم هولانديا	في بيان نووم جوينية	في بيان بلاد قرينتارية
٣٢٦	٣٢٦	٣٢٧
في بيان بلاد تراده قويروس	في بيان بلاد تراده ديمتر و نووم زلاتديا	في بيان بلاد النار
٣٢٧	٣٢٧	٣٢٧
الخاتمة في بيان احوال الكرك	المسئلة الاولى في بيان الدواير والخطوط وغيرها	فصل في بيان القطب
٣٢٧	٣٢٩	٣٣٠
فصل في بيان خط استواء	فصل في بيان منطقة البروج	فصل في بيان دائرة المدار
٣٣٢	٣٣٣	٣٣٥

فصل في بيان دائرة مقسمة لاستواء الليل واستقرار الشمس	فصل في بيان المنطقة	فصل في بيان دائرة مدار القطب
٣٤٠	٣٣٩	٣٣٨
فصل في بيان سمت الرأس والقدم	فصل في بيان دائرة الافق	فصل في بيان دائرة نصف النهار
٣٤٦	٣٤٥	٣٤١
فصل في بيان عرض المكان	فصل في بيان طول المكان	فصل في بيان ارتفاع القطب
٣٥١	٣٥٠	٣٤٧
المسئلة الثانية في بيان فائدة الكرك ودوايرها وخطوطها	فصل في بيان الاقاليم	فصل في بيان دائرة الساعات
٣٥٤	٣٥٣	٣٥٢
في بيان طلب عرض المكان	في بيان وضع المكان	في بيان وضع الكرك
٣٥٥	٣٥٥	٣٥٤
في بيان طلب طول مكان	في بيان طلب الافق لمكان	في بيان طلب ارتفاع المكان
٣٥٦	٣٥٦	٣٥٦

في بيان معرفة درجات الشمس ٣٥٧	في بيان معرفة ان الشمس في اى برج كان في يوم فلا ٣٥٨	في بيان معرفة طريق نصف النهار لمكان ٣٥٩
في بيان معرفة ساعة طلوع الشمس وغروبها ٣٥٨	في بيان طول الايام والليالي ٣٦٠	في بيان هل يستوي طول الايام في كل مكان ام لا ٣٦١
في بيان طول الايام لمن هو ساكن تحت القطب ٣٦٢	في بيان تستوي الساعات في كل البلاد من الدنيا ٣٦٣	في بيان اختلاف السنين والاقفا وتبديل الهواء ٣٦٤
في بيان اختلاف الظل ٣٦٧	في بيان كيفية الاستواء ٣٦٨	في بيان كيفية استقرار الشمس ٣٦٨
في بيان كسوف الشمس والقمر ٣٦٩	في بيان معرفة جهة المكات في الكرة ٣٦٩	في بيان معرفة المسافة بين موضعين على الكرة ٣٧١
في بيان معرفة المسافة على الخطة ٣٧٣	في بيان معرفة ان رجلاً اذا سافر في اى موضع هو ٣٧٤	تمت ٣٧٥

هذا الشاهد الذي هو
 شاهد على العظمى الفاضلة
 العظمى العظمى العظمى
 العظمى العظمى العظمى
 العظمى العظمى العظمى
 العظمى العظمى العظمى

170

لحمده الذي كان قبل العالمين موجوداً قديراً • ثم
أبدع نظام الوجود فأنشأ الأشياء وقدر فيها تقديرًا •
وخلق بقدرته سبع سموات عالياً ورب فيها
الأسباب • فجعل فيها الشمس والقمر والنجوم لينعم
عدد السنين والحساب • وخلق الأرضين بما
فيها من البحار والجبال وسائر الموجودات • لتكون
لنا نك على وحدانيته وكما قدرته دلائل وآيات
بنيان • فحمدك اللهم على ما أوليتنا من
الآلاء وأنت لها باعث • ونشكرك على ما
أعطيتنا من النعماء وأنت لكل شيء وارث •

ونسئلك أن تصلي على سيدنا محمد النبي
الستار • الذي أربته ملكوت السموات والأرض
في ليلة المعراج • فصلّى مع ذوات الأنفس القدسية
والأرواح • ثم عرج فيها إلى سدرة المنتهى
وشاهد العجائب ورجع قبل الصبح • وعلى
أله وأصحابه الطيبين الطاهرين والزستار •
صلوة دائمة إلى يوم نفع فيه النفاخ • أما
بعد فلما أمرني من علا شأنه من بين العباد •
وأشهر اسمه في كثير من المدن والبلاد • وهو
العالم الفاضل أكمل الغزاة في دهره بين الأشاود •
وبين الوزراء العظام في تدبير أمور الجهاد أنشأ
المأخذ • أسعد فتاح المدائن والأمصار •
وأفضل حفاظ البلاد والأقطار • قطب
الاعالي ومدار الاعتزاز • وفلك المعالي
ومحور الامتياز • المنعم المحسن المقبول

رساله جغرافیه که ترجمه بود

بوغرافیه لا طن دیلی اوزره دنیا جرمی و اوستند
اولانی بیان اتمکه دیرله بودخی یکی وجه اوزره که
بری عقل ایله یعنی علم هندسه و غیره و بری
نقل ایله یعنی روایات و حکایات ایله در **پس**
ای طالب و راغب بکمل که بر او یک صاحب و یا
ساکنی کند و اولدوغی بدیتک کیفیت و احوالی
بلمکدن غفلت اند و کندک او تور معیوب اولدوغی
کی اولوقدرت صاحب اولان الله تعالی خلق
اندوکی دار دنیا ده ساکن اولان کمنه ادف
نظر ایله نظر اتمیوب دنیا نك مصنوعا عجیبه
بلمکدن غفلت ایلان دخی معیوب اولمغه لایق
اولور **امدی** یو دنیا یی و اوستنده اولانی آسان

وجه ایله بلمک یا چون یو رساله بر مقدمه و آلتی
باب و برخاتمه اوزره مشتمل قلام **مقدمه** یو
مقدمه ایکی مسئله اوزره در **اولکی مسئله**
دنیا جرمک احوالی بیان ایدر • معلوم اوله که
یو دنیا قار یوزکی مددوردر شویله کم الله تعالی
قدرتیه بر طرفه اولنلرک ایقلری اول بر طرفه
اولنلرک ایقلرینه مقابله سنک اولور • و بتون
دنیا نك اطرافند ^{یوز} اون بیک سکر ساعتدر یعنی بر
کسه بر یوز یوز و سه مثلاً مشرقدر مغربه یا
خود لودس طرفندن یلدوز طرفنه دنیا کورم سنک
یوز و سه تا اولکی مکاننه کلنجه دک اون بیک سکر
یوز ساعت یوز و مش اولور • و دخی دنیا کره و آکا
متعلق اولان بیان اتمکه چوق نشینه محتاجدر
همان مبتدینک فهمنه آسان اولسون دیو یو
مقامه انحق دورت شیء بیان ایدوب باقی سین

ان شاء الله تعالى خاتمه ده بیان اید روز • شول
 دورت شیئك **او لكیسی** گوگك تقسیمی در **ایکینچی**
 دنیاك تقسیمی در **اوچینچی** اطلال سرخرطه لرك
 وضعی در **دورده** یی یوزك توجهی در **امتا** گوگك
 تقسیمی بودر که بر حجره نك دورت طرف اولدوغی
 یکی گوگك دخی دورت طرف تصور اولمق کرکدر
 یعنی بریسی کون طوغدوغی یرکه **آکا شرق** لاطیجه
اورینش دیرلر و بری کون باتدوغی یرکه **آکا غرب**
 لاطیجه **اوقسیدنش** دیرلر و بری کون زوالده اولدوغی
 یرکه **آکا لودس** طرفی لاطیجه **مردیدنش** دیرلر و بری
 لودسك قرشوسند شرق ایله غربك مابینده
 اولان یرکه **آکا یلدوز** طرفی لاطیجه **سب تنشیر**
 دیرلر • و بونلره کوره دخی دورت باشموز کارلر
 تقسیم اولنورلر یعنی کون طوغوسندن اسن یرکه
اوروش دیرلر و کون باطی سندن اسن یرکه **زفیروش**

دیرلر و کودس طرفندن اسن یرکه **لودس** دیرلر و دخی
 یلدوز طرفندن اسن یرکه **بور یاس** دیرلر • **امتا**
 دنیاك تقسیمی اوچ وجه اوزره اولون **بری** تقسیم
 عقلی و **بری** تقسیم خلقی و **بری** تقسیم ملوک در **امتا**
 تقسیم عقلی اولدر که بوقنده اولان عالملر و خاذاقلر
 عقلارنده جمله دنیاك اطرافنده دورلور و رلو
 دایره لر و خطلر چکمشلر در که آنلرک بعضی سین
 بوند بیان ایدوب باقی سین کره نك بحثنده تماما
 تفصیل ایدر روز • و دخی عقلارنده دید و کمزدن مراد من
 بودر که اول دایره لر و خطلری عالملر ایتق عقل
 ایله تصور اتمیشلر زیر یوزنده آنک یکی خطلر
 و دایره لر موجوده دکلدر و لکن تکلف اولمق
 فهمه آسان اولمغیچون بتون دنیاجر منک رسمنده
 آنلری دخی چکمشلر • امدی جمله دنیاجر منک
 اطرافنده یوقارودن آشاغه آکری خطلر چکیلوب

جمله سی کرک یقاروده و کرک اشاغیده بر نقطه ده
جمع اولور لجمع اولدوغی نقطه لرک بری یلدوز
طرفنده درکه رسمده یقارو طرفیدر آکا **قطب**
شمالی لاطجه **پولس عرقیقوئس** دیرلر و بری
لودس طرفنده درکه رسمده آشاک طرفیدر آکا
قطب جنوبی لاطجه **پولس عنطر قیقوئس** دیرلر
ودخی دنیانک اورتیه سندن بر طوغر و خط کیده
عالمرا آکا **خط استوا** لاطجه **اقوا طور** دیدیلر
بو بر خط درکه کونش آکا کلدکه بتون دنیا ده
کون و کیجه برابر اولور • بو خط ده من اوله الی
اخره کی بیاض و کی سیاه او فاجق آراقلر وارده
آنلر درجه لره اشارتده هر بری بر یوزنده او توز
ساعت مقداری در و انلرک عددی جمله دنیانک
اطرافنده اوچ یوز آلتمش در بو اوچ یوز آلتمش درجه
او توز ایله ضرب اولندقدن اون بیک سکن یوز ایدر

3
امدی بوندن معلوم اولدیکه بتون دنیانک
اطرافنده اون بیک سکن یوز ساعت ایش نیکم
یوقاروده ذکر ایتدیک • ودخی اول درجه لرک
هر بری التمش دقیقه به تقسیم اولنور و هر
دقیقه یاریم ساعت ایدن • بود دقیقه لردخی
مفضل اولان جرئی خوطه لردیه یعنی رسم کلغلر
ترقیم اولنمشلر امدی غافل بولتوب آنلرک درجه لر
ایله مبادله اتمیه لر • **آما** تقسیم خلق اولدیکه
وقتاکه الله ذوالجلال و قادر ذوالکمال امر
ایتدیکه کوکلرک آلتند صولر معین یلرده جمع
اوله لرتاکه بر یوزینک بعضی سی ظاهر اوله بو
زمانه کلجه تقسیم خلق اولایکی دورلو اولدی
بری قره لردن و بری صولردن • و بو ایکسی جمله
دنیانک اطرافنده وجه عجیب ایله مختلط در
قره ده اولان ولایتلر دخی اوتیه بر و طاعلمش

یا تا زلزله و اگر چه بویقین زمانه ده کیم جبار غلام
یو کسکه و از روبرو یسید اولان و لا یقارون
صیح خبر و بر دیسه که یننه بعضی شدت
بر ددن و بعضی یاوز اها لیدن او توری هیچ
بر کسکه انلوم سفر اتمیوب مجروله قالمشله
امدی بوندن معلوم اولدیکه قره ده اولان
ارض دخی یکی قسم انفس بری ارض معلومه بری
ارض مجروله **اما** ارض معلومه دخی دوزده
تقسیم اولندی بری یلدوز طرفند در که آکا
روم ایلی **لا طنج** اروپیه دیتاون و بریسی کون
طوغوسی طرفند در که آکا ارض شرقیه یا خود
مشرق **لا طنج** عازنیا دیرلر و بریسی کون باطیسی
طرفند در که آکا ارض غربیه یا خود مغرب **لا طنج**
عمرقه دیرلر و بریسی دخی یکه دنیا در که اولدخی
کون باطیسی طرفند دو **لا طنج** عمرقه دیرلر

اما ارض مجروله اولدخی یکی قسم در بری قطب
شمالی اطرافند اولان ارض مجروله دو **لا طنج**
تورا انقوغنی تا سب تنریونالس دیرلر و بری دخی
قطب جنوبی اطرافند اولان ارض مجروله دو **لا طنج**
تورا انقوغنی تا عوسترالس دیرلر و آنکی سینه
بر کسکه و اصل اولیوب مجروله قالدقلری شدت
برد سببیه در و کورک ارض معلومه ناک دور
قسمتی و ارض مجروله ناک یکی قسمتی ان شاء الله
تعا کتد و با بلرنده تفصیل اوزر بیان لیده رن
اما اول جمع اولان بیوک حوالر قلیچدر اگر سوال
اول نور سیه معلوم اوله که بتون دنیا ناک اطرافند
آقان ویرالتن دن بعض بوغزلردن یننه جمع اولان
حوالر جمله سی بحر محیط یا خود دیشون دگر تسمیه
اولنور **لا طنج** اوچیانوس دیرلر و اول وقت که
یکی دنیا دن خبر اولیوب انهور مجروله ایدی

بوجر محیطی دورت باش روز کاره کوره تقسیم
اید لر دی شویله که کون طوغوسی طرفه اولان
دیش دکره بحر محیط شرقی **لا طنجہ** اوچیا نوس
اورینتالس یاخود اوچیا نوس اند قوس یعنی
هیند دیش دکره دیبر لر زیارهند انک قرشوند
ودخی کون باطیسی طرفه اولان دیش دکره بحر
محیط غربی **لا طنجہ** اوچیا نوس اوقسیدنتالس
یاخود اوچیا نوس اطالانتقوس یعنی اطالاس دیش
دکره دیبر لر زیا عفرقه ده اولان اطالاس طالعروک
قرشوسنده ده **ودخی** اوچیا نوس طرفه اولان
دیش دکره بحر محیط جنوبی **لا طنجہ** اوچیا نوس
مرید یونالس یاخود اوچیا نوس اطلیویقوس
یعنی سیاهلر دیش دکره دیبر لر زیا سیاهلر
قرشوسنده ده **ودخی** یلدوز طرفه اولان
دیش دکره بحر محیط شمالی **لا طنجہ** اوچیا نوس

سب تنریونالس یاخود اوچیا نوس غلاتیالس
یعنی بوزلو دیش دکره دیبر لر زیارشدت برزدن
اکثریسی طومشده اما یکی دنیا بولنوب معلومه
اولدقدن صکره زیاده صولر ظاهر اولدوغندن
اوتوری مذکور اولان دورت دکره دن ماعدل دخی
ایکی بیوک دکره ضبط اولمق کرک بری یکی دنیانک
صاغ طرفه ده که آکا بحر شمالی **لا طنجہ** ماره سب
تنریونالس یاخود اسپانیه دیلی اوزره مار
دل نورد دیبر لر وبری یکی دنیانک صول طرفه ده
آکا بحر ساکن **لا طنجہ** ماره باجفقوم یاخود
اسپانیه دیلی اوزره مار دل چوز دیبر لر وبری
دخی معلوم اوله که بونلردن ماعدل دخی چوق
دکره واردر وکن انار دنیانک یک طشرم سده
بولنوب ایچروده بولند وکنین اوتوری یاکنده
هیتقنه کوره ویا آکایقین مملکت کوره شمیه

اولنور **مثلاً** قره دکن و آق دکن و عربستان دکن
کی انلرک هر بریسی ان شاء الله تعالی کند وای
مشقل اولان یا بلرده بیان اید **روان** تقسیم
ملوک بودر که بتون دنیا هیچ بر زمان فرد
واحد دن ضبط اولمه مشدن بلکه بعضی سین
پادشاهار و بعضی سین قرالار و بعضی سین غیر یار
ضبط ایتدکاری اجلدن حالا بریونند دورلو
دورلو پادشاهلک و قرالک کی مملکتلر وارد
و ضبط ایتدکاری مملکتلرک حدودی خرطه ده
یعنی رسم کاغده او فاجق نقطه لرایله ترقیم
اولمشده و زیا ایضاح ایچون صکره دن ینه
الوان مختلفه ایلده بویاغمشده و لکن شول
خرطه ده که بتون دنیا آند نقش اولمشده غایت
محمل اولد و کندنا و توری بوحد و دلر بولماز همان
مفضل اولان خرطه لر مخصوصه تقسیم بوند

تمام اولدی **امنا** اطلاس خرطه لریک وضعی اولدر که
دایما شویله وضع اولمق کرکدر که خرطه نک
دورت یانی کوکدر کی تقسیم اولنان دورت یانی
ایله موافق اوله یعنی خرطه ده یازیلان کون
طوغوسی کوکدر کی کون طوغوسیله موافق
اوله سایر طرفلر دخی بوکا قیاس اولنه و اگر
خرطه ده بوالفاظلر یازیلد یسار هیچ اولمسه
مقناطیس اکنه آند نقش اولمشدر که دایما
آنک اوجی یلدوز طرفنه درامدی بویله اولدقد
بو وضع اولکی دن آسهل در زیر همان اول
اکنه نک اوجنی یلدوز طرفنه چور مکه خرطه
تمام وضع اولمش اولوره **امنا** یوزک تو جهی
بودر که اگر بقاجق خرطه سی منفصله اولوب
مجلده دکل ایسه اکثرک عادی بودر که پنجره
قرشوند دیواره تعلیق ایدلر شویله که

يلدوز طرفي يوقارويه كله انجلين مستعيسى حوق
 اولوب يري طار وياخرطه لي آزا اولان كمنسته
 اولدخي اويله تعليق ايدن وكن بو وضع فهله
 ثقيلا اولوب بعض ولايتلار سمتهلرندن تحويل
 اولمق قورقوسدنك اوتوري آني ترك ايدوب
 همان خرطه يي مجلد اولسون منفصله اولسون
 بالاده مذكور اولان وجه اوزنه يره وياغيري
 شي اوزرينه بسط ايدك وشوييله اوتوره كه
 يلدوز طرفي يوزينه مقابل كله اول تقديرده
 يوزي دخي كوكل يلدوز طرفنه ارقه سي لودس
 طرفنه صاغي مشرقه وصول مغربه طوغزو
 اولور **ايكني مسئله** بومسئله ده اكثر ياخرطه
 لاطنجه يازيلان وبله سي لازم اولان اصطلاحات
 يوغر آفيه يي بيان ايدركه بونلور **اوجيانوش**
 شول بيوك دكتر دركه ساير دكترلي احاطه اتمشدا

آكا بحر محيط ويا ديش دكتر ديولر **ماره** ديش دكتر
 ايجرويه كيومش وقوه يه يقين بر بيوك پارچه دركه
 آكا على الاطلاق بحر ويا دكتر ديولر وكاه بونلوك
 بريسي آخرك يرنده استعمال اولنور يعني **ماره**
 ديه جك مجلد اوجيانوش يا خود عكس اوزنه
 ديولر **سپينوش** ويا **غولفو** شول دكتر دركه اگروجه
 بر ولايتك ايجروسنه كيومش آكا كوزقز ديولر
 واکراول كيون دكتر بيوك ايسه آكا دكتر ديولر
 واکرغايت كوچك ايسه پوروش يعني ايمان ديولر
اوزپوش دكتر دويوب آكا يقين كان سنه وكنونه
 چكوب يطان يوردر كه آكا جيرد آب ديولر **فرا اوم**
 دكتر طار اولسي ويا آكسوز يولي ويا دكتر
 آقنقسي دركه آكا بوغر ديولر **لا قوش** بر ولايتك
 اوتور سنه بر بيوك طور صودر كه آكا كول ديولر
 واکرغايت بيوك ايسه آكا دخي دكتر ديولر **بالوش**

بر باطل و دگره دیرلر **فلو و یس** آقان صویه یعنی
 نهره و دره یه دیرلر **انزله** جمله سی صویله احاطه
 اولمش بر پارچه بود که آکا آطه دیرلر و بونک
 کی یلر دنیا ده نیجه بیک واردر **پننزله** جمله سی
 صویله احاطه اولمیب اکثری احاطه اولنان
 یردر که آکا نصف آطه دیرلر **استموس** ایکی دکر
 اولسند بر آکسوز یوه دیرلر یکی دنیا نك اورته
 اولدوغی کی **ترافیرما** شول یردر که نه آطه اوله
 و نصف آطه اوله و نه ایکی دکر اولسند آکسوز
 یر اوله که آکا ارض متصله دیرلر **عرجیلا غوس**
 جوق آطه لوجمع اولدوکی یردر که آکا مجمع الجزائر
 و یا آطه لر قرالیدی دیرلر مشهور اولان آق
 دکرده و هندك اطرافنده اولنلردن **سرتشهر**
 بر خوفی یردر که کمی آند صاریله و یا خود
 طوره کورک قوم اولسون و کورک قیه اولسون

یو یرلری انحق کیمجیلر بیلورلر **استموس یوم** دگر
 کورولدی و چاغلادی یه دیرلر **لیتوس** دکر کنایه
 کیمیلر آکا یقلاشه بیلله و اگر انلردن بوقاج ایسار
 اول زمان **لیتور** دیرلر یعنی دکر یا لیبی دیمکدن
 و اگر دکر کنایه اولمیب همان نهر و دره کنایه
 ایسه **ریه** دیرلر **اوستیوم** هر بر نهرک و دره نك
 قاوشدوغی یوه دیرلر کورک دکر ایله و کورک بر آخر
 نهر ایله اولسون آکا مدخل نهر و یا مجمع نهر دیرلر
بودوس دکر دن کیمیلر کیروب فور تونه دن سلامتد
 اولدقلری یردر که آکا ایمان دیرلر اکثر یا اسکله لره
 اولور و اسکله نك شهرت ایمانك ایو و متین اولمسله
 اولور و بو ایمانلرک اکثری عملی دن **قابوت** بر
 ولایتدن پک اوزاق دکر ایچنه کیرن سیوری
 طور قلی بوز و قدر که اوزاق دن کورینور کیمجیلر
 آنی قابو تسمیه ایدلر جمله دن مشهور اولان

كُفْرَ فَهَدَه قَاوُد بُونَه ايسِي در يعني ايو اُميد
 بروني ديمكده زيرا فراجه واسپاينه وانگلين وغيره
 كميلري اورايد كلوب كچد كلرنده ياري يولي كچدك
 تيز هنده يا خود تيز وطنه موزه واصل اولوروز
 ديواوميد ايدر لر مقدمه بونده تمام اولري
 بوندن صكره باب لر شروع اولور **اولكى باب**
 بتون دنيا جرميك خوطه سنده ضبط اولنا جوق
 نسته لري بيان ايدر يوقاروده ذكر اولنديكه
 دنيا مَدَقَر قاربوزه بگنر واوستنده اولان دائره
 وخط ومملكته وحوالك بعضيسي دخی ذكر
 اولدو كندن اوتوري بومقامه ترك اولندي وكن
 بودخی معلوم اوله كه يوغرافيك دنيا جرمي
 كاغده نقش اتمكي مراد اكد كلرنده مدوقر اولدغندك
 اوتوري جمله اظهار اتمكك عاجز قالمشلا ايدري
 پس امدري غيري چاره بولميو ب همان قاربوري

اورته دن كسوب اول ايكي پارچه لري بري بري يانند
 قونله وغي كي دنيا كره دخی كويا اورته دن كسوب
 اول ايكي پارچه لري بشقه بشقه كاغده نقش
 اتمشلا نتيك خوطه ده يعني رسم كاغده كورينور
 صاغنده كه اولان دائره ده ارويپه وعازيه و غرقه
 مولندك كه اولان دائره ده جمله سي عرقه يعني يكي
 دنيا دن وبوكره خوطه سنده بويانمش ويا بويه
 ايله احاطه اولمش ويا سياه اولان يرلر قمر لر
 بياض اولان دگر لر در وبويانمش ايچنده اولان
 آكري سياه جزير بيوك نهر لر ايشارته غفلت
 اولميه **ايكيني باب** ارويپه خوطه سنده اولان
 مملكته ري بيان ايدر ارويپه جمله روم ايلي
 ديمكده اكثر هسي صوبله احاطه اولمشلا فقط
 بر طرف عازيه به متصله و ارويپه نك جمله
 مملكته رينه دقت ايله نظر اولندقدن براوتور

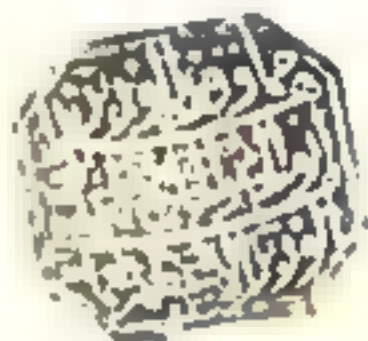

قينە بىزگە تەقىيەسى پورتقال يوزى اسپانيە
 كوكسى فرانجە حول قولى انگليز اسقوجيه ارلانده
 صاغ قولى ايطاليە صاغ قولى التندە هلوچيه
 حول قولى التندە فلمنك قرى نجه لہ وماجار
 ديزلى ديمارق نور و غيا واسوجيه قفتاخ
 ايقارە دكين مسقو کي روسى اروپە دە آل عثمان
 پادشاهك مملكت واوروم يعنى غرق ولايتە
 ودخى اروپە نك اطرافندە اولان اطەل ريقين
 اولان مملكتلردن عدا اولنور **حكايت** اساقوس
 و سوسن توارخندە اروپە دە تقدیر انسان وارە
 ديومايوب ديمشكە پورتقال ايله اسپانيە دە
 يکرى کرە يوز بىك فرانجە ماللى کرە يوز بىك
 ايطاليە دە يکرى کرە يوز بىك انگليز اسقوجيه
 وارلانده دە يکرى کرە يوز بىك فلمنكە يکرى
 کرە يوز بىك نجه وماجار دە ماللى کرە يوز بىك

دیمارقال دوت يوز بىك اسوج و نور و غيا دە آل
 يوز بىك لہ دە اولن بىك يوز بىك اروپە دە آل
 عثمان پادشاهك مملكتندە مع کوچك تاشار لہ
 اللى بىك کرە يوز بىك مسقودە اولن کرە يوز بىك
 بوجله انكى يوز يکرى طقوز کرە يوز بىك ايدىر
 اندن مسکرە يندە غرقە و غرقە دە بىك کرە يوز
 بىك و غلر يادە اوج بىك کرە يوز بىك وارە
 بويلە اولە قدە سون و يادە دوت بىك ليکى يوز
 يکرى طقوز کرە يوز بىك انسان ساکنندە و الخاصل
 يريونندە کى انسان بىش بىك کرە يوز بىك بالغ
 اولماز و اگر بوجله سوا ياق اوزرە صيف شوق بىر
 يردە جمع اولنسه طولا و عرضا ليکى ساعتک يردە
 صغار لردى ديدى اتى • واروپە اطرافندە اولان
 دکرلردى خوجوقدق و يادە مشهور اولان بونلردى
مبارە قدى قرايىوم يعنى ولا يقلوکه اورتە مصبلە

کیرمش دگر دیمکدر که آقا آق دگری دیرلر زینار ویه
 عازیا و عفرقه اراسینه کیرمشده **ماوه اطلالتیقوم**
 یعنی اطلالتی طاعارک قوشوشنده اولان دگری
 دیمکدر که ثابور تقالک و فراجه نك قوشوشنده
 کلیمش بعضیای **ماوه** پورتقال قوم یعنی پورتقال
 دگری دیرلر **اوجیانس دیوقالدوینوس** یعنی
 اسقوجیه نك قوشوشنده اولان دیش دگریده
 اسقوجیه نك یوقار و طرفنده دیر وینا اسقوجیه
 مقدما دیوقالدوینیه تسمیه اولتور ایدی **مان**
کرمایقوم یعنی نجه دگری دیمکدر که انکلیز
 و نجه و دتمارق اراسنده **مانه بلیطقوم**
 یعنی بکطه دگری دیمکدر که اسوج و دتمارقه
 و نجه اراسنده **مانه غلاچیلله** یعنی بوزلو
 دگری دیمکدر که اسوجک یقار و طرفنده دیر
 و یاده صووق اولدوکنده اکثر یا یازو قیش طومش

یا تار **ماوه البوم** یعنی آق دگری دیمکدر که بوزلو
 دگردن مسقو میکلسته کیرمش بر قوبر قدس
مانه تکریم یعنی قره دگری دیمکدر که کوچک
 تاتارک ایلله اناطولی اراسنده دیر • و دخی
 اروپیه نك طوی که پورتقالدن مسقو ک یقاریک
 طرفنده دك تخمینا سیکز یوز ساعت مقدارید
 و عرضی که اسوجدن موریه دك تخمینا بیک
 یوز ساعت مقدارید **فصل** بو فصلده پورتقال
 مملکتی بیان ایدر • اگر پورتقال ایچون بشقه
 خرطه بولمزسه اسپانیه خرطه سیل اکتفا
 اولتور زینا یکی سی بیله آندم موجود لردر بعضیلر
 پورتقالی اسپانیه دن عدا ایدر لکن بشقه
 میکلشد زینا آنک مخصوص قرال و ابردر پورتقال
 اروپیه نك غایت کتارنده واقع اولدوکنده اوتوری
 متقدمین آنی دنیا نهایتی تسمیه ایدر لردی **صول**

طرفند ولود سطر فند دیش دگزیده احاطه
 اولمشده صباغ طرفند ویدوز طرفند اسپانی
 متصله اورونیه ده اولان ممالکه کوه کوچکدر
 طولی که لود سطر فند تا بقارویه دک یوز آلتش
 ساعتی از اجوق زیاده اوله عرضی یوز ساعتی
 قریب اوله ودخی بش بیوک نهری وارد بری
 طایو در اورته دن دیش دگنه آقروبری **دورود**
 اولدخی یوقاریده دیش دگنه آقروبری غولدیانه
 اولدخی تا اشاغیده دیش دگنه آقروبری **موندغود**
 طایو ایله دورو آراسندن آقروبری **منه** دور
 تا یوقاریده اسپانیه حدودندن آقرو **بورتقال**
 مملکت اینکی قرال لکده بری نفس **بورتقال** که یقارو
 طرفیده وبری **علیغری بی** که آشاک طرفیده
اما نفس پورتقال ایچنده بش آباتی وارد بری
استراک مادوره بری طرانو طغانه بری **بیوه** بری

انز آمینوس وبری ترانز **مونتقانه** دیره و بویالتک
 دخی بعضی شهرلری و قلعه لرینی بیان ایدولوم
اما استراک مادوره ایالتیده اولان شهرلر بونلرد
لسابون پورتقال قرالک تحتیدر وارویه ده اولن
 بیوک شهرلک بریسی دخی بودر نهر طایو آنک آلتندن
 آقرو دگنه یقینده و تجارتی چوق اولدو کندن غایت
 زنکین شهرده واسکله درودخی اینکی ایچ حصار
 اراسنده بر بیوک لیمانی وارد و شهرده جمله فنار
 اوقور و بیوک ولادقه لری وارد **ستوبال**
 لسابوندن آشاغه دکن کنارنده بر اسکله در هر
 سنه ده کیلرایله آندک اولقدهر **توز کیده** که
 تحریری ممکن دکله **صنتارین** لسابوندن یقارویه
 طایو نهرک یاننده بر اورته شهرده **لینه** دخی یقارویه
 بر بیوک شهرده و آندک اولن ولادقه لسابونک بیوک
 ولادقه سنه تابعده **علیویاروت** بری فصبه در

ولكن اسبانية ايله پورتقال اراسنده انده واقع
اولان قيتال سبيله مشهور اولدى **علمين طابو**
نهر ك ياننده بومفرج يوز كره قرال اكتر يا اورياه تفرجه
كيدرم **اما** طرايز طغانه آياالتنده اولن شهر لر بونلوردا
اوورم لسابونلور صكره شهر لك بيوكيدرم بيوك
ولاقه سي واردر **الواس** غواد يانه نهره يقيت
اسبانية نك قوشوسنده بومتين سرحد قلعه سيد
ايك ساعتهك يرخلوت براسكي روى صوترازو آند
واردر آند اولن ولادقه لسابونك بيوك ولادقه نك
تصرفنده در **اوليونته** اولدخى الواسه يقين بر
سرحد قلعه سيد **يوطلكره** اولدخى اسبانية
حدودنده بر سرحد قلعه سيد واند بر ولادقه
واردر **بايه** بر بيوك شهر در واطرافى متين قلعه
اورقوه بايه نك آلتند براسكي حصار در مقدمه آند
عربلر ايله بر عظيم جنك واقع اولمشدر **ولاوجيوزا**

الواسه يقين قرال ك بومفرج سراي وحصار يدر
امباينم آياالتند ك شهر لر بونلوردر **قويمينه** موندغو
نهر لك ياننده بر بيوك يوزدر بر مشهور اشقوله سي
واردرد ك جمله فن آند او قنور وآنك ولادقه سي
لسابون ولادقه نك تصرفنده در **ويزيو ولا مانغو**
وغولردا شهر لوردر وهر برينك بر ولادقه سي
واردر **صلوة تنه** بر سرحد قلعه سي و شهر يدر
قستل برانقو اسبانية نك قوشوسنده بر شهر در
اما انقرا مندر نك آياالتند اولن شهر لر بونلوردر **براغده**
بيوك شهر در و جمله مملكتك بيوك ولادقه لري
آند در **پورتو** نهر دور دكنه آق دغى يرد
بر مشهور ليمان واسكله در وبتون مملكت بوگا
كور تسميه اولمشدر **غويمه رانش** براغده يقين
بر هر سكلدر **اما** ترانز مونتانه آياالتند اولان
شهر لر بونلوردر **مرا اندا** نهر دور ياننده بر بيوك

شهر و سرحد قلعه سیدر آند و اولان ولادقه سی
براغه نك بيوك ولادقه نك تحتند در بو شری
مقدمه فرائجه فتح ایدوب صکره ینہ پورتقال
انی کیرو المشد **بر اغنجه** اسپانیہ حدودند
بر شهر در که حالا پورتقال قرا لک سلسله لری
اورادن قومشد **ولایال** هر شیکلک نامند
بر شهر در **امّا** غفر بیا قرا لکک باشجه آیالی
یوقدر کوچک اولدو کندن اوتوری همان کندوی
بر آیالت کی در ایچند اولان شهر لر یونلدر **طاوره**
باش شهر یدر برایج حصاری و بر لیمانی وارد **سیرلور**
مقدمه باش شری ایدی شمدی کوچکدر **فاروش**
بر ایو لیمانی وارد اند اولان ولادقه اووره نك
بیوك ولادقه ینہ تابعدر **قاپودی صنت و یحنته**
اروپه نك نهایتند دکنه کیومش بر بور و ندر
و بو طرفلرده چوق ایلیجه لو وارد که جمله پورتقال

اهالی

اهالیسند زیارت اولنور **و اگر پورتقال**
مملکتک و اهالی نك احوالند سوال ایدرسک
بمملکه ولایتی سیجقدر و آندک اوتوری اورتوی
وزیتونه چوقدر با خصوص جمله دنیا ده مشهور
پورتقال طور بنی آندن چقر توزی دخی چوقدر
و لکن طاعنستان اولغله ترکیه سی آزد **و اهالی نك**
طبیعتلری اکثر با تجارت میل ایدر و یا لکن اوروپه
دکل بلکه بیون دنیا ید تجارتلری و اصل اولور
و بو قسایوته دوشوب جنک احوالند غافل
اولد قلدن اوتوری صکره کی اسپانیہ ایل اولان
استیلاده قلمنکدن و انکلیز دن امداده کلن
عسکرلر ایشتی کورنلر همان آندرا یدیلر و دخی
پورتقالک اوروپه ده علاقه سی یوقدر در زیاده
یوقدر اما دنیا نك سایر طرفلرده عجایب مملکتلر
و شهر لر ضبط اتمشد **مثلا** عفرقه ده **ما صغان**

مَارُو قُو مملکتند بر قلعه در **لُو عِنْدَ اصْنَتِ پَاوَلُو**
 عَنقُولَه مملکتند بر ایمان واسکله در **مُو صَمْبِقُو**
 بر شهر در و آنک قریبند بعضی بر آنکه چنغول باز
 مملکتک یا لیسنده در **قَابُو وَرْدَه** یعنی یشل
 برون آله لر **مَادَه رَم** قناریه آله لر یقین بر آله لر
 و بونلردن ماعدل خط استواء اطرافند بعضی کوچک
 آله لر **اَمَّا** عازیه ده مقدما بتون اوست اینتریا
 یعنی کون طوغوسی طرفند اولان هندی ضبط
 اتمش ایدی و لکن فلمنک هندی اندن قور تارد قن
 صکره همان شیء قلیل آنک تصرفند قالمشده
 مثلاً **غَوَا** بر بیوک شهر در وایولیمان وارد و مشهور
 اسکله در **دیو بیوک** موعول خانک مملکتند بر
 قلعه در **اَمَّا** عرقه ده اسپانیه نک غلبه سندن
 از شیء ضبط اتمشده و لکن ینه بویرلر آنک در
برازیلیه مملکتی **آزوریه** اوروپه ایله عمرقه

آراسنده بر قاج آله لر در **فصل** بو فصل اسپانیه
 مملکتک بیانند در **اسپانیه** مملکتی مقدما
 بر قاج قوالک ایشده شدی ایسه جمله سنی
 انجق بر قرال ضبط ایدم **اسپانیه** خرطه سنده
 جمله سنی بشقچه زنجیره نقش اولمشلوردی غیری
 مفصل خرطه یه احتیاجی یوقدر **عازیا** کوره
 واروپه نک اکثرینه کوره اسپانیه کون باطیسی
 طرفنه دوشر **بلد** وز طرفندک دیش دگز و لودس
 طرفندن آق دگز در صاغنده فرانجه یه صولنده
 پورتقاله متصلده **کرک** طولی و کرک عرضی هر
 بریسی یقین اوج یوز ساعتده **بلد** وز طرفند
 اولان دگز ماره **بِسْقَاوِم** یعنی **بِسْقَا** آیا التک
 مقابله سنده اولان دگز دیملکه یا خود ماره
قَنْطَرِ قَوْم دیملر زینا **بِسْقَا** آیا التک اسمی مقدما
قَنْطَرِ یا ایدی لکن اصح اولان بودر که همان دیش

دگردن کیرمش بر قطعه در بود کز اسپانیه مملکت
 غایت نافع در با خصوص فرانجه و انگلیز و فلمنکه
 قرشو قوم قد و نیرا بتون بالیلر کوزل و متین ایمانلر
 و قلعه لر ایله طولمشلرد اما لودس طرفند
 اولان دکر ماره مدی ترانیوم یعنی آق دکریدر بو
 آق دکره کیرمک ایچون برقبوسی وارد کره اروپا
 ایله عفرقه اراسند اولان بوغزد آق دکره
 کیرن کیمیلرک هر برسی اورادن کچماودر ایکی طرفند
 یعنی کرک اروپا طبراغند و کرک عفرقه طبراغند
 اسپانیه نک قلعه لر ایله بو بوغز محفوظ بقوی لکی
 هیچ بریده آلتی ساعتدن زیاده دکلد اسپانیه
 لسان اوزره آکا استرخو ده جبرلطار دیلر یعنی
 جبرلطار بوغازی دیمکه زینا جبرلطار قلعه سی
 اسپانیه یقه سند بوغزک کنارند در لا طجه
 قرآنم غد تانوم یعنی غادس بوغزی دیمکه زینا

غادس آله سی آکا یقینند یا خود قرآنم هر قلیوم
 یعنی هر قلس بوغزی دیلر زینا هر قلس اسکی
 رومیلرک بر مشهور کمنده در ایکی طرفند
 یوکسک طاع کچوب اروپا ده اولان طاعک اوستند
 جبرلطاری و عفرقه ده اولان طاعک اوستند
 سته قلعه سی بنا اتمشد اما ترکیجه سته
 بوغزی دیلر زینا عفرقه ده سته قلعه سی بوغزک
 کنارند و بواق دکرده قورسان و یا جزائر
 و تونس کله پیر جیلردن هیچ امنیت یوقدر حتی
 اسپانیه نک یالی لرینه و ایمانلرینه حق حق
 وارد قارندن اوتوری اسپانیه نک یالی لرند بونلر
 بکلمک ایچون کیجه لرده بیوک آتشلر یاقیلور
 و دخی اسپانیه ایله فرانجه اراستند بر دیلر
 بکزر آق دگردن دیش دکره دک قتی یوکسک
 طاعلر ایله آیرلمشد کره دائما آند بولنان قار

سبيله كجه نى يك مشكله بونان لاطنجه
 مونتس پيره نه يعنى پيره نه طاغار دیرلر ●
 لكن مقدما فرانجه واسپانيه برك برينه غضب
 ايدوب آرا رنده قى بيوك صواش اولدوك زمانه
 مزبور طاغار اول هيئتده ايكن ينه فرانجه نك
 بتونجه عسكاري مذكور طاغاري كچوب اسپانيه
 مملكتنه كير مشلردر ● و آندك فرانجه نك
 برنج يعنى يك اسپانيه تحتنه اوتور مغيله
 مابينلارنده اولان عداوت زائل اولسي توارنجلر
 بيان اولنور آكامراجعت كر كدر ● و حالا حدودلر
 پيره نه طاغلارنده واقع اولان مصالحه سنده
 قونولان حدودلوى دركه قابوده قرو يعنى قرو
 بور خدك مذكور طاغلر آشردر ● اما پورتقال
 الكچه اسپانيه اوزر ينه واروب ياشمغه قوتى
 يوغيسده ينه آرا ده اولان قوى عهد وميثاق

وحدودنده بولنان طاغلر وميتين سرحد قلعه لى
 سبيله اسپانيه دن اولقد قور قوسى ده يوقدر
 اما اسپانيه مملكتندن آقان بيوك نهر لى بونلردر
 طابو اسپانيه دن و پورتقال دن ديش دكره آقر
 دورو اولدخى اولجه ديش دكره آقر غواديبانه
 اولدخى اولجه آشاغيد ديش دكره آقر و بر موضع
 ير آلتنه كيروب اون ساعت قدر يرالتندن آقر
 غوادل قوبور آشاغيد ديش دكره آقر ابروصاغ
 طرفندن آق دكره آقر بونهر زمان قديمه اولقد
 مشهور ايمش كه اسپانيه آكا كورم ايه ربا اسمى
 ايدى و دى بتون اسپانيه مملكتنده اون
 قرالك و اوج برو ونجه يعنى ايات و بر پرنجپا توش
 يعنى بلك و اردر قرالك لى بونلردر قستل نووه
 يعنى بكي حصار قستل و توش يعنى اسكى حصار لغيو
 اندولوسيا غواناده مورثيا والنشيا غليثيا
 ناوئا آرا غونيا اياتلر بونلردر استر اما دوه

عوسْتُورِ يَا بَسْتَقَايَهٗ وَبِكَكَ قَتَا لُونِيَهٗ دُرُودِخِ
بُوناردن ماعدا بر قاج آطه لری وارد در مثلاً **بَالِيَار**
و **پَتِيوُس** آطه لری • **اَمَّا قَسْتَلُ نُووهٗ قَرَالِكِي**
اسپانیة نوك اورتہ سندہ در آنك ايجندہ مشہو
شہر لری بونارد در **مَادِرِد** باش شہر واسپانیہ قرالک
تختیدر بيوك و كوزل بنا اولمشدر و هواسی صاغ
اولدو كندن اوتوری پای تحت ايجون اختيار اولندی
آنہ اولان قرالک سرائیلری غایت مزین در و لكن
قلعہ سی متین دكلدر **طُولدُو** نهر طایونك یانندہ
بر بيوكسك قیہ نك اوستندہ بر متین قلعہ و شہر
بيوك ولادقہ آنہ وارد و دخی جملہ فنون آنہ
اوقنور **عَلَقَالَهٗ** نهر هَنَارَس یانندہ بر شہر در آنہ
دخی فنون اوقنور شویله کم بقون شہر اطرافلردن
كان طلبیہ و فنون ایله مسكوندر **اَسْكُورِيَال** بر مشہو
كوزل بنادر کہ قرال فليپو صَنَتْ لاوَرِجِيُو نام
کسنیدہ تعظم ايجون بنا اولمشدر آنہ اولن مزین

اوطه لری و قرالک تربہ لری و کتب خانہ لری
آنہ بر هیئتہ قویر کہ دنیا دہ اولان مصنوعات
عجیبہ نك سکرنجسی اولمغہ لایق اولہ و لكن بوند
اقدم آنہ واقع اولان اختراق سببیلہ آنك حُسْنِ
چوق نقصانہ وار مشدر **قُوْنَجَهٗ** شہر در آنہ اولن
ولادقہ طُولدُو ولادقہ نك تختندہ در **قَلَطَرَاوَهٗ**
نهر غَوَادِيَانَهٗ یانندہ بر كوچك شہر در کہ اسکے زمانہ
قزل باش سببیلہ بنا اولمشدر **يُونُز تَرُو**
مَادِرِدَهٗ یقین **عَرَاتِيُوچ** نهر طایونك یانندہ ایکسی
دخی قرالک تفرج سرائیلدر **مُولِينَا** عَرَاغُونِيَا حود
بر ناحیہ در **عَلَمَانَجَهٗ** بر كوچك یردر و الفشاحود
لكن آنہ واقع اولان عظیم جنك سببیلہ مشہو
اولمشدر **يُونُز مَغَهٗ** بر شہر در کہ انگلیز سببیلہ
مشہو اولمشدر **يُولَاوِيچِيُو** اولدخی جنك ایله
مشہو اولمشدر و **يُونُز قَسْتَلُ** نُووهٗ اسپانیہ مملکتك

کوبکی اولمسی دایما قراک انده مکت امتسی سبیلده
آما قستل و توست قراککی ذکر اولناندن یقارویه
 یله و طرفنده در ایچنده اولان شهرلر یونلردر
بورغوس باش شهریدر اولدن زیاده معمور ایدی
 و آنده بر بیوک ولادقه سی واردر که طولد و ناک
 بیوک ولادقه سیله اولویت ایچون نزاع ایدر
والادولد نهر دورونک یاننده اسپانیه ایچنده اولن
 بیوک شهرلرک بریسی در اولد باش شهر و قراک تخی
 ایدی شمدی همان بر ولادقه آنده واردر و فنون
 آنده اوقنور سیغونجه طولد و ناک بر ولادقه لکید
 و آنده دخی فنون اوقنور عوبالا شهر در آنده دخی
 فنون اوقنور آنک ولادقه سی قومبوستل آلتنده
سیغونیا شهر در آنده اولان ولادقه طولد و ناک
 بیوک ولادقه ناک تصرفنده در و آنده براسکی روی
 صوتراز سی واردر و بر ایچ حصاری دخی واردر که

آنده کاه کاه محبوبسار حفظ اولنور عثما بر کوچک
 بر در ولادقه سی طولد و یه تابعدر قالا هوره بورغوس
 تابع بر ولادقه ککدر قدینه جالی یعنی گوکلر
 مدینه سی دیمکدر عراغونیا حدودنده بر معروف
 هر سیکلکدر لرما و لغرونو اورتیه شهرلدر • بو
 ولایتلرده پک اصلاح اسپانیه یپانغی چقر و جمه
 اسپانیه ناک افصح لغت ایلله انده تکلم اولنور •
آما لغیو قراککی صولندن پورتقاله متصلده
 ایچنده اولان شهرلر یونلردر لیون باش شهریدر
 و بیوکدر کن اها لیسسی آزددر ولادقه سی قومبوستل
 تابعدر سکلامانجه اولدخی معمور دکلر و کن آنده
 دخی فنون اوقنور ولادقه سی قومبوستل تابعدر
عسطلورغ و چاموره کوچک شهرلدر ولادقه لی
 قومبوستل بیوک ولادقه ناک تحتنده در طورو
 نهر دورو یاننده بر شهر در که توار یخده مشهورده

چو داد و دیر یغو برمتین قلعه در تجار تازی
 در یار ایله در ولادقه سی قومپوستله تابعه
یا الخیه شهر در آند دخی فنون اوقنور ولادقه سی
 بوزغوسه تابعه **لدسمه** برکوچك شهر **آما**
 استرامادوره لغیودن آشاعه پورتقاله متصله
 و بواسرامادوره پورتقاله اولان استرامادوره
 ایله برصانوب قرشده میار آنک ایچنده اولان
 شهر یونلور در **بادایوچ** پورتقالک قرشوسنده
 برمتین سرحد قلعه سیدر ولادقه سی قومپوستله
 تابعه **مرید** برکوچك شهر در **علقنطار** آند اولان
 رهبانلرک تصرفنده در **پلاچنثیا** و **قوریا** ایکسی
 دخی قومپوستله تابع ولادقه لکدر **مادر غله غو**
مرید یقین برقریه در و لکن بیوک قرال
 فردناندو آند وفات اتمکله مشهور اولمشده
صنت یوستی برموناستیردز که بشنی قارلوروم

چاسار ایکن کندو تختندن واز کلدکن صکره
 آند اولنجه دك مكث اتمشده **علبقور قوه** بو
 اسمیله مستی هرینک سببیلده بر معلوم شهر در
 و بواسرامادوره آیالتی و پورتقاله کی استرامادوره
 آیالتندن نهر دورو آقدو کندن اوتوری اسمای
 برابر اولدی **آما** آندو لوسیاقرالکی استرامادوره
 آیالتک آلتند در ایچنده اولان شهر یونلور در
سوله باش شهریدر بیوکک و حسن و غنا
 جهتندن اسپانیه ده مثلی یوقدر بوکاسیب
 یکی دنیادن کومش طونانه یعنی کومش ایله یوکلنش
 کیمیلر اوریاه کلمسیدر و آند دخی بر بیوک
 ولادقه اوتور و فنون آند اوقنور **صنت لوقار**
 نهر غواد القویور بانیده دگره یقین بر شهر در برابو
 محفوظ یمانه وارد اندن اوتوری سوله نك مفتاحه
 دینلدی **جبرلطان** سته بوغازک کشارنده بر

متین قلعه در که اورادن طوبایلک بوغازدن
 آتیلور بریا پلمش طاع اوستند در اولا اسپانیه نك
 ایش صکره انگیزدن و فلمنك فنج اولمشدر وینه
 اسپانیه دن و فرانجه دن محاصره اولنوب فتحی میسر
 اولما مشدر حالا انگیز گهر **علنجیره** اولدخی بوغز
 کنارند بر قلعه در کن اولکی حاله دکلر طازفه
 اولدخی بوغز کنارند در شول یقین که آند مقدم
 عربلر منهن ما اولمشلر اول وقت که عفر قدن اروپه
 یکی عسکرلر کچورمك مراد اتمشلر ایدی **اوبدا** بوزل
 شهر وایچ حصار در بونك جوارند بونك بئش یوز
 قوق بیل مقدم مغربلر دن ایک یوز بیک قدر برون
 قتل اولمش اوله **اقسرس** صنت لوقاره یقین برید
 بیک قوق بیل مقدم عربلر رودر بقوس قرالی آند
 قتل اتمشلر **عرقوس** و مدینه سیدونیه و اوسونه بو
 اوچی هر شکلدر **ایه مونته** نهر غوادینه دگره کیرد

برده بر قلعه در **بایجه** و **یاش** نهر غواد القویور
 یانند یکی شهر در **قادر** دنیاده معروف لیمان
 واسکله در اسپانیه نك یکی دنیادن کلن کومش
 طونامه سیاویره یه کیرور قادرش نامند بر کوچك
 آله نك کنارند در ولادقه سی سوله تابعدر
 مقدا انگیز و فلمنك بولیمان اسپانیه نك النك
 آلق مراد ایدوب جوق زحمتدن صکره اصلا فاند
 کورمك اندر کیرود و نمك اقتضا اولدی و دخی
 بواند و لوسیا مملکت هند تجارتدن جوق نفع
 کورد کندن ماعدا طیراغی بیلک اسپانیه اولن
 سائر طیراقلر دن ایودر حتی ذخیره آند اولقدر
 طوغر که آنی قرالک عثماری تسمیه ایدر **و بو**
 ولایتك طاغرند جوق یبانه اوکوزلر طوتولور
 و اندری مادرده کتوروب بر معینا کونده **میدانه**
 چقروب بر عجیب اوکوز چنکی قور **اما غرافاده**

قرائلکی اندولوسیایک التندہ در شہری بونلہ
غرانادہ باش شہریدر واسپانیہ نک بیوک وکول
 شہرک بریدر بر بیوک ولادقہ سی واردر وفتار
 اندہ اوقنور **مالاغہ** عفرقہ نک قرشوندہ بر
 دگر قلعه سیدر واندک اوتوری قرائک ججخانه سی
 تسمیہ اولنور بر ایولیمانہ واردر **علمہ ریا** اولدخی
 دگر کنارندہ بر قلعه در وایولیمانہ واردر بو
 ایکسنگ ولادقہ لری **غرانادہ** یہ تابعدر
غوادقش غرانادہ یہ یقین بر شہر در ولادقہ سی
 سولہ یہ تابعدر **قابودہ غاتش** دگر کیر مش
 بر مشہور بونلہ بو قرائلک اسپانیہ اولن
 مملکتلرک زیادہ معموریدر واهالیسی جملہ سند
 چوقدر **امامورثیا** قرائلکی غرانادہ دن یقارویہ
 دگر کنارندہ در شہری بونلہ در **مورثیا** باش
 شہریدر و بیوک وکولدر اولا قرائک تختی امیش

قرائک نک متین ایچ حصاری وایولیمانہ واردر
 ولادقہ سی طولدویہ تابعدر **قابودہ پالموس**
 بر مشہور بونلہ کہ آکادخی زخل بونلہ دیر
 بو قرائلک کوچک ایسیدر یری غایت مفرجدر حتی
 قرائک تفرج باجہ سی تسمیہ اولنور **امامورثیا**
 قرائلکی مورثیا دن یقارویہ دگر کنارندہ در
 شہری بونلہ در **والنثیا** باش شہریدر بیوک
 وکول و مفرجدر حتی اسپانیہ اہالیسند
 فورموزایعی دلبر تسمیہ اولنور بیوک ولادقہ سی
 واردر واندہ فتون اوقنور **علقنظہ** بر یوکسک
 قیہ نک اوستند بر شہر در متین ایچ حصاری وایو
 لیمانہ واردر **مورثیا** شمدی ہان بر قصبہ در
 مقدما مشہور صنت آغوشٹوش نامندہ بر شہر
 اندہ ایمشدر **اورغولہ** و **غندی** و **علقوی** کوچک
 شہر در **دانیہ** بر لیمانہ در **افسانتو** مکر کے سفرہ

خراب اولمشدر و یکی دن بفا اولنوب صنت
 فلیپوئس تسمیه اولمشدر و بوشردن ماعدا
 جمله ولایت صکره کے سفرده چوق زحمتار
 حکمشدر زیراگاه قارلو قراله وگاه فلیپو
 قراله تابع اولق اقتضا ایتدی صا باقی سنده
 بو ممالکتک میوم خصوصنده اولقدر برکتی وارکه
 وَالْبَنِي شَرْكَ اطرافنده بک لطیف انار و لیمون
 و طور بخار بولنور اما قتالونیه بکلکی وَالْبَنِي شَاد
 بقادویه دکر کنارنده در آنک شهرلی بونلردر
باوچلوئنه باش شهری و دکر کنارنده در بر ایولیمان
 وارددر مقدما واقع اولان استیلاده فرانجه آن
 برقی محاصره ایله فتح ایدوب ینہ مصالحه ده آن
 رده اتمشددر طغوز سنه قدر کج دکن صکره قارلو
 قرال آن فتح ایدوب آنده مکت اتمشددر تا نجه
 جاسار ینہ دوشوب اوج بیل کجمن ینہ فرانجه

ایله اسپانیه دن محاصره اولنوب فتح اولمشدر
 و شمدی حالا اسپانیه نکدر آنده اولان ولادقه
 تراغونده ده اولان بیوک ولادقه نک تصرفنده
تراغوننه مقدما بتون اسپانیه ده مشهور بر
 شهر ایش شمدی ایسه چوق نقصانه وارمشدر
 بر بیوک ولادقه سی وارددر و دخی فتون آنده اکتور
روزس بر حصار در و بر نافع لیمان وارددر چووننه
 بر کوزل مشرددر ولادقه سی تراغوننه یرتا بعددر
پلاموس دکر کنارنده بر متین قلعه در اولدخی
 فرانجه دن آندقدن صکره لغوم ایله آتمشددر
لویدا و طو و طوونا ایکسی دخی متین قلعه لردا
 و ایکسی قرال فلیپو دن محاصره اولندقدن آکا
 و یرلمشدر ولادقه لری تراغونیه تابعلردر
بالا غور بر متین قلعه در قردوننه بر اورته
 شهر در صلصوننه و وچ ایکی ولادقه ککدر که

تراغونیه تابعلرد **چرطینه** بره فی طاغلرند
 بر هر حکم که **اورکل** و **بو یکرده** شهرای
 شاملدر بوا یکی شهر فراجه ایله اسپانیه
 آراسنده واقع اولان حدود جنکی سببیله
 مشهور اولدی لر **اورکلک** ولادقه سی تراغونیه
 تابعدر **قابوده قرو** بر مشهور بوزوندر که
 فراجه ایله اسپانیه آراسنده حدود ایچون
 تعیین اولمشدر شویله که اورادن بره فی طاغلر
 آشوری بر طوغر و خط چکیلده بو مملکت غایت
 طاغستان اولدو کندن اوتوری عاصیار حوق
 ظهور ایدوب کند و لری طاغلر چکرلر و لکن
 بارچلونه فتح اولمغله ضروره عصیانلری طاعنه
 دوشمدر و دخی فراجه حدودنده عظیم طاغلر
 وارد که انلر بره فی طاغلری دیلر **لاطجه** مونس
 بره فی دیلر اول طاغلرده کی بوغلری طاغ عسکرلر

حفظ ایدلر انلر مقولر یعنی پاندورلر دیلر
ایماغراغونیا قرالکی قتالونیه نك صولنده در
 شهرای بونلرد **حصار غصتا** باش شهریدر
 ابرونك یاننده در یک معمور در بونک ولادقه سی
 وارد در آنده دخی فنون اوقنور بوشرک یاننده
 مقدمای رعایت قائله جنک واقع اولدی که اول
 وقت قرال قارلونك میدان اولدی **هوشقه** شهرک
 ولادقه سی صاره غصتا تابعدر **یقاصا الیاسترو**
طرحه جونه و **تروک** و **علبار** چن جمله سی صاره غصتا
 تابع ولادقه لکلرد **ونصقوه** طاغلرده بر متین
 حصاردر **اما** ناویره آیالتی آراغونیا نك صولنده در
 شهرای بونلرد **پانیکونه** باش شهریدر و مفرح
 و متین در آنده دخی فنون اوقنور **طغالا** شهردر
 واسکی قرالک تحق ایشدر **ویانه** کوچک شهردر
 بو مذکور ناویره یه ناویره سپر بوزر یعنی یقار یکی

ناوَرَه دیرلر واسپانیسه نکدر اما طاغلك آردند
 بردخی ناوَرَه وارد کره آغا ناوَرَه انفریور یعنی
 آشاک ناوَرَه دیرلر بوايسه فراجه نکدر مقدما
 قرال براتشدر لکن یکی یون قرقا بیل مقدم
 یوقاریکی ناوَرَه یی قرال قردناند و قاتو لغو آندن
 قورتارمشدر **اما بسقایه آیالتی ناوَرَه نك صولنده**
 دیش دگزک کنارنده در شهرلری بونلردر **بلیاؤ**
 بر عظیم وزنجین شهردر فلتنکلر اورایه تجارت
 ایچون مخصوص کیمیلری وارد کره آنلره بلیای
 کیمیلری دیرلر **صفت عنده** دگز کنارنده بر شهردر
 بر بیوک ایمان وارد **صفت سبختیان** اولدخی
 دگز کنارنده بر قلعه در و ایمان وارد **لاره دو**
 بر مناسب ایماندر **له بصاغنه** اولدخی بر ایماندر
فونظر آیه فراجه قرشوشنده بر عجیب سرحد
 قلعه سیدر **اؤ ناته** بر کوچک بر در لکن آندره دخا

فون او قنور **وتوریه** بومتین شهردر اطرافنده
 اولان ولایت علاوه دیرلر **طولو زاب** کوچک
 شهردر اطرافنده اولان ولایت راپوشقو دیرلر
 فونظر آیه یاننده فراجه حدودنده بر حصو
 هریدر اولان هرک ایچنده بر اطلس حق وارد کره نه
 فراجه نکدر ونه اسپانیسه نکدر اول اطلس ده
 بره نی صلی عتد اولمشدر آدی افر و کفر یانه
 بو ولایتارده قتی چوقه مور چقوب اطرافنده
 اولان مملکتدر کیدر **و بسقایه آیالتک** اسمی مقدما
 قنطیریه ایدی و آندن اوتوری اطلس متصل اولان
 دکره **اوجیانس قنطیر قوس** یعنی قنطیریا نك
 قرشوشنده اولان دیش دگری دیرلر **اما عوشو**
 آیالتی بسقایانك صولنده دیش دگزک کنارنده
 ایچنده اولان شهرلر بونلردر **اوییه دو** باش
 شهردر و لکن معمور دکلر ولاد قوسی قوموشستکه

ترا جوامع **صنطالامه** كوچك شهر در **ولاد** و **مچو**
 بولماندر **امتا غلبينيك** قرالكى عوشتوريك
 بولنده در شهرى بولنده در **قو مپو سئلا**
 باش شهرى و اسپانيه اها لى چونكم بنو
 اسراييليك لوطى ادعا سئله در بو شهر ده
 حضرت يعقوبك مبارك كوده سى ياتار دى
 و انده لوتورى اوره يه چوق مغاخر زيارت
 اولتور و آنق بير بيوك ولاد قه واردر و قون
 دى و قون **قورينه** اوبنا اولمش بر شهر در
 و قدر تدا بولمان واردر كه مثلى آف بولتور
بايوت بولتال قوشو بر سر حد قلعه سئله
 و **يغو** بولماندركه مقدما اوره يه كيرن كوش
 طونامه يا غما اولمشدر **لونغو** و **اولنجه** و **توي**
و وادونه دو جمله سى قو مپو سئله تابع ولاد قه
 قابوره **فيتنس توه** يعنى دنيا نهايتك بور و

ديكمدر و برا عرقه بولمندن اول دنيا نهايتنده
 اولمىنى زعم ايتد كلردن او تورى او يلجه
 سيميه ايتديار **امتا باليار** امله لوشول ايكى
 بيوك امله لردركه قتا لونه نك آلتنده آف
 دكرده در او لكى **مايوركه** امله سيدر آنك
 اچنده بر نيجه شهر و قلعه لروارد در كن باش
 شهرى **مايوركه** در و لمان جمله سندن ابودر
 ايكجى **مينوركه** امله سيدر آنك باش شهرى
 چتادكه در و دى نور تاما و ن قلعه سى و لمان
 بك متين در مقدما انگيزه چ قان دو كمدن
 كرك بولمان و كرك جمله امله و فتح امشدر و دى
 مصالحه دن برو حالا انگيزدركه **امتا** بولتور امله
 مزبور امله لردن اشاعه ايكى كوچك امله لردركه
 شى قليلدر برى **ايو بچد** در بو امله نك او سئله
 بيلان و سامر اغولو جانور لردن برى قالمان

و بیری **قورمق تان** در بو آمله ینه آغولو جانور
 ایله طوب طولو در واکراسپانیه ولایتک
 و اهالیسنک طبیعتارندن و احوالندن سوال
 اولنور ینه معلوم اوله که اسپانیه ولایتی
 نیجه ولایتندن چوق استی در و طبرانی هر شی
 طوغر خصوصاً اوزوم زیتون کتان جنوب
 و بونلرک امثال مبالغه چوقدر و لکن اهالیسی
 آن اولدوکندن یلدوز طرفنده و کون باطیسی
 طرفنده اولان ولایتلرک چوغی خرابدر و دمو
 و باقر معدناری چوقدر آلتون و کومش معدن
 دخی اولوق کرک و لکن اسپانیه یکی دنیا دن
 چوق آلتون و کومش کلدوکندن اوتوری اسپانیه
 اولان آلتون و کومش معدناری آجمغه مهمه
 اتمزله اهالیسی فطانت و استقامت صاحبی
 و لکن کسل و تکبر انلردن روایت اولنور و دخی

مخصوص اسانلری وارد که یهودیلرک بر دیلدر
 و لاطن اسانیله چوق برده مطابقدر و دخی ادعا
 ایدر که حق تعالی حضرتلری موسی علیه السلام ایله
 طور سیناده اسپانیه دیلی اوزوم مکالمه اتمش اوله
 و حضرت عیسی دم انلرک جفسندن طوغمش اوله
 یعنی بنواسرائیلک و دخی بوندن ایکی یوز سنه
 مقدم اسپانیه مملکتند یهودیلر و صامه چه نیلر
 یعنی قرل باشلر غایت چوق ایمش صکره دن ایکی
 دفعه ده نیجه یوز بیک اسپانیه دن نفی
 اولمشلور شدی جمله سی نصاری در و دخی
 اسپانیه مملکتند ماعدن دنیا نک دورت
 طرفنده اسپانیه علاقه لری وارد **مثلاً**
 اروپا ده **نیابول** ایتالیه ده بر قرالکدر
سیلیا نیابولک آلتند بر بولک آمله در
 و دخی فلینک ولایتند علاقه سی وارد آنلری

کند و فصلند بیان اید و عرقه ده **سند**
ملک جزایر یا ایسند یکی قلعه در و شده
 حالا عربلردن محاصره اولنور **قناریه** اطراف
 دیش دکرده اند قناری قوشلر چقر عازیده
فلیپین و لپرون و صلو مونی اطراف عرقه ده
 بو کوزل و زنکین یگی دنیانک اکثری اسپانیه
 قراکدر انلری عرقه بایند بیان اید و روز
فصل بو فصلده فرانجه مملکتی بیان
 اولنور فرانجه مملکتی دخی کون باطیسی طرفند کا
 بلدوز طرفنک صاغنده فلینکه متصلده
 صولنده لامانشه دگرنک بوغزیدر لودس
 طرفنک صاغنده آق دگرنک بر پارچه در
 صولنده اسپانیه به متصلده کون طوغوی
 طرفنک **نچیه و هلوچیه** به و صافویه به
 متصلده کون باطیسی طرفنک دیش دگرنک

مملکتک طولی عرضند ازه حق زیاده در
 هر برسی یقین اوچ **بوز** ساعتدر ایچندن آقان
 نیوک نهرلر بونلردر **لوار** یوقاریه صولند
 دیش دگرنه آق **غارونه** آشاغیده صولند
 دیش دگرنه آق **سائنه** یوقاروده بوغز
 آق **رونه** آشاغیده صاغندن آق دگرنه
 آق و دخی جمله فرانجه مملکتی اون یکی
 غورنغان یعنی منصب یا خود ایالتدر و دخی
 بونلردن ماعدا ایکسی **آما** الحاق اولنور اول
 اون یکی ایالتک اوچی مملکتک اورتیه سند
 و بونلردر **الله ده فرانجه** نهر **سائنه** یاننده در
اوترکیان نهر **لوار** نک یاننده در **لیون** نهر
لوار نک قینا غی طرافنده در **اوچی** دخی
 بوغازک کنارنده در و بونلردر **بره طانیه**
 صولنده در **لا فورماندی** نهر **سائنه** دگرنه

آق دوغی برده در **لَا یَقَارِ دِی** فلمنک حدودند
 اوچی دخی آشاعیده در و بونلور **غَوِیْنَه**
 نهر غاروتنه اطرافنده در **لَا یَجْدُ وَفَ طَیْش**
 دکرک کنارند در **پَرُو وَ نَجَه** اطالیه حدودک
 اطرافنده در اوچی دخی صاعیده در **لَا دُوفِیْنَه**
 نهر روتنه اطرافنده در **بُورِ غَوِیْنَه** مساوتنه
 دره نک اطرافنده در **شَبَانِیَانِیَه** فلمنک
 حدودند در و دخی الحاق اولنلار بونلور
لُورَانَه نجه حدودند در **فَرَانِشَه قُوتَه**
 هاوجیه نک حدودند در **بُورَانِجَه** مملکتند
 یارز و برقاج شهرلردن ماعدل اسپانیه ده
 و فلمنکده کی بیوک شهرلر یوقدر و لکن اسکله ای
 و لیمانلری هر برده ایو و متین و معمور **امّا**
 الله ده **فَرَانِجَه** ایالتند اولان شهرلری بونلور
پَارِز باش شهری و **فَرَانِجَه** قرالتک تختیدر که

دکمه اروپیه ده آنک مثلی اوله **نهر سانه نک**
 یاننده در **قِرَالک** سرایلرینه **لُورَه** دیرلر بیوک
 حبس خانیه **بَصْتِلِیَه** دیرلر آنده بر بیوک ولادق
 وارد و جمله فنون آنده اوقشور و بر معناخر
 کتب خانه سی وارد و شرک بیوک کلکنه کوره
 ینه **رُتُوقا قارباک** طوتلور **پَتِی** نام کمسنه
 حساب ایدوب دیدیکه شهر یارزده یکرکی
 اوج بیک ایکی یوز یکرکی اوج خانه وارد
 و ایچنده دورت یوز سکسان یدری بیک
 آلتی یوز سکسان **سُکَّان** وارد **وَرَصَلِیَه**
 شول مفرج بنام که **قِرَال** لودویقوس **بِنَا**
 اتمشدر که دنیاده اولان مصنوعات عجیبه نک
 سکرنجی اولمغه لایق **قُوتَنَه بِلُور** یارزک آلتند
 بر تفرج سراید **صِنَت جَرْمَیْن** یارزده یقین
قِرَالک بر تفرج بریدر آنده انگلیزدن نو اولنان

قَرَالِجَه مَكَت اَقَشَدِر **صَنَت دَیْ بَر وَ نَكِی**
 مَوْنَا سَتِیْن دِر مَو قَرالَرَك دَفَن اولندوكی یَرَد
صَنَت قَلو بَارَن پَك یَقِیْن بَر یَرَد رَكِه اَوُر لَیَان
 هَر سَك آنَد چوق اَكَمَشَدِر **قَوْنَقِلَان** نَهَر
 مَارَنَه وَ نَهَر سَانَه جَمع اولدوغی یَرَد بَر مَرَج
 یَرَد **قَوْنَقِلَان** اَلی دَخی قَرال کاه کاه ز یَارَت
 ایدر **بُوءَه دَه وَ جِنَه** بَر کوزل سَرای وارَد
مَارَلِج بُو دَخی بَارَن یَقِیْن بَر یَرَد **بُو لُتُونَه**
 بَر کوجَك یَرَد اَطرافندَه اولن ولایت لُوشَن
 دیرلر **بُو وَا** بَر شَهَر آنَد اولان ولاد قَه سی
 رَمَزَدَه کِه بیوک ولاد قَه یه تَابَعِدِر **صَنَت**
 بَر کوزل یَرَد اَنَك ولاد قَه سی دَخی رَمَزَه
 تَابَعِدِر **بُو لُون** بیوک شَهَر دَر اَلَك ولاد قَه سی
 دَخی رَمَزَه تَابَعِدِر **رُوءَه صُون** بَر کوزل یَرَد
 آنَد فَنُون اوقنور ولاد قَه سی رَمَزَه تَابَعِدِر

قَوْنَقِلَان

اَلَوْن بَر مَقِیْن شَهَر دَر ولاد قَه سی مَرَج وَ تَابَعِدِر
قَرَدِی بَقَارَدِی حَدودندَه بَر کوجَك یَرَد اَطرافندَه
 لَه تُولُوَه دیرلر **مَلُون** بَر کوجَك یَرَد اَطرافندَه لَیَرِیَه
 نَاحِیَه سی دَر کِه یَارِیسی اَلَه دَه فَرانجَه یه و یَارِیسی
 شَانِیَانِیَه یه تَابَعِدِر **قَوْنَقِل** اولدوغی کوجَك دَر
 اَطرافندَه هَوْر بُو قَه نَاحِیَه سِیْنَدِر **دَر** بَر اَمَرَه
 شَهَر **مُون** بَر کوزل یَرَد و هَر جَعَك بَا یَسِنَدَه
 اَطرافندَه غَسَطَنوَه نَاحِیَه سِیْنَدِر **شَحِیْطِلِک وَ قَوْنَقِل**
 اَنکِیسی هَر جَعَك دَر **مُونَت بُو وَا نَشی** بَارَن یَقِیْن بَر
 حَصَادِر مَذکور مَوْرَك جَوَارندَه فَرانجَه قَرالی
 بَر دَرَه قَارَدِر و بَر اول دَرَه دَن نَهَر لُوءَه رَه نَهَر
 لُوءَغِیَه اَقَمَشَدِر و دَخی فَرانجَه قَرالی صَفُوَه
 اولان لَیَرِشَه نَاحِیَه سِنَه مَالَك اولمزدن مَقَدَم
 بُو اَلَه دَه فَرانجَه اَبَالِی سَا یَر فَرانجَه نَك اَبَالِی تَارِی
 آراسِنَه بَا لَکَز بَر اَطَلَه کِی اولدو کَنَد اوتورِی

الدقه / فوانجه یعنی فوانجه اطلسی تسمیه اولندی
 ویرا **إله** فوانجه دیلی اونی **اطلس** دیکدی **آما**
 اوزکیان آیلانی ایکی ایالتدن مرکب یو آیلانیدیر که
 بری لغیر اوزکیان و بری یویطور لغیر اوزکیان
 ایچینه اولان شهرلر بونلور **اوتوکیلین** بوزکوزل
 شهرلر که اند قرالک قورلداق اوتوکیل دوقه ده
 اوزکیان تسمیه اولنور آند اولان ولادقه سی
 یارنه تابعدر و بر شهر محل قوندر و فوانجه نک
 افصح لغتله آند تکم اولنور اطرافنده اولان
 ناحیه سنه اوزکیانوه دیلر **قوندر** بر شهردر
 ولادقه سی حتره تابعدر اطرافنده اولان ناحیه
 نورنوه دیلر **یورجه** نرلوه ره یاشد بر بیوک
 شهردر و اند بیوک ولادقه اوتور ناحیه سنه
 بری دیلر **طور** نرلوه ره بر بیوک شهردر
 و بیوک ولادقه سی واردر **عمبوه** نرلوه ره

یاشنده در و قرالک ایچون بر مفرج سیرای واردر
 بواکی شریک اطرافنده اولان ناحیه سنه طورنوه
 دیلر **یلون** نرلوه ره یاشنده بوزکوزل بر **ایرون**
 بوزکوزل شهردر و هر چکاک پایه سنند در **شانور**
 نرلوه ره یاشنده قرالک بر مشهور تفرج سیرایدر
 بواوچ بوزک اطرافنده اولان ناحیه سنه یله زوه
 دیلر **واندوم** بر شهردر که اند دوقه ده و اند
 تسمیه اولنور ناحیه سنه و اند وموه دیلر **شرطه**
 ایوبنا اولمش شهردر ولادقه سی یارنه تابعدر
یور **تینی** دورت یوزیل مقدم انکلیزایله فوانجه
 اراسنده واقع اولان مصالحه سببیله معروف
 اولدی بواکی بوزک اطرافنده اولان ناحیه سنه
 بغور دیلر **مورطنیه** بوزکوزل بر اطرافنده
 برش دیلر **مان** بر ایو شهردر ولادقه سی طورنوه
 تابعدر **مایق** بوزکوزل بر **لاوال** بر بیوک

شهر در بوا و چينك اطرافند اولان ناحيه سنه
 له مائه ديرلر **عجب** شهر لوه و يانين يك كوزك
 شهر و محل فون دير ولادقه سي طوزنه تابعه
صومون مقدمه هوغو نو طيارك بر مشهور محل
 فون ايدى **لا فله نشه** بر شهر در و يولوه مشهور
 خانه سي واردر بوا و چ شرک اطرافند اولان
 ناحيه سنه غنيو ديرلر اما بو يطونك شهر لى
 بونلر در **بو يقي** باش شهر دير و يارزون صكه
 بيوك شهر اولدر و لكن معمور دكلدر ولادقه سي
 بور دغور اولان بيوك ولادقه يه تابعه و محل
 فون در **ميشليو** اول شهر در كه وشليو نامنده
 بر قردنال بنا نموده قردنال ديو ولادقه لرد
 اللرو بر كسيته در كه ريم پايا و فات ايته كره
 قردنال لردن بر سي انك يرينه نصب اولور
لوزخنان بر شهر در كه اسكي زمانلره قدس شرفي

وامان

و اطرافند كي مملكتي و قبر ساطله ي ضبط ايدن
 قرا لك قبيله سي آند در **رويشه** **سزبون** **ولادق**
مولى ليكيسي دخي هر شجرك در **نوو** **وليه** بر مشهور
 عبد خانه در يعنى مونا ستيار كي بر سنه در بوند
 معلوم اوله كه ملت نصرانيه ده اولان اخبار
 ايكي قسم در برى پيازلى و برى رهبانلر در كه
 مابينارند آملره اهل طريق ديرلر اما پيازلك
 بيوك لرى ولادقه و بيوك ولادقه و بطرقه و قردنال
 اما رهبانلر باشلرى عبد و پزالا و پاتر بويو
 ويا و كيلر دير و بوتلزون ماعدا و هبانيت طريقند
 عورت قسمنده قتي چوق بولتور و باشلرينه دخي
 عبد تسين ديرلر و كرك اركك و كرك ديشي اولان
 رهبان قسمنده جمع اولوب ساكن اولور قلوي يوه
 مونا ستيار ديرلر و انلوك نصر فنده اولان ولايته
 عبد طي ديرلر اما و هبان اولميان پيازلك نصر فند

ولادقه
 بيوك ولادقه
 بطرقه
 قردنال
 عبد
 پزالا
 پاتر بويو
 عبد تسين

اولان ولايتہ عمد ويا پير فكتور ديكر ولادقہ
 اولورسہ واکرا اولورسہ ولادقہ **لاطخه** ايشقويانوس
 ويا بيوك ولادقہ **لاطخه** عرج ايشقويانوس دیرلر
 بوقدر ايله اکتفا اولنه **ودخی** بويطونك شرلرند
لزون بوردعويه تابع برولادقہ **لکدر** **عججوله**
 برايويويوك شهر در ولادقہ **بوردعويه** تابع
روشه **فوقول** فراچرده اولان کوزل حصارلر
 بريدن **لا روشه** بيوك شهر در ومقدما متين
 شهر قلعه ايش وهوغو نطيلرک ایدی حکمران
 برشدید فخط سبيله فتح اولنوب واکترسی
 خراب اولغيله اولکی حاله دونمه مشدر ولادقہ
 بوردعويه تابع برولادقہ **بوآياتک** قوشونده دکرده
 ایکي امله جق واردرکه بوآياتن عد اولور
 بری **الغده** **بره** یعنی **ره** امله سید **وبری** **الغده**
اولرون یعنی اولرون امله سید **اماليون** آياتنه

اولان شهر بونلر در **ليون** **نهر** دونه نهر
 صاوننه ايله قاوشدوغی یرده بر بيوك و معمور
 شهر در و تجارتی چوقدر واند بيوك ولادقہ
 اوتور اطرافنده اولن ناحیه سنه **ليون**
 دیرلر **کلر** **مونس** بورجنه تابع برولادقہ **لکدر**
سین **قلور** اولدخی بورجنه تابع برولادقہ **لکدر**
 بوایکيسنک اطرافنده کی ناحیه **عوز** **رنیه** دیرلر
مولىن بر بيوك یردر ناحیه سنه **بوز** **بولو** دیرلر
لیموز بيوك یردر ولادقہ سی بورجنه تابع
طوله اولدخی بورجنه تابع برولادقہ **لکدر** بو
 ایکيسنک اطرافنده اولان ناحیه سنه **لیموز**
 دیرلر **لهمپوي** اورتیه شهر در ولادقہ سی بورجنه
 تابع برولادقہ **بونک** ناحیه سنه وکی دیرلر **بوزو**
 برکوچک یردر ناحیه سنه **بوزو** **لوه** دیرلر
فونچ صاغندن برکوچک ناحیه در **لامارش**

صولندن بر ناحیه دره **امتا** بر طنبیه آیالتک
 شهرای بونلرد در **نانتته** نهر لوه ده یاننده بر
 بیوک شهر در و تجارتی چوقدر و محل فنوندر
 آنده اولان ولادقه طورزه تابعدر **رنته** بر
 کوزل بر در آنک ولادقه سی طورزه تابعدر **ولنته**
 دکن کنارنده بر شهر در ولادقه سی طورزه تابعدر
برست اسکله در و یک متین ایمان وارد که این
 کمیلرک او طله سی شمیة ایدر **سین** مالو یقارید
 دکن کنارنده در و ایو ایمان وارد بر شهر مقدما
 انگیزدن قومبره لریله یک بیقلمشدر آنده اولن
 ولادقه طورزه تابعدر **سین** بر یو یوقار و ده
 دکن کنارنده در و ایو ایمان وارد ولادقه سی طورزه
 تابعدر **بلاوت** اشاغیده دکن کنارنده بر شهر
 ایش شمدی خرابدر کن آکایقین بر یکی ایمان
 یاپلمشدر که اسی پورت لوین در تیره غویر یقارید

دکن کنارنده در ولادقه سی طورزه تابعدر
قویمبر بیوک شهر در ولادقه سی طورزه تابعدر
سیاه بولک و **قوئل** طورزه تابع ایکی ولادقه کدر
 یقار و ده سین مالو ایلده برست آریاسنده برید
 یدک کوچک آطه لری وارد بر آنلر **لشسمت** ایل
 دیرلر و دخی صولندن بر قاج آطه وارد بر بیوک
 اسی **اوونان** در وینه اشاغیده **بلی** ایلده نامند
 بر بیوک آطه وارد در اول آطه ده بر کوزل حصار
 و ایمان وارد در **امتا** نورماندی آیالتک شهرای
 بونلرد در **رو و اف** نهر سانه یاشنده در و باش
 شهریدر و تجارتی چوقدر و اند بیوک ولادقه
 آنده او توهر و بر جمعیت خانه سی وارد در **هوزر ده**
 غراشه نهر سانه دکن آقدوغی برده بر متین
 ایماندر مقدما انگیزدن قومبره ایلر آتمشدر
قان بیوک و معمور شهر در و محل فنوندر **اومرانش**

دگر گنارنده بر یو کسان برده مهر ولادقه سی روانه
 تابعد **مقتانسته** بر کوزل برده ولادقه سی روانه
 راجعه **شور و غوغا** بر یو ایما نهر کن قلعه سی خرابه
لاهیجه بر ایما نهر که آنده مقدمه فرانجه طو نانه
 انگیزدن و قلعه نهر نهر **بلیو و او دو و سلا**
و نینو بود و دی روانده اولان بیوک ولادقه به
 تابع ولادقه لکار و **غلامان** بر هر یک کله
عومال اوله خیر و هر یک کله **دیت** بر یک کوزل
 ایما نهر مقدمه انگیزدن قومیه ایله خرابه امشده
یوموت بر شهر در **لونه و له** دیته یفتدی
 هر یک کله **هوز** ده غرا نهر یقین ایو قوت نامنه
 بر قرالاک و ارمه که همان بر قاج قریه و شامله
 اسکی زمانده کوبید بر مخصوص قرال آن ضبط ایدمش
 و **الونیه** به یقین الی بشوریل مقدمه بر آلتند
 عظیم شهر که رسمی یعنی دیوار که اثری بولمشته

و دخی بو آیا التک صولندن دگرده ایکی معروف
 اطلعلو وارد که اسکی زمانده برو انگیزک
 ضبطنده در **نهر نهر** و **غوغا** اطلعلو
 و بو آیا التک **نهر ماندر** تسمیه اولمشی بوی بون
 الی بیل مقدمه **نهر ماندر** قومی آنده نزول ایدوب
 ساکن اوله لری سببیله در زیر آنلر نزول
 اتمزدن اول **بو آیا التک** اسمی **نهر نهر** ایدی
اما یقار دی آیا التک شهر لری بونلرد **عجیان** باش
 شهر لدر و صومعه نهر که یاننده در آنده اولان
 ولادقه سی **رمز** تابعد **غبوله** نهر صومعه
 یاننده بر کوزل برده **بولونیه** قلعه در وایو
 ایما نهر وارد آنک ولادقه سی **رمز** تابعد **عزیز**
 فلمنکه فرشو بر متین مرحد قلعه سید **قله**
 بیوک شهر در و بر عجیب ایما نهر وارد که توار بخار
 جوق ذکر اولور **مونت برول** بر کوزل شهر در

و متین ایچ حصاری وارد در **غوبینه** بر کوچک بود
 بونک اطرافند و قلعه نك اطرافند اولن ولایت
 له پئی قونق دیرل یعنی ینہ قور تلمش ولایت
 دیمکدر زیر مقدمه انکیز آنه فراچندین آوج
 ینہ فراچند آنه انکیز دن قور تلمش **سین قیظین**
 بر ایو قلعه در اطراف له ورماندو تسمیه اولنور
غوبین بر شهر در ایچ حصاری وارد در **توروند** نهر
 صومعه یانند بر مشهور قلعه در **قونتی** بر قصبه
ورون اسپانیه ایله فراچند آراسنده اند واقع
 اولان مصالحه سببیله معروف اولدی **قیرتی**
 بر کوچک قصبه در وکن دورت یوزیل مقدم
 فراچند انکیز دن آند منهنم اولدو غیچون مشهور
 اولدی **اقا غوبینه** آیالتی ایکی آیالتدن مرکب
 بر آیالتدن بری نفس غوبینه در که نهر غرونه
 اطرافند در وری غشقونیه در که بره قی

طالعده متصله و بوا یکی آیالت مقدمه عقوتانیا
 تسمیه اولنوردی و آندن اوتوری حالا بوا آیالتک
 قوشونده اولان دیش دگره اوچیانس اقوتانیوس
 دیرل **اما** نفس غوبینه آیالتک ایچند اولن شهرلر
 بونلردر **تور دعو** باش شهر دیر و نهر غرونه نك
 یانند در و بیکدر و تجارتی چوقدر و جمعیت
 خانه سی وارد در و محل قوندر و بیوک ولادقه سی
 وارد و کورک شهری و کورک طبرانی فراچنده اولنک
 جمله سندن ایودر **سینته** بیوجک شهر در آنک
 ولادقه سی **تور دعو**یه راجعدر **روشه قورت** بر
 یکی لیماندر که نهر شارانتته یانند قور و لمشد
باز بزیو بوا سبیله مستی بر قبیله سبیله معروف
 شهر در بوضکوه کی اوج یرک اطرافند اولان
 ولایت سینطونیه دیرل **بریکو** بر بیوک
 شهر در ولادقه سی **تور دعو**یه تابعدر **صرط**

بود عوییه تابع بر ولادقه لکدر بوا یکیسینک
 اطرافند که ولایت بر غور دیرلر **قهور** محل
 فتوندر و آنده اولان ولادقه علییه تابعدر
موت اوبان مقدماهو غونو طیلرک بر قلعه سی
 ایدی شمدی دکلر اند اولان ولادقه طولوز
 تابعدر بوا یکیسینک اطرافند اولان ولایت
 کرچی دیرلر **رودز** علییه تابع بر ولادقه لکدر
وابره بودخی علییه تابع بر ولادقه لکدر **عاجان**
 نر غرونه یاننده بر بیوک بر در آنک ولادقه سی
 بود عوییه تابعدر اما عشقونیه ده اولان
 شهرلر بونلردر **بایونته** بیوک شهردر و متین سرحد
 قلعه سیدر آنده اولان ولادقه اوقسه تابعدر
سین زان ده لک اسپانیه حدودند اوزاغه
 یایلمش بر در و لیمای وارد بر بوا یکیسینک اطرافند
 اولان ولایت لایور دیرلر **سین بالی** بر کوزل

بر در **غرام موت** بر کوچک بر در بوا یکی برک اطرافند
 اولان ولایت نواتره انفریور یعنی آشکی نواتره
 شمیه اولنور یوقا یکی نواتره اسپانیه ده درنتکم
 ذکر اولندی **پو** بر بیوک بر در و جمعیت خانه سی
 وارد بر **اولر وون** و **لغقان** اوقسه تابع یکی ولادقه لکدر
 بوا و چینک اطراف بر **عزنی** ناحیه سید **سوله** بر
 کوچک ناحیه بر **طریه** بر متین قلعه ایدی آنک
 ولادقه سی اوقسه تابعدر **برتران** بر کوچک بر در
 ولادقه سی اوقسه تابعدر **طقس** ایوبنا اولمش
 شهردر ولادقه سی اوقسه تابعدر **عین** اوقسه
 تابع بر ولادقه لکدر **سین سور** برایو شهردر
بصه برایو بر در ولادقه سی اوقسه تابعدر **قوندو**
 بر کوچک بر در ولادقه سی بود عوییه تابعدر
اوقس برایو شهردر و آنده بیوک ولادقه وارد بر
لتور اوقسه تابع بر ولادقه لکدر **لومبر** طولوز

تابع بر ولادقه لکدر **غور** و قومینه ایکی کوچک
 ناحیه لردر **اقما** لا نغذوف آیا التند اولن شهر
 بونلردر **طولوز** باش شهر یلدر و غرونه شهرک
 یاننده در ایو قلعه و جمعیت خانه سی وارد و محل
 فنوندر و بیوک ولادقه آند اوتور **قوه** بر قومینه
 یعنی بکلکدر **علی** ایوبنا اولمش شهر در و بر بیوک
 ولادقه آند اوتور **قرقسون** نهر اوده یاننده در
ریو طولوزه تابع بر ولادقه لکدر **قسنه** علی
 تابع بر ولادقه لکدر **پامین** طولوزه تابع بر
 ولادقه لکدر **لاوور** و **سین** پاپول ایکیسی دخی
 طولوزه تابع ولادقه لکدر **قابوده** سته بر بون
 ولیماندر **قرقسون** ایله طولوز اراسنده کسلا
 ییل مقدم فرانجه قراک بر دره قازد مشدر ایچنه
 نهر اوده و غیر نهرلرینی آقیدوب آندن طولوز
 یاننده نهر غرونه ایله آنه قاوشد مشدر شویکم

شمدی اسپانیه نک اطرافندن آق دکن ایله
 کون با سترده بوغزندن کچمک وینه پور تقالک
 اطرافندن فرانجه به کلمک اقتضاسی یوقدر همان
 آق دکندن مزبور دره ایله نهر غرونه به نهر
 غرونه ایله تادیش دکنه کیدیله و بو عمل کثیر
 ایچون چوق زحمت و مال صرف اولمشدر و حالا
 بعضا و قانده قوم ایله طولدوزکی ایلدن و حید
 و مال صرف اتمکدن خالی دکلدر **نار بونه** آق دکن
 یقین بر شهر در و محل فنوندر و بیوک ولادقه آند
 واردر **لوقبه** مقدمه نابرمین قلعه امش **بکین**
 بر مفرج یرده در ولادقه سی نار بونه به تابعدر
مونت پلیر دکنه یقین بر شهر در و محل فنوندر
 ولادقه سی نار بونه به تابعدر **نهر** بر ایوبنا
 اولمش شهر در ولادقه سی نار بونه به تابعدر
بوکاره نهر برونه یاننده در آند باز کانلر ایچون

بر مشهور پناجوی وارد **سایان پون** ناربونیه
 تابع بر ولادقه لکدر **مروپوه** طولونه تابع بر
 ولادقه لکدر **علت** ناربونیه تابع بر ولادقه لکدر
اغده اق دکر کنارنده در ولادقه سی ناربونیه
 تابع بر **لوفاو و اووین** ایکسی دخی ناربونیه تابع
 ولادقه لکدر **علفوه مورته** دکر کنارنده بر شهر
 مقدمه ایولیمایه و ارایدی **سولته** بر طاعستانده
 شهر رونه یاننده غایت لطیف کستانه آند اولوی
 بو طاعلراوج کوچک ناحیه لری شامله بری
 غوودان ناحیه سیدر آنک شهری **مانده** در علی
 تابع ولادقه لکدر وبری واکره ناحیه سیدر آنک
 شهری **وویو** آنک ولادقه سی وینته یه تابعه
یویوز بر کوچک هر شیکلکدر وبری وکی ناحیه سیدر
 آنک شهری له پوی در بو شهر لیون آیالتنه اولغل
 یقارید ذکر اولمشدر بو اوج ناحیه لرده قیسار

نامند بر قوم ساکندر که اول قوم مقدمه قلیج
 ایله فراجه قرالنه قرشود و بر وی کندی ملتتی
 حفظ اتمشدن و بر آیتک و فراجه نیک ملتاری
 مختلفه در و دخی بو لانتغدوق آیالتنه آلتنه
 اسپانیه خدودند **روسلینون** نامند بر کوچک
 ولایت وارد بر اولدخی لانتغدوق آیالتنه تابعه
 و فراجه ایله اسپانیه آراسنده بر قیو کبیده
 اول اسپانیه نک ایش شمدی فراجه نک الزده
 آنک ایچنده اولان شهر بوندر **بر پنیان** پک
 متین حصار در اند اولان ولادقه ناربونیه تابعه
منلصه بودخی بر متین حصار در **ولا فرانسه** لقبی
 قونفلان در بر اورنه شهر در **قولیوز** بر کوچک
 شهر در کن قلعه سی متین در ویکی لیمایه وارد **یورته**
واندره بر یقی لیمایه **قابوده** قرو بر مشهور
 بوندر که اسپانیه ایله فراجه آراسنده حدود

ایچون تعیین اولمشده **ایما پرو** وانشکما یالتنه
 اولان شهر بونلور **اکس** باش شهریدر و متین
 و بیوک و کوزلبشا اولمش شهریدر و محفل
 فنوندر و جمعیت خانه سی واردر و بیوک ولادقه
 آند و اردر **عزله** اشاعیده نهر رفته ایکی قول
 اولدوغی یوده در مقدما زیاده معمور ایدی اول
 و قنده که عزلات قرالکک باش شهری ایدی که
 اول قرالکک دو فن و پروانته و بورغونیه و صفو
 آیاالتارینی و هلوچییه نک چوغونی شامل ایدی
 شهری همد بربیوک ولادقه آند و اردر و محفل فنوندر
مارسلییه آق دگزک کنارنده فرانجه اسکالرندن
 بربیوک اسکله در و ایولیمای واردر ولادقه سی
 عزله یه تابعدر **طلون** مارسلییه یه یقین پک
 متین قلعه در و برامین و محفوظ لیمای واردر خصوص
 سفر طونامه ایچون آند اولان ولادقه عزله یه

تابعدر **فرعیول** حناغده بیر شهر در و ایولیمای واردر
 ولادقه سی آکسه تابعدر **عنطیه** متین قلعه در
 و متین ایچ حصاری واردر و لیمای کوزلد **سیرون**
 و **عبد** و **ریقه** آکسه تابع اوج ولادقه کلد **دشیه**
 و **غلانددو** و **وانته** و **سینه** و **غراثه** عمبرونیه
 تابع بش ولادقه کلد **اورانتر** بر متین قلعه
 و شهر ایدی شهری قلعه سی خرابدر بو شهرک
 اطرافنده اولان ولایت بربکک کی نشیندر
 و مقدما انگیز قرال و کهامونک صکره دن فرانجه
 کلوب آنه ضبط ایلدی و ککی رزوق مصالحه سنده
 یسه انگیز **رقه** اولمشدر و انگیز قرال وفات
 ایتد کدن صکره پروسیا قرال نصو غرافایله
 بومذکور ولایت خصوصنده بو ایکی سندن ارث
 طریقله کیمه قالسون دیو منازعه ایتد کلد
 محله فرانجه قرال کلوب منازعه ایدنلدی

ولا يتدن اخراج ايدوب كندوسى ضبط اتمشدر
اندن صكره او ترهت مصالحه كند پروسيا
قرالى كند وحقى فراجه فراغ ايدوب علاقه سنى
قطع اتمشدر اما نصقو غرافى كند وحقى ادعا
اتمك اوزره اولدى وكن دعواسنى فصل اندر مكه
قادر اوليوسب حالا فراجه لك الله فالمشدر
عونيون بر كوزل وبيوك شهر در و كند و اطرافند
اولان ناحيه ريم پا پلنكدر و كند و طرفند
وكل قلمش بر ضابط انده وارد كه آكالغات
ديرلر و بر بيوك ولادقه انده اوتور و ريم بابا
بو ولايته مالك اولد وكنك كيفيتى تو از بخارند
بيان اولنور **قربانطراس ووه زون و قوليون**
عونيونه تابع اوج ولادقه لكدر و دخی آفت
دكرده بو آيا الله يقين بر قاج اظه لر وارد آندره
ايله ده هيره يعنى هيره اظه لرى ديرلر زيرا

هیره شهرك قادشوشنده در **لقاد و فينه** ايا الله
اولان شهرلر بونلرد **غرا نو بلة** باش شهرلر بيوك
وايوبنا اولمش و متين شهرلر اوزره نرك ياننده در
انده اولان ولادقه سى و يته ده اولان بيوك
ولادقه به تابعدر **ويته** اولاي بيوك شهر ايدى
شمدى همان اولكيدن بر كوكله كى در زهر رونه
ياننده در و بر بيوك ولادقه انده اوتور **والنث**
اولدخى زهر رونه ياننده در و يته دن بيوكدر
ومتين و محل فنوندر ولادقه سى و يته به تابعدر
عمبرون مقدما بر كوزل شهر ايدى و بيوك ولادقه لرى
وار ايدى **بر يانزون** اورتى شهر در **غپ** بر الحق
يدر ولادقه سى اكسه تابعدر **سين بول** آنك
ولادقه سى غرله به تابعدر **بييرول** بو شهر
و قلعه مقدما آلمش آلتى بيل قدر فراجه لك الله
ايمش و اطاليه لك حدودند اولوب بك متين

اولدو كندن اطاليه نك كليدي در ديسلار
شمدى ايسه قلعه سى يره دك ييقيلوب
شهرى صوويه هر شي كنه رده اولمشدير
بوايالتك افتخارى بود كه قرونه ضبط و تحته
كجه جك قرالك اوغلى كه آكا قرون پرنج ديرلر
دائما بوايالتك اسميله يعنى دوفن اسميله
مستى در **امّا** بور غوثيه آيالتك شهرى بونلرد
ديون باش شهر يدرو بيوك وايوبنا اولمشدر
و جمعيت يريدر **غوثن** بك اسكى ولادقه لك
وليونه تابعدر **ماشقول** بيوك يردر ولادقه سى
ليونه تابعدر **غلونى** بر مشهور موناستير در
اوقسر و شاروله ايكيسى دى كوزل شهر **لاپوشه**
بر ناحيه در مقدما صوويه نك ايمش شمدى فراجه نك
آنك شهرى بورغ در **ترة و و** بر شهر در اطرافنه
دوميه **شاليون** نر صاونه ياشدو بر بيوك شهر

ولادقه سى ليونه تابعدر بر شهرك اطرافنه
شالونوه ناحيه سى ديرلر **بلي** صوويه حدودند
بر كوزل يردر اطرافنه له بووي ديرلر و دى بو
مذكور بور غوثيه آيالتى نجه مابينندو نيدر بور
غوندين يعنى آشاك بور غوثيه شميمه اولنور و دى
صاغنده اولان فراشه قوشته آيالتنه متصلدر
اولدخى نجه مابينندو **هوخ** بور غوندين يعنى
يقاويكى بور غوثيه شميمه اولنور بونك دى
نيان اشاغيدو الحاقده كلور **امّا** شانياسيه
آيالتندو اولان شهرلر بونلردر **رمز** بر مشهور
شهر در و فراجه نك ايجنده اولان بيوك شهرك
بريدر آندو اولان ولادقه جمله بيوك ولاقترلر
اولوسى در و آندن اوتورى فراجه قرالنه ياغ سور
آكا اكراما ويرلدى بو برياغدر كه بيك اوج يون
ييل مقدم آلتون قاب ايجنده بر كوكرن كوكدن

گویا اندر مش اوله و بو شهر دخی محل فنونده
ترویه شائپانیه آياتک باش شهریدر آنک
 ولادقه سی صترده اولان بیوک ولادقه یه تابعه
شالون ایوبنا اولمش شهر در و نهر مازنه نیک
 یاننده در ولادقه سی رمره تابعه بو شهرک
 جوارنده قنالونقو اووه سیدرکه بیک ایکی
 یوز سکسان ییل مقدم هنیلرک قواله عتلا
 عسکرندن برجنکه یوز سکسان بیک آدم
 دوشمش اوله **سدان** نهر ماز یاننده فلنکه قوشو
 برقلعه در و متین ایچ حصاری واردر **مقروه**
 فلنکه قارشو بر متین سرحد قلعه سیدر **شارلوه**
 یوز ییل مقدم نورز هنیلرک بنا ایتدوکی یکی
 شهر و متین قلعه در **ماتل** نهره آنه یاننده بر
 شهر در ناحیه سنه رتکوه دیلر **مویین** رتله
 یقین برکوزل شهر در **صنر** اشاعیده نهر یونه

یاننده اسکی شهرک بیدر و رومکه دن اول بغا
 اولمشدر و عالا معوره در و بیوک ولادقه آنده
 او تور ناحیه سنه له سنوه دیلر **لانگزه** تا
 اشاعیده صاغیدر بر اسکی و متین شهر در و هیچ
 بر زمان فتح اولمه مشدر ولادقه سی صتره تابعه
مقو نهر مازنه یاننده و پازنه یقین بر بیوک شهر در
 و فراجه قوالی آنده چوق اکلنور ولادقه سی یلرزه
 تابعه **شائو تیچی** نهر مازنه یاننده بر معروف
 و متین حصارد در بو آياتدن پازنه زیاده یقین
 اولان ناحیه در پازنه تابعه در و بو آيات ایللم
 فلنک اراشیده عظیم طاعلر واردر آنده عردن
 طاعلری دیلر **و اگر** فراجه مملکتک و اها لیسک
 احوالندن سوال اولنور سنه معلوم اوله که فراجه
 طبرای انسانک محتاج الیه اولان هر سنه بی
 طوغر و جمله مملکت غایت معمر و اها لیس خوقدر

وهو اسی اجنبیانه یاراد و کندن او توری صلح
 زمانه ندرت و فراخی به جوق مسافر کلوب کجری
 و دخی فراخی نك اوج طرفدن دگر او ملغله
 خارج اولن تجارت ایچون پك مناسب برده
 و لکن فراخی نك طواری آرد و آندن او توری
 دینلری که اگر اسپانیه نك فراخی ده قدر
 انسان اولسه و فراخی نك اسپانیه ده قدر
 طواری اولسه ایکی سنه باردم اولوب کفایت
 ایدردی. اما فراخی اها ایسی کول تعلم فنونه
 و کول تعلم چنگه عجیب و چنگه یور کلی
 و شجیع و تیز در اجنبیانه ادبلی و مکرمه
 و لباسه مبدل و جوق نسته و ایجاد ایدر
 و قرالینه صادقانه خدمت ایدر لسانلری
 عزیز و هرایشه اویشلی و اتمام ایدر بیلر
 و دخی فراخی مملکتدن ماعدا دنیا نك دور

طرفدن فراخی نك علاقه لری وارد **مثلا**
 غازیاده و غفرقه شیء قلیل وارد اما غمرقه
 نو و فراخی دن ماعدا دور و اولو آمله لری
 وارد و اما اروپا ده اسپانیه دن و اطالیه دن
 ایچق بعضی لرینی و لکن نجه دن و فلمنکدن
 بتو نجه آیا التلرینی قور مشدر هر بری کند و
 فصلنده بیان اولسه کرکده. **اما** فراخی به
 الحاق اولنان لورانه لا طجه لو طرغ ایا لقی
 فراخی ایلده نجه آراسنده در بو آیالت جوق
 زماندن برو یا لکن بر هر جغدن ضبط اولمش ایدی
 تا فراخی قرال لود و یقوس بو ولایتی ضبط ایدر
 اصل اولان صاحبی نجه مملکتنه قوم مشدر
 صکره ینه رزوق مصالحه سده اصل اولان
 صاحبی اولان لو طرغ هر سکی کند و مملکتنه
 ارجاع اولمشدر و لکن اوج نسته نك شرطیله

بری بولکه فراجه قرالی وقت حاجته یا کندوی
 یا عسکری بر عایایه ضرر او مقسرن لو طرینه
 ولایت آشوری امنیت ایله کچمک ایکجیسی
 سارلوی قلعه بی اوچنجیسی لو تغویق قلعه بی
 فراجه بر آخر منصب مقابله سند فراجه ایله
 ویرمکده و بولوطرینه ولایت اصلدن فراجه دمی
 یوحسه نجه دمی او لمسنک نزاعی غیری کتابدن
 بیان اولنور همان بوقدر ضبط اولنه که بو آیالت
 بورغونیه و الزاس و بالطینه و شانباشیه
 و لغسمبورخ آیالتلرک اورتیه سند در و بو
 آیالت ایله الزاس آراسنده شول بیوک طاغردر که
 آنلر مونت ده ووز یعنی ووز طاغری دیرلر
 و بو آیالتک اوج نهر وارد بری **ماز** نهریدر صولند
 فلمنکه آقروبری **موزل** نهریدر اورتیه دن راینه
 آقروبری **سار** نهریدر صاعندن نهر موزله آقرو

اما بو ایالتده اولان شهرلر بونلردر **ناثی** باش
 شهریدر و لوطرینه هر شیکک او تور دوغی بریدر
 اسکی و یکی شهر بریده در یکی ناثی نک قلعه بی
 خرابدر لکن اسکی ناثی نک قلعه بی متین در **مار وصل**
 بر کوچک لکن باطعلک ایله احاطه اولمش قلعه
مویانوث مار صله یقین بر قلعه در **لاموته** تا
 آشعیده در آلمسی ممکن دکل بر قلعه ظن اولندی
 ایدی و لکن فراجه آن فتح اندو کندن ماعدایر ایله
 یکسان ایلدی **سارلوی** نهر سار یا نده بر یکی
 قلعه در بو قلعه و فراجه قرالی رزوق صلحند
 کندوسنه قالمق شرط ایلدی نیکیم یوقاریده ذکر
 اولندی **پونت** **عموسون** بیوک شهر در و محل فنونده
لنول ناثی آلتند بر شهر در و لوطرینه هر شیک
 کاه کاه آنده او تور مش **بار** **لدق** بیوک شهر در و متین
 ایچ حصاری وارد در **قورنی** بر کوچک شهر در **لو تغویق**

لُقْسْمَبُورُغْ آيالتنه قريب بزميتين يردر بو قلعه
 دخی فرايجه قرالی رزوق صلحند کندونه قالمق
 وآنك مقابله سنده بر آخر منصبی و بزمك شرط
 ایلدی نتکیم ذکر اولندی **مَچ** نهر موزل یاننده
 بیوک و متین شهر در ویشی قارلو نجه قرالی آن
 فتح ایدم دی شمدیکی فرايجه قرالی آنده بر جمعیت
 قورمشدر **طَل** نانی یاننده بر اورته شهر در
وَرْدَن نهر مار یاننده بیوک و متین شهر در بو
 صکره کی ذکر اولنان شهر و لادقه لکلر و فرايجه
 قرالی هنر یقوس ایکی یوز ییل مقدم آنلری فتح
 اتمشدر و حالا فرايجه نکدر **اَمَّا** فرايجه به الحاق
 اولنان فرانسه قونته آیالتی بر قومیتات در یعنی
 بکاک کی بر سنه در بو آیالتی فرايجه قرالی لودویس
 یتش ییل مقدم فتح اتمشدر و مصالحه قشند
 آنک قالمشدر آنک اول آسیانیه قرونه نک ایمش

و بو آیالتنه مقدما نجه صکره اسپانیه مالک
 اولسنک کیفیتی توایجه بیان اولور بو آیالت
 بورغوشیه و شانیانیه و هلوچیه نک اورته سنده
 و نجه دیلی اوزره هوخ بورغوشدین یعنی یقاریکی
 بورغوشیه دیلر نتکیم ذکر اولندی و دخی بو آیالت
 ایدله هلوچیه آراسنده بیوک طاغلو واردر که
 آنلر یور طاغلو دیلر **اَمَّا** بو آیالتک شهرای
 بونلر در **دُولَه** باش شهریدر و متین و محل قوندر
بَزْاَشُقُون نهر دوز یاننده بر بیوک شهر در و متین
 ایچ حصاری واردر و **دُولَه** ده اولان جمعیت شمدی
 آنده قورلمشدر **غَرای** صولندن نهر صاونه یاننده در
 مقدما قلعه ایمش لکن استیلا وقتند خراب اولمشد
وَسُولی کوچکدر **صَلَبین** قلعه در و ایکی قات ایچ
 حصاری واردر **فَصَل** بو فصله ممالک
 انگلیز بیاننده در **انگلین** مملکتلری اوج قورالکدر

بری **عَنْكَلِيَا** آشاغیده در وبری **اسقوجیه**
 یوقاریده در وبری **هین نیا** یعنی ارلانده صولنده
 جمله سی صوایله احاطه اولمشده **عَنْكَلِيَا**
 واسقوجیه بر برینه متصله و ایکسی دخی
 بر آطه درکه اوزنلوی اوج یوز ساعت قدره
 و بو ایکسی بر طنبیه **مَلْعَنَاتِ** سمیه اولنور یعنی
 بیوک بر طنبیه دیمکدر و بوندن الی پیل مقدم
 اتفاق تام ایله ایکسی دخی بر اولمشده اما **هین نیا**
 یعنی ارلانده بر برینه متصله کلدر همان کندوسی بر
 آطه در و بو اوج قرالک اکثریا اترکاس بر طنبیه
 سمیه اولنور یعنی بر طنبیه آطه لری دیمکدر
اما عَنْكَلِيَا مملکتک اکثری صویله احاطه اولمشده
 فقط یوقاریده **اسقوجیه** به متصله واسکی
 زمانلرده اسقوجیه ده قق مضره و باغی قوم ساکن
 اولمغله **اما عَنْكَلِيَا** ولایتنه کروب اها لیشده

چوق منیرا بر شدر لردی امدی بونلردن آمین
 اولق ایچون چوق رحمت و مشقت ایله دگریدن
 دگره حدودلرند قرق ساعتک یرده بر دیوار
 بنا اولمشده ولکن زماندن صکره بودیوار اول
 قدر خراب اولمشکه شمدیکی زمانده انجق اثری
 کورینور **اما عَنْكَلِيَا** بیوکلوکی اگر اسقوجیه
 ایله حساب اولنور سه یقون دنیاده اولات
 آطه لرت هر بر یسندن بیوکدر و اگر یاکتر اسقوجیه
 حدودنه دك حساب اولنور سه اودونلکی یوز
 آتمش ساعت و اکلوی یوز یکر می ساعت مقدارید
 و دخی **عَنْكَلِيَا** اطرانده اولان دگرلر بونلردن
 آشاغیده **ماره بر طان قوم** یعنی بر طنبیه دگرید
 فراچیده لامانشه دیولر یعنی لامانشه بوغری
 دیمکدر که فراچیده ایله انکلر اولمشده در
 صاغندن **ماره کرمان قوم** یعنی نجه دگرید که

آنه عجایب سقری بالق آوی واردر ویا لکن انگیز
 دکل یلکه فلینکار بیله آنه اولیلمر مصلحت
مبارک هیز نفوم یعنی ارلانده دکنیده و دخی مشهور
 اولان نهری بونلدر **تموه** آشاغیده صاعندن
 نجه دکنه آق **سورنه** یوقارودن آق و صولندن
 ارلانده دکنه آق **ترنت** همبر نامده بیوک دکن
 چاغلدی یه آق و دخی عنکلیا ایکی مملکت منضم
 بر مملکت بری نفس عنکلیا در که استوجیه یه
 متصل و نجه و برطنیه و ارلانده دکن لریله احاطه
 اولمش بیوک قطعه در و بری و آلس هر چکلیدر که
 ارلانده دکن کنارنده هر کو چک قطعه در و ولایت
 ایکی زمانلرده بر مخصوص هر چغدن ضبط اولنور
 ایش وادی قمریا ایدی اما نفس عنکلیا نل
 اسکی اها لیسته بر طانیلر دیلردی و مملکت
 اسکی رومیلردن برطنیه تسمیه اولنوردی

مزبور بر طانیلر استوجیه نل مضری و باغی
 قومندن اولقدیر یحضور اولدی که نجه ولایتدن
 عنکل نامده بر قومی استمداد اتمکه مضطر
 اولدیلمر بو عنکل قومی برطنیه یه کلوب و باغیلر
 طاعیدوب اخراج ائدکدن صکر برطنیه ده قالو
 بتون مملکت غالب اولغیله کند و آدرینه کور
 برطنیه مملکتی عنکلیا تسمیه ائدیلمر زماندن
 صکره بوقوم جمله مملکتده یایلوب آذر آن
 یدی قرالک یگدن دوز مشلر که بونلدر
کنت ۳ سود سکن ۲ و ست سکن ۴ استکس
نورد هیز لاند ۱۷ مرینیا ۱۷ و ست عنکل و اگرچه
 بویدی مملکت صکره دن منضم اولوب جمله دن
 بر مملکت اولدیه ده ینه مزبور یدی مملکتلر
 اسملرینه کوره یدی باش آیا التلر تسمیه اولندیلمر
 امدی نفس عنکلیا ده یدی آیا التلر واردر که بونلدر

گفت آياالتی آشاغیده صاغندن فراخچه ايله
 انگلیز آراسنده اولان کوچك بوغزك کنارنده
 آيا پاده قلعه یعنی قلعه بوغزی دیر **آشکس** آياالتی
 گت آياالتک اوستنده در و گت ایلد آشکس آراسنده
 تمنه نهری حدود در **سود** **سکس** آياالتی آشاغیده
 لامانشه بوغزك کنارنده در و پای تحت اولان
 لوندون شهر کوره بو آياالت لوندون طرفنده واقع
 اولدو کندن اوتوری **سود** **سکس** دینلدی ویرا
 کیمجیلر لوندون طرفنده **سود** دیر **وست** **سکس**
 آياالتی مولندن بوغز کنارنده تارا لاند دکنه د
 اولان قطعه بی شاملدر بودخی لوندون شهر
 کوره کون باطیسی طرفنده واقع اولمغله وست
 سکس دینلور ویرا وست کیمجیلر قتنده مغرب
 دیمکدر **اوست** **عنکلی** آياالتی صاغندن نخچه
 دکنه کنارنده در بودخی لوندون کوره کون

طوغی طرفنده واقع اولمغله اوست عنکلی
 دینلدی ویرا کیمجیلر قتنده اوست مشرق دیمکدر
مرثیا آياالتی مملکتک اورتیه سنده در آندین اوتوری
 بعضیلردن مدال عنکلی یعنی اورتیه عنکلیا شیمیه
 اولنور **نور** **همبر** **لاند** آياالتی مرثیادین یقاریه
 تا اسقوجیه حدودته دکن آراسنده اولانک
 جمله سنده شاملدر ولوندون کوره یلدون
 طرفنده واقع اولدو کندن **نور** **همبر** **لاند** شیمیه
 اولنلدی ویرا **نور** کیمجیلر قتنده یلدون طرفی
 دیمکدر بوجمله آياالتلرک ایچنده عظیم شهرلر
لوندون **بول** اولنلرک دخی قلعه لری یوقدر
 وکنر ایمانلرک ینیه مدخی بودر که هر بری دیرین
 و پاکدر و بو خصوصیه فلیمک مملکتند اولان
 ایمانلری چوق تجاوز اتمشلدور **اقا** گت آياالتک
 شهرلری بونلر در **قنتر** **نور** نهر استر یاننده در

وانكليسك بيوك شهر لك بريدن وفتون مملكتك
 ايجنده اولان بيوك ولادقه لك اولوسي آندد
 وانكليس قرائنه قرونه يعنى تاجى طفق آكا
 اكراماً ويرلدى **رو حشر** نهر ممدوى ياننده
 ولوندى ايله قنر بويريك تمام يارى يولنده
 ولادقه نى قنر بويريك تابعدى **كاتام** نهر نمره
 ياننده در واول زماندن برو مشهور اولدى كه
 فلمنكل نهر نمره ايله ايجو كيدوب آندد جوق
 كيملى احراق ايتديلر **غراونك** اولدى نهر نمره
 ياننده در وبر كوچك ليمان واردر **كبر فوج** لوندو
 يقين بر مفرج حصار در **منندوق** بر ليمانيدركه
 آنى فلمنكل جوق زيارت ايدلر **دور** بر كوچك
 شهر در كنن ابو ليمان واردر كه بر طاع اوستنده
 اولان ايج حصار ايله محفوظلر بواطر افلرده
 ذكرده قدرتك بر بيوك ليمان واردر آنك ايجنده

كيمار بك امين اولورلر بواطر افنده اولان و حشر
 كناولرى انكليس اها اليستند دفر نسميه اولور
 لا طحه ليرة قننى ديولر يعنى كشت باليلردى كدر
اما استكس ايا لمتند ايكى ناحيه واردر برى مزلشكر
 ناحيه كيدر آنك شهرلى بولاردى **لوندون** جمله
 مملكتك باش شهر يدر وانكليس قرائك تحتدر
 و نهر نمره نك ياننده در ولادقه نى قنر بويريك
 تابعدى غايت بيوك شهر در شويله كم لوندون ايله
 بارى ياننده قنيسى دى بيوك اوله نمره اولور
 وكن اولور و سرباوى بارى دى كه اولان اولرينك
 و سرباوى بيوك و كنه و بركسكلو كنه لير شهرلر
 ايسه ده ينه لوندوندى كه اولو عده بوشتن بارى
 اولان اولورن چوقدر حتى ايتى كيمام كيمسه جيسا
 تمشكه معده لوندوندى واقع اولان بيوك
 ياغنده اولان اوچ بيك خانه ياغنده اولان

شهرک خنسی امیش اوله زینا اول وقتله ستون شهره
آتمش بش بیک خانده قدر وار امیش و لکن مزبور
یا بخیدن حکم یکر می بیک ایچنده اولقدر اولر
بنا اولمشکه عددی سکسان یدی بیکه بالغ
اولدی حال بوکه یارون ایچنده فقط یکر می اوج
بیک ایکی نول یکر می اوج خاند و از در **دیشلدی**
ودخی لوندون شهرند بر قطعه یه و ست میشت
دیرلر آنک ایچنده قوالک سراییدیر که آکا و طاک
ذیل رفه می منست یامس کوشکی و مشول کنیسا که
آند قوالک قرونه یغنه تاج کیم بر نسنه طاقیلور
اول خانده که آنه جمعیت اولور اجمله اول قطعه ده
یغنه و ست میشته ده در و دخی شهر تمزه یاننده
برایج حصار و از در که آند قرونه و جبر محفوظ
چتق دیو طوپونه بکنر بر نسنه در که قوالک
باشنده قرونه و قودقلری زمانده اول جباری

ینه ال

ینه الیه ویرلر و دخی شول یوده کیم آند جخانه
و ضرب خانه در آکا طوپر دیرلر یعنی قولله دیملک
ولکن لوندون شهرک هوای ایچنده زینا اکثریا
آتشه یا قودقلری ایشین قولن در یعنی طاش کمر
دیملک بو بر سیاه طاشدر که آنک آتشه آراجق
آتش قولله و می کیمیت کیمینا لکن رایجه سی
بد در و کوکسویه اوهر اوکسرمک و باش آغرمق
اندن پیدا اولور **میتونقور** شهر لوندون بر قاج
ساعت قوالک بر تفرج سراییدیر و بری نفس اشکس
ناحیه سیدر آنک شهرلری بونلر در **قولکستر**
باش شهریدر و بیوک و متین در **هارویق** بر کوچک
لکن متین بر و ایو لمانه وارد **ما آسود** شکس
ایالتنک ایکی ورتنه ناحیه سی وارد بری نفس
سود شکس ناحیه سیدر آنک شهرلری بونلر در
کیکستر باش شهریدر و ایو تجارت وارد و لادوی

قنتر بوریه تابعه **عمر نند** بر کوچک بود در **سرایه**
 اولدخی کوچکد لکن ایولیمانی وارد و بری سرتی
 ناحیه سیدر آنک شهری بود **قنتر غنیشیول** نهر
 نمنه یاننده بر مفرج حصار و در آنده انگیز قرالی
 چوق اکلنور **املاوست** سکسریا التیکیدی
 کوچک ناحیه سی وارد و بری **سود جمنون** ناحیه
 آنک شهرلی بونلردر **ونکستر** باش شهریدر آنده
 اولان ولادقه قنتر بوریه تابعه **سود جمنون** نهر
 لیماندر **پوریش مویت** بر لیماندر که حوادث کاغذلرد
 ذکر اولنور **اسپید هاد** پوریش موده یقین لیماندر
 آنده بعض وقتده طونانده طوری **وجت** بوغز
 کنارنده بر آله در آنک اوستنده نوپورت نامنده
 بر مین قلعه وارد و بری **برکریا** ناحیه سیدر
 آنک شهری بود **و لند سور** قرالک بر مین قمرج
 برای آنده اولد و کندن او توری معروفده و بری

ولتونا ناحیه سیدر آنک شهرلی بونلردر **سرایه**
 بوری ایوشهردر ولادقه سی قنتر بوریه تابعه
مالمس بوری بر کوچک شهردر و بری **دور کستر**
 ناحیه سیدر آنک شهرلی بونلردر **دور کستر**
 باش شهریدر **ویموت** بر لیماندر **نور تالاند** یاری
 آله در و بری **همرسند** ناحیه سیدر آنک شهرلی
 بونلردر **پریشیول** نهر عوفنه یاننده بر مین
 شهردر ولادقه سی قنتر بوریه تابعه **بلانده**
 بر مشهور ایجه سی وارد و **ولس** بواکی شریک
 بر ولادقه سی وارد که قنتر بوریه تابعه و بری
 دوونیا ناحیه سیدر آنک شهرلی بونلردر **اکستر**
 باش شهریدر و لیمان وارد ولادقه سی قنتر بوریه
 تابعه **پلموت** نهر طمر یاننده بر مشهور لیماندر
 اسپانیه تجارتلری اکثر یا آنده در بو
 لیمانک قرشوسنده بر کوچک کورفر وارد که آنده

كميلر يا توب امين اولورلر آكا تورلي ديرلر •
 ويري قور نويا ناحيه سيدر آنك شري بود •
قالموت بزمين قلعه در و اولماي واردر •
 بو آيالتك نهايتند بر مشهور برون واردر •
 آكا ته لاندش اند ديرلر يعني ولايتلر نهايتي
 ديمكلر • و دخی بو آيالتك يوقار و طرفينك
 قوشونلر كي اطه لر سلكي اطه لر ديرلر
 آنلر بر قاج اطه در جمله سندن مشهور اولان
 صنت ماريه يعني حضرت مريم اطه سيدر • **آما**
 اوست عنكلر آيالتك ايچنده اوج كوچك ناحيه
 واردر • بري قمر دغه ناحيه سيدر آنك شري
 بونلردر **قمر دغه** باش شريدر و محل فتوندر •
آلي قنتر بوريه تابع بر ولادقه كدر • ويري
 نور د فولق ناحيه سيدر آنك شري بونلردر •
نور دوق معور شهر در و قنتر بوريه تابع بر
 ولادقه كدر • **يا و موت** كوچك شهر در لكن
 اولماي و بونلردر • ويري سقولي ناحيه سيدر
 آنك شري بونلردر • **ايسوقا** باش شريدر •
قلازنته بر قصبه در **آما** مزين آيالتند •
 اون سكر ناحيه لرواردر • بري بوقينغهام
 ناحيه سيدر لوندونه يقيندر آنك شري بود •
بوقينغهام باش شريدر • ويري بدفورث ناحيه سيدر
 آنك شري بودر • **فولوت** اوزنه تهرك يانند •
 كورل و باش شهر در • ويري هار فورث ناحيه سيدر
 آنك شري بودر • **هار فورث** باش شريدر لكن
 كوچكدر • ويري هند نغطون ناحيه سيدر آنك
 شري بودر • **هند نغطون** باش شريدر • ويري
 نور د حطون ناحيه سيدر آنك شري بونلردر •
نور د حطون باش شريدر و اورته در **بوتور و**
 كوچكدر آنك ولادقه سي قنتر بوريه تابعدر •

كميلر يا توب امين اولورلر آكا تورلي ديرلر •
 ويري قور نويا ناحيه سيدر آنك شري بود •
قالموت بزمين قلعه در و اولماي واردر •
 بو آيالتك نهايتند بر مشهور برون واردر •
 آكا ته لاندش اند ديرلر يعني ولايتلر نهايتي
 ديمكلر • و دخی بو آيالتك يوقار و طرفينك
 قوشونلر كي اطه لر سلكي اطه لر ديرلر
 آنلر بر قاج اطه در جمله سندن مشهور اولان
 صنت ماريه يعني حضرت مريم اطه سيدر • **آما**
 اوست عنكلر آيالتك ايچنده اوج كوچك ناحيه
 واردر • بري قمر دغه ناحيه سيدر آنك شري
 بونلردر **قمر دغه** باش شريدر و محل فتوندر •
آلي قنتر بوريه تابع بر ولادقه كدر • ويري
 نور د فولق ناحيه سيدر آنك شري بونلردر •
نور دوق معور شهر در و قنتر بوريه تابع بر

و بری اوقس قوربت ناحیه سیدر آنک شهری بود
 اوقس قوربت شهر تیره یا نند بر کوچه شهر بر کن
 محل قنوتی اند اولان ولادقه قنوتی بوریه
 تابعه و بری غلو کستر ناحیه سیدر آنک شهری
 بود غلو کستر شهر سوره یا نند بر ایو و باش
 شهر در ولادقه سی قنوتی بوریه تابعه و بری
 موغوت ناحیه سیدر آنک شهری بود موغوت
 باش شهر بیدر و تهر موغوت یا نند در و بری
 هر قوربت ناحیه سیدر آنک شهری بود هر قوربت
 باش شهر بیدر ولادقه سی قنوتی بوریه تابعه
 و بری و و کستر ناحیه سیدر آنک شهری بود
 و و کستر باش شهر بیدر و ایو و معروف شهر در
 اند اولان ولادقه قنوتی بوریه تابعه و بری
 و اروق ناحیه سیدر آنک شهر لری بونلدر
 و اروق باش شهر بیدر و کوچکدر قونونتر

قنوت بوریه تابع بر ولادقه ککدر و بری لیکستر
 ناحیه سیدر آنک شهری بود لیکستر باش
 شهر بیدر و کوچکدر و بری روتلانده ناحیه سیدر
 آنک شهری بود اوقم کوچکدر و بری لیکستر
 ناحیه سیدر آنک شهری بود لیکستر بر ایو
 شهر در ولادقه قنوتی بوریه تابعه و بری
 نو تیغرام ناحیه سیدر آنک شهری نو تیغرام
 باش شهر بیدر و تهر یا نند در و بری
 داری ناحیه سیدر آنک شهری بود داری
 باش شهر بیدر و بری استفقوربت ناحیه سیدر
 آنک شهر لری بونلدر استفقوربت باش شهر بیدر
 و اورتی در الحقیلک بر ولادقه ککدر که یقارید
 مذکور اولان قونونتر ولادقه منظمه
 و بری شرویس ناحیه سیدر آنک شهری بود
 شرویس بر ایو بنا اولمش و معمر و منیا شهر

وبری دخی کستر ناحیه سیدم آنک شهری بوی
 کستر برابو لیمای وایردن وایرلاند کمتک مراد
 اید نلرک اکثریسی وایردن کیمیه بیکرلو آند
 اولان ولادقه سی یورقه تابعه **آما** نورده همبرلاند
 آیا لیتند آلی ناحیه لرواردن **آما** یورق ناحیه
 آنک شهرلی بونلوردر **یورق** نهر بویه یاشند
 بریوک وباش شهردر وبریوک ولادقه آند وایردن
هل همبرنهرک یاشند برمتین قلعه در وایو
 لیمای وایردن وبری جخانه سی دخی وایردن **مجموند**
 برکوچک شهردر لکن هرچکک پایبند در وبری
 لانقستر ناحیه سیدم آنک باش شهری **لانقستر**
 لونه نهرک یاشند در وبری همبرلاند ناحیه سیدم
 آنک شهری **قرالله** در نهر ایدن یاشند برکوچک
 لکن متین قلعه در ولادقه سی یورقه تابعه
 وبری وست مورلاند ناحیه سیدم بونک مشهور

شهری یوقدر وبری دورهام ناحیه سیدم آنک
 شهری **دورهام** در بریوکسک طاعنک اوستند
 ولادقه سی یورقه تابعه وبری نورده همبرلاند
 ناحیه سیدم آنک شهرلی بونلوردر **بازوف** نهر
 توده یاشند بک متین قلعه در واسقوجیه نک
 کلیدیدر و مقدمات اسقوجیه دن ایدی **نوقستله**
 نهر ملینه یاشند برمتین قلعه در وایو لیمای وایردن
آما والس هرچکک غنکلیا مملکتند اولقدن آیریدن
 که بری برینک لسانند برشی فهم ایدن مزیر غنکلیا
 مملکتند نجه دن کلن غنکل قومی مکت انمکه
 لسانلری مختلف اولدی **آما** والس هرچکک بو
 قوم کلید وکندن والس اها لیسنک لسانلری کالاول
 خالص قالمشدر **ودخی** بو والس هرچکک ایکلی
 تقسیم اولور بری سود والس یعنی لودن طرفند
 اولان والس که آشاکه طرفیدر وبری نورده والس

بعه يلدوز طرفنده اولان و آلر كه يوقايكي
 طرفيده و هر بر يسنده ينه كوچك ناحيه لر
 واردر **آقا سود** و آلر آلتى ناحيه واردر كه
 بنه اولقدن معلومه دكلدر **وبرى قلا موزغان**
 ناحيه سيدر آنك شهرى **لا فظف** در كوچكدر
 ولادقه سى قنتر بوريه تابعدر **وبرى بركنوق**
 ناحيه سيدر آنك مشهور شهرى يوقدر **وبرى**
 قير مار دات ناحيه سيدر آنك دخى مشهور شهرى
 يوقدر **وبرى بمروق** ناحيه سيدر آنك شهرى
 بونلدر **بمروق** اينوليمان و متين ايج حصارى
 واردر **مليفورت** بر عجايب ليمان واردر **صنعت داو**
 دكر كنارنده بر بورنك ياننده در و اولقدن
 معمور دكلدر ولادقه سى قنتر بوريه تابعدر
وبرى قردغان ناحيه سيدر آنك شهرى **قردغان**
 بركوزل شهردر **وبرى راد نور** ناحيه سيدر

آنك مشهور شهرى يوقدر **آقا نور** و آلر
 دخى آلتى ناحيه لو واردر **وبرى مونتغرى** ناحيه
وبرى مريونت ناحيه سيدر بونلر مشهور
 شهرى يوقدر **وبرى قير نازوان** ناحيه سيدر
 آنك شهرى بونلدر **قير نازوان** بركوزل شهرى
بانغور قنتر بوريه تابع بر ولادقه لكدن **وبرى**
 دنيغ ناحيه سيدر آنك مشهور شهرى يوقدر
وبرى فليش ناحيه سيدر آنك شهرى بونلدر
فليش كوچكدر لکن متين ايج حصارى واردر
صنعت عصف قنتر بوريه تابع بر ولادقه لكدن
وبرى دخى ارلانده دكرده اولان ايكي اطه در
 برى عنكلى و برى مان اطه در **واحر**
 انگيز مملكتك و اها ليسنك احوالند
 سوال اولنور سه معلوم اوله كه انگيز
 طبراني غايت مباركدن و اوزم ايله توردن

ماعدا هر محتاج الیه اولان نسته و کتور
 باخصوص انگلیز آتلی و انگلیز قلائی و انگلیز
 پیاغی غایت شهرتند در اما اها ایسی جری
 و جسور در و بوکا ایج غوغالی زیاده سیله
 شاهد در و بوندن ماعدا دخی تحصیل شنوده
 عجیبه و باطل دینلرنده عجیل و قویدر •
 و دخی معلوم اوله که یوقا ریده ذکر اولنان
 ممالکده یعنی پورتقال و اسپانیه و فرانجه
 مملکتلرنده اولان اها ایسی قاتولق اولان
 ملت نصرانیه اوزره در ویرا ملت نصرانیه
 دخی دورت فرقه یعنی دورت مذهب وارد
 بری ملت نصرانیه عتیقه و بری ملت نصرانیه
 قاتولقه و بری ملت نصرانیه لوترانیه و بری
 ملت نصرانیه قلوینیه در اما ملت نصرانیه
 عتیقه اوزره اولانلر مسقو مملکتند و آل

عثمان پادشاهنک مملکتند اولان نصاری قسمی
 نجه و غیر یلر آنلره اسکی نصاری دیرلر اما سایر
 مملکتلرنده باقی قلاان اوج مذاهب نصرانیته
 شایع در و لکن بعضی سنده انجق قاتولق در
 و بعضی سنده انجق لوتراند و بعضی سنده انجق
 قلوینند و بعضی سنده ایکسی و بعضی سنده
 اوجیسی دخی بولنور آنلری دخی هر فصلده ذکر
 ایدرن امدی ذکر ایتد و کن پورتقال و اسپانیه
 و فرانجه مملکتلرنده انجق نصاری قاتولقد
 غیر ملت یوقدر الا بعض برلرده یهودیلر اذن
 ویرلشدن اما انگلیز مملکتند اولان اها ایسی
 نصاری قلوینند و لکن بعض برلرده نصاری دن
 ماعدا پروسیتزانیلر و پورتانیلر و فونفور مستیلر
 و نون فونفور مستیلر و سبار استیلر و اندید استیلر
 و قواقر یعنی مؤم سیوندلر و جیلر و غیر اقوام

متفرقه چوق بولنور ایخق نصاری قانونی
 یوقدر واسکان اولمن **فصل** بوفصله
 اسقوجیه مملکتی بیان ایدر **اسقوجیه**
 مملکتک اکثریسی صویده احاطه اولمش
 فقط آشاک طرف عنکلیا به متصله صاغند
 نجه دگزیدر هولنده اولانده دگزیدر
 یقاروده اوچیانس دیوقالدونیوش یعنی
 اسقوجیه قوشوسنده اولان دیش دگزیدر
 زینر مقدما اسقوجیه نک اسمی دیوقالدونی
 ایدی واسقوجیه نک ایچنده بیوک نهر بردر
 آکاملی دیرلر اورتیه سندن نجه دکره آفر
 بونهر دن ماعد اسقوجیه ده بیوک نهر
 یوقدر ولکن ایک بیله طرفندن دکرکنارنده
 ایکیشر بیوک دکر چاغلدیلر واردر لاطجه
 آکا استغور یوم دیرلر ایکیشی هولنده اولانده

دکرکنارنده در بری استغور یوم اتونده
 عنکلیا ایله اسقوجیه حدودنده نهر آدن
 ارلانده دکره آقدوغی برده در بری استغور یوم
 غلوتیه در یقاریده نهر غلوتیه ارلانده دکره
 آقدوغی برده در **وایکیشی دخی صاغند**
 نجه دکرک کنارنده در بری استغور یوم بودور
 حدوده یقین نهر فورث نجه دکره آقدوغی برده
 و بری استغور یوم واردر یوقاریده نجه دکرک
 اسقوجیه به کیرن بیوک کور فر اولدوغی برده
 واسقوجیه نک اوزونلکی که عنکلیا حدودنده
 تایوقارویه دیش دکره دک یوز ساعت قدردر
 واکلوه دکر دن دکره آقش ساعت قدردر
 ودخی بواستقوجیه مملکتک جمله سی اوچه
 تقسیم اولنور **بری** اسقوجیه مرید یوناکس یعنی
 لودس طرفنده اولان اسقوجیه دیمکر زین نهر

طلی اسقوجیه نك اورتیه سندن اقمغیله
 نهر طیدن عنکلیا حد و دینه دك اولن پارچه
 لودس طرفنده اولور و بری اسقوجیه
 سبب شتر یونالیش یعنی یلدوز طرفنده اولن
 اسقوجیه در زینا نهر طیدن یوقا رویه دیش
 دکنه دك واقع اولن پارچه یلدوز طرفنده
 و بری انزله اسقوجیه در یعنی اسقوجیه
 آله لریدر که کوك ارلانده دکنده و کوك دیش
 دکرده اولان آله لردر و اسقوجیه نك
 ایکی ایالتلرند دخی عنکلیا ده کی کوچک
 ناحیه لر واردر و مشهور شهرلر دخی آردر
 و لیمانلری واسکالری اجنبیلر دت چوقلق
 زیارت اولماز و آنلر از سفر واقع اولد و کد
 اونوری بو طرفده اولنلر و لایتک اکثریسی
 مجهوله در امدی معلوم اولنلری بیان ایدلم

اما لودس طرفنده اولان اسقوجیه ده اولن
 ناحیه لر و شهرلر بونلردر **ادنبورغ** جمله
 اسقوجیه نك باش شهریدر و محل فنوندر
 و متین ایچ حصاری واردر آنده اولان ولادقه
 صنت عندره ده اولان بیوک ولادقیه تابعه
لیت ادنبورغدن ایکی ساعت بر ایولیماندر
 و باش شهرنکدر **دشکار** دکن کنارنده بر شهر
 و ایولیمان واردر **دغلاس** بر حصارد **ففا**
 نهر طلی ایله دکن چاغلدینک اراسنده در صنت
 عندره دکن کنارنده در و بیوکدر و ایولیمان
 واردر و محل فنوندر و بیوک ولادقه آنده
 اونور بومذکورلک اطرافنده اولان ولایت
 لوتیانة ناحیه دیرلر **قولدینغهام** دکن یاننده
 بر کوچک بر در اطرافنه مرکبا ناحیه دیرلر
 دیووشیا اشکیا توه دنیا بونلردخی ناحیه لر

عَتَانْدُ بوشهر اطرافنه عتاندیا ناحیه دیرلر
دُمُفَرِی کوچکدر لکن ایواج حصار و وارد
 اطرافنه نیتیا ناحیه دیرلر **وَتَهَرَن** اولانده
 دکرک کنارنده بر ایولیماندر اطرافنه غلوییدیا
 ناحیه دیرلر بو ناحیه نك ولایه سی غلشقوه
 تابعدر **قَرَقَتَه** بر ناحیه در **عَبَر** شهر در
 و ایولیمان وارد در اطرافنه قوالیه ناحیه دیرلر
رَبَنَفَرِی نهر غلوتنه یاننده بوشهر در اطرافنه
 قُنَبَهَامِیَه ناحیه دیرلر **قُنَبَهَرَه** قُنَبَهَالِیَا
 عَرَقَتَه لیا اوج ناحیه در **دُنُرُطَفَاغ** بر متین
 شهر در و ایولیمان وارد در اطرافنه لورنا ناحیه
 دیرلر **دُنَبَلَايَن** کوچکدر ولادقه صنت عتند
 تابعدر بوشهرک اطرافنه منیتیا ناحیه
 خایرلر **عَبَرَنَتِی** طی نهرک یاننده در معمور دکلک
 اطرافنه استرآرتیا ناحیه دیرلر **دُنَبَرَتُون**

بوشهر در و متین ایاج حصار و وارد بوشهرک
 اطرافنه لورینیا ناحیه دیرلر **اِسْتَرَلِنَغ** شهر
 و جمله ایاج حصارلرک متینی آنده در اطرافنه
 استرلنغه ناحیه دیرلر **غَلَجَقُو** نهر غلوتنه
 یاننده بوشهر در و محل فنوندر و غایت منفرج
 بوده در و بوشهر باش شهر اولن آدنیور غدن
 کورلدر و بیوک ولادقه آنده او تور بوشهرک
 اطرافنه غلوجیان ناحیه دیرلر **هَامِلَطُون**
 بر متین حصار در و هر جفلاک پایه سنده در
اَمَّا یلدوز طر فنده کی اسقوجیه ده اولن ناحیه لر
 و شهرلر بونلر در **بَرَه کَن** باش شهریدر ولادقه سی
 صنت عتندیر تابعدر **دُنَدِی** متین شهر در
 و ایولیمان و اودر **مُوشَت رُونَه** بر ایولیماندر بو
 مذکورلرک اطرافنه عتغسته ناحیه دیرلر
 مَرِشِیَا بر ناحیه در آنده مشهور سنه یوقدر

نو **عبدالدين** بر شهر در آنجا يقين خراب اولمش اسكى
 عېزدين شېرك يردىر ولادقه سى صنت عنده يه
 تابعدىر و محل فنوندىر اطرافنه مازنيا ناحيه
 دىرلر. بۇكانيا بيوك ناحيه دركن صنبط
 اولناحق نىسنه آندىر يوقدر **الغن** بر اوشىر
 ولادقه سى صنت عنده يه تابعدىر **انولمن**
 بر قلعه در بوايكى يرك اطرافنه نور اويانا حيه
 دىرلر **پرت** شول شهر در كه زمان اويلده آندىر
 اسقوجيه قرالرك باشلرينه قوون طاقلور
دنگلد بر اسكى شهر در ولاطجه قالدونيوم
 دىنلور و بۇكانور مقدماسقوجيه مملكتى
 قالدونييا اسميه ايدىرلردى و حالا اسقوجيه نك
 يقار و طرفنده اولن ديش دگنر و جيانقوش
 ديو قالدونيوس دىرلر مذكور شېرك ولادقه سى
 صنت عنده يه تابعدىر بوايكى شېرك اطرافنه

پرتيانا حيه دىرلر. غوريا عليانياطى نرك
 باشنده در **عطوليا** نرلريله و بطقلر ايله
 طولودىر. لوقتريا بومذكور اولان دورت ناحيه
 انلرك مشهور شهرلر يوقدر **كانونرى** و **ارا**
 نام بيوك دگنر چاغلد ينك ياننده بر شهر در
قرومارجى **كانونرى** يه يقين بر مشهور ليماندر
 بوايكى سنك اطرافنه اولان ولايتىر رسيان
 ناحيه دىرلر بونا حيه نك ولادقه سى صنت
 عنده يه تابعدىر عىسنتوم بودخى بر ناحيه
 و بعضىلر آنى و وىسيانا حيه سنك عدايدىرلر
دورنوق دورنوق نرك ياننده بر آمين و بول
 ليماندر اطرافنه سترلانديانا حيه دىرلر.
 استراند ناورييا بر بيوك ناحيه دركن صنبط
 اولناحق نىسنه آندىر يوقدر **دغزجى** اورقادر
 آله لره قارشو بر مشهور برونلر بونك اطرافنه

قاتنا زیا ناحیه دیرلر بونا حیه نک ولاد قری
 صنت عندره یه تابعدر **آما** اسقوجیه نک
 اطرافنده اولن آطه لر بش بلوکه تقسیم اولنور
 اولکی بلوک انزله هیزدس یا خود انزله اوقسیدنتالر
 یعنی کون باطیسی طرفنده اولان آطه لردیمکر
 انلرک عددی فرق دورتدر زیاده مشهور
 و بیوک اولنلری بونلردر **کبوغس** و **شتوس**
ایشیا یا خود **اشقیقا موله قول طیری** **ایله**
آرائینه مشهور و بیوک اولان بومذکورلر **آما**
قولمقل آطه بک کوچکدر و لکن بوجله آطه لری
 ولاد قه سی آند ساکن اولمغیله اولدخی مشهور
 ایکنی بلوک **اورقادی** آطه لریدر که اسقوجیه نک
 یوقارو طرفنده در آند بکرمی آطه قدر بر پرده
 اون اوج فقط مسکونه در باقیسی خالیدر و جملدن
 مشهور و بیوک اولان **ماینلاند** آطه سیدر آنک

ایچنده قرقوال نامند بر شهر واردر که **اورقادی**
 آطه لری ولاد قه سی آند **اورقادی** اوچینی بلوک
 شتالاند یا خود هتالاند آطه لریدر **اورقادی**
 آطه لردن دخی یوقارویه یلدوز طرفنده کی آطه لرد
 جمله سدن فقط آلتیسی مسکونه در و جمله دن
 مشهور **ماینلاند** آطه سیدر و بواطه **اورقادی**
 اولان **ماینلاند** آطه نک غیریدر **دور دخی**
 بلوک **فرو** آطه لریدر بونلردخی یوقارویه یلدوز
 طرفنده در جمله سی اون آلتی در **بشینی** بلوک
 استالاند آطه سیدر بودخی یقارویه یلدوز طرفنده
 و بیوکدر و بواطه **دنمارق** قرالک اولمغله آنک
 بیانی **دنمارق** فصلنده تاخیر اولمشدر **آما**
 اسقوجیه نک طیراغی هر خصوصه انکلیرک
 طیراغنه مساوی اولمقدن قتی بعید در زیل
 لودس طرفنده کی اسقوجیه ده بیوک پارچه لر

بولنور که آنده صودن و کولدن و باطقدن عیر
 برنسنه یوقدر و یلدوز طرفنده کی اسقوجیه ده
 طاغار و قیه لر بری برینه متصلدر و اندن
 اوتوری اها ایسی اکثر یا طاع اسقوجیلر تسمیه
 اولنورلر و دخی اسقوجیه مملکتند غایت
 چوقا اشتین قولن یعنی طاش کمر معدناری
 وارد رانی چقاروب کمیلر یله انگیز مملکتند
 کتورلر سائر کار و کسبلری اوز قادی و هیردن
 امله لرك اطرفنده اولان بالق آوه توقف
 اتمشدر و اما اها ایسی انگیز اها ایسی قدر
 تربیه اولمنس دکلدن خصوصاً طاعلی و امله برده
 ساکن اولنلر اولقدن سرف و بد خویدر که آنلری
 اکثر یا یبانی اسقوجیلر تسمیه ایدر اما عصیان
 وزور بالکه کلنجه یا لکن انگیز اها ایسی دکل
 بلکه ناسک جوغنی تجاوز ایدر و لکن سفرده

ینه ایو خدمت ایدرلر ملتاری قلوبن ملتی در و
 بر سیترا فیلر دخی چوقدر و انگیز مملکتند
 ولادقه لیار سائر مملکتلرک اوز برینه غالب اولدقلر
 کی ینه اسقوجیه ده بر سیترا فیلر ولادقه لی لرك
 اوز برینه غالب در **فصل** بو فصل هیرنیا یعنی
 ارلاندر مملکتی بیان ایدر ارلاندر مملکتی بر سولک
 امله در صولک طرفنده اوچیاش اوقسد نئالس یعنی
 کون باطیسی طرفنده اولن دیش دکریدر یوقارویه
 یلدوز طرفنده اوچیاش دیوقالد وینوس یعنی
 اسقوجیه نك قرشوسنده کی دیش دکریدر صاع
 طرفنده انگیز ایدر ارلاندر آراسنده مار هیرنقوم
 یعنی ارلاندر دکریدر آشاغیده مار برطینقوم یعنی
 برطنیه دکریدر و ارلاندر نك اوزونلوکی آشاغیده
 یوقارویه دك یوزیکرمی ساعت اخلوکی آتمش ساعت
 قدر در بو مملکتند قتی جوق کوللر و باطقار و لرك

وایکی بیوک نهری وارد **بر** **سینون** نهریدر که
 یوقارودن آشاغه مغرب طرفده کی دیش دگره
 آفره وبری **بارو** نهریدر که یقارودن صاغنده
 اولانده دگره آفر و دخی اولانده مملکتی دورت
 بیوک برویجه یعنی آیالتله تقسیم اولنور **بری**
الطونیا در یوقاریکی طرفده دره وبری **لاکینا** در
 صاغنده اولانده دگره کنارنده دره وبری **قوناکیان**
 صولنده کی دیش دگره کنارنده دره وبری **مومونیا** در
 اشاغنده برطنیه دگره کنارنده دره و دخی انگلیز
 واسقوجیه نک آیالتلرک کوچک ناحیه لر اولدوکی
 کی اولانده نک آیالتلرند دخی کوچک ناحیه لر وارده
 و بو ناحیه لرک چوغیسی قومیتلر یعنی بکلکه
 و جمله سنه انگلیزجه **سینون** دیلر وارلاندجه
قونیتین دیلر **هه** **آما** **الطونیا** ایالتلر کی ناحیه لر
 و شهرلر بونلر در **دونه** بیوچک شهر در اطرافنه

دونه ناحیه سی دیلر **عنتریم** بر حصار در **قونق**
فرغوس بر شهر در وایولیمانه واردر بوایکی یرک
 اطرافنه **عنتریم** ناحیه دیلر **قلرکن** نهر باند
 یاننده بر حصار در **لوندون** در **دری** صکره کی
 استیلاده مشهور اولمشدر مقدما اسمی **دری**
 ایدی صکره دن چوق انگلیزلر اورایه کلوب وانی
 تعمیر ایدوب **لوندون** در **دری** شمییه ایتدیله مزبور
 اولان ایکی شهرک اطرافنه **قونرکان** ناحیه دیلر **دنکال**
 شهر در وایولیمانه واردر **راپوی** کوچک شهر در بوایکی
 شهرک اطرافنه **دنکال** ناحیه دیلر **شارملوت** شهر
 اطرافنه **طیرون** ناحیه دیلر بو ناحیه مقدما بیوک
 ایدی و **اُپر** **طیرون** یعنی یوقاریکی **طیرون** و **نتر** **طیرون**
 یعنی آشاکی **طیرون** به منقسم ایدی شمدی یقاریکی **طیرون**
لوندون در **دری** به منقسم اولمشدر **فرمانج** بر ناحیه کی
 شهرلر آردر و کوللری چوقدر جمله سنه بیوک اولان

كوله آرئوس دیرلر بوكولك آراسنده امشقلند
 شهریدر بوشهر صكره کی استیلادن بروچوق
 ذكر اولنور موناكام بر ناحیه در ایچنده ضبط
 اولناحق نسته یوقدر **قوان** بر حصار در **قلمور**
 بر کوچك شهر در بوايكي برك اطرافنه **قوان**
 ناحیه دیرلر **عرج** بوايوشهر در وجهه مملكتك
 بيوك ولادقه سی آند او تور بونك اطرافنه **عرج**
 ناحیه دیرلر **امال** كنيا ایاالتند کی ناحیه لر
 و شهر لر بونلردر **لوط** بيوجك شهر در **قلمغور**
 بوايولماندر **دور غطاغنه** اولدخی بوايولماندر
 بومذكورلك اطرافنه **لوط** ناحیه دیرلر **دبلین**
 بتون مملكتك باش شهریدر و محل فنوندر و بيوك
 ولادقه آند او تور و ايوولمانی واردر و لكن آزاق
 قوملی در بوشهرلك اطرافنه **دبلین** ناحیه دیرلر
قلداره ايوينا اولمش شهر در اطرافنه **قلداره** ناحیه

دیرلر **وقلو** شهر در برایج حصار و لیمانی واردر
 اطرافنه **وقلو** ناحیه دیرلر **قتولاغنه** بر ناحیه
 آند ضبط اولناحق نسته یوقدر **و كسفورت** بوايو
 شهر در و متین ایچ حصار و ايو و بول لیمانی واردر
 اطرافنه **و كسفورت** ناحیه دیرلر **لونغفورت** کوچك
 بونلردر اطرافنه **لونغفورت** ناحیه دیرلر و ست
 معاد **اوست معاد** ایکی ناحیه در ایچنده ضبط
 اولناحق نسته یوقدر **قنغر تونه** بر کوچك شهر
 اطرافنه **قنغر** ناحیه دیرلر **كوه نستونه** اورت
 شهر در اطرافنه **كوه** ش ناحیه دیرلر **قلكنی** بر
 بيوك و متین شهر در اطرافنه **قلكنی** ناحیه دیرلر
اماقوناكيا ایاالتند کی ناحیه لر و شهر لر بونلردر
سیله غو بر کوچك شهر در اطرافنه **سیله غو** ناحیه
 دیرلر **لترم** نهر ستون یا آند بر متین حصار در
 اطرافنه **لترم** ناحیه دیرلر **مایو** دگر کنارند

بر ناحیه در ایچنده ضبط اولناحق نشنه یوقه
عَطْلُونَه حکره کی استیلاده مشهور اولدی
 و بکاک پایه سندن در و تاریخ هجری ۱۰۸۰ سنه
 سندن مذکور شهرک جخانه سنه آتش کیروب
 شهرک بر بیوک پارچه سی آتمشده **اَغْوَم** کچن
 استیلاده آنده واقع اولان قتال سبیل معروف
 اولدی بو ایکی شهرک اطرافنه روسقو من
 ناحیه دیرلر **غَلَوَای** دگر کنارنده بر متین
 شهر در و ایو تجارت وارد اطرافنه **غَلَوَای**
 ناحیه دیرلر **قَالَرَه** کوچک شهر در و براج
 حصاری وارد در **طُوَعَام** همان بر کویدر و لکن
 بیوک ولادقه آنده او تور مغله مشهور در
 مذکور اولان ایکی برک اطرافنه **قَالَرَه** ناحیه
 دیرلر **اَقْتامو مونیَا** آیاالتنه کی ناحیه لر
 و شهرلر نونارد در **لَمَرْق** نهر سئون یاشنده

باش شهر دیر و اولانده مملکتند دبلین دن
 حکره متین شهر اولدر و حکره کی استیلاده
 دخی مشاهده اولمشدر بو شهرک اطرافنه
 لَمَرْق ناحیه دیرلر **قَسَل** کوچک شهر در لکن
 بیوک ولادقه سی وارد بو شهرک اطرافنه
 طبر آری ناحیه دیرلر **وَاتَرْقُورْت** بر بیوک
 شهر در نهر بارو دگره آقدو کی یرده اولان
 لیمانه بک نافندر بو شهرک اطرافنه و **وَاتَرْقُورْت**
 ناحیه دیرلر **قُورُق** بر متین یردر و ایو لیمانه
 وارد در دگره بک یقین دکل ایسه **قِنْسَالَه** دگر
 کنارنده بر کوچک شهر در و ایو لیمانه وارد در
نُوعَل آنک دخی ایو لیمانه وارد در مذکور اولن
 اوج شهرک اطرافنه **قُورُق** ناحیه سی دیرلر
بَالَا مَوْرَه بر بیوک کور فزدر که آنک کنارنده مشهور
 و آمین **بَالَا مَوْرَه** لیمانیدر بو لیمانک اطرافنه

اولان ولایت دسموند ناحیه دیر **عمره**
 برکوچک شهر در اطرافته کوی ناحیه دیر
 اما بوالاند ولایتی صغر و صائر حیوانات
 ایچون پک مناسب ولایتی و کار و کسب لری
 اکثریا انکاره در و جوغیسی دخی بالی اولق ایله
 کچنیور اما اهالیسی بر دور و مدحه سزاد کلدر
 زیر یاوز و بخیل و هرایشه کاسل و آلیق
 قومدر و انکار قالی دخی بونلرک خولری ازاله
 اتمکه بر دور و علاج اولدوغی مشاهد
 ایتدکن صکره انکار اهالیسندن بتونجه
 عسکر لری اولاند ارسال ایدوب نیجه بیک
 اولاند اهالیسندن اخراج و سائر ملوک
 اولاشد مشد و مقدا اولاند مملکتده ایق
 مکت نصرانی و قاتولق ایدی و لکن فرانجه مملکتدن
 هوغو نیستیار نفی اولندقدن صکره اولاندده

نزل و اند ساکن اولمغیله شمدر دور و دور
 ملت اولاند بولفور • و بومذکور اولان اوج مملکت
 یعنی غنکلیا و اسقوجیه و اولاند مقدا بشقی
 بشقی قرال لکرایدی و هر برینک بر مخصوص
 قرالی و لرایدی و لکن شمدر اوجیسی دخی بالکن
 بر قرالین ضبط اولنور که انکار قرالیدر و تختی
 لوندون شهرند در و غنکلیا ایله اسقوجیه بنفس
 حکم ایدر اما اولاندیه کند و طرفندن بر و کیلاک
 واسطه سیله حکم ایدر • و دخی دنیانک دور
 طرفند انکارنک علاق لری وارد **مثلا** اور ویده
 فرانجه مملکتک یالی سندن ایک مشهور آطه لکه
 بری **یر زنی** و بری **غور زنی** آطه سیدر و دخی
 نیدر لاند **دنگر کن** که بر مشهور لماندر و آق
 دکرده **مینور** آطه سی و سندن بوغز کنارده
 جبر لطار قلعه سی کی • اما غرقده غوینیا یالی لاند

دخی بعض قلعه لری وارد **اما** عاز یاده مقدما
یاوا آله سی آنک ایشدر لکن حکم غلمنک
آنی آنک قورتلر مشدر **ینه** حاله اند مملکتند
اولان **سمطره** و عثمانلی مملکتند اولان ازمیر
اسکله لرینه مخصوص تجار تارلی وارد **اما**
عمرقه ده یعنی یکی دنیاده برنج ولایت انگیزک
مثلا یلدوز طرفند بشون قنادا یالی لری و بیوک
عنتلا آله لرند **یا** ما یچه آله سی و کوچک
عنتلا آله لرند باریادوش آله سی و غیر لری
کبی بو مذکور ک جمله سی انگیزک **فصل**
بو فصله نیدر لاند مملکتی بیان اولور
نیدر لاند **لاطجه** بلغیوم یا خود جرمایا انقروی
یعنی آشاکي نجه ولایتی دیر **بو** مملکت نجه دکرک
کنارند بر اوزون انگلستر پارچه ولایتد انگیزک
قارشوسند **نیدر** لاندک حول طرفند و یقارو

۶۸
طرفند نجه دکنیدر **صاغ** طرفند یوقارودن
تا آشغندک نجه ولایتند متصلدر **اشاغید** فرنج
مملکتند متصلدر **اما** یوقاروده نجه دکنیدر
بیوک کورقو بو مملکتک ایچنه کیر مشدر **اکا** ثویدر
دیر یعنی لودس کورقو دیمکدر زین کمیلر بو
کورقو کیر وکی زماند لودس طرفند توجه اقتضا
ایدر **وا** کورنیدر لاندک بیوکلوکی بلمک مراد ایدر
بلکلکه اشاغیدن تایقارویدک اولان طونی
یوزیکری ساعت قدردر و عرضی اشاغید
سکسان یوقارید فرق ساعت مقداریدر **لکن**
بو مملکت بو قدر کوچک ایکن **ینه** عظیم و کوزل
ومتین شهر لر یله اولقدر طولمشکه کورقو
مملکتند و اسپانیه مملکتند اولن شهر لری جمع
اولشدر نیدر لاندده کی شهر لری مقابل اولن دی
زیرا بو مملکتد ایکی یوز اول ایکی بیوک شهر لری

و آلتی بیک بش یوز طهسان بر کویاری واردر دیو
 حساب اولندی نهاری دخی قتی چوقدر هما
 زیاده بیوک و مشهور اولتلری بیان ایدوب
 سایر لری بحسب الاقتضا شهرک بیاتنده ذکر
 ایدور و بیوک و مشهور اولان یونلردر **ماز نهری**
 آشاعیده لوطر نغده هر شکاکند یوقارویه یلدوز
 طرفنه مکره یننه صوله نجه دگره آفر **شله**
 نهری اولدخی آشاعیده یقاریدی آیاالتند یقاریه
 نجه دکره آفر **خوزل نهری** صاغندن آفر و نیدر لاند
 آراجق کچر **مراش نهری** نجه ولایتند یقاریه
 آفر مکره نیدر لاند کیرور و دورت قول اولوب
 نجه دکره ولودس کورفره آفر بر قولک **راین**
 اسمی باقی قالوب تا نجه دکره ایچنه آفر و دکره
 یقلشد چما اولقدیر ضعیف اولور که نهاییستده
 همان بر دره یه مشابه اولور و بر قول یوقارویه

یلدوز طرفنه آقوب لودس کورفره ایچنه کیرور
 واسمی اینک در و بر قول صوله آقوب ماز نهریله
 قاوشور واسمی **وال** در و بر قولک آدی لک در
 اولدخی نهر ماز ایله قاوشور و آندون اوتوری نهر
 ماز دکره کیرور و غایت بیوک اولوب جوق
 کیرور آندون یور و دخی یون نیدر لاند مملکتی
 اون یدری پرو و نجه یعنی آیاالتله تقسیم اولدیک
 بونلردر **عرتوه** **هنگو** **نامور** **لشمبورغ**
لمبورغ **برایاند** **عشتورین** **مهان** **فلاندین**
ز لاند **هولاند** **اترخت** **کلدرن** **جنتین**
اوبرایزل **کراکن** **وست فرین لاند** و یو
 آیاالتلرک چوغی و بیکله جمله بی مقدس
 نور غوند هر شکاک ایملش تا شول وقته دکی
 صکره کی نور غوند هر چکی قارلور و طهسان
 ۸۴ **سنه سنه** جنکده دوشمیشدر اول

زمان یا کز وارنه قلان هر چک قری ماریه
نجه چاسار مقسمیلیانک اهل اولغیله
میراث طریقیله مکره دن نجه چاسار دوشد
واندنینه قارلوشچی بو قارلودن مکره
بریک تقسیم افشنا اولدی شویله کم قارلوق
چاسارک قوندانی قردانغدوش چاسار اولدی
وقارلونک اوغلونه فیلیپوش اسپانیه قرویه
ویولدی و بومزور نیدر لاند مملکتی اسپانیه
قرونییه منظم اولندی و لکن نجه زماندن
مکن اسپانیه اهالیسی نیدر لاندک اهالیله
یاورجه معامله ایدوب امانلری و عهدلری
رفع اتمکله بریوک اختلاط و مخالفت ظهور
ایتدی که آنک سبیل بریک تقسیم واقع اولدی
شویله کم فراجه طرفنده اولان ایلالت
اسپانیه اطاعتند قالوب بلغیوم هسبانقوم

یعنی اسپانیه نیدر لاند تسمیه اولندی باقی
قلان یدی آیالت اسپانیه نك اطاعتند
دوشوب اتفاقاریله بریک جمهور بغلدیلر
و بلغیوم قدرانوم یعنی برلنمش نیدر لاند
تسمیه ایتدیله بونک اوزرینه بریوک
صواش واستیلا توپدی که سکسان سنه
علی السویه دو کمنوب تا ۱۰۵۸ سنه بونک
اوزر صلح اولندی که یکی جمهور اولان یدی
آیالت کندی حالری اوزر ترک اولنه امدی
حالا بو آنه دکن ایکی دورلونی نیدر لاند وارد
بری بلغیوم هسبانقوم یعنی اسپانیه نیدر لاند
وبری بلغیوم قدرانوم یعنی برلنمش نیدر لاند
بوجمله دن مکره فراجه قرالی آنرا از اسپانیه
نیدر لاند دن اولقدر قوبر مشکه یوغرافیکار
یقین اوچنی حصه و بلغیوم غلقوم یعنی

فراجه نيدر لاند رسم انكه محتاج اولديلى
ولكن آياتلار يك بر نلمش و فراجه قىل يوتدو
ولايتلارك چو غولى كىرو قىمم غله همان اولكى
تقسيم اوزره قالوب علاقه صاحبلىنى
آياتلارك بيانده ذكر ايدىرن • امدى مزبور اولن
اون يدى آيات ايكى قسمده برى اسپانيه
نيدر لاند و برى بر نلمش نيدر لاند در و هر قسمك
قاج آياتى وارد و كيمكده بوزدن صكره بيان
اولنور **القسم الاول** اما اولكى قسم كه اسپانيه
نيدر لاند در آنك اون آياتى وارد كه آنلارك
بعضيسى قوميتات يعنى بلكلر و بعضيسى
هر بلكلر • اولكىسى **عرتوه** در فراجه ده اولن
بقاردي آياتله متصل بر قوميتاندر • ايكنجيسى
فلا ندرن در نجه ذكر كنارنده بر بيوك
قوميتاندر اوچنجيسى **هنگود** در شانپانيه دن

بو قارويه بر قوميتاندر دورديجيسى **نامور** در
نهر ماز ياننده بر قوميتاندر بشنجيسى **لشمبور**
نهر موزل ياننده بر هر بلكلر التجيسى **لمبور**
نهر ماز ياننده بر كوچك هر بلكلر يدنجيسى
كلدرن لمبور غللك بقارويه نهر ماز ياننده
بر هر بلكلر • بو آياتلارك ياريسى اسپانيه نكده
وياريسى جمهور هولاندك يعنى فلمنكلر و تا
لودس كور فوه دك ممتد در اندن اولور عى
اسپانيه نك نيدر لاند نه و جمهور هولاندك
نيدر لاند نه دخی ذكر اولنور سكرنجيسى **بر ايانند**
آياتلارك اورته سنده بر بيوك هر بلكلر
و جمله سندن ايودر طقوزنجيسى **عنتورين**
نهر شله ياننده بر كوچك قامتاندر بونك اهالىسى
شهرده ساكن اولور زير اطرافى بك آردر اوچنجيسى
مهلن در عنتورين يه يقيندر بونك اهالىسى

دخی اکثر یا شهرده ساکن اولور و نیز بونک دخی
 اطراف طاروره ذکر اولنان اون آیالت دایما
 اسپانیه نك اطاعتند اولنلر آنلردر وکن
 اسپانیه نیدر لاندک شمدیکی تقسیمه نظر
 اولند قده صکره کی ذکر اولنان عشتور پت
 و مهان آیالتلر براباند آیالتنه منضم اولمش
 کورینور اوینله اولد قده اسپانیه نیدر لاندند
 فقط سکر آیالت علی الانفراد بیان اولنسه
 کرکدر **اولکسی** عزتوه آیالتیدر آشاغیده
 وصولندن فراجه مملکتند کی بقاردی آیالت
 متصلدر یوقاروده فالاندن و صاغندن
 هنجو آیالتیدر بو آیالت چوق زماندن برو
 فراجه نکدر ایچنده اولان شهرلر بونلردر
عزخ نهر اشقریکه یاننده بیوک و متین و یاش
 شهریدر و متین ایچ حصاری واردر آنده اولن

ولاد قه قبری به تابعدر **۱۰۵۰** سنه سندن برو
 فراجه نك الندر در **صنت عمر** یعنی حضرت
 عمر دیکدر فالاندن حدودند بر عجیب متین
 قلعه در قاتولق اولان انگلین لرایچون آنده
 بر سمنار یوم یعنی مدرسه به بکونر بر نشنه
 واردر که انگلین مملکتدن کیز لوجه کلوب آنده
 اوتورب اوتورلر بو قلعه و دخی فراجه قرالی
۱۰۸۸ سنه سنده فتح اتمشدر و حالا آنکدر **آرین**
 بر باطقلک ایچنده پک متین قلعه در **۱۰۸۸** سنه
 سنده فراجه به ویرلدی **۱۱۲۲** سنه سنده جمهور نجه
 یعنی بر لیمش نجه بر قانلو محاصر ایلدینه
 کیر و المشلرایدی وکن اقز هت مصالحه سنده
 ینده فراجه بر داولندی **صنت و ناند** مقدما
 پک متین قلعه ایدی **۱۰۶۹** سنه سنده فراجه آنی
 فتح ایدوب **۱۱۲۳** سنه سنده جمهور نجه یند کیر و المشل

ایدیلار و لکن اترهت مصالحه سنده ینه فرانچیه
 ره ایتدیار **بتهونه** پک بیوک دکل و لکن
 غایت متین قلعه در **۱۰۵۵** سنده فرانچیه قرالی
 و **۱۱۴۴** سنده جمهور نجه و **۱۱۴۴** سنده ینه
 فرانچیه قرالی اخی المشر **پاپومه** بقاردی حدود
 بر غایت متین یوه در **۱۰۵۱** سنده برو فرانچیه نك
 الیه در **هیدن** اولدخی یقادی حدود دنده بر
 متین قلعه در **۱۰۴۹** سنده برو فرانچیه نك
ترو عینه آرین قلعه سنده یقین در مقدما بر
 بیوک شهر ایدی صکره بشخی قارلو نجه چاسار
 بو شهری بر ایله یکسان ایلدی شمردی همان
 دیوار لک اثری کورینور **مینت پاول هیدن**
 قلعه سنده یقین بر اورتی شهر در **لانت** باطلتک
 ایچنده بر کوچک قلعه در **بو عرتوه** آبالنده
 کوچک قلعه لر و حصار لر و قصبه اتدن ماعدا

اون شهر ویدی یوز الی دورت کوی واردر
ایکنجیسی فالاندن آیاالتیدر بو آیالت بیتون
 دنیاده اولان آیال لک احسینیدر زینا آنک
 ایچنده اوتون شهر و بیوک یوز الی دورت کوی
 واردر و نجه دکنز ایله نهر شکله آراسینده
 اولان بیوک پارچه ولایتدر **صاغ طرفدن**
 برآباند و آساعیده **عرتوه** ایله هتغوه متصل
 و هولنده نجه دکنز و یقاروده زلاند آیاالتیدر
 بو فالاندن فرانچیه لسانه اوزره قلمنت یاخود
 فلامان دیولر که اهل اسلام آراسینده مشهور
 اولان قلمنتک لفظی اندن غلطدر و لکن غلط
 مشهور اولمغله آنی استعمال اتمک اولی در اما
 قلمنتک لفظیله بیتون نیه لاندنک و یاخود
 یا لکن جمهور هولاندون تعبیر اتمک خطا
 زینا قلمنتک لفظیله ایچ فالاندن ایچوند

لکن نیندیرلاند هملکتک اکثرند فلیمنک لسان
 جاری اولدوکندن اوتوری فلیمنک دیو تعبیر
 اولنور تکیم مصرده و قدس شریفده و مغربده
 اولنلر عرب دیو اطلاق اولنور حال بوکه
 مونور یولر عرب حوزیه سنک دکلر امدی
 نوکتاید یوقاییدن بو آرایه کلنجه ذکر اولن
 فلیمنک لفظ ایله جمهور هولاند مراد اولنک
 الایک نادر بعض حدودک ذکرند نیندیرلاندک
 برینه استعجال اولندی و دخی مونور فلاندرن
 آیالتده کون اسپانیه نک و کون فرانجه نک و کون
 جمهور هولاندک علاقه لری وارد **اما اسپانیه نک**
 فلاندرن اولن شهرلری بونلر **در جنت یا کنت**
 نهر شلده یاننده در و دورت نهر آند جمع اولور
 غایت بیوکدر زینا ایچنده اوتوز بیک او قدر
 وارد و لکن بک معمور دکلر زینا بعض بیوک

خراب اولمش یولر بولنور **بشیخی قارلو نجه**
 چاسارک بنایتدوکی ایچ حصاری غایت متین
 مقدمه دنیاده اولان احسن شهرلرک بری
 ایدی لکن شمدی کوندن کونه اکسیلور آند
 اولان ولادیه مقان ده که بیوک ولادیه تابع
سنسنده فرانجه آنی آلوب ابو حاله کتوردی
 ایدی لکن اول سنه نک آخرند جمهور نجه آنلری
 اخراج ایتدی **برک** بیوک قازمش دره نک
 یاننده درکه تا نجه دکنه آفر و آنک سیبل غایت
 چوق تجارتی و لدر بو شهرک قلعه سی بک متین
 دکلر و لکن کندوسی کوز و زنکین و بیوک
 شهر در حتی مونور بیوک دره دن شرک ایچنده
 اوتد بوی قازمش کوچک دره لریک اور زیندن
 طقوز یوز طقسان طقوز طاشدن کوپریلر
 وارد و شرک اطرافنده کی قلعه بدیند یوزدن

متجاوزیل دکر مناری وارد اند اولان ولادقه
 مهلن ده که موک ولادقه به تا بعد **سنة ۱۱۲۴** سنه
 فراجه نك عسکری اند مکث ایدوب بنه
 سنه نك اخرند اخراج اولمشان **طه برکدک**
 ایک ساعت برکوچک کن بک متین یردر **برکدک**
 شهری زیاده امین اولغی چون بنا اولمشدر
بلا نکتیرک طمک قرشوسنده دکر کنارند
 همان برکوچک شهر در وکن ایمان ایو و ایچ
 حصاری متین در **و یققدال برکک** بقیق
 برکوچک یردر **سنة ۱۱۲۴** سنه فراجه عسکری
 اند منهنم اولغله مشهور اولدی **اوستقند**
 کوچک کن بک متین در و اسپانیه نوک
 نیدر لاند ده که ایمانلرک اتقع اولان اولدر
 مقدما بو شهر غایت معمور و شهر تو طغیانده
 ایدی وکن **سنة ۱۱۲۳** سنه اسپانیه آنی اوج بیلک

محاصره دن حاکم فتح اتمشدر و حالا یاره لری
 اولمشدر **سنة ۱۱۱۸** سنه جمهور هولاند ازاجق
 کن شدید محاصره ایلد فتح ایدوب کندونک
 قشلق لریخی اند مکث اتمشدر و دخی بو
 ایمان یقین **بلا سکندک** نامنده یریر وارد که
سنة ۱۱۲۰ سنه برونم و قدر **فیبتورت** دکر یقین
 بک متین قلعه در مقدما فراجه نك ایدی حاکم
 اترهت مصالحه سنه اسپانیه یرره اولدی
فورنه کوچک کن متین یردر **د قسمودن**
و طیننه بو ایکسی اورت شهر در **فورن قنوقه**
 یرزرک یاننده برمتین یوه در بو صکره کی ذکر
 اولنان دورت قلعه لر مقدما فراجه نك ایمشان
 صکره رزوق مصالحه سنه اسپانیه نك اند
 قالدیار **فورن رخت** نهر لایه یاننده برمتین قلعه
 اولکی استیلا ده کاه فراجه نك و کاه اسپانیه نك

اولوردی حکره رزوق مصالحه سنده اسپانیه
 انده قالدی **سنة ۱۱۱۸** سنده تعمیر و زیاده متین
 قلمشده **عود نازده** نهر شله یاننده بر شهرک
 و شهرک او رته سنده پک متین ایچ حصاری وارک
 ولادقه سی قمبری ولادقه سنده تابعه **سنة ۱۱۱۴** سنده
 فراجه عسکری بو شهرک یاننده منهنم اولدی
دندرموند نهر دندرم نهر شله ایله قاوشدوغی
 یوده باطلاق ایچنده بر متین قلعه در **غلبه**
 نهر دندرم یاننده بر شهر در وجوق استیلار
 سبيله اکثری خرابدر **کرش تبرک** اولدخی استیلار
 سبيله خراب اولغله مشهور اولدی **ننوفه** بر
 کوچک یر در **تالاند وان واز** بر کوچک ناحیه در
 مشهور یری یوقدر و دخی اترهت مصالحه سنده
 بوندن حکره ذکر اولناجق قلعه لر اسپانیه نك
 فلاندر نده اولان علاقہ لرینه منضم اولدیلر

۷۶
دور بق نهر شله یاننده بر پک متین شهر در
 و محل قنوند و تجارتی چوقدر و متین ایچ
 حصاری واردر **سنة ۱۱۷۷** سنده قراجه آنی فتح ایدوب
سنة ۱۱۴۱ سنده بر قانلو محارمه دن حکره یینه رت
 اولمشدر ولادقه سی قمبری ولادقه سنده تابعه
 شماری هولاندک بر قشله سی آند و اردر **ابون**
 دوزلکدر بر متین قلعه در و کوزل ایچ حصاری
 واردر **سنة ۱۱۸۹** سنده قراجه آنی فتح ایدوب یینه
 اترهت مصالحه سنده آنی رت اتمشدر قشله
 هولاندکدر **مین** پک بیوک دکل و لکن بر متین
 بر در **سنة ۱۱۸۱** سنده جمهور نجه آنی کیو و امشدر
 شماری هولاندک آند قشله سی واردر **یوپونکن**
قومینه و امروخ و ارنقون بونلر کوچک یرلر در
 اما فراجه نك فلاندر نده کی شهر لر بونلر در
رستل پک بیوک و معهور و متین شهر در و آند

براسکی ایچ حصار وارد کره دنیا ده دیکه مثلی
 بولنه و تجارت محلی در **سنه ۱۰۷۸** سنه فراجه بو
 شهر غالب اولوب فتح اتمشدر و **سنه ۱۱۲۰** سنه
 بر بیوک محاصر دن صکره فراجه الذین اتمشدر
 وینه اترهت مصالحه سنه فراجه یه سره
 اولندی **دوه** نهر اسقریه یاننده بر یک متین
 بر در و برایو محفوظ جخانه سی و لدر و محل فینونه
 و بو قلعه یه بقین فورته ده اسقریه نامنده بر حصار
 وارد و ایکسی دخی مقدما فراجه نک صکره اسپانیه نک
 صکره یه فراجه نک اولدیله **لا بقته عزتوه**
 حدودند بر قلعه در صکره که استیلاده آکا
 چوق هنر اصابت اتمشدر و **سنه ۱۰۷۸** سنه
 فراجه نک النده در **عز منتیر** نهر لایه یاننده بر
 عجیب و متین بر در اولدی **سنه ۱۰۷۸** سنه
 لؤک النده در **دنگر کن** دنگر کنارنده در مقدما

بیوک و متین ایدی و ایولیمار و ایرایدی **سنه ۱۰۶۸** سنه
 فراجه ایله انگیز بوشهری فتح ایتدیله و انگیز
 محافظه سنه قالدی **سنه ۱۰۷۳** سنه فراجه قرالی بو
 شهری من معدود مقابله سنه انگیز الندن
 آلدقند صکره هولاند و انگیز مزبور شهر چوق
 هنر ابر شد بر مشار و صوک صوگنده اترهت صلحند
 انگیز قرالی بوشهرک لیمانی یقذر میخه و از کلمدی
کر اولنگر شهر قلعه ایله دنگر کن اراسنده دکره
 بر بیوک و متین شهر در **سنه ۱۰۶۸** سنه
 و **نقش برک** بر اورتیه شهر در **سنه ۱۰۷۸** سنه
مونت قسل یوکسک یرده بر مفرج یرده در **سنه ۱۰۸۸** سنه
 بر و فراجه نک النده در بو ونه بر کوچک قصبه در
 لکن بش یوزا و توزالتی بیل مقدم انگیز ایله فراجه
 اراسنده آند و واقع اولن بیوک جنک سبیل مشهور
 اولدی **آما** هولاندک فالاند رنده که شهر یونلور

نامور و مبولندك عرتوويه و اشاغيد پقاردي
 متصدلر بوابالتي فراجه و اسپانيه آوالرند تقسيم
 اتمشدر اما فراجه نك هتغوده كه شهر بونار
والتثنيه نهر شده ياننده ايوبنا اولمش و بيوك
 و متين شهر در وكن **۱۰۸۸** سنه آوزمانوك
 بچند فراجه آن فتح اتمشدر **قمتري** نهر شده
 ياننده بر بيوك شهر در و ايكي متين ايج حصاري
 وارد و بيوك ولاد قه اندك او تور **۱۰۸۸** سنه
 برو فراجه نكدر بو شهر اطرافنه قمتري ناحيه دير
بوشيان بيوك دكلر وكن عجيب متين قلعه دك
 خصوصاً فراجه آن فتح ايتدكدن مكره زياده متين
 قلمشدر **۱۱۴۳** سنه جمهور نجه آن فتح ايدوب ينه
۱۱۴۹ سنه فراجه آن كير و اتمشدر **قوند** و **التثنيه**
 يقين نهر شده ياننده بر متين قلعه در **۱۰۸۷** سنه
 برو فراجه نكدر **موبور** نهر هميره ياننده بر متين

شيلون بك بيوك دكلر وكن باطفاق ايجند
 اولغلده متين قلعه دن قالمه مشدر و دكره
 يقين در و ليمان ايو اولد و كنك او تور تجارت
 ايجون بك مناسب يرد **عردنبورغ** كوچكدر
 وكن بك متين در **۱۰۸۳** سنه برو هولاندكدر
ايرقنك اولدخ بيوك دكلر وكن متين قلعه
 كج در **بيز فليت** بك متين قلعه در آن جمهور
 هولاند بيز فليت نامند بر اطه ده يكي دن بنا
 اتمشدر **حصص وانكنت** بر بك متين حصار در
 اسپانيه قالي كنت شهر زياده امنيت ايجون
 آن بنا اتمشدر **۱۰۷۶** سنه برو فلتكك يعنى
 هولاندك اندك در **اقسل** اولدخ بر بك متين
 يرد بيوك دكلر ايسه ده **۹۹۶** سنه برو هولاندك
اوچنجيسى هتغو آيالتى در نهر شده و نهر ماز
 آراسته در يوقاريدك برباكد و قلاندك ماعندك

شهر در **کوه نو** بر کوچک و لکن متین بر در **سند**
۱۱۲۳ **سند** جمهر و پنجه آنی فتح ایدوب **۱۱۲۴** **سند**
 یننه فرا پنجه آنی کیرو **المشدر** **لاندیره** بقار دی
 حدودند بر او رته قلعه در و بره تی صلحند
 برو فرا پنجه نک **النند** در **عونه** بیوک دکلر
 و لکن متین قلعه در بودخی بره تی صلحند
 برو فرا پنجه نک **النند** در **باوئی** بر شهر در بودخی
۱۰۸۹ **سند** برو فرا پنجه نک **النند** در **فیلیپه** ول
 بر متین قلعه در بودخی بره تی مصالحه **سند** برو
 فرا پنجه نک **مارین بوزغ** بوشهری بشی قارلو
 پنجه چاسارک قزقنداشی **قاریه** بنا ایدوب کند
 اسمنه کوره آنی شمیبه **امشدر** اما اسپانیه نک
 هنجوده کی شهر کی بونلر در **مونر** هنجو نک
 باش شهریدر **یک بیوک** و متین در **۱۱۰۴** **سند**
 فرا پنجه بوشهری فتح ایدوب زیاده تعمیر و متین قلای

و لکن رزوق مصالحه **سند** اول حاله اسپانیه
 رقامتک اقتضا اولدی آن زماندن حکم یننه
 فرا پنجه نک **النند** دوشدری و باوایا قزاقی اکثر
 آنده مکت ایدردی و لکن **۱۱۲۱** **سند** جمهر و پنجه
 آنی ازاجق محاصره اتمکله فتح ایلمشدر **عانت**
 کوچک و لکن متین شهر در **۱۱۰۸** **سند** فرا پنجه
 آنی فتح ایدوب آنی کیچدن یننه رزاندی **انغین**
 بر شهر در **لمینه** **لینیه** **لوز** **سویو** **وایه**
برینه **لقوننه** **حل** **فونتانه** **بیدنه** **غلین**
روو بوجمله او رته شهر در **بومونت** بودخی
 بر شهر در **بو هنجو** ایالتند یکر می دورت
 بیوک شهر و طقوز یوز الی کوی وارد در کوچک
 شهر دن و قصباندن **ماعدا** **دور** **نجلینی** **نامور**
 ایالتیدر **نهر صمیره** **نهر مازایله** قاوشدو غی
 برده در حولند **هنجو** و **صاغند** و **آشاغند**

لَتَجْ وَلَاد قَهْلَكَ وَيُوقَارُودَه بَرَابَانْدُ آيَالْتَه
متصله ایچنده دورت بیوک شهر و طوقوز
سکسان ایک کوی وارد بر بویالت **۱۱۲۳** سنه
فیلیپو عتیودن باواریه قرالنه هبه اولمشده
قلعه لرده اولان محافطون فراچندن اولوق
شرطیله و لکن **۱۱۲۵** سنه واقع اولان اترهت
مصالحه قشده فلینک یعنی هولاند جمهوریه مزبور
هبه و بوزنجه دك سعی ایلدی امدی بعضیسی
اسپانیه نك و بعضیسی فراچنه نك اولدی اما
اسپانیه نك شهرلی بونلردن **نایموس** باش
شهریدر نهر فمبیره نهر مازایله قاوشدوغی بزرده
بو قلعه و **۱۱۲۳** سنه فراچنه فتح ایدوب اولقد
متین متین یایدیکه بوردخی المسی ممکن دکلدر
دیو ظن ایدموردی و لکن **۱۱۵۰** سنه انگلین
قرالی ولهمو قوت عجیبه ایلد یوز بیک فراچی عسکرک

محضرند مزبور قلعه و فراچنه نك الندن المشد
شهری هولاندک بریوک قشله سی آنده وارد
شارلوت و **همبر** و **فمبیره** یاننده بریکی قلعه در
واسپانیه قرالنه تعظیما آنک اسمیله تسمیه اولمشده
۱۱۸۴ سنه فراچنه بو شهر غالب اولوب فتح
ایلمشدر و برزوق مصالحه سنه ین اسپانیه
رد اولمشدر شمدکی محافطون هولاند کدره
فلوری نامور یقین برکوندر سنه فراچنایله
جمهوریچه آلماسنده غایت قائلو جنک آنده واقع
اولد و کندن مشهور اولدی اما فراچنه نك شهرلی
بونلردن **شارلوت** و **فمبیره** نهر مازایاننده یوکسکده برابو
قلعه و **۱۱۹۱** سنه فراچنه آنی فتح اتمشدر و حالا
آنکدر **عوت** و **شارلوت** و **فمبیره** یقین بریکی بنا اولمش
شهر و قلعه در **بیشی** و **فمبیره** و **آیالتید**
نهر مازایله نهر موزل آراسنده دره آشاغیده

محضرند

لوطر نغە مەسكەكە و ماغندىك تىرىز آلكتور كە
 وصولدىن نامور آیالتە و يوقا ریدە بائورغ
 آیالتە و لىج و لادقە كە متصلدە بو آیالت
 بر مەسكەكە ایچندە یكرى اوج شەر و بىك
 یوز سكر كوی و اردىز بو كوزل ولایت بو نجه
 زمانىك بر و فرا نجه قرالك كوزینه دكن ایدی
 و اندك و افروشى قور مشد **۱۱۴۳** سنە فلیپوش
 دە غنیو بو آیالتی با و اریه آلكتورینه بغشلى
 و لكن اترهت مصالحە سنە بو هبه بوزلق
 اقتضا اولدى امدى بعضیسی اسپانیە نك
 و بعضیسی فرا نجه نك قالدى **۱۱۴۵** اما اسپانیە نك
 شەرلى بونلردى **لقنىمبورغ** باش شەرىدە و بىك
 متین قلعه در **۱۱۴۵** سنە فرا نجه قرالى آنى صلح
 زمانىدە المشد و صلح توكنىجە دك آنى جنط
 امشدر اندك صكره **۱۱۴۸** سنە ینە اسپانیە

قرالنه رد اولدى **شى** بودى فرا نجه نك
 النه كپر مش ایدی صكره ینە اسپانیە یه
 ویرلدى **بخطوطیه** و **صنفت فیت و ویا نده**
 بونلر اورتە یزلردى **۱۱۴۵** اما فرا نجه نك شەرلى
 بونلردى **مونت مدی** بو كوزل طاغستان قلعه
 و بره نى صلحدك اول فرا نجه نك اولمشد
دیده نهوفى نهر موزل یانندە بر ايو قلعه
 بودى بره نى صلحدك اول فرا نجه نك اولمشد
ایووه مونت مدی یه یقین بر ايو قلعه در
دامولر و مار و لہ و **استنلی** كوزل قلعه در
رود ماشرک بودى بر اورتە یزلردى بود و برت
 شەر مقدما القسمبورغ ایاالتى ایدىلر شەرى
 اولكى اوج لوطر نغە دن عدا اولور و صكره كى
 بادن غرافكە **الکینجى** بائورغ ایاالتىدیر نهر
 مازك یانندە در ماغندىك نجه ولایتنه وصولدك

لَحْ وَلَادِقَه لَكِه وَاَشَاعِيْدَه لَقَسْمِيُوْرَغَه مُتَصَلَكَه
 وَيُوْقَارِيْدَه نَجْه وَلَا يَتَدَلْ بِرِيَارِجَه كِيَر مَشْدَرَه
 بُوَايَالْت بُوَهْر حَكَلَكِر اِيْجَنْدَه بِش شَهْر وَيُوْن
 يَكْرِي اُوْج كُوِي وَاَرْدَرَه وَفَرَا نَجْه نَكْ اَنْدَه
 عِلَاقَه سِي يُوْقَدَر هِمَا نَ اسْپَانِيَه اِيلَه غَلْمَنَك
 يِعْنِي جَمْهَوْر هُوَلَا نْدَكِرَه **اَمَّا** اسْپَانِيَه نَكْ
 شَهْرِي بُوَنلَرْدَر **اَلْكُتُبُورُغْ** بَاش شَهْر يَدِيَر وَمَقْدَمَه
 بَكْ اِيُو خَالَه اِيْدِي صَكْرَه **سَنَه سَنَه** فَرَا نَجْه
 قَرَالِي كُرْك شَهْرِي وَكُرْك اِيْج حَصَارِيْنِي خَرَاب
 اَلْمَشْدَرَه وَصَكْرَه دَن يِنَه تَعْمِيْر اَوْلَدِي **سَنَه**
 سَنَه جَمْهَوْر نَجْه اَنِي يِنَه فَتْح اِيْتَدِيَلَر **اَمَّا**
 هُوَلَا نَكْ شَهْرِي بُوَنلَرْدَر **اَلْكُتُبُورُغْ** اَوَّلَا غَايْت
 مَتِيْن اِيْدِي صَكْرَه كِي اسْتِيْلَا دَه خَرَاب اَوْلَدِي
اَلْكُتُبُورُغْ اَلْمَدِيْنِي صَكْرَه كِي اسْتِيْلَا دَه جَوْف
 خَرَاب اَصَابِت اَمَشْدَرَه **وَقْ** نَهْر مَازْكَ يَانْتَدَه دَه

۸۵
 وَمَشْهُوْر مَقْطَرِحْت قَلْعَه سَنَك قُرْشُو سَنَدَه دَه
 وَغَالِيَا اَنْدَك عِلَه اَوْلَنُوْر **يَدِي نَجْه** كَلْدَرَنْ
 اِيَا لَتِيْمَر مَهْر مَازْ يَانْتَدَه دَه وَتَالُوْر سُوْر قُوْرْدَك
 مِمْتَدَه دَه صَاعْنَدَك اُوْبَر اِيْرَاكَه وَجُتْفَنَه وَنَجْه
 وَلَا يَتَقَه مُتَصَلَكِر وَصَوْلِيْدَك اَتْرَهْت وَهُوَلَا نْدَك
 وَبَر اِيَا نْدَه مُتَصَلَكِر بُوَايَالْت بُوَهْر حَكَلَكِر
 اِيْجَنْدَه يَكْرِي اِيْجِي شَهْر وَاُوْج يُوْر كُوِي وَاَرْدَرَه
سَنَه سَنَه وَاقِع اَوْلَان اَتْرَهْت صِلَحْنَدَك
 بُوُو بُوَايَالْتَك اُوْج صِلَاحِي سِي وَاَرْدَرَه **بُرِي**
 بُوُو سِيَا قَرَالِي اَنَك شَهْرِي بُوَنلَرْدَر **كَلْمَه**
 بَاش شَهْر يَدِيَر وَعَجِيْب قَلْعَه دَر اَطْرَافْنَدَك اَوْلَن
 نَاحِيَه سِيْلَه **وَ اِسْتِيْلَانْ وَ وَجُتْفَنَدُوْنِي**
وَمَدَنِيْلَر وَ وَالْبَنَك وَ عَرِشَتَقْ وَ عَقْرَدَن
وَوِيْلْ وَ مَزَآيْ وَ كُوْجَلَك مَرَاوَلَر وَ اَنَلُوَه تَابِع
 اَوْلَن نَوَاجِيْلَر يِلَه جَمْلَه بُوُو سِيَا قَرَالَكِدَر

و **بري** اسپانيه در انك شهر لي بونلر در **س**
ز ر م و ف ت نهر ز ر نهر مان دكلد و غي برده
بر متين بود **ر ص ن ت ا و ف و ن و ر ت** متين جواد
و ن ل و بيوجك و متين برده **ك ل د ر ن د ل و ب و ر ا ي**
ذكر اولسان اسپانيه نيدر لاند دن خيالوا
و يوقا ريكي **ك ل د ر ن د ي ر ل و ب ر ي** جمهور هولاند
يوقا ريده تالودس كور فوه دك اولن بيوك
پارچه آنكدر و آشاك **ك ل د ر ن د ي ر ل و** و برلنمش
نيدر لاند دن عدا اولنور اندك او توري آنك
تفصيلي برلنمش نيدر لاندك بيانده تاخير
اولنمش **س ك ر ن ج ي س ت** بوا ياند ايا لند نيدر لاند
اور ته سند در صا غندن **ك ل د ر ن و ل و ل و ل و ل و**
متصلدر هولندن فلاندرن و ز لاند در
يوقا ريده جمهور هولاند در آشاعده نامور
و ه ن غ و در بوا يالت بر هر سكل كدر و نيدر لاند

اولان ايا ليلو ك جمل **س ي ن د ل ن ي و ك د ر** زير
بالاده ذكر اولسان **ع ن ت و ر ن ي و ه م ن ا ي ا ل ت ا ر**
اكا ضم اولنمش در ايجده يكرمي سكر شهر
ويدي بوز طقوز كوي وارد در بوا يالنده فراجه نك
علاقه سي يوقدر همان اسپانيه ايله فلمنك
يعني جمهور هولاند كدر **ا م ا اسپانيه نو ك**
شهر لي بونلر در **ب ر و س ق ل** بلش شهر واسپانيه
غور نرك يعني و كينك تحتدر و بيوك و كوزل
بنا اولنمش و متين شهر در **ب و ش ه ر ۱۱۰۶** سند
فراجه جنرالي **و ل و و د ن** قومين ايله غايت
ييقلمش ايدى لكن حكره او كيدن دخی كوزل
بنا اولنمش در **۱۱۱۸** سند فراجه اورادن
قوولدى **۱۱۲۰** سند با و اريه آلكتوري بو
شهر خفيه بصمق مراد اتمش ايدى و لكن
كوكل خوشنودسز لغيل **ا ك ل د و غ ن ك** اقتضا اولدى

لئون بر سلسله یقین بر بیوک شهر در و مشهور
 محل فنون در حق بر وقت و او یله راست کلدیکه
 طقوز قرال زاده و یکر می دورت هر یک و طقوز
 غراف و سایر کشتی زاده لردن بر بیوک جماعت
 اند و تور و ب فنون او قور لردی و پو شهر دخی
 فرا پنجه کلوب **۱۱۱۸** سنه یکه اخراج اولند یار
عنتور بن شهر شده یاننده در مقدمایو شهر
 بیوکک و حسن و تجارت و غنا جهتند دنیا
 مثلی از ایش و بیونک سببی غالباً شهر شده در
 دنیا مزبور شهرک یاننده اولقده بیوکدر که هنر
 دور لو کیمیار آند اشلیه بیلور لر و حالا شهر
 مغور و قلعه سی متین در و لکن ز نکیینک
 و تجارت خصوصاً هند شدی چوق نقصانته
 وار مشدر و صکره کے استیلاده فرا پنجه آنی آلب
۱۱۱۹ سنه یه دك ضبط لارند لکن سنه مزبور ده

اخراج اولندیلر انده اولان ولادقه مقلندده
 ولادقه یه تابعدر **مقلند** بودخی بر بیوک شهر
 و بیوک ولادقه انده اوتوز **عز شوت** کو ونه
 یقین بر اورتیه شهردر **د یست** بودخی بر اورتیه
 شهردر مقدما اورا نییه بر انجک ایدی شمدی
 اسپانیه نکلر **ولور دژ** بر سله یقین بر برد
 وایح حصار و ار در کن قیمتی آرد **تین** یا
 خود **تر لونت** بر بول یور در کن اورتیه حاله
سود لوه بر کوچک شهردر آقا یقین با طلق
 ایچنده بواسطه مستی برایح حصار وارد **۱۱۱۷**
 سنه جمهور نجه آنی فرا نجه نك النك المشد
خیلستم تر لوند یقین بر کویدر سنه سنه
 جمهور نجه فرا نجه نك متر لری انده کچمکه
 مشهور اولدی **کمبلور** نامور حدودند بر کوچک
 بر در **نوله** هنفو حدودند در اوکی استیلا ده

تعمیر او بمقتدر **سنه** تولد یه یقین برقصید
 لکن **سنه ۱۰۸۵** در شهر جمهور نجه و فراجه و جمهور
 هولاند آراسند اند و واقع اولان یوک قتال
 سبیل مشهور اولدی **لاندک** یوکوچک شهر
 و نروندک آکایقین برکویدر بونلرخ **سنه ۱۱۰۴**
 فراجه ایله اند و واقع اولان قانلو مقاتله
 سبیل مشهور اولمشارد **یودونیه** برکوک
 شهر در وراملیه آنک یانند برکویدر بونلرخ
سنه ۱۱۱۸ در فراجه عسکری اند منهنم اولمخله
 مشهور اولدی **حنقلیت** نهر شله یانند برکوک
 قلعه در **آگون** عتور پنه یقین برکویدر
 بود **سنه ۱۱۱۴** در فراجه ایله اند واقع اولان
 قتال سبیل مشهور اولدی بو مذکور است
سنه ۱۱۱۸ در راملیه یانند واقع اولان جنگ
 صکره جمله سی نجه یه ویردی اما جمهور هولاندک

برایانده کی شهر بونلرخ **برکوک** اوچ **چوم**
 نهر چوم یانند برمتین بردر و مقدما زیاده
 متین ایدی شمدی اولمخله دکلدر فراجه نک
 ملکند او برتیه نامند بر غرا فکدر بوشری
 جمهور هولاند بر قاج کره فتح ایدوب کرک
 نماکی صلحد و کرک برزوق صلحد یبداصل
 صاحبته بر قاتمک اقتضا اولدی **سنه ۱۱۲۴**
 مزبور غراف وفات ایدوب فقط بر قری قالدیکه
 بوشهرک کویا وارشه اوله لکن شمدی فلمنک
 یعنی جمهور هولاندک **استشیرکون** بر بیوجک
 بردر و مقدما اورانیه بر نچک ایدی **برآدا**
 یوک و متین شهر بود **اورانیه** بر نچک
 ایدی آنون پنه نصو بر نجه از ثا انتقال امشد
 اولدی وفات ایدوب شمدی جمهور هولاندک
 بوشهرده **سنه ۱۰۷۷** انکار ایله فلمنک

آراسنده واقع اولان مصالحه سبيله مشهور
اولمشده **هرچو کون** بشو لرويه ده اولان پك
متين شهرلك بريندر ويرا جمله سني بطقلق ايله
احاطه اولمشده بونك اطرافى بر كوچك ناحيه كا
آكامايوراك ديرلر **غراوه** نهر ماز ياشنده بر متين
قلعه در **۱۰۸۳** سنه سنده فراجه آن فتح اتمشده
و **۱۰۸۵** سنه سنده جمهور نجه نك بر شديده قائلو محاصره
سبيله پك خراب اولدى شمدى جمهور هولاندك
مضطرحت بو شهرك قلعه سني غايت متين
اولغله يتون آرويه ده مشهور در اويله ايكن
ينه **۱۰۸۴** سنه سنده فراجه آن از زمان محاصره
ايدوب چوق قان دوكلمله فتح اتمشده صكر
۱۰۸۹ سنه سنده واقع اولن نئاكن صلحه ينه
جمهور هولاندك رذا اولدى بو شهر لمبورغ آيالتله
لتج ولادقه لكك آراسنده در و نهر ماز ياشنده كا

۸۶
راونشتين نهر ماز ياشنده بر كوچك ناحيه كا
واكروا اسپانيه نيمه لاندك احوالندن سوال
اولغله معلوم اوله كه مرنور اسپانيه
نيدرلاند هر خصوصه غاني اولوب برشي اكسك
دكلدر و تجاوت ايجون پك مناسيدهر و غايت
معمر و لايتدر و نرا سيوك و كوزل و معمر و متين
شهرلر و قلعه لويلا طوب طلودير و بونجه
سنه لوده چوق قائلو سغزلر و محاصره لوسبيله
نه كونا طر شلمش و دور اولمشده عقل ايله
لدرلك اولتمقدون بعينه دكلدر خصوصه براباند
وقلا ندرن آيالتلرند چوق يره شهر دن شهر
نجه ساعته لك بر متر زلر قازلمشده و دخی
اهاليه سلك فلتى اسپانيه و فراجه نك صبطلرند
اولن يولر ده نصارى كقاتولق در و مقدمه ايريكى
ملت بيد اولدى ايدى كه آنلر يانر نشتيار ديرلر

و لكن رويم بايادون ويزوت باياردون اولقدم
اشباع اولنده يكره شمدي افارون از كسه
بولنور اما هوللا ذك ضبط اولن يرلرده
هر دور لو ملت بولنور واذن دخي و يرلور
اما بوا سپاينه نيدر لاندك ضبط اولنستك
كيفيتي بود كه فرايحه ايله فلتمك يعنى جمهر
هوللا ذك بو ولايتك يقين اولمغله حقه لري
ضبط ايدوب وافر فائده لاندن چقرمق آندره
آساندر اما اسپاينه بو ولايتدن بعيد
اولمغله بو وكيل اولمش منابطي اوزاير ارسل
اتمكه محتاجدر بو منابطه غور نور ديزلر آنك
تختي شهر برسلده در لکن بو وكيلك تقاضوي
و حقي بيوك اولوب چوق اسراف و مصرف
سبيله اسپاينه خزينه يه از نسف واصل
اولور مقدما اسپاينه طرفدن ارسل اولنان

۸۷
و كلاه كه آندره غرانديس ديزلر بونيدر لاندك
ضبط ايدوب هر بري اوچريل او تورب عزل
اولنور لري اما صكره كي استيلا ده اكثر يا
با واريه قالي يعنى الكتوري نيدر لاندك او تورب
منابطك ايدردك و لكن ^{۱۱۵۰} سند اترهتده
عقد اولنان صلحه اسپاينه نيدر لاندك
چاسان و يرلري و انون صكره چاسلوطر فندك
و كيلر ارصال اولنوب نيدر لاندك ضبط ايدور
الحاق و دخي لتي ولاد قه لك و بوليون هر جفاك
اسپاينه نيدر لاندك ايچنه كيرمكل اسپاينه
نيدر لاندك بختنه الحاق اولنديلو اما لتي
ولاد قه لك شهر مان يانقده در فندك آيا التار
ايله اعطله اولمشدر صلحتدن و بونر غه
وصولدن براباند و ناموره و يقاريد كلدنه
واسا غيدو لقسمبور غه متصلدر ^{۱۱۰۰} سند

صکره کی ولادقه اولن لیج پرنجی وفات اندکه
 بو ولایتده ولادقه اولن ایچون کلن الکتور
 باواریه الکتور قونداشی ایکی اختیار اولن
 آغا ویرلدی واصلند دخی بو ولادقه لک
 لیدر لاندن دکل ایکی همان نجه ولایتده
 و صکره کی استیلاده جمله سی هولاندک الندی
 ایکی لکن اژدهت مصالحه سندن یکه اوکی خاله
 قونلشده اما لیج ولادقه لکه اولن شهر
 بونلدر لیج شهر ماز باندک بیوک و زنکی و باش
 شهر **سند** نجه جمهوری بو شهری فتح
 ایتدیله و هولاندک آند بر قشله سی وارده
هوی شهر مازک یاندک دیر بو شهر عیوق کره
 فرا نجه المشدر لکن شمدی هولاندک بر قشله سی
 آند وارده بو شهرک اطراف قوندر و سن تسمیه
 اولنور **دناند** بو شهر **سند** نجه اولن

الندی اولوب یک متین یا پمشدر **سند**
 واقع اولن رزوق صلحد لیج ولادقه سی آنی
 بنه کیر و المشدر و لکن یکی قلعه بیقلد کردن
 صکره و **سند** باق قلان قلعه نک جمله سی
 دخی آتلمشده **مضییک و حسکت و دونگون**
 بوجک یولدر **فرانشمونت** نجه طرفنه د
 و آتایقین ایسپا قصبه سی واردر آند ایکی
 آکشی بینار واردر **توین** هتغو حدود نه
 یقین بر شهر **اصطبلو** لقسمبورخ حدود نه
 بر کوچک عبد طی در یعنی رهبان ملکی در آند
 اولن عبد یعنی باشاری لوطر نغه قبیله سندن
 بر پر نجلدر **هورن** بر قومیتات یعنی بکلدر
 بودخی لیج ولادقه نکدر • **اما** بولیون
 هر نکک لقسمبورخ ایله فرانجه ده اولان
 شایسته آراسند بر کوچک هر بکلدر باش

شهری **بولیون** در برکوچک شهر در کن متیان
 ایچ حصاری وارد بر بوهرسککک مقدما لئخ
 ولادقه سنه رهن قونلمشدر صکره فراجه
 قرالی فرصت بولوب فراجه نك بر قبيله ایچون
 تعیین اتمشدر که آنلره بولیون هر سکی دیرلر کن
 یند لئخ ولادقه سنه تابعدر وصنت هویرد
 وروشفورت اولدوغی یرده اولان اطراف دخی
 مزبور هر سکلکه تابعدر مقدما سداين قلعه
 دخی آکا تابع ایدی وکن **۱۰۵۰** سنه بروه فراجه نك
 النده **درة القسم الثاني** اما نیدر لاندک ایکنی
 قسمی که بلغیوم قدر قوم یعنی برلمش نیدر لاندک
 آنک یدی ایالتلر وارد اولکی **هولاند** د
 مچه دگز ولودس کور فرك کنارند بر قومیتاندا
 وباش ایالتیدر واندن او توری برلمش نیدر لاند
 جمهور هولاند تسمیه اولندی ایکنی **ولاند** د

هولاندک آلتند مچه دگزند در اوچنی
اتر هت در هولاندک یانند ولودس کور فرك
 کنارند د **دور دخی کلدرن** هر سکلکک
 یاریسی و **جیتفن** قومیتات بر ایالت صایلو
 بشنی **اونر اینر** نهر اینر لک قوشوند مچه
 ولایتک یانند در آلتینی **کره نیکن** یوقارید
 مچه دگزک کنارند در یدنی **فرین لاند** صولند
 ولودس کور فرك کنارند در برلمش نیدر لاند
 اولان یدی ایالتلر مزبورلر د و جمله سنه لفظ
 واحد ایله هولاند تسمیه اولنور که اهل اسلام
 آراسند مشهور اولان فلینک مملکتی بود
 امدی بوترجه ده هر ترده **فلینک یا خود**
فلینک جمهور یا خود هولاند یا خود هولاند
 جمهور ذکر اولنور به جمله بی بودر الا فراجه
 حدودند بعض یرده فلینک ذکر اولندی آندک

مطلق نیدر لاند مراد در عقلت اولمیه
امثالکی آیالت که هولاند قوم تیدر باش
 آیالتدر بجه دکرک کنارند در آشاغید
 براباند وزلانددر یوقارید لودس کور فرید
 هولاندک بجه دگوبدر وضاغند کلدک
 واتر هت ولودس کور فریدر و بو هولاند
 آیالتی دخی ایکی قسمدر بری براباند ایلد زلاند
 طرفند اولن هولاند که آکا سود هولاند دیلر
 یعنی لودس طرفند کی هولاند دیمکدر و بوی
 یوقارید لودس کور فرید کنارند اولن هولاند
 آکا نورده هولاند دیلر یعنی بلد و طرفند کی
 هولاند دیمکدر و بوی کجیلر لودس طرفند سود
 و بلد و طرفند نورده دیلر و بوی ایکی سندن
 قصباندن و کوچک قلعه لردن و حصارلردن ماعد
 نکر می طقوز شهر و دورت یوز کوی واردر

۹۰
 آکا نورده هولاند ده کی شهر لودن در عشتدر
 لودس کور فرید یغندر و کور فریدن کورن بوغ
 پانوس دیلر و شهر دن آفاقا کوچک نهر و عشتدر
 دیلر که شهر اندن شمییه اولغشدر بو شهر
 دنیاده کی بخارت شهرک جمله سندن و نکیند
 زیرا ایکی بیله هندک یعنی یکی دنیاند و هندک
 طونامه لری اندر موجوددر و بو شهر هیچ تجارت
 ایچون مناسب یوده دکل ایکن بو قدر اشتهارد
 اولسی غایت تعجب اولنا حق نسنه در و لکن
 ظن غالب بودر که بونک شهر کی شهر عنتور پیک
 خراب اولسی سببیلده در وینا مقده اسپانیه
 قرال شهر عنتور پیک فتح اتمکله جمله تجارتلر
 عشتدر طله چکلا دیلر و بوندن غیری عشتدر طله
 اولن مشورت خانه و مفاخر ساریلر و اطرافند
 اغاجلریله دکلمش زوقاقلر نعبه سزا شیلر

هَارَكُمُ عَمْسَتَر طَمَكُ حوْلاندا بو بيوك شهر در و
 تجارت سبيله مشهور در و بو شهر ده كتاب
 بسمه سي ايجاد اولميشدر **نَايَرْدَن** عَمْسَتَر طَمَكُ
 صاعند بو شهر دك **۸۲** سنه فرانجه نك
 عسكاري كلش ایدی **مُودَن** نَايَرْدَن ایلد عسیر طم
 اراسند بو كوچك بود در **مُودَن** كَلَمُ هُورُكُ آنكوز
مَدَمَبَلَقُ لودس كور فزك كنارنده دورت معروف
 ليمانلار دك آند هر سنه پنجه بوز بازكان كميار
 كيرلر **عَلَقَار** بو متين قلعه در **آكْمُونَد** براج
 حصارك ياندا بر قصبه در **تَكْسِلِي** بويوچك
 آله در كور فزك كنارنده لکن بك الحقد اولدو
 اوتوري حودن امين اولق ايچون بتون اطرافي
 يو كسك مئرز لوانيله احاطه اولميشدر **قَلِيلَانَد**
 بودخی يوقارويه بر آله در بواطنلر ك اراسند
 كميلر كور فزك كيرلر و لكن قوم صلي غلبت چوي

اولدو

اولدو كنك اوتوري كيرمسي بك خوفلودر
 اما سود هولانده ك شهرلر بولردر **رَوُتَر طَم**
 نهر مروق ياندا بر عظيم و كوزل و معمور و متين
 شهر در و ايو ليمان واردر و تجارت چوقدر و بو
 مزبور نهر مروق نهر مازدن بر قولدر كه آنك سبيله
 بو شهر تجارت ايچون زياده مناسب اولدی و بو
 شهر شبهه سر عَمْسَتَر طَمَكُ حكر هولانده ك
 شهرلك بيوكي و زكيسدر و بو شهرلك اطرافي
 شيلاند شميه اولنور **هَلَوُود شِلَان** نهر ماز
 دك كير و كي يرك كنارنده سفر طونامه ايچون
 بر ليماندر **لَيْدَن** نهر رايي ياندا و كور فزك يقين
 بر بيوك و متين شهر در و محل فنوندر و نهر رايي
 آند اولقدر كوچكد كه همان بوردريد مشابه دك
 و اكر آني آيتلامق و يولتمق ايچون عَمْسَتَر طَمَكُ
 اذنلري اولیدی آند دخي تجارت چوق اشاردی

دلفت بودی هولاند ده کی بیوک شهرک برید
و بر مشهور جخانه سی وارد که مثل از بولنور
دور **رخت** هرماز یانده در و تجارت جوقدر بو
شهرک اطرافند کی ولایتی صو اولقدر المشکه
شمدی بر اطه اولدی **غوده** اولدی تجارت
سببیله مشهور در **هاغ** نجه دگر یقین شول
بر در که فلنک جمهورک بیوکاری و ولایت
مختار لوی اورایه کلوب جمعیت ایدر لر و جمله نک
باشاری آند او تور بر بو همان سربلردن جمع
اولمش بریدر و اطرافند دیواری یوقدر آندن
اوتوری دنیاده اولن کویارک اعظم و احسنیدر دینلک
رزوق دلفت ایلده **هاغ** از اسند شول مشهور
حصار در که **سنده** فراجه ایلده آند صلح
عقد اولمشدر مقدما اورانیه بر پنجک ایدی
شمدی بروسیا قراکدر **غراوند** دگر یقین

۹۲
بریدر واسکے رمانده هولاند غرافک یعنی
بکک تختی ایدی **هونز لاودق** غراوند یقین
بو کوزل حصار و واورانیه بر پنج اکثریا آند
اکلنوردی شمدی بروسیا قراکدر **ولاندینگن**
دلفت **هاون** **شونهوون** **اودواتر** **ووردن**
ایزلسیتان **ویانن** **وورقوم** **غورقوم** **هوزدن**
کروه **قور** جمله سی هرماز اطرافند او بریدر
کرد **رودن** **نیرک** بر قلعه در مقدما اورانیه بر پنجک
ایدی صکره نصو بر پنجک حصه سنه ضم اولندی
ولمشتاد اورانیه بر پنج آله بنا اتمشدر بودی
نصو بر پنجک حصه سنه ضم اولندی و مزبور
شهر دن ماعداسود هولاند تابع بعض اطهر
وارد در مثلاً **لانده** طرفه **وورن** **اطه** **و اوور**
ولاقه **اطه** **سی** **غور** **اطه** **سی** **و یایر** **لانده** **اطه**
و ایر **موند** **اطه** **سی** **کی** **و جمله** **سندک** **ایو** **وورن**

۹۲
اطه سیدر زیرا آنک اوستند مشهور بریل
ایمانیدر بولیمانک شهرتی بوندن او توری در که
بر لشمش نیدلاندیلر یعنی فلانکلا اسپانیه ده
آلدا قاری یرلک اولکی بولیماندر و اتفاقلرک
محلی و جمهورک مبداء بولیماندر **اما ایکنی آیالت**
زلاند آیالتیدر نجه دگرده آلتی بوک و یر قاج
کوچک اطه لری شامل بر ایالتیدر یوقاریده هولاند
و اشاعینده فلاندرن و صاغنده بر آبانده و صولنده
نجه دگر در بویالتک طغوز شهری و یوز بس
کوی و ار در بیوک اطه لری اولکیسی **و المحرن**
اطه سیدر آنک شهر لری بونلردر مدگیورغ بتون
زلانک باش شهریدر و بیوک و منین در و تجاوتی
چوقدر **فلیسینکن** نهر شده یاننده بر مشهور
ایماندر که نهر شده آند غایت یغنی و قوتلو نجه
دگره دو کلور و آره بر اورته ایماندر بومکره

مذکور اولان ایکی شهر مقدما اورانیه بر بچک
ایدیلر **ایکنی سی** **سوز بولاند** اطه سیدر آنک
شهری غوز در بر اورته یردر اوچینی **نورده**
بولاند اطه سیدر بولاند ده مشهور نسیسه
یوقدر دور دنجی **دولاند** اطه سیدر بو
اطه نک دخی مشهور نسیسه یوقدر **لشچی شوون**
اطه سیدر آنک شهر لری بونلردر چوقرا بر شهر
ولیماندر بوشهرک بر بیوک قطعه سنی حسو
یونمشدر بروور شافن بر ایولیماندر **التخی سی**
طولن اطه سیدر بونک شهری طولن در بر
بک متین یردر **کوچک** اطه لری بونلردر **بوسلاند**
اطه سی و **ولفرزدق** اطه سی و **فلیان** اطه سی
بولاند ده بر نسیسه یوقدر **اما اوچینی آیالت** که
انر هت آیالتیدر هولاند و کلدرن آیالتلریله
احاطه اولمشدر فقط یوقاریده بر بارجه حق

لودس کور فرہ متصلہ بوا یا التک بشہر
 ویتش کوی واردر شہری بونلدر **اثرہیت**
 نهر این یاندر بر یوک وکوزل بنا اولمش شہر
 و مشہور محل فنوندر بوشہرہ **۱۱۲۵** سندہ
 فراچہ وانکلان و پور تقال و پرو سیا و ہولاند
 ارا سندہ صلح بغلامشہر **عمر قورٹ** پک بیوک
 دکلہر لکن ابو خالدہ در **وق** مقدمادور ستاد
 اسمی ایدی واسکیدن بوشہرہ **مونت قورٹ**
 پک بیوک دکلہر لکن متان قلعه در یانند
 آقان نهر از الادیلر **این** بر کوچکیں در بو
 ایالت **۱۰۸۳** سندہ بتون فراچہ النہ دوشمش
 ایدی لکن ایکی ییلدن صکرہ کتدولری آنی یراغوب
 جقمشارہ **امادور دخی** ایالت کہ کلہر ایالتیکہ
 یوقاریہ لودس کور فرہ و او بر اینکہ متصلہ
 و صاغدن نچہ ولایتہ و منولدن ہولاند و اثرہیت

متصلہ و اشتاغیدہ بر ایا ندہ متصلہ بولایتک
 اشاکے طرفہ اسپانیہ نیدر لاندین عدا اولمشکا
 شکیم یوقاریہ ذکر اولندی و یوقان یکی طرفہ جتقو
 ایالتیلہ بر ایالت صایلور و قلمنک جمہور کدر
 بودخی اوچہ تقسیم اولنور بری بطو نهر
 مازک اطرافندہ در و بری و لاو لودس کور قرک
 کنارندہ در و بری جتقن قومتایندہ صلغندہ
 نچہ ولایتہ متصلہ **امتا بطودہ** کے شہر
 بونلدر **نما کن** نهر و آل یاندر بیوک و معمور
 و باش شہریدہ و براسکی ایج حصار و اردہ
۱۰۹۰ سندہ فراچہ ایلہ جمہور نچہ ارا سندہ
 اندہ واقع اولان مصالحہ سبیلہ مشہور در
تیل نهر و آل یاندر بر کوزل بر در **بو قتل** نهر و آل
 یاندر بر بر در و چونکیم اور اجقہ نهر مازونہ
 و آل بر آطہ تصویر ایدہ **امدی** اول پارچہ یہ

بومل وارت دیرلر یعنی بومل امله بی دیمکده
لوشنتیان نهر و ال نهر مانه دو کلدوغی برده
 بویک متین حصار در **قولنیورغ** نهر لک یانده
 بر شهر در و کوزل ایچ حصار و ار در **بوزنت**
 بو شهر مقدما اورانیه برنجک ایدی صکر
 بر و سیاق لک حصه سنه دوشدی **شنگشاج**
 نهر و ال راین دن ایرلدی برده در **شنگ** نام
 هولاندک بر جنرال ان ینا ایلمشدر و دایما هولاند
 کلیدی ایدی لکن بویله ایکن ینه فرانجه آتی
 فتح اتمشدر فرانجه دن صکر بر اندنیورغ قرالک
 عسکری نیجه زمان آند مکث ایدوب صکر دن
 ینه هولاند رت اولندی اما اولاده که شهر
 بونلدر **عزیم** نهر این یانده بر بویک و کوزل
 شهر در **هاردروپ** لودس کور فرک کنارنده بر
 کوچک و لکن متین شهر در و محل فوندر **البور**

کور فرک یانده بر کوچک بر در **لو** بر تفرج سزاید
 اما چتقن قوم یانده که شهر بر بونلدر **چتقن**
 باش شهریدر و قلعه در **عزول** کوچک و متین
 بر در **لوخم** بوا و رت بر در **دو زبورغ** نهر این لک
 یانده بر کوچک بر در **بوز قلو** بر حصار در **عنهو**
 بر شهر در **نجه** لک ساک نامنده بر غرافکدر
برویمورست لیمورغه تابع بر شهر در **برک**
 شهر در و مخصوص غرافه واردر **اما الشنجی**
 ایالت که او بر اینل ایالتیدر جمله سی بطلق
 ایله طوب طلور منولندک لودس کور فریدر
 و صاغندک نیجه ولایت متصلدر و یوقاریدر
 کره ننگن و ووست فریزلاند متصلدر و اشاغند
 کلدرن ایالت متصلدر ایچنده اولان شهر بونلدر
دوندر باش شهریدر **قمن** نهر اینل یانده بر
 بر متین بر در **جول** بویک و متین شهر در و تجاری

چوقدر **خستلت** كوچك شهر در و ياستدن آقان
نهر و هت ديرلر **فولتوون** اورت شهر در **شوات**
شلتن كوچك و لكن متين و مستور بالانفرد
نلوچيل كور فرك كنارند بر متين حصار **استن** و
بر متين يرد **اولد نزال** بر كوچك يرد **فولتوون**
نجه طرفند بر متين و مشهور بوغور **اما التني**
ايالت كه كره ننگن اياالتند بوقاريد نجه
دكرك كنارند در صاغند اوست فريزلاند و
صولند و ست فريزلاند و اشاغند او بر ايرله
متصلند و اوست فريزلاند ايله كره ننگن
اراسنه كرون كور فرك طولارد ديرلر بو اياالت
دخا يكي به تقسيم اولنور بوي نفس كره ننگن
شهرلر بونلر در كره ننگن باش شهرند و محل
فوندر **و نشتون** بر كوچك قلعه در **بور طنكر فون**
بر متين حصار و بوغور و بوي اولاند

شهرلر

شهرلر بونلر در **دليچيل** بر متين حصار در و او
ليمان و ازده **طلم** بر اورت شهر در و متين دكلر
بو **طلم** فالاندند ده اولن **طلم** غريد **اقايدنجي**
ايالت كه فريزلاند اياالتند صولندن لودس
كور فريد و صاغند كره ننگن و اشاغند
او بر ايرله متصلند و بوقاريد نجه دكريد
بعضيلر بو اياالت و ست فريزلاند شميده ايدلر
لكن اصح اولان بودر كه بو اياالت مطلق فريزلاند
ديرلر و نورده هولاند كه كور فرك قوشوند
اما و ست فريزلاند ديرلر يعني كرون باطلي طرفند
اولان فريزلاند ديمكدر و صاغند نجه
ولايتند كره ننگن اياالت متصل اوست فريزلاند
يعني كرون طوغيسي طرفند اولان فريزلاند ديمكدر
امدي معلوم اولدنيكه فريزلاند اوچدر بوي
مطلق فريزلاند كه بو اياالت و بوي اوست فريزلاند

نچه ولايتند در و بړی و ست فریزلانده کور فرک
 فرشتو سنده که نورده هولانده در اما مطلق فریزلانده
 اون بر شهر و د فورت یوز طغان کوی واردر شهرای
 بونلدر **لواردن** بیوک و متین و باش شهریدک
هارکنکن لودس کور فرک کنارنده در بیوک
 وزکین تجارت شهریدر و پک متین در زین
 وقت حاجتده جمله سو سو یله احاطه اولمق
 ممکندر و غایت ابولیمای واردر **فرانکن** کوچک
 شهر در و محل فنوندر **استاوردن** کور فرک کنارنده
 بر شهر در و مقدمایر لیمای واریدی که تجارت
 ایچون عیشتن طمعه کی ایماندر زیاده مناسب
 ایدی لکن شمعی صویه باندی بو شهر اسکر فرمانده
 فریزلانده قرال ترک تحتی ایدی **دوقوم** بو کوچک
 رود **سلینج** نچه دکننده بر او زون اطه
عمالانده اولدخی شلغک یاننده بر او زون اطه

شیرمونج اولدخی عمالانده یاننده بر اطه
 و بو مذکور اطه لردن ماعدل بر قاج کوچک
 اطه واردر لکن آنلرده ضبط اولنا جوق
 نشنه **بو قدر** و اگر هولانده مملکتک احوالند
 سوال اولنور سینه معلوم اوله که هولانده
 نهر و دره لر و بطقار ایله طولمش بر یاش
 ولايتدر و انسانک هر کونده محتاج الیه
 نسنه دن ماعدل بر شئی اکسک دکلدی یعنی
 بو ولايتده ترکه و کتان و اودون و سایر نسنه
 انسان هر کون آکا محتاجدر آنک کی شیلر
 بو قدر بونک یوله مذکوراندن هر بریده زیاده
 بولنور زینا ولايتده اولمیان شیلر جوق تجارتلری
 سیمیله یز لو بیرینه کتور لر زینا دنیانک هر
 طرفنه تجار تلی اشار و انک سببیلر بو
 ولايتده جوق کوزل و بیوک و معمور شهرلر

بولنور و بوندن ماعدا دخی نجه دکرده اولن
 انگلیز یالی لرده اولد قاری سقری بالقارک
 حاصلی هر سنه ده ایلر بر بیک یاردمدا
 اقاما هالیسینک کار و کسبای و صنعت
 اعلاسی تجارتی حق تجارتی اول مرتبه
 ایشد بیکه ستون دنیاده اولن کیمیل جمع
 اولفسار بو کوچک مملکت قدر کیمیل بوقد
 دیو کورینوردی و هر کیم بو خلقک چالشمس
 و جرضنه و صبرنه و امساکنه و صداقتنه
 مطلع اولسه بچون تجارتی سایر ناسک
 تجارتلرینه تجاوز ایشدیم نجیب اتمزدی و اویله
 ایکن تعلیم فنون هج ترک اولمز دیر اولدخی
 بر مرتبه یه ایشد بیکه سایر ولایتلر ایلردن
 فنون خصوصنده خوق حصمند اولورلر
 و اقامتلی قلوبن ملتیدر و لکن آندن غیری

دنیاده تقدر ملتار وارسیه اندر رخصت
 و بریلوب موجودلر در نقد جاها لاند دخی
 اولور سه اولسون انجق نصاری قاتولقت
 آشکاره کفیسالری یوقدر همان کیز لوجه
 اولرده عادتلرینی اجرا ایدرلر • اقاما بوهولاند
 یعنی فلنک مملکتی بر سر است جمهری در لاطنج
 آثار ییلقه دیرلر ویدی ایالتدن مرکبد که
 ۴۰۰ سنه اترهت نام محله بوی بر یله
 عهد ایدوب برلنمشلردر بویدی ایالتدن
 مخصوص و مختار اولان کیمسه لر هاغ محکمه
 ارسال اولورلر اول محله جمعیت ایدوب
 ولایتک امور مهمه دن مشورت اولور
 بوجمعیته ایشان رات دیرلر یعنی ولایت
 مختارلک مشورتی دیکدر • و دخی فلنک
 سایر طرفلر ده دخی بعضی علاقہ لری واردر

لكن اروپه ده هولاندون ماعدل بر سینه لری
 یوقدر زین فلینکلر قره ده چوقاق علاقه
 ایدنک همتاری یوقدر و بلکه پنجه طرفندن
 کندولرک بعض ناحیه لری بی بیله ترک ایدوب
 پنجه الله ویرمشاردر اما یکی دنیا ده مقدما
 بعض یلری بی ضبط اتمش ایدیلر کن شمری لرنده
 اولان همان شی قلیلدر وکن یننه یکی دنیا یه
 کیده بر مخصوص طونامنه لری واردر واما
 عفرقه ده ایکی یرده علاقه لری واردر بری
 غوینیا یالی لرنده بعض کوزل و متین قلعه لر
 بنا اتمشار وبری قفرن یالی لرنده درکه آند
 مشهور قاپوده بونه اشپاره یعنی ایو امید
 بوروی ضبط اتمشار بومزبور بورون بلاشبه
 هندک قیوی وکلیدیدر واما عاز یاده یاکن
 هند تجارتی دکل بلکه بتو پنجه اطه لر و مملکتلر

انلرک یا ضبط لرنده ویا اطاعت لرنده در مثلا
 کنگکان و مالایا و قور ماندک و مالقه
 یالی لری کی وده خی چیلون اطه سی ویا و
 اطه سی واندک ایچندک اولن بطاویه قلعه سی
 فلینکلر وکیل آندک اوتور و مولک اطه لری
 و صایر لری کی بومزکور لک تفصیلی کندولری
 مشتمل اولن بابلر ده کور **فصل** بو فصله
 هلوچیه مملکتک جمهوری بیلی ایدر
 هلوچیه مملکتی فرا پنجه واطالیه و پنجه ولایتک
 ورته سنددر **اطالیه** طرفندن اولن طاعن
 لاطینه علیس دیلر بو هلوچیه ولایتی بقارید
 پنجه ولایتندن کی الناس و سوه ویه یر متصل
 اشاعید **اطالیه** ده کی جمهوری وندیک و میلاند
 و صغویه یر متصلدر و صاعندک پنجه ولایتند
 طبروله متصلدر و هولندک فرا پنجه ده اولان

فرشته قونته و دو فینه متصله و دخی
 هلوچیه ده ایکی بیوک کول و لرد در بری
بقدین و در معنی بودن کول و دخی
 قوسشیر زان دیرلری یعنی قوسشیر کول و دیکدا
 و دخی بگنجه زان دیرلری یعنی بگنجه کول و دیکدا
 دیرلری بگنجه و قوسشیر شهرلر آنک ایچنده در
 و بری **کشف** زان در معنی کشف کول و دیکدا
 زان کشف شهرلر آنک کشف زان کول و دیکدا
 و اطالیه و صفویه نك اراستند و دخی
 اوج مشهور نهرلری و لرد در بری **راین** نهرلری
 بوزر هلوچیه ده اولان غرا و نیندر لاندده
 قاینار و بودن کول آشوری آق و اندن نجه
 ولایت و اندن نیندر لاندده حیکم نجه بکره
 دوکلور و بری **نور** نهرلری بودن هلوچیه
 اولان و الشرا لاندده قینار و کشف کول و دیکدا

بر کنج زان بیان

قرانجه مملکتیه آقروبری دخی **غان** نهرلری که
 هلوچیه نك اورتیه سندن نهرلری آقرو و بو
 هلوچیه نجه لسان اوزر شواچ دیرلر و دخی
 مستعمل اولان بولفظلر و اما شواچ مملکت
 تقسیم مذکور اولن سایر مملکتلر تقسیم
 اصعب در و اگر آنی تماماً بلك مراد اولنور سه
 بوندن حکم ذکر اولنوب توار بحدن اخراج
 اولنان وجه اوزر تقسیم اولنه • امدی
 معلوم اوله که بتون شواچ مملکتی دورت
 یوزیل مقدم ممالک نجه دن ایدی و دایماً
 آیالتلر نجه چاسارندن وکیل و ضابطلر کول
 آنی ضبط ایدرلری و لکن ارسال اولنا ضابطلر
 شواچ اهالی ایلده یا وز معامله و تعدی
 و ظلم ایتدوکلری سببیلده بعضی آیالتلر اتفاق
 ایدوب **۷۹** سندن مزبور ضابطلری ولایتلر

اخراج ایدوب بجه مملکتنه قاچودیلر. **بونا**
خصوصه استریج اهاکی که بچ ایلک اهاکی
بونلر زور کوسنمک مراد ایش ایدیلر
ولکن شواچرلر دخی قارشو طور وب بر قاج
برده بختلری اشدوکی سبیل **۷۲۱** سنه
بر ایدی عهد بغدی که بوندن صکره بر زمان
سربستکارین آلرندن آلدرمیه لر و جمهوریتلر
مبداء بودر و بونک اوزم **۱۰۵۸** سنه واقع
اولان وست قان صلحنه دک دایم اولدیلر
مزبور صلحه شواچ مملکتی سربست جمهور
اولق اوزم جمله ممالک بجه دن آشکاره
اقرار اولندیلر. اما ابتدا اتفاق ایدن آیالتلر
فقط اوج کوچک آیالتلر ایدی یعنی **شواچ**
اوری و **انتر والدن** اندن صکره بورغوند
استیلادن مقدمینه بش آیالت آنلر منضم

۱۰۱
اولدیلر یعنی **لوسرن** **چرخ** **غلارس** **چوغ**
و **برن** بو مذکور اولان سکن آیالت اسکی
برلر تسمیه اولنور اما **۸۸۴** سنه شواچلر
بورغوند هر سکنی قتل ایلد قارندن صکره
بته بش آیالت آنلر منضم اولوب اتفاق
ایتدیلر که بونلر **فریبورخ** **صولون** **بازل**
شافخوزن و **عینتشیل** بو بش آیالتلر اکثریا
یک یئرک دیرلر اندن صکره برکسه مزبور
وجه اوزم اتفاقه کیرمیشه اویله اولدق
جمهور شواچ مذکور اولان اون اوج آیالتلر
شاملدیر که آنلر عهد و عین ایلد بری بریله
متفق اولمشلردر و بو آیالتلرک هر برینه
قنطون دیرلر و آنلر صکره دخی بعض آیالتلر
ونا حیه لر و شهرلر مزبور شواچ جمهور ایلد
برلر مشلردر و لکن بونلر شواچ جمهورلر کنلرند

صایلمز همان حفظ و امان طریقله اتفاق
اتمسشار یعنی عهد و پیمان ایله اتفاق ایدن
شواج جمهورك حفظ و اماننده اولوق ایچون
براولسشار. و بوجمله دن صکره یینه بعض
یرلر و ناحیه لر وارد کره نه شوایچ جمهورندلر
ونه حفظ و امان ایچون اتفاق ایدنلر دندلر
همان شوایچ جمهورك رعایاسی عدا اولسولر
امدی بوندن معلوم اولدی که شوایچ مملکتی
اوج قسمة منقسملر اولکسی شوایچ جمهوریک
یعنی عهد و پیمان ایله اتفاق ایدن اوت
اوج قنطوندر ایکینجی شوایچ جمهورك
رعایاسیدلر اوجینجی حفظ و امان ایچون
شوایچ جمهور ایله اتفاق ایدنلر اما اولکی
قسم که شوایچ جمهوریدلر وجه مشروح
اونره اون اوج قنطوندر یعنی آیالتد

مکب بر جمهوردر و هر بر قنطون یینه بشقه
بر کوچك جمهوردر و یا لکن کندی ایچون احکام
و قانون قلمغه رخصت واذنی واردلر و لکن
جملة یر متعلق بر نسنه ظهور ایدوکی وقتد
هر بر قنطوندر مخصوص الجیلر و مختارلر
بادن و یا عار او نام محالرده جمعیت ایدوب
احکام و قانون ایدلر. و هر بر قنطون کندو
اهالیسندن اختیار و نصب اولنان ضابطه
ضبط اولسولر اولدخی دورت بش بیلان صکر
عزل اولسوب غیر بشی یینه نصب اولسولر و بو
شوایچ جمهورك او یله بر تدارکی وارد کره
وقت حاجتده یکریمی دورت ساعتک ایچنده
یوز بیک عسکر دن زیاده جمع اولوق ممکنلر
دینا هر بر شوایچ کندی وطنک بر صولداد
یعنی عسکری نفر در امدی بعض بوسک یرلر

اولان قراول خانه لوده توفنك ايله اعلام
اولندوغى وقتك هر برى تعيين اولندوغى
برده حاضر اولمق كركدر ودخى شوايچ مملكتى
طاغلو و كوللر ايله طوب طلور و آندى
اوتورى اهاالىنك احتياجارينه كوره ذراعت
اولناحق يرلر آزا اولوب جمله اهاالىسى نسلينه
قدر نسته اولمغله خارجك اولان ملوك
قتنك خدمت طلب اتمك محتاجاردر و لكن
حيوانات ايجون غايت مناسب يردر و دخى
شوايچ جمهورك اهاالىسى قوتلو و ايشه يرار
و ظاهرى باطنه موافق و صادقانه و متكلم
كمسه لودر و آرا لرندك ايكى ملت شابعدر برى
پايشطه يعنى قاتولوق و يرى قلوين در و يوجى
اوزم مختلطدر دورت قنطون ايجق قلوين
بونلردر جرخ و برن و بارك و شاخوزده

۱۰۳
ويديسى ايجق قاتولقدرد لوسرن فرسورخ
صولوترن جوع شوايچ اورى و انتر والد
وايكيشى دخى فرشق در امدى بو شوايچ
جمهورنده ملتلك اختلاطندك برضر اولمسون
ديو هر برى كند و ملتته موافق قنطونده
ساكن اولمق كرك و اگر بر قنغى سى ملتتى تبديل
ايلسه اولساكن اولدوغى ير دن چقوب يگى دن
اخذ ايتدوكى ملتته موافق قنطونده نقل اتمك
لازم اولور و دخى شوايچ جمهورك اون اوج آيات
يعنى قنطون بونلردر اوچى سى صولنده در اولكى
برن قنطونيدر جمله دن بيوكدر كنف كولندن
نهر عارك كنارنده تانهر اينه دك ممتددرد
ايككى فرسورخ قنطونيدر برن قنطونك اورت
سندك در اوچى صولوترن قنطونيدر دخى
يوقارويدرد و اوچى سى دخى يوقارو طرفنده دك

اولكى **بازل** قنطونيدىر يوقارىدىن نهر رايونى
 صولندى در **ايگني شافخورن** قنطونيدىر رايونى
 اوتى طرفىدىن بۇدۇن كوله يقين آلمان طرفىغا
 اوچىنى **جوخ** قنطونيدىر شافخورنكە آلتىدىن
 اوچىنى دىخى صاغىندى در **اولكى غېنىتېش** قنطونىدىن
 جوخكە ياندى در **ايگني غلارن** قنطونيدىر جوخ
 و غېنىتېشكە آلتىدىن در **اوچىنى اوري** قنطونىدىن
 غلارنكە آلتىدىن در **دوردي** دىخى اورتىسىدىن
 اولكى **شوايچ** قنطونيدىر اوريونىڭ اوستىدىن در
ايگني اندروالدن قنطونيدىر اوريونىڭ صولندى
 اوچىنى چوغ قنطونيدىر شوايچكە اوستىدىن در
 دوردىنى **لوسرن** قنطونيدىر شوايچ ايلە اندرو
 والدنكە صولندى در **آقمارون** قنطونىدىن **۷۵۴**
 سىندى اتفاقە كىرىشىدىر صاغىندى اندرو والدن
 و اوري و لوسرن قنطونىدىر و صولندى قىيىنچى

و صولونىدىن قنطونىدىر يوقارىدىن نهر رايونى
 و چوخە قنطونىدىر و اشاغىندى كىن و والىرلاندە
 قنطونىدىر يوقنطون دىخى ايكى قىيىنچى بەر مەقسەت
 بىرى نىچە قىيىنچى در **صاغىندى نهر عاراك** اطرافىدىن
 و بىرى **فرايچە** قىيىنچى سىدىر كە صولندى كىن و نىيىنچى
 كوللر كە اطرافىدىن در و لىك بونىچە و فرايچە دىمىسى
 مىلكىت اعتبار ايلە دىكلەر همان ھەر بىرىسىدىن جاي
 اولان لىسان اعتبار ايلە در **نېچە** قىيىنچى سىندى
 اولان شىھەر بونلردىر **برن** باش شىھىرىدىن نهر
 عاراك ياندى بىوك و مەيىن و مەمۇر و نىكىن شىھىرى
بورغندورف بوندىن يوقارىدىن ايكى ساعەت بىر
 بىوجك شىھىرى در **عاروبورغ** نهر عاراك ياندى بىر شىھىرى
جېس بورغ نهر عاراك ياندى بىر اسكى حىصار در كە
 استرېيچ آلكتور بىغى نىچە چاسار كە سىلسىلە
 اندىن قىيىنچى كىنغىش قىلدى **۷۵۹** سىندى نىچە

جاسار آلبرتوس قتل اولند و غی برده بر مشهور
 موناستیردر اما فراجه نك قطعه سنده کی
 شهر بونددر **لوزانه** کنف کولک یاندره بیوک
 شهردر مقدمه اند بر ولادقه اوتوریدی
 و لکن بو قنطونده قلوین ملکی پیدا اولغله
 اورادن فریبورغه فراتمک اقتضا اولدی
 بو شهر یقین روانامند بر لیمان واردر که
 کولی کچمک مراد ایدنلر آنده کیمه کیورلر
ایوردون نیتورغ کولک کنارنده در مقدمه
 بر مشهور شهر ایدی **فلسبورغ** مورت کولک
 کنارنده بر ایوبنا اولمش شهردر **اما**
 فریبورغ قنطونی **سنه** سنده اتفاقه کیرمشد
 و جمله سی برن قنطونیلده احاطه اولمشد
 باش شهری فریبورغ در بیوک و معمور شهر
 و بو شهردن ماعدل آنده صبط اولناجی سنه

۱۰۵
 بوقدر **اما** صولوترن قنطونی **سنه** سنده
 اتفاقه کیرمشد یوقاریده بازل قنطونه وصولند
 بازل ولادقه لکه و صاغدن و اشاغیده برن
 قنطونه متصلدر آنک باش شهری **صولوترن** د
 نهر عارک یاندره بر کوزل بنا اولمش و متین شهر
 و فراجه بلیوسک آنده بر ساری واردر و بو شهر
 غیری بر مشهور بری بوقدر **اما** بازل قنطونی
سنه سنده اتفاقه کیرمشد نهر اینک کنارنده
 صولندن سوندغو و یوقاریده بر سغور و صاغدن
 آلمان طاع و اشاغیده صولوترن متصلدر و لکن
 بازل قنطونی بازل ولادقه لک ایلد تبدیل اولمیه
 زیل بازل ولادقه لک دخی زیاده صولند بر ولادقه لک
 و حالا ولادقه ی واردر که بو و ندر و نام شهرده
 ساکن در بو ولادقه لک شوایچ جمهورندن دکلر
 ممالک نجه دندر **ما** بازل قنطونک شهر ی بوند

بازل باش شهریدر و نهر راینک یاننده بریوک
 و مشهور شهریدر و محل فوئندر بو شهره
 یقین هونیک نامنده بریک متین قلعه وار
 بو قلعه **۱۰۹۱** سنه سنده فراچند بنا اولمشد
 و فراچند طبر اغنده در اما بازله اولقدن یقین در که
 طوب ایله آکا ایر شیمک ممکندر و برزوق صلحده
 شویله قول اولندی که نهر راینک بری طرفده اولن
 و راینک اورتی سنده اولان قلعه بیقلوب راینک
 اوتی طرفده اولان قلعه باقی قلعه **لجسٹال** اولدی
 برکوزل بنا اولمش شهریدر و دخی شهر بازلدت
 دورت ساعت صاعندن نهر راینک یاننده آغوست
 بوغزیدر مقتدا مشهور شهر ایدی **اما** شافخوزن
 قنطون **۷۵۳** سنه سنده اتفاقه کیرمشدر نهر راینک
 اوتی طرفده در یوقازوده شواین و اشاغیده
 نهر این و صاغنده بودن کوی و صولدن آلمان

طاعه متصلدر شهر لری بونلدر **شافخوزن**
 نهر این یاننده برکوزل شهریدر **نیرق** شهر
 بو شهر یقین نهر این قیه دن قیه یه اول
 قدر صحرار که اوراده کیمیک چقوب بر وافر
 بری قره دن طولشقی اقتضایدر **اما** جرح
 قنطون **۷۵۳** سنه سنده اتفاقه کیرمشدر و نهر
 راینک بری طرفده در یوقاریده شافخوزن
 اشاغیده شوایچ ایله چوخ و صاغنده عینش
 و صولندن برنه متصلدر شهر لری بونلدر
جرح باش شهریدر و جرح کولک کنارنده در
 بیوک و کوزل بنا اولمش و شوایچ شهر لک
 ایوسی و متینی در حال بوکه شوایچ اها لیبی
 شهرک متین اولمسنه اولقدن اعتبار اتمزلر
 زینا آنلر دیر که اها لیبک صداقی و اتفاق
 بر قوی دیوار و متین قلعه در **اکلصو** نهر

این یاننده بر شهر در **قیبورخ** بر حصار در
مکز برك بر قلعه در **اما** عینش قنطونی
۴۱۹ سنه سنه اتفاقه کیر مشه نهر را اینک
 و بودن کولک اطرافند در بونک شهری **عینش**
 بودخی شهر کی دکل بلکه قصبه کی بنا اولمشد
 و لکن زنکین اهالیسی وارد **اما** غلایرش
 قنطونی **۷۵۴** سنه سنه اتفاقه کیر مشه بقاریه
 عینش و جرحه متصله آشاعیده و صولند
 غرا و بندر لاند متصله و صاغند اوری
 و شواپچه متصله شهر ی بونلدر **غلایرش**
 قصبه به بگز بر شهر در **ورق برك** بر غرا غلکد
اما اوری قنطونی شواپچه جمهور یی ابتدا
 بشلیان اوج قنطونک بریسی در و بو قنطونده
 و اهل تلم نامنده بر کسینه و ارایدی که کندی
 ولایت ضابطنه قرشو قومغیده عوامی تحریک

ایدوب بوجهورک اتفاقه سبب اولدی
 بو قنطون صول طرفند بون و انتر والدن
 و والسر لاند متصله و صاغند غرا و
 بندر لاند و یوقاریده شواپچه و غلایر سه
 متصله بو قنطونک مشهور اولان بری
التدورف در کوزل سرا یلردن و مونا ستیرل
 مرکب بر قصبه در **اما** انتر والدن قنطونی
 اولدی ابتدا اتفاق ایدن اوج قنطونک
 بریده صاغند اوری و صولند لوسر
 و یقاریده شواپچه و اشاعیده برنه متصله
 مشهور برای بونلدر **اشتاز** ایوبنا
 اولمش قصبه در **صارن** اولدی بر قصبه
اما شواپچه قنطونی اولدی ابتدا اتفاق
 ایدن اوج قنطونک بریده خصوصاً بونک
 اهالیسی ابتدا نجه قرالک عسکرینی بوزد قلند

اوتوری بتون جمهور بو قنطونك اسم ايله
 مستی اولوب شوایچ جمهور دیو دینلدی
 یوقاروده چرخ و اشاغیده اوری و صاغنده
 غلایرش و صولنده چوغ و ائتروالدنه و لوسنه
 متصلدر باش شهری **شوایچ** در قصبه یه
 مشابه بر شهر در و اطرافنده دخی دیواری
 یوقدر **اما** چوغ قنطونی **۷۵۴** سنده اتفاقه
 کیرمیشدر و جمله سندن کوچکدر شوایچ
 و چرخ و لوسرنك اورتیه سنده در انك باش
 شهری **چوغ** در بر کوچك كولك کنارنده در
اما لوسرن قنطونی **۷۲۳** سنده اتفاقه
 کیرمیشدر و جمهور شوایچك اورتیه سنده
 صاغندن چرخ و شوایچ و چوغه متصلد
 سایر طرفلر برن قنطونیه احاطه اولمیشد
 مشهور بیری بونلردر **لوسرن** باش شهرید

لوسرن كولك کنارنده بر اورتیه شهر در **سمیج**
 بو شهرك یاننده **۷۸۹** سنده نجه عسکری
 چوق كره منیزم اولمیشدر بویره یقین پلاش
 نامنده بر كول واردر آندن حکایت اولنور که
 مزبور کوله برشی آتلدوکی وقتده بر عظیم
 كول کورمه پیدا اولور **اما** **ایکینجی** قسم که
 شوایچ جمهورك رعایا سیدر اولدخی ایکی دور
 بر عام و بری خاص در عام رعایا بودر که یا جمله
 قنطونلر و یا قنطونلرک بعضیسی آندره امراید
 و خاص رعایا بودر که الحق بر مخصوص قنطون آندره
 امراید و بویکی نوع رعایا دن ماعدی بر نوع
 واردر که الحق بعض خصوصیه رعایا تسمیه
 اولنور تکیم اشاغیده بیان اولنسه کرکدر
اما عیننسل قنطونی اتفاقه کیرنلرک حکم
 اولمغله سایر قنطونلره رعایا سی آندره و بر رعایانك

بعضیسی ناحیه لر در و بعضیسی شهر لر در و بعضیسی
 قصبه لر در و بعضیسی نخه طرفند و بعضیسی
 فرانجه طرفند و بعضیسی اطالیه طرفند در
آما نخه طرفند اولان رعایا بونلر در **بادن**
 قومیتات یعنی بکلکی چرخ قنطونک صولند در
 و چرخ و برن قنطونلرک رعایا سیدر شهرلری
 بونلر در **بادن** بر بیوک شهر در و کوزل ایلمچر لری
 وارد در و شواچ جمهور چوق کره آند **جمعیته**
 اندلر چرخیم بر مشهور قصبه در قنطونلر
 نهر این یا نند بر کوچک شهر در بر مغرتن بر
 کوچک بودر مکنکن اولدخی بر کوچک شهر در
طورغو بودن کولک آلتند بر ناحیه در واسکی
 یدی بر کرکدر آنک شهر فر او نفلد در بر کوچک
 شهر در **راین پالان** نهر این بودن کوله کیردوکی
 یرده بر ناحیه در بوند اسکی یدی برلک یا نند

قنطونلرک دخی علاقه سی وارد در **صارغینش**
 بر بیوچک ناحیه در واسکی یدی بر کرکدر
غسار چرخ کوله یقین بر کوچک ناحیه در
 غلار ش و شواچ قنطونلرکدر **آما** فرانجه
 طرفند اولان رعایا بودر **مورتن** بر کوچک
 کولک کنارند در **سنده** شواچ
 جمهور یدی بوز غونند هر ساکنی آند قتل ایدو
 عسکرینی بوز دقلزند او تور مشهور
 اولمشدر **غرانزن** اولدخی مر بور سنده
 بعض جنکرا آند واقع اولمغله مشهور
 اولمشدر **اورتن** یا خود شالانز مقدا
 مشهور شهر ایشدر **شوار سنبورخ** اولدخی
 بر شهر در مر بور دورت شهرلر اطرافلریله
 دورت ناحیه در که برن و فریبورخ قنطونلر
 آنلری نویسیله ضبط ایدلر **آما** اطالیه

طرفه اولان رعایا دورت ناحیه در که
 418 **سنه میلاندر هر سگ مقسملیانو**
 استغور سیه دن شواچ جمهوره ویرلشد
 دیرا مزبور هر سگ شواچ جمهورک یاردم
 ایله میلاندر هر سگ کئی ینه فتح ایلدی
 مذکور ناحیه لر بونلردر لوغانو و لوقانو
 و مندر پریو و الما غیه و اول سمتلرده
 اوچ ناحیه دخی وارد که انتر و آلدن
 و شواچ قنطونلر کدر یعنی و لنت
 و آل برته **ریویره** و دخی بو مذکور اولان
 رعایا دن ماعدا بر نوع رعایا دخی وارد که
 انجق بعض خصوصده رعایا تسمیه اولور
 یعنی حفظ و نظارت حق سبيله یا خود
 غیری شنه سبيله و لکن ینه کند و رای
 و قانون ایله عمل و حکم ایدر لر و بونلردر **عراق**

نهر عاریاننده بر بوجک شهر در بعض وقتده آنده
 جمعیت واقع اولمخله برن قنطونه تابع اولمشد
یشفس چل بر کوچک شهر در بو شهرده پاشطه
 یعنی قاتولق اولنلر قوشتیج و لادقه یه تابعدر
 قلوبین اولنلر چرخ قنطونه تابعدر **برق** نهر
 عاریاننده بر کوچک اما عجایب شهر در و برن
 قنطونک حفظ و اطاعتند در **دسنه و فن**
 نهر اینک یاننده بر کوزل شهر در و شافخوزل
 و چرخ قنطونلرک حفظ و اطاعتند در **کرضو**
 لوسرن کولک کنارنده بر کوچک لکن مشهور
 قصبه در و شواچ و اوری و اندروالدن و چوخ
 قنطونلرک حفظ و اطاعتند در **پرسویل چرخ**
 کولک کنارنده بر کوچک شهر در و برن و چرخ
 قنطونلرک حفظ و اطاعتند در **اشتین** نهر
 راین کولدن جقدوغی یرده بر شهر در و چرخ

قنطونك نظارت واطاعتند در **و نترطور برکوز**
شهر در و جرح قنطونك حفظ واطاعتند در
سويفناكن عراوشهر يقين برکوچك شهر
و برن قنطونك حفظ واطاعتند در **امتا اوچي**
قسمكه حفظ و امان ايچون شوايچ جمهور ايله
اتفاق ايدنار در اولدخى دورلور دورلور زير
بعضيسى شوايچك ايچرو سنده در و بعضيسى
شوايچك طشم سنده در و بعضيسى اياالتند
و بعضيسى ناحيه در و بعضيسى جمهور در
و بعضيسى شهر و غيريدر مثلا **عراوشهر لاند**
والسرا لاند بوايكيسى اياالتند **نيبورخ** بو بر
برنجپا لند يعنى بكار بكاريدر و **كنف جمهور**
بيل ناحيه در **صفت غل و ملحوز و روتوبل**
بونلر شهر در **امتا عراوشهر لاند** صولند
شوايچ جمهور متصلدر و صاغندن طروله

۱۱۱
و اشاعيد و نديك جمهور متصلدر بولايتك
بوقار و طرفي غايت طاعتان در و آندره آن
سنة حاصل اولور اما اشك طرفي كه اطلاليه
سمتند در آندره ينده دنياده نه كم و ارايسه
حاصل اولور و اها ليسى بك خوش كچورلر
و جوقلق زيشدن و لذت دنيويه دن بلمزلر
و الحاصل كويه كه دخى اسكى دنيانك اشايند
و ملتلى دخى مختلط در يعنى بعض بريد قلوب
و بعض بريد پاشطه يعنى قاتولقد در و بونلر
خبط و رعيتى بالاده ذكر اولان شوايچ جمهور
اون اوچ قنطونك رعيتى كي در يعنى شوايچك
قنطونلر جمهور اولوب اياالتند دخى بر عاياس
بولندوكى كي بو عراوشهر لاند دخى هم جمهور
و هم بر عاياسى و در **امتا عراوشهر** جمهورى اولدخى
اوچ بوند يعنى قنده منقسمدر او لكسى قدس

بانوم یعنی پان قیدی در صولندن اوری قنطونك
یائنده در بوقیدده باش شهری **ایلا نث** در بر
کوچك شهر در ودخی بوقیدده زهر راینك ابکی
باشلریدر یوقاریکی باشدن آقانه راین مقدم
و آشاک باشدن آقانه راین مؤخر دیرلر ایکی
قدس دوس دینی یعنی بیت الله قیدیدر بات
قیدك صاغنده در باش شهری **قور** در و آند
ولادقه او تور و بوقیدده ان نهرك باشلریدر
بو باشك اطرافنده اولن ناحیه یه آنغدن دیرلر
اولدخی یوقاریکی و آشاک آنغده منقسمدر
اوجی **قدس دسم** یودیشورم یعنی اون محکمه
قیدیدر یوقاروده نجه و لایتنه متصلدر باش
شهری **ماینفلد** در **مالقا** غراویندر جمهرورك
رعایاسی اطالیه حدودنده اولان اوج ناحیه در
مقدم واقع اولن مستیلاده بالضروره بوجمهور

۱۱۲
ویرلشلردر اولکیسی کیاونته قومتانیدر
قومو کولك کنارنده در شهرلری بونلردر
کیاونته باش شهرلری **یلور** **شانه** سنده بر
طاغ دوشوب بوشهری آذر مشدر شمدی
ایسه شهر اولدوکی یرده همان برکول کورینور
حکایت اولندیکه بوشهرك هلاکندن برکون
مقدم اهالیسندن بری بتون شهر طولا شو
ورفع صوت ایله چاغروب هرکیم کندی دیرلر
سورسه بر ساعت اول شهر دن چقسون
دیدر ویرل کورمشایدی که بر بیوک طاغ چتلا یور
همان دوشمکه متوجه اولدی بویجه تنبیه
اتدکدن ضار فقط بر قوجه قری بوکا تابع
اولوب شهر دن چقش ایدی و لکن اولدخی
بنم حجره می قیامدم دیو خاطر نه کلوب رجوع
ایدوب اخشام طعمای وقتنده مزبور طاغ

دوشوب جمله سنی هلاك ایلدی و اول
 وقتده ایکی بیک ایکی یوز اهایلدی زیاده
 بو شهرده واریدی **ابکجسی** و **التین** ناحیه
 کی واته نک یاننده در بر غایت کوزل ناحیه
 باش شهری **مور بنیو** در اوچنجسی **بور میو**
 یاخود **وور میو** ناحیه در مذکور انک صاغند
 طروله متصلدر باش شهری **بور میو** یاخود
وور من در **اقا و السر** لاند نه **رودان**
 اطرافنده در و آند چوق وادی لرا اولدو کندن
 و **السر** لاند شمیم اولندی زیر وادی نه لاطحه
 و **السر** دیرلر یوقاروده برن قنطونه متصل
 و اشاعنده میلاند هر سکه و صاغند اوری
 قنطونه و صولند صفویه هر سکه متصل
 و بتون و **السر** لاند و لایق **۴۹** سنه شواج
 جمهورک حفظ و امانده اولق ایچون شواج جمهور

ایله برلنشدن شهرلری بونلر در **ساق** نه
 رودان یاننده باش شهریدر و **یک** مفرج برده
 و آند بر و لادقه و اردر که و **السر** لاند اکثری
 انک امر و اطاعتند در اولدخی قاتولق اولان
 شواج قنطونلریله برلنشدن **صنت مور**
 اولدخی نه **رودان** یاننده بر متین بوغ و **یک**
 متین حصار در و کوزل ایلیجه لری و اردر **اقا**
نیبورغ بکلی بازل و لادقه لک التند و **نیبورغ**
 کولک کنارنده در شهرلری بونلر در **نیبورغ**
 باش شهریدر و متین ایچ حصار و اردر و
 اهالیسی قلوبند **و الاغ** **نیبورغ** شهر یقین
 بر هر شافت یعنی رعامتدر **اقا** بونبورغ بکاک
 مقدمه فراجه مملکتند اولان کونکوله هر سکه
 ایدی و لکن بوا و چاغ **۱۱۰۵** سنه **آرک**
 سلسله سی و **۱۱۱۹** سنه دیشیارک سلسله سی

وفات ایدوب دو کند قلدن صکره نیبورغ و
 وَالْآنَ نَغْنُ شَهْرًا لِكِرْجَالِكِرْ بِرُوسِيَا قِرَالِي
 کندولرینه مخصوص بک اولق ایچون اختیار
 ایدوب اولدخی بو تکلیفی قبول ایلدی ودخی
 اسکی دن بو بکک برن قنطون ایله برلنشد
اما کف جمهری نهر روداش کف کولندن
 چقدوغی برده درباش شهری کنوه در غایت
 کوزل و بیوک و زنکین و متیان شهر در و کرک
 شهری و کرک اطرافنده کی ناحیه شوایچ جمهر
 کی مایینارندن نصب اولنان ضابط و مختار
 ضبط اولنور که آنلردخی جمعیت ایدوب امور
 واقع ایچون رای لریله حکم و قانون ایدر لر
 و مقدما ممالک نجه نک سر بست شهری ایدی
 صکره **۹۴۳** سنه برن و چرخ قنطونلریله
 برلنشد و دخی بو جمهر برده مقدما بر ولادق

او تور دی و لکن آنده قلوین ملتی پیدا اولدق
 صکره اورادن صوویه مملکتته فرار اتمک
 اقتضا ایلدی **اما** بیل ناحیه سی بازل ولادق
 لکک و نیبورغ بکککک اراسنده در و مقدما
 بازل ولادقه لککک ایدی و لکن **۹۵۴** سنه
 شوایچ جمهر برندن اتفاقه قبول اولندی
 و مزبور ناحیه ده بیل شهر دن ماعد احبط
 اولناحق سنه یو قدر **اما** صنت غل شهری
 بودن کول ایله عینتشل قنطونک اراسنده
 و بر عجایب بنا اولمش شهر در و اها لیس
 زنکین در **۸۵۹** سنه شوایچ جمهر برلنشد
 بو شهر ده بر بک زنکین عبدطی یعنی موناستیر
 واردر و آنده اولن عبد یاخود عباس یعنی
 رهبانلرک باشلریکه شهر وایل ده او تور
 اولدخی سنه مزبور ده شوایچ جمهر برندن اتفاقه

قبول قلندی و مزبور و ایل شهر یقین اولین
طو کنبورغ بکاک مذکور عباسک ملکی ایدی
ولکن اها لیس آنک اطاعتدن چقوب برون
و چرخ قنطونار آنلری قبول ائد کلرندن اوتور
سند ۱۱۴۴ مابینارنده بر استیلا قوبدی
و بواسطیلا ده حنت غل شهرک مونا ستیری
بتون یبقیلوب و وایل شهر فتح اولوب مزبور
عباس ولایتک قوولمده **امار** ملخوزت
شهری شوایچ ولایتک طشر سند و باز
قنطوندن یوقارویه نجه ولایتده در
و ممالک نجه نک بر سر بست شهری ایدی وکن
سند ۹۴۰ سند شوایچ جمهور ایلد بر لشمده
امار و نویل شهری اولدخی شوایچک طشر سند
نجه ولایتده در و ممالک نجه نک بر سر بست
شهرید **۹۹۸** سند سند شوایچ جمهور ایلد بر لشمده

وینه **۹۴۰** سند سند بر و اتفاقدن وار کمشده
زیرا **۹۴۰** سند مزبور ده واقع اولن اسوج محاصره
قتده نجه محافظینی ایجرویه حکمشد **۹۵۵**
فصل یو فصل اطالیه مملکتی بیان اید
اطالیه اوزون و اکثر آق دکن ایچنه کیر مش
بر پارچه ولایتده و خطه ده چرمه دن
غیری بر سننه یه بگرمز و اکثر یسی دگرایله
احاطه اولمشد **الایوقار** و ده نجه ولایت
وشوایچ و فرا نجه یه متصلدر و اطالیه نک
آلنده اولن دگزلر جنو جمهورک یاننده
ماره دی جنوه یعنی جنوه دگری دیلر یا خود
ماره لغس تقوم یعنی لغور یا دگری دیلر زیر
مقدما جنوه نک اسمی لغور یا ایدی **ودخی**
طوشقانه یاننده اولان دگزه **ماره دی طوشقانه**
یعنی طوشقانه دگری دیلر یا خود **ماره ترانوم**

دکتره آقر دور دخی **طبرز** نهر یدر اطلایه نك
 اورته سندن رومه شهرک یانده طوشقانه
 دکتره آقر. **امتا** اطلایه نك اوزونلکی که شوایچ
 جمهورندن تا آشاغنه دك دورت یوز ساعت
 آزابق زیاده در اخلوکی مختلفه زیر بعض
 برده ایکی یوز سکسان و بعض برده انحق
 سکسان و بعض برده آلمش ساعت قدر در
 ودخی اطلایه نك کیفیت و احوالی بود که
 فرانجه ایله شوایچ جمهورک حدودند
 غایت یوکسک طاغلو واردر آنلره علین یا
 خود علیس طاغلی دیلر و اطلایه مملکتی
 دنیاده احسن اولان ممالکک بریدر و هر
 خصوصه برکتی چوق اولدوکندن اوتوری
 دنیا جنتی تسمیه اولنور الا شوقدر وار
 اهل بسنک احتیاجی قدر جاوداری اولماز

یعنی ترآ نیا دکتری دیلر زبنا طوشقانه نك
 اسمی مقدمات ترآ نیا ایدی. **امتا** اطلایه نك
 یقار و طرفنده اولان دکتره غولفودی و نجیا
 یعنی **وندیک** کورفری دیلر یا خود مانه
عذر یا **تقوم** یعنی عذر یا دکتری دیلر زبنا
 یوقاریده وندیکه یقین عذر یا شهریدر
 اسکی زمانده اولقدر مشهور ایدیکه دکتر
 آنک اسمیله تسمیه اولندی. **ودخی** اطلایه
 دورت بیوک نهر واردر اوکے **پو** نهریدر
 علین نامنده اولان طاغلردن چیقوب
 صاع طرفندن **وندیک** کورفری اچنه آقر
 ایکنی **عدیغه** نهریدر یوقاروده نجه
 و لا یقندن آشاغنه آقر و صاع طرفندن
وندیک کورفره دوکلور اوچینی **عرونو**
 نهریدر دخی آشاغنه صول طرفندن طوشقانه

بو نقصانی ینه له مملکتندن و غرقه دت
 اتمام ایدرله اما اها لیسى بك ذكاوت ايله
 مشهور در حتى سازده و بناده و غیر معرفت
 سایر ناسی تجاوز ایدرله و بویله ایکن ینه
 حرص و طمع آنله اولقدر غالبدر که مدحه
 سزا اولان فعل کی مابینلرند جاری در
 ودخی مقتدایول کسجیلردن اطالیه ده کرمک
 بك خوفلی ایدی خصوصاً نیا پول مملکتند
 و لکن آنلردخی آنر قیریلوب شمدی زیاده
 امین در ودخی بتون اطالیه نك ملتی پاپشته
 یعنی قاتولق ملتی در و کویه حضرت عیسی نك
 خلیفه سی که ریم پاپا دید کلریدر دایما بو
 اطالیه مملکتند اولور و رومه شهرند آنک
 تحتیدر و مولد عیسی وم تاریخند بورومه شهری
 یالکز اطالیه مملکته دکل یلکه دینانک اکثرنه

حکم ایدر ایدی و اول زمان اطالیه مملکتی
 مالک رومک احسن و ایوسی ایدی و حضرت
 عیسی علیه السلام دن صکره بش یوز و آلی
 یوز ویدی یوز و سکر یوز تاریخلرند غوتیکر
 و هتیکر و هرقلیکر و لونغوبار دیکر و غیر
 بارباری خلق مزبور اطالیه مملکته کلشلرد
 و بو مملکتی خراب ایدوب ممالک رومک غربینه
 بریاوز زوالی کتورمکه قریب اولدیلر اما بو
 کوزل مملکت نجه چاسارک عونيله بونک کی
 ملوث مخلوقاتدن وقتاکه تنقیه اولندی
 دور بودور لوقرالک و هر سکلک و جمهور اطالیه
 مملکتند پیدا اولدی امدی اولاریم پاپانک
 صکره نجه چاسارک و اسپانیه قرالک حصه لر
 وارد در ودخی مخصوص بکلر و هر سکلر و جمهور لر
 وارد در که آنلری قریباً مشاهده ایدرزه اما

اطالبه نك تقسيمى بود كه يوقاروده ذكر
اولنديكه اطالبه مملكتى بر جزميه بگز
اويله اولد قلده اوجه تقسيم اولنوق اقتضا
ايدى ويرا بر جزميه نك البته اوج طرفى وارد
برى يوقارىكى طرف يعنى قباغى كه ركبته نك
محللى در وبرى اورتته طرفى يعنى قونجه كه ساقك
محللى در وبرى اشاكى طرف يعنى بشله كه آياغك
محللى در آمدى اطالبه دخی بوڭا كوره تقسيم اولنوق
يعنى اولكى قسم يوقارىكى طرفيدى كه قباغنه
تشبيه اولنوق نهر پونك اطرافنده در و ايكنى
قسم اورتته طرفيدى كه قونجه تشبيه اولنوق نهر
عزتو و نهر طبرس اطرافنده در اوچنى قسم
اشاكى طرفيدى كه بشله مشابه در اشاغنده
نهایتته دكدر و بونلردن ماعداد دخی دور دخی
قسم وارد كه اطالبه اطرافنده كى اطله لردى

تا اولكى قسم كه يقارىكى طرفيدى فراچنه حدودند
نهر پونك اطرافنده تا ونديك كور فزه دكدره بو
قطعه لونباردى تشبيه اولنوق ريرا مولد
عيسى دن مسكه آلتى يوز نارنجنده لونغوبارديكر
آنده ساكن اولد يله و دخی بو قطعه ده يدى
ايالت وارد كه انلك بعضيسى هر سكلد
و بعضيسى بر نچباتدى يعنى بكار بگليد و اوج
جمهورى وارد در ايالت بونلردى او لكيسى **صنوفيه**
يا خود صنوفيه هر سكلد كنف كولك آلتند
فراچنه حدودند در ايكنى **پيه مونت**
يا پيمونت بر نچباتدى مزبورك آلتند فراچنه
حدودند در اوچى **مونت قرات** هر سكلد
پيمونت صاغنده در دور دخی **میلاند**
يا خود ميلانو هر سكلد غراو بندر جمهورك
آلتند در و پونك كنارند در بيشى **پامنه**

هر سكل كيد، نهر بونك التند در التنجي
مودنا هر سكل كيد، اولدخي نهر بونك التند
 يدنجي **منطوة** هر سكل كيد، نهر بونك
 اوستند در **جمهوري** بونلرد، اولكي سي
وندريك جمهوريد، **وندريك** كور فرك
 يوقار و طرفند در **ويك** بيوكه، **ايكنجي**
جنويز جمهوريد، **صولند** لغور يا دكرك
 كنارند در **اورته** در **اوجني سي** **لوقه**
جمهوريد جنويزك ياستند در **كوچك**
اما صوويه هر سكل يوقاريدن كنف
 كوليد، **وصاغند** **والسرلاند** و **صولند**
 فرانجه يه **اشاغيد** **بموند** متصل
بعضيار بوهر سكل كي **اطاليه** دن **عدا** تمولر
 لكن **اصح** اولان بودر كه **اطاليه** دند
ودخي بوهر سكل كيد **التي** ناحيه واردر كه

انلري بلك و بشقه كورمك مراد ايدن كست
 صوويه **ايچون** بر مخصوص مفصل خرطه
 حاضر اتمك كرك **زير** **اساير** خرطه لوده بشقه
 نقش اولنمشدر **شول** **التي** ناحيه لرك بري
 نفس صوويه ناحيه سيد، شهرلي بونلرد
كامبري باش شهريد، **بردوز** ككه در **ويك**
 اسكي **ايچ** حصاري واردر **مونت** **مليكان** مزبور
 كامبريه يقين برقيه اوستند ير شهر و متين
 حصاردر **اولقدر** متين قلعه ايديكه **المنسي**
 ممكن دكل ديوظن اولندي بونك برله ينه
 فرانجه قرالي **المنسي** **المنسي** **المنسي**
 ايكي دفعه **آني** **الوب** **يرايله** **يكسان** ايلدي
ويري **جنووه** ناحيه سيد، شهرلي بودر
عنتي **بركولك** كنارند **برمفرج** شهردر **ويري**
 شابلله ناحيه سيد، شهرلي بودر **طونون**

كنف كوك كنارند بر كوزل شهر در و بری
 طرنتازة ناحیه سیدر شهری بود **مونتیر**
 طاغرا را سنده بر شهر و ولادقه لکدر
 و بری ماورینه ناحیه سیدر شهری بود
سین زان ده ماورینه بر اورته شهر در
 و بری قوسینی ناحیه در شهری بود
قلونه بر کوچك شهر در اما بو ذکرا و لنان
 صفویه آیالتك بر مخصوص هر سکی وارد
 و اولکی استیلاده فراجه قرالی بتون صفویه
 آلوبینه **۱۱۰۷** الله سنده واقع اولات
 صلحه آثاره اتمشده وینه صکره کی
 استیلاده بتون صوویه فراجه البینه
 دوشمش ایدی لکن **۱۱۲۵** الله سنده واقع
 اولن صلحه یینه اصل صاحبیه رة اولمشده
اماییه مونت بر نیچایه نهر پونك باشندد

یوقاریده صفویه و آشاغیده جنوین جهوبینه
 و صاغندن مونت قرات و صولندن فراجه یه
 متصلدر و آنك ایچنده طقوز ناحیه وارد بری
 نفس پیمونت ناحیه سیدر شهری بونلدر **تورین**
 باش شهریدر و هر سكك تختدر و نهر پونك باشندد
 بیوك و ایوبنا اولمش بر شهر در و متین ایچ حصاری
 وارد در و محل فنوند و بیوك ولادقه آنك او تور
۱۱۱۸ الله سنده بو شهری فراجه محاصر ایدوب المق
 نصیب اولمشدر **قرنیانو** نهر پونك باشندد
 بر بیوجك بر در **صولیانو** تورینه یقین بر بیوجك
 شهر در **قونی** بر ایو قلعه در **۱۱۰۵** الله سنده فراجه
 محاصر اولمشدر **موندوی** بر طاغك اوستند
 قلعه در **فصتانو** بر کوچك شهر در **منقلین**
 تورینه یقین هر سكك بر تفرج یریدر **کیه رم**
 بر بیوجك بر در **پنیه دول** مقدما بر بیوك قلعه

ایدی واطالیه نك كلیدی ایدی بوقلعه ^{۱۱۰۷} سنه سنه
 تا ^{۱۱۰۷} سنه سنه دك كه آلمش سكر بیل ایدی فراچیه نك
 البند اولمشده و مدت مذکور ده فراچیه دن
 غایت متین بنا اولندی ایدی وكن ^{۱۱۰۷} سنه
 واقع اولن مصالحه خاخته ده مزبور قلعه
 یر ایلده یكسان قیلنوب یا لکز شهری هر سكه
 رة اولندی وبری آؤسطله ناحیه در بریوك
 وادی نك ایچنده در ووالسیر لاند متصله شهری
 بودر آؤسطله برکوزل شهر در وولادقه آند
 اوتور وبری ورسلی ناحیه سیدر شهری بودر
 ورسلی پك متین قلعه در ^{۱۱۱۵} سنه سنه فراچیه
 آنی آلوب قلعه نك بعضی سین یقشده وبری
قناوزه ناحیه سیدر شهری بونلردر یوریا
 برکوزل یردر و متین ایچ حصاری وارد کواشقو
 برکوجك شهر و قلعه در وبری سوزه ناحیه سیدر

شهری بودر سوزه فراچیه ایلده ااطالیه آراسند
 بر متین بوغورد ^{۱۱۱۵} سنه سنه فراچیه آنی آلوب
^{۱۱۱۸} سنه سنه ینه هر سك آنی کرو آلمشدر وبری
 صالوجو ناحیه سیدر شهری بونلردر صالحو
 فراچیه حدودند بر ایوبوغزو قلعه در قرمانیو
 بر شهر در وایچ حصاری وارد وبری نیچه
 یاخود نیشه ناحیه سیدر فراچیه حدودند
 ولغوریه دگرك کنارند در و مقدما فراچیه نك
 ایدی شهری بونلردر نیچه یاخود نیشه
 دگرك کنارند بر شهر در وایچ حصاری فراچیه دن
 آلمشدر ولافراچیه بر ایولیماندر بولیو كوچك
 یردر باریچلونته فراچیه ایلده ااطالیه آراسند
 بریوك وادی در تند بر شهر در وبری آصتی
 ناحیه سیدر مونت فرآت حدودند در و مقدما
^{۱۱۳۱} سنه سنه میلاند هر سك ایدی شهری

بونلردر **اصتی بیوک** و متیان شهر در **وروه** نهر
 بویاننده بر بیوک طالع اوستند بر ایو قلعه د
۱۱۱۷ سنه چوق زمان محاصره اتدکن صکره
 فراچنه آنی فتح اتمشدر وینه **۱۱۱۸** سنه سنه هر سکه
 رد اولندی **کیرک شق** بر اورته بر **۱۱۱۹** سنه سنه
 فراچنه ایله اطالیه آراسند اندر واقع اولن
 مصالحه خاصه سببیله مشهور اولمشدر
 ویری اونه لیانا حیه سیدر بونا حیه لغور یادگزک
 کنارند جنوین مملکتند بر بکک ایدی صکره اصل
 صاحبی اولان جنوین قبیله سی **اوریا** آنی صفویه
 هر سکنه فرحت ایلدی آنک شهر اونه لیاد
 بوشهرک بر ایو لیمانی وارد **۱۱۲۰** و دخی بو ذکر اولناندن
 ماعدا فراچنه حدودند کی پشیه رول شهرک
 جوارند بر قاج وادیار وارد که آنره والدنر
 دیلر اول وادیارده اسکی دن بر قوم ساکنند

۱۲۲
 انلرک مکتلری قلوین ملتند چوق خصوصه
 موافقه در **۱۰۹۷** سنه سنه صفویه هر سکی بونلری
 فراچنه قرالک خاطر ایچون مزبور وادیار دن
 اخراج ایلمشدر و لکن آن زماندن صکره فراچنه ایله
 قوبدوغی استیلاده وینه اولکی بر لرینه چکدیلر
 و اطالیه مملکتند بوطانغه دن ماعدا پاشطه
 یعنی قاتولق ملتندن خارج کیمه یوقدر ساکن
 اولدقلری وادیار بونلردر **بری لوسر** وادی و **بری**
پروژه وادی و **بری صنت مارتین** وادی و **بری غلوصو**
 وادی و **بری پراکه** لا وادی و **ودخی** بو ذکر اولنان
 پشیه مونت بکک اکثرینی فراچنه قرالک صفویه
 هر سکنه اندن المشر ایدی و لکن **۱۱۱۸** سنه سنه
 یاشند واقع اولان جنکدن صکره جمله سی صفویه
 هر سکه رد اولندی و حالا آنکدر **امامونت** فرات
 هر سکلکی اکثرینی نهر بونک التند در یوقارده

وصول طرفند پیمونده متصله و صاغند
 میلانده و آشاغنده جنوبه متصله شهرای
 بونددر **قَصَّال** مقدما باش قلعه ایدی و متین
 ایچ حصاری و ارایدی **۱۰۹۱** سنده منطوره هر سکند
 فراجه قرالنه فرخت اولوب فراجه قرالی
 زیاده متین یا پیش ایدی و لکن **۱۱۰۶** سنده بجه
 جمهوری آنی فتح ایدوب بر ایله یکسان ایلدی
 و **۱۱۱۳** سنده یینه فراجه کیروب یکی دن بنا
 ایلمکه شروع اتدی وینه **۱۱۱۸** سنده صفویه
 هر سک آنی فتح اتمشده **آقوی** بر اورتی شهر
 و ولادقه سی وارد **نیشته** اولدخی بر اورتی
 شهر در لکن بو نیشته پیمونده اولن نیشته
 غیریدر **علی** بر کوچک شهر در و ولادقه سی
 وارد **ترینو** اولدخی بر کوچک شهر در بودکر
 اولنان مونت قرآت هر سک **۹۴۴** سنده سندن بود

منطوره هر سک ایدی صکره دن **۱۰۹۰** سنده
 واقع اولن کیراشقو صلحنده **علی** و ترینو شهر
 اطرافریله صفویه هر سکه ویرلیدی وینه
۱۱۲۰ سنده جمله سی بجه چاسارندن آلنوب
 صفویه هر سکه ویرلیدی **آقا میلان** یا خود
 میلانوهر سکک نهر بونک اطرافنده در
 یوقاریده اشواج جمهوره و آشاغنده پارمه
 و جنوبه و صاغند و ندیك جمهوره و صوغند
 صفویه و مونت قرآت متصله بوهر سکک
 مقدما بر مخصوص هر سکی و ارایمش و لکن
 آنک سلسله سی دکن دکن صکره اسپانیه
 ایله فراجه بوهر سکک ایچن غایت جوق
 جنک و جدال اتدیله آخر الامر بشتی قارلو
 چاساری میدان طوتوب مزبور هر سککی کزو
 اوغلنه فیلیپو اسپانیه قرالنه ویردی بو جهله

میلاندا اسپانیہ نك اولدی وینه صکره کی
استیلاده میلانده هر سكلك فراچنه نك النده
ایدی و لكن تورین چنگیزدن برویجه عسکری
جمله سنه غالب اولوب مزبور هر سكلك آنك
ضبطنده قالدی. **ودخی** بو هر سكلكه نقد شهر
وارا سیسه اولقد ناحیه لری وارد و هر بر ناحیه
کند و شهرک اسمیه مستی در ایله اولدقه هماغه
شهر لری ضبط اولنه که بونارد **میلان** یاخود
میلانو بر بیوک و مزین شهر در که اطالیه خلقت
لاغر اند **یعنی** بیوک شمیم اولنور بو شهر بر قاج
نهر قارلمش دره لریله کورلمشدر تاکم تجارت لری
زیاده اشلیه و آنده غور نرک **یعنی** منابطك
سرای لری وارد و بیوک ولادقه آنده او تور
ودخی براسکی سوزدر که اسپانیه نك عادتی
ججیل یاده اولان رعایا سنه اچمه ایچون اذیت

۱۲۴
اتك و نیاپولده در یارینی صومیق و میلانده
کندولرینی بیکدر **پاویا** میلانده ن صکره ایوی
بودر و محل فنوندر بو شهرک یاننده **۹۲۱**
فراچنه قرالی فراچیشقو اسیر دوشد و کند
او تور لری توار بخارده چوق ذکر اولنور **طوطونه**
نهر بونك آلتینده در و متین شهر **علستندریا**
یعنی اسکندریه نهر طنار یاننده بر متین قلعه در
۱۱۱۸ سنه سنده باروت قولله سی دوشوب قلعه
بك خراب اولمش ایدی لکن یینه تعمیر اولنوب
صفویه هر سكه ویرلدی **و النته** نهر بونك
یاننده بر سرحد قلعه سیدر **مورتان** و النته
بقین بر بیوک و معمور و متین شهر در اطرافنه
لوملینا ناحیه دیرلر بو ناحیه **دخی** **۱۱۱۹** سنه
صفویه هر سكه ویرلدی **و کوانو** بو بر ناحیه در
ازدخی صفویه هر سکی ادعا ایدر **نوار** پیمونت

حدودند برمتین قلعه در **عَنْكِيَه** **مَاجُورَه**
 نامند بر بیوک کولک کنارند در **قُومُو**
 بودخی قومونام کولک کنارند بر بیوک
 شهر در **لُودِي** نهر عده یانند بر کوچک یرد
کره مونا نهر پونک یانند بر بیوک و متین
 شهر در آند بر پک یوکسک قولله واردر **ه**
۱۱۱۴ سنه فرایچه سر عسکری و لرووه جنرال
 بو قلعه نك اورتیه سندن اسیر گوتورلشد
فَصَالُ مَابُورَه کره مونیّه یقین بر بیوچک
 شهر در **فَنَالُ** لغور یا دگرک کنارند و بو
 هر سکاکن خارج جنوب مملکتند در مقدما
 بو ناحیه نك بر مخصوص یکی و ارامیش و صکره
 بک **۱۱۱۵** سنه بو ناحیه اسپانیّه فرانسه
 فرخت ایلمشدر و بو شهر متین اولمشد
 غیری دخی بر ایولیمان واردر و بویله ایکنینه

بو شهر ناحیه سیله **۱۱۱۶** سنه سندن چوق مال
 مقابله سندن جنوب ویرلشد **بِالْتَه**
 لُودِي نك اوستند بر حصار در که اند **۹۱۹** سنه
 فرایچه و نديك عسکرینی بوزمشدر **مَارِنِيَانُو**
 میلانده یقین بر کوچک شهر در بو شهرک
 یانند **۹۲۱** سنه سندن فرایچه بوزوبینه **۹۲۰** سنه
 کندولر بوزلدیلر **بِقُوقَه** میلاندرن بوسعت
 بونفرج بریدر که **۹۲۷** سنه سندن اند فرایچه عسکری
 منهنم اولدیلر **قَضَائُو** نهر عده یانند بر
 کوچک یردر **۱۱۱۷** سنه سندن آند واقع اولن قتال
 سیله مشهور اولمشدر و دخی بوهر سکاکن
 دورت ناحیه شوایچ جمهور ویرلشد **انلری**
 شوایچ جمهورک فصلند دکن ایلدک **اَمَّا پارمه**
 هر سکاکن نهر پونک آلتند در صاع طرفند
 مودنا و موندن میلانده و یوقارینده دخی

میلانده و منطومه و آشاغیده جنوبی جهره
 متصله بوهر سکلک دورت پارچه ولایت
 اوزم مشتمله اولکسی نفس یارمه هر سکلک
 صاغندن مودنا طرفنده در شهرلی بونارد
پارمه باش شهریده و پارمه نهک کنارنده بر
 بیوک و کوزل بنا اولمش و متین شهر و متین
 ایچ حصاری وارد در وهر سکلک تحته ایکنجی سی
 پیازنتا هر سکلکیده صولندن میلانده یاننده
 شهر بودر **پیازنتا** باش شهریده و نه پونک
 یاننده بر کوزل و بیوک و متین شهر و بوشهر
 یقین نه تره بیانه پویه دوکلور اوچنجی سی
 بوز تو ناحیه سیدر یوقاریده نه پونک یاننده
 شهرلی بونلوردر **قلور شیلور** بر متین شهر
بوز تو بر کوچک بودر **بوز غو صفت** **دو غو**
 اورتیه شهر در دورنجی و آل دی طار ایعی

طارا وادی سیدر اشاغیده جنوبی حدودنده
 شهر بودر **بوز غو دی** **و آل دی طارا** بر کوچک
 شهر در **آقا** بوهر سکلک مقدماریم پایانک
 ایدی صکره **۹۵۴** سند ریم پایا اولان پاو
 قراناز و جاغنه ویرمشدر و شمیک هر سکلک
 مزبور او جقدن در **آقا** مودنا هر سکلک اولدی
 نه پونک آلتند در یوقاریده منطومه و آشاغیده
 جنوبی جهره و فیورنتا و صاغندن بونونیا
 و صولندن پامیه به متصله بوهر سکلک
 دخی دورت پارچه ولایت اوزم مشتمله اولکسی
 نفس مودنا هر سکلکیده صاغندن بونونیا
 حدودنده در باش شهر **مودنا** در وهر سکلک
 تحته بر کوزل و بیوک و متین شهر در مقدم
 فرانجه عسکری آند چوق ماکث اتمشدر صکره
 یینه اخراج اولمشدر و صکره کی استیلاده هر سکلک

سراپیری يك خراب اولدی ایکنی سی **مرکیو** هر کلکیده
 صولندن پارمه حدودنده در شهرای بولند
مرکیو باش شهریدر و مودنادن برآز کوچک
برسکو پارمه حدودنده برابو سرحد قلعه
 ایدی و محافظه سنده نجه عسکری ایدی و کن
 ۱۱۱۵ سنده سنده فراجه آنی فتح ایدوب قلعه سنی
 تملک یقیدی اوجچی سی قرپی بکلکیده باش
 شهری **قرپی** در دور دنجی سی **قوره کیو** بکلکیده
 و باش شهری **قوره کیو** در ودخی مراندوله
 بکلکی آکاضم اولندی که آنی نجه چاشاری مال
 مقابله سنده مودنا هر سکه ویرمشدر
 ودخی مزبور مودنا هر سکلک بر مخصوص هر سکی
 وارد که دسته اوجاغندن بو هر سکه
 کند و مملکتی برقاج سنده آرقه ایله نظر
 اتمکه محتاج اولدی تا اول زمانه دک که فراجه

عسکر مملکتندن بالکویه اخراج اولندی **ارما**
 منطوه هر سکلک نهر پونک اوته طرفنده
 یوقارید و ندیک جمهور و آشایند مودنا
 و صاغندن فرار و صولندن میلانده متصل
 شهرای بولند در **منطوه** باش شهریدر برکولک
 کنارنده یا خود بریطقلعک ایچنده در و آند
 اوتوری برغایت متین شهر در که نظری از بولند
 و حسن و بیوکلکی دخی مرتبه و اعلا ده در
 و شول نهر که کول آشوری نهر پویه آقرا
 مینش دیرلر ۱۱۱۴ سنده منطوه هر سکی فراجه
 عسکرینی محافظه ایچون ایچو و آلمشدر که آنلر
 ۱۱۱۹ سنده دک آند مکث ایتدی لکن شمدر
 نجه چاسارک عسکری محافظه سنده در **غواستال**
 نهر پونک آتند در مقدما فراجه عسکری
 هر سکلک رضا سیله مزبور شهر کروب قلعه

پك متين يا پمغه باشمش ايد يار و لكن ^{۱۱۰}سند
جمله قلعه ينه بيقلاي **لوجا** بر حصار دك
^{۱۱۱}سند فراجه بر قانلو قتال آنده واقع
اولمشدر اما بو منطق هر سكات چوق زماند
برو غوئچاغه لوجاغك ايمشدر و بو او جاغك
قبيله سي چوق ديز ياره بو د اقلمشدر و باش
ديزي ^{۱۱۲}سند قارلوانام هر سكات وفات
ايلاه دو كندي و غواستاله ده اولان ديزي
هر سكاتي ضبط اتمكه جمله دن يقين و لكن
سته و مرزوم دن برو بتون هر سكات نجه
چاسارك ضبطنده اولدي **اما** اولكي قسمك
اوج جمهور لك اولكي سكه و نديك جمهور ده
اولدخي اوچه تقسيم اولنور بري **ترا فرما** يغه
ارض متصله يوقا ريد و نديك كور فرك
اطرافنده اولان شاملدر و بري **طلماجياد**

۱۲۸
صاغ طرفندن كور فرك كنارنده بر قرا لكدر
و كور فرك ايچنده اولان اطله لك اكثريني شاملدر
و بري **لوانته** يعني مشرقا در يعني اوروم ولايتند
مشرق طرفند و نديك علاقه لري ديمكدر
ولكن اطاليه خرطه لرنده طلماجياد خوشجه
بيان اولنمشدر امدى ما جارك خرطه سند
نظر اولنه و انجلين لوانته دخي بو خرطه ده بولنر
اوروم خرطه سنه مخصوصدر امدى اينله اولدقد
بو مقامده دخي انحق ترا فرما بيان اولنسر كر كدر
ترا فرما ديو و نديك كور فرك يوقا و طرفند
بر بيوك پارچه ولايتدر صول طرفند ميلانده
متصلدر و صاغندن و يوقا و طرفند استرخ
يعني نجه آيا التريله احاطه اولنمشدر و آشاغنده
منطوقه و فرايه متصلدر و بتون ترا فرما باش
لوانته منقسمدر بري **دوقاش و نئوس** يعني

وَنَدِيكَ هَر سَكَلَكِيدِر كِه وَنَدِيكَ شَرْكَ اَطْرَافِدِه
وَبِرِي **لُونُغُو بَار دِيَا وَنَجِيَا** يَعْنِي وَنَدِيكَ لُونُبَار دِي
صُولَنَدَن نَهَر بُونَك قَرَشُونَدَن تَا مِيلَانَدَن
اُولَانِ شَامَلِدِر وَبِرِي **مَارُ حِيَا طَرُوزِينَا** يَعْنِي
طَرُوزِينَا مَوْسَمِيدِر وَنَدِيكَ اَوْسْتَنَدَن
وَبِرِي **فِرْعَوْن** هَر سَكَلَكِيدِر صَاغْنَدَن نَجَه
حَدُودَنَدَن وَبِرِي **اِسْتَرِيَا** دِر دُخِي صَاغْنَدَن
كُور فَزَك كَنَارَنَدَن **دَر اَمَّا وَنَدِيكَ** هَر سَكَلَكِيدِر
جَمْعِي وَنَدِيكَ آنَدَن تَسْمِيَه اُولَنَدَن بَر كُوجَك
اِيَا لَنَدِر وَبَاش شَهْرِي **وَ نَدِيكَ** دِر وَاَنَدَن مَاعِد
شَهْرِي يَوْ قَدِر بُو شَهْر دَكْرَك اِيچَدَن جَوْق
كُوجَك اَطْلَه لَرَك اَوْسْتَنَدَن دِر وَاُول يَرْدَه كِه
اَطْلَه اُولِيَه دِي بِنَه قَار قَلَر اَوْرُوب بِنَالَرِي
اُول قَار قَلَرَك اَوْسْتَنَدَن چَكَمَشَلَر دِر وَاَنَدَن
اَوْتُورِي وَنَدِيكَ دُوقَا قَلَرَنَدَن قَايَقَلَرِي لَه

كُزِيلُور وَبُو شَهْر غَايَت بِيُوك وَكُوزَل وَمَتِيَن
وَزَنَكِيَن وَمَعْمُور شَهْر دِر حَتِّي جَوْق كَرَه وَاقِع
اُولُور كِه آنَدَن اَوْتُور بِيَك مَسَا فَر بُولَنُور
وَبُو شَهْرَك اِبْتِدَاسِي بِيَك اِيكِي يُو زَسِينَه دِن
اَوَّل اُولَه زِيل قَحْن اُول وَقْتَدَه هُنْيَلَرَك
قَرَالِي عَتِلَا قَرَه دَه اِهَالِي اِيلَه غَايَت يَا وُز
مَعَامِلَه اِيْدِر اِيْدِي جَوْق كَمَسْنَه بُو مَزَبُور
اَطْلَه لَر قَاچُوب بُو شَهْرِي اُول زَمَانَدَه بِنَا
اَتَمَكِه بَاشَلَدِيَلَر **اَمَّا وَنَدِيكَ** لُونُبَار دِي دَه
يَدِي نَاحِيَه لَر وَاَرَدَر اَوَّلَكِي اِلْ يَادُ وَاَنُو يَعْنِي
يَادُوه نَاحِيَه سِيْدِر شَهْرِي بُونَلَر دِر **يَادُوه**
بِيُوك وَمَتِيَن شَهْر دِر وَبَر مَشْهُور مَحَل
فُنُونَدَر كِه هَر دُور لُو مَلْتَلَر حَتِّي يَهُودِي
وَ اَهْل اِسْلَامَه آنَدَن فُنُون اَوْ قَمْعَه اَذَن
وَاَرَدَر وَبُو شَهْر رُومَه دِن مَقْدَم بِنَا وَلَمَشَدَر

استه بر كوچك يردر و لكن مودنا هر سكاك
سلسله سي اورادن اولمغيله مشهور در
نتكيم يوقاروده ذكر اولند يكه مودنا نك
هر سكي دستته او جاعند ندر اينگي روغو
ناحيه سيدر كه برياري اطه در يادوانك
آلتنه كور فرك كنارنده در شهرلي بونلرد
روغو بر اورته شهر در **عذري** اولدغي شمد
كوچكدر و لكن اسكي و مقدمه بيوك و مشهور
شهر اولدو كندن او توري آنك كنارنده اولن
دكن بوشهك اسميله **شميه النوب** ماره
عذري يا تقوم دينلدي اوچني ال و شنتينو
يعني و شنتا ناحيه سيدر دخی يوقاريله در
شهری بودر و **شنتا** بر بيوك شهر در و لكن
بك ابو حاله دكلدر دور دخی ال و **رونازه**
يعني ورونه ناحيه سيدر نهر عديكه ياشنده

۱۳۰
شهرلي بونلردر و **رونازه** بيوك و كوزل شهر در
واچ حصاري بك متين در **لنيانو** نهر عديكه
يانشده برايوقلعه در **پشكيزه** بر كوچك و لكن
متين قلعه در **لاكيوزه** نجه طرفنه بر متين
بوغردر بوناحيه ده لاقودي غرده نامنده
بر بيوك و مشهور كول واردر **لشني** ال بر شكيانو
يعني بر شقه ناحيه سيدر دخی زياده صول
طرفندن اينكي كولك اراسنده در شهرلي
بونلردر **بر شقه** باش شهريدر و بيوك و متين
شهر در بك اصلاح توفنك و پشتو وساير
الات حرب جقر واندن او توري اطاليه خلق
آني لار ما طه شميه ايدر لر يعني سلا حلفش
ديكلدر **كيان** بر مفرح شهر در **آلتي** ال كروماشقو
يعني كره مة ناحيه سيدر ميلانده متصلدر
شهری بودر **كره مة** ميلانده حدود نك بر سر حد

قلعه سیدر مدیحی ال برغماشقو یعنی برغمو
ناحیه سیدر میلاند و غراو بندر حدود دند
شهری بود بر **برغمو** بیوک و متین شهر **اما**
طر و زینا مو سمنک دخی اوج ناحیه سی واز
بری ال تر و غیانو یعنی تره و غیو ناحیه سیدر
و ندیک قوشوسنده دگز کنارند در شهری
بود **تره و غیو** اوته برو طاعلمش و اطرافند
آقان جنور سبیله ایو محفوظ شهر در ایگنی
ال فلترینو یعنی فلتری ناحیه سیدر شهری
بود **فلتری** برجیلک اوستند برآورته شهر
اوجنی ال بلونازنه یعنی بلونو ناحیه سیدر طبر
متصل در شهری بود **بلونو** برکوچک شهر در
اما فرغول یا خود فریول هر سکاکنده اولان
شهر بوئلر در **اودینه** باش شهریدر و متین
قلعه در **لا بلکنا** نجه حدودند بر پک متین

۱۳۱
قلعه در **قونقور دیا** شمردی بالکطیه خرابد
انجو اثری کورینور **جودال دی فریول** شول
شهر در که آنک اسمیه بوهر سکاگ شمییه
اولندی و شمردی پک ایو حاله دکلر **پور دونه**
بر حصار در که و ندیک جمهورک ضبطند در
و استریخ هر سکار بزم در دیو ادعا ایدوب
پایه لرنده ان ذکر ایدر **قدوره** بر بیوجک شهر
و ناحیه در و جمهور و ندیکه صداقتلری
سبیله سرائست قلنشدر **طولچو** برکوچک
بر در اطرافنه قرنیادیر **اقولیتا** اسکی زمانه
بر بیوک شهر ایدی و آند بر بطرقه اوتور
ولکن مولد عیسی دم دن صکره دورت یوز
نارینده هتیلرک قرالی آنی تملدن یقمشدر
و حالا اولکی حال اوزره اولمدی بویر شمردی
استریخ او جاغکدر و بطرقه و ندیک جمهورک

اولمغله اورادن چقوب شمدی اودینه ده اوتور
اما استریا ایالتی وندیک کورفرزنده بریاری
 آله کی در و بو ولایتک هواسی پک اغدر
 و مرضلو اولد و کندک بعض یرک اها لیسسی آن
 و بعضینک هیچ یوقدر شهرلی بونلردر
قابود استریا برمتین شهردر و جمهور وندیکلد
پولا بودخی برقلعه در و جمهور وندیکلد
پارمچو برشهردر و لیمان واردر لکن هوایی
 لچق اولد و کندک اوتوری وندیک جمهور
 آنی آن استعمال ایدلر **چتانووه** برکوچک برد
 و جمهور وندیکلد **تریسته** یا خود تری
 است **تریسته** کورفرزک کنارند برشهردر
 و پک بیوک دکلد و لکن متین و معمور و بریضی
 لیمانله محفوظدر بو شهردخی استریخ اوجانک
 یعنی شمدیکی نجه قرالچه نکلر و کاه نجه نوک

طونانله سی اورادن سفرم جقر و نجه نک
 ترسخانه سیدر **اما** ایکنی جمهور جنوه یاخود
 جنوین جمهوریدر لغور یا دگزک کنارند
 نهر وارودن قاهره نویه یقین اوزون آکسر
 بر پارچه ولایتدر و بمونت و منت قرآت
 و میلاند و بارمه و مودنا و لوقه جمهور
 متصلدر شهرلی بونلردر **جنوه** باش شهریک
 دگز کنارند بر بیوک و زنکین و مزین و معمور
 و قوتلو و چوق رحمت ایله پک متین قلمش
 شهردر **۹۶** سند دکره زیاده یقین اولان
 زوقاقلر فراچه قومیر لردن پک ییقلمش ایدلر
 و لکن صکره دن دخی کوزل و ایوبنا اولندیلر
 حتی دینلدیکه بویکی بنا اولمش زوقاقلرد
 بر او بولمزکه آند برقرال توابع ایله نزول
 ایدمیه و بوندن غیری بو شهر اطالیه خلقند

الاسو پرتبه شمیه اولنور یعنی مُتکبَره دیمکه
ودخی بوجنوه شهرک صاغنده یعنی مشرف
سمتند اولنه لایرویه رادی لوانته دیرل
یعنی مشرق یالباری دیمکه وصولنده یعنی مغرب
سمتند اولنه لایرویه رادی بونفتو یعنی مغرب
یالباری دیمکه **صوقونا** جنوه یدیقین بر بیوک
شهر در وجنوه دن صکره جمله دن ایودر آنده
اولان لیمانه قصداً بوز دیار تاکه تجارت جنوه دن
چویرلمیه **نوبی** بر کوچک یردر ولیمانه وارد
البغله بر اورته شهر در **ونمیلیا** چوق لسنه
دکتر **پور تو فینو** بر ایو لیماندر **بایالو** بر
اورته لیماندر **سستری دی پالانته** دکنز
کنارنده بر کوچک یردر **پورنو و ته** ره بر شهر
ولیمانه وایچ حصاری وارد **اسیجه** بر کوچک
کورقک یاننده بر شهر در **مرچانا** بر محفوظ

۱۴۳
شهر در **ودخی** **سنده** برو جنوبین
جمهوری فنال لیمانی ضبط ایدر کرکه آنی مال
مقابله سنده نجه چاسارندن آدیاروبوند
غیری دخی جنوبین مملکتی غایت معمور در
ومملکتی طاعنستان ایسده ینه اها لیمی ابو
کجنور و دخی قورسقه آطه سی جنوبین جمهور
آن دخی عن قریب بو فصله بیان ایدر
امتاو جی جمهور لوقه جمهور یردر **لغوریا**
دکک کنارنده بر کوچک مملکتدر وجنوبین
جمهورک **وفیورنئا** و **مودنا** آراسنده بو
جمهورده باش شهری **لوقه** دن ماعدا ضبط
اولنا جق شهری یوقدر و لکن مزبور لوقه شهری
سرخینو نهرک یاننده بر ایو سنا اولمش و متین
ومعمور و زنکین شهر در و بتون چار و کسبای
حرمه کفیلکدر و بوجنعت اولقدر اشلنور

هیچ بر دیلنجی و یا ایش سزی شهده قومزلر
و بوندن اونور اطلایه خلق بو شهری
اند ستر یوزا تسمیه ایدر لر یعنی چالشقان
دیمکدر • اما ذکر اولنان اوج جمهورلرک
ضبط کیفیتی بودر که مخصوص مشورت جمعیتلر
ضبط اولنور یعنی بر امر ظهور ایدر که جمعیت
ایدوب مشورتدن حاصل اولان رای ایدر امر
وحکم ایدر لر و بو گونه امور ایچون جمع اولنار
شهرک اولوقبیللر اراسندن اختیار اولنانلردر
و وندیکلر اولن جمعیت هب بکلردنلر که
انلرک عددی کاه کاه اوج بیکه بالغ اولور
و جنوده و لوقه ده دخی بویله در و لکن
جمهورک قدرنه کور و مزبور مشورت جمعیتلر
بزباشر که بر هر سک مثابه سنه در مابینلردن
اختیار اولنور که آکا وندیک و جنوده اهالی

۱۳۷
دوغه دیلر و لوقه اهالی قونقالیونلر دیلر •
بو مختار اولان هر سک کند جمهورینه امر
و فرمان و حکم ایدر و لکن جمله جمله جمهورلرک
رهناسیله رنر جمهورلرک رهناسی اولیان نشنده
امر و حکم ایدر مزانشه ده مقبوله کچر بلکه
عزل ایدر لر • و دخی بویوقاریکی قسمده ذکر
اولنان آیالتلردن و جمهورلردن ماعدل دخی
چوق بکلر واردر که آنلر نه آیالتلر
ونه ده جمهوردن صایلور همان برأسه
بکلدر و بونک کی بکلر یا لکن مذکور
قسمده دکل بلکه بتون اطلایه ده خصوصاً
اورته ده و آشاکی قسمده قتی چوقدر و لکن
جمله سنه التفات اولنر همان شونلری
بیان ایدر کم که کرک اسکی و کرک یگی توار یخلر
معلوملردر امدی بوقاریکی قسمده اولان

بکاکار بونارد در مراندوله بکلی منطوه ایله
 مودنا آراسنده در و نهر بونک یاننده در
 و ایکی شهری شامله یعنی مراندوله و قونقور
 ایکیسی دخی پیقو قبیله سندن بر بکاکار
 صکره کی استیلاده بوبکاک چوق بیحضوره
 اولشدر و آخر الامر نجه جاسار آکامالک
 اولوب مودنا هر سکنه مال مقابله سنده
 ویرمشدر نیکیم یوقاریده ذکر اولندی قستلیو
 بکاک منطوه شهرک یاننده در و غونچاغه
 اوجاغندن بر بکاکار صابوناده و بوجوله
 بکاکار منطوه آیالتک یاننده در و غونچاغه
 اوجاغندن بر بکاک ایمشدر که ۱۱۱۵ سنه سنده
 وارث سز و فات ایدوب نجه جاسار میتک
 اقربا لرندن زیاده یقین اولن غواستاله هر سکه
 ویرمشدر نولارا بکاک مودنا آیالتند در

۱۳۵
 و غونچاغه اوجاغندن بر بکاکار صولفورینو
 بکلی منطوه آیالتند در اولدخی غونچاغه
 اوجاغندن بر بکاکار مضرانو بکلی پیونت
 ایله میلاند آراسنده در و قرآری قبیله سندن
 بر بکاکار موناقو جنوبین مملکتند نیشیه
 یقین بر بکاکار و موناقو شهری پک متین
 شهر در و موناقو یکی غریمالدی نامنده بر
 جنوبین قبیله دندر لکن مزبور شهری فرانجه
 مملکتند بریرک مقابله سنده فرانجه قرالنه
 ویرمشدر مضرا بکلی جنوب ایله لوقه
 آراسنده در و لغوریا ذکرک کنارنده در و چیر
 اوجاغندن بر بکاکار اما ایکنی قسم که اطالیه
 مملکتک اورتیه سیدر و قونجه یه مشابه در
 اولدخی اوج قسمه منقسمدر اولکی فیورینا
 بیوک هر سکه کیدر که آکالا طوشقانه دیرلر

ایلخی ریم پاپانک مملکتیدر که آکا لاسْتادو
 دَلَاکیه زادیلری یعنی کلیسانک ملکی دیمک
 اوجینی بعضی کوچک بکلر که آنلر ریم پاپانک
 و فیورنثانک مملکتلرند بولنور **آما فیورنثا**
 هر سکلک عرَنو نهرک یانده در یوقاریه
 مودنا و کوکه جمهوره متصلدر و سایر
 طرفلرده ریم پاپانک مملکتنه متصلدر
 بوهر سکلکه اوج باش شهرلر واردر و هر
 شهرک اطرافنده بیوک ناحیه لر واردر امدی
 بوهر سکلک دخی اوج قسیمه منقسمدر او لکسی
 ال فیورنثینو یعنی نفس فیورنثا ناحیه سیدر
 و جمله بیوکلر شهرلری بولنور **فیورنثا**
 باش شهریدر و نهر عرَنو یانده برکوزل و بیوک
 وزنکین شهردر و اندن او توری اطالیه خلقی
 آنی لابلای یعنی دلبز تسمیه ایدرلر و آند بیوک

ولادقه اوتور **عرچو** بر طاعت اوستند
 اورنه شهردر ایلخی ال پیزانو یعنی پیزا
 ناحیه سیدر بولندن طوشقاد کزک کنارنده
 شهرلری بولنور **پیزا** دکره یقین نهر عرَنو
 یانده پیک اسکی شهردر و محل فنوندر و بیوک
 ولادقه سی واردر بش یوزیل مقدم بوشهر
 جمهور ایدر و جمهور وندیک قدر قوتلوایدی
 و لکن جمهوریتی بوزلدن صکره هر خصوصه
 نقصانه وارمشدر که شمدر همان آشاک
 حالدر **لورنو** پیزایه یقین دکر کنارنده
 بر عجایب لیمان واسطه در و تجارت شهر
 و متن قلعه در **ولترکا** آند بولنان اسکی
 عجایبانان اوتوری معروفدر اوجینی ال
 سنآزه یعنی سینا ناحیه سیدر اشاغنده
 و مقدما اسپانیه نک ایدر و لکن مصرفی

حاصلندك زياده اولمغله **۹۶۱** سنه سنده فيور
 هر سکنه آني ترك ايلمشدر شول شرط ايله که
 دکر کنارنده بعض قلعهء اسپانيه اختيار
 ايدوب آنلري ضبط ايدلر و اول قلعه لر جمله
 لوستادودلي پره زیدي ديبلر و آنلري دخی عن
 قريب بيان ايدلر و زه مزبور سیتا ناحیه نك
 شهرلری بونلردر **سیتا** بربوکسك طاغك
 اوستند بربوک و ایوبنا اولمش و متین شهر
 و محل فنوندر و ببولک و لادقه سی وارد **کیوزی**
 برکوچك شهردر که اسکی تواریخ رومیده معرفد
پیتا و مونتاچینو کوچك بولردر **پتلیانو**
 برمتین یردر اما **فیورنشا** شهرى مقدمه بر سرست
 و قوتلو جمهور ایدی و ابکی یوز یکریمی بل مقدم
 مدتش نامنده فیورنشا قبیله سی اولقدن زنگین
 و قوت صاحبی اولدیکه بو جمهوره غالب اولوب

سر بستیتارینی آذر آن هر سكل مكیته تبدیل
 ایلدی و مزبور مدتش قبیله سی بیک تاریخك
 نامنده ریم پاپا پاولویه چوق مال و یروب
 اولدخی برقرال پایه ايله آکا اوده مک مراد
 اتمش ایدی و لکن نجه چا ساری مقسمیلیانو
 اطالیه مملکتند قرال اولسون دیورخصت
 ویرمیوب اول مراد اولنان قرال پایه **بیوک**
 هر سك پایه به دو نمشد **اما** ریم پاپانك
 مملکتی و نديك کور فرزند تا طوشقانه
 دکر دکدر یوقاریدر جمهور و نديك و منطق
 و مودنا و فیورنشا به متصلدر و اشاعیده
 آياپول مملکته متصلدر بو مملکتد اولن
 آياالتار و ناحیه لر ریم پاپادن ارسال اولنان
 لغاتلر بعض والیلردن ضبط اولنور و زیاده
 تعجب اولناجق نسنه درکه ریم پاپانك

عسکرینی برافروختند و ریم پاپا پک انجمن شدند
اما بونونیا ایالتی ایچنه ریم پاپا پک اذنیله
 چوق سر بستیتاری واردر و اندک اوتوری
 بو ایالتک حالی سیایش ایالتاردن ابودره شهرای
 بونلردر **بولونیا** باش شهریدر و اطالیه ده
 اولن بیوک و کوزل و زنکین و قوتلو شهرلرک
 بریدر و یالکن شهری دکل بیکه اولکی زمانلرد
 دخی اولقد قوتلو ایشرکه روم قیصرلر قوشو
 قومعه قدری واریدی بوشهرک اطرافده
 اولن ناحیه بیوک و طبرانی غایت ایا اولدوکن
 اطالیه خلق بوشهرم لاغر صا یعنی سموزی
 دیرلر و دخی بوشهر محل فنوندر و بیوک
 ولادقه سی واردر **فونیت اوربانو** مودنا
 حدودنه بریکی قلعه در **امارومانیا** ایالتک
 شهرای بونلردر **راونا** مقدما بر بیوک و مشهور

شهرای خصوصاً مولد عیسی م دنیای
 و سکن یوز تاریخلرند روم قیصرلردن ارسال
 اولنان آکسار حیلرک یعنی وکیلرک تختای
 مزبور شهرده اولدوغی وقتده لکن اول زمانک
 صکر لیمان بوزیلوب شهر دخی چوق نقصانه
 وارمشدر شمدی بیوک ولادقه اندک واردر
رمینی دکنه یقین بر مشهور شهردر و حالا
 معمور و ابو حاله در و طقوز یوز تاریخک
 تمامنده اطالیه ده برون اوچ ریم پاپا اولدو
 وقتده بریسنک تختی بو شهرده ایدی **چرویه**
 دکنر کنارنده در و ابو تون قویولوی واردر **اما**
 اوربینو هر سکلکی **سند** سند اصل صاحبای
 وفات اتدکن صکر ریم پاپا به قالمشدر •
 شهرای بونلردر **اوربینو** باش شهریدر و ابو
 حاله در و بیوک ولادقه سی واردر **پستارو**

بركوزل و بيوك پردر **فانو** دكر كنارنده بر يك
معمور پردر **اقا** انقونا اياالتند اولن شهر
بونلردر **انقونا** باش شهر يدرو ايو ليماني وارده
و محل تجارته **يزي** براورته شهر در **عشقولي**
بيوك و متين در و آنده بولنان اسكي قولله لردن
فهم اولنور كه بوشهر مقدمه ادخى بيوك ايمش
اوله **فرمو** و نديك كورقك كنارنده بر يوكسك
برده در و ايو حاله در و بيوك و لادقه سوارده
ماسراتا مزبور لردن ايو در زير ايم باپانك
لغاتي يعنى و كيلى انده اوتور **لورتو** كوچك
ولكن عجائب بنا اولمش و متين در آنده حضرت
مریم صوري واردر كه اندن غایت چوقاستدر
كوي اظهور ايدرو و اورايه اولن زيارتار بلا
حسابدر و پاپشته لردن ماريك لا ورتانا تسميه
اولنور و دخی بو اياالتك اها ليسی هيج تربيه

۱۴۰
اولنمشدر و اندن اوتوري انقونیا اشكر تسميه
اولنور **اقا** اسپولتو هر سكلكك شهر ايو بونلردر
بروغيا باش شهر يدرو و نهر طيرس ياننده در بو
شهر يقين لاغودي بروغيا نامنده بر كول واردر كه
اسكي توارنج روميه ده جوق ذكر اولنور **اسپولتو**
بودخی بر بيوك شهر در **سنه** سنه زلزله دت
بتون هلاك اولدى و بعض خرقه ده اسپولتو
برنده اوميريا وضع اولنمشدر **اقا** حبيينا اياالتند
ماليانو شهر دن غیری بر سنه يوقدر و اولدخی
كوچكدر **اقا** قنانيا رومانايغى رومه اووه سنه
اولان شهر لربونلردر **رومه** نهر طيرس ياننده
كركريم باپا مملكتك و كرك بتون اطاليه نك
باش شهر يدرو و مولد عيسى زماننده بتون دنيا نك
باش شهر ايدى و چوق و بيوك مملكتلر حكم
ايدرايدى و شمردى دخی عظيم شهر در كه آنك

جری پدی طاع احاطه اتمشدر و غایت چوق
مفاخر و مزین سرایاری وارد و ریم پاپانک
تحتلدر و سرایاری مونت و اتقان و یعنی و اتقان
طاغك اوزرنده در كه صنت پتری نام کلیسا
وعظیم و مشهور و اتقان و کتب خانہ سی دخی
آندہ در و مونت قوالو یعنی قوالو طاغندہ دخی
ریم پاپانک سرایاری وارد در كه گاه آندہ مك
ایدر و ریم پاپان ماعدار و مہ دہ یتمش
قر دینال وارد در كه ریم پاپا وفات اند كره
ایچلرن دن بری پرینه نصب اولنور سایر
پاپازلرك و زہبانلرك حد و حسابی یوقدر
بوشهرك ایچندہ صنت عنكلو نامندہ برمتین
ایچ حصاری وارد در كه اطرافندہ بش بيوك طنبہ
واور تہ سندہ بر عظیم قولكہ و برقاج قر دینال
سرایاری وارد و دخی بتون شہرك جری التي

بجی ساعتدر و اطرافندہ بر دیوار و اوت
سکز قیو و اوج یوز اوت التي قولكہ سی وارد
ونہر طبریس اوزرنندہ التي بيوك کوپریلری
وارد در بوشهر حضرت آدم دن شہور شمسیتہ
اعتباریلہ ^{۱۹۷} سندہ و شہور قریہ اعتباریلہ
^{۳۴۸۵} سندہ و ملس نام کمسنہ دن بنا
اولمشدر و صکر دن ینہ روم فیضرنند
زیادہ توسیع اولمشدر و بوشهر واقع اولن
زیارات کثیرہ و ملوک نصاری نك ارسال
اندوکی هدایا و وقفیات عظیمہ لر لا یعد ولا
یحصى مرتبہ سندہ اولمغلہ عمارت و غنا
خصوصندہ بوشهرك دنیادہ مثل آزو یا
هیچ یوقدر ^{طوولی و فرایشقائی} رومایہ بقین
قر دینال لر بنا اندوکلری سرایاریلہ مزین ایکی
بردر ^{ولتری} اولدخی بر مفرح بردر ^{اوستیا} دگر

کنارنده در و ترك یعنی اهل اسلام چله پیر جیار
 احراق اولمشده و هواسی آلق اولدو کندن
 اولقده تعمیر اتمدیله **تر اچینا** ناپول حدودنه
 بر شهر در و هواسی پک آلق اولدو کندن اوتوی
 اها لیسسی آزدی و لیمایه مبطلده **آنغنی** بر شهر
 و ولادقه کلدی **عشتور** کسری قتل اولندی
 یردر **آلبانو** بر بیوجک شهر در **نتونو** بر کوچک
 لیمانده **اما پطرمونیوم** پتری آیالتنه اولان
 شهر بونلر در **وتربو** باش شهریدر و ایوبنا
 اولمش و بیوکدر **اورویتو** بر یوکسک قینه ک
 اوستنده پک متین یردر **طوشقانله** کوچک
مونت فیاشقونه بر جبک اوستنده اوره شهر
 بونک اطرافنده غایت اصلاح مشکت اوزوی
 اولور **حکایت** مستوینوس نام کمنه سیاحت
 نامه سنده ذکر ایدر که **مونت فیاشقونه** ده بر

نجه رهبان باشینک قبرینی بن کوردم که اول
 حال حیاتنده بریم سفر ایتدوی زمانده دایما
 کندی خادمی ایلر و کوندروب میخانه لرده
 اصلاح شرابی طلب ایتدور بر دی خادم دخی
 واروب بولدقن صکره ایلام ایچون بودروم
 قپوسنه بوالفاظی یازدی **است است است**
 یعنی وار وار وار در دیمکدر رهبان باشی
 دخی کلدکه بویازوی کور بچک اینوب صفا
 ایدردی اما بوشهره کلوب وفات ایتدو کده
 خادمی بوییتی قبر طاشنه نقش ایلدی **هه**
است است است • پرویتو نیمیوم است •
دومینس میوس مور توش است • بولا طنجه
 معنایه بودر وار وار وار در بر سنه دن
 اوتوی دکلدر که بنم آغام اولمشده **جوتا**
وکیا ریم با پانک بر مشهور لیمان واسکله

و قلعه سی دخی متین در و لکن هوایی الحقد
 اَنُو چَنَتیوس نام ریم پا پا بولیمان تعیم ایلدی
 یعنی هر دو راجه جنس و ملت ایچون رخصت و اذل
 و بر مشدر و بو شهرده دخی بر عظیم و ذی قیمت
 صوبولی وارد در **اما قصرتو** هر سککنده اولن
 شهر لر بونلردر **قصرتو** بر الحقی بر در **مونظلطو**
 بر آزانده ایودر بو هر سککنده دخی رونیلیونه
 بکلکی عدا اولنور و ایکسی دخی یعنی قصرتو هر سکک
 و رونیلیونه بکلکی مقدما پارمه هر سکک
 ایدی صکره دن ینه ریم پا پا اناری ضبط ائدی
 و حالا آنکده و دخی ریم پا پا مملکتدن ماعدا
 فراجه مملکتده اولن عونینون بکلکی ریم
 پا پا آنکده نتم یوقاریده فراجه فصلنده ذکر
 اولندی و نیابول مملکتده کی بنونستو ولادته
 دخی ریم پا پا آنکده که عن قریب بو فصلده ذکر

اولنسه کرکدر **اما** ایکینی قسمده اولان کوچک
 بکلکار بونلردر **لوستادو دکی** بره زیدی ه
 یوقاریده ذکر اولندی که فیورنشا هر سککنده
 دکر کنارنده اسپانیه قرالی سینا ایالت مقابله
 بعض قلعه لری اختیار ایدوب ضبط اتمشدر
 و جمله سنه **لوستادو دکی** بره زیدی دیرلر
 امدی اول قلعه لر بونلردر **اوریشلو** دکر کنارنده
 بر متین بر در بو قلعه شمدری نجه جاسارکنده
 پورتو هر قلعه بر کوچک شهردر و لکن ابولیمان
 و متین ایچ حصاری وارد در **۱۱۲۵** سنه سندن برو
 نجه جاسارکنده پورتو صنت استغانو بر شهر
 و لیمانی و ایچ حصاری وارد در بودخی نجه نکده
 تلامونه بر کوچک شهر و لیمانده و نجه نکده
 پورتو لونغونه الباطنه سنه بر یک متین
 حصاردر و محفوظ لیمانده و حالا اسپانیه نکده

پیومبینو بکلی مقدما لودو ویزی او جاعند
 بر بکاک ایدی اندن صکره نیابول مملکتند
 بونقو مبانیه او جاعند صوکل نام هر سک
 آکا مالک اولدی و لکن مزبور هر سک فراجه
 قرالک غیرتند اولد و کندن او توری نمجه قرالی
 آفی اندن آلوب کندوسی ضبط ایلدی و دخی دگر
 کنارند اولن بیوک و مشهور پیومبینو شهری
 و قلعه مزبور بکاکه تابعه و آلبا اطه سی
 دخی آکا تابعه و لکن مزبور اطه ده اولان
 قرایو و بور تو لونقونه آکا تابعه دکلر زبرا
 قرایو فیورنثا نکلر و بور تو لونقونه اسپانیه نکد
فارانان پر نیچپاتی قصرو هر سکا کندن در و باره
 هر سکا قوبدوغی او جاعی اندن در شمدی کیغی
 او جاعند بر بکاکه **پالسترینا** پر نیچپاتی قمتانیا
 رومانایا التند در باو برینی او جاعند بر بکاکه

۱۴۴
براکیانو هر سکا بکاک بکاک پیومبینو بکلی آیا التند
 لیویو او د شقای نام بر بکاکه **مدهوله** پر نیچپاتی
 رومانیا آیا التند در و پانفیلی او جاعند بر
 بکاکه **پالیا نو** هر سکا قمتانیا روماناده
 و قولونه او جاعند بر بکاکه **صنت مارینو**
 رومانایو له ایلده او برینیواراسند بر جمهور
 و انجق یدی کوی اوزر مشتمل **اما اطالیه نک**
او جیحی قسم که جزیره نک باشمه سه مشابه در
 جمله سی نیابول مملکتند یوقاریدر یم پاپانک
 مملکتنه متصله و سایر طرفلر آق دگریده
 احاطه اولمیشدر اشاعیده نالجه سی اولدوغی
 یرده بر بیوک کور فر و اردر آکا غولفودی طرائق
 یعنی طرائق کور فری دیرله و دخی نیابول
 مملکتی دورت قسمة منقسمه **اولکسی ترا**
لابورس در طوشقانه دکرک کنارند و یم

پاپا مملکنه متصله **ایکنجسی** عېر و چيوند
 و نديک کور فرک ياننده و ريم پاپا مملکتته
 متصله **اوچنجسی** عېولييا در و نديک کور فرک
 ياننده اوکچه سي اولدوکی پرده در **دور پنجسه**
 قلاير ياد در طوشقانه دکرک کنارنده آياق
 اولدوغي پرده در و دخی بودورت قسمده
 هر برينک اوچر آياتی وارد در اما ترا لا وورک
 آياتلری بونلرد **نفس ترا لا وور و چتر برنجپانه**
 اولترا برنجپانه **اما عېر و چونک آياتلری بونلرک**
 عېر و چوا اولترا **عېر و چو چتر ال قونساد و دي**
 موليزه **اما عېولييا نک آياتلری بونلرد**
 قېتانا تا لا ترا دي باري لا ترا دي او ترا نطو
 اما قلاير يانک آياتلری بونلرد لا باز يلقاتا
 قلاير يان چتر قلاير يان اولترا **اما نفس لا وور و**
 اولان شهر لهر بونلرد **نيا پول** جمله مملکتک

باش شهر يدر و اطاليه نک بيوک شهرک بر يدر
 و تجارتي چوقدر و اها ليسی قتي چوق اولدو کند
 او توري دورت ايچ حصار بيلدا و لمعه حاجت
 اولدی تاکه ير امن و اشقيا حنيط اولنه آند
 اولان ليمان بيوک و محفوظلر و بيوک ولادق
 اند او توري مقدما بو شهر زلزله ده چوق
 حذر کور مشدر و حالا کور **قابو** نيا پول
 يقين نهر و لطو نويس ياننده در **آقوينو** بر
 کوچک يردر **فوندي** ريم پاپا حدودنده بر
 کوچک يردر **غاييتا** بر قلعه و ابو لماندر **الله**
 نجه عسکری آني يوريش ايله فتح اتمشدر **بوچولو**
 بر محفوظ ليمان وارد **و نافر** بر کوچک يردر
صورتي شهر در و بيوک ولاقه سي وارد **نوله**
 بر معمر و کوزل شهر در **صور** بو نقومپانيه
 قبيله نک بر بکلکيدر **اشکيا** نيا پولک قرشوند

بركوك امله در وكتد واسمیل مستی برقلعه
وارد **مونت دی هیومه** بوقاج ساعت بنابول
بر مشهور آتش و طلا غدر که بعض وقت
اطرافند چوق ضرر اید **اما** جزا برنجانه
ترا لا و ورونك ياتند در شهر لری بونلرد
صاگرتو باش شهر اید و متین ایچ حصار
وایولیمان وارد و آنه بیوک ولادقه و تور
عمالی کوچک و بیوک ولادقه سی وارد
بولقصرتو چوق نقصانه وار مشد که شدی
همان برکویه یکنر بو آیالته دخی باش شهر
کور صاگرتو آیالتی دیر **اما** اولترا برنجانه
مذکورك آلتند دگر کنارند در شهر لری
بونلرد **قوتچ** باش شهر اید و کوچک
و بیوک ولادقه سی وارد **بنونق** بر شهر
و بیوک ولادقه سی وارد و اطرافند اولان

۱۴۶
ناحیه سیله ریم پاپا نکر **مونت فوشقوله**
بو آیالته اولان صابطك تحتی در و اندن اوتور
بو آیالته **مونت فوشقوله** آیالتی دخی دیر
اما عیروچو اولترا آیالتی صول طرفند در شهر
بونلرد **لا قول** باش شهر اید و بریوکسك
طاغك اوستند در و متین ایچ حصار ایل
محفوظند **سند** بو شهر زلزله سیله
بتون خراب اولدی **عذرا** بر هر سكلت
پایه سند در و آقوه و یوه قبیله نکر بو
عذرا و تدیک جمهورند کی عذرا یانك غیری
جوت دی پتا پارمه هر سكلت و بو آیالته
باش شهر کور **اقوله** آیالتی دخی دیر **اما**
عیروچو چتر آیالتی صاغند در شهر لری بونلرد
لانشیانو بیوک و معمر شهر و بیوک ولادقه
اندن اوتور **کیه تی** باش شهر اید و بیوک

و معمور در و بیوک ولاد قه سی واردر و بوشهر
کوره آیالتنه دخی کیسه تی ایالتی دیرلر **اما قونستانه**
دی مولینه ایالتی عیروجو جترانک یاننده
باش شهری **مولینه** در برکوچک حصاردر
اما قبتانانا ایالتی چرمه نك محمودی جقدوغی
برده در شهرلری بونلردر **مانقره دونیا بیوک**
دکله و لکن ایچ حصار ی و لیمان واردر که
تُرک یغنی اهل اسلام چله بیر جیلردن چوق
کره ی محصور اولنور **لوچریا** باش شهریدر
واندن اوتوری بو آیالتنه **لوچریا** ایالتی دخی
دیرلر **مونت دی صنت عنکلو** بر یوکسک طاغک
اوستنده بیوک شهردر **اما باری** ایالتی
لوچریا نك یاننده در شهرلری بونلردر
باری باش شهریدر و لیمان واردر و بیوک
ولاد قه آنده اوتور **بارلته** دگر کنارنده بر

بیوک و معمور شهردر و بیوک ولاد قه سی واردر
آندریا اولدخی بر معمور شهردر **قونور صانو**
برکوچک یردر **طرائی** کوچکدر و بیوک ولاد قه
انده اوتور **اما** اوترا نطو ایالتی اوکجه سی
اولدوغی یرده در شهرلری بونلردر **غلبولی**
کوچکدر و لکن لیمان یك ایودر **طرائتو** برکوچک
یازی امله نك اوستنده در و متین ایچ حصار
و بیوک ولاد قه سی واردر **ناردو** بر ایو شهردر
لکته باش شهریدر و نیا پولدن صکره جمله دن
ایودر و اندن اوتوری بو آیالتنه **لکته** ایالتی
دخی دیرلر **بروندی نری** بر عجائب لیمان واردر
و بیوک ولاد قه آنده اوتور **اوترا نطو** بر متین
یردر و اگر اهل اسلام چله بیر جیلردن امین
اولسه لر تجارت ایچون پک مناسب اولور
اما بازلیقاتا ایالتی ایاغک التنده اولن بوش

برده در شهرهای بونارد در **کرنجه** باش شهریدر
 و بیوک ولادقه سی واردر و بو شهر کوره بویالت
 کرنجه آیالتی دخی دیرله **اما** قلابریا جت آیالتی
 دخی آشاغیده در شهرهای بونارد در **قوزنتا** باش
 شهریدر و متان ایچ حصاری و بیوک ولادقه
 آند او تورر بویالت قوزنتا آیالتی دخی دیرله
روصانو دکر کنارند بر پک یوکسک قییه نیک
 اوستند در و بیوک ولادقه سی واردر **اما**
 قلابریا اولترا آیالتی تا آشاغیده نهایتند در
 شهرهای بونارد در **قنتاچارو** باش شهریدر و بیوک
 و معمور در و بوگا کوره آیالت قنتاچارو آیالتی دخی
 دیرله **اشقویلاجه** کوچکدر و آند اولان کورقز
 آنک اسمیل مسمی در یعنی اشقویلاجه کورقزی
 دیرله **اوقه میا** زلزله دن پک خراب اولمشدا
راغیو چچیلیانک قرشوسند در و بیوک و معمور

شهر و بیوک ولادقه آند واردر **صنت سورینا**
 و بوندان غیری که خرطه ده بیوک کورینور جمله سی
 کوچکدر **قروطونه** اولدخی کوچکدر و لکن
 توارینجده مذکوردر **اما** نیاپول مملکتی مقدما
 کندینک بر مخصوص قرالی وارایمش و ^{۹۵} سنه لرنده
 قرالی وفات اینلکدن صکره بو مملکت ایچون
 اسپانیه ایله فراجه چوق جدال ایدوب آخر
 الامر فردناندو قاتولقو اسپانیه قرالک میدانی
 اولوب بر قاتم مقام قرال ایله آنی ضبط اتمشدر
 و لکن بو مملکتده پاپازلرک علاقهلری قتی
 چوقدر حتی دینلری که اکرنبال مملکتی بش
 حصه یه تقسیم اولنشده دورن حصه پاپازلرک
 اولق لازم کلوردی امدی بوندن معلومدر که
 بو مملکتدن اسپانیه نیک حاصلی آذر و بوندن
 غیری دخی عاصیاری و زور بالری چوق اولمغله

هر قلعه محافظه چو قه دو تمق اقتضا
 ایدر اما ^{۱۱۰}سنده اسپانیه قرالی وفات
 اتدکنه بر استیلا قوپوب بو مملکتی فرانجه قرالی
 ضبط اتمش ایدی و لکن ^{۱۱۹}سنده ینه نجه دن
 اخراج اولندیلر و نجه بو مملکتی ضبط اتمش
 تا نجه چاسار قارلونک وفاتنه دک شمدی
 اسپانیه قرالک اوغلی دون قارلونکر و دخی
 نیابول مملکتنه اسپانیه نک و پاپازلرک
 علاقه لرن دن ماعدل قتی چوق بکار وارد که
 هر بری بر آسه بر بارجه ولایت متصرفه حتی
 لائیزیوس نام کمسنه حکایت ایدر که بر کمسنه
 نیابول ولایتنه بر انجیر آغاجی اوستنه اوتوز
 بکه راست کلمشدر که آچلوغی دفع ایچون
 آغاجه بنمش ایدیلر اما **اطالیه نک دور دخی**
قسم که اطالیه نک اطرافنده اولان اطه لری

۱۴۹
 اولدخی ایکی دور لودر یعنی بری بیوک و بری
 کوچک اطه لردر اما بیوک اطه لردن دخی
 اولکسی **چچیلیا** یا خود سچیلیا اطه سیدر
 اطالیه نک التند آق دگرده در و اطالیه دن
 بر بوغز ایله منفصلدر که قارودی مستینا
 یعنی مستینا بوغزیدر بو بوغزده ایکی حوقلی
 جیرداب وارد بر ینه ایستلا و بر ینه خریدر
 دیرلر و دخی مؤرخانه سمی اندر که اورایه
 کلن کمسه لر هواده دور لودر و تصویرلر
 کورینور و دخی چچیلیا اطه سنک زلزله لی
 چوق اولدو کندن اوتوری پک الحق یردر حتی
^{۱۱۰۴}سنده اولقدر بر زلزله واقع اولدی که چچیلیا
 اطه سنده هیچ بر شهر ضرر سزالی قومدی و دخی
 چچیلیا مقدما بر قرالک ایدی و بر مخصوص
 قرالی وار ایدی و لکن دورت یوز یتمش ییلدن بر

اسپانیه نك ضیطنده ایدی وانك قائم مقامی
اندك اوتوریدی اما **سنده** اسپانیه قرالی
وفات ایدوب استیلا قوبدوغی زمانده عنیو
اوجاغندن اولان فلیپوس هر سکی فرانجه نك
عونیه بومسکته غالب اولمش ایدی وینه
اتر هت مصالحه سنده الندی آلینوب صوبه
هر سکه ویرلمشدر شمدی دونه قارلوندك
اما چچیلیا مملکتی اوج قسمة منقسمدر
اولکی وال دی دموئه یعنی دموئه وادی کیده
شهرلری بونلردر **مستینا** باش شهریدر و بیوک
ومتین و کوزلدر و محل تجارت در و پک نافع
ایمانه وارددر و بیوک ولادقه اندك اوتور **طاوور مینا**
دکن کنارند بویوکسک قیه نك اوستنده
بر کوچک یردر **سنده** واقع اولان زلزله
پک خراب اولمشدر **مالاچی** بر متین قلعه د

۱۵۰
واورته ایمانه وارددر **قتانیا** بر ایولیماندر **سنده**
زلزله دن خراب اولمشدر **اتنا** قتانیا یه یقین
بر آتشلو طاعنرکه گاه گاه بر قاج ساعتک
یر اطرافنی یقار **ایکینی** وال دی نوتو یعنی نوتو
وادی کیده اشاغیدک در شهرلری بونلردر
نوتو بویوکسک قیه نك اوستندک بیوک وایو
بنا اولمش شهردر **سرا قو** مقدمایک بیوک
و قراک تختی ایدی و شمدی دخی ایولیمان سببیلر
مشهوردر بوشهر دخی **سنده** زلزله دن پک
خراب اولمش ایدی **آغوستا** بر متین قلعه در بو
دخی **سنده** زلزله در بوق ضر کور مشدر
ترانووه بر اورتی در **استرلنغه** ولایتک اورتی
بر حصاردر اوجنجه وال دی مجاره یعنی مجاره
وادی کیده صول طرفند در شهرلری بونلردر **مجاره**
بر متین یردر و ایولیمان وارددر **پالو** بیوک و کوزلدر

و قراک سزایی و ارد و بیوک و لادقه آند و تور
طرویانو بر ایولیمان وارد و مرجان اوی سبیل
 مشهور در **کونگنی** یک خراب اولش برید **موتو**
ریاله بالرمویه بقای بر کوچک برید **امایوک** اهل
 ایکنی صاردنیا اهل سیدر بودنی اسپانیه
 قراک ایدی و **سلطه** سده عینو اوجا غندک اولان
 فیلیپوس هر سکن ضبطند اولش ایدی و لکن
 سندرینه اسپانیه قراک اولدی و یو
 اهل نک هواسی الحق اولدو کند و تور اهلایی
 جوق باشن شهرلی بونلرد **قلیاری** باش شهریدا
 و صاغند دکن کنارند بر بیوک شهر و قلعه
 و ایولیمان وارد و محل فنوند و بیوک و لادقه
 اند وارد و قائم مقامک تحت **اورستان**
 صولند و هواسی الحق اولدو کند اهلایی
 آذر **بونه** و **غلغاری** و **صصاری** و **قشل آغوزانه**

۱۵۱
 صولند دکن کنارند **در تنانووه** صاغند
 و ایولیمان وارد و **ودخی** صاردنیا اهل افند
 چوقه کوچک اهل لروارد که جمله سی صاردنیا
 تابعند **واما** بیوک اهل لک اوجتی سی
قورسقه اهل سیدر بو اهل جنوبی جمهر که
 و اهلایی **قورمان** تسمیه اولور شهرلی
 بونلرد **بصتی** باش شهریدا و دکن کنارند
 برمتین ایچ حصاریل محفوظ یردر و ایولیمان
 وارد **ایاچو** صولند دکن کنارند و ولیمان
 وارد و مفرج یردر **قورته** اهل نک اورت سده
 برکوزل یردر **بونفلیخو** ایوینا اولش و متین
 یردر **امایوک** اهل لک دور دخی **مالطه**
 اهل سیدر بو اهل اصلند و غرقه دند
 و یوهانی طریقند اولان قوالیر کدر یعنی
 پهلوانلر کدر که بش یوز یکر می ییل مقدم

از زمین مبارکه که یعنی قدس شریف اینک پید
 اولمشده منکر اهل اسلام در رود و سه
 و او را در بین مالطه به قو و لشکر و طریق
 مغنوس مانعستان یعنی بیوک او سقا دت
 ضبط اولنور که کند و سنک تختی بو آطه ده د
 وین بکار بکک پایبند در و دخی غجه و لایقند
 و غیره چوق برل وارد که بو طریق اولانار که
 آنری برلر و نیان ایدرز و دخی هر کیم بو طریق
 کیر تکتا ناهل اتمک بوقدر و عهد و پیمان اتمک کر که
 اهل اسلامه ممکن اولدخی قدر زیان ایرشد و
 و بو حضور ایچوب بو آطه ده بر قاج معین قلیونلر
 وارد که انار ایله اهل اسلامه چوق او یون او پناق
 چالشلر و دخی بو آطه ده هیچ بر سیلان بولماز
 و کونا حواریتین دن اولان پاولونک سبیل در که
 بو آطه ده بر سیلان اندک آتمش اوله و لکن بوندن

۱۵۲
 ما عدا دخی چوق اطه لر بولنور که آند سیلان
 بولماز حتی و ندیک کور فرک ایچند مالطه
 اسمیل مسمی دخی بر اطمه وارد امدی پاولو بو
 اطه به کلمسند واقع اولدی اما مالطه اطه سی
 غایت صرب و طاشلر بر در و آند اولر شهر لری
 و قلعه لری چوق رحمت و مشقت ایله بنا اولمشلر
 شهر لری بونلر در **والتا** باش شهر لری و بک متین
 قلعه در **بورغوصنت** **عنکلو** اولدخی بر متین بر د
مدینه آطه نک او رته سند در و دخی مالطه نک
 اطرافند بر قاج کوچک اطه لر وارد که مالطه
 عدا اولنور **اما** اطالیه نک اطرافند که کوچک
 آطه لر بونلر در **اتزو و لیکاریه** یعنی لپاری آطه لری
 نیا بول ایله چچیلیا اراسند یدی اطه در جمله
 چچیلیا به تابعدر اما قور سقا ایله فیور نشا

اراستند اولان بونلر در **الوا** امله سی یقارین
 بیان اولندی **غور غور** امله سی فیور نشایه
 تابعدر **قبرایه** امله سی جنون کدر **بیانوز**
 امله سی فیور نشایه تابعدر **غلیو** امله سی فیور نشایه
 تابعدر **غیا نونی** امله سی فیور نشانکدر و اما
 وندیک کور فرزند اولان امله لرحوقدر و اکثری
 طمانجیه دندر آنلری کند و برلرند بیان
 ایدون اما نیا بولک قرشوسند اولان امله لرح
انزوله دی تره منی دیولر اسپانیه نکر و نیا بولک
 عد اولنورلر بونلردن ماعدل وندیک کور فرزند
 اولنلر جمله سی وندیک جمهور کدر **فصل**
 بو فصل نجه مملکتک بیاننده در نجه
 مملکتنه لاطنجه کومانیا و فرانجه دیلنجه
 علمانیا دیولر کون باطیس طرفند فرانجه به
 متصلدر و کون طوغوسی طرفند له و مجاز

مملکتنه متصلدر و لودس طرفند اطلایه
 و شوانچ جمهور متصلدر و یلدوز طرفند
 نجه دکن و بکط دکنیدر بیوکلوی فرانجه دن
 له مملکتنه دک دورت یوز ساعت مقدارید
 و بکط دکردن اطلایه به دک اوج یوز ساعت
 مقدارید طبرانی محتاج الیه اولان هر
 سنه ریاسیله کتور خصوصاً آلتون و کوش
 و سایر معدنلریله غایت غنی در و دخی نلر
 و دره لر و ابر مقلر خصوصند دنیاده مثلی
 بوقدر و لکن بر طرفی دکنلاری ایسه ده
 طونامه سی یک نادر در مکر تجارت متعلق
 اولورسه اما اهلایسی هر فن و معرفت
 ماهر در و جنک و جدالده شجیع در ملتاری
 ایکی یوز ییل مقدم بتون قاتول یغی باپشته
 ایدی اندن صکره **۹۴۳** سنه لوترویس نام کمسنه

ظهور ایدوب بر مذهب ایجاد اندیکه آکتاب
 اولناره لوتران دیرلر و اول وقتده دخی بر
 غیر سی قلوینوس نام کسنه چقوب اولدی
 بر غیر مذهب پیدا اتمشدر که آکا
 تبعیت ایدناره قلوینست دیرلر بواج
 ملت یعنی قاتولق و لوتران و قلوین نجه
 مملکتند مختلطه و **۹۶۳** سنه ملتار
 حصومند و اقاع اولان مصالحه سنه عهد
 اولندی که ممالک نجه ده بواج ملت کسه
 مانع اولمقسنین اتخاذ اولوب جاری اوله لر
 امدی هر برده قنغی ملت جاریه در اول یرک
 بیاننده ذکر اولنسه کرکه اما ممالک نجه
 کماله اکره یثاوسنه معلوم اوله که بو
 مملکتک احوالی سناین مملکتلر پک مغایره
 و صاحباری قتی چوقدر زبیر آند روم قیصر

یعنی نجه چاسار ویدی الکتورلر و دورلو
 دورلو هر سکار و بکار و غرافلر و پهلوانلر
 و سربست شهرلر و بیوک ولادقلر و ولادقلر
 و عباسلر و عتباتی ممالک چوقدر که
 هر بری نجه مملکتند بر پارچه یمه متصرفه
 یعنی بعضی سنی ملکیت اوزر و بعضی سنی نجه
 چاسارک خاخر اولق اوزر و بعضی سنی ممالک
 نجه و چاسارک دکل بکله بر غیر ممالک خاخر
 اولق اوزر متصرفه و دخی نجه مملکتک
 تقیسی پک عسیردر و لکن فرما زیاده آسان
 اولق ایچون همان بو مملکتی ایچنده اولان
 بیوک و مشهور نهرلر کوره تقسیم ایدر
 امدی نجه مملکتند بیوک و مشهور نهرلر
 آلتی در اولکسی **طونه** نهریدر اشاعده مغرب
 مشرقه آقرا یکنی سی **این** نهریدر صولند

فراخه ایلہ پنجہ آرا سنده لودس طرفندک یلدوز
 طرفنه آقرا و چینی سی **میان** نہریدر اورتہ سندہ
 مشرقک مغربہ آقرا و در دجی سی **وہ** نہریدر
 بندہ لاند یا سندہ لودس طرفندک یلدوز طرفنه
 آقرا بستی سی **البہ** نہریدر صاغندہ لودس طرفندک
 یلدوز طرفنه آقرا البستی سی **اودر** نہریدر اولدی
 صاغندک لہ حدودند لودس طرفندک یلدوز
 طرفنه آقرا آمدی بو آلتی نہر کورہ پنجہ مملکتی
 دخی آلتی قسمہ تقسیم ایدہ رزیعہ اولکی قسم
 طونہ اطرافندہ اولان پنجہ آیالتلردر ایکجی قسم
راین نہرک اطرافندہ ک پنجہ آیالتلردر اوچینی قسم
میان نہرک اطرافندہ ک پنجہ آیالتلردر دور دجی قسم
وہ نہرک اطرافندہ ک پنجہ آیالتلردر بستی قسم
البہ نہرک اطرافندہ ک پنجہ آیالتلردر البستی قسم
اودر نہرک اطرافندہ ک پنجہ آیالتلردر **امتا** اولکی

قسم طونہ اطرافندہ ک پنجہ آیالتلری بیان ایدہ
 نہر طونہ شوابی و لا یتندہ چقر و مشرق طرفنه
 سکریوز ساعت مقداری آقوب تا قرہ دکنہ
 دوکلور و لکن بوندہ همان پنجہ حدودندک
 نظر ایدوب طونہ اوج قطعہ ایدہ رز اولکی
 قطعہ صاغندہ مجار حدودند نہر ان طونہ
 دوکلورکی برہ دکنہ ایکجی قطعہ اورتہ نہر
 ایندن نہر لکہ دکنہ اوچینی قطعہ صولندہ
 نہر لکدہ طونہ باشندہ دکنہ **امتا** طونہ نک
 اولکی قطعہ سندہ ک آیالتلر بوندہ **استریج**
 بیوک ہر سکلکی لاطنجہ اوستیریہ دیرلر **اشتیریہ**
 ہر سکلکی لاطنجہ اشتیریہ دیرلر **کرنت** ہر سکلکی
 لاطنجہ قرنتیہ دیرلر **قراہ** ہر سکلکی لاطنجہ
 قرنیولہ دیرلر **امتا** استریج ہر سکلکی یوقاریدہ
 بوہمیہ و موہر و یہ متصلہر و اشاغندہ اشتیریہ

وصاغندار مجار وصولندار حلسبوغ متصل
ونهر طونه اورته سندار آقر واورته سنده يقين
نهر انز طونه ايله قاوشوب بوهر سكلكي ايكي
تقسيم ايدار يعنى نهر انزك صاغندار اولانه اشاكي
استريج ديرلر وصولندار اولانه يوقاريكي استريج
ديرلر اشاكي استريجه اولان شهرلر بونلردا
وين يعنى بچ نهر طونه ياننده باش شهر وروم
قيصر ك يعنى بچه چاسارك تحيتدر برمتين شهر
ونصاري ايله اهل اسلام اراسندار برقوى سد
اولمسي اهل اسلامك ايكي محاصره سندن ظاهر
اولمشدر ودخى بيوك ولاد قيسى واردر ومحل
فنوندر **كرمز** نهر طونه ياننده بر كوزل قلعه كا
نيمشتاد مجار حدودندار برايو قلعه در **قلوستر**
نيمبورغ بچه يقين چاسارك پوت خانه وبعض
اوراده تعيين اولمش ير در **لشمبورغ** و **ابرز دو**

ايكسي بچك التند چاسارك تفرج يرلر يدر
شمبرون بچه بك يقين وفات ايدار يوسف
چاسارك بر تفرج سراييدركه شمري اهلينكدر
بادن ايلچيلري سبييله معروفدر **اشتارنبرك**
بو اسميله مستي بر قبيله نك بر حصاري وسراييدركه
وايترا بو هميا حدودندار بر زعامتدر وفرشتنبرك
اوجاغلدر ودخى بچ ايله مجار حدودينك
آراسندار پتروئل و پوكلوس اولدوغي يرلره
آبازيرك و طاكور غرافلرك علاقه لري واردر
يوقاريكي استريجه اولان شهرلر بونلردا **النج**
يا خود ليش باش شهر يدر وليو حاله در **آنز**
نهر انز طونه يه دوكلدوغي يرده بر اورته شهر
اشتايير نهر انز نهر اشتايير ايله قاوشدوغي
يرده بر شهر در **ولفس** نهر طراون ياننده بر كوچك
يردر **آفردنكن** بر كوچك شهر در **كموند** اورته

شهر در و توز معدنی وارد در بومزبور هر سكل
 نجه چاساركدن و ملى پاپشته در **اما**
 اشتاير مارق هر سكل يوقايد استرخ
 و اشاغيد قران و صاغندى مجار و اشقلا و وينا
 وصولندى كرنان و صلسبوغ متصله و بو
 هر سكله نهر مور نهر در او ايله قاوشور و بو
 دخی استرخ كى ايكى به منقسمه بعضى صاغندى
 مجار حدودند اولان آشاكى اشتاير مارق ديلر
 وصولند اولان يوقايرى اشتاير مارق ديلر آشاكى
 اشتاير مارق اولان شهر بونلور در **غراج** نهر
 مور يانده باش شهر يدر و متين در و بريكسك
 بريك اوستند يك متين ايج قلعه سى وارد
راقلسبوغ نهر مورك اورتى سنده در و مجار
 حدودند بومتين سرحد قلعه سيدى **چاكنشون**
 اولدى بوسرحد قلعه در **اكنشون** بوا سميلا

مستى براوجاغت قويدوغى يردى يوقايرى
 اشتاير مارق اولان شهر بونلور در **يودنبوغ**
 نهر مور يانده بواورته شهر در **سفقو** بركوچك
 حصار در و ولادقه اند او تور **مارينجل** استرخ
 حدودند بومونا ستر در كه اورا به چوق زيارتار
 اولنور **كله** هر واتك حدودند بريككد
 بواشتاير مارق هر سكل دخی نجه چاساركدن
 و ملى دخی پاپشته در **اما** كرنان هر سكل
 نهر طراو يانده در يوقايرى صلسبوغ
 و اشاغيد قران و جمهور و نديك و صاغندى
 اشتاير مارق وصولندى طروله متصله بو
 هر سكل دخی نجه چاساركدن و لكن بامبرك
 ولادقه نك دخی بعضى يرلى وارد شهر بونلور
قلاكنفور باش شهر يدر و بيوك و متين در
غرف بربيوچك شهر در و ولادقه سى وارد

صَنَّتْ عِنْدَهُ اَوْلَدِيْ بِيُوْكَدِرْ وَوْلَادَقِيْ وَارِكْ
 صَنَّتْ فَيْتْ مَقْدَمًا مَعْمُوْرًا وَاَبُوْ حَالِدٍ اَيْدِيْ
 صَوْنَكْ بِرْ زَعَامَتِدِرْ كِهْ رُوْزْ نَبْرَكْ نَامَنَدِ
 بِرْ سَرِ بَسْتْ غَرَا فَكَدِرْ **اَوْزْ تَنْبُوْرُغْ** بِرْ غَرَا فَلَكَدِ
 وِبُوْرْتِيَا بَكَلَدِرْ **وَلَحْ** و **وَلَفْسَبْرَكْ** و **صَنَّتْ**
لِيُوْنَارَهْ و **فَلَدَقَرَكْنْ** بُوْدُوْرْتِ بِرْ بِاَمْبَرَكْ
 وَوْلَادَقِيْ نَكَلَدِرْ اَمَّا قَرَابِنْ هَرِ سَكَلَكْ صَوْعَ نَهْرَكْ
 يَانَنَدِرْ دِرْ يُوْقَارِيْدِهْ كَرْنَتَهْ وَاِسْتَايِرْ مَارَقْ
 وَاَشَاغِيْدِهْ وَتَدِيَكْ كُوْرْفِيْ وَاَصَاغِيْدِيْ
 هَرِ وَاَتَلَكْ وَاَصُوْلَنَدِرْ فِرْعَوْلَهْ مُتَصَلَدِرْ وِبَتُوْ
 هَرِ سَكَلَكْ نَحْجَهْ چَا سَارَكَلَدِرْ وَاَمَلَقِيْ بِاِبْشَمَلَهْ دِرْ
 شَهْرَلَرِيْ بُوْنَلَرْدِرْ **لَاوَجْ** بَاشْ شَهْرِيْدِرْ وَوْلَادَقِيْ
 اَنَدِهْ اَوْتُوْر **قَرَابِنْ بُوْرُغْ** نَهْرِ صَوْعَ يَانَنَدِرْ بِرْ
 بِيُوْجَكْ شَهْرِدِرْ **عُوْرْ شَبْرَكْ** بُوْ اَسْمِيْلَهْ مَسْتِيْ
 بَكَلَرَكْ قُوْبِدُوْغِيْ يِرْدِرْ **چَرْنَجْ** بِرْ كُوْلَدِرْ كِهْ بِرْ

بِرْ سَنَهْ دِهْ هَمْ بِالِقْ اَوْلَنُوْرْ وِهْمْ طَاوْشَاوْغِيْ
 اَوْلَنُوْرْ وِهْمْ بَغْدِيْ اَكِيْلُوْبْ حَاصِلْ اَوْلُوْرْ زِيْرَا
 يَزْ كُوْنَلَرْنَدِهْ يِتُوْنَهْ قُوْر **مَتْلَنُغْ** هَرِ وَاَتَلَكْ
 حُدُوْدْ لَرْنَدِهْ بِرْ بِيُوْجَكْ شَهْرِدِرْ **رُوْدُوْلَفْسَبْرَكْ**
 بِرْ مَتِيْنْ شَهْرِدِرْ بُوْ اَيْكِيْ شَهْرَكْ اَطْرَافِنَهْ وَنَدِشْ
 مَارَقْ يَغْنَهْ وَنَدِشْ **مُوْسِيْ** دِيْرَلَرِ **كِرْتَشْ** بِرْ مَتِيْنْ
 شَهْرِدِرْ وَاَطْرَافِنَهْ اَيْلَهْ بِرْ بَكَلَدِرْ كِهْ بَكَلَرِيْ وَفَاتْ
 اَتَمَكَلَهْ نَحْجَهْ چَا سَارَايَهْ مُنِيْطْ اِيْلَمَشَدِرْ **غَرَادِ شَقَهْ**
 اَوْلَدِيْ كَرْتَشَهْ تَابَعَدِرْ وِبِرْ بَكَلَكْ اَيْدِيْ وَاَكَلَهْ
 نَحْجَهْ چَا سَارَكْ خَاصِرْ اَوْلَقْ اَوْرَهْ اَكْتَبَرَكْ بَكَهْ
 وِيْرَلَرِيْ **هَهْ** اَمَّا نَهْرِ طُوْنَتَكْ اِيْكِيْ قَطْعَهْ سَنَدِهْ
 اَوْلَايَهْ اَيَا لَتَلَرِيْ بُوْنَلَرْدِرْ **بَايَرَهْ** هَرِ سَكَلَكْ لَاطِجَهْ
 بَاوَارِيَهْ دِيْرَلَرِ **اَوْبَرْ فَالِسْ** يَغْنَهْ يُوْقَارِيْكِيْ فَالِسْ
نَيْبُوْرُغْ هَرِ سَكَلَكْ **طِيْرُوْلْ** غَرَا فَلَكَ **صَلَسَبُوْرُغْ**
 بِيُوْكْ وَوْلَادَقِيْ لَكْ **هَهْ** اَمَّا بَايَرَهْ يَا حُوْدْ بَاوَارِيَهْ

هر سكل طونه اورتہ سنك اطرافندہ در
 يوقاريدہ نيبورغ و او بر فالس و آشاغيدہ
 طبرول و صاغندہ استرچ و صلسبورغ
 و صولندہ شوابنہ متصلہ بوہر سكلہ
 اوج نہر طونه نہر يله قاوشور بری لك
 صولندہ و بری ايرن اورتہ دہ و بری ان صاغندہ
 و بوہر سكلہ ايكي دور لو صاحبلي و اردہ
 بری باواريہ الكتوري در و بری ممالك نجہ
 خاصاريدہ اما باواريہ الكتوري ملكندہ اولاد
 شہر بوناردہ **منحن** نہر ايرن يانندہ باش شہر
 و باواريہ الكتوري تحتہ و بيوك و كوزل پنا
 اولمش شہر و لكن متين دكلہ **بور قوزل**
 نہر صلسہ يانندہ بر بيوك شہر **لانسرہوت**
 نہر ايرن يانندہ بر شہر **اشتر او بنكن** نہر
 طونه يانندہ بر كوزل شہر **انغولشتاد** نہر

طونه يانندہ بر كوزل و متين شہر در و محل
 فنوندر **كلہيم** نہر التميل نہر طونه آق دوي
 بر دہر شہر و قلعه ايدی لكن شہر قلعه
 خرابدہ **طونه ورت** نہر طونه يانندہ در مقدما
 ممالك نجہ لك بر سر يست شہر ايدی صكرہ
 يوزيل قدر باواريہ الكتوري ضبطندہ اولاد
 صكرہ **سنندہ** ينہ نجہ آنی الوب كالاول
 سر يستين ايدی ايدی و لكن **سنندہ**
 واقع اولان **راشتاد** مصالحہ سنندہ ينہ
 باواريہ الكتوري و برلدي و بوشہر يقين
 شكنبرك نام محلہ كہ اندہ **سنندہ** بر عظيم
 جنك واقع اولمشہر **براوناو** نہر ان يانندہ
 بر باش قلعه در **شردنكن** نہر ان يانندہ بر
 بوغزدر **لانسبرك** و **فريدبرك** و **موسبورغ**
ودنكلفينكن و **لانداو** نہر ايرن يانندہ و **وستر بورغ**

نهران ياننده بوجله سی اورته شهرلر **آیتنگن**
 برینوچك شهردر • معلوم اوله كه **۱۱۱۵** سنه
 ههشتاد ياننده واقع اولن مقاتله دن
 صكره نجه چاسارى بشوب با واربه هر سكله
 ضبط اتمشده و با واربه الكتوري فرا نجه
 ملكتنه قاچوب اول زمانده برو بهر سكله
 نجه چاسارك و كيلنده ضبط اولور ایدی
 تا **۱۱۲۵** سنه واقع اولن راشتاد مصالحه سنه
 یتنه بوهر سكله با واربه الكتور مرده اولوب
 آنی ضبط اتمشده و حالا آنكدر • اما با واربه
 اولان ممالك نجه خاضری بونلرد **اوردتییوغ**
 غرافلك نهر طونه ایله نهران قاوشدوغی برده
هوهر والدك غرافلك و مقسل این زعامتی
 منحنه یقین در و مقسل این نامنده بر سر بست
 بکلده **برایقنك** زعامتی ركنز بورغه یقین در

و علی

و علی نام بکلده **رکنز بورغ** نهر ركن نهر طونه ایله
 قاوشدوکی برده برینوچك و متین سر بست شهرید
 و طونه اوزرینده بر عظیم قیمتلو کوپریسی وارده
فرا این نكن نهر اینر یاننده بر ولادقه لکدر و شهری
 بك برینوچك دکلدر و لکن طیرول حدودنده اولن
 ورد نفلس بکلکی دخی بو ولادقه لکه تابعدر
رکنز بورغ ولادقه لك طونه یاننده رکنز بورغ
 شهرک اطرافنده در و حالا کلن الكتور کدر
یصو نهران نهر طونه ایله جمع اولدوکی برده
 برینوچك شهر و ولادقه لکدر **بر خطلسغاردن**
 صلسبورغ یاننده بر عبدی یعنی رهبران
 ملكی دره • **اما اوبر فالس** یعنی یوقاریکی فالس
 نهر طونه نك اورته طرفنده در صاغنده دو هیما
 و مولنده و یوقاریده فرانكن و اشاغنده با واربه
 وینبورغه متصلدر و بواوبر فالس نیدر فالس

یعنی آشاک فالس ایله تبدیل اولمیه زینانید
 فالس اشاعیده بیایه اولمسه کورکده مقدما
 کورک یوقاریکی و کورک آشاک فالس **۱۱۲۹** سنه
 واقع اولن مقاتله دك فالس غرافلک ایدی
 اما اول مقاتله دن صکره یوقاریکی فالسی
 باواریه هر سکی ضبط ایدوب آنک سببیه
 الکتورک پایه سنه ایرشدی صکره دن **۱۱۴۰** سنه
 نجه چاسارک عونیه بتون او بر فالس اسکی
 صاحبلی اولان فالس غرافلر زرد اولمش
 ایدی و کورک **۱۱۴۶** سنه واقع اولان راشتاد
 مصالحه سنه ینه باواریه الکتورک اولدی
 و اکثریسی آنک ضبطنده در شهرلی بولدر **عجمبرک**
 کوزل بنا اولمش و باش شهریدر **نیمارق** بریک
 کوزل یردر **کام** بیوجک و متین شهردر
روتنبرک یرنبرک یقین برطاغستا قلعه د

لجنتبرک نهر نابه یاننده بر غرافلکده باش
 شهر **قراچیندر** بو مذکورک جمله سی باواریه
 الکتورکده **صلسبج** بر کوچک بکلکده و فالس
 غراف قبیله سنه بر مخصوص یکی وارد **نیشتاد**
 نهر نابه یاننده ممالک نجه خاضر اولمق اوزر لو یقویچ
 نام بکلکده **صلجبرک** و لفستین نام بر سرست بکک
 بکلکده **اما نیبورغ** هر سکلک نهر طونه یاننده
 بر کوچک پارچه ولایتدر و فالس الکتورکده
 شهرلی بونلردر **نیبورغ** نهر طونه یاننده بر کوچک
 و کورک کوزل و ایو بنا اولمش شهردر **لاوکنکن**
 اولدخی کوچکده **هیشتاد** نهر طونه یاننده
 بر شهر و حصاردر که **۱۱۱۵** سنه جمهرور نجه
 فرا نجه و باواریه عسکرینی بوز مشدر **اما**
 طیرول غرافلک نهر طونه نک بر و طرفنده در
 صاغندره **صلسبورغ** و کورنات و صولندل شوچ

جمهور و شوابن و یوقاریه باواریه و اشاغیده
و ندیک جمهور متصله بو غرافلک ایچنده
دورلودورلو معدنلر وارد حتی توز و جواهر
طاش معدنلری دخی بولنور و بتون و لایت قتی
طاغستان اولغله دوشمنلری دفع اتمده
انجق رعایاسی یق خارجی امداد لرینه عسکر
کتور مکه احتیاجلری یوقدر نیکم چوق کره تجربه
اولمنشدر و بتون و لایت استارج اوجاغلک یعنی
نجه چاسار کدر شهرلری بونلردر **انستپنک** نهر
ان یاننده باش شهریدر **طیرول** برقیه نک ایچندن
کسلمش براسکے طاغستان حصاردر که بتون
غرافلک آنک اسمیده تسمیه اولمنشدر **هران**
مقدما باش شهر ایدی **عمبراس** انستپنک بقیه
بر تفرج سرا میدر **بولتسن** بوزنکی تجارت
شهریدر **هاله** توز معدنی و ضرب خانه سی سبیل

مشهور در **شوابن** نهر ان یاننده بر شهردر که
اطرافنده دورلودورلو معدنلری وارد
ارنبرک شوابن حدودند بر مشهور حصار
و بوغزدر **شارنیتس** باواریه حدودند بر
متین قلعه و بوغزدر **روتنبرک** نهر ان
یاننده بر شهر و متین بوغزدر و اصلاح قزل
باقر معدنلری وارد **قفشتاین** باواریه حدودند
پک متین و طبرولک باش قلعه سیدر **روورتو**
اطالیه حدودند بر بیوجک شهر و متین حصاردر
ریوه غردو کولک کنارند بر شهردر **آرقو**
غردو کوله بقیه بر متین حصاردر **ترنتو** نهر
آتش یاننده بر کوزل شهردر و ولادقه سی وارد
برقسن نهر آبرخ یاننده بر شهردر و ولادقه سی
وارد **امتا** صلسبورخ ولادقه لک نهر صلسه
یاننده استارج و باواریه و طبرول و کزنن

مشهور

آراسند در بو ولادقه لکه باش شهری اولن
صلیبورغ دن غیری ضبط اولناحق شهر بوقد
 وکن ولایتی غایت طاعتستانه وکوزل معدناری
 واردر و ممالک نجه خاضر اولمق اوزم **صلیبورغ**
 ولادقه ناکده **اما** اصول طرفنده کی طونه نک
 اوچنی قطع سند شوابن دن غیری آیالتار
 بوقدر و نهر طونه ایچنده قینایوب تمام اورتیه
 آقریوقاریه فراتکن و اشاغیده بؤدنه کول
 و صاغندن باواریه و صولندن باندن و بر شغوه
 متصله بو ولایت بیوجکده و صاحباری چوقد
 هر برینی کندویرنده ذکرایده رز شهرلی بونلر
اشند غرد باش شهری و بیوکده **طیبینکن** نهر
 نقر یاننده بر بیوجک شهردر و لوترانک محل
 فنوندر **شورندورق** نهر رمس یاننده بر ابو
 قلعه در **قلب** نهر ناغولد یاننده بر بیوجک

تجارت شهریدر **صلیبورغ** نهر نقر یاننده در
 و ابو نوز قزاق واردر و **ویلیکن** نهر رمس
 یاننده بر کوچک یردر و **تغیرک** براسکی
 حصاردر **تک** اولدخی بر حصاردر **عورج** بو
 ابو شهردر و ابو کاغدخانه سی واردر **هو هنتویل**
 بؤدن کوله یقین بر یوکسک قینه نک اوستنده
 بک مین قلعه در که نجه ده مثلی آردر **دیلکن**
 نهر طونه یاننده در و ابو دمور معدنی واردر
هیند نهیم نهر برنس یاننده بر بیوک یردر **نیشناد**
 نهر قوقور نهر نقر ایله قاوشدوک یرده بر
 شهردر و **ویلیکن** فراتکن حدودنده بر شهر
 شهر ایشند غرد دن بورایه دک ذکر اولنانک
 جمله سی و **تغیرک** نام هر سککدر **چولر**
 بر کوزل حصاردر **سنگار نغره** و **هکنغره**
لوج و **ورنکن** بونلر اورتیه یرلردر و جمله سی هو هن

چارون بكار كدر **ايتكن** بر كوزل يردر **والرستيان**
 بر كوچك يردر بوايكيسي **ايتكن** بكار كدر
فرشتنبرك بواسميله مستي بر قبيله نك قويدر
 يردر **دو نيشنغ** بر كوچك يردر **اششيلنگن**
وهيلكنبرك و **ترختلفنگن** بونلر اورتته
 يردر بو ذكر اولنان بش شهر **فرشتنبرك**
 بكار كدر **بورغو** نهر لك ايله نهر ايلر آراسنده
 بر عرافلكدر و نجه چاسار كدر **غوئسبرك** بو
 شهرى نجه چاسار **بادنه** عرافلك او چاغندن
 اولن لويز غرافه هبه ايلمشدر **مونت فورت**
وبركنج و **فلد قرح** بواوچى سى عرافلكدر و نجه
 چاسار كدر **قوستنج** بوزنه كولك كنارنده
 بر كوزل شهردر **روئنبورغ** و **اهنگن** و بوندك
 ماعدا طونه كنارنده بعض كوچك شهرلر جمله سى
 نجه چاسار كدر **نفلدنه** بيوك و متين شهردر

۱۶۶
 سكينكن كوچكدر **لاو فنبورغ** اورتته شهردر
والدس هوت بواورتته يردر مذكور اولان دوش
 شهر نهر اين ايله **علمكان** طالعك آراسنده
 و انلر ماعستانه شهرلر ديلر جمله سى نجه نكدر
ميدلهم و **ويزنشتنج** ايكيسى دى بكار كدر
 و باواريه الكتور كدر و دى شوابن ولايتنده
 اونوز بر سر بست شهرلر واردر كه بونلردر
اغشبورغ نهر لك ياننده بيوك و كوزل و زنكلى
 شهردر و لوتران ملتى پيدا اولدوغي يردر
 ۱۱۱۴ **سندنه** بو شهرى قراچه قراى فتح ايدوب
 ۱۱۱۵ **سندنه** آنى ينه ترك ايلدى **المر** نهر طونه
 ياننده بر بيوك لوتران شهريدر **۱۱۱۳** **سندنه** بو
 شهرى باواريه الكتورى حيله ايله آلب **۱۱۱۵** **سندنه**
 ينه ترك اتمشدر **ميتنگن** نهر ايلر يقين بيوك
 و زنكلى شهردر **گماتى** نهر ايلر ياننده ابو شهردر

لِنْدَاوُ بُوْدَن كُولَك ياننده بر شهر در **اِبَر لِنَكَن**
 اولدخی بُوْدَن كُولَك كنارنده در **رَو تَوِيل**
 نهر نقر یاننده بر بیوجك شهر در **اَسَل لِنَكَن**
 نهر نقر یاننده بر شهر در **هائل برون** نهر نقر
 یاننده بر عجائب شهر در **نور د لِنَكَن** طونه ورده
 یقین بر بیوك شهر در **د نككن بیل** فرانكن حدوده
 بر شهر در **لِیْتَمَرَج** قاق قبا یز و استی و وانككن
 بود ورت شهر گمنان اطرافنده در **بو خورن**
لِنْدَاو یقین بر شهر در **راو تشبورغ** و **بیلج**
و فولندورف و **بوخو** بونار قدر كوله یقین در
گنكنج و **اوقنبورغ** و **چل** بواوچی دخی بری
 برینه یقین در **ویل** شهر استد غر دك قرونده
 بر شهر در **ریتلنككن** شهر طیبینككنه یقین بر
 شهر در **ومفن** شهر هائل برونه یقین بر شهر
شوه بشتال نهر رمس یاننده در **عالكسن**

و بونفنگن شهر بورد لِنَكَنه یقین در **غینككن**
 نهر بركنش یاننده در بومذكورك جمله سی
 سربست شهر در یغنه كمسنه نك اطاعتنده
 دكلرد **ایكینی قسم** نهر این اطرافنده اولن
 نجه آیالتلرینی بیان ایدر نهر این شوایج
 جمهورنده اولن غرا و بندر لاندده قینار
 و بُوْدَن كُول آشوری كچوب یلدوز طرفنه
 نیدر لاند یغنه فلمنكه آفر واوراده دورت
 قول اولوب نجه دكن یغنه دیش دگره آفر
 وكن بونده همان نجه حدودنه دك نظر
 ایدوب نهر این ایکی یه تقسیم ایدر رز یغنی
 بریسی یوقاریکی را بندر كه بُوْدَن كُولدن تا
 ماین نهر دكدر و بری اشاكه راین در كه
 نهر ماین نهر راینه دوكلدوكی یردن تا بندر
 لاند یغنه فلمنكه دكدر **اما** یوقاریکی را بنك

اطرافند اولان آیالتار بونلر **بازل** ولادقه لك
میلغرد غرافك **سوندغو** آیالت **برسغو**
ایالت **الزاس** غرافك **بادد** غرافك **انتر**
فالس یعنی آشاکه فالس الکاتورك **اما بازل**
ولادقه لك تا اشاغیده حول طرفند در
یوقارید **سوندغو** متصلدر و اشاغیده
صولوترب قنتون و صاغند بازل قنتون
وصولند فرانشه قونته یه متصلدر و لكن
بو بازل ولادقه لك بازل قنتونیله تبدیل اولینه
زیرا بازل قنتون شوایچ جمهورند در و بازل
ولادقه لك ممالك **نجه** خاصه در و ایچند باش
شهری **بروندروند** غیری ضبط اولناحق
نسنه یوقدر **اما میلغرد** غرافك فرانشه
قونته و **سوندغو** و لوطر نغه و بازل ولادقه لك
آراسند در بو غرافك و **رتنبرك** او جاغند

بریکلد و **میلغرد** باش شهریدر و بریکسك
برده در و برمتین ایچ حصاری و ارایدی لكن
شمدی خرابدر **اما سوندغو** آیالتی نه
راینك یاننده در یوقارید **الزاس** و اشاغیده
بازل و صاغند نهر راین وصولند **میلغرد**
متصلدر و جمله سی نجه چاسارکدر شهرلی
بونلر در **فرت** باش شهریدر **بفورت** کوچك
ملکوزنه مقدما سر بست قلعه ایدی شمدی
نجه چاسارکدر **اما برسغو** آیالتی نهر راین
ایله **علمان** طاعت آراسند در و بتون نجه
چاسارکدر شهرلی بونلر در **برنخ** نهر
راین یاننده لا نظیر بر قلعه در **فریتبورخ**
اولدخی برمتین یورد و محل فتوندر بوانکی
قلعه و **فرانجه** قرالی ایکی دفعه نجه دن آلمش
ایدی و لكن **راشتاد** مصالحه سنده ینه

نجه چا صبار در اولينديار **نيسبورغ** نهر راين
 ياتند بر شهر در بونينبورغ طوبه ياتند اول
 نيسبورغك غير يند **ولفاكن** بركوزل و مستين
 شهر در **حيدنر شهيتم** بونينبورغ و مالطه
 قواليرك يعنى پهلو انلرك اوستادى آند
 لوتنر كه مالطه ده اولان بيوك استاذك
 و كيلي در و بوشهرك اطرافند اولان علاقوى
 ضبط ايد **اما الزاس** غرافلك نهر راينك
 كزارند در صاغند ياد و صولون لوطر نجه
 و يوقاريه انتر فالس و اشاغند سوندغوى
 متصلند و شول پارچه كه سوندغوى متصلند
 آما يوقاريكى الزاس ديرل و شول پارچه كه اغير
 فالسه متصلند آما اشاكى الزاس ديرل يوقاريكى
 الزاس اولان شهرل بونلر **قولبار** باش شهرل
 مقدمه آنى فراجه خراب اتمش ايدى شمدى ينفه

نهر اولمشدر **انر شهيتم** بركوچك بر در واند
 جمعيت خانه ولدر **تركنهيم** بربيوچك شهر در
قنر شبارك اولدى بيوچكدر **ميسات** بركوچك
 بر در **موريج** ولدر **ايليسى** دخی بر عباسكدر
 يعنى رهبار باشك در كه ممالك نجه نك خاصى در
 اشاكى الزاس اولان شهرل بونلر **اشترلسبورغ**
 نهر راينه يقين بربيوچك شهر در و كرك لوترانك
 و كرك پاپشطه نك محل فتوندر **الزاس جابر** بربيوچك
 شهر در **هاكناو** برايو شهر در و فراجه دن پك
 متين بنا اولمشدر **سكرك** **سند** نجه جمهورى
 آنى فتح ايدوب **سند** آنى ينفه **داتمشدر شلشاد**
 بر متين قلعه در **اوبرنهيتم** و **روشهيم** ايكى
 دخی كوچك برلدر **ويسنبورغ** و **لانداو** فالسه
 پك يقين ايكى شهر در و لكن **لانداو** بر باش قلعه در
سند بر شديده محاصره دن سكرك نجه چاسارى

آنی فراجه النذر الوب ^{۱۱۱۴} سنده ينه فراجه آنی
نجه دن کرو المشر و ^{۱۱۱۵} سنده ينه جمهور
نجه بر قاندو محاصر ايله آن المشر ایدی و لکن
راشتاد مصالحه سنده ينه فراجه يه رة اولندی
فورت لوز نهر اينك اورت سنده بر کوچك
آطه نك اوستند فراجه دن بويكي بنا اولمش
متين قلعه در بو الزاس غرافك مقدمه بتون
استريج اوجاغك يعنى نجه چاسارك ایدی
و لکن ^{۱۱۱۵} سنده واقع اولي وست فالن
صلحه نجه چاسارى بتون الزاس دن واز
كلوب فراجه قراله و يرلمشدر صكره دن ينه
گاه نجه چاسارى و كاه فراجه قرالى آنى ضبط
ايدرايدى شمدى جمله سى فراجه نكدر اما بادن
غرافك ورتنبرك ايله الزاس اراسنده
بو غرافك بادن نامند بر اوجاغك و لکن

۶۸
مزبور اوجاغك ايكي دينى اولمغله ولايتلى
دخا ايكي يه منقسمدر يعنى يوقاريكي بادن و
آشاكي بادن يوقاريكي بادن لوز نامند بر
غرافكدر شهرلى بونلدر **بادن** باش شهر
و بتون خرابدر **اشتولهورف** بر الحق يردر
كال بر متين پلنقه در **راشتاد** بر شهر در
^{۱۱۱۶} سنده نجه چاسار ايله فراجه قرالى المنده
آند صلح بولممشدر آشاكي بادن قارل و لهور
نام غرافكدر شهرلى بونلدر **دورخ** باش
شهر يدر و غرافك سارايلرى آند در **فور تسيم**
بر بويچك يردر **لار و هوخبرك** و **بادن و يكر**
ورتلن و هنوزنبرك جمله سى راينك كنارنده
فردلنكن بازله يقين بريدرك ^{۱۱۱۷} سنده
نجه ايله فراجه اراسنده غایت قاندو جنك
واقع اولمشدر **اما** انتر فالس يعنى آشاكي

فالس الكتورك نهر نقر نهر راينه دوكلدوكي
 يردن تالو طرغنه حدودنه دكلدو بولابنك
 الكريسي فالس الكتورك كدر واوكل استيلاده
 فرايحه بومملكتي بك خراب ايلمش ايدى
 وينه رزوق مصالحه سنده بتون مملكتي اسكي
 صاحبارينه چور مشدر شهرلى بونلرد
هيند ليرك باش شهرى والكتورك تحيد
۱۰۸۹ سنده بوشهر اسپانيه دن يغا اولمشدا
 ودى قيمت اولو كيت خانه سى رومانه نى نقل
 اولندى **۱۱۰۴** سنده يينه فرايحه قرالى وجه مذكور
 اوزره انى زيارت ايلمشدر وكره شهرى وكره
 ايج حصارينى يرايله يكسان ايلدى شمردى
 بوشهر هنوز كولندن بتمكه باشلدى **مانهيم**
 نهر نقر نهر راينه دوكلدوكي يردنه لانتظير
 بر قلعه ايدى **۱۰۹۹** سنده فرايحه آنه خراب ايلدى

صكره يينه تعيمراولندى **فريدريخسبورغ** شهر
 مانهيمه يقين در اولدخى برمتين قلعه ايدى
 شمردى يرايله برابر در **موسينج** يرايو شهردر
براق و **سفسهيم** و **ايتكن** بونلر كوچك يردن
بوقسبرك و **القسبرك** و **نيشتاد** جمله سى
 اورته يردن **فرانكشتال** شهر مانهيمك
 فرشوسنده مقدا برمتين قلعه ايدى وكن
 فرايحه آنه خراب ايلمشدر **كرمرسهيم** بر كوچك
 يردن **قيصر سالوترن** بر كولك كنارنده در
 مقدا **فريدريخس** چاسارك تختى ايدى
علي براسكى شهر و حصاردر **اوتنهيم**
 و **انكلهيم** اورته يردن **قرنج** نهر ناهه
 ياننده بر شهردر **آبرنبورغ** بر يو كسك يردنه بر
 متين حصاردر **كسلنه** سنده جمهور نجه انى محاصره
 ايتديلر و شمردى بتون خرابدر **استرومبرك**

وَبَا حَرَجٌ وَسَمَرَنٌ وَفَرَحَبَرَكُ جمله سی بری
 برینه یقین آورده یزید و هیدل سیرکد
 بویایه دك ذكر اولنانك جمله سی فالس الکتورکد
 ودخی فالس الکتورکد ماعدل فالس غرافلک
 اوج دیزی وارد که هر برینک بو آشاک
 فالسده علاقه لری وارد **او کیسی چو یبرک**
 دیزید که حالا اشود قرالی بود دیزیدند
 علاقه لری بود **چو یبرک** بر هر سکلده مقدما
 فراجه قرالی بو هر سکلکی ضبط اتمش ایدی
 و لکن **سندینه** اشود قرالنه ردا اتمشد
 شهر لری بونلرد **چو یبرک** **لختنبرک** **نخستل**
میسنهیم **لاند سیرک** جمله سی شهر د
 ایکنجی بزرگنقلد دیزید علاقه لری بونلرد
بزرگنقلد نه رها هه یاننده بر پر تچپاتده
تراجم هوند سرو کو نام طاغلرند بر شهر

و طاغستان حصار در **سندینه** فراجه بو
 شهری ضبط ایدوب **سندینه** بر شدید
 محاصره دن حصارینه آتی ردا اتمشد او چخی
 ولد پنج دیزید علاقه لری بود **ولد پنج** هشت
 نام طاغلرند نه موزله یقین بر غافلکد
لاوترک نه لاوتر یاننده بر حصار و ناحیه
 ودخی اشاک فالسده ایک ولادقه لک وارد
 بری اشپایر ولادقه لکیده شهر لری بونلرد
اشپایر نه راین یاننده در مقدما فراجه بو
 شهری بر ایله یکسان ایلش ایدی **راین چابری**
و بر حصّل و لاوتر بورغ بونلر اوردته یزید
فلبش بورغ نه راینه یقین بر ایومتین قلعه د
 و بری و رمش ولادقه لکیده شهر لری بونلرد
و رمش **سندینه** فراجه بو شهری بر ایله برابر
 ایلش ایدی و حالا اندن آرنسینه تعمیر اولمشده

در نشتیان و **مسنه** یقین ولادقه او تور دوغ
 برور **لادنبورغ** نهر نقر یانده شهره **واما**
 آشاکي راینک اطرافنده اولان ایالتار بونلر
منش یا خود منش الکتورک و بیوک ولادقه
 تریر الکتورک و بیوک ولادقه **کلر الکتورک**
 و بیوک ولادقه **ایقل** ایالتی **بیلیج** هر سکلک
تریر هر سکلک **کله** هر سکلک **امتا**
 منش الکتورک نهر ماین نهر ماینه دوکلدوکی
 برده در شهرای بونلردر **منش** نهر این
 یانده باشه بیدر و الکتورک تختی در اولکی
 استیلاده یک متیان قلمشدر **بیکن** شهر
 مسندن استاغده ایکی ساعت نهر این یانده
 برکوزل شهردر بوشهر یقین نهر راینک
 اوره سنده بر صیچن قولله سی وارد که
 ۳۶۸ سنده بر ولادقه قره ده مچنلردن

امین اولدوکنده انی بنا ایلیوب اورایه
 مغمشدر **هچست** نهر ماین یانده بر مفرج
 شهردر بو ذکر اولنانلردن ماغدا منش
 ولادقه لکه تابع اولان بونلر بونلردر **کریم**
 و **منوبن نهیم** فالسه ایکی شهردر **غشاقنبورغ**
 و **رینکنشناد** و **قلینکنبرک** بونلر فراتکنده
 اوج شهردر **او فورث** طبرکنده در **نجه نبورغ**
 و **فینچالار** هسنده در **امتا** تریر الکتورک
 و بیوک ولادقه لکه نهر موزلک اطرافنده در
 شهرای بونلردر **تریر** نهر موزل یانده باش
 شهریدر و الکتورک تختی بوشهرک قلعه سی
 فراچیه قالی ییغوب آن زماندن حاکمینه
 یگی دن بنا ایلمشدر **قوبلنش** نهر موزل نهر
 راینه دوکلدوکی بواستکی و متیان شهردر
نهرمانشتیان قوبلنشک قرشوشنده نهر این

یافته برمتین حصار و مونتاپور و اوپور و
ووتلج شهر در بر نقشستل و قوم و منشتر
نهر موزل یافته کوچک برادر **حصار بورغ نهر**
صار نهر موزله دو کلدو غی برجه بر شهر در **اما**
کلن الکتورک و بیوک و لادقه ک نهر موزله
آشاعه نهر این کنارند در و پیلج و کله و برکن
هر سکا کار به احاطه اولمشده شهرای بونلور
کلن نهر این یافته بر غایت بیوک شهر در بو شهر
الکتورک و کله و بر این سرست شهر دیر و کله
ناحیه لری تاشه ک دیوار لرینه دك جمله بی
الکتورک بو شهر ده پایشته لر ایچون بر محل
فنون و اره **یون** نهر این یافته بر شهر در و کلن
الکتورک تحیدر و مقدمات فرائجه الینه دوشمش
ایدی و کله **یون** نهر این یافته بر شهر در و کلن
ایچنده فتح اتمشله شدی اند اولان محافظون

فلنکنده نوز برمتین شهر در **عندرخ** و
دور ستن و **رکلن** حوزک نهر لیه یافته
اورته برادر **رته** نهر این یافته بر کوچک
شهر در **اما** ایقل ایالتی تریر و کلن و پیلج
آراسند بر پارچه ولایتدر و مقدمات فرائجه در
بک خواب اولمشده ایچنده بر قاج غرافلک
وارد که بونلور در بری ماندر **شید** غرافلک
شهرای بونلور در **ماندر** **شید** و **بلا** **نکته**
وقایل و **کرو** **لشتین** و بری **ریت** **شید** غرافلک
شهری **صلم** در و برک و **ریت** **بورغ** غرافلک
کوچکدر و **لوشتن** بکر کده و بری **غار** **میرک**
غرافلکدر و **غار** **میرک** بکر کده و بری **شید**
غرافلکدر و **مارق** بکر کده **اما** پیلج هر سکا
کلن ایله نیدر لاند لرا سندن در بو هر سکا
خاله فالس الکتورکدر شهرای بونلور در **پیلج**

باش شهریدر و متین قلعه در **دورن** برایو
 بنا اولمش شهر در **عاکن** بر سر بست شهر که
 و مقدمای مدت اولکی قارلو نجه چاسارک
 تحتی ایدی و آنده بر مشهور ایلنجه و امر صه
 ودخی عاکنه یقین قورنلی نامنده ارکادرک
 بر موناستیر وارد و دخی بر نشید نامنده
 دیشیارک بر موناستیری وارد که ایکیمی
 دخی **ممالک** نجه خا حصاریدر **اقا بزرگ** هر سکا
 نهر اینک بر و طرفند کلن الدنور لکک
 قرشوسنده در بوهر سکا دخی فالس الکترک
 شهر لری بونلردر **دیشند** و **رفا** نهر این
 یاننده باش شهریدر و شمیدی فالس الکترک
 تحتی در **صو لنگن** بر او ریزد در **لما کله** و
 هر سکا نهر این یاننده در و فلینکه متصلد
 بوهر سکا پروسیا قراکدر و اها لیسنگ چوخی

قلوبنده شهر لری بونلردر **کله** و کوزل و باش
 شهریدر و کون متین دکلدر **نینه** و **ولک** پک
 بیوک و متین در و متین ایچ قلعه سی وارد
شاش و **اور صوی** کوچک بر لردر **دوین** و **بوج** بر
 بیوک شهر در و محل فنوندر **آقرخ** بر بیوچک
 بر در و دخی کله و و بیلیج و کلن اراسند
 مرش نامنده بر بکاک وارد که مقدمای انگیز
 قرالی و لهلمونک ایدی و فانتدن صکره
 پروسیا قراک اولدی **هه** **اوچنی** **قسم**
 نهر ماین اطرافند اولان نجه ایالتلری بیا
 ایدر بکاکه فرانکن و لایتند چه حدود
 شهر هوفه یقین فختلبرک نامنده بر طاع
 وارد که اول طاغک اطرافند دورت نهر
 قینارلر بری **لگر** نهریدر مشرق طرفه چه
 مملکتنه آقرو بری **تابه** نهریدر لودس طرفه

نهر طونه ایچنه آق و بری **صالحه** نهر یدر
 یلدوز طرفنه نهر آلبه ایچنه آق و بری **ماین**
 نهر یدر مغرب طرفنه نهر این ایچنه آق و بری
 بو صکره کی ذکر اولنان ماین نهرک اطرافنده
 اولان آیالترا و چدر بری **فرانکن** و بری
هسن و بری و ترا و دره اما فرانکنده منیه
 اولناجق یرلر بونلردر **بامبرک** و **لادقه** و **رتسبورخ**
 و **لادقه** **ایحشتاد** و **لادقه** **بیوک** و **نیجه**
 اوستاد ملکی **بارونیت** غرافلک **آنشیخ** غرافلک
قوبورخ هر سکا **هنبک** غرافلک و بر قاج
 سربست بکلار و بر قاج سربست شهره اما
بامبرک و **لادقه** **فرانکن** و لایتک اورتی سنده
 نهر ماین یاننده در شهرای بونلردر **بامبرک** نهر
 ردیچ نهر ماینه دو کلدوکی یرده یک **بیوک**
 شهر در و لکن اطرافنده دیواری یوقد سا

اِيَحْشَتَادُ وَلَا دِقَّةَ لِكَ تَا اَشَاعِيْدَه نَهْر طَوْنِيَه
 يَقِيْن دَر وِ مَحْصُوْمَن وِلَادِقَه سِي وَار دَر شَهْرِي
 بُونَلَر دَر **اِيَحْشَتَادُ** نَهْر اَلْتَمِيْل بِاش شَهْرِي
 وِلَادِقَه نَك اَو تُوْر دُوْغِي بِرِيْدَه **اَقَا** بِيُوْكَ وَ نَجْه
 اَسْتَاْدِيْنَك مَلِكِي مَمَالِك نَجْه دِه اَوْتَه بِرِي
 طَاغْنَقْدَر وَاكْن بُوْغْرَا نَكْن وِلَايَتْنَدِه اَوْلَان
مُرْكَنْتَهِيْم شَهْرْنَدِه بِيُوْكَ اَسْتَاْدِيْنَك تَحْتِيْدَا
 بُوْدُوْغِي مَالْطَه دِه اَوْلَان طَرِيْقَك بِيُوْكَ اَسْتَاْدِي
 كِي بِر طَرِيْقَك بِيُوْكَ اَسْتَاْدِيْدَه وَايَكِيْسِي دُوْغِي
 يَعْنِي كِرْك مَالْطَه دِه اَوْلَان طَرِيْق وَ كِرْك مَمَالِك
 نَجْه دِه اَوْلَان طَرِيْق بِش يُوْز يِلْ مَقْدَم قُدُس
 مَبَارَك لِيْلْنَدِه اَوْلُوْب اَوْرَادِي بِرِي مَالْطَه يَه
 وِبَرِي مَمَالِك نَجْه يَه قُوْ وِلَشْدَد وَاكْن مَالْطَه دِه
 اَوْلَان يُوْهَانِي طَرِيْقِيْدَه وِمَمَالِك نَجْه دِه اَوْلَان
 مَارِيَانِي طَرِيْقِيْدَه وِبُوْ طَرِيْق مَقْدَمَا بِرُوْسِيَا

مَمْلَكْتْنَدِه سَاكْن اِيْدِي صَاكِرَه دِن اَخْرَاج اَوْلُوْب
 مَرْبُوْب مَرْكَنْتَهِيْم شَهْرَه نَقْل اَوْلَنْدِيْلَرَه **اَقَا**
 بَايْرِيْطَا غَرَا فَلَكَ جَه مَمْلَكْتَك حُدُوْدْنَدِه
 وِبَرَا نْدَنْبُوْرُوْغ بَكَلَر كَدِرْ كِه اَنَلَر بَرَا نْدَنْبُوْرُوْغ
 قَرَا لَك خَضِيْلُوْ بِيْدَه وَاكْر كَنْدُوْلَرِي وَ كِرْك
 اَهَالِيْسِي لُوْ تَرَا نْدَه شَهْرِي بُونَلَر دَر **بَايْرِيْطَا**
 بِاش شَهْرِيْلَر وِمَرْبُوْب بَكَلَر كِرْك سَرَايَلَرِي اَنْدَه
قُوْلْمِيْج بِر مَتِيْن شَهْر وَقْلَعَه دَر وِمَحَافِظَه سَنْدَه
 بِرُوْسِيَا عَسْكَرِيْدَه **هَوْف** جَه حُدُوْدْنَدِه بِر
 بِيُوْجَك شَهْر دَر **وُوْ نَزْدَل** بِر كُوْزَل شَهْر دَر
نِيْشْتَاْد نَهْر عِيْش يَانْتَدِه بِر كُوْجَك شَهْر دَر
اَوْلَانَكْن نَهْر رَدْنَج يَانْتَدِه بِر كُوْجَك تِجَارَتَه
 شَهْرِيْدَه **اَقَا** اَنَشِيْج غَرَا فَلَكَ بَايْرِيْطَا
 دُوْغِي حُوْلَه دَر بُوْغْرَا فَلَكَ دُوْغِي بَرَا نْدَنْبُوْرُوْغ
 غَرَا فَلَكَ كَدِرْ كِه مَرْبُوْب بَايْرِيْطَا بَكَلَر كِرْك يَقِيْن

خیمارید و بوناردی لو تر اندر شهرای
 بونارد در **آنشج** باش شهرید و بکلرک
 سراپای آند در **شواج** برآورته شهرید
هائیلینج برکوچک یرد و **لینج**
 بر ملاغستان قلعه در **امتا** قوبورغ غرافلک
 نهر صاله یانند در بوغرافلک غوطه نام
 اوجاغلدر و جمله سی لو تر اندر شهرای بونارد
قوبورغ برکوزل و باش شهرید و بریوکسک
 یرد بر میتان ایچ قلعه سی واردر **ایستقلله**
هلیر سحور ایکسی دخی هنبرک حدودند
 شهرید **هلیلیج** برآورته یرد و **ومهلک**
 هنبرک حدودند بر بیوجک شهرید **امتا**
 هنبرک غرافلک نهر و تر یانند در بوغرافلک
 اصل صاخیلری و غات اندوب اوش طریقله
 صقسن اوجاغنه دوشوب ارالرنده تقسیم

اولمشدر شهرای بونارد در **ماینونکر** نهر
 و تر یانند برکوزل شهرید و **ارنستی** نام
 هر سکک سراپای آند در **مازقلک** بر حصار
 و ناحیه در **واسونکر** نهر و تر یانند برکوچک
 شهرید **صلتسونکر** نهر و تر یانند بر
 کوچک شهرید و ایو توز معدنلری واردر
 ذکر اولنان دورت شهر غوطه اوجاغلدر
 ارنستی نام هر سککدر **شلیسینکر** و **صوله**
وقوندوف بونارد چایش هر سککدر **المنار**
 طیرنکر حدودند بر شهرید و ایو معدنلری
 واردر بو شهر و بخار تا بعدر **قلندر** و **وهر**
 بر شهرید و آنز حله تا بعدر **اشمالقلندر**
 بر بیوجک شهرید و **هسن** قسقل بکلرکدر
امتا فرا نکر و لایقند کی سرست بکلرکوی
 بونارد در **شواجنبرک** بکلک بامبرک ایله

ورتسنبورخ ارا سنده در **قوسنل** بکاک
 شوارچینرک بکاک یاتنده در **وژتیم** بکاک
 نهر ماین یاتنده در **لوشنای** بکاک شوابن
 حد و دنده نیز نهر یاتنده در **هو هتاو**
 بکاک اولدخی شوابن حد و دنده در **اویج**
 بکاک نهر ماینک آلتی یاتنده در **اینگ** بکاک
 ورتسنبورخ عقیق در **ووستن** نامنده
 بر سر نیست بکاک **اما** فرانکنده اولان سر نیست
 شهر لری بلوردر **تونیوک** بکاک نهر یاتنده
 یوک وونیکی و مشهور شهر در محل تجارت
 آنده آلتی ساعت آلتدوف نامنده بکاک
 شهر و محل فتور و **اودر** که مزبور نهر که تابع
فرانقفورت شهر ماین یاتنده بر یوک و کوزل
 و مین شهر در محل تجارت بو شهر ده وقت
 حاجتدی اکتور یعنی یدی قرال جمع اولو

نهر جاسار لری آنده اختیار لیدوب تعیین
 ایدر و آنده نهر ماین اوزر ندر بومین کورسی
 وار و ککه بر قلعه برینه **کیشو کینفورت** نهر
 ماین یاتنده بر کوزل شهر در **ووتنبورخ** نهر
 طوبن یاتنده بر مشهور شهر در **ویشنبورخ**
 و **نیشیم** اوزر شهر **معلوم** اولدکه
 بود کوا و انسان فرانکنه اها لسی اسکی زمانه
 قی حق ایشنده و بالکن بود کوا و لانا فرانکن
 و لایقنده دکل یکه نهر لری اطرافنده و نهر
 وزرا اطرافنده اولان مملکتلر ده و دخی غیری
 ساکن و اورلری حکمرانلرک چوغیسی خروج
 ایدوب غلبن یا خود غالباً مملکتنه کیروب
 ضبط اتمشیر و کندو حیفت فیشیه لری
 کوره که فرانچی در غالباً مملکتنه فرانجه آد
 قودیلر و حالا شمدر یکی زمانه دخی فرانجه دیلر

اما هسن ولايتى نهر مائىندل قنار و دره دكد
 و طير نكن و و تر او و وست قال و فرانكن
 و تر او نشو يغه متصلد بو ولايت هسن
 نام قبيله نكد كه مقدما ايكي دين يعنى
 قستل و دارمشتاد ديزى ايدى حكره ينه
 ايكي دين يعنى رايىنقلس و هو مبورغ ديزى
 اولدى و هر بربىك بو ولايتده علاقه لى
 واردر **اما هسن** قستل علاقه لى بونلر
قستل نهر فولدا ياننده باش شهر ديز و قستل
 بكارك سرايلى اندر در **بلسه** بوز عامتدر
چيكنه يان نهر شوالم ياننده بر شهر و متين
 قلعه در **هو مبرك** بربو كسك طالعك او تنده
 بركوزل شهر در **قرايچن برك** نهر و تره ياننده
 بر شهر در **اسپانك برك** بر متين طالعست
 حصار در **مار بونغ** بركوزل شهر در و قلوبىلر

محل فنوندر **قرايكن برك** نهر ادر ياننده بر
 شهر در **قرايكن برك** نهر او هغه ياننده بر شهر
 و تر بركوزل بركوزل **قرايكن برك** بر شهر در
اما هسن دكرمشتادك علاقه لى بونلر
غيسن نهر لونه ياننده بر او تره و ككن متين
 شهر در و لوتق نك محل فنوندر **نك** بوز غرافك
 و اتر بوز عامتدر **بذخ** بركوزل شهر در
دارمشتاد نهر مابن ياننده بر شهر در و هسن
 قارمشتاد بكارك سرايلى اندر در **اما هسن**
 رايىنقلسك علاقه لى بونلر در **رايىنقلس**
 بر متين حصار در **صنيت غوا** مرنور حصارك
 ياننده بر شهر در **قستل** بوز قلعه در **قستل برك**
 بر شهر در **شوالج** بر قصبه در اندر بر شهر
 اكشى هو قوبوسى واردر **روشن بونغ** نهر
 فولدا ياننده بر شهر در **وانفريد** نهر و تره ياننده

بر شهر **اشوکه** که نهر و تیره یا نند بر شهر در
صونته **اشوکه** که به یقین بر شهر در **اما هسن**
 هو مبور غک علاقه لری بونارد **هو مبور**
 فرانقوره یقین بر شهر در **هو مبور**
 بکرك سرا یاری آند در ودخی ذکرا و لنان
 دورت دیزلک علاقه لرنان ماعد ابو هسن
 ولایتند بعضی بر وارید که مالک لری خارجند
 مثلاً **فرستالار** بر کوزل شهر در و مانش
 الکتور که **آمنبور** ماو پور غه یقین بر شهر
 اولدی مانش الکتور که **تره فورت** نهر و تیره یا نند
 بر شهر در و اوج صاحب لری وارید بری هسن
 قسقل بکی و بری مانش الکتوری و بری حقیق
 الکتور که **فولدا** نهر فولدا یا نند بر شهر
 و عبطی یعنی **رهبان** ملکیده که مالک نیجه
 خا حیدر **اما و تراو** ولایتی هسن ایلدوست قالن

آراسند بر پارچه ولایتند شهر لری بونارد
 سیکن و **دلبورغ** و **شاو مبورغ** و **دیتس**
 و **هادامارو** و **یلبورغ** و **ادشتان** بوجمله
 شهر در و نصق او جا غکده **هاناو** نهر ماین
 یا نند بر بیوک و متین شهر در و **هاناو** بکرك
 و **ستر بورغ** بر بکركده و **لیننکن** بکرك
صین و **وگنشتین** ایکسی دخی بکرك
 و **صین** بکركده و **ید** و **ایزنبورغ** نهر این
 یا نند در و **رونکل** نهر لونه یا نند در بواوچی
 وید بکركده و **الدک** و **قورج** و **ولدونکن**
 جمله سی شهر در و **الدک** بکركده و دخی بو
 و تراو ولایتند بر قاج سر بست شهر وارید
 بونارد و **تسالار** غیسینکنه یقین بر شهر
فریدبرک و **کلخوز** **هاناو** یقین بیوجک
 شهر در و **دور دخی قسم** نهر و تراو افند

اولان نجه ايا لتاريني بيان ايدره. نهر و نهر
 میندک شهر یقین و نهر فولدا و نهر و نهر
 جمع اولان صودر که اورادین تا نجه دگر
 آق امدی مزبور و نهر نهرک اطرافنده اولان
 ولایتلر بونلردر **و شست قالن و نهر نهرک**
 صولند بر بیوک پارچه ولایتلر **بر آویشو یغ**
و لیبورغ نهر و نهرک صاغنده در **او شست**
فریزلاند و اولدنبورغ و دلمنهور شست و بره من
و فردن نجه دکرک سمتند در **اما و شست**
قالن ولایتند اولن یولر بونلردر **نفس و شست**
قالن هر سکا مینستار ولادقه **لک اوسنابرک**
 ولادقه **لک پادر بورن** ولادقه **لک قوروی**
 رهبان ملک **میندک** بر نجه پات یغنه بکار
 بکلکی **و بعض** کوچک بکلکلر **اما نفس و شست**
قالن هر سکا و تراودن یقارویه در و کلن

الکتور کدر شهرلری بونلردر **غار نسیرک** برایو
 بر در **و وله** بر متین قلعه در **اما مینستار ولادقه**
 فلنک حدودند نهر امس اطرافنده در و مترخ
 اوجاغندن بر مخصوص ولادقه سی وار در و بک
 زنکی و ولادقه کدر شهرلری بونلردر **مینستار**
 بر بیوک و متین و زنکی و باش شهرلر **قوسفلد**
 مقدما باش شهری ایدی **مین** نهر امس یانند
 برایو قلعه در **و هته** بطریق ایچند بر متین
 قلعه در **اشتر و مبرک** بر حصار در **بورکلو**
 بر شهر در **اما اوسنابرک** ولادقه لکی طمر کول
 ایله **مینستار** ولادقه لک اراستند در و آنک
 صاحبی تریر **الکتور** یدر شهرلری بونلردر
اوسنابرک باش شهرلر **۵۸** ولادقه سنه جمهر
 نجه ایله اسود اراستند اند مصالحه واقع
 اولمشدر **ایبورغ** مقدما باش شهری ایدی

اما پادربورن ولادقه لکی نهروزر ايله منست
ولادقه لکک آراسنده درو منست ولادقه لکک
شهری بونلردر **پادربورن** باش شهریدر و ابو
بنا اولمش پردر **ناین خوز** بر حصاردر **اما**
قوروی عبطی یعنی رهبان مکی نهروزر یانده
شهری بونلردر **قوروی** براورته شهردر
هکسنت نهروزر یانده بر ایوشهر و بوغز
اما مندن پرچجای نهروزر ايله اوستانبرک
ولادقه لکک آراسنده در و براندنبورغ الکترک
شهری بونلردر **مندک** بر بیوک و متین شهر
ونهروزر اوزندک اولان کوپرسی و بوغزی
مشهوردر **پتر شاکن** بر آلیق پردر **ویدر شند**
نهروزر یانده بر حصاردر **اما** و ست فالند
بعض بکلار بونلردر **مارق** بکلک براندنبورغ
الکتورکدر شهری بونلردر **هام** نهروزر لته

یانده بر ایوشهردر **ورذن** نهروزر یانده بر
شهردر **سوست** بر بیوک شهردر **دور** موند
بر سرتست شهردر **استن** براورته پردر **راونسبرک**
بکلک مندن بکلک یانده در و پروسیاقرالکک
شهری بونلردر **راونسبرک** بر آلیق حصاردر
بیله فلذ بر ایو و معمور پردر **استن** بر
قیه نک اوستند بر متین حصاردر **هر فورذن**
بر ایوشهردر **شاونبورغ** بکلک نهروزر یانده
و هسن قسل ايله لته بکلرکدر **اما** هسن قسل
بکلک شهری بونلردر **شاونبورغ** بر حصاردر
رشتان بر شهر و محل فنوندر **حقیقسنهاکن**
بر شهردر **روتنبرک** بر حصاردر اولدندور
بر شهردر **اما** لته بکلک شهری بونلردر
بوکنبورغ بر کوزل شهر و ایچ حصاردر
استادهاکن بر حصاردر **لته** بکلک پادربورن

ولادقه لكه متصله و مخصوص بكري وارده
شهرای بونارد در لېشتاد نهر ليه يانده باش
شهر بیدر دتمولد نهر وار يانده بر شهر در
وايچ حصاری واردر لمغو نهر بگا يانده بر
شهر در شوالنبرك بر قصبه در اشترنبرك
بر حصار در بکومبرك بر شهر در بوکنبورغ
بر شهر در پرمونت بکلی نهر ورز يانده بر
کوچك بکله و والدك بکله انده مشهور
اکشی صولر واردر هویا بکلی نهر ورز يانده در
شهرای بونارد در هویا نهر ورز يانده بر شهر در
نېن بورغ نهر ورز يانده بر اوقلعه در وهانو
الکتورکده لېبناو و استوچناو بونار
دخی هانو الکتورکده اوحت و فریدنبرك
بونار هستن قسّل بکله دېپهولد بکلی
هویا بکلك يانده در وهانو الکتورکده

باش شهر دېپهولد در بند هيم و تکانبورغ
اشتېفورت بکله مینستر ولادقه لكه ايچنده
وبرا و جاغله لنکار بکلی اولدخی مینستر
ولادقه لكه ايچنده در و مقدا اوراينه
پرنچك ایدی اول و فات اند کله صکره پروسیا
قراک اولدی اما براونشوېغ و لېنبورغ ولایتي
نهر ورز ايله نهر آلبه آراسنده بر بيوک پارچه
ولایته که اوچ قسمة منقسمه بری لېنبورغ
هرسکک و بری هانو الکتورک و بری
براونشوېغ هر سکلک اما لېنبورغ هر سکلک
ايچنده اولان شهر بونارد در لېنبورغ باش
شهر بیدر نهر المنّاو يانده بر بيوک و معمور
شهر در و ايو توز معدنی واردر چل نهر علو
يانده بر شهر در و مقدا لېنبورغ هر سکلک
تحتی ایدی هارنبورغ نهر آلبه يانده بر شهر در

و متین ایچ قلعه سی واردر **اوجین** نهر المنار
 یاننده بر اورته شهر در **غفورون** نهر عکر یاننده
 بر شهر در و متین ایچ حصاری واردر **بورغدوف**
 بر مفرج شهر در **طبرک** بر بیوک شهر در **هتکن**
 بر شهر در **شناکنبورغ** نهر البه یاننده بر شهر در
لوحو شهر در و ایچ حصاری واردر **باردوق** مقدما
 بر عظیم شهر اییدی شمدی همان بر قصبه در **سولطان**
 بر قصبه در که اند **۹۴** سنه بر غانت قانلو
 قتال واقع اولمشدر **سورخوزن** بر کویدر آند دخی
۹۶ سنه بر مشهور جنگ واقع اولمشدر بو
 ذکر اولنان **اینبورغ** هر سکلک هانوز **الکتورک**
اما هانوز **الکتورک** کنده کی شهر بو نادر **هانوز**
 نهر کینه یاننده باش شهریدر و **الکتورک** تختید
 و بیوک و کوزل و معمور و متین شهر در **هامان**
 نهر و نر یاننده بر اورته و لکن متین شهر در

۱۸۳
هر نخوزن هانوزدن بر ساعت **الکتورک** بر
 نفرج سراجی و باقچه لریدر **نیشناد** بر کوچک
 شهر در و آند دخی **الکتورک** بر سراجی واردر
ونسدورف بر کوچک شهر در **تمبک** بر شهر در
غروبناکن بر حصار در **اوستروود** بر شهر در
هر تسبرک بر حصار در **البشکروود** بر کوچک شهر در
 بو شهر یقین **بلوقسبرک** نامند بر مشهور
 طاع واردر که آند جازولر و سحر باز لر جمع اولور
قولاوز طال و صنت **عندرباسبرک** و **التناو**
 بو اوچی طاعستان شهر لدر **نورتهیم** بر شهر در
غوتیغه بر ایو شهر در **میدک** بر شهر در که نهر
وزرک **میدای** اند در و بو **میدک** و ست فالند
میدک شهرک غیریدر **ولیه** و **لوتنبرک** و **ابریستان**
و هالرموند بونار بکلکارد در بو ذکر اولنا **هانوز**
الکتورک **الکتورک** انگیز قرالی در **امابراونشویغ**

هر سکاکنده کی شهر بر بونارد در **براونشویغ** نهر
 اوکریاننده بر عظیم شهر در **وولفنبیتل** باش
 قلعه در وهر سکا تختیدر **مسلطال** هر سکا
 بر عجایب تفرج سراییدر **هلمشتاد** بر اورتی شهر
 و محل فنوندر **غوزلار** نهر غوزی یانده بر عظیم
 اسکی سربست شهریدر **لوتز** بر کوچک شهر در
کنغسلوتز بر اورتی شهر در **شیننگون** بر بوجک
 شهر در وایچ قلعه سی وارد در **شوپنشتد** بر کوچک
 شهر در **عندرسهیم** غوزلاره یقین بر شهر
بورن بر حصار در **والکنریک** بر زنکیان موناستیر
ورنکروودا بر بیکلکه **سگرفلد** و **ولدمان** و **غوند**
لاوتندال حرس نام طاغلرند در دورت طاغستان
 شهر در **اشتدر بورغ** بر مشهور موناستیر
هومبورغ بر متین طاغستان حصار در **اشتاور**
فنبک اولدخی بر متین طاغستان حصار در

ذکر اولناد بر **اونشویغ** هر سکا او جاغند
 حالا شمیدیکی انگیز قوالک سلسله سی قوپشد
 ودخی بر **اونشویغ** ایله هانور **الکتور** کک
 آراسنده **هلدسهیم** نامنده بر ولادقه ک ولد
 کلن **الکتور** کدر شهرای بونارد در **هلدسهیم**
بیوک و معمور و باش شهریدر **هملسطیر** مزبور
هلدسهیمه یقین بر تفرج سراییدر **پینا بطلاق**
 ایچنده بر کوچک شهر و قلعه در **ونستنبورغ**
وٹسل ایکی شهر در **اما** اوست فریزلاند
 بر پنجپایه یعنی بکریکلی نجه **دکرت** کنارند
 و **امس نهر** اطرافند در و معین بکری وارد
 شهرای بونارد در **امدن** باش شهریدر و **نهر امس**
 یانده بر **بیوک** و **کوزل** و **زنکیان** و **سربست** شهریک
غورخ بر شهر در و برایچ حصار و وارد بر **پنجک**
 سراییری آنک ایچنده در **نوردل** نجه **دکرت** کنارند

بر بیوک و لکن اچق شهر در وایو لیمانی وارد
کر تسیل بر متین حصار در وایو لیمانی وارد
اما اولدنبورغ و دلمنهورست بکلمر بره من
 ایله اوست فریز لاندک آراسنده نهر و زرک
 کنارنده در **۱۰۷۷** آراسنده صکره کی اولدنبورغ بکی
 وفات اتدکده بو مملکتک حنبطی خصوصنده
 دتمارق قوال ایله هولشتین هر سکک آراسنده
 بر بیوک جدال واقع اولمشدر و آخر الامر دتمارق
 قوال جمله سنی حنبط اتمشدر شهر لری بونارد
اولدنبورغ بیوک و متین و باش شهر لدر **قرستیان**
اشتاد مقدمه متین ایدی و لکن شمدی خرابده
 دلمنهورست بر کوچک شهر در وایچ حصار ی
 وارد **اوولغنه** بر شهر در **السفلد** نهر و زر
 یاننده بر قصبه در وایمان وارد **یورن** شهر
قینحورز بر حصار در **اما برامن** هر سکک

نهر و زر ایله نهر البه آراسنده و نجه دکرک
 کنارنده در مقدمه مایر و لاد قداک ایدی صکره
 اشود قواله هر سکک اولق اوزره ویرلری
 ایدی و لکن شمدی دتمارق قوالکدر شهر لری
 بونلدر **برامن** نهر و زر یاننده باش شهر لری
 و لکن سر است شهر اولغله قوالک اطاعتنده
 دکلدر بو شهر بیوک و کوزل و زنکی و محل
 تجارتدر **اشتاده** نهر شوینکه یاننده بر متین
 بر در **۱۱۳۴** آراسنده دتمارق قوالی بو قلعه محاصر
 ایدوب اشود قوالک البده المشدر **برامرفورده**
 مقدمه مایوک و لادقه ساکن اولدوکی بر ایدی
ولدحورز نهر و زر یقین بر شهر در و حالا
 اشود قوالکدر **اوترسبرک** بطلق ایچنده
 بر متین قلعه و بوغزد **اما فردن** بر نچپانی
برامن ایله لیبورغک آراسنده در بودخی

مقدمه بر ولاد قهك ایدی شمردی اشود قرا لك
 شهرای بونلردر **قردن** نهر و زره یقین باش
 شهریدر **روتنبورغ** بر كوچك شهردر • **یشی**
قسم نهر آلبه اطرافنده اولان ممالك نجه نك
 ایالتاری بیان ایدر • نهر آلبه نك باشی بوهمیا
 یعنی چه مملکتند در و بتون صقسن یعنی
 نعل قران مملکتی اشوری اقوب نجه دکن
 دوکلور • و اول یرده که نهر صاله نهر آلبه
 ایله قاوشور نهر آلبه ایکی قسمه منقسم اولور
 یعنی اول یردن بوهمیا سمتنه اولان آلبه به
 یوقاریکی آلبه دیرلر و نجه دکن سمتنه اولان
 آلبه به آشاکی آلبه دیرلر • آمدی بو تقییمی
 ضبط ایدوب اولاشاکی آلبه اطرافنده اولان
 ولایتلری بیان ایدر که بونلردر **شلزوغ**
هرسكك هولشتاین هرسكك مکلنبورغ هرسكك

صقسن لاونبورغ هرسكك مغدبورغ هرسكك
هالبرشتاد برنجهایه • اما شلزوغ هرسكك
 بلدوز طرفنده دتمارق حدودند در بوهرسكك
 ممالك نجه دن دکلور و لکن انكله خرطه ده
 نقش اولمنغه مناسب اولدوکنده اوتوری
 ممالك نجه دن عدا اولمشدر **اما هولشتاین هرسكك**
 شلزوغ هرسكك به متصلدر معلوم اوله که
 حالا دتمارق قراي مزبور هولشتاین هرسكك
 اوجاغنده اولمغله حالا ذکر اولتانه شلزوغ
 و هولشتاین هرسككلرنده بعض یرلری ضبط
 ایدر • آمدی کوك شلزوغ هرسكك و کوك هولشتاین
 هرسكك ایکی اوجاغند که بری **دتمارق قراک**
 اوجاغی و بری غوطورپ اوجاغی در **اما شلزوغ**
 قراي اوجاغك شهرای بونلردر **فلزبورغ**
 کورفك یاننده بریوک و زنگلین شهردر و ایچ

حصاری و ایولیمای وارد در **لُقْسَبُورِغ** بر بیوجک
 شهر در وایچ قلعه سی وارد در **هادر سَلَبَن** بر
 بیوجک بر در و ایولیمای وارد در **قوسْتَبیان** بر این
 شهر قیلَه یقین بر حصار در **الزَن** بجه دکنده
 بر اطله در **عَرُوه** بکط دکنده بر اطله در **رُومَه**
 و **عَمْرُوم** و **فُورَه** بجه دکنده اطله لرد و اقا شلزو غده
 غوطورپ او جاغک شهرای بونلرد در **شِلزو غ**
 نهر سیلا یانده بیوک و باش شهر و محل تجارتند
 غوطورپ **شِلزو غه** یقین بر مزین سرای
 و هر سکک تختیدر **عَبْرَادَه** بکط دکنک کنارند
 بر اورته شهر و ایولیمای وارد در **طُونْدَرَه** بجه
 دکنه یقین بر شهر در **فَریدی حَشْتَاد** نهر آیدر
 یانده بر یکی بنا اولمش شهر در و اند هر دور
 ملت بولنور **اَکَلَنْفُورِت** بکط دکنه یقین
 بر شهر در و لیمای وارد در **نُور د شِلزو غ** و **سِلَاط**

و هیلکَلانْد بجه دکنده اوج اطله در **قَمَرِن**
 بکط دکنده بر اطله در اقا هولشتید هر کککنده
 قرال او جاغک شهرای بونلرد در **رند سَبُورِغ**
 نهر آیدر یانده بر ایو قلعه در **اَنسَهو نهر**
 ایشور یانده بر بیوجک بر در **پَلُون** بر کوالک
 کنارند اورته شهر در **اَیْنَقَلَد** و **عَارَنَسَبُورِغ**
 پلونه یقین یکی شهر در **سَکَبَرِک** بر کوچک شهر
اُولد سَلَو نهر تراوه یانده بر بیوجک شهر در
هیلکِنهافِن بکط دکنک کنارند بر شهر در
غَلِقَشْتَاد نهر آیدر یانده بر یکی بنا اولمش شهر
اَلتَنَآو حَبُورِغ شهر یقین بر مشهور شهر آیدر
 و لکن **مَلانَه** شده اشد قرالی آنی یاقوب کوله
 تبدیل امشد **قَرَمَبَه** مقدمایر متین قلعه
 آیدر لکن صکره دن لغم آیدر اتمشد **بَنَرِک**
 بر بیوجک و مشهور بر در **مَلْدُورِف** بر بیوجک

وایوبنا اولمش شهر در وکن اطرافند دیواری
 یوقدر **بوتوبیتل** نهر آلبه یاننده بر یکی بنا
 اولمش کوچک یوردن اما هولشتین هر سککنده
 غوطورب او جاغک شهرای بوندرد **قیل** بلط
 دکنه یقین برکولک کنارند بر مفرخ و مناسب
 یوده بر شهر و محل فنوند وایولیمان وارد
بوتوبیتل قیل شهرند اولان اشقوله
 یعنی مدرسه لک و قفاریله **اولدنبورغ** بر
 بیوجک یوردن و بوا اولدنبورغ نهر و نر یاننده
 اولان اولدنبورغک غیرید **راچو و او تن**
 کوچک یوردن **توتو** بر بیوجک شهر در
راینبک لاوینبورغ حد و دند بر شهر در
بارمشتادی بر یککده **هید** و **لوند** کوچک
 یوردن و دخی مذکور اند ماعدا هولشتین
 طبراغنده ایکی سر بست شهر وارد که بری

جمبورغ نجه دکنه یقین نهر آلبه یاننده
 بر عظیم سر بست شهر و محل تجارتد وایولیمان
 وارد **کالنه** سنده بو معور شهر طاعوندان
 بک قورلشده و بری **لینک** در بلط دکنه
 یقین نهر تراوه یاننده بر بیوک سر بست شهر
 و محل تجارتد **اما** مکلنبورغ هر سکک بلط
 دگزک کنارند در صولند نهر آلبه و لاوینبورغ
 متصله و صاغند پومرن هر سکک و اشاغند
 مارق براندنبورغ متصله بو هر سکک بر بیوک
 پارچه ولایتد که یدی بکلی شامله و جملک
 اوج حاجی سی وارد بری اشود قرالی و بری
 فریدر یقو و لهلو شوریه هر سکک و بری عدلفو
 فریدر یقو اشتره لچ هر سککده اما اشود
 قرالک شهرای بوندرد **و زمار** بلط دگزک
 کنارند بر میتی شهر در و تجارتی چوقدر

پائ بر نصف آله در نای قلو ستر بر شهر
 و ناحیه در **وآرنه موند** نهر و آرنه یاننده
 بر متین شانشه در **اما فرید** بقو و لهلو
 شورین هر سگك بش بکلی وارد **بر**
 نفس مکنبورغ هر سگك در شهر لری بونلرد
مکنبورغ و زماره یقین بر کویدر مقدمه باش
 شهر و بیوک ایدی **غاد بوش و بوق و کره و زمون**
 بیوجك برلدر **ایکخی** و نلدا بر نجپا تیدر
 شهر لری بونلدر **غیستر و نهر نبل** یاننده
 بر کوزل شهر در **پارجم** اولدخی بر کوزل شهر
دومچ نهر آله یاننده بر مشهور قلعه در
 غرابو بر شهر در و مقدمه هر سگك تختی ایدی
اشترنبوک شورین حدودند بر کوزل شهر
وآرن میریچ کولك کنارند بر شهر در **مالحو**
 کولرك آراسنده بر شهر در **بالاو** بر کولك

کنارند بر شهر در **اشتا و نهاکن** بر شهر
 واسکی ایچ حصاری وارد **ایوخی** بر شهر
 انك دخی بر اسکی ایچ حصاری وارد **مالحین**
ایوخی یقین بر شهر در **پنسلین و ناینتقلاد**
وآرن و ودهاکن و ترو و غولدبرك و قراقو
 جمله سی غیستر و یقین کوچك شهر لدر
لویچ و نیشناد و آلدنا و غورلوز پارجمه
 یقین کوچك شهر لدر **اوچخی** شورین بر نجپا تیدر
 شهر بودر **بوجو** بر بیوجك شهر در **دور دخی**
 شورین غرافلکیدر شهر لری بونلدر **شورین**
 شورین کولك کنارند باش شهر و هر سگك
 تختیدر **و تئبورغ و بویچنبورغ** ایکی شهر
قربوچ و هاکنو کوچك برلدر **بشخی**
 روستو بککیدر شهر لری بونلدر **روستو**
 بلط دگرک کنارند بر بیوک و مشهور تجارت

شهر ندر و محل فنون در **سینچ** بریوک کولک
 کنارند بر شهر در **صلح** بر شهر در وایوتوز
 معدن وارد در اما عدل فو فریدر بقواستورچ
 هر سگ ایکی بکلکی وارد در **بری** راجنبورغ
 برنجپاتیدر شهر لری بونارد در **راجنبورغ** بر
 بیوک شهر در **شونبرک** راجنبورغ یقین بر
 شهر در و ناحیه در **بری** اشتارغرد بکلکید
 شهر لری بونارد در **آلت** اشتارغرد بر کوچک
 شهر در **نای** براند نبورغ بر بیوک شهر در
 استورچ بر کوچک شهر در **نمور** شهر در
میرو بر شهر و ناحیه در **فلدبرک** و فریدلاند
 کوچک شهر در **اما** صقش لاوینورغ هر سگ
 نهرالبه یانند بر کوچک هر سگ کله و مقما
 بر مخصوص هر سگی و ایدی و کاک و فانتدن
 مکره هانور الکتوری بوهر سگ کی ضبط امتشد

شهر لری

شهر لری بونارد در **لاوینورغ** نهرالبه یانند بر بیوک
 شهر در **فراچهاک** بر قصبه در **مولن** بر کوچک
 بر در **اما** مغدبورغ هر سگ کی البه نهرک
 اطرافند در شویله که نهرالبه اورت سندن آفر
 بوهر سگ مقما بر بیوک و لادق ک ایدی
 مکره اهالیسی پایشط ملتندن دوشوب و لوترا
 ملتخی اخذ ایدوب براند نبورغ اوجا غندن بر
 بکه تابع اولدیار و ککن نجه عسکری بیوک
 استیلالری وقتند هر برده غالب اولمغله بو
 هر سگ کله دخی غالب اولوب ینه پایشطه
 ملتخی آنلر تکلیف اتدیار اهالیسی دخی امتناع
 ایدوب نعل قرانک اوغلنی آغوشتوسی کدیارینه
 هر سگ اولمغه اختیار ایدیار بونک سنبله
۱۰۴ سندن نجه عسکری مغدبورغ شهرینی
 بک خراب اتمش ایدیار و آخر الامر وست فالن

صلحند شویله قول اولمشدر که نعل قرانك
اوغلی آغوستوس حال حیاتند مزبور مغدبورغ
هر سکلکی ضبط ایدہ اما وفاتند صکرہ ینہ
براند نبورغ الکتورک اولہ و بودخی اویلہ واقع
اولمشدر زبر ^{۱۰۹۱}لنسنده نعل قرانك اوغلی
وفات ایتد کلا صکرہ براند نبورغ الکتوری
مزبور هر سکلکی ضبط اتمشد و حالا آنکدر
شهری بونلرد **مغدبورغ** نهر آلبه یانند بر
مشهور شهر در ^{۱۰۹۰}لنسنده نجه جنرالری
حلی و پانتهیم بوشهری محاصر ایدوب
ویوریش ایلہ آلوب نیجه بیک جان بلامرحت
قیردیار و جوق کوزل پنالری یاقدیار شمدی
ینہ تعمیر اولمقدلہ ماعدل غایت متین قلمغه
تدارک اولندی **بورغ** یاخود بورخ برکوزل
شهر در **لشتافورت** و **صلبس** ایکسی دخی

۱۹۱
نوز معدناری سبیلہ مشهور در **ولبرشتاد**
برکوجک شهر در **قلنبه** بر غایت کوزل شهر
لو بورغ اولدخی کوزلدر **حله** نهر صاله یانند
بر یوجک و معمور شهر در و محل فنوندر
وتین برکوجک شهر در **غینیکنشتاین** نهر
صاله یانند بر شهر در و ناحیه در **لبغوبین**
آنهالت حدودند بر شهر در **اماها البرشتاد**
بر نیچایه یعنی بکار بکلکی مغدبورغ هر سکلک
صولند در مقدمایر ولاد قلاک ایدی و کن
وست فالن صلحند بوزیلوب بر بکار بکلکی
اولق اوزر براند نبورغ الکتورم ویرلدی
و حالا آنکدر شهری بونلرد **هالبرشتاد**
بوک و معمور و باش شهریدر **عشر سلبن** نهر
آینہ یانند بر شهر در و آنهالت بکارک قوبدوخی
بریدر **را یینشتاین** عشر سلبن یانند بر بکلک

ومقدمه تَتَبَّحْ نَمَنده بر مجار قبيله نك ایدی
 ولكن راقوچی زور بالغك اثنا سده مزبور
 تَتَبَّحْ بکی نجه چاسارک فرمانیده قتل اولندقد
 بو ذکر اولنان رایشتین بکلی براندنبورغ
 الکتر ضبط اتمشدر اوستروک اوردته شهر
غریفتنک بو شهر و متین ایچ حصاری واردر
 معلوم اوله که ذکر اولنان لینبورغ و برامز
فرذن و هالبرشتاد و هولشتین و لاونبورغ
 و براونشوویغ و مکلنبورغ هر سکرک جمله سنه
 نیدر صقسن یعنی آشاکي نعل قران دیرلر اما
 او بر صقسن یعنی یوقاریکی صقسن بوندن
 صکره ذکر اولنسه کرکدر آشاکي آلبه نهرک
اطرافند اولن و لایتلرک بیان بوندن تمام اولدی
اما یوقاریکی آلبه نهرک اطرافند اولان ممالک
 نجه نك ولایتلری بونلردر اوبر صقسن یعنی

یوقاریکی صقسن مایزله بکک طیرنک بکک
لاونج بکک بوهیمیا یعنی چه قراک موراو
 بکک اما او بر صقسن ایچنده اولان ولایتلر
 بونلردر آنهالت بر نچپاتی باربی غرافلک فورفورت
 بر نچپاتی صقسنک باش دایره سی قودلنبورغ عبطی
 یعنی هبن مکی اما آنهالت بر نچپاتی یعنی بکار
 بکلی نهر مولدا و نهر صاله نهر آلبه به دو کلدکی
 برده در یوقاریده ذکر اولنان آنهالت قبيله نك
 شمری دورت دینر واردر و هر برینک بو ولایتده
 بر مقدار علاقه سی واردر اولکسی دساو دینر
 علاقه سی بودر دساو نهر مولدا نهر آلبه ایله
 قاوشدوکی برده برکوزل و بلش شهریدر ویرلیج
 نهر آلبه یاننده بر آو ساری و ناحیه در رادغست
 بر شهر در سندربلای بر حصار و ناحیه در
اورانیسباوم بر مفرج تفرج سربیدر ایکخی سی

برنبورغ دیندر علاقه سی بودر **برنبورغ** نهر
 صاله یانده برکوزل شهر در **خرشکروده** مقدما
 آنهالت بکلرک تختی ایدی **بالنشتاد** بر بکلرک
آلت آنهالت یعنی اسکی آنهالت بر خراب اولمش
 بر در که آنهالت قبیله سی آنده شمی اولندی
یلوسغاو بر حصار و ناحیه در **چایچ** بر پرچ
 اوجاغیده **اوجینی سی** رشت دیندر علاقه سی
 بودر **کاشت** نهر مولدا ایله نهر صاله آراسنده بر
 کوزل شهر در **نینه بورغ** بر حصار و ناحیه در
 دور دنجی **چربست** دیندر علاقه سی بودر
چربست نهر آلبه به یقین برکوزل بودر **قوزویچ**
 نهر آلبه به یقین بر شهر در وایچ حصاری وارد
میلنگن بر ناحیه در **دورنبورغ** بر اوبره شهر
 اما **قورفورث** بر پنجانی بر یکی بکلرک زیراوست
 فالر صلحده هنوز دوزیلوب نعل قران اوجاغیده

ویشنگلس هر سکه ویرلشدر شهرای بونلرد
قورفورث طبرنگن حدودند نهر صاله یانده
 بر شهر در **دام** یا خود تام و **غتر بوق** ایکسی
 دخی لاوزنج ایله مارق براندنبورغ آراسنده
 شهر در اما باری بکلرک آنهالت ایله مغدبورغ
 آراسنده نهر آلبه یانده در **۶۹** آراسنده باری بکلرک
 وفات ایتدکه نعل قران اوجاغیده بر یک اف
 ضبط اتمشدر اولدخی وفات ایتدکه صکره
 کندونک اوغلی هنر بقویه ویرلدی شری بودر
باربی نهر آلبه یانده بر شهر در وباربی بکلرک
 تختی ایدی اما صقسنک باش دایره سی نهر
 آلبه یانده در و مایرن و آنهالت و لاوزنج
 و مارقک اوزنه سنده در و صقسن الکتورکده
 شهرای بونلردر و **تنبرک** نهر آلبه یانده بر
 اوزنه و لکن متین شهر در و مشهور محل فنولدر

وَلَوْ تَرَانُ مَلَّتِي أَنَدَ بِيَدَا أَوْلَمَشْدَر **طُورَغُو** نَهَر
 آلبَه يَانْدَه بِر بِيوَجَك يِرْدِر وَأَنْدَه اُولُوكْتُورُك
 سَرَايِلَرِي مَزِينْدَر **هَر سَبَرَك** بِرَاوَرْتَه شَهْرِدَر
لَحْتَنَبُورَغ بِر بِيوَجَك يِرْدِر أَنْدَه دَخِي اَلْكُتُورُك
 سَرَايِلَرِي وَارِدَر **شَوَايْدِيچ** نَهَر اَلْسَتَرُ يَانْدَه
 بِر كُوجَك شَهْر وَنَاحِيَه دَر **لُوحُو** بِر حَصَارِدَر
بَلَكُرَنَه وَشَلْدَه وَدِييَن **طُورَغُو** بِقِيَه كُوجَك
 شَهْرِدَر **أَمَّا قُودُ لِيَنبُورَغ** عِبْطِي يَغْنَه رُهْبَان
 مَلِكِي أَنَهَالْت اِيلَه هَالِدَر شَتَادَك آرا سِنْدَه دَر
 وَمَمَالِك نَجَه خَاصِدَر شَهْرِي **قُودُ لِيَنبُورَغ** دَر
 بِر بِيوَك شَهْرِدَر **أَمَّا مَائِزَنَه** بِكَلِكِي نَهَر صَالَه
 وَنَهَر آلبَه وَبُوهِيَا مَمْلَكَتَك آرا سِنْدَه دَر بُونَك
 اَلْكُرِي سِي صَقْسَن اَلْكُتُورُك دَر وَنَسَائِر صَقْسَن
 بِكَلِك دَخِي أَنْدَه عِلَاقَه لَرِي وَارِدَر بُو بَكَلَك
 سَكز يَارَجَه وَلايَت اوزره مَشَقْلَدَره اَوَّلَكِي سِي

نَفْس مَائِزَنَه دَائِرَه سِي دَر نَهَر آلبَه نَك اَطْرَافِنْدَه دَر
 وَجْمَلَه سِي صَقْسَن اَلْكُتُورُك دَر شَهْرِي بُونَلَرِكَا
دَر زِدَنَه نَهَر آلبَه يَانْدَه اَلْكُتُورُك تَحْتِيَدَر
 بُو شَهْرِيك بِيوَك دَكَلَر وَلَكِن غَايَت مَتِين دَر
 بُو شَهْرِيك قَارَشُونْدَه نَهَر آلبَه نَك اَوْتَه طَرَفِنْدَه
 اَلْت دَر زِدَنَه يَغْنَه اَسْكِي دَر زِدَنَه شَهْرِيَدَر بُو
 اِيكِي شَهْرِيك يَغْنَه يَكِي وَاسْكِي دَر زِدَنَه آرا سِنْدَه
 نَهَر آلبَه اوزرِنْدَه بِر عَظِيم وَكُوزَل كُوپَرِي وَارِدَر
 مَمَالِك نَجَه دَه أَنَك مَثَلِي آز بُولُور **مَائِزَنَه** نَهَر آلبَه
 يَانْدَه بِر بِيَك اَسْكِي شَهْرِدَر وَأَنْدَه بِتُولَه وَلايَت
 تَسْمِيَه اَوْلَمَشْدَر **پَرِنَه** بِر كُوزَل شَهْرِدَر وَمَتِين
 اِيچ حَصَارِي وَارِدَر **هَيَانَه** بِر بِيوَجَك وَمَعْمُورَا
 شَهْر وَنَاحِيَه دَر **كِنَغَشْتِيَانَه** بُو هِيَا حُدُودِنْدَه
 بِر يُوَكْسَك قِيَه نَك اَوَسْتِنْدَه بِر غَايَت مَتِين
 قَلْعَه دَر كِه مَمَالِك نَجَه دَه مَثَلِي آز دَر وَلَكِن يَانْدَه

اولان شهر كوچك **بشوفسورد** بر اورته شهر در
شانداو بوهيا حدودند نهر آلبه ياننده بر اورته
 شهر در **هوهنشتين** بوهيا حدودند براسكي
 حصار و ناحيه در **مورمچبورغ** در زدن شهر
 يقين بر ايو حصار در **اشتولپن** بر اورته يرد
 و لكن ايج حصارى و ناحيه ايو در **وورچن** نهر
 مولدايه يقين بريك كوزل يرد **اوشاخ** بر بوجك
 شهر در و لكن بك معمور دكلر **استر كن** نهر آلبه
 ياننده بر كوچك شهر در **ميلبرك** نهر آلبه ياننده
 بر كوچك يرد **۹۵۴** سنه بوشهك ياننده بشي
 قارلويچ چاسارى صقسن الكتورينى طوب
 اسير ايلمشده **ايكني** ليبيج يعنى لبسقه دائره
 بودخى صقسن الكتور كدر شهرى بونلر در **لبسقه**
 نهر صاله ايله نهر مولدا آراسنده در و ياننده
 دورت نهر اق برى نهر بليسه و برى نهر استر

و برى نهر بار و برى نهر لپه در بوشهك بيوك
 دكلر و لكن غايت متين و مشهور محل فنوندر
 و تجارتى غايت جوقدر **غرم** لبسقه دن آلتى
 ساعت بر كوزل يرد **ايلنبورغ** نهر مولدا ياننده
 بر اورته شهر در **بورن** بر شهر و ناحيه در **روچليج**
 و **دبلن** اورته يرد **قولىج** بر شهر و ناحيه در
بغاو بر شهر و ناحيه در و چاچ هر سكله و اوچنى
 ارشكيبورغ دائره سيلر بوهيا حدودند در
 و جوق معدنارى واردر و جمله سى صقسن الكتور
 يعنى نعل فرانكلر شهرى بونلر در **فريبرك** براسكي
 و بيوك شهر در و صقسن الكتور لك كوملار قارى
 يرد و كوزل كوش معدنى واردر **گميتج** بر اورته
 يرد **جويقو** نهر مولدا ياننده بر ايو شهر در
اشتولپن بر اورته يرد **عنابرك** و **شنه برك**
 و **قتاريندبرك** طاغستان شهر لدر و كمنده

کومش وکمند قلاي وکمند غري معدناري
 واردر **التبرک** يك اوقلاي معدن واردر
فرانکبرک بر شهر در و آنده دور لوالات حرب
 ياپياور **شوارچنبرک** بر شهر و ناحيه در و ايو
 دمور معدن واردر **اغوستبورغ** بر کوزل
 قراال حصار و سرايد **وولکنشتين** بر شهر
 و ناحيه در و مشهور ايلجه سي واردر **غري هان**
 بر ناحيه در **يوهان نورکنشتاد** بوهياحد و دنده
 ۶۴ **لندنه** يگيدل بنا اولمش شهر در **ولد نفلس**
 بر کوچک شهر در **غلاوجه** و **خودنشتين** و **بنک**
شونبورغ غرافلرکدر و **برنبورغ** بر حصار
 و ناحيه در و **هولشتين** **سوند** **بورغ** او جاغلده
 دور دخی و **يستنفلس** حکوماتيدر که و **يستنفلس**
 او جاغلده شهر لري بونلردر و **يستنفلس** **ليپقه**
 فر شونده نهر صاله يانده بر اورت شهر در **بوشرک**

يائنه بر يوکسک باير او ستنده **اغوستبورغ**
 نامنده بر حصار واردر که هر سکک تختيدر
فرنبورغ و **يستنفلس** يائنه بر شهر و ايج حصار
 و بيوک ناحيه در **بشچی** **مرزبورغ** حکوماتيدر که
صقسن او جاغلده **مرزبورغ** هر سککدر شهر لري
 بونلردر **مرزبورغ** نهر صاله يانده و **يستنبورغ**
 و **جله** آراسنده بر کوزل شهر در و هر سکک تختيدر
لقتس **ليپقه** دن دورت ساعت بر کوچک شهر که
اشکوديج و **لاوچشتاد** و **شاکفشتاد** **بيوجک**
 بر لر و ناحيه لردر **ديچ** بر کوزل شهر و ناحيه که
برقلد و **سوريج** **ايکسه** دخی مولدا نهر يقين
 شهر لدر **التبخی** **چايچ** حکوماتيدر نهر صاله
 يائنه و **يستنفلسه** يقيندر و **چايچ** هر سککدر
 شهر لري بونلردر **چايچ** نهر **اکست** يائنه بر کوزل
 شهر و هر سکک تختيدر **تاومبورغ** نهر صاله

یاننده بر بیوچك شهر در **فراون** برینج نهر صالحه
 یقین بر شهر در یدنجی و و یغتلا ند در بو هیما
 و فرانک حد و دند در و بر قاج صاحبسی و ار
 شهرای بونارد در **پالاون** نهر الستر یاننده
 باش شهرید **و و یغتسبزك** بر اسکی حصار
 و ناحیه در **السینج** نهر الستر یاننده بر شهر
چیکنریك و **واید** و **عارنشاوغ** اوج ناحیه
نیشناد نهر اورله یاننده بر شهر در که ذکر اولنا
 اوج ناحیه نك ایچنده در بو ذکر اولنا نك جمله
 چایچ هر سکل **سکارا** نهر الستر یاننده بر
 کوزل شهر در **شلاپچ** و **وگراج** و **لو بنشتین**
 نهر صالحه یقین اورته برلدر بو ذکر اولنا دوت
 شهر **رایسن** نام سربست بکلر کدر **رینجینج**
 بر کوچك شهر در و لکن تجارتی چوقدر بو شهر
 صقش **الکتور کدر** **هوف** و **ونزیدل** ایک شهر

و باریط بکلر کدر **سکرنجی** اوستر لاند در که
 مایزنک اورته سند بر اورون پارچه و لایتدر
 مقدما بر مخصوص هر سکی و ارایدی و لکن **۱۰۸۶** سند
 بلا وارث فوت اولمغله مزبور اوستر لاند غوطه
 هر سکل اولدی اولدخی حسن اختیارید و یماز
 اوجاغنه آند بر مقدارینی هبه ایلشد امدی
 غوطه هر سکل شهرای بونارد در **التنبورغ** نهر
 پلیسه یاننده بر بیوچك شهر در و بر ایواج حصار
 وارد در **اولامینده** نهر صالحه یاننده بر اورته بر
آیسنبزك نهر صالحه یه یقین بر حصار و معمور
 ناحیه در **اما و یماز** اوجاغك شهرای بونارد در
دورنبورغ و **روسلان** و **بورکل** و **هینسدورف**
 نهر صالحه یه یقین شهر در **اما طونکن** بکلکی
 نهر صالحه یاننده در صاعندن مایزن و وصولند
 حسن و یوقارید نیدر صقش و آشاغنده فرانکنه

متصله بو بککک صاحبی بونلردر منش
 الکتوری صقسن هر سکلی بر قاج بکک.
 ایکی سربست شهر بالائی طیرنکک. **آما**
 منش الکتورک شهر بونلردر **آرفورت** نهر
 کارایانده باش شهریدر و بیوکدر و لکن پک
 معمور دکلر و آند ایکی قلعه واردر بری
 پترسبرک که شهرک ایچنده در بری چیریا قشور
 شهرک طشر سنده در **دودرشتاد و هیلکنشتاد**
 نهر و تره یه یقین آیسفلد ناحیه سنده ایکی شهر
آما صقسن هر سکلی شهر بونلردر **لانکنسلر**
و لیسین و **سنکرووز** و **آفرسبرک** استرو
 نهرک یانده در بودورت شهر ناحیه لریله صقسن
 اوجاغندن اولان و **یسنفلس** هر سکلی **صقسن**
وهلدرونگ و **ندلشتاین** و **سختنج** بودورت
 شهر ناحیه لریله صقسن اوجاغندن اولان **فورفورت**

هر سکلی و **نمار** نهر ایمنده برکوزل شهردر
 و هر سکک تختدر بو شهر و اطرافنده اولان
 بعضی یلر و ناحیه لر و **نمار** هر سکلی **آیزنخ**
 نهر و تره یه یقین بر شهردر و هر سکک تختدر
 و اطرافنده اولان یلر و ناحیه لر بو شهرده عد
 اولنورلر یانا نهر صاله یانده بر مشهور شهر و محل
 فنوندر بو شهر پک بیوک دکلر و لکن طلبه
 فنون ایله طوب طلودر **آلشتاد** بر کوچک
 شهردر و ایچ حصاری واردر ذکر اولنان اوج شهر
 صقسن اوجاغندن اولان **آیزنخ** هر سکلی
غوطه نهر لینه یانده بر ایو و کوزل بنا اولمش
 شهر و هر سکک تختدر بو شهر و اطرافنده اولان
 ناحیه لر صقسن اوجاغندن اولان **غوطه** هر سکلی
صالفلد نهر صاله یانده بر شهردر و ناحیه سیله
 صقسن اوجاغندن اولان **صالفلد** هر سکلی

تره فورت و تفتاد ناحیه سیله صفت
 الکتور کند. اما طبرنگ ده اولان بعض بکرك
 علاقه لری بونلردر. شوارچنبورغ بکرك علاقه لری
 بونلردر. **رودولفشتاد** نهر صاله یاننده بر
 ایوشهدر و بکرك سرایلی اند و اردر **شوارچنبورغ**
 بر حصار در و اند دخی بکرك سرایلی واردر.
سوندرسبورگ نهر انستروده یقین غرافلک
 تحتیدر. **عرنشتاد** نهر کارا یاننده بر شهردر.
 مانسفلک غرافلک علاقه لری بودر. **مانسفلک**
 نهر و تر یاننده بر کوزل شهردر. **بورنشتاد**
 بر یوجک شهردر. **عرتز** نهر انستروت یاننده
 بر شهردر. **ایسلین** بر ایوشهدر. **لوترک**
 طوغدوغی و آلدوکی یریدر. **اشتولبرک** بکرك
 مانسفلک یاننده بر کوچک بکرك و مخصوص
 بکاری واردر. **هوشتین** بکركی آنهالت

حدودند در بوبکاک اطرافند کی ناحیه لر
 ایله براندنبورغ الکتور کند. **بخلنگ** بکركی
 آرفورت ایله غوطه اطرافند در و مقدما معین
 بکركی و ایریدی آنلر وفات اند کده قوئشولغند
 اولان و یماز و غوطه هر سکار مزبور بکركی
 آرا لند تقسیم اتد یار و حفسفلد و هو هتلو ه
 غرافلک دخی بر مقدارینی و یرد یار. اما طبرنگند
 اولان یکی سر بست شهر بونلردر. **میلخوزن**
 بر کوزل شهردر. **نوردخوزن** حرتش طاغله یقین
 بر شهردر. اما بالای طبرنگن یعنی بوک و نجه
 اوستادک ملکی دیمکه بونک علاقه لری طبرنگند
 اوتد بر و طاغند و هر برینه نجه خانه دیولر کن
 جمله سنه بالای دیولر بونلری ضبط ایدل و کیلی
 آکا بالو دیولر چوه چنا نام شهردر. **اوتور**. اما
لاونینج نهر البه ایله نهر اودر ارا سند در صاغ

طرفند شله زین و وصول طرفند مایزن
و اشاعید بوهمیا و یوقارید مارق براندنبورغ
متصله بوبکک اصلند بوهمیاد ایدی
اما **۱۰۴۷** سنه بوهمیا اختلاطی قوبد و کنده
بوبکک دخا طاعتند چقدی و لکن اول وقتند
صقسن الکتوری یوهان جورجیوس نجبه
چاسارک غیرتند اولمغله جوق زحمت دن
سکره مزبور لاوزنیچ بکلی ینه مطبع اندردی
امدی مزبور الکتور انلری اطاعته کتورنجبه دک
حوق مصرف ایتدوکنده اوتوری پراغ صلحنده
نجبه چاساری بوبکلی آکاترک ایلدی و حالا
مسفور صقسن الکتورک ضبط و تصرفند در
ولکن مذکور لاوزنیچ ایکی قسمه منقسمه زین
بوهمیا حدودند اولانه او بر لاوزنیچ یعنی یوقاریکی
لاوزنیچ دیلر و مارق براندنبورغ طرفند اولانه

نیدر لاوزنیچ یعنی اشاک لاوزنیچ دیلر اما
او بر لاوزنیچ یعنی یوقاریکی لاوزنیچ بتون
صقسن الکتورکده شهرلری بونلردر **باوچن**
نهر ایشپرا یاننده باش شهریدر و بیوجک و ایو
بنا اولمش و معور شهر در و ایچ حصاری وار
واها لیس قاتولق ولوتر اندر **۱۰۴۸** سنه بوشهرک
اوج ربی یانمشدر **کولبیچ** نهر نایتنه یاننده بر
بربیوجک و بول شهر در اولدخی مقدما یانغی
سبیلده یک خراب اولمش ایدی سکره دن ینه
جمله سی تعمیر اولندی **چیتاؤ** بوهمیا حدودند
نهر نایتنه یاننده بر بیوک و ایو بنا اولمش و معور
شهر در **لوتاؤ** چیتاؤ و باوچن آراسنده در
و ذکر اولنانلردن کوچکدر **لاوبن** شله زین
حدودند نهر قوایش یاننده بر ایو شهر در **قامنیچ**
مایزن طرفند بر اوردته شهر در **موشقاؤ** بر

کوچک شهر در وایح حصار و اردر هو بر سو
بر کوچک شهر و حصار در **مارینطال و مارینشتیان**
ایکسی عورت موناستیر در **ودخی کوپا و**
ویا و چین جوارند بر اوزون آکسوز پارچه
ولایت وارد اند بر اسکی قوم ساکنند که
آند و نند دیر بر بونار حالا اسکی و نند لسانل
تکلم ایدر و عجایب لباسی کیرلر **اما نیدر**
لاوز نیچ یعنی آشاک لاوز نیچ ایچند اولاد
شهر بونارد در **لبن نهر** اشپرا یانند بر
شهر در **غوبی نهر** نایره یانند بر کوزل شهر
فورست بر شهر **لقه** بر کوزل شهر **دوبریلوف**
بر حصار و ناحیه در **فینستروالد** بر اورته
شهر در **اشپرمبرک** بر شهر و هر سکا تختید
ذکر اولنادیدی شهر مرز بورغ هر سکا
قوتویچ شهر در **پشقاو** بر کوچک شهر

اشتورقاو بر ناحیه در **پایچ** قلعه در صومر قلند
بر کوچک شهر در بوزکرا اولنادیش شهر بر و سیما
قراکند **صوراو** بر کوزل شهر و بر منیچ
غرافکدر بر شهر **الاند سند** بتون یا منشد
صونسوالد نهر دو بر یانند بر کوچک شهر
و صولس قبیله سند بر یککدر **سنفتنبرک**
بر کوچک شهر و حصار در بر شهر و اطرافند
اولاد بعض بر لر صفتسن الکتر کدر **اما**
بوهیمیا یعنی چه قرا لکی نهر آلبه اطرافند
و نهر آلبه نک باشی دخی آنک ایچند در صول
طرفند فرانکن و او بر فالسه و صاع طرفند
شله زین و موراویه و یوقارید لاوز نیچ
و مایرنه و آشاغید باواریه و آسترلیخه
متصلند و اوج مشهور نهری وارد بری
نهر آلبه در صاغند آقرو بری نهر مولداوه

استرچ حدودند بوقارویه یلدوز طرفنه
آق بری نهر اگر در صولندن فرانکن ایچند
آق و بتون مملکت عظیم طاغریله احاطه
اولمشدر خصوصاً اوبر فالس حدودند اول
جه طاغرفتی بیوک طاغردر وکن مملکتک
ایجروسی غایت مبارکدر باخصوص اوزوم و بغداد
و چاودار و سایر ترکیه سی چوقدر و دخی بو
مملکتدر بر مخصوص لسان جاریدر که آقاچه دیلی
دیبلر بوسنه لساننه موافقتی وارد وکن
بعض پرلرده دخی نجه دیلی جاریدر و اهالیسی
جمله قاتولوغ یعنی پاپشطه در و بتون مملکت
نجه چاسارکدر و دخی بو مملکتک اسکی
زمانده اوز بش دائره سی و ارایدی صکره
ینه اوج دائره آقا ضم اولندی که جمله سی
اوز سکر دائره ایدر اما اسکی دائره لری بونلرد

اولکی براغ دائره سید مملکتک اورتیه سنده
ونهر مولداوه یاننده در شهر لری بونلرد **براغ**
نهر مولداوه یاننده باش شهریدر و مقدماقرالک
تحتی ایدی بر غایت بیوک شهردر و ممالک نجه ده
اول شهرک جمله سند بویوکدر زیرا آند
اوج بیوک شهر جمع اولمش بری اسکی شهر و بری
یک شهر و بری کوچک طرفیدر و ایکی متین ایچ
حصاری وارد بر برینه ویشغراد و برینه راجین
دیبلر و دخی بر بیوک ولادقه آند اوتور و مشهور
محل فنوندر و نیجه بیک طلبه فنون آند وارد که
جمله سی سربست در و دخی بو شهرده نهر مولداوه
اوز رنده بر بیوک و مزین طاش کوپرسی وارد که
دنیاده دکه مثلی اوله . **ایکینجی** راقونج دائره سید
براغک صولندن در شهر بودر **راقونج** نهر
نجه یاننده براورته شهردر اوجینی ارشالان

دایره سیدر نهر مولداوه نهر آلبه به دو کلدوک
برده در شهری بود **ایشالان** بر بوجک بود
دور دخی ساج دایره سیدر مایزنه حدودند
نهر اگر اطرافند در شهری بونلدر **ساج**
یا خود جیاتک نهر اگر یانده بر اوره شهر
قدان نهر اگر یانده بر کوزل بود **بشینی**
لیطمریچ دایره سیدر مایزنه و لاو زینچ
حدود لرنده نهر آلبه یانده در شهری بونلدر
لیطمریچ نهر آلبه یانده بر شهر **تیلچ** بر
شهر و مشهور ایلمج سوار در **عوسج** نهر
آلبه یانده بر کوجک شهر در **التیج** بونچل
دایره سیدر لاو زینچ و شله زین حدود لرنده
شهری بونلدر **بونچل** یکی شهر بر برده
برینه اسکی بونچل و برینه یکی بونچل دیرلر
فریدلاند و **طونناو** بوا یکی شهر و الدشتین

غرافلدر **نمس** و **برجندیک** کوجک بر لردر
یدخی کینغراج دایره سیدر شله زین حدودند
نهر آلبه اطرافند در شهری بونلدر **کینغراج**
نهر آلبه یانده بر اوشهر **یارو میچ** نهر
آلبه یانده بر اوره بود **حلمیچ** بر مستین
حصار در **ناخود** بر شهر و حصار در **ویفولومینی**
بکلدر که بر طلیان قبیله دند **سکزیج**
خودیم دایره سیدر موراوه حدودند
شهری بونلدر **خودیم** بر بوجک شهر
پاردو بیچ نهر آلبه یانده بر کوجک و لکن
متین شهر در **لیطومل** شهر و تراو تانستور
غرافلدر **طقوزیج** جاز لاو دایره سیدر اول
دخی صولند **موراوه** حدودند در شهری
بونلدر **جاز لاو** یک بیوک دکلدر **قشندیک**
بر کوجک بود لکن اطرافند کوزل معدنلری

وارد در **طیج برود** بر اورته یزد و او بنی بحیه
دایره سیدر استرچ حدودند نهر مولداوه
یابنده در شهرهای بونلرد در **بود وین** نهر
مولداوه یابنده بر ایو و متین شهر در **طایو**
بر شهر در و متین ایچ حصاری وارد در **طاین**
نهر مولداوه یابنده بر حصار در **اون برنجی**
قاو رچیم دایره سیدر براغه یقین و نهر
مولداوه یابنده در شهرهای بونلرد در **قاو رچیم**
بر بیوک و ایو بنا اولمش بر در **بمش برود** بر
کوچک بر در **بر اندایس** نهر البه یابنده بر ایو
حصار در **اون ایکنی** مولداوه دایره سیدر
براغک آلتند نهر مولداوه یابنده در شهر
یوقدر **اون اوچتی** پراهن دایره سیدر
باواریه حدودند نهر مولداوه یابنده در شهر
بونلرد در **پسک** بر ایچ بر در **قرو ملاو** بر متین

حصار

حصار در و آگنبرک غرافلده **اون دورجی**
بر کون دایره سیدر براغک آلتند نهر مولداوه نک
مولند در شهرهای بونلرد در **بر اونه** بر کوچک
بر در **قارلشتاین** بر متین حصار در و آند
بوهیمایعنی چه قرونه سی و چنتری محفوظند
اون **بشینی** پلزن دایره سیدر **اوبر فالس**
حدودند در شهرهای بودر **پلزن** بر بیوک
و متین شهر در **اما یکی** دایره لربونلرد راوکی
اگر دایره سیدر **قرا نکه** حدودند نهر اگر
یابنده در شهرهای بودر اگر نهر اگر یابنده بر
بر ایو بنا اولمش و متین شهر در و کوزل آکشی
صولی وارد در **ایکنی** آلتنوکن دایره سیدر
اگر نک یابنده در شهرهای بونلرد در **آلتنوکن**
بر اورته بودر **اشلا کوزد** بر شهر در **قارلشتاد**
بر کوچک شهر در و مشهور ایلیجه سی و ل **فالکناو**

بر شهر در و نو سنج غرافلدر **یا چسطل** یکی یوز
 بیل مقدم بر ایو کومش معدن آنده آچلمشدا اوچی
 غلاج داین سیدر شلرین حدودند در شهری
 بودر **غلاج** دیو طاعنه یقین نهر نایره یاننده
 بر ایو شهر و غرافلدر • **اما مور او** بکلکی
 بوهمیا و شله زین و استریخ و مجارک اورتیه سند
 و اورتیه سند نهر مور او آفرکه بتون ولایت
 آتاکوره تسمیه اولمشدر بودخی نجه چاسارکده
 و بوهمیا مملکتنه تابعدر و اها لیس قاتول
 یعنی پاپشته شهر ی بونلردر **اولنج** نهر مور او
 یاننده بر اورتیه و لکن باش شهریدر و ولادق سی
 وارد بر **برین** بر متین شهر در و متین ایچ حصاری
 وارد بر **غراد شقه** نهر مور او یاننده بر یوجک
 شهر در **چنائیم** استریخ حدودند بر شهر در
اغلاو بوهمیا حدودند بر معمور بودر **نقالا سبورغ**

استریخ حدودند بر شهر در • **التنج قسمر**
 نهر او در اطرافنده ممالک نجه نك ولايتلری
 بیان ایدر • **نهر او درک** باشی شله زین و مور او
 حدودند در و اوراد یلدوز طرفنه بلسط
 دکنه آفر آنک اطرافنده اولان ولايتلر بونلردر
شله زین هر سکلک **مارق براندنبورغ** و **پومرن**
 هر سکلک • **اما شله زین** هر سکلکی بوهمیا و له
 و مجار و لاو زینچ و مارق و مور او نك اورتیه سند
 و نهر او در اورتیه سند آفر بوهر سکلک بوهمیا
 مملکتنه تابع و نجه چاسارکدر و لکن براندنبورغ
 الکترک دخی آنده علاق سی وارد اها لیس
 لوتران و قاتولقد و دخی بوهر سکلک ایکی قسمه
 منقسمدر بری او بر شله زین یعنی یوقا یکی شلرین
 مور او و مجار طرفند اولان پارچه سیدر و بری
 نیده شله زین یعنی آساک شله زین که لاو زینچ

ومارق طرفند اولان پارچه سیدر **اما** یوقاری
 شلرین ایچند طقوز بکلی وارد **او** لکیمی
 تشن پرنجپاتیدر که له ایله مجار حدود لرنده
 نهر اودرک باشی اولدوکی یرده در و بوهیمانک
 خاص اولوب نجه چاسارک خبطند در شهرای
 بونلدر **تشن** نهر آیره یاننده بر اورت شهر
 وایچ حصاری وارد **آنکلسبرک** یا **بلونقه** مجار
 حدودند بر ایوبوغزد **ایکچی** تر و پاؤ
 پرنجپاتیدر که موراو حدودند در بودخی بوهیا
 خاصیدر و نجه چاسارک خبطند در شهرای
 بونلدر **تروپاؤ** نهر آیه یاننده بر شهر در اسک
 ایچ حصاری وارد **آنکلسبرک** بر شهر در بوشهر
 و اطرافند اولان بعض یرلر بیوک و نجه
 استاذ کدر **او** چخی **یا** کرندورف پرنجپاتیدر
 تر و پاؤ یاننده در و کوچکدر مقدا بر اندنورغ

۲۰۶
 اوچاغند بر بکک ایدی و لکن شدری نجه
 چاسارک خاصیدر شهر بودر **یا** کرندورف
 بر کوزل شهر در و ایوایچ حصاری وارد در دخی
 راتبور پرنجپاتیدر نهر اودر یاننده در و نجه
 چاسارک خاصیدر شهر بودر **راتبور** نهر اودر
 یاننده بر اورته شهر در و متین ایچ حصاری وارد
 بشخی **او** پکن پرنجپاتیدر که حدودند در
 و نجه چاسارک خاصیدر شهر بودر **او** پکن
 نهر اودر یاننده باش شهر در **التخی** غر و تقو
 پرنجپاتیدر بوهیا و موراو حدودند در بعضی
 آنی نایسه تسمیه ایدلر بوبکک بر سلاؤ
 ولادقه نکدر شهرای بونلدر **نایسه** بر کوزل
 شهر در و کاه کاه ولادقه آند اکلفور **غر و تقو**
 بر ایو شهر در **یدنجیسی** منشتر برک پرنجپاتیدر
 بوهیا حدودند در **۱۰۶۴** سنه بوبکک نجه

خاصی اولمق اوزم عاور شېرك غرافه ویرلری
 شهرلری بونلردر **میشتر برك** بر بوجك شهر
 و كوزل ایچ حصاری وارد **فرانكشتاین** بر
 مفرج یردر **سکرنجی** پلسته زعامتیدر
 تشن برنجیاتك یاننده در و پرمینچ غرافكده
 طقوزنجسی بایلق زعامتیدر او یان برنجیاتك
 ایچنده در و هنكل غرافكده **هه اما آشاک**
 شله زین ایچنده اود دورت بکلر وارد اۆلگی
 بر سالا و برنجیاتیدر شهرلری بونلردر **بر سالاو**
 نهر اودر یاننده بر بوجك و ایوبنا اولمش و زنکیان
 و معمور و باش شهریدر و محل فنوندر و بوجك
 ولادقسی وارد **نام سالاو** بر شهردر و متین
 ایچ حصاری وارد **ایکنجی** شوایدنچ برنجیاتك
 بوهمیا حدودند در و نجه خاصیدر شهرلری
 بونلردر **شوایدنچ** پك كوزل و متین و ایوبنا

اولمش شهردر **اشتر یغو** اولدخی بر كوزل یردر
غریشه بر رهبان ملكی در **لاند شهوت** بواور
 یردر **اوچنجیسی** یاوُر برنجیاتیدر بوهمیا
 و او بر لاو زینجه متصلدر و بوهمیا حدودند
 مشهور اولان دیو طاعیندر که آیدر حالا
 رینچال نامند بر دیو وارد بر بوجك
 دخی نجه چاسارك خاصیدر شهرلری بونلردر
 یاوُر بر كوزل شهردر **لمبرك** مقدما بر ایو شهر
 ایدی **هر شېرك** بر معمور شهردر و آثا یقین
 بر ایو ایلجه وارد **لیبنتال** بر كوجك یردر
غریفنبرك بر ایو شهردر **شمید برك** و **بوئجل**
 و **قیفر برك** كوجك یرلردر **غریفشتاین** بر ایو
 حصاردر و شافقوچ غرافكده دور دنجسی
 لیغنیچ برنجیاتیدر اودر ایله یاوُر برنجیاتك
 آراسنده در و نجه چاسارك در شهرلری بونلردر

ليغنيچ بر كوزل شهر در **غولدير ك** براورته يرد
و محل فنوندر **سنه ۹۶۳** سنه بو محل فنونك بر
ركتور يعني بيوك مديرس وفات اتمشدر اول
وقتد بتون شله زيت ^{يعني باوردر} هر سكلكنه بر طالب
بولماز ايش كه بو ركتورك اوجنده او قماش
اوله حتى دينلديكه جمله شاگردلري جمع
اولنسه لر تركلر يعني اهل اسلام مقابله سنه
بر بيوك عسكرا اولوردي **ولشتاد** بر كوچك
يردر بو شهر ك ياننده بش يوزيل مقدم
تاتارلر اوتوز بيك كافري بردن قيرمشار
بشخي بريغ هر سكلكنه نهر اودر ياننده
ونجه چاسار كنه شهرلري بونلردر **بريغ** نهر
اودر ياننده بر يك كوزل شهر و باش قلعه ك
اولاق اولدخي بر كوزل يردر **التبخي سي** اولس
برنجپا تيدر برسلاوه يقيندر و **ورتشبرك**

۴۰۸
سر سكلرك برد يزينكدر شهرلري بونلرد **اولس**
براورته شهر در **برنشتاد** بر كوچك شهر در
يوليوسبورغ بريكي شهر در **يدنجسي** و **ولاو**
برنجپا تيدر **ليغنيچك** ياننده و نهر اودرك
كنارنده در ونجه چاسارك خاصيدر شهرلري
بونلردر **ولاو** بطلق ايجنده برايو و متيد
شهر در و ابوايچ حصاري واردر **لوتوس** بر رهبانه
ملكدر **اشتيناو** بر كوزل يردر سكرنجي سي
غلوغو برنجپا تيدر له حدودند نهر اودر
ياننده در ونجه چاسارك خاصيدر شهرلري
بونلردر **غلوغو** برايو شهر و له حدودند
بر سر حد قلعه در **اشپروطو** براورته شهر ك
غرونبرك بر كوچك يردر طقوزنجسي صفاد
برنجپا تيدر ونجه چاسارك خاصي اولموز اوزر
لوتويچ غرافك ضبطند در شهرلري بونلرد

صَغَالَة برکوزل شهر در **پریبوس** نهر ناینه
 یاننده برابو پردر **اونجی** قروسنه برنجایتکه
 مارق حدودند در و پروسیا قراکله شهرای
 بونلردر **قروسن** نهر اودر یاننده برکوزل پردر
چلحو براورته پردر **همرفلد** بریوجک پردر
 اود برنجسی **وارتنبرک** زعامتیدر برسلاوگ
 یاننده در و مالچاند غرافکله اود ایکجسی
 میلچ زعامتیدر **وارتنبرک** یاننده در و دهنه
 غرافکله اود اوچجسی **تراکنبرک** زعامتیدر
 و **چفکد** غرافکله اود دوردجسی **باتو** زعامتیدر
 غلوغو برنجایتک ایچنده در و شونایح بارونکله
 اما مارق براندنبورغ **بکط** دگزک سمستند در
 صاغندله نهر اودر و هولندله نهر **آلبه**
 و یوقارید **پومرن** و **مکلنبورغ** متصلدر
 و آشغیده **شله زین** و **لاوینج** و **اوبر** مقسنه

۲۰۹
 و **مغذبورغ** متصلدر و **جله سی** پروسیا
 قراکله و اهاالینک اکثریسی کوتراند و لکن
 قرالی قلوین اولغله اهاالینک بعضیسی دخی
 قلویندر اما ذکر اولنان مارق براندنبورغ
 بش قسمدر **اولکسی** اسکی مارق در لیبورغ
 حدودند نهر **آلبه** یاننده در شهرای بونلردر
اشتندال نهر احث یاننده بریوجک شهرک
سلسودل لیبورغ حدودند ایک شهرک
 مرکب بر شهر در **غرده لکن** بک کوزل شهر در
طنکر مینده نهر **طنکر** یاننده براورته شهرک
راخوزله اولدخی اورته در **اوستربورغ** بریوجک
 پردر **وربن** نهر **هاول** نهر **آلبه** به دوکلوکی
 پردر بریوجک پردر **ایکجی سی** بریونچده
 مکلنبورغ حدودند نهر **آلبه** یاننده در شهرای
 بونلردر **یرلبرک** بیوجکله **هاولبرک** نهر **هاول**

ياننده بر او رته شهر در **و تسدوق** بر يوجك
 شهر در **و تسدوق** اشود ايله نعل قران
 آراسنده انده واقع اولن قتال سبيله زياده
 مشهور اولدى **قيرنج** بر آلق يرد **او چنجى**
 مِثْلُ مَارِقَ يعنى او رته مارق در او بر حفس
 حدودنده نهر آلبه ايله نهر او در آراسنده
 شهرلى بونلردر **برلين** نهر اشپل ياننده
 بريك بيوك شهر در زير باش شهر بر يرده
 و هر بر يسي ايو بنا اولمش شهر در بوشهر هم
 باش شهر يدر و هم بر وسيا قرالك تحتيدر
 و غايت معمور در بوشهر يقين لا نظير
 قرالك بر تفرج سراي وارد كه آكاشار لو تنبور
 ديرلر **براندنبورغ** اولدخى ايكى شهر در مركب
 بر شهر در برى اسكى براندنبورغ و برى يكي
 براندنبورغ بوايكيسنك آراسنده نهر هاو

۲۱۰
 آفر **فرانقفورت** نهر او در ياننده بر كوزل شهر و محل
 فوندر **اشپانداو** نهر اشپل ياننده بر كوجك
 و لكن ميتين يردر **اورا نينبورغ** نهر هاو ياننده
 پروسيا قرالك بر تفرج سراي يدر **پوتسدام** بر
 كوجك شهر در و قرالك آند سرايلى و باچه لى
 وارد **فريلين** نهر اين ياننده بر كوجك يردر
 و لكن **۱۰۸۷** آراسنده براندنبورغ الكتورى اشود
 قرالى آند يوزد و كند او توري مشهور اولمش
روپين ايكى شهر در يعنى اسكى روپين و يكي
 روپين **راتناو** نهر هاو ياننده بر كوزل شهر
 و ايو بو غزدر **برناو** بر كوجك يردر **لبوس** بر
 يوجك يردر و دورد خسى آفر مارق در شهرلى
 بونلردر **پوتزلو** بر كوك كنارنده باش شهر يدر
تمپلين بر يوجك شهر در **لوقينچ** بر كوجك
 شهر در و لكن بطريق اينجه بر مستات ايج

حصاری وارد که آنک سبیل بر سرحد قلعه نیک
برینه کچر **سوت** بر شهر و ایچ حصار در **اودر بونورغ**
نهر اودرک ایچند بر قلعه در **بشنجی** نایق مارق
یعنی یگی مارق در شهرای بونارد در **قسترین**
نهر و ارتقه نهر اودر دو کلدوکی یرده بن پک
متین قلعه در **درین** که حد و دند نهر و ارتقه
یانند بر متین قلعه در **اشتر نبرک** و **صونبورغ**
ایکی شهر و ناحیه در و مالطه بهلوانار کدر
لانسبرک بر اورتیه بر و بوغرد در **قسترینک**
و **برلینک** کوچک یرلدر **اما** پومرن هر سکاک
بلط دگزک کنارند در صاغ طرفند که مملکت
وصول طرفند مکلنبورغ و آشاغند مارق
براندنبورغ متصله بود کراولناد پومرن
هر سکاکر مقدمه براندنبورغ الکتریدل برکونا
ارت اخوت عقد ایستدیلر یعنی بر فوت اولوب

کندو کمزدن صکر سنه یغری مملکتوز
وارث اولوب ضبط و تعرض اتمیه دیدیلر و کک
مزبور براندنبورغ الکتریک بو خصوصه بحق
منعکس اولدی زینا جمهور نجه نیک اوتوزیل
قدر ممتد اولن بیوک استیلانیک اورتیه سنه
مسفور پومرن هر سکاکر وفات ایتمد و کلرنده
اشود قرالی مزبور پومرن هر سکاک یار یسینی
الرنده آلمش ایدی امدی وست قالد صلحد
صکر براندنبورغ الکتریک ایچق پومرن هر سکاک
نصفی ایله قناعت ایدوب نصفی اشود
قرالنه ترک ایلمک اقتضا اولدی و حالا اشود
ایله براندنبورغ آراسنده منقسمه امدی
اشود قرالک ضبطند اولان وور پومرن
یعنی ایلر و کی پومرن در که صولنده مکلنبورغ
حدودند نهر اودر دك اولان بارجه در

شهر ی بونلردر **اِشتَتیان** نهر اودر یاتندک باش
 شهید بر بیوک و کوزل و ز نکیه و متین بود
دام نهر اودر یقین بر شهر در **اقر موند** بر شهر
غرج مقدمه نهر اودر یاتندک بر متین حصار ایدی
 و لکن **مسقو** مسقو عسکری آن یقمشار
عنقلام بر کوزل شهر در **دمنین** مکلنبورغ
 حدودند بر شهر در **غوجقو** بر کوچک یردر
ولغست نهر ثانه یاتندک بر بیوک شهر در و متین
 ایچ حصاری وارد **مسقو** مسقو عسکری
 بوشهری دخی یغا ایدوب یا قدیلر **غریسوالده**
 بلط دکنه یقین بر بول شهر و محل فنوند
بارت بلط دکنه بر اورتیه شهر در **دامغرتن**
 و تر بزن **مکلنبورغ** حدودند ایکی بوغزد
اِشتَر الزوند بلط دکنه کنارند بر متین و بیوک
 تجارت شهید **روغیا** بلط دکنه بر کوزل

۲۱۲
 اطه در افک اوستندک بر کن نامند بر کوچک
 شهر وارد **اسدقم** اولدخی بر اطه در و آند
اسدقم نامند بر شهر در **ولین** اولدخی بر اطه
 و آند و لین نامند بر حصار وارد بر بوا یکی
 اطه نك التندک نهر اودر اقوب دکنه بکنر بر
 لمان وارد که آتایوک ایمان دیلر **اقا پروسیا**
 قرالک صیطنه اولان هینر پورمیه یعنی
 کبروکی پورمیه در که نهر اودر دل له حدودینه
 دکن اولان پارچه سیدر ایچند اولن شهر
 بونلرد **اِشتامغرد** بر بیوک و کوزل شهر
قامین بلط دکنه یقین بر شهر در **قولبرک**
 بلط دکنه کنارند بر متین تجارت شهر
بلغراد بر شهر و ایچ حصار و ناحیه در **قولین**
 بر اورتیه شهر و ایچ حصاری وارد **ریکنوالده**
 بر ایویر در **اِشتولین** مقدمه بر سربست شهر

ایدی **لاؤنبورغ** برزعامتده **بیطو** اولدخدیر
زعامتده و ایکسی دخی مقدماله قرالک ایدی
شهری برانده نبورغ اکتورکده. ممالک نجه
یونده تمام اولدی **هه فصل** بو فصل دتمارق
مملکتک بیاننده در. معلوم اوله که یلدوز
طرفنده اوج بیوک مملکت وارد بری دتمارق
وبری نوروغیا و بری اشود مملکتیده مقدما
بعض وقتلرده اوجیسی دخی برقرالک تصرفده
اولور ایش وکن شهری دتمارق ایله نوروکن
بردر و دتمارق قرالکده و اشود مملکتک بر
غری قرالی وارد بر بو مملکتلر بزدل اوراق
یلدوز طرفنده تابوزلودگنه دکده و آند
اوتوری بو طرفده اولی ممالکک صوقده
و محموللری آزد در و جمله اهالی لوترانده
امان دتمارق یا خود دانیای مملکتی یلدوز طرفنده

۴۱۳
و اکثریسی آطه لردر انجق برطرفی شلر و بیغ
هر سحکه متصله بو مملکت اوج قسم اوزده
بری بیوک آطه لر و بری کوچک آطه لر و بری
نصف آطه که آتاییتلاند دیرلر. **امابیوک** آطه لر
بونلردر **زآلاند** بر بیوک آطه در شهرلری
بونلردر **قوپنهایکن** باش شهریدر و دتمارق
قرالک تحتدر بر بیوک و متین شهر و محل فوند
و دکرک ایچنده در و **ایولمان** وارد بر قرالجهک
اسکی سرایلرینه **عمیلین** بورغ و یکی سرایلرینه
فریدر حسبورغ دیرلر بوشهرک قرشوند عمق
نامنده بر آطه واردر که بر آکسوز بوغز ایله
مزبور زآلاند آطه سندل ایرلمشده اول آطه
بنا اولنانه **قرستیانسهافن** دیرلر **۱۱۳۴** و **۱۱۳۵** سنده
قوپنهایکن شهرک اهالیسندل غایت چوف
طاعوندل قیرلمشده **رودشلد** بر مشهور

شهر در و دمنار قرا لرك دفن اولند قلوي يرك
 و ^{۱۰۶۸} **سنه** اشود ايله دمنارق آراسنده آنه
 مصلحه واقع اولمشدر **هَلَزَنغُون** بر شهر
 و **قرو ننبورغ** آنك يانده و سوند بوغزك
 كنارنده بنا اولمش قلعه در آما سوند بوغز
 قرو ننبورغ يانده بر ساعت قدر بقي بوغز
 بلكه دكزدن نجه دكره يعني ديش دكره كيرمك
 مراد ايدن كيمارك هر بر يسي مزبور بوغزدن كچك
 كرك بو كچن كيمارك كمر و كنلان دمنارق قراي
 اچون حساب سز مال تحصيل اولور زير بعض
 كونلرده برقاج يوز كي آنلان كچر **فريد حسيورغ**
 قرو ننبورغه يقين دمنارق قرا لك بر مزين و مشهور
 سراييدر **صوره** مقدمه بر مونا ستير ايدري شمدي
 آنلان بر غمناز يوم يعني مدرسه بنا اولمشدر
 يا كرسينورغ قرا لك بر تفرج سراييدر **كوكه** بلكه

دكرك يانده بر كوچك شهر در و بر كوچك يلمان
 واردر **ايكجي فون** آطه سيدر زالا نك يانده
 بر مفرج آطه در شهر ي بونلردر **اودنر** باش
 شهر يدير و آطه نك اورت سنده در **نيبورغ** بر
 متين شهر در و ايو يلمان واردر و دخی فون ايله
 يتلاندر آراسنده اولان بوغزه كوچك بلكه
 ديرلر و زالا نك ايله فون آراسنده كيه بوغزه
 بيوك بلكه ديرلر **اما كوچك آطه** لر بونلردر
لالاند و **فالسار و مونه** زالا نك التي يانده
 اوج آطه در **لانكلا ند** فون ايله زالا نك آراسنده
 براوزون آطه در **عرو** فون آطه نك التي يانده
 براطه در **صمضوه** اولدخی فونك اوستي يانده
 براطه در **عمق و صولتهولم** قونها كنك قوشونده
 ايلي آطه در **بودنهولم** صاغدن بلكه دكرك ايجنده
 براطه در **اما نصف آطه** اولن يتلاندر نجه كزيله

شاکر ق کورق ک آراسند در و آشاغید
 شلزو بیغ هر سکا که متصله و دورت آیالتی
 وارد بری عار هوس آیالتید صاغند شاکر ق
 کورق ک کنارند در شهری **عار هوس** در دکر ک
 کنارند بر بیوک شهر در و یک ایولمان وارد
 بوشه ک قارشوند یعنی یتلاند ایله اشود
 مملکت آراسند بر بیوک کورق و وارد در آتکا
 قودانه یا خود شاکر ق کورق دیلر و بری
 آل بورغ آیالتید یوقارید شاکر ق کورق زیله
 نجه دکر ک آراسند در شهری **آل بورغ** در نهر
 لغورت یانند بر بیوجک شهر در و بری و بورغ
 آیالتید اورتیه سند در شهری **و بورغ** در بر
 کوچک کولک کنارند بوشه در و دخی و بورغ
 ایله آل بورغ آیالتی آراسند اولان کورق
 سنوس لیمقوس یعنی لیمق کورق دیلر و بری

رین آیالتید شلزو بیغ حدودند و نجه دکر ک
 کنارند در شهر لری یونلر در **رین** شلزو بیغ
 حدودند و نجه دکر یقین بر شهر در و تجارتی
 جوقدر **قولدنگن** اولدخی شلزو بیغ حدودند
 و کوچک بلطه یقین بر شهر در و متین ایچ حصاری
 و بر بیوک و محفوظ لیمانی وارد در **۱۱۴۳** سند پای
 تحت اولن قوینها ک شهنده طاعون ظهور
 اندوکی و قد دغارق قرال مزبور قولدنگن شهر
 فرارایدوب آند مکات امشدر **فریدر خس** و طه
 کوچک بلطک کنارند بر متین یردر **فصل**
 بو فصل نور و ک یخود نور و غیا مملکتک
 بیانند در نور و غیا مملکتی دغارق دی یوقار و
 نجه دکر ایله اشود مملکتک آراسند در و یک
 اوزاق یلدوز طرفنه ممتد در حتی آشاغید
 قوینها ک شهنده قارشوند تا یوقارید لایلا ند

دورت یوز ساعت مقداریدر بومملکت دمنارق
سمتند معموریدر و لکن یوقا رید یلدوز طرفند
پک صوق و محصولات از اولغله اکثر سی خالی
و مجهولیدر و بومملکتند آنفع اولان بیوک
یا یالاردیر زیر اهر ییل حسابسز آغاچلر کسیلوب
فلمنک ولایتنه کوتور لر ودخی یالیلر غایت
چوق بالق اولنوب و خارجه اولان ولایتند
کوتورب آندله دخی هر سنه ده حاصلی چوقد
زیر بعض بالق وارد که غیری برلرده بولماز
الامکر نور و غیا یالیلرند انجور بولونور
اول بالغه نجه دیلنجه اشتوق فش دیرلر
ودخی ذکر اولنان نور و غیا ایکی قسمدر بری
نفس نور و غیا قرالکی و بری اطرافند اولان
آطه لر **اما** نفس نور و غیا ده یند آلتی آیالت
ولرد **ماؤلکی** باهوس آیالتیدر دمنارق قرشوند

۴۱۶
و شاکرق کور فرک کنارند در و اشود قرالکدر
شهری **باهوس** در برمتین قلعه دره **ایکخی**
آکرهوس آیالتیدر باهوسک یانند در بوایالت
وسایر آیالتلر جمله سی دمنارق قرالکدر شهرلری
بولرد **آکرهوس** بر حصار در **اوپسلو** یا خود
عفسا و بر شهریدر و بتون یاغشدر و انک یانند
یک یبنا اولمش شهر قریستیانادیرلر دمنارق
قرالک و کیلی آندله اوتور **فریدر جشتاد** بر یکی
بنا اولمش شهر **اوجینی** بکرکنهوس آیالتیدر
نجه دکرک کنارند در شهری **توک** در بو شهر
بتون مملکتک باش شهریدر و تجارتی غایت
چوقد **دور دنجی** اشتا و انکر آیالتیدر شاکرق
کور فرک اغزند اولن بوجاغند در شهری
اشتا و انکر در نجه دکرک کنارند براورته
شهر **یشی** در و نتهیم آیالتیدر یوقا رویه

۲۱۷
نچه دکن کنا رنده در شهر لری بونلرد **در ونشهم**
بر مشهور تجارت شهریدر و ابولیمان وارد
وبویوک ولادقه آند او تور **مالشتروم** شهر
در ونشهم دله یوقارویه دکن کنا رنده بر پیوک
جود آب در که آنک جرمی یکر می دورت ساعت
مقداریدر و آکایقین کلن کیمیلری یودار **التخی**
وارد هوس ایالتیدر تا یوقاریده یلدوز بورونه
دکین در شهری بودر **وارد هوس** بوزلو دکنه
براسکی حصارودر بواطرافلرده اولن ولایت
دخی لاپلانده دیرلر و اها لیسنه لاپتن یا خود
فتن دیرلر و بوسمتلرده غایت صوقدر ذیل
آلی ای متوالیا قیش اولور **اما** نوروغیانک
اطرافند اولان آطه لر بونلرد **ایسلاند** یا
خود ایسلاند آطه سی یعنی بوز آطه دیمکه
بواطه تا یوقاریده یلدوز طرفنه اسقوجیه نک

قرشوند در و اوزنلخی ایکی یوز ساعت قدر
ودنمارق قراکندر و آنک وکیل مر بور آطه ده
او تور و لکن بواطه نک حاصلی بک آذر شهر لری
بونلرد **شالوت** باش شهریدر **بالشتاد** حصار
وقراک وکیل اند او تور **هقلا** بر مشهور
آشلو طاعنه بوند نجب اولنا جوق بودر که
بواطه ابراق دکن ایچنده یا لکن غیر متصل اولن
بوزک کثرتند بوز آطه تسمیه اولنسی برله
حق تعالی صوقک ضدی اولن حرارتی و صویک
ضدی اولن آشی ایجاد ایدوب بوزلک و صولک
اورته سند بر عظیم آشلو طاعنی خلق ایلدی
ماگراوی آطه سی و از هوسک اوستی یاننده
بواطه بر بوره وارد که آکا یلدوز بورونی دیرلر
سوروی دخی آشاغه بر آطه در و دخی بواطه لرد
ماعدانوروغیا اطرفند غایت جوق آطه لروارد

ولكن ایچنده ضبط اولنا جق نسنه یوقدر
فصل بو فصل ایشود مملکتک بیاتنه ده
بونل اقدم ذکر اولنان بکط دگزدن ولایتار
آراسنه ایکی بیوک کورقز کیور بری مشرق
طرفنه که آکا سینوس فینقوس یعنی فنییه
کورقزی دیلر و بری یلدوز طرفنه که آکا
سینوس بوتنقوس یعنی بوتنییه کورقزی دیلر
امدی بوا یکی کورقزک اطرافنده اولان ولایتارک
جمله سنه ایشود مملکتی دیلر بومملکت دخی
غایت صوقدر خصوصاً یلدوز طرفنده اولان
زیاده سیله صوقدر و محصولاته آذر و توی
دخی آذر و لکن بک کوزل باقر معدنلری وارک
و دمنارقه یقین اولن ولایتارک اها لیسى آدبلو
و تربیه اولمشدر اما یورید لایلانده یقین
اولنار تربیتسز و یاوزدر اما بتون ایشود

۴۱۸
مملکتی آلتی قسم در **اولکی** نفس اشرود در بوتنییه
کورقزک صولنده در و آنک ایچنده یننه بشکوک
آبالتار واردر **بری** اوپلاندا ایاالتیدر شهرلری
بونلدر **ایشتوقرولم** ایشود مملکتک باش شهریک
و قرالک تختدر و عظیم تجارت شهریدر و ابو
لیمانه واردر بوشهرک اطرافنده قتی بیوک قیبلر
واردر حتی دکن ایچنده دخی چوقدر آنلار اوتوی
بعض یرلده کمیلر ایچول بک خوفلی در **اوبصل**
بک اسکی شهردر و متین ایچ حصاری واردر
و محل فنونلدر بوشهرده ایشود قرالکر قرونه
طاقیلور **۱۱۴** سنه بوشهر بتون یا نمش ایدی
صکره یننه تعمیر اولندی **علائندیا** ایشتوقرولم
شهرک قرشوسنده برآمله در **بری** سوده مانالاند
آبالتیدر اوپلانک التنددر شهرلری بونلدر
نیکینغ بر شهردر و اسکی ایچ حصاری و لیمانی

وارد در **غریب شهر** و لم بر حصار در **بری** و ستر
مانا لاند آیا لتیدر او پلانک پانده در شهری
بونلرد در **عرونی** یا خود و ستر آژ بر بیوجک
شهر در **عروغ** بر کوزل شهر در **کنغسار**
اشتوقه و لم شهر نده او توز آلی ساعت مکلار
کولک کنارنده آغاجده بنا اولمش اشود قراک
بر تفرج سراپیدر **بری** نریچیا آیا لتیدر پک
کوچکدر شهری بودر **اور بر** بر اوزون آکسوز
شهر **بری** داله قارلیا آیا لتیدر نور و غیا
حدود نده بر بیوجک پارچه ولایتدر شهری
بودر **فالون** بر بیوک شهر در **ایکخی سی**
غوطا لاند در بلط دگزایله شاکرق کورقک
آراسنده و دغمارقک قرشوسنده در بوشول
ولایتدر که مولد عیسی م تاریخیچه دورت یوز
سنه لرنده غوطی قومی خروج ایدوب فرانجه

۴۱۹
واسپانیه مملکتلرینه کوروب خراب اتمشار
ایدی بو مذکور غوطا لاند ایچنده اوج آیالتی
وارد در **بری** اوست غوطا لاند یعنی مشرق طرفده
اولان غوطا لاند در صاغنده بلط دگزک کنارنده
شهری بونلرد در **نور کینغ** بلط دگزک کنارنده باش
شهریدر و بیوک و تجارت شهریدر **اشتکیورغ**
بر منهدم حصار در **لشکینغ** پک بیوک دکلر
بو اوج یرک اطرافنه نفس اوست غوطا لاند دیر
قلمار بر متین شهر و ایولیماندر **ینکینغ** و تر
کولک کنارنده بر بیوجک شهر در **وکیسیو** بر
کوچک شهر در **وسترو** بلط دگزک کنارنده
بر شهر و لیماندر **برومزه برو** قلمار یقین بر
شهر در ذکر اولنان بش شهرک اطرافنه
اشمالا لاند دیر **اولاندیا** قلمارک قرشوسنده
بر آطه در آنک اوستنده ایکی متین حصار

۲۲۰
وارد بر برینه بورقھولم و برینه اوستتای دیر
وبری وست غوطلاند یعنی مغرب طرفه اول
غوطلاند در صولندک شاکرف کورقک کنارند
شهری بونلدر **غوتنبورغ** شاکرف کورقک
کنارند بر بیک شهر و باش قلعه در **السبورغ**
دکز کنارند بر حصار در بویکی شرک اطرافه
وست غوتن دیرلر **فلپشتاد** بر یکی بنا اولمش
وینه خراب اولمش شهر در **قارلشتاد** و نرکوله
یقین بر شهر در بویکی شرک اطرافه ورمالاند
دیرلر **دالبورغ** بر کوچک شهر در اطرافه دالیا
دیرلر **وبری** سودر غوطلاند یعنی لودس طرفه
اولان غوطلاند در آساعیده بکط دکرک
کنارند در شهری بونلدر **هلمشتاد** باش
شهریدر **لاهورم** بر شهر و ایچ حصار و لیماند
وآربورغ اولدخی بر شهر و ایچ حصار و لیماند

بواوج شرک اطرافه حالاند دیرلر **لوندک** بر
بیوجک شهر و محل فتوندلر **لانسقرون** سوند
بوغزک کنارند بر کوچک و لکن یک مین شهر
مالموئی دکز کنارند بر مین بر در وایو لیمان
وارد در **هلتزغیبورغ** سوند بوغزک کنارند بر
مین شهر و ایچ حصار و لیماند دکر اولند
شرک اطرافه شون دیرلر **قرستیانوپول** بر
شهر در **قارلسقرون** بر شهر وایو لیماند وایو
حاله در **قرستیانشتاد** بر کوزل شهر در **لانسقرون**
دماورع عسکری بو شهر دك کلمش ایدی حکم ینه
رجوع ایتدی **قارلسهافن** بر شهر وایو لیماند
بود ورت یرک اطرافه بلیکنک دیرلر **اوچنچی**
نورم لاند در نوروغیا ایله بو تئیه کورقک
آراسند بر بیک پارچه وایتدر شهری بونلدر
کوالیا بر بیوجک شهر و تجارتی جوقدر **قیفریک**

بركوجك شهر در بوايكي شرک اطرافنه کستريچيا
ديزلر **هذوقسوالد** براورته شهر در و اطرافنه
کلزنگن ديزلر **مدلياريا** بر ناحيه در شهري يوقد
يمتلانند نور و غياحد و دند بر ناحيه در آنک
دخی شهري يوقدر **هرنوزاند** براورته شهر در
و اطرافنه عنکرمانلانند ديزلر **طورنه** بر شهر در
و اطرافنه بوتنيا ديزلر **ودخی** لا پلانند ديزلر بر
ولايت وارد که نور دلانند دن يوقارويه بلد
طرفنه و نور و غياحد و دند بر بيوک همکند
وياوز و يياني اها ليسی وارد و اشود قرالکد
وايچنده اولان بش نهر کوره يينه بش قسم اوزده
اولکی **اومه لا پمارق** در نهر اومه اطرافنه اولانند
ايکني **پته لا پمارق** در نهر پته اطرافنه اولانند
اوجي **لوله لا پمارق** در نهر لوله اطرافنه اولانند
دوردي **طورنه لا پمارق** در نهر طورنه اطرافنه اولانند

بشي **کيچي لا پمارق** در نهر کيچي اطرافنه اولانند
بو ذکر اولناده لا پلانند دن ماعدا دخی ايکي لا پلانند
وارد و نيز بوتنيه کور فرزند يوقارويه تابوزلو
دکزه دک جمله سنه لا پلانند ديزلر و لکن صاحب
اوج کمسنه اولمغله اوجه تقسيم اولمق اقتضا
ايدر حوکنده اولن اشود قرالکدر که **بوراده**
ذکر اولندی آکا اشود لا پلانندی ديزلر و صاغنده
اولان مقوکدر که مقوفصلنده ذکر اولنسه
کرکدر آکا مقولا پلانندی ديزلر و يوقارويه اولن
دنمارق قرالکدر که يوقارويه نور و غيا فصلنده
بر آن آکا اشارت اولمشد آکا دنمارق لا پلانندی
ديزلر و بواوج قسمده اها ليسی آن اولمغله
سباعي غایت چوقدر **دوردي کيچي** فينلانند
بوتنيه کور فرزند صاغنده مقوحد و دند که
واها ليسی وارد که صوغه و غري زحمت و مشقت

۲۲۲
بك طيانور واندله اوتورى سفاچيونه مناسب
قومدر شمدى مزبور فينلانك اكريسى
خصوصا بيط دترك كنارنده اولان مسقوك
النده در شهرى بونلردر **آبۇ باش** شهيدى ومحل
فونلدر **۱۱۲۵** سنده مسقوبوشهرى اشود الندى
المشدر **بىرنبورغ** بوايو شهردر بوايكى شهرى اطرافنه
نفس فينلانك حكوماتى دىر **قيانبورغ** برىوچك
شهردر اطرافنه قيانبا دىر **صقصولقسيا** كولر
وبطقاليله طوب طلو بر ناحيه در و همچ بر شهرى
بو قدر **تاوشتووش** بطقال اراسنده بر شهردر
واطرافنه تاوشتيادىر **رازبورغ** بر كوچك
بردر و لكن ايو ليمان واردر **هائزغفور** بك
كوچكدر لكن آنك دخی ايو ليمان واردر بوايكى
برك اطرافنه نيالانك دىر **ويبورغ** برىوچك
شهردر و بك متين ايج حصارى واردر بوشهرى

مسقوجوق كره محاصره ايدوب عاقبت **۱۱۲۶** سنده
آن فتح المشدر **قرويه شلوش** دترك ايجده مسقوك
بر قلعه در بوايكى شهرى اطرافنه قارليادىر
كجرولم بر بك متين حصاردر **۱۱۲۷** سنده مسقو
آنى المشدر **بشجي سي** انكرمانلانك در فتيه كورفر
ايله لادوغه كورفر اراسنده در ومسقوكدر
شهرى بونلردر **نوتبورغ** مسقوديلنجه اورشقه
دىر لادوغه كورفر كنارنده باش قلعه در
مقدما طقساييل قدر اشود الندى ايدى شمدى
مسقوكدر **ايوانوغورود** ليغالانكده كى ناروه
شهرى قرشوند بر متين حصاردر ومسقوكدر
نيترشانس بيط دترك كنارنده بر متين بردر
اولدخى مسقوكدر **پترسبورغ** مسقوجارى يكى
بنا ايلدوى بر قلعه و تجارت شهرىدر و هر كوله
زياده معمور اويور زير بعض وقتلرده مسقو

چاری بنفسه آند اکلور **التنجی** لیفلاند در
 فنیه کور فرایله له مملکتک اراسنده در اولدی
 مسقوکلر شهرلری بونلردر **کول** فنیه کور فرک
 یاننده بر بویک وزنکیان تجارت شهریدر **ناروه** بر متین
 شهر در وایح حصاری وارد در **دریت** بر شهر در
پرنایو بر کوچک و لکن متین شهر و محل فنوندر
 و ایو لیمایه وارد در **فلین** بر شهر و حصار در **وینشنای**
 بطلاق ایچنده بر متین حصار در **اوزل** و **طغهو**
 فنیه کور فرک ایچنده ایکی آطه در **ریغه** نهر
 دونه کنارنده باش شهریدر بر بویک و متین وزنکیان
 تجارت یریدر **ککله** سنه مسقوبو شهری محاصره
 ایدوب اها لیسکی آچلقدن و کمی طاعونده هلاک
 اولدقدن صکره آنی فتح اتمشدر **وونه موندک** نهر
 دونه کور فرقه دوکلدوکی یرده کور فرقه یقین بر متین
 قلعه در ایو لیمایه وارد در بو قلعه نك احوالی ریغه

شهرک احوالی کبیده **روکنهوزن** نهر دونه یاننده
 بر قلعه در **دو نبورخ** نهر دونه یاننده بر شهر در
 وایح حصاری وارد در ذکر اولنان شهرک جمله سی
 مسقوکلر **فصل** بو فصل بولکن یاخود بولونیا
 یعنی له مملکتک بیاننده در بو مملکت نجه به
 کوره مشرق طرفنه دوشر صاغدن مسقوب و صولند
 شله زینه و یوفارید پر و سیاق و قور لاند و آشغیده
 تجار و آردل و افلیح و کوچک تاتار لغه متصلدا
 او یله اولدقدن له مملکتک ایکی طرفنده ایو و ایکی
 طرفنده یاوز قوکشولری وارد در مثلاً ترکلو و تاتارلر
 و قوزقار و مسقوکرکی و دخی له مملکتک دورت
 مشهور نهر وارد در بری **ویقش** نهریدر موراوه دن
 له و پر و سیاقشوری آقوب بلط دگره دوکلور و بری
نیستار یعنی طور له نهریدر آشغیده افلیح ایله له
 اراسنده قره دکره آق و بری **نیپر** نهریدر مسقوب

چقوب يلدوز طرفند لودس طرفنه قره دگنه
آق و بری دونه يا خود دوينه نهر يدي بوقايد
قورلاند ايله ليفلاندا آراسند بکط دگنه آق
ودخی مزبور له مملکتی غایت مبارک مملکتد زيل
هر دور لوشنه آند ز ياده سيله اولور خصوصا
له بغدادی وله بارکیرلر وله اوکوزلر وله بالی
وامثالی بک مشهوردر و ولايتی بک معمور
وبکاری قتی چوقدر ونجه وپروسیا سمبلرند
اولر اهالیسی آدبلو و تربیت اولمش قومدر و باش
ملتاری قاتولق در زیرا اهالینک اکثری آنک اوزره
ولکن بعض برلده غیری ملتاردخی مثلا لوترک
و قلوین و شقسه و غرق یعنی اوروم و جهود
وترکله یعنی اهل اسلام و غیره بولند و کند ماعد کند
شریعت یا خود قانونلرینه کوره عبادتلرینی یا خود
عادتلرینی اجرائتمکه رخصت واردر و دخی له

مملکت

مملکتک ایکی قسمی واردر بری نفس له مملکتی که
بجار ونجه و عثمانلی حدودند در و بری لتاوت
بیوک هر سکلکی که مسقو حدودند در مقدما
بو ایکی قسمند هر برینک باشجه صاحبسی و ایل
شهری ایسه ایکی دخی بر قرالکدر که منقس
الکتوریدر اما نفس له قرالک ینه اوج بیوک
قسمه منقسمدر بری بولونیا منور یعنی کوچک
له در که شله زین حدودند در و بری بولونیا
مایور یعنی بیوک له در که پروسیا حدودند در
و بری روسیایر بر یعنی کوچک یا خود قزل روسید
بجار و عثمانلی حدودند در اما کوچک له ایچنده
اوج بیوچک پالاتات یعنی وویوده لکی واردر
اولکسی قراقو پالاتات یعنی وویوده لکیدر که
اوبر شله زینه متصلدر شهرای بونارد در قراقو
بتون مملکتک باش شهریدر بیوک و متین ایچ حصار

ایله محفوظ بر شهر و محل فنوندر و اطرافند کوز
توز معدنلری وارد **۱۱۶** **سند** اشود قرالی بو
شهری بر مدت ضبط اتمش ایدی **لانسقرون** که ده
زیاده متین اولن قلعه لک بریدر **ایکینچی**
سندومیر پالاتنایدن شهر و یقسل یاننده
شهری بونلرد **سندومیر** شهر و یقسل یاننده
بر یوکسک برده بر شهر و متین ایچ حصاری وار
رافو بر شهر **بنسقو** یا خود پنجو بر شهر
آنک یاننده اشود قرالی جنک ایدوب بوز مشد
اوچینچی **لوبلین** پالاتنایدن اولدخی شهر و یقسل
یاننده در شهر بونلرد **لوبلین** بطقارک
آراسند بر بوک و معمور و زنکی تجارت شهر
آما بوک که بر سیاحدودند اولدخی اوج
قسمه منقسمدر **اولکی** نفس بوک له در آنک
ایچنده ینه بش پالاتنات یعنی و یوده لکی وار

بری بوز پالاتنایدن شهری بودر **بوز** نهر
وارته یاننده پک کوزل و طاشد بنا اولمش
شهر و ایو بنا اولمش ایچ حصاری وارد
بو شهر کچن استیلاده کاه اشودک اند و کاه
لهک اند اولور ایش **وبری** قالش پالاتنایدن
شهری بودر **کنه زن** بوک لهک باش شهر
و ولادقسی وارد و له مملکتند اولن شهر
جمله سند اسکدر **وبری** سرادین پالاتنایدن
شهر بونلرد **سراد** بر اورته شهر **پتوقو**
شول یردر که مقدما له قرالرانده اختیار اولور
وبری **لنجج** پالاتنایدن شهری بودر **لنجج** بر
شهر و ایچ حصاری وارد **وبری** **راو** پالاتنایدن
شهری بودر **راو** ابر کوچک و الحق بنا اولمش
ایکینچی **مستو** یادر و یقسل نهرک اطرافند
و بر سیاحدودند در آنک دخی ایکی پالاتناتی یعنی

وونوده لکی وارد **بری** نفس مصتوی به پالاتناید
 شهرای بونارد **وارشاو** یا خود وارصو نهر
 و یقتل یانده باش شهری وله قراک تختیده
 بوشهرده بر ساعت بر صحر وارد که آنده یگی
 قراکری اختیار اید **نکالنه** سنده کرک طاعون
 و کرک یانغی بوشهری پک خراب اتمش ایدی
وله نووه شهر وارشاو یقین قراک بر مفرج
 تفرج یرید که یوهان نام بر قراک مخصوص
 کنری ایچون آنی بنا ایلمشده و بوکاله اها لیس
 ابتدادده رضا و یرمیور لرایدی زیر اسکی قانونلری
 قراک مخصوص هیچ بر نسنه سی اولمیه و بر عجایب
 شی در که مزبور قراک تفرج و صفا اتمک ایچون
 بوسرایلی بنا اتمش ایکن اوراده جانی تسلیم
 اتمشده **بلوچقو** بر ولادقه لکدر **دوبرچین** یا
 دوبرین بر بوجک شهر **بری** بود لاکیا

پالاتناید لکن خرطه ده بیلسق یاز شهرای
 بونارد **بیلسق** آغا چله بنا اولمش بر بیک
 شهر **دروغچین** بر شهر **اوچچی** قویاویه
 اولدخی نهر و یقتل و پروسیا حد و دنده در آنک
 دخی ایکی پالاتنای وارد **بری** بر زستی پالاتناید
 شهرای بونارد **بر زستی** بر کوچک و لکن متین
 بر **ولادیسلاو** بر او بر شهر و ایچ حصاری
 وارد و ولادقه آنده او تور **قروشوق** بر کولک
 کنارنده کوچک شهر **پیاستوس** نام کمسنه که
 آنک سلسله سنده چوق قراک و بکلر اولمش
 بوشهرک همان بر بر لونی ایدی و دخی بوشهر
 یقین بر ساری وارد که آنده پوپیه لوس نامنده
 بر قراک **مچنار** میشارد **بری** اینو لوج
 پالاتناید و شهر **اینو لوج** در غیری یوقد
اما کوچک یا خود قزل روسیا مجار و اردل

و عثمانلی حدودند در بونی کوچک یا خود قزل
روسیا شنبه اتمه لری مسقونک آراسند
تفریق ایچون در زینر اسقوه بیوک یا خود قره
روسیا دیرلر و مزبور کوچک روسیانکینه
دورق قسیمی وارد **اولکی سی** نفس کوچک روسیاد
آردل و مجار حدودند در واوج پالاتناج
یعنی وویوده لکی وارد **بری** کوو پالاتناج
شهرلری بونارد در **لوو** باش شهریدر و برایج
حصاری شهر ایچنده وارد وبری طشه سند
وارد بوبر عظیم و متین و معمور شهر و غا
جوق تجارتی وارد و هر دور لو ملتانده ساکنند
۱۱۶ سند بوشهری اشود قرالی یوریش ایله
آلوب جوق خزرلر ایرشدر مشایدی **بره مسیل**
اولدخی بر بیوک و کوزل شهردر و بر ولادقه آند
او تور **حالیج** نهر طوزله یاننده بر شهر

۲۲۷
یا وورق و چولقو ایکی مفرخ برلدر بعض وقتلر
له قرالی آند اکلنور و بری **بلج** پالاتناجدر شهرلری
بونارد در **بلج** اغاچدله بنا اولمش بر بول شهردر
زامو نیجه یکی طرز اوزر بنا اولمش قلعه
و بری کلم پالاتناجدر شهری بود **کلم** بر بیوک
شهردر و ولادقه سی وارد ایکنجی سی و لهینجی
ولایتدر دخی صاغند در بوکوزل ولایت تاتارلر
وقوز آقاردن پک خراب اولمشدی شهرلری
بونارد در **لوقو** باش شهریدر و ایچ حصاری وار
و غایت جوق جهود آند ساکنند **او جینی سی**
بود ولایت ولایتدر نهر طوزله یاننده و افلیج
حدودند در شهری بود **قامنیجه** بر ایو و پک
متین طاغستان و سرحد قلعه در **۱۰۸۳** سند
عثمانلی بوشهری فتح اتمشدر و **۱۱۱۰** سند واقع
اولر قارلوجه مصالحه سندینه له قراله رخ

اولم شده حکایت اولنور که **سنة** سنده ال
عثمان پادشاهلرنده سلطان عثمان قانینجه
قلعه سینه نظر ایدوک وقتده سوال ایدوک
بو قلعه عکیم اولقدر متین بنا ایلمشدر دیک
بری جواب ویروب الله دیدی پادشاه دخی
او یله اولدقده الله دخی آنی فتح ایلسوبه دیدی
دوردنجه اقراین مملکتیده نهر نیپرک ایکی
طرفنده برکوزل ویوک پارچه ولایتده وایکی
بیوک پالاتنای واردی بری قیو پالاتنایدی
مسقود دنده در بری برسالا و پالاتنای
بود ولیه حدودنده ککن مزبور اقراین
ولایتی سرحدلرده واقع اولدوکنده اوتوی
کچن استیلالرده کرک مسقودن و کرک قوزاق
تاتارلردن چوقا خنر کورمشدر و حالابر بیوک
قطعه مسقوک و قوزاقلرک خنطلرنده د

۲۲۸
اماله قرالک خنطنده اولن شهر بونلردر **برسالا**
نهر بوغ یاننده برمتین یردر **بیالوجرقو** قلعه د
نوکنغبول برشهر در و بونلرک اطرافنده اولن
یرلر دخی له قرالکدر اما مسقوک خنطنده
اولن بونلردر **قیو** نهر نیپر یاننده برشهر
وولادقه سی واردی و محل فنوندر و متین ایچ
قلعه سی واردی بوشهر و نهر نیپرک اوتده
طرفنده اولن یرلر مسقوکدر اما قوزاقلرک
خنطنده اولن شهر بونلردر **باتورین** نهر
دچنه یاننده قوزاق خانک تختیده چرقسبی
نهر نیپر یاننده بر ایو قلعه در **قدق** اولدخی
نهر نیپر یاننده بر قلعه در **تشمرو** اولدخی
نهر نیپر یاننده بر قلعه در **بلطایه** نهر نیپرک
اوتده طرفنده بر قلعه در **الک** سنده اشود قرالک
بیوک بوز خنلکندن برو مشهور اولمشدر و

ونهر نیپر قریه دکنه دوکله وکی بره یقایه نهر
نیپرک ایچنده اولان آطه لر دخی قوزاقلر کله
اما قوزاقلر نه قومدر و کیمه تابعدر کله جک
فصله بیان اولسه کرکدر **آما لیتاوت**
یاخود لیتاوتیه بیوک هر سکلک مسقوت
حدودنده در اولدخی اوج قسمة منقسمدر
اولکی سی نفس لیتاوت در آنک دخی اوج پالاتنا
واردر بری و لئاو پالاتنا تیدر شهر ی بود
ولئاو یاخود و لئاو بتوبه لیتاوتینک باش شهرید
و بیوک و معموردر و لکن اولرک اکثریسی آغاچدند
بو شهرده بر عجب سننه واردر که هر هفته ده
اوج کون تعظیم اولنور زینا اهل اسلام جمعه
کوننه و یهودیلر جمعه ایرته سنه و نصاری
بازار کونته تعظیم ایدر **لر وری** تروقد پالاتنا
تیدر شهر ی بونلدر **ترو قو** بر شهر در و میان

۴۴۹
ایچ حصاری واردر **غرو د نو** بر شهر در و کوزل
ایچ حصاری واردر و بری بر شیبی و یاخود
پوله زیا پالاتنا تیدر شهر ی بودر **بر شیبی** یا
خود بر شیبیا بر ایویردر **ایکنجی سی** لیتاوت و روبا
یاخود بیاض روسیادر ایکنده آلتی پالاتنا
واردر بری **نو و غرو د ک** پالاتنا تیدر شهر ی
بودر **نو و غرو د ک** بر بیوجک شهر در و بری
مینشقیه پالاتنا تیدر شهر ی بودر **مینشوق**
بر آچو یردر اگر که خرطه ده بیوک تصویر
اولند یسه و بری میچسلاو پالاتنا تیدر
شهر ی بونلدر **میچسلاو** بر متیان قلعه ده
موهلو بر بیوک و معمور شهر در سنه سده
مسقودن اخراق اولمشدر **هولوچین** و **لزنو**
اولکیسه اشود آند غالب اولد و کندل مشهور
اولدی و ایکنجی اشود آند بوزلد و کندل مشهور

اولشده وبری و تپسقیه بالاتنايتد
 شهرای بونلدر **و تپسقیه** نهر دونه يانده
 بر شهر در و متين ايچ حصاری واردر **براسلاو**
 قولاند حدودنه بر بيوك پرده وبری بولو چقيک
 بالاتنايتد شهری بودر **بولوچ** نهر دونه يانده
 بر متين قلعه در و ايکی ايچ حصاری واردر
 وبری اسمولنسکو بالاتنايتد شهری بودر
اسمولنسکو بر يك ايو قلعه در بودر اولنان
 بالاتنايت اصلند له قراک ايدی کور شمدی
 مسقوکه **اوچي** صموغچيادر پروسيا
 ايله قولاندک آراسنده تا بکط دکره دک بر
 پارچه ولايتد شهرای بونلدر **روزيته**
 بر کوچک شهر در **مدنيق** اولدخی کوچک در
پيرجه يا خود پيرس قولاند حدودنه بر
 بر شهر در **الحاق** ودخی پروسيا و قولاند

مملکتاری له خرطه لرت اکثرند نقش اولنوب
 وله قراک آنک بعض علاقہ لری اولدوکنده
 او توری مزبور ايکی مملکت دخی باشقه فصلان
 ذکر اولميوپ له مملکتک فصلنه الحاق
 اولنديار آمدی پروسيا مملکتی نهر و يقسل
 بلط دکره دوکلدوی پرده در و نهر و يقسلک
 اطرافند اولان له قراکدر و پروسيا بولونقه
 يعنی له پروسيا تسميه اولنور و اما نهر بر کل
 اطرافند کی شمدیکی پروسيا قرالی اولر براندنبوغ
 اکثر کدر و پروسيا براندنبوغ عقیغ براندنبوغ
 پروسيا دیرله **اما** له پروسيا دورت قسم
 اوزره منقسمد **اولکی** مارين بوغ حکومتد
 شهرای بونلدر **مارين بوغ** نهر نوغ يانده بر
 شهر در و متين ايچ حصاری واردر **البغ** يك
 کوزل و متين تجارت شهریدر و ايو غمناز نوم

یعنی مدرسه لری وارد در صکره کی استیلا ده
 گاه پروسیا قرالی گاه اشود قرالی گاه مسقو
 و گاه له قرالی بوشهری ضبط ایدری **اشتم**
 بر شهر در وایچ حصاری وارد و آنک یانند
اشتمدورف نامند بر محل وارد **آند** **آند**
 اشود ایلله له قرالک اراسند صلح عقد
 اولمشدر **ایکینجی سی** قلم حکومتی شهر
 بونلرد **قلم** بر بیوچک شهر در **توت** بر بیوک
 و کوزل و متین شهر در **آند** اشود قرالی
 بوشهری فتح اتمش ایدی **برودینج** بر شهر وایچ
 حصار در **غراودینج** بر مفرح شهر وایچ حصار
 ودخی له حدودند اولن میخالو ناحیه سی بو
 حکومتی عد اولنور **اوچینجی سی** ورمالاند یا
 خود آرمالاند در شهر لری بونلرد **هائیلشیرک**
 بر شهر در **برونبرک** بر بیوک کولک کنارند بر

شهر در **قراونبورغ** بر کوچک شهر در **وارثینور**
 بر شهر وایچ حصار در **دوردینجی سی** کوچک
 بومرن در شهر لری بونلرد **داینجیغ** یعنی
 دایچقه یا خود دایسقه نهر و یقسل یانند
 و دکنه یقین بر بک کوزل و بیوک و زنگین و متین
 شهر در و مقدما سر بست شهر ایدی صکره له
 قراله تابع اولدی و غایت جوق تجارتی وارد
آند بوشهرک قلعه سند و واروشند
 اوتوز بیک جاندن زیاده طاعون دیه هلاک
 اولمشدر **ویقسلوند** نهر و یقسل دکنه آقو کی
 برده بر قلعه در **اولیوه** دایسقه دیه ایکی سالت
 بر موناستیر در که **آند** **آند** اشود ایلله
 له آراسند مصالحه واقع اولمشدر **برومبرک**
 له حدودند قلم شهر یقین بر شهر **مناوه**
 بر ایو شهر در وایچ قلعه سی وارد **دیشاوی** بر

آلقی بود در **ه** اما براند نبورغ پروسیا اولدی
 اوج قسمدر **اولکی** صملا ند در فورلاندا کولک
 کنارند در شهرای بونلرد در **کنغسبرک** نهر
 بره کل یانند بریک بول شهر در و متین ایچ
 حصاری وارد در محل فنوندر **پلاو** بر قلعه
 و یماندر **ولاو** بر شهر در **فشخوزن** بر کولک
 کنارند بر شهر در ایچ حصاری وارد در **ممل**
 فورلاندا کولک کنارند بر بیوجک شهر و سرحد
 قلعه در و ایو ایچ حصاری و یمان وارد در **ه**
ایکینچی ناتانغیه در نهر بره کلک آلتند در
 شهرای بونلرد در **براندنبورغ** طتلو کولک
 کنارند بر بیوجک شهر در ایچ حصاری وارد در
هیلکنبیل بر اسکی شهر در **بارتشتاین** بر
 شهر در **راشتنبورغ** بر شهر و ایچ حصارد در
یوهانسنبورغ که حدودند بر متین حصاری

۲۳۲
اوجینچی هوکرلاندا در پروسیا ناک اوتره سند در
 شهرای بونلرد در **مارین ویزدر** پومرن حدودند
 بر سرحد قلعه در **هالاند** بر شهر و ایچ حصاری
غلکنبورغ که حدودند بر پردر که اند **۱۱۳** سند
 بر جنکه یوز بیک آدم هلاک اولمشلرد در
فرستنبورغ بر شهر و ایچ حصارد در **بریتنبورغ**
 اولدی بر شهر و ایچ **حصارد** در **اوسترووده** بر شهر
 و ایچ حصارد در **ه** اما **فورلاندا** لیفلاندا ایله
 صموغچیانک آراسند در مقدمه لیفلاندا
 بر پارچه ایدی و رهبان ملکی صکره بوره بان
 باشی غوطه هارت کتار نام کمسنه که مملکتنه
 فراراندی شول امید ایله که کله جکه ینه
 کند و ولایتی هر سکلک پایه سیله ضبط و تصرف
 ایله و او یله دخی واقع اولدی صکره بتون هر سکلکه
 لوتران ملتنی پیدا اندی و بو هر سکلک ایکی قسم

۲۳۳
اوزره در بری نفس قورلانددر که صولنده
وبری سمغلیا در که صاغنده در بویکی ولایتک
حدودلری پک دقت ایله قونلما مشدر ایچنده
اولن شهرلر بونلردر **میتاؤ** باش شهر و هرکک
تحتیدر براورته شهر در و لکن ایچ حصاری
و هرکک سرایلری ایو و کوزلد **غولدنک**
اولدخی اورته در **وندآؤ** پک بیوک دکلد **لباؤ**
بکط دکرت کنارنده بر شهر و لیماندر و ایچ حصاری
وارد در ذکر اولنان قورلاند هر سکاک صکره کی
استیلاده کاه مسقودن کاه اشوددن ضبط
اولمشدر و اندلن اوتوری پک خراب اولمش ایدی
۲۴ **کله** سند اهل هر سکینه دونوب و ضبط
اندکدن صکره مسقو چارینک بر قرین نکاح
ایلمشدر و لکن آز زماندن صکره وفات ایدو
کندی اهلی که اول وقتده بولنان مسقو چارک

فرنداشی قری ایدی اندلن ماعدلر وارنی ترک
ایلمدوکی اجلدنه مزبور هر سکاک آکا انتقال
ایدوب شمدر روسیار یعنی مسقولر آف
ضبط ایدم بولر و الحاصل شمدر مسقو کده
فصل بو فصل روسیا یا خود مسقو مملکتک
بیاننده در مسقو مملکتی یا خود روسیا که
آکار و سیامغنا یعنی بیوک روسیا یا خود روسیا
نگرا یعنی قره روسیا دیرلر عازیا حد و دنده
شرق طرفندن عازیا ده اولن بیوک تاتار لکه
متصلدر و مغرب طرفندن له و اشود مملکتینه
ویلد و ز طرفندن بوزلو دکن و لودس طرفندن
قره دکن و کوچک تاتار لکه متصلدر و دخی
بیوک تاتار ایله مسقو آراسنده کی حد و دنده
نهر اوی آقرو مسقو ایله نووه زمالا آراسنده
بر بوغروا ردر که آکا و ایچ بوغری دیرلر

ودخی مسقو مملکتند دورت بیوک نهر
واردی اولکی **وُلغَه** نهریدر له حدودند
تا قُلزوم یا خود از درخان دگره آفر ایکنی
اوبی نهریدر یوقارویه بلدوز طرفنه بوزلو
دگره آفر اوجینی **دُون** نهریدر اونه برواگری
اقوب قره دگره یقین اولن کورنه دوکلور
دور دینی **دُونَه** یا خود دویینه نهریدر مسقو
لاپلانده اولن آفر دگره آفر آقا بومسقو
مملکت بر عظیم مملکتدر زیرا قُلزوم دگرند
تا بوزلو دگره دك بدی بوز آلمش ساعت قدر
واردی وله مملکتند بیوک تاتار لکه واریجه
آلی بوز ساعت قدر در وکن چوق برلر خضو
عازی یا طرفند خالی و خرابدر و یا یالاری و کولاری
چوقدر و اها لیس بریاوز و تربیه اولنماش
قومدر ملتاری غرق یعنی اووم ملتیدر که

نصرانیه نك بر قسمیدر وکن تجارتی سبيله
تجارت شهرلند دخی غیری ملتار بولنور بو
مملکتی فقط بر شخص ضبط ایدر نجه آقا بیوک
هرسك و یا خود بیوک بك دیرلر وکن مسقو
دیلمجه چار دینلور یعنی پادشاه دیمك اولن
لکن اصح اولن بودر که چار لفظی همان قرال
دیمك اولور آقا بوبیوک و بول مملکتی تقسیم
انده بك کوچك واردی زیرا هر خطه ده
آیاتلر بر خوشجه حدود لیلہ نقش اولنمشلر
لکن اولاً شوقدر ضبط اولونه که بتون مسقو
مسقو مملکتی دورت قسمدر اولکی **مُسْقُووِیا**
اُقْسِدَنْتَالِس یعنی مغرب طرفند اولن مسقو
له حدودند در ایکنی **مُسْقُووِیا** **اُورِیَنْتَالِس**
یعنی مشرق طرفند اولن مسقو که واینج بوغز
آلند در اوجینی **تاتار یا مسقوویتقا** یعنی

مسقوتا تارلكه عازيا حدودند و قازوم
 دكرك اطرافند در **دور دنجي** **لاپيا مسقوتيقا**
 يعني مسقولا پلانند در كه آق دكرك اطرافند
 واشود حدودند در **اما** مغرب طرفند اولن
 مسقوده كي آيا تار و بلكلر بونلر در **اولكي**
 پلشقو آيا ليتدر ليغلانند حدودند در شرقي
 بونلر در **پلشقو** بر بيوچك شهر در **پنجر** يا
 خود پنجر بر بيوچك بجات شهر در **السنه**
 اشود بو شهر احرار اتمشدر **ايكني** نو و غور و
 آيا ليتدر امن كولا اطرافند در شهر بود
نو و غور و دوقي اشود حدودند بر بيوچك و متين
 شهر و سرحد قلعه در **اوچني** تور آيا ليتدر
 نهر و لغه باشينك اطرافند در بو آيا ليتدر
 مسقو چاري نهر تورجه و نهر سانه و بر
 قازمش دره ايله بولشدر دي كه شمدي قازوم

دكركن تابلط دكركه دك كميلرايله يورومك
 ممكنه **دور دنجي** رشو آيا ليتدر تورك السنه
 شهر يوقدر **بشني** بيلسقي آيا ليتدر لهك
 حدودند در آنك دنجي شهر يوقدر **التي** اسمو لشفق
 هر سكليدر اولدخي له حدودند در شرقي
 يوقدر **يدنجي** سوزين هر سكليدر اولدخي له
 حدودند در شهر بود **نو و غور و** بر بيوچك
 شهر در **سكننجي** چرنشو هر سكليدر اولدخي
 له حدودند در شهر بود **چرنشو** بر كوچك
 و لكن يك متين بود **طقوزنجي** و ورتين هر
 كوچك تاتار لكك يانند در شهر يوقدر **اونجي**
 رچان هر سكليدر نهر اوقه يانند در شهر
 بود **رچان** بر بيوچك شهر در بو ولايتد ايوان
 اوزه و يعني ايوان كولي در كه اورانند تا نهر
 اوبه يه دك بر دره قازمشدر شويلا كه بول

دره ایله نهر اوییه و نهر اوییه دله نهر اوقه یه
واورادن نهر و لغه و نهر و لغه ایله تاقلر و
دکنه دك کی یوروییه بیلور **اون برنجی** بوله آیالتید
رجاندن صاعه در شهری یوقدر **اون ایکنی** مودون
آیالتید بوله دله یوقاروییه در شهری یوقدر
اون اوجنی نیری نو و غور و در سکلکیدر نهر
و لغه نك کنارنده در شهری بود **نیری نو و غور و**
بریبوك شهر و بریبك یوكسك قیه نك اوستند
برمتین ایچ حصاری واردر **اون دورنجی** و ولود
هر سکلکیدر صولندن نهر و لغه نك کنارنده
شهری یوقدر **اون بشی** سوز دال هر سکلکیدر
و ولود مردن دخی صوله در شهری یوقدر **اون**
التی نفس مسقو هر سکلکیدر شهری بود
مقویه نهر مقویاننده در ویتون مسقو
مملکتك باش شهریدر و چارك تختیدر و بر

۲۴۶
بطریقه آند اوتور بروشمك نیجه بیک اوی
واردر و لکن آغاچله و چاموردن آلیق بنا اولمش
اولددر و اندله اوتوری بر قاج بیک اویانرسده
چوق ضرر و زیان اولمز و چارك اوتوردوکی
سرایلرینه قره مه لینه دیرلر **اون بدنجی** روسته
آیالتید مسقودن یوقاروییه در مشهور شهری
یوقدر **اون سکرنجی** یروسلان آیالتید دخی
یوقاریه در شهری یوقدر **اون طقوزنجی** بیله
بروزر آیالتید المن کولك کنارنده در شهری
یوقدر **یکرمنجی** و ولوغده هر سکلکیدر اوناغه
کولك یاننده در شهری بود **و ولوغده** بریبوك
شهر **یکرمی** برنجی قرغه بول آیالتید یوقاریه
آق دكرك التند در مشهور شهری یوقدر **یکرمی**
ایکنی دویینه آیالتید نهر دونه آق دکنه
دوکلدوکی یرده در شهری بود **عز خنكل** آق

دكرك كنارنده بر بيوچك شهر در و ابو و بخارت
 ايجونه مناسب ليماني واردر و بتون مقودن
 اورايه متاع بيغيلوب انگيزلرينه اورادن
 قالدروب سيائر مملكتلره كوتورلره **هه اقاما مشرق**
 طرفنده اولان مسقو اورتده در ايجنده كي
 آيا ليتدر بونارد **اولكى** يوهو شقي ايا ليتدر بوزلو
 دكرك كنارنده در شهر يوقدر **ايكني** بچوره
 آيا ليتدر مزبورك صاغنده در شهر بودر **بچوره**
 نهر بچوره ياننده بر شهر در **اوچني** قونديشق در
 بچوره نك آلتده در شهر يوقدر **دورديجي**
 بر مشقي آيا ليتدر دخی آشاغنده در شهر بودر
بر مشقي ولي بر بيوچك بر در **بشني** اوستيويج آيا ليتدر
 صولنده نهر دونه ياننده در شهر **اوستيويج**
آلتني و يادشي هر سكل كيد در نهر قام ياننده در
 شهر يوقدر **بدني** بر ولايتدر كه آنده كر مشقي

نامنه بر قوم ساكندر و لكن نهر ولغه نك اوتده
 طرفنده اولنلر **لونغووي** ديرلر آنده غايت چوقا
 اوتلق اولور اتمانر ولغه نك بر و طرفنده اولنلر
 ناغر نوي ديرلر آنده چوق طاغر واردر **هه امانا**
 مسقو تاتارلك غار يانك حدودنده اولان
 پارچه ولايتدر ايجنده اولر مملكتلر بونارد
اولكى استراقان يعنى ازدر خان قرالكيد
 نهر ولغه قازوم دكره دوكلدوكي يرده در
 باش شهر بودر **استراقان** يعنى ازدر خان نهر
 ولغه ياننده و دكره يقين بر بيوچك و بول شهر
 بواطرافلرده تور چوقدر **ايكني** بولغر قرالكيد
 ازدر خاندان يوقا ريه نهر ولغه نك صاغنده در
 و لكن مزبور بولغر مجارلكده اولر بولغر غريب
 باش شهر **بولغر** در **اوچني** قازان قرالكيد
 دخی يوقا رويه نهر قامك كنارنده در باش شهر

قازان در دوردی سبیه رین قرالکیده
 نهر اوی نك صولنده در وپك جزیره و خالی برد
 باش شهری **طوبولسقه در بشی صامویدا**
 ولایتیدر تایوقارید بوزلودگزك یاننده
ودخی نهر اوی ایله نهر یگی جایه نك آراسنده
 بر قاج مجهول ولایتار واردر که بعضی ایلری
 عاز یاده یعنی بیوک تاتار کلدن و بعضی ایلری
 یعنی مقوتاتار کلدن عذایدن زیر اند اول
 اهالی وحشی اولمغله حدود لری بر خوشه ضبط
 اتمه اولقدردقت اولنمشده **هه امّا مسقو**
 لاپلانند اولدر که یوقارید ذکر اولندیکه لاپلانند
 اوج دورلوا بمش بری دمنارق لاپلانند و بری اشو
 لاپلانند و بری مسقولا پلانند در آمدی مسقو
 لاپلانند آق دگزك اطرافند و اشو حدودند
 بر ولایتدر که آنک دخی اوج قسمی واردر **اولکی**

موره مانسقوی کپوریه یعنی موره مان لاپلانند
 شهری بود **قولان** نهر قولان یاننده بر شهر در
 اورایه فلمنك وانکیز برکونا تجارتلری واردر
ایکچی ترسقوی کپوریه یعنی ترسه لاپلانند جزیره
 شهری یوقدر **اوجی** بیلامور سقوی کپوریه
 یعنی آق دگز لاپلانند جزیره سید بونك جمله سی بن
 مجهولدر **هه الحاق** ودخی کوچك تاتار لك
 وقوزاق مملکتند مسقو علاقہ لری اولوب
 مسقو متصل اولمغله باشقه فصله بیان
 اولنمیوب مسقو فصلنه الحاق اولندیلر **هه**
امدی کوچك تاتار لك مسقو ایله قره دگزك
 آراسنده در و بر بیوک پارچه ولایتدر و بو
 آرایه کلجه ذکر اولناندن معلوم اولدیکه
 تاتار لك اوج قسم اوزر ایش اولکی بیوک
 تاتار لکدر که عاز یاده نهر اوی نك صاغنده

بونا تارلك عازنيا بابنده ذكر اولينسه كركد
 ايكنجي مسقوتا تارلكي نهر اوبي نك صولنده درك
 يوقاريد بيا اولندي **اوجني** كوچك تارلك
 مسقوايله قره دكرنك آراسنده در امدك بو
 كوچك تارلككه ضبط اولناحق جمله دن اهول
 قيرمه كه قره دكرنك ايچنه كيرمش بر نصف
 آله در بو نصف آله نك صاغند يوقاروبه
 بر بيوك كورفر واردر آكا زاباكه كورقري ياخو
 آرق دكري ديلر بو كورفر قره دكنيله بولوشد
 يرده بر بوغز واردر آكا كفه بوغزي ديلر و بو
 قيرمه كي تارلك بر مخصوص خانلري واردر كه
 آل عثمان پادشاهه تابعدر و مزبور نصف
 آله ده اولن شهرلر بونلردر **باچچه سراي** باش
 شهريدر و تاتار خانك تحشيدر **قره** اولقندر
 خراب اولمش شهردر كه دكمه بر خرطه ده بولند

بره **قوب** يعني اور قلعه سي قره دن قره ايچنه
 كيردك بوغزنده در ويك بيوك دكلير و لكن يك
 متين در **قفا** يعني كفه قره دكرنك كنارنده بر
 تجارت شهريدر ويك ايولماز واردر **آزق** يعني
 آرق قيرمك طشتم سنده نهر دون زاباكه كورفر
 دوكلدوك يرده بر بيوك ويك متين شهر و محل
 تجارتدر و مقدما عثمانلي نك ايدري **تاشلند** سنده
 مسقو قلب قوت ايله كلوب بو قلعه و محاصر اندي
تاشلند سنده نجه مهند سلك يرده ايله بو قلعه
 فتح اتمش ايدري و لكن **تاشلند** سنده مسقو چاري عسكري
 ايله عثمانلي ولايتي بصدوغى و قنده بختى غايت
 منعكس اولمغله ياكتر آرق قلعه سنى دكل بلكه
 قره دكرنك اطرافنده يكي بنا اولمش قلعه لر يني
 وغير يلر يني دخی عثمانلي اينه و يروپ كبر و چكمنك
 محتاج اولدى **ودخی** ذكر اولنا قيرمه ساكن

اولان تاتارلردن ماعدا قرمق طشم سنده شرق
وغربه اوتته برو طاعلمش تاتار انواعی چوقدر
ولکن کندولر ساکن اولدقلری ولایتلرک جرگی
وحدودی خرطه لرده مختلف نقش اولمغله
اول خصوصه آن انتفاع اولنور امدی همان
اول انواعک اسملرینی وسمتلرینی ذکرایدن کم
بونلردر **پره قوب تاتارلر** و **قرمق تاتارلر** بولکی
بردر قرمق و قرمق جوارندن تاتار خانو
اطاعتند اولان تاتارلردر **چوکس تاتارلر**
قالق تاتارلر و **ناغای تاتارلر** بری برینه
متصلدر یعنی قرمق طشم سنده کورجستان
وازدرخان و نهر دونه آراسنده تا قرمه یقین
اولان تاتارلردر شهرلر نادردر و مخصوص بکلر
واردرکه مسقوم بک میل ایدلر **اوزو تاتارلر**
نهر نیپر و نهر طوره آراسنده و قره دنگرکنارند اولان

تاتارلردر عثمانلی به تابعلردر **اق کرمان تاتارلر**
و **بو جاق تاتارلر** و **بصارایف تاتارلر** جمله سی
بر برده در نهر طونه قره دنگر دو کلدوکی برده
اولان تاتارلردر و بونلردخی عثمانلی نکدر و بو
تاتارلر یقین بندر قلعه سیدرکه آندک اشود
قرالی پلنکاو یاننده اولان قتالده صکنه اکلنشدن
دوبروچین تاتارلر دخی آشغیده قره دنگرکنارند
و آرنه جوارندن اولان تاتارلردر زیل اول اطرافه
تاتارلرد و **دوبروچین دیلر** **امتا قوزاقلر** ولایتی
مسقوایله کوچک تاتارلک آراسنده وینه نهر
نیپر ایله نهر دونه آراسنده در بونک اهاالبسی که
انلر قوزاق دیلر بربک ادبسر یاوز و خرسر قومد
ونه مخصوص بکلر واردر و نه جمهوردر همان
غالب اولان قوکشویه تابع اولورلر و آندک اوتور
گاه له قرالنه و گاه مسقوچارینه و گاه آل عثمان

پادشاهنه تابعه و بوناردخی ایکی نوعه بری
 چاپورو قوزقلار و بری دونه قوزقلار در **اما**
 چاپورو قوزقلو نه نیرک اطرافنده ساکن
 اولنلردر زیرا قرقه دکنه یقین اولن یرلده نه
 نیرک ایچنده دورلور و اولو اطله لور و اردر
 اول اطله لرده مزبور قوزقلار ایتدادن ساکن
 ایدیلر صکره خروج ایدوب اقراین مملکتند
 چوق برینی ضبط ایتدیلر نیکم یوقاریده ذکر
 اولندی و مقدما بو چاپورو قوزقلار له قرالنه
 تابع ایدیلر و ترکار قارشو سنه وارمقد له
 قرالنه پک ایو خدمت ایدیلردی و خدمتاری
 مقابله سنه هر سنه ده انجو بر آلتون و بر
 قوزمن یعنی بر قوزی کور کج طلب ایدیلر ایدی
 و لکن له قرالی آنلرک قارشو سنه قوداق
 قلعه سنی بنا ایلدقه مزبور قوزقلار طاریلق

وله قرالک اطاعتندله چقوب بعضار مسقوه
 و بعضار عثمانلی به تابع اولدیلر وله قرالنه
 چوق خبرلر ایرشدروب انتقامنی ایلدیه **اما**
 دونه قوزقلار نه دونه اطرافنده ساکن
 اولنلردر و اکثر یا مسقوه تابع اولور لر زیر
 یقین قوگشولریلر بونلر کندولری آراسندله
 برضابطی اختیار ایدیلر که تابع اولدوقلری
 کمسنه نیک و کیلی اولور و آنک تختی باتورین
 نام شهرنده در و دخی پولتاوه شول شهرده
۱۲۴۴ سنه اشود قرالک بیوک بوز غنلکی
 اوشهرک یاننده واقع اولمشدر **فصل**
 بو فصل هنجاریا یعنی بحار مملکتی واروپه ده
 اولن ترکارک یعنی آل عثمان پادشاه مملکتک
 بعضی سین بیان ایدر یعنی **بالک** حده و ندله
 نافر دکنه دکنه نه طونه نیک ایکی طرفنده

بولنان مملکتاری تفصیل ایدر که جمله سی
 اون بر در اولکی **هَنْغَارِیا** یعنی مجار ایکنی
اِشلاوونیه اوچنی **قرواجیا** یعنی هرواتک
 دور دخی **بوسنیا** یعنی بوسنه آیالتی بسنی
طماچیا التینی **سرویایا** یدخی **ترانسلووانیا**
 یعنی اترزل سکرینی **والاچیا** یعنی افلج طقورنی
مولداویا یعنی بغداد اوینی **بلغاریا** یعنی بلغر
 اوی برنی **رومانا دره** اما **هَنْغَارِیا** یعنی
 مجار مملکتی ممالک نجه حدودندله نرطونندک
 ایکی طرفندله در صولندله **استریخ** و یوقاریده
 له مملکتی و صاغندله **اترزل** و اشاغیده **اِشلاوونیه**
 مملکتاره متصلده بو مملکت بر بیوک و کوزل
 و معمور مملکتده و کوزل شهرلری و قلعه لری
 واردر و ذخیره سی چوقدر مقدما بو مملکتک
 مخصوص قرال لری و ارایدی تا **۹۳۴** سنه دک اول

۲۴۲
 سنه ده صکره کی **لودوویق** و **مجار** قرالی **موهاج**
 آلتند اهل اسلامدن قتل اولندقد و رثه د
 انجق عتانا منده بر قرقزداشنی ترک ایلمش
 ایدی و عتاء مرزبوره دخی اول وقتده **فرزندان**
 نام نجه **چاسارک** اهلی اولمغله بو کوزل مملکت
استریخ او جاغنه یعنی نجه **چاسارک** الیه
 دوشدی اما بو قضیه آل عثمان پادشاهک
 قلبنه خوش کلیی بو مملکتی نصاری کفارک
 اندله چقرمغه یوز الی سنه دن زیاده جد
 وسی ایدوب آخر الامر اولقدر وجوده کتوردیک
 بو مملکتک اکثرینی ضبط ایلمش ایدی و لکن
۹۴۱ سنه نصاری یننه اولقدر غالب اولدیلر که
 بو مملکتده ترک لری اخراج ایدوب هیچ بر
 علاقه لری آنده قالمشده امدی حالا مجار مملکتی
 روم قیصرک یعنی نجه **چاسارک** و دخی مجار

اها اليستك اكثر سي قاتولق يعني بايشته در
 و لكن لو تران و قلوين دخی بولنور **۱۱۴۴** سنه
 البردل بكي راغوجي نام كسند بر عظيم قوشك
 و زور به لك پيدا اتمش ایدی و لكن **۱۱۴۳** سنه
 ينه ساكنلندی اما مجار مملكتك تقسيحي
 بود كه نهر طونه اورتا سندن آقغله ايكی
 قسمه تقسيم اولنور زير نهر طونه نهر طونه نك
 اوتاه طرفند تاله حدودندك اولن پارچيه
 او بر انغرته يعني يوقاريكي مجار ديرلر و نهر
 طونه نك برو طرفند نهر دراوه يه دك اولان
 پارچيه يندر انغرته يعني اشاكي مجار ديرلر
 و هر بریسی ينه بالائنا تار منقسمه لكن
 بالائنا تار خرطه لرده حدود لری ايله رسم
 اولمادوكی اجلان بو محلكه آنلردخی ترك اولنوب
 انجق مشهور اولان شهرلر ذكر اولنسه كركدر

امدی يوقاريكي مجار لكه اولان شهرلر بولنور
پرشبورغ يعني بوزون استريج حدودينه
 يقين يوقاريكي مجار لكك باش شهر يدر آنك
 ياننده بر بایرك اوستند بر حصار وارد رانده
۱۰۹۷ سنه يوسف چاسار و **۱۱۴۴** سنه قارلو
 چاسار مجار قرال ايچون اختيار اولنوب باشنده
 مجار قرونه سی طاقلدی **قوموران** نهر و اغ نهر
 طونه يه دوكلدوكی يره يقين بر بيوك اطه نك
 اوستند بر متين باش قلعه در و هيج بر زمنا
 عثمانلي نك اليه كير مشد **نيهينل** يعني اوگور
 بر كوچك و لكن متين قلعه در **۱۰۷۲** سنه عثمانلر
 اني فتح ايدوب يكرمی سنه لك صلحك مدتند
 اللرنده قالمش ایدی و لكن **۱۰۹۶** سنه يوريش
 ايله ينه عثمانلي الند انمشد **كبولشتاد**
 اوگور يقيه نهر و اغ ياننده يكي دن بنا اولمش

قلعه در زیر او گویند قلعه سی اهل اسلام السند
 قال ذلك صكره نجه جاسارى آنك قرشوسند
 مزبور قلعه بنا ايلمشدر **طرنائو** بردوزلكه
 مجارك بر بيوك ومتين سربست شهر بدير واند
 بر مشهور غمناز يوم يعنى مدرسه وارد بر بوشهرك
 قريبه بر قاج بيوجك شهر وارد كه آنده
 طاغستان شهر دير لر مثلا **ترنشاين** و **نيصول**
 و **التصول** و **ليتشكي** و خصوصا كرمينج كه آنده
 مشهور كرمينج التونارى ضرب اولنور **نيتر** بر
 كوچك يردر و لكن بر متين ايج حصارى وارد
يارقان اوساروغون قلعه نك قرشوسند بر
 قلعه در **نوو يغراد** بريك متين حصار در **خخوان**
 بر شهر در و متين ايج حصارى وارد **سند**
 نجه دن اخاب و اخراق اولمشدر **وايچن** يعنى
 واج قلعه سي نهر طونه يانده بر قلعه و شهر در

واج حصارى وارد **سند** عثمانلى آنده
 آلمشدر **آزله** يعنى آكوه بر بيوك و بول شهر
 و كوزل ايج حصارى وارد **سند** چوق زمان
 محاصره اولند قلعه صكره نجه آنى آلب يينه
سند مجار زور با آنى آلمش ايدى **اپريس** كه
 حدودند بر سربست شهر بدير و دائما عثمانلى نك
 آنده ايدى تا **سند** اول وقتد يينه نجه
 آنى آلمشدر **قاشاو** بريك ايو شهر در **سند**
 نجه آنى عثمانلى آنده آلمشدر **طوقاي** نهر طيسته
 يانده بر كوچك يردر بودخى **سند** نجه آنده
 كچدى **موتغاج** بر بيوكسك قيه نك اوستنده بر
 بك متين حصار در و ايكى سنه محاصره اولند قلعه
 صكره نجه آنده كيردى بو قلعه و دخی مجار زور با آنى
 آلمش ايدى لكن **سند** آنى يينه كيرو و يرد يار
زاتمار بر بيوك و الحق بنا اولمش شهر در و لكن

قلعه سی ایودر **جوله** و آرا ده بقیان بر شهر
 و متیان ایچ حصاری وارد در **سنه ۱۱۰۳** سنه عثمانلیک
 الندی المشر **غروس و آرا دین** یعنی و آرا دین
 حدود نه بر متیان قلعه در **سنه ۱۱۰۴** سنه عثمانلی
 بو قلعه و فتح ایوب **سنه ۱۱۰۳** سنه ینه الندی
 کندی **دبیره چین** نهر صاموش یانده بر بیوک تجارت
 شهر یایر و مشهور غمناز یوم یعنی مدرسه لری
 وارد و لکن اولری الحقد **سولنوق** نهر طسته
 یانده بر کوچک شهر در و ایچ حصاری وارد **پشت**
 بودیمک قوشونده و نهر طونه یانده بر اورتی بر
سنه ۱۰۹۷ سنه بو شهر یینه نجه الیه کیری **سکدین**
 نهر طسته یانده بر بیوک تجارت شهر یایر **سنه ۱۱۰۷**
 یینه نجه آفی المشر **سنه ۱۱۰۷** سکدینه بقیان
 بر قلعه در و آند بر بیوک جنک واقع اولمشدر
 عثمانلیک طلا غنک ایچ چکردکی آند قالدی

تمشوار بر یک متیان شهر در و متیان ایچ حصاری
 وارد در **سنه ۱۱۰۹** سنه **سنه ۱۱۰۹** سنه عثمانلیک
 الندی ایدی **آرا دین** نهر ماروش یانده و تمشوار
 بقیان بر غایت متیان قلعه در **سنه ۱۱۰۹** سنه نهر
 طونه یانده بر کوچک یردر **سنه ۱۱۰۳** سنه عثمانلی
 بو شهرک یانده بوز ولدیله **اما** آشاکى مجار لکه
 اولان شهر لری بونلر در **صوبه یون** بر کوچک یردر
 و لکن اطرافند دیوار و خندق و طیبه لری وارد
 و یک معور در و بتون قلعه نک اطرافند یینه
 واروشلری وارد که انلرک اطرافند دخی خندق
 و دیوار وارد و عثمانلی دخی بودیمک ایکن بو
 شهر آشاکى مجار لک باش شهر ایدی **رآب** نهر
رآب یانده بر یک متیان قلعه در و هیچ بر زمان
 عثمانلیک الیه کیرمدی **غران** یعنی اوستروغون
 نهر غران نهر طونه یه دو کلدوکی بر شهرک و ایچ

قلعه سی وارد **۹۶** سنه سنه یکه انی عثمانی
 النذر المشدر **ویشغراد** بر اورتی شهر و لکن پک
 متین ایچ حصاری وارد **۹۵** سنه سنه بو شهر
 یوریش ایله عثمانلی نیک النذر المشدر **بوده** یعنی
 بودیم نهر طونه یانده بتون مجار مملکتک باش شهریک
۹۵۸ سنه بو شهر عثمانلی نیک الله کرمش و اندنصر
 چوق کتة محاصره اولمشدر حتی **۹۵** سنه سنه نجه
 عسکرند غایت چوق اند قیریلوب یکه دوشمن
 و لکن **۹۷** سنه عثمانلی عسکرک حضورند نجه
 انی یوریش ایله آدی **استوتونی بلغراد** بطلاق
 ایچنده اولمغله برمتین قلعه در **۹۹** سنه سنه
 یکه کفار الله دوشدی **قانیته** بر پک متین قلعه
۹۹ سنه سنه موندلر سبیل عثمانلی نیک الله کجی
۱۰۷۴ سنه نجه انی محاصره ایدوب آله مدی عاقبت
۱۱ سنه سنه چوق زمان محاصره اولندقدن صکره

کفار آنی الی **نای سرتیوار** قانیته یه یقین سرتی
 نامنه بر مجار یکنده یکی قورلش بر قلعه در
 و پک متین اوله جن ایتمش و لکن دخی تمام اولمده
۱۰۷۴ سنه عثمانلی کلوب بو قلعه یوریش ایله
 آلدقلرنده ایچنده موجود اولانک جمله سنی
 قیلجده کچوردیار و بتون قلعه یقیدیلر
پاپا استوتونی بلغاده یقین بر اچق یردر و لکن
 برمتین ایچ حصاری وارد **ماتینسبرک** پاپایه
 یقین بر پک یوکسک یرده برمتین حصار در **سکت**
 یاخود سگتوار نهر در آوه یه یقین برمتین
 قلعه در **۹۷۴** سنه سنه بو قلعه نیک قومندانی
 غراف سرتینی کندوسیله تعین اولنار آزلق
 عسکر یله قلعه دن چقوب و عثمانلی عسکرند
 کچمک امید یله هجوم ایدوب جمله سی قیلجده
 کچوب هلاک اولدقلرنده صکره مزبور قلعه

عثمانلی فتح اندی و **سنه ۱۰۹۸** سنه ایکی پیل محاصره
 اولند قدیم صکره یینه نجه الینه کیرمشد
فیف قوکن یعنی تگویی براسکی شهر در و متین
 ایچ حصاری وارد **سنه ۱۰۹۷** سنه نجه بوشهری
 یینه آلمشدر **موهاج** نهر طونه یاننده برکوچک
 بردر و لکن مقدما آند و اقع اولن جنکده
 صکره مجار قرالی لودو و یقوس بونجه بیک
 کفار یله عثمانلی اندن هلاک اولسی سببیله
 بو قلعه زیاده سیله مشهور اولمشدر **قو لوجه**
 نهر طونه یاننده برکوچک بردر و لکن بیوک
 ولادقه سی وارد **سنه ۱۰۹۵** **اما** ایشلا و ونیه نهر
 حبه ایلله نهر دراوه و طونه اراسنده اولان
 پارچه ولایتله مقدما اکثریسی عثمانلی نک
 ایدی صکره آنرا حراج اولنوب شماری بتون
 نجه نکلر شهر لری بونلردر **آسک** یعنی اوسک

نهر دراوه یاننده بربک متین قلعه در آنک
 یاننده بر مشهور کوپری وارد که ایکی ساعتک
 بر صولر و بطقار اوزرند **سنه ۱۰۹۸** سنه کفار
 بو کوپری احراق اندیلر و آرزماندن صکره
 عثمانلی اوسک قلعه سنه چقوب بر اقدیلر
 اندن صکره نجه کیروب غایت متین یا پدیدلر
 و بلغراد قلعه سی یینه عثمانلی الیه کیرد قد نصکره
 بر نور اوسک قلعه سی بودیم قلعه سنه بر
 بیوک سدا اولدی **باتو و آردین** یعنی و آردین
 بلغراد دخی یقین و نهر طونه یاننده بر شهر
 و قلعه در و بر یوکسک بایرک اوستنده بر متین
 ایچ حصاری وارد **سنه ۱۰۹۸** سنه بو قلعه دخی
 نجه یینه آلمشدر **والبو** و آردینه یقین بر متین
 بردر و اطرافنه سرم بیکلی دیلر **سنه ۱۰۹۸** سنه
 نجه بو قلعه دخی المشدر **بورغنه** نهر صوه

یانند بر شهر و قلعه در بودی **۱۰۹۷** سنه **نجه**
 الله کجی **غراد شقه** بر متین قلعه در **۱۰۹۹** سنه
 ینه **نجه** آنی المشدر **قو پوینجه** نهر در او یانند
 بر قلعه در و دائما نجه نك الله ایش **و روینجه**
 بر سرحد قلعه در **۱۰۹۵** سنه **نجه** الله کجی
قارلویچ و ارادینه یقین شول قلعه در که
۱۱۱۰ سنه عثمانلی ایله صلح عقد اولمشده
اما قرواجیه یعنی هر و اتلک ایشلا و ونیه و قران
 هر سکا و بوسنه آیالتک حدود لرند در بو
 هر و اتلک اکثر سی کفار کدر و لکن بعض برینی
 دخی عثمانلی ضبط ایدر شهر لری بونلر **قرلشناد**
 یعنی قروچیه بر متین قلعه در و دائما کفارک الله
 ایشدر **پتویننه** بوسنه حدود ند بر متین
 بر در **و ارشدین** نهر در او یانند بر قلعه در
قوسطینجه بر متین حصار در **خراسنویچ** اول

دخی بر متین بر در **سیستک** نهر صوه ایله نهر
 قوپه آراسنده بر متین قلعه ایدی سمدی خرابد
 بوجمله ذکر اولنانلر **نجه** نکدر **و هیچ** یا خود
 بهاج یعنی بهکه نهر اونه یانند عثمانلی نك
 بر پک متین قلعه در **۱۱۰۷** سنه بو قلعه **نجه**
 محاصر ایدوب ینه کبود و نمشار **بوهر و اتلک**
 اهل یسنه قروآت یعنی هر و ات دیرلر و ضابطنه
 هر و ات بانی دیرلر **اما** بوسنه آیالتی هر و اتلک
 یانند در و نهر صوه و طلماجیه مملکتک آراسنده
 بو آیالتک ایچند بوسنه صوبی آقرکه بتون
 آیالت بو صوبک اسمیله مستی در و جمله بو عثمانلی نکدر
 شهر لری بونلر در **بانیه لوقه** نهر و رباسر یانند
 بر متین بر در و مقدما بکلر بکی اولان بوسنه
 والیسی اند او تور دی **یا یجه** هر و اتلک حدود ند
 بر متین بر در **سراغلیو** یعنی بوسنه سرای بر

بیوک تجارت شهر بیدر **۱۰۸** سنه کفار بوتری
 احراق اندیاز **جورنق** یعنی ازورنیک نهرا
 دویین یا نند بر متین بر در **۱۰۹** سنه آند
 بر بیوک جنک واقع اولمشدر **اما** طلباچییه مملکت
 وندیک کور فرک کنارند بر اوزون پارچه ولایت
 و برقاج صاحباری وارد آمدی نجه چا سارک
 شهری بودر **سنک** هرواتک حدودند بر متین
 قلعه در وایولیمانی وارد اطرافنده کی اها لیسند
 شو قسه دیرله **اما** وندیک جمهورک شهرلری بونلرک
کلم یا خود اقلیم بر متین قلعه درک **۱۰۹** سنه
 وندیک جمهوری آنی عثمانلیک الندینه لشد
 بو قلعه نک اطرافنده اولان اها لیسند **مورنق**
 دیرلر **زایه** مقدما باش شهری ایدی **شبنیک**
 و تراو ایکسی دخی متین قلعه در **کلیسته**
 شبنیکه یقین بر متین بر در **۱۰۹** سنه بو

قلعه و وندیک جمهوری عثمانلیک الندینک لشد
قستل نووه بریک متین قلعه در **۱۰۹** سنه
 بو قلعه دخی وندیک جمهوری لشد **قو طار**
 بر متین قلعه در وچوق زماندن برو وندیک
 جمهورک الندی در **نارنج** یا خود نارنسه بر ایو
 قلعه در **صلونه** مقدما طلباچییه قرالترک تختی
 ایدی شمیدی بر آچق بر در بونی دخی **۱۰۹** سنه
 وندیک جمهوری عثمانلیک الندینک لشد **بودوه**
 بر کوچک و لکن متین بر در **اما** عثمانلیک الندی
 اولان شهرلر بونلر در **هر سنک** نارنجیه بر لقی
 بر در اطرافنده هر سنک سنجاغی دیرلر **اشقر دونه**
 شبنیکه یقین بر شهر در **اما** راغوسه یعنی
 دوبرو نیک جمهوری اولدخی وندیک کور فرک
 کنارند در وکاه کفارک وکاه اهل اسلامک لشد
 اولور غالب اولانه کوره شهرلری بونلر در **راغوسه**

یعنی دوبرونیک بر قلعه و تجارت شهرید
و ایولیمان وارد و بر مشهور اسکله در کن
چوق کره زلزله دن صر کور مشد **قرو** بر
شهر و لیماند و دخی بو مذکور اند ما عدا
طکما چیه نک کنارند و ندیک کور فرند چوق
آله لوارد که جمله سی و ندیک کور مکر یک ناد
مشهور اولی بونلرد **ولیه** آله سی تایوقارید
ملا آله سی دوبرونیک قرشوند در و
دوبرونیک جمهور کلد و بعضی اراکما آله دیر
و دیر که حواری دلا اولان باولو حواری بو آله
کلوب اند بر ییلاقی آتش اوله **قورجوله** آله سی ملا
آله نک یانند در و جمهور و ندیک کلد **اما** سرویا
نهر طونه ایله طکما چیه آرا سنده اولان پاچه در
و حالا جمله سی عثمانلی نکلد شهر لری بونلرد
بلغراد نهر صوه نهر طونه یه دو کلد و کی بر

۲۵۰
لا نظیر بر قلعه در و بر یوکسک بایر اوستند بر
متین ایچ قلعه سی وارد **۹۵۹** سنده بومتین
قلعه و تکلیر یعنی اهل اسلام فتح ایدوب بحار
مملکتنه بر مفتاحه نائل اولدیار و **۱۰۹۹** سنده
چوق قان دو کلد یکه یکه نصاری آنی لاش ایدی
و لکن بد بخت سببیله **۱۱۰۱** سنده یکه عثمانلی نک
الینه دوشدی و **۱۱۰۴** سنده نجه آنی محاصره
ایدوب هیچ فائده کور مدله یکه کرد و نمشارد
حالا عثمانلی نکلد **سمندر** بلغراد یقین بر
اسکی قلعه در و مقدما پاک مشهور ایدی
نسه یعنی نیش نهر مویر و یه یقین بر متین
قلعه در **۱۱۰۰** سنده نجه آنی یوریش آلوب صکر
ینه عثمانلی آنی لرنند آلمشدر و **دین** نهر
طونه یانند بر یوک و متین قلعه در اولدخی
نصاری نک الینه کور مش ایدی شمدی عثمانلی نکلد

ایبک و دینه یقین بر پردر و لکن شی قلیل
 اما ترانسلووانیه یعنی آردل نهر طوسیه یقین
 بر مملکت صاغند اقل ایله بغداد و صولنده
 مجار ایله له مملکتله متصله و مقتما مجار
 مملکتله بر پارچه ایدی و لکن ^{۹۴۸} سنه سده برو
 آندله آپریشده و آردل بکی عثمانلی به تابع ایدی
 تا ^{۱۰۹۰} سنه عقد اولنان قارلوجه صلحنه دک
 اول زمان نجه جاساره تابع اولدی و بو آردل
 اهالیسنک بعضیسی نجه و بعضیسی مجار در بعض
 کویار در قیطی دخی بولور ملتاری دخی دورلو
 دورلو در ایچنده اولان شهرلر بولور ^{که هر مانشتاد}
 یا خود چای باش شهرلر و اهالیسی نجه در بر
 بیوک شهر در و قلعه سی اسکی طرز اوزره در
^{قرونشاد} یا خود بر صتو بر شهر و قلعه سی متین
 دکله و لکن آنک یاننده بر متین طاغستان حصار

ایله محفوظله و ^{یسنبورغ} یا خود آلبه یولیه
 مکره کی آردل بکارت تختی ایدی بواطرافلرده
 دخی اسکی دو محله لر بولور ^{بسنریچ} بر کوزل
 تجارت شهرلر و کوزل غمتاز یوم یعنی مدرسه لری
 واردر ^{مدیس} بر بیوچک شهر در ^{سکسوار} بر
 بیوک و ایو بنا اولمش شهر در و ایو غمتاز یوم
 یعنی مدرسه لری واردر ^{قولوسوار} بر بول تجارت
 شهرلر و دورلو دورلو ملت آندله واردر ^{موکنج}
 یا خود حبس بر مفرح پردر و باغاری چوقدر
^{نیمارق} بر بیوک قصبه در و اهالیسی مجار در
^{قوغراس} بر قصبه در آندله آردل بک سرایلری
 واردر و بعض اوقات آندله اکلنور امیش ^{انگتن}
 بر مفرح شهر در و اهالیسی مجار در و دخی آردل
 ایله سرویه آراسنده بر متین بوغز واردر که
 اما پور قافرا یعنی دمور قیو دیلر آندله ^{۱۰۶} سنه

ترکرایله بر قانلو قتال واقع اولمشده **اما**
 والاحیه یعنی افلیح ولایتی آردل و بغداد و نه
 طونه نك آراسنده در و کندی مخصوص بر یکی
 وارد که آکا غوسپودار دیر لر و آل عثمان
 پادشاهنه تابعه شهر بود **ترغوشته**
 باش شهریدر و بک او تور دخی بود **اما مولداو**
 بغداد ولایتی آردل و افلیح و که مملکتی آراسنده
 و بونک دخی بر مخصوص یکی وارد که آکا گاه و ووده
 گاه غوسپودار دیر لر و آل عثمان پادشاهنه
 تابعه شهرای بونلرد **یاختی** بغداد بکنک
 او تور دخی یریدر صکره کی استیلاده که عسکر
 بوشهرم چوق خیر ایرشده مشدر **صوچوره**
 براورته یردر و دخی بو ولایتک اورته سندل
 برت آقر بونهر کنارنده **۱۱۴۳** سنه ترکلر
 ایله مسقو آراسنده بر عظیم جنگ واقع اولمشده

و آنک عقبنده صلح عقد اولمشده **اما بلغاریه**
 یعنی بلغر ولایتی نهر طونه ورومانی آراسنده
 تاقره دکنه دك براوزون پارچه ولایتد
 و جمله سی آل عثمان پادشاهنکدر شهرای
 بونلرد **صوفیه** باش شهریدر و بیوک و محمود
 و لکن اطرافنده دیواری یوقدر **نیقوبولی** نهر
 طونه یاننده بر بیوک یردر و لکن متین دکلر
 و بونلر غیری بوشهرک شهرتی نصاری نك
 بر بیوک بوز غناوخی سببیلده **۷۹۶۱** سنه
 بکرمی بیکنلر مجاوز نصاری ترکلرک الندی
 قتل اولمشدر **سیلستره** اولدخی نهر طونه
 یاننده بر بیوک شهردر و متین ایچ حصاری
 وارد **وارنه** قره دکنک کنارنده بر شهر
 و بوشهر دخی بر غیری جنگ سببیلده مشهور
 اولمشدر **۸۴۸** سنه بوشهرک یاننده

اهل اسلام او توز بیک قدر نصاریٰ قلیجده
 کجور دیار آمار رومانیه یعنی نفس روم ولایتی که
 اسلامبول دایره سیدر بود آن قوه دگر ایله
 آق دکر کینارلنده در و بوا یکی دگر لر بری
 برینه قاوشور و هر بر بیک باشقه بوغری
 وارد در آق دکر بوغزینه فراتم دائر دانیلار
 یعنی یکی سد حصان بوغری یا خود فراتم
سستو قوم یعنی سد البحار بوغری دیر لر
 و قوه دکر بوغزینه فراتم قونسطنطینوپولتایم
 یعنی قسطنطنیه بوغری دیر لر بوا یکی بوغز
 آراسنده اولان حوله ماره دی ماره مور
 یعنی ممریه دگری دیر لر زینا آند چوق مرم
 بولنور و بو ذکر اولنان رومانیه نک اها لیس
 و کورک بلغرویه و بوسنیه اها لیسینک
 ملتاری محمدیه در و لکن هر برده نصاریٰ

دخی بولنور و آغز تکالیف و جزیه لرینی
 ویردکن صکره آنله کسه مانع اولماز
 آمار بور رومانیه ایچنده کی شهر لر بولنور در
قونسطنطینوپول یعنی قسطنطنیه و یا خود
 اسلامبول قوه دکر بوغری یاتنده در اسکی
 رومیلرک زماننده بوشهرم بزانش دیر لری
 تا اول زمانه دکر که قونسطنطینوس نام روم
 قیصری رومه دل بزانشه نقل ایدوب آنی
 تعمیر و کندو آدیلر تسمیه ایلمشدر و آنله
 صکره ۵۵۱ سنده آل عثمان پادشاه سلطان
 محمدک دولتی زماننده بوشهری ترکار یعنی
 اهل اسلام فتح ایدوب ایچنده بولنانی بلا
 مرحمت قتل ایتدیلر و اول زمانده برو ترکار
 یعنی اهل اسلام پادشاهنک تختی اولدی
 و دخی حکایت اولندی که اسلامبول فتح اولندی

وقتہ اوج کون اوج کیجہ خلقہ اذیت وکونا
 کون اسکنجہ اتمہ لرندہ فارغ اولدیلر اولا
 روم قیصرینہ واهلینہ اولاشوب قتل
 اندیلر و سائر ارکک اولانلرک دریلرینی صوبی
 ویشروب آلتی یاشندہ یوقار و اولانلرک جمله سی
 قیردیلر اول زمانه عسکر اولقدر مال بولدیلر که
 چوق زمانده صکر زنکیه اوماره بلکه سن
 دخی اسلامبول فتحندہ بولندک دینلوردی
 بوشهر قتی بیوکدر واهالیدی قتی چوقدر و دخی
 تجارت ایچون پک مناسب یرده در و بادشاه
 اوورد و غیاچ حصاره سرائی دیلر **آدریانوپول**
 یعنی آدرنه نهر مریچ یاننده بر عظیم شهر ده
 و ترکلر بادشاه آندہ دخی مکت ایدر مش **فیلیپول**
 یعنی فلیبہ اولدخی نهر مریچ یاننده بر بیوک
 شهر در ولکن اطرافندہ دیوار یوقدر **غلیبول**

یعنی یلی بولی مرمریه دکونک کنارندہ بر بیوک
 شهر در وایولیمانی وجبه خانه سی وارد رودخ
 آق دکوندہ بوغانه کیره جک محله بوغزک ایکی
 طرفندہ بر بر پک متین حصار وارد که ایکی بیل
 طرفندہ بوغزی حفظ ایدوب هر بر کچن کچی
 طور غوده بیلورلر اول ایکی حصارک بری روم
 ایلنک طبراغندہ در آتکاسد البحار دیلر و بریسی
 اناطولی طبراغندہ در آتکاسد قوم قلعه سی دیلر
فصل بو فصل کتر اچیا یعنی غرق یاخود روم
 ایلینک بیانندہ در بو کتر اچیا لفظی وندیک
 کور فرایله اناطولی آراسینده اولن ولایتلره
 شاملدر کونک ارض متصله اولسون و کونک
 اطهر اولسون واطالیه اهاالیدی آتکالوانته
 دیلر یعنی مشرق زینرا آنلرک ولایتلرینه کوره
 مشرق طرفندہ در بو ولایتک یوقار و طرفی

بوسنه و سروييه و بلغر و رومانيه به متصلا
 وصولندك آق دگزدن بر بيوك پارچه دگزدركه
 آقا ماره يونقوم يعني يوناني دگزديرلر و دخی
 صاغندك آق دگزدن بر قطعه دركه آند
 غایت چوق اطه لو وارد در آقا عرجیلا غوس
 یعنی مجمع جزایر دگری یا خود مطلق آق دگری
 دیرلر و اشاعندك دخی آق دگزدیر بومملكتك
 مقدمابر مخصوص پادشاه و ارامیش شمدي
 اکثریسی آل عثمان پادشاهینکدر و بعضی برای
 دخی و ندیک جمهوری ضبط ایدر اما بونك
 دخی ایکی قسمی وارد بر بری ارض متصلا و بری
 اطه لردر اما ارض متصلا اولدخی بش قسمه
 منقسمدر **اولکسی** البانیه یعنی آرنادو کلد
 جمله سی عثمانلی نکدر بوسنه ایله طلمایچیانك
 آلتند دگرك کنارند در و اولدخی یوقاریکی

و اشاکو آرنادو لکه منقسمدر یوقاریکی آرنادو کلد
 اولان شهر یونلردر در **درآچه** دگرك کنارند
 بر شهر واسطه در و ایولیمانی وارد **در اسقده**
 یعنی آرنادو اسکندریه سی بر بیوك و معمور
 و متین شهر در و آند آرنادو پاشانك سرایلی
 وارد **در اولونی** بر بیوجك شهر در و متین ایچ
 حصاری و ایولیمانی وارد **در الباسان** بر خراب
 اولمش یردر مقدما آرنادو کلك باش شهر
 ایدی **قرویه** شهر در و بر یوکسك یرده بر متین
 ایچ حصاری وارد **در آنتوار** یعنی باز فوطوره
 یقین دگرك کنارند بر بیوك و معمور شهر در
دلمنجو یعنی الجین عثمانلیك دگرك چله بر جیلر
 بر متین یوه سیندر **در سنه** بوقلعه و ندیک
 جمهورندن محاصره اولمش ایدی اما اشاکو
 آرنادو کلك شهرلی یونلردر **در کیه** یا خود

كيمه بر كوزل ليمانده **نارتیه** بر معمور تجارت
 شهریدر **پره و زیه** بر متین یردر **ایکینچی سی**
 ماچدونییه یعنی سالانیک دایره سیدر که
 ذوالقرنین حضرتارینک طوغدو غی ایلیدر
 جمله سی عثمانلی نکلر شهرای بونلردر **صالونج**
 یعنی سالانیک غولفودی صالونجی یعنی سالانیک
 کورقزک یاننده بر بیوک و متان وزنکی تجارت
 شهریدر و اهالیینک اکثریسی یهودی دره
جوخریه یا خود پالا سالانیک کورقزه یقین
 ذوالقرنین حضرتارینک طوغدو کی یردر
 و باباسنک تختی ایدی **اوخری** ارناودلک
 سمتنده برزنکی تجارت شهریدر **لیبانوه**
 حکیم آرستوتلس یا خود آرستونک طوغدو کی
 یردر **وهریه** براورته شهردر **آتهوس** سالانیک
 کورقزک کنارنده بر مشهور یوکسک طاعدر

وکوبه دنیاده کی طاغارک جمله سندل یوکسک
 ایش زینا قرق بش میل قدر کولکه سنی دکه
 آتلا طنجه آکا موننت صنتو یعنی مبارک طاع
 دیرلر و بوشنه دبلنجه سوه تاغور دیرلر
اوچینچی سی تسالییه در سالانیک دائره سندل
 آشاغه که جمله سی عثمانلی نکلر شهرای بونلردر
یانیه بر بیوک و معمور تجارت شهریدر **لارسه**
 باش شهریدر **دور دنجی سی** لوادییه در تسالییه
 و آنخیزوز و مورنک آراسنده در و جمله سی
 عثمانلی نکلر شهرای بونلردر **آتنه** بر کوزل
 یردر و مولد عیسی دن مقدم بر سربست جمهور
 ایدی و دخی اتنه دن ایکی ساعت مارا تون
 نامنده براووه وارد که اند بر وقتده عجم
 بوزلدی **مغاره** بر کوچک یردر **تب** یا خود
 تبه بر بیوچک یردر و مقدم بر سربست جمهور

ایده **لواذیه** بر کوچک یردر **دلی** دکنارنده
 بر کوچک یردر **لیانته** یا خود ناو بقی بر بیوک
 یردر **بشخی سی** موره در آق دکنایچنه کیرمش
 بر بیوک نصف آله در مقدها و ندیک جمهوری
 آنی آلمش ایده و لکن شمردی بتون عثمانلی نکره
 شهرای بونارد در **قورنئوس** یعنی قورطو موره
 کیر بیچک محله بر بیوک و باش شهریدر و بر
 یوکسک بایرک اوستنده بر یک متین حصاری
 واردر **بطرم** یونانی دکنک کنارنده بر متین
 قلعه در **کیارنشا** اولدخی دکن کنارنده بر
 شهر در **لونغویک** دکنه یقین بر کوچک یردر
ناواری بر بیوک و متین تجارت شهریدر و یک
 ایولیمانی واردر **مودون** بر بیوک شهر در و متین
 ایچ حصاری و ایولیمانی واردر **قورون** قورون
 کورفرک یاننده بر متین قلعه در و بر امین لیمانی

واردر **ماینه** تا اشاعیده قورون کورفرزاید
 قورلکینه کورفرک آراسنده بر قلعه **قابو مطبان**
 ماینه قلعه نک آلتند دکنایچنه کیرمش بر
 مشهور یوروندی **لاشد موند** یعنی مسیشانه بر
 بیوک یردر و مقدها بر مشهور و قوت حاجی
 سر بست جمهوری ایده **قلا ماستد** و **زارناته** ایکس
 دخی قورون کورفره یقین شهریدر **نابولی دی**
مالوآزیه یعنی منکشته دکن کنارنده بر متین
 شهر در و یک ایولیمانی واردر **نابولی دی رومان**
 یعنی روم انابولی منکشته دخی یوقاریه انابول
 کورفرک کنارنده بر متین قلعه در **امتا بو**
 مملکت اطرافنده اولاده آله لرقی چوقدر
 و انلرک بعضیسی بیوکدر و بعضیسی کوچکدر
 بیوک آله لرایکی در بری قندیه یعنی کیرید آله سید
 و بری نکرو بونته یعنی **الفریدوز** آله سید **امتا**

قنڊيه يعنى كريد اطله سى آق دكرده مورده به
 يقين براوزون وبيوك وپك متين يردروپك كوزل
 ونديك جمهوريك ايدى تا **۱۰۵۵** سنه دك اول
 وقتد عثمانلى بواطله اوزرينه واروب يكرى
 دورت سنه دن زياده انك فتحنه سعى ايدوب
۱۰۸۰ سنه باش شهرلرني وقلعه لرني آلوب
 زماندن صكره ينه باقى قلات يولرني دخی
 فتح اتمشدر امدى اولافتح اولنان شهرلر
 بونلردر **خنيه** صولندن دكر كنارنده بومتين
 قلعه در وايولمانى واردر **۱۰۵۵** سنه عثمانلى
 بو قلعه فتح اتمشدر و **۱۰۴۳** سنه ونديك جمهورى
 انى محاصره ايدوب بونسنه موجوده كتورمندن ينه
 كبرود و نمشدر **رتمو** قنڊيه ايله خنيه آراسنده
 خنيه دن كوچك بو قلعه وكنر ايويمان و ايوام
 حصارى واردر **۱۰۵۶** سنه عثمانلى انى فتح اتمشدر

قنڊيه اطله نك اورت سنه و دكر كنارنده باش
 شهردير وبيوك وپك متين يردروپك كوزل
 ليمانى واردر **۱۰۸۰** سنه بومتين قلعه
 عثمانلى براقاج سنه محاصره ايدوب چوق قى
 وشدتدو يوريشلر ايلدكدر صكره انى فتح
 اتمشدر و محاصره نك زماننده قنڊيه يقين بر
 يكي شهر بنا ايلش ايدى لركه اكايكى قنڊيه دبرلردى
 لکن قنڊيه نك فتحندن صكره اول يكي قنڊيه
 خراب اولمشدر **استيه** صاغندن دكر كنارنده
 بر كوچك وكنر پك متين يردروپك كريد اطله نك
 اوتنه طرفند كوزل شهر و قلعه لر و ليمانلر
 واردر وكنر انلر بزه معلوم دكلردر **۱۰۵۵** سنه
۱۰۸۰ سنه ونديك جمهوريك انده قلات
 برلر بونلردر **غرايئوضه** و **سوده** و **اسپرلونغه**
 حمله سى دكر كنارنده در وكنر غرايئوضه دخی

کتابنامه سنده مرتد لك سببيله عثمانلى نك اليه
 كير مشدرو و صكره كى استيلا ده جمله سى دخی
 عثمانلى نك اولدى **اما** نكرو و پونته يعنى اغريبوز
 آطه سى لواءيه نك ياننده در اولدخی براوزو
 اكسز آطه در مقدمه ابر قرالك ایدی شمدي
 بتون آطه عثمانلى نك و ونديك جمهور نيك
 بختنه مانع اولان آنجق اولدر زير مادامكه
 بواطه عثمانلى نك النده در ساين يرلردن دخی
 اميدىنى كسر و دخی بواطه نك اوستنده كى
 شهر بودر **نكرو و پونته** يعنى اغريبوز قلعه سى
 بو قلعه اولقدر متين و محفوظه كه از قوت
 آنى فتح اتمكه كفايت اتمز نك صكره كى استيلا ده
 ونديك جمهور نيك محاصره سندن تجربه اولمشدا
 و دخی بواطه ده شول يردر كه **حكيم** آرستو
 كندونى صوبه آتمش اوله **اما** كوچك آطه لر

انار دخی ایکی قسمدر زير بعضى سى صولنده يوناني
 دكرنده در بعضى سى صاعنده مجمع الجزاير دكرنده
 اما يوناني دكرنده اولان آطه لر بونلردر **قورقو**
 آطه سى آشاكى آرناود لكك ياننده در ايچنده كى
 باش شهر **قورقو** دیرلر بر بيوك و متين شهر
 و امين يمانى واردر و ايو جنبه خانه سى واردر
ماوره يا خود لوقس آطه سى اولدخی آشاكى
 آرناود لكك ياننده در مقدمه عثمانلى نك ایدی
 و لكن صكره درينه ونديك جمهورى آنى آلمشدا
 ايچنده كى شهر **ماوره** دیرلر بر ايو قلعه ده
کتابنامه سنده انى ونديك جمهورى آلمشدر
كفالونيه آطه سى دخی آشاعه موره نوک
 قرشوسنده بر بيوك آطه در مقدمه بواطه ده
 اولان شهر لر خراب اولمشدر شمدي **كفالونيه**
 قلعه سنده ماعدا بر حنيط اولناجق نسندن توقدا

سَنَانْتَه اَاطَه سی اولدخی مورَه نك قرشوسنده در
ایچنده کی شهرم سَنَانْتَه دیرلر بربك متیان یرک
وایولیمانی و متیان ایچ قلعه سی وارد در **قورچولاری**
اطه سی لَبَانْتَه کورفرک یاننده برکوچك اَاطَه در
آند **۹۸۰** سنده عثمانلی نك طونامه سی بوزلدی
چریغُو یا خود چترًا اَاطَه سی مورَه ایله کریدک
آراسنده در بو ذکر اولنان اَاطَه لر جمله سی وندیک
جمهورینکلر اما جمع الجزائر دکنده کی اَاطَه لوقی
چوقدر و جمله سی عثمانلی نکلر زیاده مشهور اولنلر
بونلر در **اِسْتَالْمَه نَه** یعنی لَحْنی اَاطَه سی در تا
یوقاریده سد البحاره یقین در **مَتَلینو** یعنی
مِدَلی اَاطَه سی از مردن یوقارویه اناطولیه
یقین در **اِسْتَقِیو** یعنی ساقر اَاطَه سی دخی آشاعه
و جمله دن ایودر **صَامو** اَاطَه سی ساقر دن دخی
اشاعه در **نِقَارِیَه** اَاطَه سی صامونک یاننده در

بالموره اَاطَه سی نِقَارِیَه نك آلتنده در **اِسْطَنْبَالِیَه**
یعنی اِسْتَانکوی اَاطَه سی تا اشاعیده کرید اَاطَه نك
قرشوسنده در **شیرو** یعنی اَاطَه سی
صولنده اعریبوزک یاننده در **آندره** اَاطَه سی
اشاعیده اعریبوزه یقین در **طینه** اَاطَه سی
آندره نك یاننده در **نَقْشَه** اَاطَه سی اَاطَه نك
اورقه سنده در **پَارِیو** یعنی بَرَّا اَاطَه سی
نَقْشَه نك یاننده در **میلو** یعنی دکر مر اَاطَه سی
تا اشاعیده مورَه نك قرشوسنده در **ودخی**
مشرق طرفنده اق دکرده کی اَاطَه لر اناطولیه
بخشنده ذکر اولنسه کرکدر بونده آروپه نك
بیانی تمام اولدی **هه الباب الثالث**
بویاب آریا نك بیاننده در معلوم اوله که
مسقو مملکتند و قره واق دکر لرندن
مشرق طرفنه نقدر ممالک و ارایسه

جمله سنه از یا دیلر و بعضیها اما ممالک
شرقیه دیلر و مسقو مملکتک یانند آرویه
متصله و مصر اقلیمک یانند آفریه متصله
بوایکی پردن ماعدا جمله از یا دکرلر ایله
احاطه اولمشله بونک بیوکلوی خصوصه
جغرافیایردن بک دقت اولمشله ولکن
آرویه دن چوق بیوکلر زینا کرک طوی
و کرک عرضی بعضی پرلرده ایکی بیک دورت یوز
ساعت قدر اولوق کرک اما آزیاده اولان
دکرلر بونلردر **ماره نکرؤم** یعنی قره دکرید
آزیاده وارویه ده آل عثمان پادشاهیسنک
مملکتلری آراسنده دریا خود کوچک تاتارلک
ایله اناطولیسنک آراسنده در **ماره قصبیوم**
یعنی قلزؤم دکریدر مسقو ایله عجمک
آراسنده در و دخی آکا از درخان دکری دیلر

ماره مدیترانؤم یعنی آرایه کیرمش دکری
دیمکدر که اول آق دکریدر اناطولی ایله
آفرقه نك آراسنده در **ماره ربرؤم** یعنی
قرل دکری یا خود مکه دکریدر که آفرقه
ایله عربستانک آراسنده در **ماره عربیوم**
یعنی عربستان دکریدر که عربستانک آلسند
ماره اندقؤم یعنی هندستان دکریدر که
هندستان مملکتلرک اطرافنده در **ماره**
باجیقؤم یعنی بحر ساکن دیمکدر بودکر
شرق طرفنده از یا ایله یکی دنیا نك آراسنده
اولان دکرلر بودکرده اولقدریکی ولایتلر
آجلدی که یلدوز طرفنده از یا یکی دنیا به
متصله یا خود همان آلسوز بوغلر ایله
ایرلشله دیوخلر اولنور **ماره تاتار قؤم**
یعنی تاتار دکری دیمکدر که یوقاریله بلدون

طرفنده در بوذر اولسانه دکنز قره واق
 دکنز دن و قنروم دکنز دن ماعدا جمله بحر
 محیط یعنی دیش دکنزیدر و لکن مملکتاره
 قریب یا خود مملکتارک آراسنه کیر مکه
 اول مملکتاره کوره شمیته اولنوره ودخی
 آزیاده مشهور و بیوک نهرلر دورتدر اولکی
اوفرکات یعنی فراط نهریدر یلدوز طرفنده لودس
 طرفنه عجم کورفرک ایچنه آقرا ایکنجی **اوبی**
 نهریدر یلدوز طرفنه تاتاردکنز ایچنه
 آقرا اوچنجی **اندوش** نهریدر یلدوز طرفنده
 لودوس طرفنه عربستان دکنز ایچنه آقرا
 دوردیحی **غنغس** نهریدر اولدخی یلدوز
 طرفنده لودوس طرفنه هندستان دکنز
 ایچنه آقرا **اما** آزیاطراغینک واهالیسنک
 بیانی بودرکه یلدوز طرفنده اولان ولایتار

طاغریله طوب طلو و خراب و جزین یرلر
 و جمله دن اعلی و اعظم طاغری طوروش
 طاغیدرکه قره دکنزده باشلیوب بتون آریا
 اشوری کیدر و هرولایتده آنک برغری اسمی
 وارنتکم قره دکنزایله ازدرخان دکنز آراسنه
 آقا قوقس دیرلر و بیوک تاتارلکه ایماوش
 دیرلر و آقا بحر شرقی و لودوس طرفنده اولان
 ولایتار بتون دنیا نیک احسن و غایت مبارک
 ولایتلردر زینا کرک اپک و دارچی و بوبر
 و قرنفیل و سایر بهارلر و کرک عود و عنبر
 و مسک و سائر قوخلو نسنلر و کرک آلتون
 و انجو و سایر اشیاء نفیسه اکثری اورادن
 چیقوب بو طرفده اولان ممالکه طاغیلور
 اما اهالیسی اگرچه هر برده چوق بولنورسد
 انلرک احوالی بو طرفده اولان اهالی نیک احوالنه

اولقدر مغایره در که بومقامه اندری ذکر
امک ممکن دکلر همان اندری طلب ایدله
تواریخه و حکایات کتابره نظر قیله •
اماملته متعلق اولان بیانی بود که اگر چه
حضرت عیسی هم واصحابی ابتدا آریاده
انجیل شریفی اقبوب و تبلیغ ایدوب آندله
وعظ و نصیحت اتمش ایدله ینه بوکونکه
کونه آریا اهلینک اکثریسی محمد دینی اوزره
وبوانه دکیه آروپه دن کشش و رهبانلر
خصوصاً عیسویار چوق زحمتلر اترکاب
ایدوب و آریانک بعض کناریرلرینه واروب
خلقه ملت نصرانیه و تعلیم و تلقین ایدله
و خلقک چوغی نصیحتلرینی قبول ایدوب ملت
نصرانیه و اتحاد ایدله ینه مزبور بابلر
اوتله بروکیزلوب اشکاره چقامرلر ودخی

جو غیسی دویلوب تعذیب و قتل اولتور
اما بتون آریا اولان آلتی قسمه منقسمه
اولکی **تُرکیّا آریّا تَقّا** یعنی آریاده اولان
آل عثمان پادشاهینک مملکتلریدر ایکنی
اُمّیه رِیوم برِ سِقوم یعنی عجم مملکتیدر
اوجینی **اِنْدِیا** یعنی هندستان در دور دخی
تار تار یا مَغنا یعنی بوک تاتارکلر بشخی
اُمّیه رِیوم سیناروم یعنی سین یا خود
چین مملکتیدر آلتینی **اِنزوله آریّا تَقّه**
یعنی آریانک اطرافنده اولان اطله لردر
فصل بو فصل آریاده کی آل عثمان پادشاهینک
مملکتلرک بیاتند در معلوم اوله کم آل
عثمان پادشاهی آریانک بر قاج کوزل ممالکی
ضبط ایدله یور و جمله دن بری ارض مبارکه که
یعنی قدس شریف ایلیدر که کرک انجیلده

و كرك ساير كتب سمواويه جوق ذكر اولمشده
امدى دقت اولنوب انار زياده بيان اولمغه
لا يقدر ودخى از يانك خرطه و بحمله سندن
ممالك عثمانيه خصوصنده از انتفاع اولنور
ولكن شول خرطه كه اندك اجوق ممالك عثمانيه
نقش اولمشده زياده انتفاع اتمك ايجول
آنى احضار اتمك كرك امدى معلوم اوله كه
از ياده ممالك عثمانيه آلتى در او چيسى نهر
فراطك برو طرفنده در او چيسى نهر فراطك
اوتنه طرفنده در **اما** نهر فراطك برو طرفنده
اولنار بونلردى اولكى سى **ناطوليه** يعنى اناطولى
قره دكر ايله آق دكر ك اراسنده در ايكنجى
سور يا يعنى ارض مبله يا خود شام ايديدى كه
آق دكر ايله نهر فراطك اراسنده در او چينى
عرايبا يعنى عربستان در قزل دكر ايله عجم

۲۶۴
كور فرك اراسنده در **اما** اناطولى دوم ايلنه
كورم مشرق طرفنده در واندر اوتور يويانى
ديلى اوزم اناطولى مشرق و اطاليه ديلجه
لوانته يعنى مشرق دينلدى يعنى اناطولى
لفظ يويانى در ولوانته اطاليان لفظيدى
ايكىسى دخى مشرق معنا سنده در و چونكم
اطاليه و مملكت يونانيه كوره بو مملكت
مشرق طرفنده در يونان ديلجه اناطولى
و اطاليه ديلجه لوانته ديديار و لكن
اسكى زمانلرده آقا از يامنوره يعنى كوچك
آز ياديرلردى اويله اولدوق اقتضا ايدى كه
يونان ديلجه دخى بتون از يايه اناطولى دينل
امدى هر كيم از يانك يرند اناطولى استعمال
ايدرسه قيدينى كورمك كرك ده بيوك
اناطولى يا خود جميع اناطولى ممالك ديه

و شمردی ذکر ایتد و کمز مملکت ایچون کوچک
اناطولی دیه تاکه فرق حاصل اوله و دخی بو
مملکتک صاغنده نهر فراط در وصولند مجمع
الجزائر دکریدر و یوقاریده قره دگزدرو آشاغند
آق دگزد در ککون تقسیمنه شروع اتمزدن اول
معلوم اوله که اناطولی طرفنه چوق تجارتلر
اولنور اطالیه اها لیسى با خصوص و ندیک
اهالیسی بو تجارتی کو آنته تجارتی یعنی تجارت
شرقیه یا خود اناطولی تجارتی تسمیه ایدر
بو تجارت یرلرک احسنی و اعظمی ازمر شهریدر
و چونیکم انگیز و قلمتک تجارتلر بو شهر
تجارت ایچون کتدکلری وقتده سئده بوغز
کچرلر مزبور تجارتلر حوادث کاغذلرند بوغز
کچجیلر دیرلر اما اناطولینک تقسیم
بودر که عثمانی بتون اناطولی دورت باش

آیالت تقسیم ایدوب هر بر آیالتده برر والی
نصب ایلمشدر که آکا بکار بک یا خود پاشا
دیرلر **اولکی سی** کتاهیه آیالتی در شهرلری
یونلر در **کتاهیه** بکار بکک او تور دوکی شهر
ازمر دگزد کنارند بر بیوک و معمور شهر
واسکله در و تجارتنک کثری سبیل بتون
دنیا ده معروف و مشهوره در **بورسه** دکر
بقیه بر بیوک شهر در واسلامبول فتح اولنور
اول آل عثمان پادشاهینک تختی ایدی **عویذو**
یعنی قوم قلعه سی سد البحارک قرشوسنده
در **ترویه** قوم قلعه نه بقیه بر پر در آند
حالا مشهور اولن اسکی ترویه شهرینک
بعض اثری کورینور که اول شهر بیک یوز
بیل مولد عیسی دم دن اول خراب اولمش اوله
ازنج بر کوچک یوردر **اسکدار** اسلامبولک

قرشوسنده بر بیوچك شهردر **ازمیت** مرموره
 دگزك كنارنده بر بیوچك یردر **لاپشكي** یی بول
 قرشوسنده بر بیوچك یردر بو شهره یقین غرائق
 نام نهك یاننده اسکندر ذوالقرنین حضرتلری
 عجم ایله اولکی جنك ایدوب آنی بوزدی **قویه**
 یاخود فایه ازمره یقین بر کوچك یردر
فلا دلفیه کتاهیه یه یقین بر معمور شهردر
 وانه نصاری دنه چوق اسکی قبيله لر واردا
تیاتره بر معمور یردر **سازدو** مقدما قرؤه زی
 نامنده بر زنکین پادشاهك تحتی ایدی
 شمردی بر کوچك یردر **ایکینجی سی** آماسیه
 آیالتی در شهرلری بونلردر **آماسیه** بکار
 بکك او توردوکی شهردر و بیوچك و معمور
طوقت بر بیوچك و معمور تجارت شهریدر
 و بک لطیف اوزومی واردر **طره بزوه** قره

دگزك

دگزك كنارنده بر مشهور شهردر و ایولیمان
 واردر و بر زمانه یونانیلر پادشاهك تحتی
 ایدی **سیسمو** یاخود سیمرو مقدما مدیر داتس
 نامنده بر قرالك تحتی ایدی **سواس** بر مشهور
 و معمور شهردر **اوجینجی سی** قرآمانه یاخود
 قونیه آیالتی در شهرلری بونلردر **قونیه** باش
 شهریدر و بکار بکك او توردوکی یردر بیوچك
 و معمور در **طرزوه** آق دکره یقین قبریستك
 قرشوسنده بر شهردر و حواری پاولونك
 طوغدوکی یردر **لایاکو** یعنی لاتیکیه طرزوه
 یقین آق دگزك كنارنده شول یردرکه اسکندر
 ذوالقرنین حضرتلری ایکینجی دفعه عجم ایله
 جنك ایدوب آنی بوزدی **دور دنجی** آلاودو
 یعنی ملایتیه آیالتی در شهرلری بونلردر
ملایتیه باش شهریدر و بکار بکك او توردوکی

بر در **قصریه** بر بیوچک شهر در **ودخی** افت
 دکرده اناطولی به تابع ایکی بیوک آطه وارد
 اولگی قبریس آطه سیدر انطاکیه قرشوند
 بر بیوک آطه در بو آطه مقدما بر قرال مملکتی
 اولوب بر مخصوص قرالی و ارامیش بو قرالک
 سلسله سی **۷۷۸** سنه دوکندقد بو آطه
 وندیک جمهوری بر تقریب ایله آلوب یوزیل
 قدر ضبط ایلدی زیر **۹۷۸** سنه عثمانلی کلوب
 بلا سبب آتی ضبط ایلمشدر و حالا آنکدر
 شهرلی بونلر در **قبریس** یا خود نقوزنیکه باش
 شهریدر و بیوکدر و آند بر پاشا اوتور **پافو**
 یا خود پافه برزنکی تجارت شهریدر **کراونه**
 پک بیوک دکلدر **فامغوسته** بر متین قلعه د
 و ایلخان وارد ایکنی رودس آطه سیدر صولند
 کرب آطه سنه دخی یقین بر بیوچک آطه در

۷۸۰ سنه ارض مبارکه دن فرارایدک یوهان
 بهلوانلر یعنی شمیدیکی مالطه بهلوانلر بو آطه به
 کوروب ضبط اتمشلرایدی حکم **۹۲۸** سنه
 سلطان سلیمان کلوب و مزبور بهلوانلری قوب
 بو آطه فتح اتمشدر و اول زمانده برورودس
 آطه سی عثمانلی نك النده در باش شهری رودس
 بر پک متین بر در **اما سوریا** یا خود سورستانه
 نهر فراط ایله آق دکرک آراسنده در و بودخی
 اوج آیالتنه منقسمدر **اولکی** آلتو یعنی حلب
 آیالتی در شهرلی بونلر در **حلب** باش شهریدر
 بیوک و زنکی تجارت شهریدر و بکلر بکل
 اوتور دوغی بریدر **اسقندر و نه** یعنی اسکندریه
 یا خود شام اسکندریه سی آق دکرک کنارنده
 بر بیوک تجارت شهریدر و بو اسکندریه مصر
 اقلیمده کی اسکندریه نك غیریدر زیرا دنیا ده

بواسم ایلد مستی اوی شهردن زیاده وارد شه
آنطیوکیا یعنی انطاکیه مقدما برغایت بیوک
 شهر ایدی شمردی اکثری خرابدر و آنده نصاری نیک
 حالا بر بطرقه سی وارد در **ایکخی سی** طری بولی یعنی
 شام طره بلیس آیالتی در بو آیالتده طره بلیس
 شهردن ماعداصبط اولنا جوع بسنه یوقدر
 بو شرک بر ایولیمان وارد در **اوجخی سی** شام آیالتی
 بو آیالتده دخی ارض الشام و ارض مبارکه دیر لر
 شهر لری بونلردر **دلمشق** یعنی شام شریف
 یاخود **مشوع الشام** باش شهر دیر و بیوک و ابو
 حالده در **حیدله** بر اورته یردر **سور** یاخود
 طیره آق دکرک کنارنده بر مشهور شهر ایدی
 شمردی بتو خرابدر **یافه** روم ایلندده کبدن
 تجار ایچون بر لیماندر **یروزاکم** یاخود **هیروکوله**
 یعنی قدس شریف بر مشهور زیارت یردر

قارو اقلیم مصرک حدودند بر شهر در **امناسکی**
 زمانده بو ارض مبارکه نیک احوالی نیجه ایمشد
 اگر سوال اولنور سه معلوم اوله که اوله بو
 ارض مبارکه ایچون بر مخصوص خرطه کرکدر
 و اگر بولنور سه بو تفصیلده دخی آزان تفاع اولنور
 زینرا مجمل خرطه لرده بو مقامده ذکر اولنا جوق
 ولایتلرک حدودلری و شهر لری نقش اولنمشد
 امدی اگر بر مخصوص بولنور سه ابتدا ایکی دگر ضبط
 اولونه که بری **ماره غلیله یه** یاخود **ینه زارت**
 یاخود **تبه ریادس** یعنی تیر یاده دکریدر که
 شام سمتنده در و بری **ماره مور نوم** یعنی اولمش
 دگری یاخود بحر میت در که عرب جزیره نیک
 سمتنده در بو اول دگر در که آنده حوج تعنا
 لوط قومنی هلاک ایدوب دورت شهرینی یر
 باتدردی اول دورت شهر بونلردر **صد و امه**

غَوْمَرَه آدَامَه سَبَوِيْم اَنَدِه صَبَط اولنا جو
 نهر پور دان در كه بنواسرائيل قرقچي بيلده
 صكره آني كچوب قدس مباركه و اصل اولديار
 بونهر تا يوقا ريده ارض مباركه نك اوتره سنده
 آقوب بحر ميت ايچنه دوكلور آنده صكره
 معلوم اوله كه حق تعا بوا ارض مباركه في
 بنواسرائيلك اون ايكي قبيله نك آراسنده
 تقسيم ايلمشدر و اكاكوره اون ايكي باشقه
 باشقه ولايتار اولوق لازم كلور و لكن
 اصلنده بوا ارض مباركه دورت مملكت
 ايمشدر امري هر مملكتده قاچ قبيله ساكن
 اولمشدر آني بيان ايدلم **اولكى** يوديه
 مملكتي در آق دكزايله بحر ميتك آراسنده
 آنده دورت قبيله ساكن ايمشار برى **يودا**
 قبيله سى و برى **بنيامن** قبيله سى و برى

۵۶۹
 دان قبيله سى و برى **سميون** قبيله سى
 ايكنجى سى **غلبه** يه مملكتيدر آق دكزايله
 نيز ياده دكزك آراسنده در آنده دخی دورت
 قبيله ساكن اولمش ايدى برى **آزر** قبيله سى و برى
نفظالي قبيله سى و برى **سبلون** قبيله سى و برى
ازاشخ قبيله سى و برى **اوچنى** سى ساماريه
 مملكتيدر نهر پور دانك حولنده در آنده بر يچو
 قبيله ساكن اولمش ايدى برى **افرايم** قبيله سى
 و برى **مانصه** قبيله نك ياريسى در دورديجى
 بر تيا مملكتيدر نهر پور دانك صاغنده در آنده
 ايكي يچو قبيله ساكن اولمش ايدى برى **روبن**
 قبيله سى و برى **غاد** قبيله سى و **مانصه**
 قبيله نك ياريسى در **اما** هر قبيله نك ولايتنده
 نقره مشهور يرلر وارايمش آنلري دخی بيا ايدلم
 پس **يودا** قبيله نك شهرلري بونلر در **بيت اللهم**

حضرت عیسیٰ دم طوغدوغی یوردی **ابرون** حضرت
 داود دم اولدوغی یوردی **غانه** و **ازدوت** آق
 دکرک کنارنده انکی شهردر **زف** برجریم یردی
اما بنیامین قبیله نک شهرلی یونلردی **یروزالم**
 یعنی قدس شریف بتون بنو اسرائیل مملکتک باش
 شهریدی **یرخو** نهر یوزدانه یقیندر **سیلو**
 قدس شریفه یقیندر **اما سیمون** قبیله نک
 شهرلی یونلردی **برسابة** مصر اقلیمک حدودنه
 یقیندر **عشقلون** آق دکرک کنارنده در **اما**
 دان قبیله نک شهرلی یونلردی **یوپه** آق دکرک
 کنارنده در **ایالون** برکوچک یوردی **اما اذر**
 قبیله نک شهرلی یونلردی **اقصب** آق دکرک
 کنارنده در **قادر** و **عبران** اوتنه سنده در
اما نفتالی قبیله نک شهرلی یونلردی **دان**
 نهر یوزدانه بری بریله قاوشدوکی یرده در

واوردی

واوردی اقان نهر یوردی **اما سبلو**
 قبیله نک شهرلی یونلردی **تبریا** و **بد صیدا**
 تریاده دکرک کنارنده انکی شهر **قانا** بر مشهور
 شهردر **نازارت** حضرت عیسیٰ دم بیودوکی یردی
اما از اشیر قبیله نک شهرلی یونلردی **یزرائیل**
 و **افک** بری برینه یقیندر انکی شهردر **اما افرائیم**
 قبیله نک شهرلی یونلردی **ساماریه** بر یوکسک
 طاغک اوستنده بر شهردر **بیت السهم** اولدخی
 ساماریه یقیندر بر یوکسک طاغک اوستنده در
اما مانصه قبیله نک شهرلی یونلردی **بازان**
 بر مملکتدر **قوراسم** بر شهردر **اما غاد** قبیله نک
 شهرلی یونلردی **غلیاد** بر ولایتدر **غدی** و **دابش**
 کوچک شهرلردی **آرنون** و **غالاذ** بیوک طاغلردی
اما روبی قبیله نک شهرلی یونلردی **بیت عرابه**
 نهر یوزدانه یاننده در **سکار صتاویر** بر یوکسک بایرک

اوستنده بر شهر در **فازغه** مشهور طاغرد
بود که اولنان شهر لر دن شمردی بریسی موجود
د کلدان همان کمیسی کویه و کمیسی طاش بیغومه
متبدل اولوب خراب اولمشلردر و مقدمات
قدس شریف اولدو کی بره یقین روم قیصری
هادریانوس ینه بر یکی شهر بنا ایدوب آنی
الیاسمیه ایلمش ایدی لکن صکره دن ینه
غیری آد طاقوب یکی یروزا کم یعنی یکی قدس شریف
دیدیلر. **اما** عربیا یعنی عربستان مملکتی
قرن دگر ایله عجم مملکتک آراسنده بر سبوک
و مبارک مملکتدر مغرب طرفندن آفرقه
و مشرق طرفندن عجم و لودوس طرفندن عربستان
دگری و یلدوز طرفندن شام ایلینه متصل
بو ولایت دگر سمتلرند زیاده سیله مبارک
زیر آنده قهوه و کونلک و انجو و غیره بونلک

۲۷۱
امثالی چاقوب آرویه ده اولان ممالکه نقل
اولنور و دخی بتون عربستانک اها لیسى محمد
دینی اوزره در بر باغی و قطاع طریق قومده
واندله اوتوری تجارت و سایر یولجیلره نیجه
یوز برابر کریمک اقتضا ایدر که آنلره کروان
دیرلر بو مملکتک ایچنده اوتیه بروضا بطار
واردر که آنلره امیر دیرلر و جمله آل عثمان
پادشاهنه تابعدر الا عجم کورفرک یاننده
بعض امیرلر واردر که عجم شاهنه زیاده
انقیاد ایدلر و دخی بتون عربستان اوج
قسم اوزره در بری **عربیا** پتربیا یعنی طاشلی
عربستان در که شام ایلینه متصلدر و بری
عربیا دنرتا یعنی جزیره عربده که نهر فراته
یقین در و بری **عربیا** فالقش یعنی مبارک
یا خود سعادتلو عربستان در که جانب یمین

یا خود نفس نمند، بوقسم مذکور اولان یکی
قسم در بیوکده و تا عربستان دکره متصله
اما طاشلی عربستان ایچنده شهر نادره
زیرا اهالینک اکثریسی تاتار لر کی اوتته برو
صحرالرده کز لر و دخی بک طاشلی ولایت
و طاعلری چوق اولد و کندن طاشلی عربستان
دینلدی بو ولایتک ایچنده مشهور اولان
سینا و هورب طاعلردر و **پاران و چین**
وقادس جزیره لردر که بنو اسرائیل فرق ییل قد
ایچنده کز مشلر و دخی قزل دکره یاننده کچ
یولجیلره بنو اسرائیل کچوب و فرعون دکره غرق
اولدو کی بر کوستر لر بو ولایتده زیاده معروف
اولان شهر هرات یا خود قراق دره **اما**
جزیره عرب ایچنده اولان شهر لردر **آنا**
یا خود عتّا نهر فرات یاننده بر تجارت شهر

۲۷۲
فقط بر زوقاتی وارد و لکن برایکی ساعت
اوز وندر **بلصوره** یا خود بصوره یعنی بصره
عجم کور فزک یاننده بر بیوک تجارت شهر یک
و بر پاشا آند و تور **اما** عربیا فاقا لقسریغی
سعادتلو عربستان برکتی تامه سبیل مبارک
یا خود سعادتلو یا بختلو عربستان دینلدی
شهر لری بونلردر **مکه** یعنی مکه مکرمه شول
شهر در که آند مولد عیسی م تاریخ شند
مخبر صادق محمد صلی الله تعالی علیه وسلم
دنیا به کلوب اند و دینی محمد ظهور اتمشد
و شمدی یقین بتوبه آریاده و آفریده یا لمشد
بو شهر بیوک و زنکی در زیاده سنه ده نیجه
یونز بیک محمد یار یعنی مسلمانلر زیارت
ایچون او رایه کیدیور که آند بو شهر چوق
نفع حاصل اولور حتی حکایت اولور که هر

سنه ده مکه به و مدینه به اطرافه بش
بیوک کر قون کلور بری طره بلیس و تونس
و جزائر و فس یا لیلرند و بری مصر دن و بری
شام شریف دن و بری عجمستان دن و بری هند
اقامصر دن کلن کروند یوز بیک انسان و اول
بش بیک قدر دوه واردر سایر لر دخی بوخاکور
قیاس اولنه امدی بوند معلوم اولدیکه
بو مثالوز یارت کرک مکه امیرینه و کرک شهر
چوق نفع ویر **مدینا** یعنی مدینه منوره
شول شهر درکه مولد عیسی م دن **۶۳۷** سنه
محمد صلی الله تعالی علیه وسلم وفات اتمشه
و حالا قبر شریفی بلود **جده** مکه به یقین
قرل دکرک کنارند بر مشهور شهر واسکله
ودخی جغرافیایارک چوغیسی بو ذکر اولنان
اوج شهری جزیره عربدن عدا ایدر و بولر

۲۷۴
اشاغه تا عربستان دکره دکر اولانه یمن دیرلر
اصل مبارک عربستان اولدر **زبیت** یا خود
کبیت یمنده قرل دکرک کنارند بر تجارت
شهریدر **صنعاء** کبیته یقین بر شهر **عاد**
یا خود عاد عربستان دکرک کنارند بر قلعه
وهلاک اولان عاد قبيله شهری ایدی آنده
اولان امیر عربستان امیرلر نیک جمله سند
قوتلودر **مصقته** عجم کور قرک کنارند بر ایدر
ایماندر و مقدما پور تقالک ایدی شمدی دکلر
بحرن یعنی بحرین عجم کور فرزند بر آطه درو عجم
شاهینکلر و اولاد چوق انجو جقره **اقانه**
فراتک اوتله طرفند اولان آل عثمان پادشاهنک
اوج مملکتلر بولودر اولکی **کوجیا** در یعنی
کورجستان دیمکدر قره دکر ایله از درخان دکرک
آراسند در ایکنی **توقومانیه** یعنی ترکمن در

نهر فرات ایله عجمك آراسنده دراوچینی سی دیار
بکر در ترکمنك التند دره **اما** کورجستان
 بر ایو مملکتدر و لکن اها لیبی بر امزد در حتی
 دیر که قره دکرک سمتند اولن کورجستانده
 شویله بر قومدر که کامل اولان خرسز لر
 زیاده سیله تعظیم و اکرام ایدوب بر یکت آدمک
 دیر لر و اگر بریسی کندی عورتك یاننده بر کسه
 زنا اشلور بولسه اول زانی بر معین مقدار
 آچه و یروب اول عورت صاحبی ایله خرج ایدوب
 ینه قردا شلر کی کچنور لر و بر کسه اولنك مراد
 ایتدکه و اروب قریسی آچه ایله آلور کیمنی
 اوجوز و کیمنی بهالو حسن و قبحنه کوره و دخی
 بر عجایب اولاد تربیه لری وارد در زیر ابا با کندی
 اوغلونه خرسز لوح و آنا قیزیکه فحبه لکی تعلیم
 ایدر امدی بوکا کوره قیاس اولنه بونلر نه کونه

قومدر و بوندن بویله کورجستان مملکتند
 دور بودور لو بکر وارد در آنلردن بعضی سی
 آل عثمان پادشاهنه تابعدر و بعضی سی عجم
 شاهنه تابعدر اما آل عثمان پادشاهنه تابع
 اولان قره دکرک سمتند در مثلاً **منگوه لیه**
 بکی بونك ولایتند مشهور شهر یوقدر **امرتیه**
 بکی آنك شهری قور تاته در بر بیوک و معوی
 شهر در **غوریه** بکی آنك دخی بر مشهور بری
 یوقدر اما عجم شاهنه تابع اولان ازدرخان
 دکرک سمتند در مثلاً **قردول** بکی آنك شهری
 تغلیز در **قاکتی** بکی آنك ولایتی بر جزیره بردا
 بودکر اولنان کورجستان مملکتند نصاری
 اهل اسلامده اکثر در و لکن صکره کی ذکر اولنان
 قاکتی بکلکنده اهل اسلام غالبدر **اما** ترکمن
 ولایتی نهر فراتك اوتة طرفند در صولند اناطولی

و صاغندله عجم و یوقاریده کورجستان و اشاغندله
دیاربکر ایله متصله بو ولایتیه مقدما
بیوک آرمینیه دیولردی و حالا آنده بولنات
نضاریه ارمنی دیولر شهرلی بونلردر **ارض روم**
باش شهریدر و ابو قلعه در **قرص** نهر فراتک
باشنده برمتین قلعه در بو ولایتیه عرکرات
نامنده بر طاع و اردر که **آند** نوح علیه السلامک
کیمی انمش اوله **اقا** دیاربکر ایلی ترکمنک
آلتند بر بیوک پارچه ولایتدر زینا نهر فرات عجم
کورقنه دوکلدوکی یره دکر شهرلی بونلردر
بغداد نهر شاط یاننده بر بیوک و زنکیه شهرک
و مقدما عجمک الینه کیرمش ایدی بعضی طرف
ایندر که بغداد اولدوکی یره مقدما بابلونیه
شهری ایمشدر و لکن اصح اولان بودر که بابلونیه
بغداد دودش اوان ساعت نهر فراتک یاننده ایدی

موسل نهر شاط یاننده بر بیوک تجارت شهریدر
آند مقدما نینوه نامنده بر شهر و ارایدیکه
آنک کرک طوی و کرک عرضی اود ایکی ساعت
مقداری ایدی **دیاربکر** اولدخی بر بیوک و باش
شهریدر **عرفه** اولدخی ابو حالد در ودخی
روایت اولنور که بغداده یقین نهر شاط نهر
فرات ایله قاشدوغی یرده جنت ایمش اوله **هه**
فصل بو فصل برسیا یعنی عجم مملکتک بیاننده
بو مملکت آنا طوی دن دخی زیاده مشرق طرفندک
صول طرفندک آل عثمان پادشاهنک مملکتیه
متصله و یوقاریده قازوم دکن یاخود ازدرخا
دکنیدر و صاغندله بیوک تاتار لکه و هندستانه
متصله و اشاغنده عربستان یاخود عجم
دکنیدر و کرک مملکتک و کرک پادشاهلرنک
احوالری زمان قدیمده نیجه ایمش و نه کونه

اسکندر ذو القرنین حضرت تباری کلوب و بومملکتک
دولتی از آل ایدوب جمله سنه مالک اولسی
تواریخده مسطوریدر اما شمدیکی حالده بو
مملکتک ینه بر مخصوص مالکی وارد که آکا
صوفی یا خود سنی یا خود شاه دیلر و دخی
بو ولایتک هر شیئی چوقده خصوصاً حریر
اولقده وارد که هر سنه ده اروپه یه بر قاج
کی آندک کتورلر و لکن شهرلی لایقده مملکتی
محمدیه یعنی اهل اسلامار و لکن بعض مسائلده
اختلافلی وارد و اندک اوتوری یهوی ایل انصار
بری برینه دوشمن اولد و کندی زیاده آنلر بری
برینه دوشمند و بوندن غیری دخی از درخان
دکرتک سمند بر ملت وارد که حالا کونش عبادت
ایدلر آنلر غورس دیلر آنلردن بریسی مر
اولد قده سعید می کندی شقی کندی بلمک مراد

اندک لوند میتک لشنی کون طوغیسی طرفنه
دوندلر و ایراقلده باقرلر قارغه لر کلوب
ابتدا صاع کوزینی قازوب یرلر سه سعید
کمتشد دیلر و اگر ابتدا صول کوزینی قازوب
یرلر سه کناهی وارد دیو پاک اولجه دک بر
مدت جهنده یا ناجقده و اگر ایکی بیلده کوزینی
بردن یرلر سه شقی کیدوب ایدی جهنده قالاجقده
دیو اعتقاد ایدلر اما بومملکتک یوکلکی کرک
طولا و کرک عرضاً سکر یوز ساعت قدر در اوپله
اولد قده یا لکن عجم مملکتی پورتقال واسپانیه
و فرانجه و منجه و انگلیز و اسقوجیه و ارلانده
مملکتلری قدر در و بتون مملکت اوند ایکی
قرالک کی مملکتلر منقسمده **اولکی** پارسیه
یا خود فارسیه یعنی فارستانده عجم کور فرک
کنارنده در یاش شهری بود **شران** بند و میز

نهرک ياننده بر بيوك شهردر محل فنوندر
وانده هر معرفته ترغيب اولنور بو شهره
يقين كوزل و مشهور اولان پرز و پول شرک
اثرلري دخی کورينور که اول شهرى اسکندر
ذوالقرنين حضرتلري احراق ايلدي و دخی بو
ولايتک بعض يرلرند برکسه بر عورت نکاح
ايلسه اول عورت قوجسنگ ياننده نقد زمان
اوله جوق مدتنى تعيين ايلر اول مدتی ايچنده
طوغان اولاد حلال زاده اولور اقامدک
کچدکدن صکره اولاد حاصل اولسه اول اولاد
حرام زاده اولمش اولور زيرامدک کچدوکی برله
ياتفريج يا تجديد نکاح اتمک کرک **ايکنجی سي**
کوزستان در نهر فرات عجم کور فزه دوکلر و
برده در باش شهرى **سوزه** در بر بيوك يرد
و مقدما آخصور شاهک تختى اتمشدر

۴۷۷
اوچنجی سي عراق عجم يعنى عجم عراق در زير جزيره
عربده دخی بر عراق وارد که آکا عربستان عراق
ديرلر امدى قيددن لايددر شهرلري بونلرد
اصبهان يا خود اصفيهان باش شهردير و عجم
شاهينک تختى در بر عظيم شهردر و قتي جوق
اهليسى وارد و لکن شهرى ناپاکدر **قزوین**
مقدما عجم شاهينک تختى ايدى بر بيوك
و معمور شهردر بو ولايتده مقدما آرنبالا
نامنده بر شهر و ايدى آنده اسکندر ذوالقرنين
حضرتلري عجم شاهنى بتون قلب قوت ايله بوزل
دوردنجی سي آذر بزيان يا خود تبرستان در
ترکمنک حدودنده در شهرلري بونلرد **تبريز**
يا خود توريز مقدما عجمک باش شهرى و تختى
ايدى و حالا بر عظيم شهردر و لکن اولكى حالده
دکلر **آروان** يا خود اروان بر بيوك شهردر

و مقدما تر كمنده ایدی **بسنجی سی** شروان در
از درخان دكزك ياننده در شهری بود در **بسنجی**
یا خود در وند دكزك ياننده بر شهر و بوغذ که
عجم در مسقوم کیدنار اورادن کچمک کرک
آلتنجی سی غیلان یا خود بیلان در شروانک
آلتنه در و قزوم دكزك کنارنده در شهری
بونار در **غیلان** باش شهریدر و لکن بیوک
دکلر **رکیت** و **کسکر** و **قرل آغاچ** دكزك
کنارنده اوچ شهر در **یدنجی سی** خراسان در
بیوک تانارکک حدودنده در و بک بیوک
شهری بونار در **هرات** یا خود هر بیوک
شهر در **نيسابور** و **مرو** و **بلخ** بواوچ
شهر اصلنده اوز بک مملکتند در
سکرنجی سی زابلستان یا خود ساابلستان
مملکتیدر هندستان حدودنده در شهری

بودن **غزنه** باش شهریدر و بیوک **بان زهر**
هندستان حدودنده بر بیوک شهر در
طقوزنجی سی سیکستان در خراسانک آلتنه در
شهری بونار در **سیکستان** بر بیوک و باش
شهریدر **سروان** سکستانه یقین بر شهر در
اونجی سی قندهار در هندستان حدودنده
بر مملکتیدر که آنک خصوصی ایچول هندستان
پادشاه عجم شاه ایلده چوق کره صواشمشد
شهری بونار در **قندهار** بر بیوک و باش
شهریدر **کروان** قندهار یقین بر شهر در
اون برنجی سی مفران در نهر هند عربستان
دکزه دوکلدوی یرده در شهری بونار در
مفران دكز کنارنده بر بیوک و باش شهریدر
دیول یا خود **دویل** نهر هند دکزه دوکلدوی
یرده بر شهر در **کنز** مملکت اورتیه سنده بر

شهر در **اون ایگنی سی** کرمان یا خود کرمان در
 مقر آنک صولند عجم کور فزك کنارند در بعضی
 بو مملکتی ایکی به تقسیم ایدر لر یعنی یاریسنه کرمان
 و یاریسنه طبران دیولر شهرلری بونلردر **کرمان**
 باش شهریدر و بیوکدر **طبران** کرمانک صاغند
 بر بیوک شهر در **اورمک** عجم کوز فزك ایچند
 بر اطه نك اوستند بر شهر در مقدما بو شهر
 پورتقالک ایدی و اول وقتده غایت مغرور و زنکین
 ایدی و اولقدر شهرتده ایدی که اگر بتون دنیا
 بر یوزك اولسه لایقده که **اورمک** شهری آنک
 الماس طاش اوله دیولردی و لکن **۲۹** سنده
 انگلیز قرالی حسدردن عجم شاهنی تحریک ایدوب
 و عجم شاه دخی مزبور شهری محاصره ایدوب ایچ
 قلعه سندن ماعدا بتون شهری بر طاش بیغومه
 تبدیل ایلدی و لکن نه پورتقالک و نه رایه چوق

تجارتلری واردره بو ذکر اولنان عجم مملکتلر
 ایچوق یکی خرطه لرده باشقه باشقه نقش
 اولمش بولنور بو خسه اسکی خرطه لرده آنلر
 بولمز یا خود بعضیسی ترک اولمشدر یا خود
 بعضیلرک غیری اسملریله قونلمشدر امدی
 اگر بعض خرطه لر بوند ذکر اولنانه مخالف
 کلور سه بو خطا در دیمیه لر **فصل** بو فصل
 اوست اندیا یعنی هند مملکتنک بیاندرد
 بو هند لفظک تحتنه شول مملکتلر داخلدر
 عجم و بیوک تاتارلک و چین مملکتلرک آراسند
 و هندستان دکرک ایچینه کیومشاردر فلنک
 وانگلر و سایر اروپه ده اولان ملتلرک کیمجای
 آکا اوست اندیا یا خود اندیا اورینتالس یعنی
 هند شرقی دیولر زینا اندر بتون یکی دنیا یه
 اوست اندیا یا خود اندیا اوقسیدنتالس یعنی

هند غربی دیرلر و آنده اوتوری هند شرقی
بجاری و هند شرقی طونامسی دیوب هندی
مراد ایدلر و دخی هند غربی تجاری و هند غربی
طونامه سی دید کلرنده یکی دنیای مراد ایدلر
پس هند مملکتک مولنده عجم مملکتیدر
ویوقارید بیوک تاتارلکدر و صاغنده چین
مملکتی در و اشاغیده هندستان دکریدر
و هند ایچنده کی مملکتلر قتی چوقدر و لکن
ابتدا اوج بیوک قسمة تقسیم اولنور **اولکی**
امپیه ریوم معنی موغلس یعنی بیوک موغل مملکتی
یعنی هندستاندر نهر هند و نهر غنغس و بیوک
تاتارلکک آراسنده در **اینگی** پینزوله انطره
غنغس یعنی نهر غنغسک ایچر و سنده اولن نصف
اطه در که هندستانک آلتند دکره کیرمش
قورقدر **اوجی** پینزوله آسطره غنغس یعنی

نهر غنغسک طشره سنده اولان نصف اطه در
چین مملکتک یا ننده دکره کیرمش بر پارچه
ولا یتدر **اما** بیوک موغل ممالککک یعنی
هندستانک پادشاهی عظیم قوت صاحبی
و اکثریا آنگا هندستان پادشاهی دیرلر آنک
حکمنده اوتوز بش مملکتلر و بلکه دخی زیاده
واردر و آل عثمان و عجم پادشاهلر کی منفرد
بر پادشاهدر و بتون دنیاده اولن پادشاهلر
زکیکی و قوتلوسیدر زیرا آنک غناسندک
یعنی التون و کومش و انجو و جواهر طاشلر و بونک
امثالینه مالک اولمسنک ممکن اولمغه قریب
شیار روایت اولنور حتی هر سنه ده یا لکن
آچه دن اوج یوز ملیون خزینه سنه کیر که
هر ملیون اون کره یوز بیک غروش یعنی ایکی
بیک کیسه ایدر او یله اولدقده اوج یوز

مليون التي يوز بيك كيسه ايدراول اچق دین
اوج يوز بیک آتلو عسکری بسارودا ایتما
او توز بیک کندو قپوسنی بکلر و دخی کرک
هندستان پادشاهینک و کرک بتون مملکت
اهالیسنک دینلری محمدی یعنی اسلام دینی
ولکن بعض احکام شرعیته به تمام رعایتلری
یوقدر سایر ممالک اسلامیته ده کی و دخی
هندستانده کی ممالک جمله سنی بیان اتمکه
و ستمز یوقدر زیرابیوک تاتارلک سمتنده
اولان مملکتلر بزم پک معلوم دکلدر همان
زیاده مشهور اولنلری بیان ایدر کم که آنار
اوجدر بری **آغزه** مملکتیدر اورتیه سنه
یقین در شهری بودر **آغزه** باش شهریدر
و هندستان پادشاهینک تختیدر بو شهر
حسن و غنا یونندره تماماً مدح اولمغه ممکن

۲۸۱
دکلدر ایکنی **غوصورتیه** مملکتیدر اشاعیده
نهر هندس عربستان دکره دوکلدوغی یرده
دکرک کنارنده در شهرلری بونلر در **غوصورتیه**
دکر کنارنده بر مشهور تجارت شهریدر
واروپه تجارتی آنی چوق زیارت ایدرلر
دیو دکر **یقین** بر کوچک آطه نک اوستنده
بر کوچک و لکن پک متین قلعه در و پورتقال
قرالنگلدر **قنبایه** قنبایه کورفرک کنارنده
بر پک مشهور و عجایب تجارت شهریدر و پک
کوزل لیمانی واردره **اوجنی سی** **بنکاله** مملکتیدر
نهر غنغس هندستان دکره دوکلدوغی
یرده دکر کنارنده در شهرلری بونلر در اوکلی
و **بنکاله** ایکیسی دخی **بنکاله** کورفرک یاننده
بیوک و مشهور تجارت شهرلر واسکله لردر
امتا نهر غنغسک ایجرو سنده اولان نصف

اطه سنده کی مملکتار چوقدر امدی همان
 یالیاری ضبط اولنه مثلاً **کنکان** یالیزی
 یوقاریده قنبایه کور قزک کنارنده در آنک
 مملکتاری بونلردر **دکان** مملکتی یوقاریده
 هندستانک حدودنده در واکثریسی
 هندستان پادشاهینکده و غایت چوق
 الماس آندره چقر **کنکان** مملکتی **دکان** مملکتند
 التنده در شهرلی بونلردر و زابوره باش شهر
 و **کنکان** ملکک تحتیده غوا بر بیوک و قوتلو
 و متین و زنیکی تجارت شهریدر و حالا
 پورتقال قرالینکده و آنک و کیلی آندره اوتور
 و پورتقالک هندده بو شهرده ماعدا بر منفعتلو
 بر یوقدر زیل فلینک آنی سایر برلردن اخراج
 ایلمشده مزبور غوا شهرینک اطرافنده دیوار
 یوقدر و لکن آلتی متین ایچ قلعه لری وارد

مالابار یالیزی اشاغنده نصف اطه نک
 نهایتنده در اندره یک اصلاح ببر چقر آندره
 اولان مملکتار بونلردر **قالکوت** مملکتی آنک
 بر مخصوص مملکی وارد در شهری بودر **قالکوت**
 دکر کنارنده بر بیوک و باش شهریدر و فلینکار
 ایله غایت چوق تجارتی وارد در **قناور** مملکت
 آنک دخی مخصوص بر مملکی وارد در باش شهری
قناور در **قوکن** مملکتی آنک دخی مخصوص
 بر قرالی وارد در و لکن فلینکک اماننده در
 باش شهری قوکندر بر ایو قلعه در و فلینککل
قوروماندل یالیزی صاغنده بنکاله کور قزک
 کنارنده در اندره اولن مملکتار بونلردر •
سیناغر و **نارسینغه** مملکتاری و غیریلری
 کی شهرلی بونلردر **نغبطان** بر ایو شهر
 و فلینککلر کلدربیه فلینک بنا ایلدو کی بر

یکی قلعه در طرنگبار بر بیوک شهر و لیمان
 و قلعه در و د تمارق قرالینکدر زیناد تمارق
 اهلایی دخی بویالیار و تجارت ایچون کلور
 و بو شهرده د تمارق قک مسیوناری یعنی کوتران
 واعظاری وارد کره شماری اول شهرک اهلایسنده
 جوغنی نصاری ملتته چوپر مشایر **غولقوند**
 بالایی اولدخی بنکاله کور فرک کنارنده در آند
 اولان مملکتار بونارد **غولقوند** مملکتی
 یسنایزدن یوقاریه در باش شهری **غولقوند**
 برزنکیان تجارت شهریدر و اورادن چوق
 الماس جقر اور قسه مملکتی **غولقوند** دن
 یوقارویه هندستان حدودند در و باش
 شهری اور قسه در بر بیوک شهرده **امان**
 غنغسک طشر سنده کی نصف آطه نک ایچده
 دخی چوق بیوک مملکتار وارد **مثلا آوه**

مملکتی تایوقاریه نهر غنغس ایلده چین مملکتک
 آراسنده در و کندینک بر مخصوص مملکتی وارد کر
 بنکاله کور فرک یاننده اولان عراقان مملکت
 دخی انکدر **پغو** مملکتی آوه مملکتک آلتند
 مقدمایر بول مملکت ایدی و لکن شماری آند
 چوق قوپر لمشدر و بو مملکت ایچده غایت
 چوق آلتون وارد در باش شهری **پغو** در بر
 بیوک تجارت یریدر **سیام** مملکتی **پغو**
 مملکتک آلتند در و کندینک بر مخصوص مملکتی
 وارد در **سنه ۱۰۹۶** فرایچه پایازلر بو مملکت
 کدوب یا لکن بتون مملکت اهلایسنی دکل بلکه
 ملکینی بیلده ملت نصرائیه یه چوپر مکه قصد
 اتمش ایدیلر و لکن بر قاج سنه دن صکر یرینه
 بر یکی ملک کچمکه مزبور پایازلری عقوبت
 شدید ایلده تعذیب ایدوب بعضی سنی قتل

و بعضی سنی مملکتند از اجراج ایلدی بو مملکتک
 باش شهری او دیار و سیام پادشاهنک تخید
مالاغه مملکتی سیام مملکتند از اشاعه بر نصف
 آله در و مفدا ما آقا التون آله دیرلری و سیام
 مملکتنه تابعه **قبویه** مملکتی مالاغه دن
 یوقارویه صاغند در بودخی سیام مملکتنه
 تابعه حکایت اولنور که سیام مملکتند بر
 قوم وارد که بر جهنم قوی اعتقاد ایدوب
 دیرلر که اول قوی ایچنده جنلرک عفریتلری
 اونورلر بو عفریتلرک بری اند بر کتاب
 طوتر اول کتابده جمله انسانک عمری یارنلشد
 اول عفریت هیچ دور میوب بو کتابی دایما اوقو
 و هر کیمک آدینه راست کلوب اوقور سه
 اول آدک صاحبی یریوزنده آکسور و اندن
 اونوری بر آدم آکسور قد اوزون عمر ایله

آکا دعا تمک کرک دیرلر **قوکنکینا** مملکتی
 چین مملکتک سمتند در و بر بویک مملکتند
توکنین مملکتی چین مملکتک حدودند در
 و قوکنکینا مملکتنه تابعه بو مملکتند حالا
 چوق نضاری وارد **هه فصل** بو فصل بیوک
 تاتارلکک بیانند یوقاریده ذکر اولندنکه
 تاتارلکک اوچ دورلور بری کوچک تاتارلک
 و بری مسقوتاتارلک بو ایکیسنی یوقاریده
 بیان ایلدک و بری بیوک تاتارلککه بوند
 بیان اولنسه کرکدر آمری بیوک تاتارلک
 شول ولایتدر که مسقو و عجم و هندستان
 و چین مملکتلرک آراسنده در بوند معلوم
 اولدی که بیوک تاتارلک بر قتی بیوک مملکتند
 یوقار و طرفند بر نهر وارد آکا تاتار یا خود
 تاتار دیرلر بو نهر دن بتون مملکت تاتارلک

یا خود تاتارک تسمیه اولندی بو مملکتک
 ایچنده اولان ملوکک و اهاالینک احوالک
 جوقاق خبرلریز یوقدر ایچق شوقدر واکه
 تاتارک ایچنده چوق ملوک بولورکه آنلر
 خان دیرلر خصوصاً بیوک تاتارخان معروف
 و مشهور و عظیم قوت صاحبی برپادشاهک
 و آنک مملکتی چین مملکتک یاننده درامتا
 بتوبه بیوک تاتارک بشرقسمه منقسمه
اولکی تاتاریا دزرتا یعنی تاتارجزیرسید
 مسقوحدودنه و نهر اوبی یاننده بریبانی
 ولایتلر **ایکینجی** جاغلی یا خود ماوراءالنهر
 یعنی اوزبک تاتارلکیدر عجم و هندستان
 مملکتلرک سمتنه در و حدودلرند نهر
 جیحون آفر آنده دخی دورلودر ملوک وارد
 حمله ولایتک باش شهری **سمرقند** در بیوک
 شهر در و طمورکک نامنده بر مشهور پادشاهک
 تختی ایدی **اوچینجی** ترکستانلر اوزبکک
 یاننده و هندستانه دخی یقین در بو مملکتک
 مقدماترکک ساکن ایدیلر صکره قازوم دکرک
 یاننده **چقوب** اناطولی یه طاغلدیلر باش
 شهری قامل در وکن اهاالینک اکثریسی
 صحرالرده ساکن اولورلر **دور دنجی** قشایه
 مملکتلر چین مملکتلر یوقارویه در آنده
 نیوقی نامنده بر مملکت وارد که آنک مملکی
 و یا خود خانی **۱۳۹** سنه چین مملکتنه
 دخول ایدوب آنی ضبط ایلمشدر و آخا بیوک
 تاتارخان دیرلر و حالا قشایه تاتارک و چین
 مملکتی بو پادشاهک ضبطنده در نتکیم
 آشاییده ذکر اولنور **بشینجی** موغول یا خود
 موغول در تایوقاریده تاتار دکرک

یا خود تاتارک تسمیه اولندی بو مملکتک
 ایچنده اولان ملوکک و اهاالینک احوالک
 جوقاق خبرلریز یوقدر ایچق شوقدر واکه
 تاتارک ایچنده چوق ملوک بولورکه آنلر
 خان دیرلر خصوصاً بیوک تاتارخان معروف
 و مشهور و عظیم قوت صاحبی برپادشاهک
 و آنک مملکتی چین مملکتک یاننده درامتا
 بتوبه بیوک تاتارک بشرقسمه منقسمه
اولکی تاتاریا دزرتا یعنی تاتارجزیرسید
 مسقوحدودنه و نهر اوبی یاننده بریبانی
 ولایتلر **ایکینجی** جاغلی یا خود ماوراءالنهر
 یعنی اوزبک تاتارلکیدر عجم و هندستان
 مملکتلرک سمتنه در و حدودلرند نهر
 جیحون آفر آنده دخی دورلودر ملوک وارد
 حمله ولایتک باش شهری **سمرقند** در بیوک
 شهر در و طمورکک نامنده بر مشهور پادشاهک
 تختی ایدی **اوچینجی** ترکستانلر اوزبکک
 یاننده و هندستانه دخی یقین در بو مملکتک
 مقدماترکک ساکن ایدیلر صکره قازوم دکرک
 یاننده **چقوب** اناطولی یه طاغلدیلر باش
 شهری قامل در وکن اهاالینک اکثریسی
 صحرالرده ساکن اولورلر **دور دنجی** قشایه
 مملکتلر چین مملکتلر یوقارویه در آنده
 نیوقی نامنده بر مملکت وارد که آنک مملکی
 و یا خود خانی **۱۳۹** سنه چین مملکتنه
 دخول ایدوب آنی ضبط ایلمشدر و آخا بیوک
 تاتارخان دیرلر و حالا قشایه تاتارک و چین
 مملکتی بو پادشاهک ضبطنده در نتکیم
 آشاییده ذکر اولنور **بشینجی** موغول یا خود
 موغول در تایوقاریده تاتار دکرک

سمتند اولان پارچه ولايتدركه بره معلوم
دكلره **هه فصل** بو فصل سيان ياخود چين
مملكتنك بيانند در بومملكت بيوك تاتاركل
التند در و بحر ساكن ايله هندستانك
آراسند دروغايت بيوكلر و كرك زخير
و كرك آلتون و كوش و جواهر بوند اولقد
غانى دركه وصفى بردورلوممكن دكلره مقدما
بومملكتك بر مخصوص پادشاه وارايدى
ولكن **۱۰۳۹** سنه آكا بقاء اولان بيوك
تاتارخان بومملكتك كىروب ضبط ايلدى
ودخى چين مملكت ايله بيوك تاتاركل آراسند
بيك ساعت اوزون برديور بنا اولمش
ايدى تاكه تاتاركل دخولنه مانع اوله بويله
اكن ينه تاتار ديوار آشورى يول بولوب
چين مملكتنه كىر مشلر نكتم ذكر ايلدك

پس حال بيوك تاتاركلد بر پارچه و چين
مملكتى بر پادشاهك تصرفند دركه آكا چين
پادشاه ياخود بيوك تاتارخان ديرلر و تختى
چين مملكتند در و كاه كاه بونجه عسكريله
تاتاركله دؤره جقر نتيك **۱۰۹۴** سنه كندوى
التمش بيك يايه و يوز بيك آتلاويله تاتاركله
جقمش ايدى و بگين شهرند ايكى يوز ساعت
اوزون و بش آرشون قدر يقى دؤوز بر
يول مخصوص آنك ايجون ياپولمشدر و چونكم
بتون تاتارلك جزيره و بيان يردر پس بوسفر
دورلور دورلور اولريله تمام ايلمشار و دخى چين
مملكتند اسكى هيچ بر مملكت يوقدر زيرا آنك
دولتى دورت بيك ييلدك زياده دور مشدر
وبومديت ايجند يكرى ايكى دورلوقبيله دن
ايكى يوز اوتوز آلتى پادشاهلر كچمشلر و بتوك

چين مملكتند اولان اوجاقلر و قبيله لر
پادشاهك قبيله سنه متوقفدر زيرا
پادشاهك سلسله سي دو كند قده جمله اوجاقلر
و قبيله بوز يلور و جمله سي يكي دن ضبط اولور
بو ايسه ذكر اولنان دورت بيك بيلك ايجنده
يكرمي ايكي دفعه واقع اولمشدر و دخی چين
مملكتند دورت بيك دورت يوز ايكي بيوك
و ديوار ايله احاطه اولمش شهر لر واردر
و بتون ولايتده اون ايكي بيك قبيله واردر
و چين ايله بيوك تاتار لكك آراسنده اولان
ديوار كه اوزونلكي بيك ساعتدر طقوز يوز
بيك نفر ايله يكلنور ساير شهر لر و قلعه لر
محافظه سنده اولانلردن ماعدار زير انلرك
عددي ينه سكر يوز بيك نفر در و مملكتك
اورته سندن دكردن دكره التي يوز ساعت

اورون بر قازلمش دره واردر انك ايجنه اوتنه
برودن آقاده نهر جمع اولمشدر كه شمدي
اول دره ايله دكردن دكره بيوك قليونلري
يوزمكه ممكندر و دخی چينلرك يازولرند
اللي دورت بيك دورت يوز طقوز حروف واردر
اول حروفلرك اكثريسي اشيا نك صورتلريدر
بر قاج صورتلر جمع اولوب نقش اولنان شكل
و هيئتلرندك بر لفظ حاصل اولوب معني فهم
اولنور و دخی حكاييت اولنديكه چين قريلري
اوتنه برو جوق كز مكه آلمش ايديار وارلرك
دخی بوكونه اشلرينه صبرلري قلمبوب يوللري
بو اشدن منع اتمكه و هم حسن معاشره يه
برخلل و يرميه بر دور لو چاره بولا مديار الا
مايينلرندك بر حيله قوروب بوسوز اورنه
اتفاق اتديلركه هر قنغي عورتك ايقلري

کوجک و اینجه اولسه اول عورت جمله دت
کوزل و سوکلی و سونمکه سنل و حسن الجمال
زیرا بتون عورتک حسنی ایقلرنده در بر قری
نقدیر یوزی کوزل و سایر اعضانک خلقتی
دخی برلور برنده اولسه و لکن ایقلری بیوک
و قالین و یوغول اولسه جمله سی چرکین
و بد جمال اولمش اولور و نفس اندر نفرت ایدک
و سونمز اولور دیدیار پس بوسوز عورتار
ما بیننده شایع اولدقده هر بر عورت آرینه
محبوبه اولمق ایچون کندوا و نده قیا نوب
و ایقلرینی یویوب و صقوب دورلور و رلو
علاجار مشغوله اولمغله اوته بروکر مکده
فارغه اولدی و **دخی** یکی سیاحت کیتابر
خبر ویرر که چین پادشاه ذکر اولنات
بیوک دیوار ایلده تاتارلک آراسنده ایکلی یوز

ساعتک یری خراب اتدردی شویله کم اول
آراقده بر جان ساکن دکلامر ظن غالب
سببی بودر که کندوسی دیوار آشوری یول
بولوب چین مملکتنه کیروب ضبط ایلدوک
کی تاتار خانلردن بر غیر سی دخی بویله اتمسول
دیو قورقوسند او توریدره اما چین مملکتی
ایچنده اولن بعض شهرلرینی بیانه ایدن لم مثلاً
بکینگ یا خود بکینگ یا خود اقسونتیته بیوک
دیوار یقیه باش شهر و چین پادشاهینک
تحتی در بر بک بیوک شهر اولمق کرک زیر آنک
اطراف بش قونقلق یر یعنی الی ساعت بر طوتر
نانقوین آشاغیده در و بکین دن از اجق کوجک
مقدما اسکی چین پادشاهلرینک تحتی ایدی
شمدی بر ایو تجارت شهریدر **قوانگویی** اول
دخی بر عظیم تجارت شهریدر واروبه خلق

آنی چوق زیارت ایدرلر و بک متین قلعه ده
 واورادن چینی قیلر کلور فغان و غیری کی
مَقَاوُ اشاغیده قوآنکوویه بقایه بر کوچک آمله نك
 اوستنده بر مشهور تجارت شهریدر و آنده
 پور تقال تجارتلر بر نافع تجارت قور مشلر و دخی
 سایر شهرلر لا یحصی حدینه فریدر بونده ذکر
 اولملری محالده **فصل** بوفضل آزیانك
 اطرافنده اولان آمله لرك بیاننده در معلوم
 اوله که آزیان اطرافنده اولان آمله لر غایت
 چوقده و اکثریسی بوندن یکی یوز یکریمیل مقدم
 پور تقال اهاالیسندره آچلمشدر زیر آنلر اوروپه
 اهاالیسندك اولکیلری ایمشالوکه در زیایله هند
 مملکتنه یول بولوب کیر دیار و چوق مملکتلری
 ضبط آندیلر صکره یینه اکثرینی فلمنکلر اندن
 قورتاروب حالا چوق مملکتلری آنده ضبط ایدرلر

امدی اول آمله لری برر برر بیان ایدم که بوندلر
جیلون آمله سی هند ده اولن قور و ماندل
 یالیلرک یاننده در و بر بیوک آمله در و آنده
 دور لودور لو بهار اولور خصوصاً دارچین قیوخی
 آنده غایت چوق بولور آنی فلمنکلر کمیلر یینه
 یوکلدوب اروپه یه کتورلر و کمیلر یینه صغیان
 یافرلر تاکه اوروپه دن کلوب بر غیر یسی آنی بولوب
 جقرمیه و دخی بو آمله نك ایچنده بر قاج ملوک
 وارد در آنلرک آراسنده قندری ده اوتوران اشهر
 و اعلی در ولکن فلمنك دخی بعض یلری وارد در
 مثلاً قو لمبو و سایر قلعه لری کی و دخی بو جیلون
 آمله سند اولن قیللرک بر عجایب حال و شانلری
 وارد که دنیاده اولان قیللر بونلریله بریده
 جمع اولسه لر بو آمله نك قیللری اوچنده انقیاد
 ایدوب اکلورلر **مالدینوه** آمله لری و یا خود

عَرَّحِبَلَاغُوسُ مَالِدِيَوْمُ يَعْنِي مَالِدِيَوْمَهُ نَكَ
مَجْمَعُ الْجَزَائِرِ دِيمَكَلَرُ بُوَاطَه لَرَجِيلُونَك
صَوْلَنَدَه حَطَّ اسْتَوَانَك اَطْرَافَنَدَه دَر وَحْدَه
وَحْسَابَارِي يَوْقَدَر وَلَكِنْ هِجْ بَرِيْسِي بِيُوَك
دَكَلَر وَجْمَلَه سِي بِرْمَلِكْ ضَبْطَنَدَه دَر وَاَنَك
تَحْتِ مَالَه نَامِ آطَه سَنَدَه دَر وَاَرْوِيَه خَلْقِ آندَه
بَر بَرَارْ شَيْ بُولَدِيَار **سُمَطْرَه** آطَه سِي مَالَاغَه
مَمْلَكَتْكَ آلتَنَدَه بِرِيَكْ بِيُوَك آطَه دَر وَاَنَك دَخِي
بَر قَاجْ مَلُوكِي وَارِدَرِ اَنَلَرَكْ اَرَا سَنَدَه اَحْنَدَه
اَوْتُورَانْ اَشْهَرْدَر وَاَرْوِيَه دَنَ اجْناسْ مُخْتَلَفَه
اَوْزَايَه تِجَارَتِ اَيَدَر وَلَكِنْ اَنَكَلَر: جْمَلَه سَنَدَه
غَالِبَدَر **يَاوَه** آطَه سِي **سُمَطْرَه** نَكْ يَانَنَدَه دَر
وَاصْلَاحْ بَهَارْلَرِي سَبَبِيلَه جْمَلَه آطَه لَرْدَنَه اَيُوَك
بُوَاطَه دَه دَخِي بَر قَاجْ مَلُوكِي وَارِدَرِ وَلَكِنْ
اَنَلَرَكْ اَرَا سَنَدَه بَانْتَامْ وَمَا تَرَكْنَدَه اَوْلَانَلَر

عجائب در مقدمه فلمنك وانكيز اورايه تجارت
ايدر لردی و فلمنك بطاويه قلعه سنی ضبط
اتمش ایدی و انکیز بانتام ملکینک یا نندَه تَقَرَّبْ
ایدوب بِکْ مقبول ایدی و لکن **۱۰۹۳** سَنَدَه بَانْتَامْ
مَمْلَكَتْكَ وَاَوْغَلِيْنَكْ اَرَا سَنَدَه بِر صَوَاشْ ظَهَرِ
ایدوب فلمنك اوغلوپه و انکیز بابایه یردم
اتدیلر و چونکیم اوغل فلمنك یردمی سَبَبِيلَه
غالب اولدی پس انکیز مزبور یاوَه آطَه سَنَدَه
اخراج اولندی و بوندن اوتوری اروپه ده فلمنك
ایله انکیز اَرَا سَنَدَه جوق زَمَانْ جَنَكْ اَوْمَشْدَر
تَمَّا بَانْتَامْ جَنَكِ دِير لَرْدِي بُوَا اَلْقَدَرِ فلمنك فَرْصَتْ
بولوب مزبور اَطَه دَه قَالْدِي **۱۰۹۸** سَنَدَه یَکِي
بِنَا اَيْتَدِکَلَرِي بَطَاوِيَه قَلْعَه سَنَدَه اَوْلَانْ فلمنك
قَوْمَنْدَانَه قَرَالْ طَقْوَمِي دُوزُوبْ هَنُورْ بِرْ عَنُوانْ
کُوسْتَرْمَکَه جَسَارَتِ اَيْنَمَسْنَدَنَه غَيْرِي مزبور

آطه ده اولان ملوکه بيله قورقو ویرمشد
بوزنیو آطه سی یاوه آطه سندن یوقار ویه خط
استوانک آلتند بر بیوک آطه در و آندل غایت
چوق الماس جقر وارویه خلقی دخی بتون آطه
طولا شمشلر و لکن فلمنکار و افرایچرویه کیردیلر
سلبس یا خود چلبس آطه سی بوزنیو آطه سنک
یاننده بر بیوچک آطه در و بر قاج ملوک و ارکا
جمله دن اعظم ماقسار شهرنده اوتوراندیلر بو
شهر بر بیوک تجارت شهریدیلر و متین لیمانه واردر
و مذکور ماقسار ملکی هیچ بر زمان فلمنکار و دوست
اولمشد **مولک** یا خود مولک آطه لری چلبس
آطه سنک صاغندل بش کوچک آطه در مثلاً ترناته
و طدور و ماکیان و موتر و باکیان آطه لری که
جمله سنه مولک آطه لری دیرلر و بری برینه یقین
و هر برینک بر مخصوص صاحبسی وارد که فلمنکه

۴۹۱
تابعیدر و بو آطه لردن غایت چوق هندستان
جوزی جقروب ارویه یه کتورلر و آندل چوق
فاند کورلر اما جغرافیلرک اکثریسی ذکر اولنان
بش آطه لردن ماعدا مولک آطه لره یقین اولان
کوچک آطه لری دخی مولک آطه لردن عدایدیلر
واضح اولان بودر **مثلاً** عثمونیان و باند و ترادوش پاپون
یعنی سیاهلر آطه سی و غیریلری **فلیپینه** آطه لری
مولک آطه لردن یوقار ویه صاغندل در و فیلیپو
نام اسپانیه قرالینک اسم ایله مستی در زیر آنک
دولتی زماننده بو آطه لر بولنوب ضبط اولندیلر
و بری برینه یقین بیکدن متجاوز آطه در و جمله دن
ایو یوقاریده اولان مانیلیه آطه و آشاعیده اولان
مندان آطه سیدر مقدمه جمله سی اسپانیه نک
ایدی و لکن صکره دن مندان آطه سی و اطرافنده
اولنلر اسپانیه نک اطاعتندن چقدیلر اما

مانیلیه اطه سی و اطرافنده اولنار حالا اسپانیه نك
 اطاعتند در حق مانیلیه شهرند حالا اسپانیه
 قرالینك وکیل او تور **قورمونه** اطه لری دخی
 یوقارویه در و مقدما فلنك ایدی وزلا ندیا
 نامند بر قلعه آند بناتمش ایدیلر و لکن
۱۰۷۱ سنه چینیلردن قوویلوب بردخی ضبط
 ایدمدیار **یاپونیه** اطه لری دخی یوقارویه
 چین مملکتك آردنده در و جمله سی بری **نفونیه**
 وبری **اقسقوقو** وبری **اقشمو** یاخود صیقوق در
 و لکن اول ذکر اولنال اعظمه و آند یگرمی ملوک
 زیاده وارد و لکن جمله سی یاپونیه نك بیوک
 پادشاهنك اطاعتند در که آنك تختی بیوک شهر
 یدو یاخود یدسوده ک سایر شهرلک حد و حساب
 یوقدر و یوز الکی ییل مقدم پورتقال اهالیسی بو
 اطه یه کیروب اولقدر یوز بولدیر که پادشاهنی

بیله کندی ملتارینه چوپرمکه امیدلری وارایک
 و لکن فلنك حسدلرند بونلرک مابینلرند
 بوقدر عداوت القا ایتدی لکه **۱۰۳۵** سنه پورتقال
 اهالیسند نیجه بیک ملت نصرانیه ایچون قتل
 اولندیلر و آنیچون شمری حالا یاپونیه مملکتند
 نصاری ملتی اولقدر مبعوضه در که فلنك بیله
 کندولری ایچون نصاری این دیه مزله فلنك
 این دیلر **یسو** یاخود یدسو یاخود یزو یاخود
استو ولایتی یاپونیه دن یوقارویه در یوز ییل
 مقدم بو ولایتی فلنك بولمشار و آند بر نافع
 سنه بولم قاری ایچون اروپا خلقند بر ملت
 آند نزول اتمش کلام و دخی **یسو** ولایتی یوخسه
 بر اطه در یوخسه ییلدوز طرفند یکی دنیایه
 متصله حالا بلتو اولمشدر بوند آزیانك
 بیان تمام اولدی **الباب الرابع** بوباب آفرقه نك

بیاننده در آفرقه اروپیه کوره لودوس طرفند
 و جمله سی صوبله احاطه اولمشدر الا آریانک
 حدودند او تون ساعت مقداری قوهیه متصل
 بو آفرقه ایکی اروپیه قدر وارد در خطه سنه
 نظر قلندقد شکل مثلث یعنی اوج گوشه کورین
 واورته سندن خط استوا کچور که آکا لاطجه
 اقوا طور دیرلر کیمجیلر آنی مطلق خط تسمیه
 ایدرلر و آنکچولر آفرقه نك اقلیمارنده غایت
 سبحی در حتی شدت حرارتند چوق یوده ایکی
 یوز ساعتک یبانه و جزیرم یرلری وارد رودی
 قومک کثرت و صویک انعدای سببیلر مسکونه
 اولق ممکن دکلر پس نوکونه جزیرم یرلده دورلو
 دورلو سبباع و سایر جانور مثلا اسلان قیلان
 قیل ارذرها ییلان دوه قوش میمون و بونلرک
 امثالی صولرک کنارنده غایت جوق بولنور و آنک

قلعه لری و شهر لری و اردر **اما** افرقه نك اطرافند
 اولان دكر لربونلردر **ماره مدیت آنیوم** یعنی
 آق دكریدر یوقاریده افرقه ایله آرویه نك آراسنده
اوجیانوس اطلانتقوس یعنی اطلاس طاغری نك
 قرشوسنده اولن دیش دكریدر افرقه نك صولنده
 خط استوادن یوقارویه در **اوجیانوس اتیو**
 یعنی سیاهلر ك قرشوسنده اولان دیش دكریدر
 افرقه نك صولنده خط استوادن اشاغه ده
 بواکیسنه دخی بحر محیط غرب دیرلر **اوجیانوس**
مردیونالس یعنی لودوس طرفنده اولان دیش
 دكری در كه آکا بحر محیط جنوبی دیرلر تا اشاغه
 افرقه نك آلتند در **ماره اند قوم** یعنی هند
 دكریدر صاعنده افرقه ایله هندك آراسنده
 اولن دیش دكریدر **ماره ربوم** یا **ماره دی مکه**
 یعنی قرل دكن یا خود مکه دكریدر تا یوقاریده

افرقه ایله عربستانك آراسنده در و دخی
 افرقه ده ایکی بيوك نهر واردر بری **نیلوس** یعنی
 نیل مبارکدر كه آکا بیاض نیلی دخی دیرلر اشاغه
 لودوس طرفندن یلدوز طرفنه آق دكر ایچنه
 آق و بری **نیکر** یعنی سیاه نهریدر كه آکا سیاه
 نیلی دخی دیرلر اورتده مشرق طرفندن مغرب
 طرفنه دیش دكره آق **اما** افرقه نك تقیمی
 بودر كه چونیم بتون افرقه شكل مثلث کی
 پس اوج گوشه سنه کوره اولا اوج قسمه
 تقسیم اولنور و هر گوشه ده یعنی هر قسمه
 نقدرو قنغی مملکتلر درانی بیان ایدر لوم
 امدی صولنده کی گوشه ده اولان مملکتلر
 بشدر اولکوسی **بارباریه** یعنی بلاد بربر ایگنچی
بیلد لکرید یعنی بلاد الکرید اوجنچی **صاری**
دزرتا یعنی جزیره صحرای دور دخی **نکریمیا**

یعنی بلاد سودان بشنخی سی **لتور غوبینه** یعنی
 جوینه یالیلری دره اما صاغده کی گوشه ده
 اولان ممالک اوچدر اولکی سی **اغبنت** یا خود
 اغبنت یعنی بلاد قبطیان که اقلیم مصر در ایکچی
نوبیا یعنی نوبه مملکتیدر اوچنخی سی **عیشینه**
 یعنی بلاد حبش دره اما اشکی گوشه سنده
 اولان ممالک دورتدر اولکی سی **قونغو** یا خود
 گونگو یالیلریدر ایکچی سی **قفاره** یالیلریدر
 اوچنخی سی **زنگبار** یالیلریدر دورتچی سی
مونوموطبه مملکتیدر **فصل** بوفصل
 بارباریه یعنی بلاد بربرک بیاننده دره بوبلاد
 سنده بوغزندنه تا اقلیم مصره دک آق دک
 کنارنده اولان ولایتلردر بویالیلرده دگر
 چله پیرجیلر ساکن اولور که آنلر اکثر باقور ساکن
 دیرلر و بومملکتلر اکثر سی آل عثمان پادشاهنه

تابعدر و لکن قسطنطنیه دن اوزاق اولمغله
 آل عثمان پادشاهنک امرنه چوقلق اعتبار
 اتمزلر و دخی طقوز یوز سنه لرند ماوروس
 یعنی مغربلر اسپانیه اخراج اولندوکی وقتده
 بومملکتلر طولوب غایت معمور اولدیار زینا
 مقدما بومملکتلر دن چقوب اسپانیه کتمش
 ایدیلر صکره یینه اسپانیه دن قوولدقلرند
 بومملکتلر قاچدیار و بوزمانه کلنج نصاری
 اجناسنه دکرده بلا حساب ضررلر ایشدر دیلر
 و دخی بوبلاد بربر ایچنده آلتی مملکتلر واردر
 اولکی سی **فأس** مملکتیدر سنده بوغزینک کنارنده
 بومملکت و صکره دن دکر اولناجق مرقو یعنی
 مرقاکی مملکتی بر پادشاهنک تصرفنده در اما
 فأس مملکتنک شهرلری بونارد در **فأس** مملکتنک
 اوتنه سنده باش شهریدر و بیوک و معمور و متین

بر در **مسأله** دگر کنارنده در و بر متین ایچ حصار
 و قوی ایمان وارد در مقدم بر سربست شهر ایدی
 و قورسانلری چوق ایدی شمردی فاس پادشاهنک
 اطاعتند در و حالا قورسانلری چوقدر **مقونس**
 فاسدن یکریمی دورت ساعت بر یوک شهر در و بو
 آنه دك فاس پادشاهنک تختی ایدی **القصار** شول
 بر در که **۹۶۴** سنده پورتقال قرای سبسطیان
 مغربلردن منهنم اولمشدر **آرسلا** بر کوچک
 بر در و لکن ایو ایمان وارد در **تتوان** مغربلرک
 بر قلعه در **سنده** عولا نام طاغی یقین و بوغز
 کنارنده بر قلعه و پک متین ایچ حصار و ایو
 ایمان وارد بر بو قلعه اسپانیه نکر و مغربلر
 آنی صق صق محاصر اید یورلر **لقسه** یا خود
 عرجه دیش دگر کنارنده بر عجایب قلعه دگر
 و ایو ایمان وارد بر بو قلعه مقدم اسپانیه نکر

ایدی شمردی ماوروسارک ضبطند در **ملیلا**
 آق دگر کنارنده بر متین بر در و حالا اسپانیه
 قرالکر **بنون ده فلس** اسپانیه نکر بر
 متین حصاریدر **طنجر** سنده بوغز کنارنده
 بر قلعه در مقدم پورتقال ایدی **۱۰۷۱** سنده
 انگلیزانی آلوب پک متین بنا ایلمش ایدی و لکن
 مصرفی فائده سنده چوق اولمغله ینه آنی
 بر ایله یکسان ایلمشدر • بو ذکر اولنان فاس
 پادشاهی و اهالیسی بتون اهل اسلامدر •
 ایکنجی سی **مار و قو** یعنی مراکی مملکتیدر فاس
 مملکتند آشاغه دیش دگر کنارنده در بو
 مملکت و فاس مملکتی بر پادشاهک تصرفند دگر
 آکا مغرب پادشاهی یا خود منلا اسمعیل دیلر
 بر یاوز و جبار پادشاهدر زیر **۱۰۷۱** سنده یکریمی
 بیک انسان کند و ایله قتل ایلمشدر و بو گونه

يا و زك رعيتي التند اولنلرك كندى پادشاهلر
 اولان محبتلرينه و اطاعتلرينه نقصان كتمز
 زيرا اعتقاد ايدركه پادشاهلرينك النذن قتل
 اولنان كسنه بلا حساب جنته كيدر اما مراكى
 ملكتند مشهور اولان شهرلر بونلردى **ماروقو**
 يا خود مراكى باش شهر ايدى و غايت بيوكدر **مصغان**
 بريوك شهر در و متين ايج حصارى واردر بو
 مملكت غايت مباركدر و ذخيره سى چوقدر و جمل
 اها ليسى اهل اسلامدر و دخی فاس ايكه مراكى
 آراسنده ايكى مملكت واردر برينه سوز و برينه
 طفلت ديرلر آنلردخی منلا اسمعيلكدر اوچى
الغیر يعنى جزائر مملكتيدر فاس مملكتك صاغند
 آف دكر ك كنارنده در بو مملكتك شمى ملكى
 يوقدر همان جمهور كى در و آل عثمان پادشاهك
 حفظ و حراستند در باش شهرى اولن جزائرده

بر جمعيت خانه واردر كه آكا ديوان ديرلر و اول
 شهرده عثمانلى طرفندى بر پاشا او تور و لكن
 سنه يه قرشماز الاهر سنه ده پادشاه ايجون
 تكاليف معينهء تحصيل ايدى و بونلر بويلا
 بوجهور اولقدر قوته مالك دركه فلمنك
 و فرايحه و انكيز ايله چوق كره جنك ايدى
 و مصالحه ايدى و بونلر غرى هر كسه اذن
 واردر نه وقت مراد ايدى سه جله پيه چقر
 و اگر غنيمت كتور سه اذن بر معين مقدارى
 مزبور ديوانه و بر بوجهورك شهرلر
 بونلردى **الغیر** يعنى جزائر آف دكر ك كنارنده
 بر متين شهر در **۹۴۸** سنه بشي قارلونجه
 چاسارى بريوك طونامه ايله بنفسه جزائر
 التند واروب چوق زيان و ضرر ايله دو نمشد
 و انجلين **۹۴۸** سنه فرايحه آنى بي هوده محاصره

ایلمش ایدی **فستطینہ** بواسم ایله مستی بر
 مملکتک باش شهریدر و کزک کندوسی و کرک
 مملکتی جزائر تابعدر **تلفسین** یعنی تلمسان
 فاس مملکتک حد و دنده بر عظیم شهر در **جیکری**
 بر شهر و لیماندر **۷۴** **لندن** فرانجه آنی آلوب
 ینہ کبر و بر مشدر **اوران** بر یوکسک قینک
 اوستند بر متین قلعه در و ایولمان واردر
 وایکی یوز ییل قدر اسپانیہ نک الندی ایدی
 وکن **۷۵** **لندن** برو جزائرک صبطند در
مرصلقویر اورانه یقین بر شهر و لیماندر
 بوشهری دخی **۷۶** **لندن** جزائرک اسپانیہ نک
 الندی قورتر مشل **بونه** بر شهر و لیماندر
 ذکر اولنان جزائر جمهورینک اها ایسی جمله
 اهل اسلامدر دور دخی سی **تونس** مملکتید
 جزائرک صاغنده آق دکرک کنارند در بو

مملکتک دخی پادشاه یوقدر همان جزائر کی
 بر جمهوردر و تونس شهرند بر جمعیت اولور که
 آحادخی دیوان دیرلر و دیوانده باش اولانه
 دای دیرلر و بتون مملکتک وکیلدر وکن
 هر سنه ده جزائر کی آل عثمان پادشاهنه
 معین اولان تکالیفی ویرلر شهرلر بونلر
تونس باش شهریدر و بیوک وقوتہ مالک بر
 شهردر و یک متین ایچ حصاری واردر بوشهری
۹۵۴ **لندن** بشخی قارلو نجه قرالی فتح ایدوب
 آنده بر قرالی نصب ایلمش ایدی وکن چوق زمانه
 وار میوب ینہ اخراج اولمشدر **غولته** بر
 کوچک آله در آنده بر متین قلعه واردر بو
 مملکتد هر سنه اطالیہ مملکتنه جوق
 ذخیره کیدر و اها ایسی بتون اهل اسلامک
 بشخی سی **طریبولی** یعنی مغرب طره بلیس در

تونسك صاغنده اق دكرت كنارنده در بو
مملكيتك دخی ملكي بوقدر همان جزائر تونس
كي جمهور در وكرت ديوان و داي وساير
رعيت خصوصند تونس و جزائر مملكتلرينه
مساویدر و باش شهری **طرح بلیس** در بر
متین ایچ حصاری و قوی یمانه وارد اتمابو
طرح بلیس شام ایلنده اولان طرح بلیسك غیریک
غفلت اولمیه بو مملکتك اهاالیسی دخی
جمله اهل اسلامده **التنجی سی بارقان** یعنی
برقه مملکتیدر طرح بلیسك صاغنده و کرید
آطه سنك قرشوسنده در بو مملکت عثانی
زیاده یقین اولمغله اطاعتلری دخی زیاده
ولکن بو ولایتك ذخیره سی بک آزدرو ولایتی
خالی در خصوصاً ایجروید اولان پارچه نك
اکثریسی خالی در واندن او توری برقا دز تالیغ

برقه جزیره سی آکادیرلر شهرلری بونلدر **برقه**
باش شهریدر **کیرون** و **برنیکه** اورتیه یولرد
فصل بو فصل بیلد لکریذ یعنی بلاد الکریذ
مملکتک بیاننده در بو بلاد جزیره صحاری ایله
بلاد بربرک آراسنده در و غایت استی اولدو کند
خرمادنه غیری برشنه سی اولماز و ایچنده
غایت چوق مملکتلر وارد و لکن مزاکی
مملکتك یاننده اولان سکلمسته مملکتند
ماعداضبط اولناجق بوقدر و دخی بلاد بربر
ایله بلاد الکریذ آراسنده بیوک اطلاس نام
طاغلریدر که مزاکی مملکتند تا اقلیم مصره دك
متددیر آنده اولان طاغلرک بعضیسی اولقدر
بوکسك درکه دائماً اوستنده بلوتلر دورلر
و آندن او توری بعض عوام دیرکه اطلاس طاغلی
افلاکی طوتلر و بو طاغلرک قرشوسنده

اولان دیش دکنه لاطنجہ مارہ اطلال انتقوم دیرل
فصل بو فصل صارادن زتا یعنی جزیرہ
صحاری نک بیانندہ در بو جزیرہ صحاری بلاد
الکریدک بیانندہ ومدار سرطانک آلتندہ بر
اوزون پارچہ ولایتندہ وخطہ سندہ دورلو
دورلو مملکتندہ وجزیرہ لر نقش اولمش کورینو
ولکن آروپہ اہالی سندہ آن کمسنہ اورایہ
وارمشدہ زینرا کوندوز حرارتندہ وکیچہ ایلہ
بر تپی جانورلردن کم مک محالہر حتی بعض برلرد
ایکی یوز ساعتک خالی وجزیرہ یرلر بولنورکہ
ہیچ برانسان اندہ ساکن دکلدہ **فصل** بو
فصل نکریچہ یعنی بلاد سودان ممالکک
بیانندہ در بلاد سودان نہر نیکن یعنی نہر
اسود یا خود نیل اسودک ایکی طرفندہ دوسو
تسمیہ اولمش یا اہالیسی سیاہ اولدوکنندہ

۳۰۰
اوتوری یا خود نہر اسودک اطرافندہ اولدوکنندہ
اوتوری در ودخی بلاد سودان ایچندہ اون
دورٹ مملکتلر واردر **مثلا** مکی طومبوت
اغدس غامہ غنقارہ بورنو جولانہ غلام
بالو فی غاغو غوبر و سایرلری کی بو مملکتلرد
شہرلر بک نادر در آما دیش دکنک کنارندہ بر
مشہور بورونی واردر آکا قابو وردہ یعنی
یشل بورونی دیرلر زینرا آنک اطرافندہ اولان
صوبیک اوستندہ بر اینجہ یا پرقلویشل اوت
بتدوکنندہ حملہ صوبیشل کورینور بویالیلرد
سیاہ آدملر بلہ تجارت ایدرلر آنلری اسپانیہ
صائق آلوب یکی دساده اولان معدنلرینہ
ارسال ایدر **فصل** بو فصل غوینہ یعنی
جوینہ یا الیلرینک بیانندہ در جوینہ یا الیلر
بلاد سودانک آلتندہ دیش دکنک کنارندہ د

ایچنده اولان مملکتلر بونلردر **جوبینه** مملکت
 قابوداس یالماس یعنی چمشیر بوروندک تا
 صاغنده اولان ولطه نهرینه دکر وولطه
 نهرینه یقین اولان پارچه یه فلنکجه غوث
 قست یعنی آلتون یالیلری دیرلر زرا آنده چوق
 آلتون بولشار اما چمشیر بورونده یقین
 اولان پارچه یه فلنکجه قوقه قست یعنی
 فیل دیش یالیلری دیرلر زرا آنده چوق فیل دیشلری
 بولشار و بوجوبینه مملکتند دورلودورلو
 ملوک وارد و لکن آرویه خلق برتقریب ایل
 کدروب و بعض بیوک و کوزل قلعه لر بنا ایدور
 حالا آنلری ضبط ایدلر پس فلنک قلعه لر
 بونلردر **صنت جورجود لامینه** آلتون یالیه
 برمتین حصار و لیماندر **فورت نصتو** برایو قلعه
 و ایولیماندر **عستینه** و **قورمندان** ایکی حصار

اما انکلیز شهرلری بونلردر **قابو قرصو فورت**
 نصتو یقین بر بوروند غایت متین قلعه
انیا حاکم بر یکی بنا اولمش حصاردر اما دنمارک
 شهرلری بونلردر **فریدر حسبوغ** و **قرستین**
بورغ یکی بنا اولمش ایکی حصاردر و **دخی**
 چمشیر بوروندک صولنده اولان مملکت
 مالاکنه دیرلر آنده ضبط اولناچوق نسنه
 یوقدر **بنین** مملکت نهر وولطه نک صاغنده
 بر بیوک مملکتند آنده دخی بیوک و باش شهری
 اولن بنین دن ماعدا ضبط اولناچوق برلر یوقدر
 مزبور شهرده حالا چوق نصاری بولور **فصل**
 بو فصلده اجیطیا یا خود اغیطیا یعنی
 قبطیان ولایتی که اقلیم مصر در بیان اولور
 بو ولایت نیل مبارک ایله قزل دکرک آراشند
 و بو ولایتده هیچ بر زمان یغور یغماز و لکن

الله تعا کدی لطف و احسانيله نيل مبارکه
بر عجائب حالت و بر که هر سینه آغستون آينده
طشوب و ولايته دو کلوب اون آلتی ارشون
قدر درين يری قبالار پس بوصول ايرد و کي يرد
نخم اکلور و هر شی حاصل اولور حتی چوق يرد
طوبه زائده دفع اتمکچون قوم صاچرله
واندن اوتوری مصر اقلیمده اولقدر دخیله اولور که
اطرافنده اولان مملکتلرک عجماری شیمیه اولمغه
لا يقدر اما نيل مبارک ايرمرد و کي يرده اولقد
قور اقلق اولور که قومدن غیری بر نسنه کور نمز
و کاه کاه شديد روزگار اسدقه اول قومی دکری
کی چالقیوب و هوایه قالدروب بتونجه کرونگر
آنکله اورتر و هلاک ایدر و بو قبطیان و لايتی
۹۲۳ سنده برو آل عثمان پادشاهنک ضبطنده
وجله مملکتلرینک اوسیدر و آتی مصر شیمیه ایدر

و آل عثمان دولتی طرفنده بر پاشا انده والی اولور
واها لیس اهل اسلامدر و لکن چوق نصاری دخی
بولنور که آنلره قبطی دیرلر شهرای بولنور **در چایو**
یا خود القایر یعنی مصر نيل مبارک یا منده باش
شهریدر و غایت بیوکدر حتی اون آلتی بیک زوقاقلر
وارد در دینلرک و آنده آل عثمان پادشاهنک و کیلی
یعنی پاشاسی اوتورر بوشهرک جوارنده مقدما
ممفیس نامنده بر مشهور شهر و ارایدی و دخی
مصرک اطرافنده اسکندن قامش یوکسک دیرکار
و دکیلی طاشار و یوکسک قولله لر بولنور که
آنلرک نه زحمتی و نه مصرفی بر دورلو عقل
لحاطه ایدر من و دخی اول اطرافلرده یر ایچنده
مخزنلر بولنور که اسکی مصر یار میتلرینی ایچنده
قویمش و لکن نفیس مرهم و یا غریله یا غلش
اولدو کندن اوتوری حالا جور و محشر آنلره مؤمیه

دیرلر **آلکساندریه** یعنی اسکندریه آق دکرک
کنارنده شول شهر در که اسکندر ذوالقرنین آن
بنا ایلمشدر مقدما آنده بر بطرقه اوتور ایدی
وشهر غایت معمور و زنکی ایدی زیر اوتور تقال اها لیس
آفرقه اطرافنده هند یول بولماز دن اول جمله
بهاری وسایر نفیس شیئری قزل دکر ایل سویره
واورادن اسکندریه یه واورادن یندیکه
کتور لر دی شمدی ایسه شهرک اکثری خرابد
ولکن لیمانی مناسب یرده اولمغله حالا اروپه
خلقی اورایه چوق تجارت ایدرلر و حالا قبطیلرک
بر بطرقه سی آنده اوتور و دخی اسکندریه یه یقین
فاروس نامنده بر بویوک قولله واردر آنک اوستند
کجه ایله آتش یقارلردی تاکه دکرده کی کمیلر
آکا کوره یورویه بیله لر **دایماطه** یعنی دمیاط
آق دکرک کنارنده بر متین یردر و بیک مناسب

لیمانی واردر که اطراف و اکنا فند چوق کمسنه
اورایه تجارت ایدر **روزته** یعنی رشید دمیاط
شهرند اشاعه در و بیک اوشهر در **آزبوت**
قزل دکرک یاننده بر کوچک شهر در و بنو اسرائیل
فرعوندن قاجوب بو شهرک یاننده دکرکی
کچمشلر **سویز** عربستان حدودند قزل دکرک
یاننده بر اویو تجارت شهریدر **فصل** بو فصل
نوبیا یعنی نوبه مملکتک بیاننده در بو مملکت
اقلم مصر دن اشاعه ینل مبارکک یاننده در و بر
مخصوص مملکی واردر که گاه عثمانلی یه و گاه
حبشیلر تابع اولور باش شهر طغاله در
بو شهر دن ماعدایزه معلوم نسنه یوقدر و بو
مملکتند اولان اها لیلرک اکثری نصارادن
بر نوعدر آنلر قبطیلر و یاخود حبشیلر
دیرلر و معین لسانلری واردر و دائما اوتور

چادر لريله صحرالرده نقل مكان ايدير **فصل**
بو فصل عيشينيا يعنى حبش مملكتك بياننده
بومملكت نوبه دن اشاغه نيك ياننده
لاطنج بوگاگاه عيشينيا وگاه عيشيا وگاه
عيشينيا وگاه ايتوپيا ديرلر ونجه جه مورن
لاندا ديرلر يعنى سياهلر ولايتي ديمكلر و بو
ولايتك ملكي بر پادشاه پايه سنده و ساير
آفرقه اهاليس اٹا بيوك نغوز ديرلر مقدما
عوام بو پادشاهه كشيلى يوان ديرلر بو
مملكتك مشهور شهرلر يوقدر و پادشاهنك
دخى بر مخصوص سراي يوقدر همان چادر لريله
مكانده مكانه نقل ايدير و هر نه يوده چادر لريلي
قورسه سراي و تختي آنده و دخى بومملكتده
مونش لونه يعنى جبال قمر اولدوك يوده نيل
مباركك باشي آنده و دخى بومملكتك پادشاه

واهاينك اكثريسى ملت نصارى اوزره دروكن
اروپه ده اولن نصارى ايله چوق مسائلك
اختلافلى واردر و بوندن بويله بولايتك
طبراعى اولقدر مباركدير كه برسنه ده ايك دفعه
انى زراعت اتمك همكند **فصل** بو فصل قونغو
ياخود كونگو ياليلرينك بياننده در بوياليلر
خط استوانك آلتنده در مملكتلر بونلر
كونگو مملكتي نهر زائره ياننده در و بر نصراي
قرالى واردر و اهاينك اكثريسى دخى نصارى
وكن افقاللري اسمالرينه مطابق دكلر
بومملكتك باش شهرى صنت ملكوانور ياخود
صوتروبولس در بويوكسك يوده بر شهر و قرالك
تختيد **كونگو** مملكتي نهر زائره دن بوقارويه
خط استوايه يقين در آنده ضبط اولناجق نشنه
يوقدر **آنكوله** مملكتي اشاغنده ديش دكرك

کنارنده در و اکثریسی پور تقالکدر مشهور
شهری بود در کوآندۀ صنت پاولو دکر کناره یقین
برآمدۀ نك او ستند بر بیوک شهر در و پك
متین ایمان وارد در و پور تقالکدر **مطامبه**
و بیافار و مدره و مقوق و مکتبه مملکت
کوئنگو یا لیلرندۀ در و آنلرده ضبط اولناجق
نسبه یوقدر الا قونغو ایله لونکو مملکتلریک
آردندۀ اولان **مطامبه** مملکتی بر بیوک مملکتد
و آنک مملکی عظیم قوت صاحبی بر پادشاهد
و مملکتک ایچند حیوانات خصوصند
هیچ بر نقصانلکی یوقدر بویله ایکن ینه
هر کون اول پادشاهک قبوسندۀ ایکیشریون
انسان بوغزلنوب یدیلور و بوندن غیری
دخی مونزول نام شهرندۀ اشکاره اخصان
آت بازارلر بولنور **فصل** یو فصله قفاره

۳۰۵
بالیلری بیان اولنور بویا لیلر قابودی بونه
اسپرانجه یعنی آیو امید بوردنک ایک طرفند
صولند یعنی مغرب طرفند اولن اها لیلرک
شهرلری یوقدر و پادشاهلری دخی یوقدر
همان ولایتلرندۀ اوتۀ بروکز لر و حیواناند
آن فرقلری وارد در زیل انسان یرلر یرلر و آنلر
هوتشوتن دیرلر و بزده مصر طاقار ما
یینلرندۀ شمه اتدکلری کی آنلردخی تکلم
اتدکلری و قده او یله شمه ایدلر ولسانلر
ایچق اولدر **اما** صاعندۀ یعنی مشرق طرفند
اولان اها لیلرک مملکتلری و ملوکلر وارد
جوفالہ یاخود چفالہ یاخود سوفالہ یاخود
زفالہ تایوقاریدۀ زنگبار حدودندۀ بر
مملکتدر و پور تقالک حراستندۀ دسائر
ولایتلر و مملکتلر مشهور دکلردۀ **قابوت**

بُونَه اِسْپِي یعنی آيو امید بوری تا آشاغیده
آفرقه نك نهایتند دیش دكرك کنارند اولان
بوروندی آنده برك متین قلعه وارد بو قلعه
فلنككدر و هندك برقبوسی کبیده و مقدماتی برتقال
اهالیسی آفرقه نك اطرافند هند بربول آرد قار
وقتد مزبور بوروندی کلدیار و چونیم بو سفرده
چوقا زحمت و مشقت کوردیار ابتدا بو بوری
قابو طور منتوز یعنی مشقت بوری تسمیه
اندیار اما صکره کی سفرده اولقدر زحمت و مشقت
اولمغله و مزبور بوروندی کلدکاری وقتد یز هند
واصل اولور زیو امید اتماری سببیلله آدنی
تبدیل ایدوب قابوت بونه اِسْپِي تسمیه اندیار بو
لاطنجه در اما فرائجه دیلی اوزره قاب ده بونه اِسْپِي
دیبلر و اَطالیبا اِنجه قابودی بونه اِسْپِي اِنجه دیبلر
جمله سی بر معنایه در یعنی آيو امید بوری دیملکه

فصل بو فصل چنغوبار یعنی زنگبار بالیلرینك
بیانند در بو بالیلر مشرق طرفند کی قفاره
بالیلرند یوقارویه دكرك کنارند تا عربستان
دکری دکری شهرلر بونلر در **موصمیک** دكرك
یاند بربوک و زنگبار و متین شهر در و پك
ایو لیمانی وارد بو برتقال قرالینکدر **قویلو**
دخی یوقارویه دكرك کنارند بربوک و متین
بجارت شهریدر بودخی بو برتقالکدر **مونباکه**
دخی یوقارویه دكرك کنارند بر شهر در و متین
ایچ قلعه سی و ایو لیمانی وارد بو شهر دخی بو برتقالک
ایدی ولکن **السنه حبشیلرانی** ینده
الذیلره و دخی بلاد عیانه زنگبار بالیلرند عده
اولنور بو عیانه ولایتی تا یوقاریده قزل دكرك
و عربستان دكرك کنارند در ایچنده مشهور اولن
شهرلر بونلر در **مغذقه** و **عدل** ایکی شهر دخی

بيوك شهر لدر و بواسماریله مستی مملكتلرك
 باش شهر لدر **فصل** بو فصل بلاد منوموطيه
 بياننده در بو ولايت قفقاره نك آراسنده در
 وچوق آلتون و كوش معدنلری سببيله آفرقه
 اولان مملكتلرك جمله سندن زنكین در و بو
 ولايت بر پادشاهك حكمنده در كه آنك تحتي بيوك
 و زنكین اولن منوموطيه شهرنده در بو شهرك
 ياننده بر نهر آفرقه پور تقال اهاالیسی آقا ربودل
 اسپر دو مستق دیرلر یعنی روح القدس نهری دیمك
 و بو ولايتده يكری مملكتدن زیاده واردر و دخی
 پور تقال اهاالیسی بو ولايتده متمكن اولمغچون
 زیاده سیله سعی ایلدی و لكن دكمه كه بك ایچرویه
 کیمش اوله **فصل** بو فصل آفرقه نك اطرافنده
 اولان آطه لرك بياننده در معلوم اوله كه آفرقه نك
 اطرافنده اولان آطه لرد ورت قسم اوزره در

اولی قسم قناریه آطه لریدر دیش دکرده مرآکی
 مملكتنك قرشوسنده در و جمله سی اسپانیه
 قرالینكدر مشهور اولان بونلردر **قناریه**
 آطه سی جمله دن بیوكدر آنك اوستنده
 چودا دده لاس پالماس یعنی شمشیر شهریدر
 اورادن قناری شكر و قناری قوشلر چقر
تفرقه آطه سی بقو نامنده بر غایت یوكسك
 طاع آنده اولمغله مشهور در **فورتونوره** آطه سی
 فرو آطه سی **لا پالمه** آطه سی **غراچیون** آطه سی بو
 جمله ایو و منبت آطه لردر **مادره** آطه سی دخی
 یوقارویه در و قناریه آطه لرندن عدا اولنور و لكن
 پور تقال قرالینكدر و دخی بو اطرافلرده مقدمات
 اطلانتس نامنده بر غایت بیوك آطه کویا وار
 ایش كه شمردی دریایه با تمشدر و لكن الله اعلم
 شول ولايت ایدیکه شمردی آخایکی دنیا دیرلر و اگر

بويله دكل ايسه امدى بوقناريه آطه لر صوبه
 باتان ولايتك يوكسك يرلر يدر **ايكنى قسم** قابو
 ورده يعنى يشل بورونتك آطه لر يدر ديش دكرك
 ايچنده يشل بورونتك قارشوسنده اولن آطه لر
 و جمله سي پورتقال قرالينكلر لاطنجه آنلر هسپودر
 يا خود غورغوش آطه لري ديرلر ايچندن مشهور
 اولان بونلردر **صنت ياغو** آطه سي بريولا
 آطه در وايچنده شهر و حصارلر واردر **صنت**
لوجه آطه سي **صنت** نقوله آطه سي **صنت وثنته**
 آطه سي **ده بونه وستة** آطه سي جمله سي بريولا
 يقين بيوجك آطه لر در **اوچنى قسم** مداغشقار
 آطه سيدر زنگبار ياليلرينك قارشوسنده
 وبرقى بيوك آطه در زيبا آنك جرمى انكليز
 واشقوجيه مملكتلري قدر در و فراجه اهايسه
 آتكا لا دوفينه ديرلر و آنده آنلر ك بر حصارى وار

ايديكه آتكا له فورث دوفين ديرلر صكره دن
 بو حصارى انكلز آلرنك آلدير و پورتقال اهايسه
 بو آطه يه صنت لا ورننى ديرلر و ابتدا آنلر بو آطه
 بولمشار و حالا اورايه تجارت ايدرلر و بو آطه
 شهرلر يوقدر و كورينور كه آنده چوق فائده ايدجك
 نسته يوقدر **دور دىنى قسم** آفرقه نك آطرافنده
 اولن بعض كوچك آطه لر در **مثلاً صنت طومه** آطه
 كوناكو ياليلرينك ياننده خط استوانك آتنده
 بو آطه **صنت** روز طومه ده بولمشار و آنده
 برولادقه اوتورر و پورتقال قرالينكلر **دور دىنى**
 آطه سي طومه آطه سنك يوقارويه در اولدى
 پورتقالينكلر **فردناندو** آطه سي دى يوقارويه
 اولدى پورتقالينكلر **عنبون** آطه سي طومه
 آطه سنك اشاغه در اولدى پورتقالينكلر **صنت**
ماتى آطه سي **عنبون** صولنده بر خالى آطه در

و پورتقال کلد **صِنْتْ هَلَهْ نَا** آطه سی صِنْتْ عَمَّالِ آطه سِنْدِ
 اشاعه در وانگیز کدر و بو آطه نك صاعنه بر
 آطه واردر که آکا دخی هله نَا آطه دیر **عَسَنَزِيُو**
 آطه سی زیاده مغرب طرفنه در واهالیه آزدر
 وهنده کیدن کیمیلر کاه کاه اوراده نزول ایدر
بُورِيُونْ آطه سی مَدَاغَشَقَارْ آطه سِنْدِ صاعنه
۱۰۶۴ سِنْدِ برو فرانجه آندو متمکند **مَاورِثْ**
 آطه سی بُورِيُونْ آطه سِنْدِ براز یوقارویه
 و فلمنک صبطنده در و بود کراولنا آطه لرد
 ماعدادخی جوق کوچک آطه لر واردر و لکن
 جوقلق اعتبارده دکلرد. آفرقه نك بیانی
 بونده تمام اولدی **۵۵** **الباب الخامس** بویاب
 عَمْرَقَه یعنی یکی دنیا نك بیاننده در بو عَمْرَقَه
 آروپه یه کوره مغرب طرفنه واورایه کلنجه
 بیک آلتی یوز ساعت قدر زیاده سفر اتمک

کرکه

کرکه و یکی یوز سنه دن زیاده در که بویکی
 دنیا ابتدا اروپه اها لیسندن بولمشدن زینا
۸۹۸ سنده پورتقالی المولد قوستوفورس قولمبوس
 نام کمسنه اسپانیه نك بر قاج کیمیلرله اورایه
 واروب آتی بولمشدن اما مزبور قولمبوس آندن
 اول بویکی دنیا دن خبر آلمش فی ایدی یوخسه
 اسکی آدمار بولایتی بلمشلمیدی معلومر
 دکلدر و دخی مسفور قولمبوسدن حکم
 عمر قوس و سِبُو جیوس نامنده بر کمسنه بر
 بیوک اسپانیه طونامه سیله یکی دنیا
 طرفنه کتدی و چونیکم بحق اولقدر آحق
 اولمش ایدیکه قره یه اینوب وافر ایچرویه
 کیردی پس آکا تعظیماً و اکراماً بتون یکی دنیای
 آنک اسمیله مستی قلدیلر یعنی یکی دنیا یه عَمْرَقَه
 دیدیلر و لکن اکثری آکا یکی دنیا دیرلر زینا یقین

زمانه هنوز بولمشته اما کجیلر آکاوست
 اندیا یا خود اندیا اوقسیدنکلس یعنی هند
 مغرب یا خود مغرب طرفند اولان هند دیرلر
 زیراظن ایدر که اروپه دن بعید اولان
 واورادن التون وکومش و جواهر کنوریلان
 هر برولایت هند تسمیه اولمق کرکه
 واندن اوتوری هند اوست اندیا یعنی هند
 شرق و یکی دنیا به وست اندیا یعنی هند غرب
 دیرلر اما عرقه یعنی یکی دنیاده اولن دکرلر
 بونلردر اروپه و آفرقه و عرقه آراسنده
 و خط استوادی بوقارویه اولان دکره ماره
اطلا انتقوم یعنی اطلاس طاعلرینک قرشوسنده
 اولن دیش دکرلر اکر اروپه به و آفرقه به دخی
 یقی ایسه و ماره دل نور یعنی بلدوز طرفند
 اولان دیش دکرلر اکر عرقه به زیاده یقی

ایسه اما خط استوادی اشاعه آفرقه و عرقه
 آراسنده اولان دکره اوجیانوس ایتوبقوس یعنی
 سیاهلرک قرشوسنده اولان دیش دکرلر دیرلر اما
 آریا ایله عرقه نکه آراسنده اولان دکره ماره
پاجنقوم یعنی بحر ساکن دیرلر واسپانیه دیلجه
ماره دل زن یا خود چو دیرلر اما بلدوز طرفند اولن
 دکره ماره غلا نیاله یعنی بوزلو دکرلر دیرلر واوراده
 ولایتلرک نهایتی معلومه دکله رنرا شدت برد
 سبیلله نهایتنه وارمق ممکن دکله حتی عرقه
 یعنی یکی دنیا آریاده اولان یدس و ولایت متصل مید
 دکل میدر حالا بلل و دکله اما لودس طرفند ارض
 متصلک نهایتنه کتمک ممکند زیرا یکی دنیا ایله
 قطب جنوبی نکه اطرفند کی ارض مجهوله نکه آراسنده
 بوللر و بوغزلر بولدیلر و جمله دن بری فراتر
 مغالانقوم یعنی مغالانو بوغزیده که ماره

در
 این
 کتاب

پورتقال اها ليسندك فرد ناندو مغلا نو نام
 كمسنه آن بولمشدر و لكن كمسي طار و خوفود
 و بري فرأتم مأريوم يعني مأره بوغريدركه
۱۰۴۹ سندك فلمنك اها ليسندك يا قوب له مأره
 نام كمسنه آن بولمشدر و بواو لكي دن زياده اميرد
ودخي ارويه خاني بويكي دنياي بولردن اول
 ايچنده دورلودور لوملوك و اراميش اما اسپانيه
 اها ليسى اورايه بگله وكي برله كرك مملكتلري
 و كرك اها لتلري كند يلرينك ضبط و اطاعتلرينه
 كتورمكه حالشديلر و اولدخي چوق ياوزلقدن
 صكره وجوده كمشدر اول وقتد ريم پاپا دخي
 كندى لطف و كرمي اظهار اتمك مراد ايدوب بتون
 يكي دنياي اسپانيه قرالينه هبه ايلمشدر پس
 بو خصوصه يكي دنيا نك اصل اولان ملوك ريم
 بابائي تعيب ايدوب كندوسى هنوز آنلر مالك

اوليان ولايتلري نيجه بغشليه بيلور ديديلر
 و اگرچه اسپانيه اها ليسى بويكي دنيا نك اكثريني
 و زياده قوتلوا اولن مملكتلري ضبط اتمشدر ايسد
 ينه ساير اجناسنه دخي مانع اولامديلر كه يكي
 دنيا دن بعض مملكتلري ضبط اتميه لرتكيم حالا
 فرايجه و انگلر و پورتقال بعض كوزل مملكتلري
 ضبط ايدو يورلر **ودخي** بويكي دنيا غايت زنكيه
 ولايتلر خصوصاً التون و كوش آنده اولقدن
 بولنور كه اسپانيه اها ليسى التون و كوش ايله
 بو كلتمش نيجه طونانمه لراورادن چقرو اسپانيه
 مملكتنه كتورمشدر و اگر اها ليسنه زياده مرجتلر
 و دوستانه معامله اتمش اولسيديلر بلا حساب
 زنكيتلق اورادن چقريديلر و لكن نيجه يوزر بيگيني
 دورلودور لواسكنيه و عذاب ايله قتل اتملري
 سبيله چوق معدنلر اها ليسندك قصدا خراب

۴۱۲
و ترك اولمشده و شمدی چوق پرده انسان از
بولنور واسپانیه نك آفرقه یالیلارنده صاتون
آلدقلى و یكى دنیایه كتور دقلى سیاهلر آنده
اولان معدنلری اشلتمكه یتمزلر **اما** یكى دنیانك
اهالیسی عقل تام و طرافت و معرفت صاحبیلر
ایدیلر نتكیم دور بودورلو عجایب ایجادلرند
فرم اولنور اما ملتاری نه کونه در بزه نامعلوم
ولكن آرویه خلق نزول اندوکی برلرده یكى دنیا
اهالیسی دخی ملت نصرانیته و اتخاذ اتمشرد
اما ولايتلرك اورتیه سنه آرویه خلق واصل
اولمغله اهالیسی حالا اسکی دینلری اوزره
ودخی یكى دنیانك تقسیمى بودر که عرقه نك اورتیه
ایكى دكزلرك اراسنده بر آكسوز پارچه ولایت واردر
آكا استموس پانامقوس دیرلر پس بواستموس
یوقارویه یلدوز طرفنه اولن ولایت عرقه

سب تنریونالس یعنی یلدوز طرفنه اولان یكى
دنیا دیرلر اما استموسدیه آشانه لودس طرفنه
اولان ولايتلر عرقه مریدیونالس یعنی لودس
طرفنه اولان یكى دنیا دیرلر و دخی عرقه نك
اطرافنده اولان آطه لر عرقه دن عدا اولنورلر
بویله اولدقده بتون عرقه اوج قسم اوزره
ایمش اولکوی یلدوز طرفنه اولن عرقه ایکنجی
لودس طرفنه اولن عرقه اوجنچی عرقه نك
اطرافنده اولن آطه لردر **فصل** نو فصلده یلدوز
طرفنه اولن عرقه نك بیاننده در آولا معلوم
اوله که مکسیقو مملکتنك یاننده بر غایت بیوک
کور فر واردر که آكا سنوس مکسیقانوس یعنی
مکسیقو کور فری دیرلر و بویلدوز طرفنه اولن
عرقه نك اورتیه سندیه بر بیوک نهر آفرکه آکا
منت لا ورتی دیرلر و تایوقاروده عرقه ایله

ارض مجهوله نك اراسنده بر بوغز واردر كه آكا
فرآتم هُدُسُونس یعنی هُدُسُون بوغزی دیرلر
زیرا هُدُسُون نامند بر انگیزانی بولمشدر پس
بواوج صولر کوره یلدوز طرفنده کی عرقه نك مملکتلری
بلمك اسان اولور زیرا اولا مکسِقو کور فرینك
اطرافنده اولر مملکتلر اوجده بری اسکی مکسِقو
مملکتی مکسِقو کور فریده بحر ساکنك اراسنده
وبری نووه مکسِقو یعنی یکی مکسِقودر دخی یو وارور
مکسِقو کور فرینك کنارنده در وبری **فلورده** مملکتی
یکی مکسِقونك صاغنده مکسِقو کور فرینك کنارنده
آمانر صنت لاورنی نك اطرافنده تاهدسون بوغزیده
قائاده مملکتیده **اما** اسکی مکسِقو یا خود مطلق
مکسِقو ولایتی که آکا نووه اسپانیه یعنی یکی
اسپانیه دیرلر اسپانیه قرالینك عرقه ده ضبط
ایتدوکی ولایتلرک ایوسیدر **۹۲۷** شنده اسپانیه

اهالیسندك فرد ناندو قور تریو نامند بر مشهور
کمسنه بولایتی بولوب اسپانیه قرالینه مطیع
قلدی و آند چوق مملکتلر واردر و لکن جمله ی
اوج حکومت تقسیم اولمشدر که اسپانیه آنار
عودینشیاس دیرلر اولکی نفس مکسِقودر
شهرلری بونلردر **مکسِقو** بر بیوک و کوزل شهرکه
وبتونه عرقه نك باش شهریدر و لکن بر آزلجق
لجقده بولمغله صودن چوق شهر کورمشدر
و آند اسپانیه و کیلینك مغاخر سرایلری واردر
و بیوک ولادقه اندر اوتور و محل فنوندر **لا و آره**
قرقس مکسِقو کور فرینك کنارنده بر بیوجك شهر
و ایولیماندر و اروپه یه کیدن جمله متاع اورایه
بیغیلور و آنك یاننده صنت زوان دگوه نامند
بر پك متین حصار واردر **آقوه** **پلقو** یعنی کوزل
صولر دیمکدر بحر ساکن یاننده بر بیوک شهر

وېك ابولماند كه از يادن عرقه به كميلر آنده
 نزول ايدلر **ايگنجي غوادا** اياره يا خود نوو
 غلجيه يعنى يكي غلجيه در يكي مكسقونك
 حدودند در و مشهور يري بوقدر او چنجي بي
 غواتمالا در استموسه بقاء اولانك جمله شني
 شاملدر مشهور شهرى بود **غواتمالا** بر كوزل
 شهر در **اما نوو** مكسقو يعنى يكي مكسقو
 يكي اسپانيه دن بوقارويه در و ابجده چوق
 مملكتلر وارد **استلنه** سند اسپانيه اها ليسه
 بو ولايتي بولمشار و حالا آنلر كدر اشاعنده يكي
 اسپانيه به متصلدر و صاغنده فلورده به
 متصلدر و صولنده بيوك قلفور نييه اطلسك
 آراسند اولان دكره متصلدر كه **اما ماره**
 ورميوم يا خود ماره پر بور يوم يا خود ماره
 ربوروم يعنى قزل دكري ديرلر اما يقاريد بلور

طرفند نهايتي معلومه دكلدر بعض خطه لار
 بو ولايت به دخي نوو غراناده يعنى يكي غراناده
 ديرلر شهرى بود **صنت فله** باش شهر در
 واسپانيه و كيلينك تختيدر **اما** فلورده
 يكي مكسقونك صاغنده مكسقو كور فرك
 كنارند در بو ولايتي دخي اسپانيه اها ليسه
 بولمشار و باليسند اولن شهرلر ايجي معلومه
 زيرا ايجرويه كمسه كيرمشار شهرى بولدر
صنت ماته نوو و **صنت اغستينو** مكسقو كور فرك
 ياننده يكي حصار در و ايكيسه دخي اسپانيه نكدر
 اما دخي ايجرويه و رنجينه مملكتك سمتند
 اولان قارولينه ولايتي انگلر كدر زير **استلنه**
 آن فرانجه دن قور تار مشدر **اما ممالك**
 قناده يكي مكسقو و فلورده دن بوقارويه
 تاهدسون بو غرينه دك اولن ولايتدر و ابجده

حوق مملکتار واردر مثلاً نووه فراجه حنت
 لاورنئی نرک اطرافند در و جوق زماندن برو
 فراجه آتی ضبط ایلمشدر و حالا آنکه شهری
 بودر **کبک** نر حنت لاورنئی یا نند باش شهریک
 و فراجه وکیلینک تحیدر لویریانه مملکتی
 و رغینیه ایله فلورده مملکتارینک حدودند
 ۱۰۷۸ سنده فراجه اهاالیسی بولایتی بولمشدر
 و جمله سی نووه فراجه دن عدا اولنور و رغینیه
 مملکتی فلورده نك حولند در جمله سی انگلزلدر
 باش شهری بودر **یامسین طون** بریو شهر در
 و دخی بوو رغینیه بر پارچه یه ماری لاند
 یعنی مریم ولایتی دیرلر بولایتدن بک اصلاح
 توتون جقر • نووه اشوجیه یعنی یکی ایشود
 مملکتی و رغینیه دن بوقارویه در و مقدما
 ایشود قرالینک ایدی شهری انگلزلدر نووه

هولاند

هولاند یا یعنی یکی فلینک مملکتی نووه اشوجیه نك
 یا نند در مقدما فلینک ایدی و اول وقتد
 آکا نووه هولاند یا دیرلردی و لکن ۱۰۷۹ سنده
 برو انگلزلدر و آتی نووه یورق تسمیه ایتدیلر
 نووه انگلیا یعنی یکی انگلزل مملکتی نووه هولاندیه
 صاعنده در و انگلزلدر باش شهری **برستودر**
 قناده یعنی نفس قناده مملکتی نووه انگلیا دن
 بوقارویه نر حنت لاورنئی نك اطرافند در
 و فراجه نکلدر عقادیه مملکتی که شهری آکا
 نووه اشوجیه دیرلر لاورنئی کور فرینک
 اطرافند در مقدما فراجه نك ایدی و لکن
 ۱۲۵۰ سنده واقع اولر اترهت مصالحه سنده
 انگلزلر و بولمشدر و باش شهرینک اسمی مقدما
 فورت رویال ایدی شهری آکا آنا بولس دیرلر
 ایشود تیلاند یا خود ترا لا بورا دور یا خود نووه

برطانیة مملکتی نووہ فرانچہ دن یوقارویہ هدر
بو عزیزنک کنارندہ در واهالسه بیانیدہ بو
ولایتک قرشوندہ مغرب سمتندہ بعض مملکتار
وارد کہ آنارہ انحق بر آد قومشار حال بو کہ
آروپہ خلقندک کمسه اورادہ متمکن اولمشد
مثلا نورڈ واکس و سود واکس و نووہ دانیه
یعنی یکی دیمارک کی و بو مملکتارک یانندہ اولن
دکرہ مارہ قرستیانوم یعنی قرستیان دکرہ
دیرلر اما بو مملکتار دن یوقارویہ قطب شمالی
طرفندہ اولان ولایتار ارض مجہولہ دندہ آنارک
کندولہ مخصوص یانندہ ذکرایدہ رزان شاء الله تعا
فصل بو فضلہ لودوس طرفندہ اولن عمرقہ نک
بیانندہ در جملہ دن اول ایکی بیوک نہر ضبط
اولمق کرک بری نہر عماسونہ در مغربدن
مشرق طرفندہ خط استوانک یانندہ دیش دکن

ایچنه آقرویری بلاتہ یاخود آرکنتیا یعنی
کومش نہریدہ ممالکک اورتہ سندہ آشاعہ
لودوس طرفندہ دیش دکرہ آقرووندک حکمر
معلوم اولہ کہ لودوس طرفندہ کی عمرقہ دہ
اولان ممالک سکندر **اقلکی** تر افرمایعہ
ارض متصلہ بو ولایت مکسیقو کور فرینک
یانندہ واستموسہ یقین دہ و جملہ سی اسپانیہ
فرالینکلہ و ایچندہ بر قاج مملکت واردہ مثلا
قسٹیلیا عوریا استموس اولدوکی برده در
شہری بونلر در **بنام** برا یو تجارت شہریکا
پورتو بلو مکسیقو کور فرینک یانندہ بر بیوک
تجارت شہریدہ و یک ایولیانی واردہ قرطیہ نا
مملکتی قسٹیلیانک یانندہ در بو مملکتہ
قرطیہ نا نامندہ بر بیوک و کوزل و زنکیں شہر
وارایدی و لکن **۸۰** سندہ فرانچہ آفتم ایدو

ابتدا یغما صکره آن اخراق اینتدری اما قاریه و نور
اندولوسیا و قرا بانه و باریه و غویالانه و سایر
 مملکتی کی آنرده مشهور سنه سی یوقده ایکینجی
پرو مملکتی در ترافرماده آشاعه بحر ساکنک
 یاننده در واسپانیه نکره و بتول مملکت اوج حکومت
 منقسمه اولکی سی قویتو حکومتی در خط استوائک
 یاننده در شهری بود قویتو باش شهری و محل فنونک
ایکینجی لوس رئیس حکومتی در پرونگ اورتی سنه
 شهری بونلرد لیمه دکر کنارنده عرقه ده اول
 شهرک احسنیده سنه اسپانیه آنیکلی
 بنا اتمشده واسپانیه قرا لینگ و کیلی آنده اوتور
قستقو مقده باش شهری ایدی شمدی نقصانه
 وارمشده اوجی لوس کارقس حکومتی در تا
 اشاعیده توقومانیه مملکتک حدودنده در شهر
 بونلرد لا پالانه باش شهر دروزیکلی در یوطوزی

بر شهر در ولا نظیر بر معدی واردر اوجی کیلی
 مملکتی در سنه اسپانیه آن بولشده و حاله
 آنکدر پرو دده آشاعه بحر ساکنک یاننده در
 شهری بونلرد صنت یاغو باش شهریدر اسپانیه
 قرا لینگ و کیلی آنده اوتور لا قوئشچون دکرک
 کنارنده بر بیک شهر در ویک ایولمانی واردر
دورینجی ترامغلانقایی یعنی بلاد مغلان در
 تا اشاعیده مغلان بوغزینک کنارنده در سنه
 بورتقال اها لیلرند فر دناندو مغلانو نامنده
 اسپانیه قرا لینگ او غورینه واروب اول ولایتی
 ضبط اتمشده واسپانیه آنده ایک قلعہ بنا اتمش
 ایدی برینه فلیپه و برینه نومبره ده یسوس دکرک
 و کوز اول ولایت بک صوق اولوب آنک فاندی
 از اولد و کندل اوتوری آن پنه ترک اتمشده و حاله
 اصل اولان اهل آن ضبط اندر و بولایتک اطرافند

دکره ماره مغلان قوم یعنی مغلان دکره دیرله
بشنجی تو قومانیه مملکتی در نهر پکلاته ایله
 کیلی مملکتک آراسنده که اکثریسی اسپانیه نک
 اطاعتند که شهرای بونارد در **صنت مغول** باش
 شهرید **صنت یاغودل استرو** نهر استرو باشند
 اسپانیه و کیلینک اوتوردوکی شهر در **التنجی**
 پازاغی مملکتید برزلیلیا ایله نهر پکلاته نک
 آراسنده در بونهرده چوق کومش بولنور واند
 اوتوری آخا آرکنتیا یعنی کومش نهری دخی دیرله
 و بو مملکتک اکثریسی دخی اسپانیه نکدر شهر
 بونارد **عشیمجیون** اسپانیه و کیلینک اوتوردوکی
 شهر در **بونس آبوس** نهر پکلاته باشند بر مشهور
 تجارت شهرید و ایولیمانی وارد **یدنجی**
 برزلیلیا مملکتی در پازاغی دخی بوقارویه دیش
 دکره کنارند که بر سونک مملکتد **۹۰۷** سند بو

بو مملکتی بو تقال اها لیسر بولمشار و حالا آنلرک
 ضبطلرند در و مقدمات فلنکار آنر بوولا یتد
 اخراج اتمشارایدی و لکن غیرته کلوب فلنکار
 آنی کیرو آلدیار و حالا بو مملکتد چوق فائده
 تحصیل ایدر لر خصوصاً شکر دخی ایچند کی مشهور
 شهر بونارد در **صنت صلوانور** یا خود صوترو بولر
 باش شهرید و ایولیمانی و اوج متین ایچ قلعه لری
 وارد و بر بیوک ولادقه آند اوتور بوشهرک
 یاتند بر کوچک کور فر وارد که آخا یا حیاده تودوس
 لوس سنسوس دیر یعنی جمله پیغمبر لری کور فری
 دیمکدر **اولنده** یا خود فر نامبوقو بر ایولیماند
صنت سبسطیان بر ایولیمانی و ایچ حصار وارد
اسپرد و سنسوس یعنی روح القدس دیمکدر بر متین
 قلعه در **سکنجی** ممالک عما سون در نهر
 عما سونک اطرافند در بولایتد چوق مملکتلر

وارد در مثلاً بر آنای و آبانظه و قوروی و مطایه
 و طیانته و سایر که خرطه ده بولنور و بو
 مملکتوردن خارج اولن ملوک بریسی بو مملکت
 ضبط اتمکه طالب اولدی یا مملکت اورتیه سنده
 واقع اولدوکنده اوتوری اوله یا خود بو مملکتوردن
 بر نافع نشنه بولندوکنده اوتوری اوله و بو
 مملکتدک یا لیسنده سور نام نامند بر قلعه
 وارد که فلنک ضبطند در سایر بری اصل
 اولن اها لیس ضبط ایدر واسکی دینلری اوزره
فصل بو فصل عمرقه نك اطرافنده اولن اطه لرك
 بیاننده معلوم اوله که عمرقه نك اطرافنده
 حوق اطه لر وارد و بعضی سے آفرقه ایله عمرقه نك
 آراسنده کی ماره دل نور یعنی یلدوز طرفنده کی
 دیش دکنده در و بعضی سے آریا ایله عمرقه نك
 آراسنده کی ماره یا جفتوم یعنی بحر ساکنده

و چونکیم آروپه خلق دکرده اوتیه برو کزرا یکی
 بو اطه لر اوغرا یوب نزول ایتدیله پس بو اطه لر
 زیاده خبر ویرمه و سعترا اولدی امدی آفرقه
 ایله عمرقه نك آراسنده کی دکرده اولن اطه لر
 اوج قسم اوزره در **اولکی قسم** ازورس اطه لر
 بو اطه لر آروپه یه یقین در و اندن اوتوری
 آروپه دخی عمرقه دخی عدا و لمسنده تر د
 اولنور مقدا بو اطه لر فلنک اندن ایکن آنلر
 اتروله فالاندنر یجه یعنی فلنک اطه لر دیرلری
 شماری جمله سی پورتقا کدر و جمله سی طقوز در
 آبرالنده اشهر و اعظم اولن **ترجه** اطه لیدر
 بو اطه ده باش شهر آنغرا در **ایکین قسم** آنیلا
 اطه لریدر یعنی شول اطه لر که عمرقه نك
 اوکنده و استموسک قرشوسنده در و دخی آنلر
 عرخیلا غوس مکسقا نوس دیرلر یعنی مکسقا نك

مجمع الجزایری دیمکده و بونلرک عددی غایت
چوقدر و لکن ممکن مرتبه ده مابینلرند
تفریق ایچون جمله سی دورت بلوک تقسیم
اولندیلر اولکی بلوک آنتیلا مایورس یعنی آنتیلا
آطه لرک بیوکلری در مثلاً اسپانیوله آطه سی
آطه لرک اورته سند بر بیوک آطه در و اکثر سی
اسپانیه نکلر و یوقار و طرفند براز فرانجه نکلر
علاقه سی وارد در باش شهری صنت دومینیقو
برکوزل شهر در و اسپانیه نکلر و یکی دنیانک
جمله سند اول بو آطه و اسپانیه ضبط اتمشدا
قوبیا آطه سی مذکورک صولند بر اوزون آطه کا
و بتونی اسپانیه نکلر آند ها و انا نامند بر بیوک
و مشهور تجارت شهر وارد اوراده اسپانیه نکلر
کومش طونامه سی اروپا یه کتمزد اول جمع اولیو
یامایقه آطه سی قوبانک آلتند در و مذکورلر

۳۲۰
کوجکده مقدما اسپانیه نکلر ایدی و آند سولا
دل اوز نامند بر شهری بنا اتمشدر و لکن
۱۰۶۵ سند انکلز انلری اخراج ایدوب بو آطه
ضبط ایدی و ۱۱۰۳ سند بر بیوک زلزله سببیلر
بتون آطه خراب اولمش ایدی اول وقتده فرانجه
کویه فرصت بولوب بو آطه و ضبط اتمک استدل
ولکن انکلز قادر اولدوغی قدر فرشو قویوب
آنی منع و دفع ایتد شمدی آند اولان شهر
بور تورویال دیرلر و بو آطه نکلر منفعتی شکردل
و قاقا و ددرکه آند اصلاح شوقلاده شریستی
یاپا بولر بور تورقو آطه سی یا مایقه آطه سی
قدر بر آطه در و اسپانیه نکلر و صنت زانده
بور تورقو نامند بر شهر آند بنا ایتدیله ایکنی
بلوک بارلو و نقو آطه لریدر لاطجه انزوله عد
ونتم یعنی روزکاره فرشو اولن آطه لر دیرلر

ودخی انزوله قریبس یعنی قریبه آطه لری دیرلر
 زیرا اسکی اها لیسنه قریبی دیرلری بو آطه لری
 بویک آنتیلا آطه لری صاغنده در وعدد لری
 چوقدر و صاحباری دخی متعدد در پس
 فراجه نك آطه لری بونلردر غواد لوپه آطه سی
 مارتینقو آطه سی صنت قرو آطه سی صنت بر طلی
 آطه سی صنت علویزیه آطه سی و تورقو آطه سی
 اما انگیزك آطه لری بونلردر باربادوس آطه سی
 موننت صاره آطه سی عنیقو آطه سی نیوس
 آطه سی و صنت قسطوفوله آطه سی اما دمارقك
 آطه سی صنت طومه آطه سیدر اما فلمنك
 آطه سی صنت اوستاجی آطه سیدر اما قور لاند
 هر سکنك آطه سی طباغو آطه سیدر اوچی بویك
 صوتو و نتو آطه لری لاطجه انزوله انفرم و نم
 دیرلر یعنی روزگار آلتند اولن آطه لری دیمك

بو آطه لری تر آفر ما دلیوقارویه بیوک آنتیلا
 آطه لریك آلتند در بعضی اسپانیه نك
 و بعضی فلمنك اسپانیه نك آطه لری بونلردر
 لا ترینداد آطه سی مارتینقو آطه سی بو آطه ده
 چوق انجو چقر اما فلمنك آطه سی قوراجو
 آطه سیدر سایر آطه لری خالیه در یا خود
 بر سننه یه دکرلر دور دخی بویك لوقای
 آطه لریدر فلورده مملكتك آلتند در مثلاً
 باهامه آطه سی لوقایونقه آطه سی غوانا هامیه
 آطه سی کی جمله دن مشهور اولن بونلردر اما
 صکره کی ذکر اولنان غوانا هامیه آطه سی بونلردر
 اوتوری مشهور اولدیكه وقتاكه قوملر
 نام کمسنه اولکی دفعه ده یکی دنیا یی طلب اتمك
 ایچون اسپانیه دن چقدی و اول سفرده هیچ
 برکونه آطه یه یا خود مملکته واصل اولدی پس

اسپانیہ اہالیسی انی مرتد صانوب قتل انک
 قصد اتمش ایدیلر وکن برآز دخی ایلر وید وار
 مزبور غوانا هامیه آطه سنی کورد قارند قصد
 ایلد قارند رجوع اندیلر امدی بو آطه آنک
 خلاصنه سبب اولد وکنک او توری آنی صنت
 صلوا توری یعنی حضرت مخلص تسمیه ایلدی
 او یله اولد قد مزبور غوانا هامیه آطه سی ارویه
 خلقی عرقه دین کورد قارینک او لکسیدر اوچی
قسم افرقه ایلد عرقه نک آراسنده منفرد بعض
 آطه لردر مثلاً ترانووه یعنی ارض جدید آطه سی
 قناده مملکتند آقان صنت لاورننی نهری دکن
 دوکلد وکی برده داند صنت زان نامند برلمان
 ویکه زانسه نامند بر قلعه وارد بر بو آطه
مسند برو انکیزک ضبطند در انتقوسه
 آطه سی و صنت زان آطه سی ترانووه آطه سنه

بقین اولان لاورننی کور فرزند در و ایکسی دخی
 فراجه نکدر برمدس آطه آتلا آطه لردن یوقار
 بردارنده بر قاج کوچک آطه لردن و جملی انگیزک
 ودخی آنلره سمر انزکن یعنی صیف آطه لردن
 لا طجه انزوله استوه دیلر اولدخی صیف آطه لردن
 دیمکدر ودخی آنلره انزوله دأمورم دیلر یعنی
 شیطان آطه لردن دیمکدر اما بران یلیا یالیرینه
 بقین اولن آطه لردن یلیا دن عدا اولنور
 و جله بور تقا لکدر اما اریا ایلد عرقه نک
 آراسنده که دکنده اولان آطه لردن قلقور
 آطه سی یوقاریده یکی مکسقونک یاننده بر غایت
 بیوک آطه در بو آطه اسپانیہ اہالیسی بولمشا
 وکن ایچرویه کسه کیر مشد که ایچند اولان
 احوالون خبر وید ودخی بو آطه ایلد عرقه نک
 آراسنده اولان دکنه مار ورمیوم یا خود مار

پُر پُر یوم یا خود مانه ربروم دیولر یعنی قزل دکر
 دیمکله **ودخی** پرو مملکتک قوشونده مدار
 جدی نکه اطرافند چوق کوچک اطه لروارد که
 فلمنکر آنلری بولمشار اشهر اولان بونلر
ولیکن اطه سی یعنی سنک اطه سی دیمکله
پرنج ولهم اطه سی **هوندانه** اطه سی یعنی
 کلاب اطه سی **غوده هویه** اطه سی یعنی ایو
 امید اطه سی و سایر لری کی **اما سالومونه** یعنی
 سلیمان اطه لری پرو مملکتک قوشونده
 و خط استوا ایله مدار جدی نکه آراسنده کا
 ۹۷۵ **سنده** اسپانیه اها لیس آنلر بولمشار
 و ابتداء غایت چوق زکیینک اوارد چقرشار
 و اندانه او توری بو اطه لری سلیمان اطه لری
 تسمیه ایندیار و ککن شمدری آروپه خلقند
 کسه او رده ساکن دکله جمله سی بکری اطه که

واشهر اولان صنت اینا بلا اطه سیده
لاترونوم اطه لری آزیایه یقین در و جغرافیه
 بعضی سی آنلری آزیاد و بعضی سی عرقه دله
 ایدلر جمله سی اسپانیه نکلر و دور بودورلو
 آدلری واردر و برا انلر انزوله ده لاش و لاش
 و دخی انزوله ده لا ساپانه و دخی انزوله ماریه عنه
 و دخی عر حبالا غوس صنت لازاری دیولر **ودخی**
 اوتد بروده اولان سایر کوچک اطه لری جمله
 اسپانیه نکلر و چونکیم عرقه نکه خطه سنک
 بو اطه لری هر بریسی کورمن پس شول خطیه
 نظر اولونه که بتوند کره آنده نقش اولمشدر
 عرقه نکه بیانی بوند تمام اولدی **الباء السادس**
 بوباب ترا انقوغنیتا یعنی ارض مجهوله نکه
 بیانده در کتابک اولنده ذکر اولندیکه ایک
 قطبک اطرافند و لایتار واردر که آروپه خلق

همان آنری کوروب ایچرویه کیرمشار و احوالینه
مطلع اولمشار اندن اوتوری ترانقوغنیست
تسمیه اولندیلر و بولايتلر زیاده دقت
اتمک مراد ایدن کمسنه یا کتره خرطه سنی و یا
خود نفس کتره احضار اتمک محتاجدیر و چونکیم
دنیا نیک ایکی قطبی وارد و هر بر قطبک اطرافند
ارض مجهوله وارد پس ارض مجهوله بالضروره
ایکی قسیمه منقسمد بری قطب شمالینک اطرافند
اولان ارض مجهوله درکه لاطیحه آکا ترانقوغنیست
سبتنتر یونالس دیرلر و بری قطب جنوبینک
اطرافند اولان ارض مجهوله درکه آکا لاطیحه
ترانقوغنیست مرید یونالس دیرلر اما قطب
شمالینک اطرافند اولان ارض مجهوله آرویه
و عرقه دن یوقارویه بیوک بوزلود کترک ناسته
مثلا نووه زملا مسقو مملکتندن یوقارویه

مسقوه یقین در و نووه زملا ایله مسقوک
آراسنده اولان بوغزه فراتم و ایغ یعنی و ایغ
بوغزی یا خود فراتم نصوتو تم یعنی نصوتو بوغزی
دیرلر بولايتک آدی یعنی نووه زملا مسقو
دیلی اوزره در ارض جدید معناسنه در یوز
بیل مقدم فلمنکار اورادن هند بر یول طلب
ابتدکاری وقتله بولايتی بولمشار و اخبار
ابتدیکر که مزبور ولایت آشوری کیمیلر ایچون
گویا بر یول بولمشار اوله و لکن حالا او برایه
هیچ بر طونامه کتدوکی یوقدر اصح اولد بود که
بوز سببیله اورادن کچمک قابل دکلدر و بو
نووه زملا آطه میدر یا خود بیوک تاتار که
متصل میدر حالا بللوا و لمشار **اشیچ برکن**
یعنی سوری دورق دخی یوقارویه قطب شمالی
طرفنه در بولايتی دخی غنلنده فلمنکار

بولمشار وېك يوكسك و سوري طاعنك سيبيله
 بوا سميله مسي قلندي و حالا فلمنكار اورايه
 وارلر زير آندره بعض كوزل يمانلر بولدير
 اما بو ولايت اطه ميدر ارض متصله ميدر
 حالا معلوم دكلدر **غرو نالاند** يا غرينالاند
 يا ترا ويردس جمله سي بر معنايه در يعني ارض
 خضراء يا خود يشل ولايت ديمكدر بو ولايت
 دخي يدي يوز الي ييل مقدم معلوم ايدى
 و اول وقتده دنماركك اطاعتنده ايدى حاكم
 اورايه سفرلر ترك اولوب آلتى يوز ييل قدر
 بو ولايتك هېچ بر حد اوق ايدى تاشته ترك
 ابتدا سنه ك اول وقتده اروپا خلق بينه
 اورايه يول بولوب حالا فلمنك و دنمارك
 و انگلن اها ليسه بالق اولمق ايجول اورايه
 سفر ايدلر و دخي **۹۹۳** سنه انگلن اها ليسه

داوز نام كمسنه عرقه سمتند بر بيوك بوغز
 بولمشته كه آقا داوز بوغزى ديرلر بو بوغز
 يقين هدا سون نامنده بر بوغز واردر آلتى
 دخي انگلن اها ليسه بري بولمشته بو بوغز
 يكي دنيا ايله ارض مجهوله نك حدود لر نده
۱۱۴۵ سنه واقع اولن اترهت مصلحه سندن
 برو مزبور بوغز و اطرافنده اولان ناحيه لر
 انگلنك ضبطنده در و دخي مدار قطب شمالينك
 آلتنده اولان ولايتلر ارض مجهوله دن عدد
 اولنورلر مثلا **نای دنمارك** يعنى يكي دنمارك
سود و آلس يعنى لودس طرفنده اولن و آلس ولايتى
نور و آلس يعنى بلد و ز طرفنده اولن و آلس ولايتى
 و دخي قريستيان دكر ك اطرافنده اولان ولايتلر
 ارض مجهوله دن عدد اولنورلر و جغرافياك بعضى سي
 اسلاند اطه سنى دخي ارض مجهوله دن عدد ايدلر

ولكن بز آن نور و غيا مملكتك بيانده ذكر
ايلدك **يَسُو** ياخود يدسو ياخود يزو ياخود
اسو ولايتي كه تا از يايه دك ممتد در و بيوك
تا نار لكلا بر كوچك بوغزيله آيرلشد كه اكا
آنيان بوغزي ديرلر بو ولايتك ايجروسنه
فلمنكار كيرمشار و لكن نهايتي بولمشار
بعضيلر خبر و برلر كه مزبور **يَسُو** ولايتي
از يادنه تا يكي دنيا ده اولان قلفور نييه آطه سنه
ممتد در و هنوز اوده آنيان بوغز ايله
قلفور نييه آطه سندن آيرلشدر و لكن
چوق كمسنه و اكره آنيان بوغزنه و كويه اكا
متصل اولان آنيان ولايتي نه اعتبار اتيوب
همان بر زعم در ديرلر و الحاصل بويسو ولايتي
بر مجهول ولايتدر **نَوَه** **البيون** قلفور نييه
آطه سيله **يَسُو** ولايتك آراسنده بر ولايتدر

در افس نام بر انگيز كويه كورمش اوله و لكن
خالا كمسه نك آندله خبري يوقدر بلكه كورده و
نفس قلفور نييه آطه سي ايمشدر و دخی قويرة
ولايتك كيفيتي نووه **البيون** كيه در يعني
مقدمابر كمسه آن كورمش اوله و لكن شمديكي
كيجيلر ك آندله خبرلر يوقدر **فرسلاند غرون**
لانك ياننده كويه بر بيوك آطه ايمش و لكن
شمديكي زمانه كمسه آن بلمز **توكه** اولدخی
اسكي زمانه يلدوز طرفنده بر مشهور آطه
ايدى و لكن جغرافيلر ك اكريسي دير كه اول
ظن ايتد كلري آطه شمديكي **اسلاند آطه سيد**
اندله يوقار يده بحث اولندى **اما قطب**
جنوبك اطرافنده اولان ارض مجهوله ازيا
و آفرقه و عرقه نك آلتنده در بو قطب جنوبيه
كيجيلر قطب شماليه قدر يقين كلمشار و آند

او توری قطب جنوبی سمتند اولن ارض مجهوله
 چوقدر پس آفرقه نك آلتند اولان حاله
 مجهوله در و اگرچه کجیای بعض وقتد بعید
 ولایتلر کوردیلر ایسه کسه قوه به حقیق
 جسارت اید مدی و کورد قاری ولایتلر دخی
 تسمیه اولمديلر اما آریا ایله عمرقه نك
 آلتند دور لودورلو ولایتلر بولمشدر مثلا
نوو هولا ندیا یعنی یکی فلمنك مولك آله نك
 آلتند در و بر بیوك پارچه ولایتدر که
 سکسان ییل مقدم فلمنكلر آنی بولمشلر وکن
 حالامعلوم دکله بوخسه می بر آله در
 یوخسه می تا قطب جنوبی به ممتدد و بو
 ولایتد فلمنكلر بر معتبر سنه بولمشلر زبل
 حالا اورایه بر طونامه کتد وکی یوقدر **نوو**
جونیك دخی زیاده مشرق طرفند در **۹۳**

اسپانیه

اسپانیه اها لیسے آنی بولمشلر و بر بیوك آله در
 دیرلر وکن حالا بلل و دکله **قر پنتاریه نوو**
 جونیك نك آلتند بر ولایتدر که یقیق زمانه
 فلمنك اها لیسند قر پنتاریوش نام کسنه
 آنی بولمشدر وکن انجق بالیسند دك و امشار
 ایجروی کسه کیرممشدر **تر آده قویوش**
 سلیمان آله لرك آلتند بر پارچه ولایتدر که
۱۰۵ اسپانیه اها لیسند قر دناند
 قویوش نام کسنه آنی بولمشدر **تر آده دیمز**
نوو هولا ندیا آشاغه قطب جنوبی طرفند
نوو زلا ندیا دیمز ولایتد یقیق بر ولایتدر که
۱۰۵۳ فلمنك اها لیسند بر کسه آنی
 بولمشدر بو صکره کی ذکر اولنان یکی ولایتلر
 آله لر مید ارض متصله میدر حالامعلوم دکله
تر آدل قوغو یعنی آتش ولایتی یکی دنیاك دینند

وَمَغَالَانُ بُوغزايلاه يكي دنيادن آيرلش بر
 پارچه ولايتدر واضح قولده بر آطه در زيرا
 كيمجيار بر قاج كره آني طولاشمشار ننتكم
۹۴۶ نسنده پورتقال اها ليسند فرديانند
 مَغَالَانُ نَامُ كَسَنده و **۹۴۷** نسنده فلمنك اها ليسند
 ياقوبو له ماره نام كسنده بواطه اطرافنده
 طولشمشار و بواطه نك اشاك دوروغنده
 هورن نامنده بر برون وارد كه مزبور ياقوبو
 له ماره كه هورنوي المولد در **۹۴۸** نسنده آني
 بولشده . معلوم اوله كه ذكر ايتدوكن
 ارض مجهوله نك اكثريسي يكي خرطه لرده بولمز
 اما اسكي خرطه لرده جمله سي يا خود اكثريسي
 بولنور ارض مجهوله نك بياني بونده تمام
 اولدي . **۹۴۹** خاتمه بو خاتمه ده كره نك
 احوالند بحت اولنور كتابك اولندن

بو آرايه كلنجه بر بر مملكت بتون دنيابي دو
 ايتدك شمد نصكره بري برينه معلوق اولمسنده
 نظر قلاالم پس بودنيا بر مدور طوب يا خود
 قاربوز كيبده بو خصوصده شك ايدن كسنده
 قمر كسوفنه نظر ايلسون آند بر مدور كوكله
 كور كه اول كوكله دنيا قمر ايله شمسك تمام
 مابيننده اولمسنده حاصلدر اكر دنيا مدور
 اولمسيدي كوكله سي دخي مدور اولمزي امد
 كره نك احوالي بر خوشجه بلك مراد ايدن كسنده
 جغرافيلر مابيننده مستعمل اولن كره حاضر
 قلمغه محتاجدر زير خطه ده نقش اولنان
 كره ده هر نسنده كوسترمك ممكن دكلدر
 ومعلومدر كه شمس نهارك وجودنه سيبده
 و چونكيم يريوزند كونه و كچه بري بريني تعقب
 ايدر پس لازمدر كه يا شمس افلاكيه دونه يا خود

شمس دوروب عالم دنیا دونه امدی اگر عقلاً
حکم اولمق لازم کلسه شمس ساکنه اولوب
کره عالمک دونمسنی عقل زیاده قبول ایدرکه
زیرا کونش یوز قرق کره دنیا قدر در حال بوکه
بزدن بک بعید اولمغله کوز لریمه انجق بر بیوک
طوب کولک سی قدر کورینور بو تقدیرده اقتضا
ایدرکه بویله جسم کبیر کندودن چوق اصغر
اولن نسته نک اطرافنده دور ایدر ایکن بر سا
ایچنده بونجه یوز بیک ساعت سیر ایلیمه
بوا یسه عقلدن بعید و آنکله عقل حکم
اتمن همان اصغر اولان کره عالمک دونمسیله
حکم ایدر بونک مثالی بودرکه اگر بر کمسنه
کباب بشرمک مراد ایدوب بر شش آت طقسه
معقول و مناسب اولان کبابی آتسه قرشو
دوندیر مکر یوخسه آتشی کبابک اطرافنده

دوندیرمک معقول و مناسب دکلر بو ذکر
ایتدو کمن بر و سیاممکستند نقوله قو بر نوق
نام بر حکیمک و حالا آت تابع اولنلرک مذهبید
ولکن کتب الهیه ده ارضک سکونته و افلاک
دورانه مصرحاً دلیل بولمغله معقولات ترک
اولنوب منقولاته اعتماد اتمک انشب و الزم
نتکیم تیقو و بطلمیوس حکیمارک مذهبی
دخی بودر و حالا شول کمسه لر آنلره تابع
اولور لکه کتب الهیه یه مخالفت اتمکدن
اجتناب ایدر و بزدخی تیقو و بطلمیوس
مذهبنه اعتماد ایدوب دیروز که ارض ساکنه
اولوب افلاک دایما مشرقده مغرب ارضک
اطرافنده دور ایدر و بو حرکتدن کون و کجه لک
و آی و سنه لک بری برینه تعقب و هو انک
متبدل اولمسی ظهور ایدر پس بو خاتمه ده بیاید

اولنا جق وکرده اولان دوائر وخطوط
فهم اولنا جق بونک کی شیارد و جمله
اول کره نك دوائر بی وخطوطی و تقسیماتی
ایوجه بلمک لازمدر نتیکم کتابك اولند آنلر
بعضی سنی ذکر ایلدك اندك صکره اوقاتك
تبدیلات و تغیراتی و مکانك طول و عرضی
وسایر متعلقاتی کره دن فهم ایلمک بویله
اولدقده **بو خاتمه** دخی ایکی مسئله اوزده
قلدك اولکی مسئله کره نك کیفیت وحوالی
بیان ایدر **ایکینجی مسئله** کره دن مستفاد
اولانی بیان ایدر **المسئله الاولى** بومسئله
کره نك کیفیتنی بیان ایدر معلوم اولسونکم
کره نك دوائر وخطوط وسایر متعلقات خصوصاً
جغرافیار مابیندك **ینجه القاب اصطلاحیه** وارد
اولا آنلری بلمک لازمدر مثلاً **پولوس** اقواطوره

زودیاکوس تر و پقوس پولارس زونه قولور
مریدیاکوس هور زوند زینت و نادر الکوجی
پولی لوختودو لوجی لاتتودو لوجی چرقولوس
هور ایریوس قیلمانه **فصل** بو فصل پولوسك
بیانندك در یوقاریه ذکر اولندیکه افلاک
دائماً مشرقن مغربه یر یوزینك اطرافندك دور
اویله اولدقده لازمدرکه نصف النهار سمتندك
جنوب یاخود لودوس طرفیدر و نصف اللیل
سمتندك شمال یاخود یلدوز طرفیدر ایکی
نقطه اوله که جولان اتمیوب دائماً یریده
طوره لر بونك مثالی بودرکه چنیکم برعربیه چی
مشرق طرفندك مغرب طرفنه یوزیه دیکلک
بر اوجی لودوس سمتنه و بر اوجی یلدوز سمتنه
متوجه اولوب دو منزل همان انجق تکرلکر
دیکلک اطرافندك دورلر پس جغرافیار

شول کوکده کی نقطه یه پولوس دیرلر یعنی
قطب دیمکله و چونیکم کوکک کرک نصف
النهار سمتند و کرک نصف الیل سمتند بر
قطب اولق اقتضا ایتدی پس نصف الیل
سمتند اولن قطبه پولوس آرقیقوس دیرلر
آرقیقوس یونان دیلجه آیویه دیرلر بوند
مراد دب اصغر در کوکده معروف یلدوزک
و قطبه یقین اولدو کند او توری آکا پولوس
آرقیقوس دیدیلر اما اهل اسلام حکماء آکا
قطب شمالی دیرلر و نصف النهار سمتند کی
قطبه پولوس آنتا آرقیقوس دیرلر یعنی دب
اصغرک مقابله سند اولن قطب دیمکله
اما اسلامه قطب جنوبی دیرلر و معلوم
اوله که خط استوادن شمال طرفنه ساکن
اولنلر آحق کیجه لرده دائما قطب شمالی کورلر

زیرا مکانک عرضی مزداد اولمغله قطب دخی
زیاده مرتفع اولوب کورینور و لکن کوندوز
و آحق اولمیان کیجه لرده یلدوز طرفنی بلمک
مراد ایدن کمسنه کیمیلرده استعمال اولنان
قومپاس یغنه قبله نامه دیدکلرینه محتاج
زیرا آنک اوجی دائما یلدوز طرفنه دوزر اما
قطب جنوبی اروپه ده و آزاده و عرقه شمالین
و آفرقه ننگ اکثرند ساکن اولنلر کور ملر
آحق خط استوادن جنوب طرفنه ساکن
اولنلر کورلر پس کره عالم ذکر اولنان یکی
قطبک تمام مابینلرند در حق اگر قطب
شمالی دن قطب جنوبی یه بر ایپ چکلسه
دنیا ننگ اورتیه سند اول ایپی کچورمک لازم
اولوردی ده اول تقدیرده دنیا ابلک اوزرنده
اولان انجویه مشابه اولور یا خود آکرایپ

برینه براوزون انج قونولسه اول انج دخی
 دنیا نك اورتیه سندن کچرکده اول تقدیر
 ینه دنیا شش اوستنده اولان کبابه مشابه
 اولور و بوندن بویله دخی اقتضا ایدر که اول
 ایپ یا خود انج کچدوکی برده دنیا نك ایکی
 طرفند برر داک اوله بری شماک و بری جنوب
 سمتند و چونکیم اول دکلر خارجه موجود
 دکلر پس جغرافیلر اول دکلرک یرنده ایکی
 نقطه تقدیر ایدوب آنلری دخی قطب تسمیه
 ایتدیلر امدی کوکده ایکی قطب بولندوکی
 کی کره عالمده دخی ایکی قطب واردر بری
 شمال سمتند در آکا قطب شمالی دیرلر کوکده
 اولن قطب شمالی نك مقابله سنده اولدوکنده
 او توری لاطحه بولوس آرتیقوش دیرلر و بری
 جنوب سمتند در آکا قطب جنوبی دیرلر

کوکده

کوکده اولن قطب جنوبی نك قارشو سنده
 اولدوکندن او توری لاطحه بولوس آرتیقوش
 دیرلر اما دنیا نك اورتیه سندن کچوب
 و ایکی طرفند چقوب فرض اولنان سنده
 محور عالم دیرلر لاطحه آقشس موندی دیرلر
 بو فصله ذکر اولنان بو شکلده فهم اولنور

فصل بو فصل اقواطورک بیاننده در اکرب

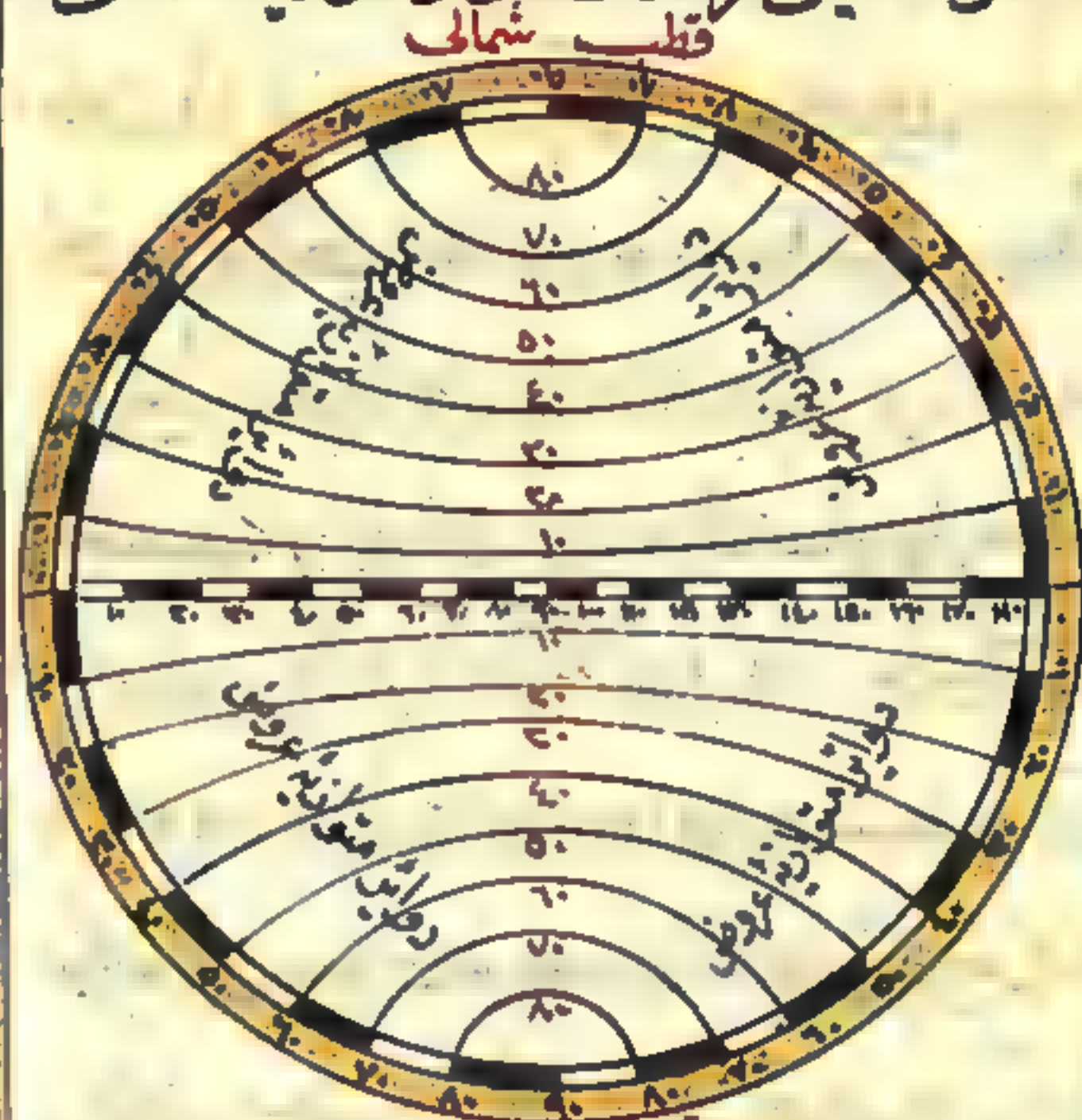

بر قطب دن آخره یعنی قطب شمالی دن مثلاً قطب
 جنوبی به دك سفر اشه كره عالمك اوتره سنك
 تمام یاری یولی اولمش اولور پس جغرافیلر اول
 برده بتون كره نك اطرافنده یوز خط انچكمشار
 كه آكا لاطنجه اقوا طور دیرلر یعنی دائرة معدلة
 دیمكدر زیرا شمس بودائرة نك اوزرندن دور اتمی
 سبيله كون و كجه برابر اولور و یاخود لینیا
 اقوینو قیالیس دیرلر یعنی خط استواء دیمكدر
 زیرا شمس بو خطك اوستندن سیر ائدوكی
 وقتده بتون دنیا ده كون و كجه مساوی اولور
 اما كیمجیلر بو خطك مطلق لینیا یعنی مطلق
 خط دیرلر و بو خطك استواء كره عالمی اوشندن
 تنصیف ایدر و جغرافیلر ك دای اوزده اوج یوز
 آلمش درجه به تقسیم اولمشدر و هر درجه ییر
 یوزنده اوتوز ساعت ایدر و بو خط استواء دن

كرك قطب شمالی به و كرك قطب جنوبی به دك
 طقسا ندر درجه در كه ایکی بیک یوز ساعت
 ایدر و بر قطب دن آخره یوز سكس درجه در
 بش بیک دورت یوز ساعت ایدر پس بو عدد
 تنصیف اولندقدن اون بیک سكر یوز ساعت
 اولور كه بتون كره عالمك جرمیدر و لكی
 بودرجه لری آسان وجه اوزده ضبط وعد
 اتمكچون جغرافیلر بو خط استوانك ایك طرفنده
 تا قطبلر دك بتون كره نك اطرافنده سكر
 دایره چكمشار كه هر دائرة نك اواسی اوتر
 درجه یعنی اوج یوز ساعت ایدر بودائرة لره
 لاطنجه پارا للی دیرلر یعنی دائرة متوازیه
 عروض دیمكدر زیرا بودوائر ایلده هر بر
 مكانك عرضی بیلنور پس كرك خط استوانك
 و كرك اوستندن اولور درجاتك و كرك خط

استوانك ايك طرفه كى دوائر متوازيه نك شكلى بود

فصل بوفصل زودیا قوس یعنی منطقه بروجك
بیاننده در معلوم اوله كه زودیا قوس یعنی
منطقه بروج كوكد بر بيوك و بعضی دایره در
آنند اون ايكی بروج موجود در و ایچندك سبعة
سیاره سیر ایدر سبعة سیاره دیویدی
اش یلدوزله دیر كه بری صورت نوس یعنی

زحل و بری یوپتر یعنی **مشتری** و بری ماریس
یعنی **مریخ** و بری صول یعنی **شمس** و بری و انوس
یعنی **زهرة** و بری مرقور یوس یعنی **عطارد** و بری
لونه یعنی **قمر** در و چونکیم جغرافیه جمله
یلدوزلردن بحث اولماز پس منطقه بروجك
تفصیلی تماماً بلك مراد ایدر كمسه منجمینه
ملازمت اتمك كركدر و لكن بوفصله هیچ اولمزر
منطقه بروجك کیفیتند باری اولقدر بیان اولمق
كركدر كم شمسك سیرینه متعلق اوله زیرا بر كمسنه
كرك هر كوند و كرك آید و كرك ییلد اولان شمسك
حرکاتی بلمسه كره عالمك اوزرنده ایراد اولنان
مسائل و تمیلاتك بر سننه فهم ایدر من پس
معلوم اولسونكم كره نك اورت سنه بتوبه كره نك
طولایند بروجك وارد كره آكا خط استواء یا خود
دایره معذله دیرلر نكم بالاده ذكر اولندی آنده

صکره ینه اورته سندله کره عالمک اطرافند
 بر اکروجه خط حکم شد که مزبور خط استوائی
 قطع ایدر وافی بیلان کی احاطه اتم شد بر واکری
 خطه یا خود دائره به لاطنجه اکلینتقا دیر یعنی
 خط کسوف دیکم که زیر شمس ایله قمر بو خطه
 سیر ایدر ایکن بری برینه منکسف اولسنه سبب
 اولور و یا خود اینتیا مولس یعنی خط الشمس
 دیر لر زیر شمس دائما بو خط اوزرندله سیر ایدر
 و بو خط کسوف منطقه بروجی عرضا تنصیف
 ایدر و بو تنصیف کره عالمک فهم اتمک کوچدن
 اتماکره افلاکده زیاده آساندر و دخی بو خط
 کسوفده طولاً اوج یوز آتمش درجه واردر و هر
 اوتوز درجه باشنده اول ایکی بروجدله بر برج
 وضع اولمشد که شمس هر سنه ده آنلری بر کره
 طولشقی عاده مستمره سی در آلتیسی خط استوائ

شمال طرفند در مثلاً آریس یعنی حمل طور و
 یعنی ثور یعنی جوزا یعنی قنحر یعنی سرطان
 لیو یعنی اسد ویرغو یعنی سنبله و آلتیسی
 دخی جنوب طرفند در مثلاً لبرا یعنی میزان
 اسفور یوس یعنی عقرب ساعنار یوس یعنی قوس
 قنر قور یوس یعنی جدی اقوار یوس یعنی دلو
 پنجنس یعنی حوت و دخی خط کسوف خط
 استوائی کرک شمال و کرک جنوب طرفه میل ایدر
 هر طرفه یکری اوج بحق درجه مقداری اندله
 آیرلشد که جمله سی فرق یدی درجه ایدر و بو
 انفصالت نهایتند ایکی بیوک دائره حکم شد که
 آنلره ترقی قوس یعنی مدار دیر لر تره بودن
 مشتقد یونان دیلنجه دو نمک معنا سنه ده
 بو ایکی دائره بوند صکره کلجک فصلا بی اولور
 اتمابو ایکی مدارک آرا سنه اولان مسافیه لاطنجه

زونه طورده دیرلر یعنی منطقه حاره دیمکدر
 و چونکیم خط کسوف اوستند اولان ایکی
 برجاریله منطقه حاره ده بولنوب و مدارینه
 طوقنوب آنلری تجاوز اتمز پس منطقه حاره
 کیم بحثند اکثر یا منطقه بروج شمیه اولنور
 اعتبارا ما بینلرند فرق اولور سده و چوق
 اولور که انحق خط کسوفه منطقه بروج دیرلر
 آنده اون ایکی بروج موجوده اولدوکنک اوتور
 بو فصلده ذکر اولنان اشیا لر کلچک فصله
 مناسب اولمغله شکلی آنده نقش اولنور
فصل بو فصل ترو بقوس یعنی مدارک بیانند
 کچن فصلده ذکر اولندیکه شمس هر سنده
 منطقه بروجی یا خود برجاری بر کره طولشور
 بونک معناسی بودر که شمسک ایکی دور لو حرکت
 واردر اولکی مشرقن مغربه در اول تقدیرده

یکره دورت ساعتک ایچنده بتون دنیا یی
 طولاشور ایکنی سی بودر که دنیا نك اطرافنده
 دور ایدر کن قوبدوغی یره ینه کلز همان هر کون
 یا شمال یا جنوب طرفنه بر مقدار میل ایدر و اول
 مقدار خط کسوفه بر درجه ایدر و چونکیم
 بو خط مشرقن مغربه چکیلوب مدارینه میل
 اتمشدر پس آندن معلوم اولدیکه شمس دخی
 هر کون مشرقن مغربه بر درجه ایلر و وارمغله
 یا شمال یا جنوب طرفنه دخی میل ایدر نیکم بر
 کمسنه مدور شی اطرافنده بر ایلک صارسه
 لکن شویله کم صار دچه ایلک بری برینک یا آنده
 اوله پس اول وقتده ایلکک ایکی حالی فهم اولنور
 بری اول شینک طولایند صاره سی در و بری
 اول شینک اوستند یا صاغنه یا خود صولند
 میل اتمسی در آمدی شمس دخی او یله در و لکن

الله تعالى اكا تعيين اندوكى حدودى تجاوز اتموب
 منطقه بروجدن طشره چقماز زير اول بهارده
 يعنى مارت اينك تخمينا اونجى كوندنه شمس تمام
 خط استوانك اوز زيردن مرورايدرو اول برده
 خط كسوف خط استواء قطع ايدرو و حمل
 برجك مبدائي اورا جقه در اندن صكره شمس
 قطب شمالى يه هر كون از راز ميل ايدر تا سرطان
 برجنه كلجنه دك كه اول حزينان اينك اونجى
 كوفى واقع اولور اول وقتده شمال طرفنه ساكن
 اولنلرده اطول النهار اولور اندن صكره يينه
 شمس اورادن دونوب خط استوايه تقرب
 ايدر تاميزان بورجنه كلجنه دك كه اول ايلول
 اينك اون برنجى كوندنه واقع اولور اول وقتده
 يينه خط كسوف خط استواء قطع ايدوب
 شمس تمام خط استوانك اوز زيردن كجرو بتون

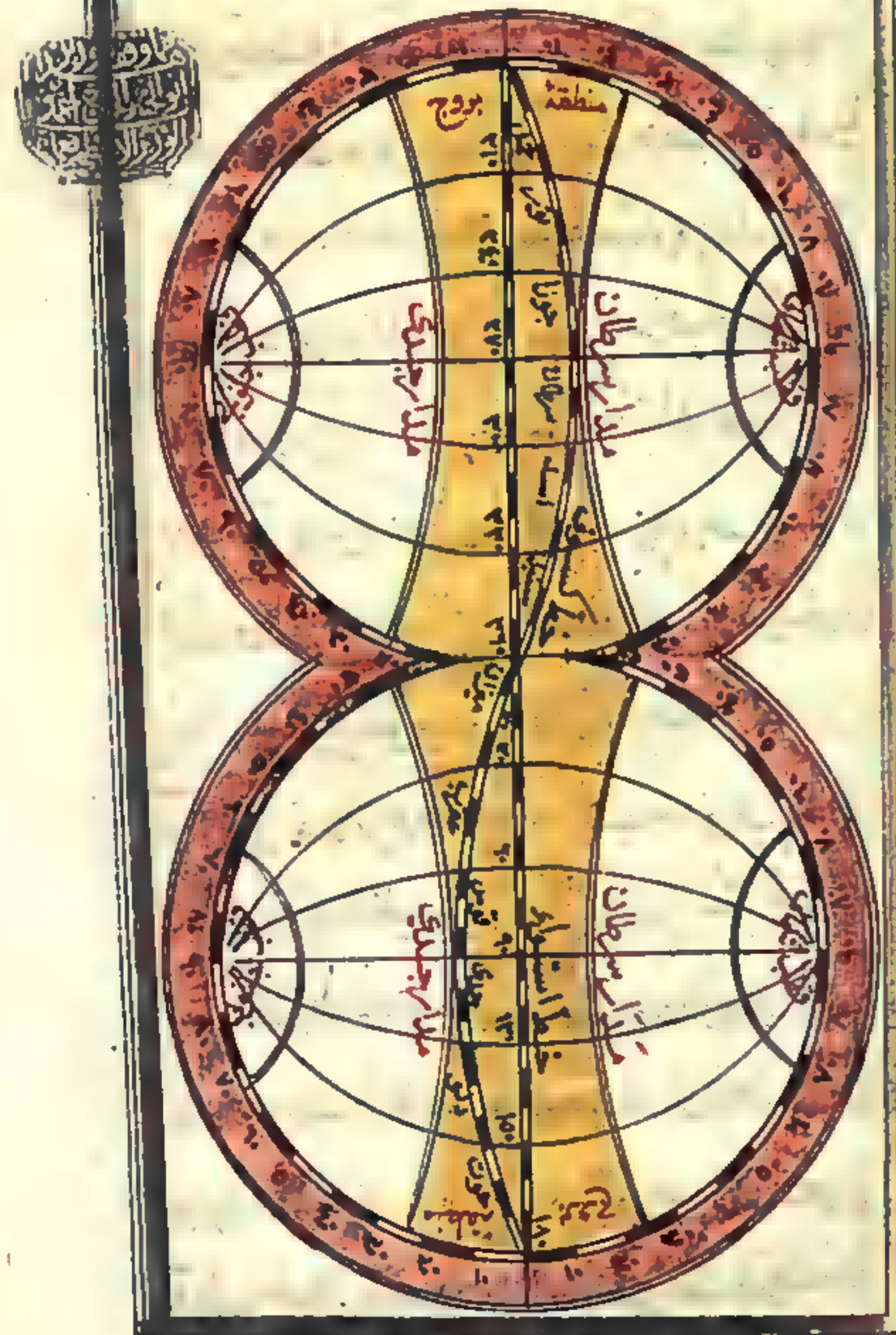
دنياده كون و كجه برابر اولور اندن صكره خط
 استواندن قطب جنوب طرفنه ميل ايدوب هر
 كون از راز اكا تقرب ايدر تاجدى برجنه كلجنه دك
 كه اول كانون اولك اونجى كوندنه واقع اولور
 اول وقتده شمال سمتنه ساكن اولنلرده
 اقصر النهار اولور و جنوب سمتنه اولنلرده
 اطول النهار اولور اندن صكره يينه اورادن
 دونوب يينه خط استوايه تقرب ايدر تا يينه
 حمل بورجنه كلجنه دك كه اول وجهه مذكور
 اوزر مارت اينك اونجى كوندنه واقع اولور
 و يينه بتون دنياده كون و كجه برابر اولور
 و بونكله شمسك دورى تمام اولور پس كرك
 صيف ايامنده شمال طرفنه و كرك شستا
 ايامنده جنوب طرفنه كوش كلوب دوندو غ
 يرده جغرافيلر كره عالمك طول اينده انك دائره

چشمشیر که آنرا تر و یقوس دیر یعنی مدار دیکه
 تره بودن ما خود در که بر لفظ یونانی در دو نمک
 معناسنه در اما شمال طرفند اولانه تر و یقوس
 قنقری دیر یعنی مدار سرطان دیکه زینا اند
 برج سرطان بداییدر اما جنوب طرفند اولانه
 تر و یقوس قنقوری یعنی مدار جدی دیر زینا
 اند جدی برج بداییدر بویله اولدقه مزبور
 ایکی مدار لر کونشك حدودند غیر بر سینه
 دکلر زینا شمس اورایه کلد و کنده آنلری
 تجاوز اتمیوب ینه اورادن دونر و دخی ایکی
 مدارك آراسنده اولان فرق یدی درجه
 شمسك مسیره سیدر که هر سینه ده بر کره
 اوتده هم برو آندن مرور اتمك شمسك عادت
 مستمر سیدر پس بو صحیفه نك مقابل سنده
 اولان شکلر منطقه بروج و خط کسوف

واون

واون ایکی بروجنی و ایکی مدالری تشکل اولمور

فصل بو فصل چرقلوس پولارس یعنی دائره
مدار قطبك بيانند در جوتكم مدار سرطان
قطب شمالی به و مدار جدی دن قطب جنوبی به
اولان مسافه جوقدر و قطبها یقلشه رق
صوق دخی مرزاد اولور پس جغرافیا قطبها
ایله مدارین آراسنده کره عالمك طولایند
دخی ایکی دائره چكشار یعنی برینی مدار سرطان
ایله قطب شمالینك آراسنده که آکا چرقلوس
پولارس آر قیقوس یعنی مدار قطب شمالی دیرلر
و برینی مدار جدی ایله قطب جنوبی نك
آراسنده که آکا چرقلوس پولارس آنتار قیقوس
یعنی مدار قطب جنوبی دیرلر بودانه دن مدار
جدی به دك قرق اوج درجه در و قطب جنوبی
و ارنجه یکره اوج بچق درجه در و مدار
قطب شمالی دخی بویله در یعنی مدار سرطان دك

قرق اوج درجه در و قطب شمالی به دك یکره
اوج بچق درجه در نیکم بو شکل کورینور

فصل بو فصل زونه یعنی منطقه نك بيانند
بوا ایه کلنجه خط استواء و ایکی مدار و دائره
قطب و ایکی قطب کور دك پس بودانه ل
و خطار و قطبها آراسنده اولان مسافه
زونه یعنی منطقه دیرلر کره عالمك اطرافند

قوشقلوه مشابه اولدوقلرندن اوتوری
 و جمله سی بشله و هر برسی کندویه تعلق
 ایدن و لایتلرک هواسنه کوره وصف و قید
 اولمشله مثلاً مدار سرطان ایله مدار
 جدی نك آراسنده اولانه جغرافیه زونه
 طورده دیرلر یعنی منطقه حاره یا خود
 یابسه دیمکدر زیر حرارت شدید سببیل
 اکثری یا نوب قورومشله بو منطقه نك
 مسافه سی قرقیدی درجه در اتمادار
 سرطان ایله دائرة مدار قطب شمالینک آراسنده
 اولانه زونه تمیزاته سبتتیریونالسی دیرلر
 یعنی منطقه معتدله شمالیه دیمکدر
 زیرا بو منطقه ده اولان هوائ معتدله
 و بونک مسافه سی قرقیده اوج درجه در
 اتمادار جدی ایله دائرة مدار قطب جنوبی نك

آراسنده اولانه لاطجه زونه تمیزاته اوسترالسی
 دیرلر یعنی منطقه جنوبیه دیمکدر زیرا آنک
 هواسی دخی معتدله در بونک مسافه سی
 دخی قرق اوج درجه در اتمادائرة مدار قطب
 شمالی ایله قطب شمالی نك آراسنده اولانه لاطجه
 زونه فریجدا سبتتیریونالسی دیرلر یعنی منطقه
 بارده شمالیه دیمکدر زیرا آنک هواسی غایت
 صوقدر مسافه سی یکرک اوج بحق درجه در
 اتمادائرة مدار قطب جنوبی دن قطب جنوبی نك
 اولان آراغه لاطجه زونه فریجدا اوسترالسی
 دیرلر یعنی منطقه بارده جنوبیه دیمکدر زیرا
 هواسی قتی صوقدر بونک مسافه سی دخی
 یکرک اوج بحق درجه در بوش منطقه بوند
 اول مرور ایدن شکلده فهم اولنور پس
 اورایه مراجعت اولنه • **فصل** قولورینک

بیانده در قولوری دیوایی دائره در که هر بر
 کره بولمازلر و لکن خط کسوفی برخو شجه
 بلد کدن صکره آناری دخی تعقل اتمک امر پسر
 زین معلومه که خط کسوف اول خط استوائ
 ایکی کره مری ایدر بری حمل برجینک ابتدا سند
 و بری میزان برجینک ابتدا سند پس خط کسوف
 خط استوائ مری ایدوب آنی قطع ایتدوکی
 یرده لودوس طرفندن یلدوز طرفنه ایکی بیله
 قطب آشوری بتون کره نک طولایند بر دائره
 چکلمشدر که آکا لاطجه قولورس اگونو قجبالس
 دیرلر یعنی دائره مقسمه لاستواء الیل دیملر
 زین بودایره خط استواء و خط کسوفی بر دن
 قطع ایلدوکی یردن شمس مری ایتدوکی وقتک
 بتون دنپاده کون و کجه برابر اولور و دخی
 معلومه که خط کسوف کرک یلدوز طرفنه

مدار سرطانه و کرک لودوس طرفنه مدار جدی
 طوقنور پس خط کسوفک طوقندوکی ایکی بیله
 یرده لودوس طرفندن یلدوز طرفنه ایکی قطب
 آشوری بتون کره نک اطرافندینه بر دائره
 چکلمشدر که آکا لاطجه قولورس حو لستجبالس
 دیرلر یعنی دائره مقسمه لمستقر الشمس دیملر
 زین بودایره خط کسوفی و مداری قطع ایتدوکی
 یرم شمس کلدکه بر آن مستقره اولوب ینه اولور
 دونر او یله اولدوقه بو ایکی دایره منطقه
 بروچی دورت قسمه تقسیم ایدر و بو ایکی
 دائره لرن فائده سی بودر خط استوائک اوزرنده
 استواء الیل و النهار نقطه لرینی و مدار یرینه
 مستقر الشمس نقطه لرینی تماماً بولق ممکنده
 نتیکم کلجک صحیفه ده نقش اولناده ایکی
 شکلده تأمل ایلده فهم اولنور ۵۵

بیانند در بونصف نهار دایره سی یکی قطب
 کجوب و بتون کره نك اطرافند طولشوب
 بر نچدن یا پلمش بر بیوك حلقه یا خود دایره
 متحرکه در و خط استوا کره تنصیف اندو
 کی بود این دخی آنی تنصیف ایدر اما خط استوا
 جنوب و شمال سمتی تماما گوستر بود این
 ایسه شرق و غرب طرفی گوستر پس چنانیم
 بر منشأ رایل کره ابتدا دایره نصف نهار دن
 آند صکره ینه خط استوا دن کسلسه
 دورت مساوی پارچه کره کسلمش اولور دی
 اما نصف نهار ک کیفیت بودر که بن دنیا ده هر
 قنغی پرده ساکن اولسم هر کونده بر نصف
 نهارم واردر پس اول آنده کونشه قارشو
 طور سم هم شمسک و هم ایکی بیله قطب لارک
 برابنده طور مش اولور دم شویله کم اگر اول

فصل بوفصل مرید یا نوس یعنی نصف نهار دایره نك

وقتہ بر قطبہ آخر یں یوزینک اطرافندہ بر
 ایپ چکلسہ لازم اولور دیکہ اول ایپ ایکی
 ایقلرم اراسندک چسون اندک صکرہ اگر کونشد
 قرشون ایلہ بر اپلک صالی ویرلسہ اول قرشون
 تمام ایقلرم اراسندک کچہ ایپک اوستنه
 ایندی امدی بو وجه ایلہ فرض اولنان دائرہ
 لاطنجہ چر قلووس مرید یا نووس دیرلر یعنی دائرہ
 نصف نہار دیمکدر پس چنکیم بن یں یوزندہ مشرق
 مغرب طرفنہ درجہ حسابنجہ کوکدہ کونش قدر
 تیز یورویہ بلسم یعنی بن خط استواءہ ساکن اولسم
 و ساکن اولدوغم یزدن شمس تمام نصف نہارده
 ایکن قوپوب مغرب طرفنہ هر ساعت اون بش
 درجہ قدر یورویہ بلسم دائما بن قتمہ نصف نہار
 اولوردی ویکری دورت ساعتک ایچندہ بتون
 دنیا دورایدوب هیچ کجہ کور مکسریہ ینہ

قوپدوغم یں کلوردم اویلہ اولدوقد اقتضایدک
 بنم حسابمدہ برکونہ اکسک اولہ مثلاً جمعه کونندہ
 قوپمش اولسم بنم قتمہ دائما جمعه کوف اولوردی
 تا خروج اندوکم یں کلنجہ دک حال بوکہ اول برک
 اھالیسی قتمہ جمعه ایرتہ سی کونیدر زینا بن کجہ
 کور ممشم آنلر ایسہ کجہ کور مکله قتلندہ ایرتہ سی
 اولمشدر و لکن چونکیم واقع اولماز کہ بر انسان
 کونش ایلہ سائر ایلسون پس اندنہ دورت نسنہ
 نشأت ایدر اولکی سی بودرکہ بنم قتمہ نصف نہار
 ایچق بر آن واحد قدر در زینا شمس هیچ طور میوب
 یورودوغی کی نصف نہار دایرم دخی زابل اولور
 ایکنی سی بودرکہ بنم مکامندہ مشرق طرفندہ اولنار
 مثلاً بن بودیمده اولسم پس اسلا مبولدہ اولنار
 نصف نہار مقدم اولور یندہ ایسہ صکرہ اولور
 اوچنخی سی بودرکہ بنم مکامندہ مغرب طرفندہ اولنار

مثلاً بن قریمده اولسم پس جزائره اولنارده نصف
 نهاردیگر اولور بنده ایسه مقدم اولور دوری
 بودر که بنم مکانده لودوس یا خود بلدوز طرفده
 بخله بر دایره نک آلتده اولنارک نصف نهاردایره کر
 بالضروره بنم نصف نهاردایره ایله برابر اولور مثلاً
 بن آق دکرده کی میلو آطه سنده اولسم سائر
 خنیه ده و فلیبه ده اولسه لر یا خود بوقر شده
 اولسم سائر سیلیستره ده و یا قنیجه ده اولسار
 پس بوندن معلوم اولدی که طوله مساوی اولیان
 برلر هر بر یسنک یا شجره نصف نهاردایره سی وارک
 و اگر هر بر برک دایره سی کره نک اطرافده چکسه
 لازم اولور دیکه بتون کره دوائر ایله طولوب هیچ
 بریری خالی قلمیه امدی بوی دفع اتمک ایچون
 جغرافیا مناسب کوروب کره نک اطرافده برنج
 بر حلقه متحرکه باید یار که اقتضا اولدوغی وقتده

بر قایم مقام کی هر بر برک نصف نهاردایره نک
 برینه طورر مثلاً اگر قسطنطنیه نک اوزرنده
 اولور سه دایره نصف النهار القسطنطنیه اولمش
 اولور و اگر قریمک اوزرنده اولور سه دایره نصف
 النهار القریمیه اولمش اولور و اگر بلغرادک اوزرنده
 اولور سه دایره نصف النهار البلغرادیه اولمش اولور
 و قس علی هذا الباقی و لکن کره ده اولان درجه
 اطوالک عدا اولمنی آسان اولسون ایچون بونصف
 نهاردایره سنه موافق بتون کره نک اطرافده
 اوتوز آتی نصف نهاردایره لر چکمشدر که بوندن
 دخی دوائر متوازیه اطوال دیلر زیرا برلرک طولی
 آنلر یله بیلنور و دخی بوا و توز آتی دوائر آراسندن
 برینی اولکی دایره نصف نهاردایره تعیین ایلمشدر که
 بر برک طولی بلمک مراد اولند قدره دائماً بوا و لکی
 ایچون تعیین اولنان دایره دن عدا تمکه باشلور

ولكن مغربك مشرق طرفه صامق شرطيله و اگر
 بواوکی دایره خصوصند جغرافیلر آراسند
 چوق مجادله واقع اولمش ایسه شویله کم کره لرده
 و حرطه لرده چوق سهو و خطا اولنورینه یکی
 ایجادات و ثالیفاتده بواوکی نصف نهاردایره سی
 فاس مملکتک قرشوسند دیش دکرند اولان
 قناریه آطه لرند اولوق اوزره اتفاق اولندی
 و چونیم فلمنکارکه جمله اجناسدن دکرلده زیاده
 کرلر بوا اتفاقه دخی متابعتلر وارد آمد مخالفت
 ایدوب بوا اتفاق بوزمق لایق دکلامر اما اسکی
 حرطه لرده اکثریا کورینورکه بواوکی نصف نهاردایره سی
 اول دورت درجه و فرق دقیقه قدر کبر
 مغرب سمتده اولان آفرس آطه لرند چکمشده
 امدی هر جغرافی قنغی مذهبه تابع اولد یسه
 نظر و تأمل اولمق کرک بوفصلده ذکر اولنان

دایره

دایره نصف نهاردایره سی اوتون الی دوایر متوان
 اطوال و اوکی نصف نهاردایره سی بوشکلده فرم اولنور

فصل بوفصل هور و نند یعنی افق دایره نک
 بیانده در معلوم اوله که بوا دایره افق کره نک
 اطرافنده آعجده بر بیوک حلقه در و کره تمام
 تنصیف ایدر شویله کم بر نصفی بوا دایره دن اعلی
 وری اسفل اوله بوا دایره نک اوزرند اولنور

بروج درجه کر ایلله و بر روزنامه و او تو زایکی
 روزگار لر نقش اولمشدر و بودایره افقک
 کیفیت و احوال نصف نهار دایره نک کی در زیر
 یریوزنده تقدیر انسان بری برینک یا ننده
 طور سار هر برینک افق دایره سی باشقه اولور
 و اگر بر کسنه مراد اتسه که آنک افق بنم افق
 ایلله برابر اولسون اول کسنه یه لازم اولور
 یا باشم اوستنده طوره یا خود آیقلم آلتند
 اوله پس کره نک اطرافنده اولان افق دایره
 هر کیمک مراد اولنورسه افقنی کوستر و جومک
 کوک کنارینه غالباً افق دیرل امدی ظن اولمیه
 بونده مراد اولان افق شول کنار دکره دوزلق
 بردن یا خود بر یوکسک طاغدن کورینور زیر
 آنک مسافه سی انحق بش اون ساعت قدر در
 آنجا جغرافیا افق حسی دیرل همان بونده مراد

اولان افق تمام نصف دنیانک اطرافنده تصور
 اولنان افق دکره آنک افق غیر حسی یا خود غیر
 مرتی دیرلر پس اول یر که آنک افق مراد اولند
 کر کدر که دائماً اول نصف دنیانک اوپا ورته
 اوله شویله کم اول یردن جوانب اربعه ده
 افق دایره سنه دک طقسا ندر درجه اوله
 و اگر اولمزه افق صادق دکلر و بودایره
 شمسک سیرینی ضبط اتمک ایچون مناسبک
 زیر معلوم دکره شمس بتون یریوزینی بردن
 مضیئه دکلر والا لازم اولور دیکه بتون
 دنیاده دائماً کون اولوب هیچ کیمجه اولمسون
 امدک فقط دنیانک نصفنی بردن مضیئه اولور
 دائماً اولیمجه ایلر و کیدر و بتوندن تماماً ضبط
 اتمک ممکنه نه وقتده شمس بنم افق دایره مراد
 یوقارویه جفر وینه آندن آشاعه اینر زیر

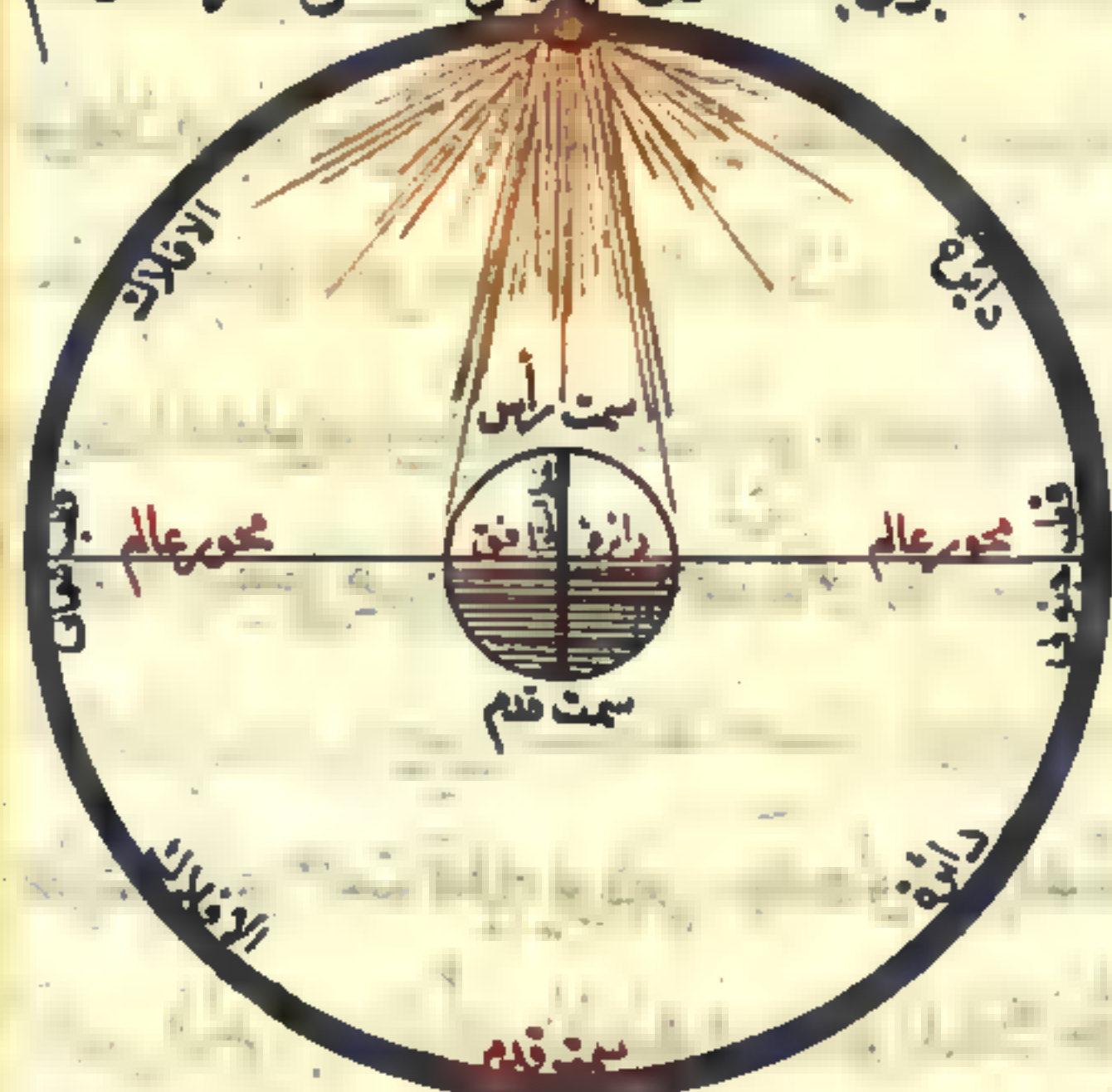

افق دایره مزدن شمس یوقارویه چقدوی برله
 بزده شمس طلوع ایدر وینه اندله اشاعه
 ایندوخی کی بزده یینه غروب ایدر فتامل •
فصل بو فصل ز نیت و نادر یعنی سمت رأس
 و سمت قدمک بیاننده در معلوم اوله که
 سمت رأس شول نقطه در که افقک اوب
 اورته سند تصور اولنور یعنی شول پردر
 بن مثلا دنیا ده اولورم و هر نه وقت که
 مکانی تبدیل اسم افق دایرم دخی متبدله
 اولور پس سمت رأسه مراد اول طور دو غم
 پردر که لاطجه آکا ز نیت دیرلر اما سمت
 قدم شول نقطه در که دنیا نك اول بر طرفند
 تمام ایقاریمک قرشوسند تصور اولنور و آکا
 لاطجه نادر دیرلر و اگر سمت قدم نقطه سی
 ارض مسکونه ده واقع اولور سه پس اول

سمت قدم نقطه سند جوارنده ساکن اولنور
 لاطجه آنی بودس دیرلر یعنی مقابل القدم
 دیمکله زیر بنم ایقارم اشاعه اولوب و آنلر
 ایقاری یوقارویه اولمغله ایقاری ایله بنم
 ایقاریمه مقابل طور لر و دخی سمت رأس نقطه
 باشمک یوقارویه کوکه و سمت قدم نقطه سی
 کوک طرف آخرنده سمت رأس نقطه سند
 مقابل سند دخی تصور اتمک ممکنه پس
 بوند معلوم اولدیکه سمت رأس و سمت قدم
 معناه حقیقی مراد دکلر هما ذکر اولنور
 اعتباریله در زیر حقیقه سمت رأس کوک
 طرفیدر و سمت قدم پردر و معلوم اوله که
 شمس تمام سمت رأس نقطه مده اولد قدر بتو
 افقی مضیئه اولور و سمت قدم نقطه مده اولد
 بتو افقد قر اکلک اولور اما سمت رأس

نقطه مم ایله سمت قدم نقطه ممک اراسنده
اولدوقه کرک مشرق طرفده اولسون وکرک مغرب
طرفده اولسون اول وقتده انجق افقک نصیفه
مضیئه اولور و نصیفی قرانک اولور نتکم بو
شکلده تأمل ایله فهم اولسون و لکن بو انجق
منطقه بروجک آلتده اولناره مخصوصه فافهم

فصل بو فصل الواجب یولی یعنی ارتفاع قطبک
بیاننده در معلوم اوله که ارتفاع قطب شول

ارتفاع درکه قطبک افقه دک آنی کور ورم
بونک کیفیتی بودرکه اگر بن فرضاً خط استوا
اوزنده اولسم پس اوراده هر بر قطبه دک
طقسائر درجه اولور و ایکی بیله قطبک تمام
افقه یاتوب هیچ بریسی بکا کور ورم امدک بو تقدیر
قطبک ارتفاعی یوقدر همان کره عالمک هیئتته
اول وقتده جغرافیا اسپاراکتک دیرلر یعنی
کره مستقیمه دیرلر خط استوا مستقیم اولدوکنک
اونوری اما اگر بن مثلاً قطبک برونک آلتده
ساکن اولسم پسینه اوراده خط استوا یه دک
طقسائر درجه اولور و خط استوا افقه مساوی
کلور امدک اول تقدیرده دخی قطبک ارتفاعی
یوقدر همان کره نک هیئتته اسپاراکتک پاراللاک
دیرلر یعنی کره متوازیه دیرلر خط استوا دایره
افقه مساوی اولدوکنک اونوری اما اگر بن

خط استوانه شمال سمتند ساکن اولسم پس اول
 وقتند قطب شمالی افقند یوقارویه قالقوب آن
 یلدوز طرفند کوره بیلورم و قطب جنوبی آکا کوره
 اولقدرا افقند آشاغه بر آلتنه کیر بو تقدیر
 قطبک ارتفاعی وارد و جغرافیایر آکا آلوچیو
 پوی سبتنتر یونالس دیر لر یعنی ارتفاع قطب
 شمالی دیمکدر یاخود فجنیم خط استوانه
 جنوب طرفند اولسم اول وقتند قطب جنوبی
 افقند یوقارویه قالقوب آن لودوس طرفند کوره
 بیلورم و قطب شمالی ینه اولقدرا افقند آشاغه
 وارد بو تقدیر ده دخی قطبک ارتفاعی وارد
 و آکا آلوچیو پوی مرید یونالس یاخود آنتار قتی
 دیر لر یعنی ارتفاع قطب جنوبی دیمکدر پس بو
 ایکی بیله ارتفاع صورتده کره نک هیئتند اشیان
 اولیقوه دیر لر یعنی کره مائله دیمکدر خط استوا

گاه شمال گاه جنوب سمتند میل ایتد و کند اوتور
 پس بوند فهم اولنور که مشرق یاخود مغرب
 طرفند بر دایره متوازیه عرض ده ساکن
 اولنلرک ارتفاعن برابر در ودخی شمال
 و یاخود جنوب طرفند ساکن ^{اولوب} دایره متوازیه
 عرضناری مختلف اولنلرک ارتفاعن دخی
 مختلف در مثلاً اروپیه ده اولن بودیم شهرند
 ارتفاع قطب شمالی فرق یدر درجه و ساکن
 دقیقه در و آن یاده اولن غوا شهرند ارتفاع
 قطب شمالی اون سکن درجه و اوتون
 دقیقه در و آفرقه ده اولان قاپوده بونه
 اسپرانجه ده ارتفاع قطب جنوبی اوتوز بش
 درجه در و عمرقه ده اولن لیمه شهرند
 ارتفاع قطب جنوبی اون ایکی درجه در
 پس ذکر ایتد و کن دورت کره لک شکل بونلر

شكل الكرة للمستقيمة

شكل الكرة

المتوازية

شكل الكرة المائلة الى الجنوب

الكرة المائلة

الى الشمال

فصل بو فصل لوتود و لوجی یعنی طول مکان
بیانند در بالا ده ذکر اولنان بابتی که بعض
بر لند و لا یتلک طول و عرضی که بحث اولمشد
مثلا ممالک نجه و اطالیه و فرانجه و اسپانیه
و سایر لک طول و عرضی کی پس معلوم اوله که
بوند اول طول مراد دکلر همان بوند مراد
اولنان طول غیری نشنه دکل الا شول
مسافه در که طولی مراد اولنان بر ایله
اولکی دایره نصف نهاریک آراستند در و چونیم
نصف نهاریک دایره نک فصلند ذکر اولندیکه
اولکی نصف نهاریک دایره سی قول اصح اوزر قناریه
اطله لرندن چکمشدر پس درجات عدالتک
مراد ایدن کمسنه دایما اولکی نصف نهاریک
دایره سندل شرق جانبینه صایمق کرک
و بوقوله کور بودیم شهرینک طولی مثلا

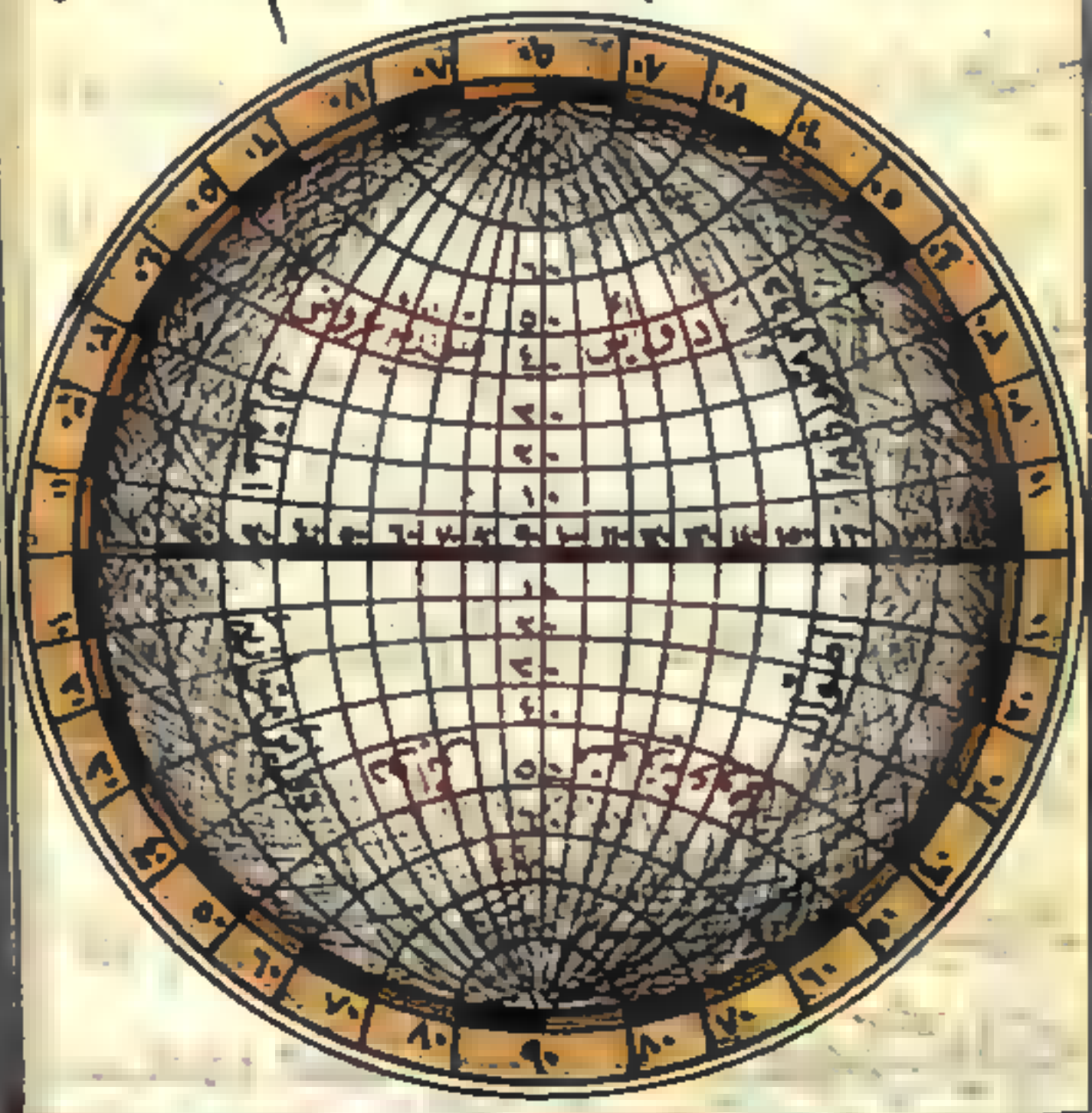
۳۵۱
فرق اوج درجه و فرق بش دقیقه در و غوا
شهرینک طولی بوز آتی درجه در و قابوده
بوند اسپرانیجه نک طولی اوتوز اوج درجه در
ولیمه شهرینک طولی ایکی یوز طقسان بش
درجه دره **فصل** بو فصل لا یتود و لوجی یعنی
عرض مکانک بیانند در بو عرض دخی بابتی که
ذکر اولنان عرض مراد دکلر همان بوند مراد
اولنان عرض هر بر بر ایله خط استوائک آراستند
اولان مسافه در اول یر کرک شمال طرفند اولسون
کرک جنوب طرفند اولسون و بوندل غیری
دخی معلوم اولسونکیم دایما ارتفاع قطب
عرض مکان ایله برابر در مثلا بودیم شهرینک
عرضی فرق یدک درجه و سکن دقیقه در
و غوا شهرینک عرضی اون سکن درجه و اوتوز
دقیقه در و قابوده بوند اسپرانیجه نک

عرضی او تو زیش درجه در ولیمه شهر نیک
 عرضی اون ایکی درجه در پس بو ذکر اولنان
 یولک ارتفاعی دخی بعینه اولقد در
 نیکم ارتفاع قطب فصلند بیان اولمشد
 ودخی کره نك اطرافند طولك حداسنده
 او تو ز آلتی دایره وارد کره آنلره دوایر متوازیه
 اطوال دیلر و عرضك مقابل سنده یینه اون
 آلتی دایره وارد کره آنلره دوایر متوازیه عرض
 دیلر بو دایره لر ایچق اندن او توری چکلمشد
 طول و عرضك درجاتنی عدا تمك آسان اوله
 زیرا کرک طولاً و کرک عرضاً اون درجه
 باشنده بر دایره چکلمشده و لکن طولك
 درجه لرینی صیامقد دایماً او لکی دایره نصف
 نهاردن باشلیوب شرق جانبه عدا تمك
 لایقده اما عرضك درجه لری عدا اولندقد

دایماً

دایماً خط استوادن قطب لک سمتنه عدا
 اولنور اگر عرضی مراد اولنان یر شمال سمتنه
 اولور سه اول وقتده خط استوادن شمال
 طرفنه صایلور و اگر جنوب طرفند اولور سه
 قطب جنوب سمتنه عدا اولنور پس کرک
 طولك و کرک عرضك درجه لری و دوایر
 متوازیه لری بو شکلده فهم اولنور

فصل بو فصل چرقلوس هور ابروس یعنی دایره
ساعاتک بیانند در معلوم اوله که دایره
ساعات کره نک اوزرند پرچدن بر مدور
حلقه در که قطب شمالی نک یانند متحرک اولن
نصف نهار دایره به یا پشدر بشدر و آنک اوزرند
کون و کجه نک یکری دورت ساعتاری نقش
اولمشدر بودایره نک فائده سی مسئله
ثانیه ده ظاهر اولسه کرد **فصل** بو فصل
قلمانه یعنی اقالیمک بیانند در معلوم
اوله که خط استوانک آلتند ساکن اولنلرک
کونلری دایما کجه لر یله برابر یعنی کونلر
اون ایکی ساعت و کجه لری دخی اون ایکی ساعته
ودخی قطبلرک آلتند ساکن اولنلرک کونلر
آلتی آی و کجه لری دخی آلتی آی قدر یعنی بر
سنه ده فقط بر کون ایله بر کجه لر وارکا

اما خط استوا ایله قطبلرک آراسنده ساکن
اولنلرک کون و کجه لر مختلفه در زیر بعض
برده اطول نهار یکری اوج ساعت و بعض برده
یکری و بعض برده اون آلتی و بعض برده اون
اوج ساعت اولور پس کره عالمه هر بقدر
مسافه لر وارسیسه که آنلرک اطول نهار
بری برندلر اوتوز دقیقه یعنی یارم ساعت
ایله فرق ایله اول مسافه به جغرافیا قلمانه
دیبلر یعنی اقلیم دیمکدر و لکن بواقلیملرک
مسافه لر دخی بری برینه مخالفه در زیر
خط استوا به بقایه اولنلر قطب طرفند اولنلر
اوتسع در امدت هر بر اقلیمک عرضی درجات
عروضند فهم اولنور **مثلا** خط استوانک آلتند
اطول نهار اون ایکی ساعتدر **سکونجی** درجه
ویکری پس دقیقه نک آلتند اطول نهار اون

ايكى بچق ساعتدر • اون التنى درجه واون
 بش دقيقه نك التند اطول نهار اون اوج
 ساعتدر • ويكرى اوجنى درجه والى دقيقه نك
التند اطول نهار اون اوج بچق ساعتدر •
 واونوز بنى درجه اوتوز دقيقه نك التند اطول
 نهار اون دورت ساعتدر • واونوز التنى
 درجه يكرى سكر دقيقه نك التند اطول
 نهار اون دورت بچق ساعتدر • وقرق بر بنى
 درجه يكرى ايكى دقيقه نك التند اطول نهار
 اون بش ساعتدر • وقرق التنى درجه يكرى
 سكر دقيقه نك التند اطول نهار اون بش
 بچق ساعتدر • وقرق طقوز بنى درجه نك التند
 اطول نهار اون التى ساعتدر • والى ايكى درجه
 الى سكر دقيقه نك التند اطول نهار اون
 التى بچق ساعتدر • والى دور بنى درجه يكرى

ملكه

يدى دقيقه نك التند اطول نهار اون يدى
 ساعتدر • پس بوندن ظاهر اولديكه اقليمك
 عرضى كند فجه اكسياور زير اولكى اقليمك
 عرضى سكر درجه يكرى بش دقيقه در و ايكى
 اقليمك عرضى يدى درجه الى دقيقه در •
 واونوز بنى اقليم التى درجه در • واونوز بنى اقليم فقط
 ايكى درجه يكرى طقوز دقيقه در حتى يكرى
 دور بنى اقليم كه اقليمك آخرى در و التمش
 التنى درجه اوتوز دقيقه نك التند در و اطول
 نهارى يكرى اوج بچق ساعتدر • انك عرضى فقط
 ايكى دقيقه در • اما يكرى دور بنى اقليم در
 دخی ایلارو قطب طرفنه كند فجه اطول نهار
 يالكن يارم ساعت ايله دكل بلكه بتونجه كونار
 وهفته لرو ايلاريله مزدا اولور • تا قطبك
 التند دك اوراده برسند ده بركون و بر كجه

وارد که هر برسی التیشرای اوزون اولوره
المسئلة الثانية کچن مسئله ده ذکر اولنا
 سنه کن بر خوشجه بیلادکن حکوم نیجه یوز
 تمثیلات ایراد ایدوب کره نک اوزرنده تفریم
 اتمک همکندر پس بوم مسئله جغرافیایرک
 آراسنده معتبر و زیاده مستعمل اولن تمثیلات
 خصوصنده نیجه أسوله واجوبه اوزرینه
 مشتملدر وکن جمله دن اول کرک کره نک
 وکرک تمثیلی مراد اولنان یرک وضعی ایوجه
 بلمک لازمدر **سؤال** کوه نیجه وضع اولنق
 کرک **جواب** کره شویله وضع اولنق کرکدر که
 دایما آنک جهاتی کوکک جهاتنه موافق اوله
 یعنی قطب شمالی مثلا دایما کوکده اولان قطب
 شمالی به مقابل اوله واکر بربرده بولنسه که
 آنک قطب شمالی بلالو اولمیه پس اول وقتد

قبله نامه به محتاج اولور و دخی افق دایره به
 مقید اولنق کرکدر که دایما آنک جوانبارجه
 کوکک جواب اربعه سنه دخی موافق کله
 مثلا افق دایره سنه یارنیلان شرق غرب جنوب
 شمال کوکده کی شرق و غرب و جنوب و شماله
 دایما مقابل اوله **سؤال** اما تمثیلی مراد اولنان
 برده ضبط اولنا جق ندر **جواب** جمله دن اول
 ضبط اولنا جق اوج سنه د اولکی اول
 یرک عرضی ایکنی به ارتفاعی اوجنی به افق
سؤال بر یرک عرضی نیجه بولایم **جواب** هر
 بر یرایله خط استوانک آراسنده اولن مسافه
 اول یرک عرضی در اول یرک مشهور ایسه
 پس آنک عرضی نقدر درجه و دقیقه ایسه بعض
 سیاحت کتابلرنده حساب اولنمش بولنور
 اما اگر اول یر مشهور دکل ایسه یا خود مشهور اولوب

ولكن سياحت كتاب حاضر بولمسلر اول
 وقتده اول يرك عرضنى كره ده طلب اتمك كرك
 واولدخى برامر عسير دكلدر زيراهمان كره
 دونهروب اول يرك نصف زهار دائره نك
 آلتنه كتوريلور انلك اول يرك مقابلده
 نصف زهار دائره ده بر نشان قونيلور آندن
 صكره خط استوادن قطبه دك نصف زهار
 دائره نك اوزرنده نقش اولتات درجات
 خط استوادن باشلنوب اول نشانه دك
 صاييلور ونقدر درجاته بالغ اولورسه اول
 يرك عرضى اولدر مثلا بوديم شهرينك عرضى
 مراد التسم آنى نصف زهار دائره نك آلتنه
 كتورورم انلك صكره اول يردن خط استوايه
 ياخود خط استوادن اورياه دك نصف
 زهار دائره نك اوزرنده درجه لرى عدايدرم

بسرور يرك درجه وسكن دقيقه بولورمكه
 بوديم شهرينك عرضى اولدر **سؤال** اما بر يرك
 ارتفاعى نجه بولاييم **جواب** بودخى برامر
 يسيردر همان يرك عرضى بيلدكردن صكره
 ارتفاعى دخی حاضر در زير عرضك درجه كن
 وارتفاعك درجه لرى دائما برابر در امدى
 همان كره چويريلور تا اول يرك قطبى عرضك
 درجه لرى اولدوغي ^{قدر} افقك يوقارويه قالقيه
 مثلا بوديم شهرينك ارتفاعى بلك مراد التسم
 بس قطبك اشاعه نصف زهار دائره نك
 اوزرنده فرق يرك درجه وسكن دقيقه عد
 ايدوب درجات معدوده نك منتها سنى افق
 قنده مستقر قيله رم اول وقتده بوديم شهرينك
 تمام ارتفاعى اولمش اولور **سؤال** اما بر يرك
 افقنى نجه بولاييم **جواب** بر يرك ارتفاعى قلند

صکوه شمال وجنوب طرفند اولان افق مقرر
 اما مشرق و مغرب طرفند کی افق ک قرانی بلک
 مراد اسم اول یری نصف نهار دایره نک آلتنه
 کتوروم او یله اولدقه اول یر تمام افق
 مرکزنده اولوب هر طرفده افقه دک طقسا
 درجه اولمش اولور مثلا بودیمک ارتفاعی
 وجه مشروح اوزره قلد قلد صکره آنی نصف
 نهار دایره نک آلتنه قویم ده اول تقدیرده انج
 اولن افق دایره سی بودیمک صحیح افقنی کوستر
 و بودیمک افقه دک هر طرفده طقسا
 درجه اولمش اولور **سؤال** اما بر یرک طولی
 نه وجه ایله بیله **جواب** یک آساندر
 زینا همان اول یری نصف نهار دایره نک آلتنه
 کتوروم اندره صکره خط استوانک اوزنده
 درجه کن اولکی دایره نصف نهار دن بلسلیق

نصف نهار دایره یه دک عدایدوم پس نقد
 درجه یه بالغ اولور سه اول یرک طولی اولد
 و لکن بودخی معلوم اوله که اگر طولی مراد
 اولندوخی یردن صایمغه بدأ اولنور سه
 دایما مشرق دن مغرب طرفنه صایمق کونک
 و اگر اولکی نصف نهار دایره سنک باشلنور سه
 دایما مغرب دن مشرق جانبنه عدائمک کونک
 مثلا بودیم شهری نصف نهار دایره نک آلتنه
 قویم پس قناریه اطله لرینک اوزرند
 چکیلان اولکی نصف نهار دایره دن تا یرنج
 اولن نصف نهار دایره یه دک قرق اوج درجه
 و قرق بش دقیقه بولور مکه بودیمک تمام
 طولی اولد **سؤال** اما شمس فلان یا خود
 فلان کونده منطقه بروجک پنجی درجه سنک
 اوله آنی نیجه بله **جواب** اولدخی عمل

قلیل در زیر افق دایره سنده بر روزنامه
 وارد در اول روزنامه ده مراد اولنان کونی
 طلب ایدرم بولدقون صکره ینه باقده
 آنک قتنده فجنی درجه در و قرشوسنده
 قنغی برج در آنده صکره خط کسوفده دخی
 اول برجی و اول درجه طلب ایدرم آن
 دخی بولدقون صکره اول کونده شمس قنغی
 یردن مرور اتسه کرک بعینه اول یرک کونه
 بیلورم مثلاً مارت اینک اونچی کونده شمس
 قنغی یردن مرور ایدر بلمک مراد اشم پس
 دایره افقده بولور مکه اول کون حمل برجینک
 اولکی درجه نك مقابلده سنده ایش اول برجی
 و درجه ینه خط کسوفده طلب ایدرم
 پس بولور مکه اول درجه تمام خط استوانک
 اوزنک در اولده اولدقده مارت ماهنک

اونچی کونده شمس تمام خط استوانک اوزنک
 مرور ایدر **سؤال** اما شمس قنغی برجده
 نیجه بولایم **جواب** بودخی مسئله سابقه
 ظاهر در زیر بن همان مراد اولنان کونی مزبور
 روزنامه ده طلب ایدرم پس دایره افقده
 هم برجی و هم درجه سنی نقش اولمش بولورم
 مثلاً شباط اینک اون یدنچی کونده شمس
 حوت برجینک اونچی درجه سنده در سایر
 کونلردخی بوکا قیاس اولنه **سؤال** بر یرک
 نصف نهار دایره سنی نیجه بولورم **جواب**
 بودخی بر یرک معرفت دکله زیر بن همان
 کره دوندوروم تا مراد ایتدو کم یر پر نچدن
 اولن نصف نهار دایره نك التنه کلنجه دک
 پس اول وقتده مقصود حاصل در **سؤال**
 اما شمسک طلوع و غروب ساعتی نه وجه

ایله بیلیم **جواب** جمله دن اول معلوم
 اوله که شمسک طلوعی و غروب هر ییده
 برابر دکلر امدی بر معین یری اختیار
 ایدوب اول یرک ارتفاعی و افقی برخو شیخ
 دوزمک کړک اندن صکره ینه معلوم اوله
 بعض کونارده شمس مقدم و بعض کونارده
 مؤخر طلوع و غروب ایدر امدی بر معین
 کونی دخی اختیار اتمک کړک و منطقه بروجده
 اول کونده شمسک مرور ایتدوکی یرینی طلب
 اتمک کړک نیکم یقینه ذکر اولندی پس
 شمسک ممرینی بولدقون صکره آند بر نقطه
 یاخود بالوم ایله نشان قویه آندن صکره
 طلوع و غروب مراد اولنان یری نصف نهار
 دایره نک آلتنه کتوره تا که افق قرارینی بوله
 آندن صکره نشان قونیلان شمس نقطه سنی

دخی نصف نهار دایره نک آلتنه کتوره پس
 مراد اولنان یری و شمس نقطه سی بر خطده
 نصف نهار دایره نک آلتنه قونلا قدر
 صکره دایره ساعات اوزرنده اولن عقر
 دخی اون ایکی ساعته یعنی اون ایکی رقه
 چویرم بوجمله دن صکره اگر شمسک طلوعی
 مراد ایدر سگ بتون کره و مشرق طرفه دوندو
 تا شمس نقطه سی افق دایره سنه برابر کلنجه د
 پس بو تقدیرده ساعت عقر طلوع شمسک
 ساعتی کوستر و اگر شمسک غروب یی مراد
 ایدر سین ینه بتون کره و دائما مغرب طرفه
 دوندور تا شمس نقطه سی ینه دایره افقه
 برابر کلنجه د پس اول تقدیرده ینه عقر
 غروبک ساعتی کوستر مثلا بن پورتقالک
 باش شهری اولان لسا یونده اولسم و کانون

اولك اوننجي كونيكنك طلوعنى وغروبى بلمك
 مراد انسم اول اول شهرتك ارتفاعى دوزم
 اندن صكره مراد اولنان كونك شمس نقطه سنى
 طلب ايدرم كه اول كانون اولك اوننجي كونند
 برج جدى نك اولكى درجه سنده درو منطقه
 بروجده مدار جدى به متصله بو ايكى شى
 يعنى لسابون شهرى و شمس نقطه سنى نصف
 نهار دايژه نك آلتنه چكه رم و دايژه ساعلك
 عقربى اون ايكى به چورورم آندن صكره بتون
 كره و وجه مشروح اوزره مشرق طرفه دوندرو
 پس اول وقتده عقرب يدى بچق اوزره اشارت
 ايدد يا خود بتون كره و مغرب سمتنه دوندرو
 پس اول وقتده ينه عقرب دورت بچق اوزره
 اشارت ايدد اويله اولدقده لسابون شهرنده
 كانون اولك اوننجي كوننده شمس ساعت يدى

بچقده طلوع ايدد و دورت بچقده غروب ايدد
 و لكن معلوم اوله كه بواجق شول ساعتله
 كوره دكر دايژه نصف نهارده اون ايكى اوهر
 و اما شول ساعتكره دايژه اخشامدن اخشامه
 اون ايكى به كلور اول ساعتله كوره او ملاز
 و لكن انك دخى وجهى بودر كه بالاده ذكر اولنان
 وجه اوزره كره مغرب سمتنه دوندرو غروبى
 بولدقون صكره اشارت اولنان عددى تضعيف
 ايدوب حاصلنى اون ايكى دن اخراج ايدور
 پس اون ايكى دن باقى قلان طلوع شمسك ساعته
 اولور مثلا لسابون شهرينك ساعتكره هر
 اخشامدن اخشامه اون ايكى به كلور ايمش و بن
 دخى كانون اولك اوننجي كونيكنك شمس طلوعنى
 مراد ايلدك پسر كره و وجه مشروح اوزره مغرب
 سمتنه دوندرو تا شمس نقطه دائره افقه

برابر كلنجہ دك كوردق كه دائرہ ساعات عقرب
 دورت بچغہ اشارت ایدر بود ورت بحق
 تضعیف اولندقد طقوز اولور بوطقوزینه
 اون ایکی دن اخراج اولندقدن صکره اوج قالور
 پس لیسابون شهرند کانون اولک اونچی کونند
 ساعت اوجده شمس طلوع اما اگر تضعیف
 اولنان عدد اون ایکی یاخود اون ایکی دن
 زیاده اولورسه اول وقتده اون ایکی دن اخراج
 اتمک اولماز همان اول عددی یکریمی دورتدن
 اخراج ایدر دن مثلاً دائرہ ساعات عقرب التي
 بچغہ اشارت ایلدی التي بحق تضعیف اولندقد
 اون اوج حاصل اولور اون اوج یکریمی دورتدن
 اخراج اولندقد اون بر قالور پس ساعت اون
 برده شمس طلوع اتمش اولور سیار دخی بوکا
 قیاس اولنه **سؤال** اما کونک اوزونلکنی

نیمه بولورم **جواب** کونک طلوعنی وغروبنی
 بولدقدن صکره طلوعک ساعتربنی تضعیف
 ایدر دن حاصلی نقدر اولورسه کیمه نک طولی
 اولدر وغروبک ساعتربنی دخی تضعیف
 ایدر دن حاصلی نقدر اولورسه نهاریک طولی اولد
 مثلاً چنکیم لیسابون شهرند کانون اولک اونچی
 کونند شمس ساعت یدی بچقد طلوع اتسه
 اول کیمه نک طولی اون بش ساعت اولور زینا
 ایکی کره یدی بحق اون بش ایدر وچونکیم اول
 کونده ساعت دورت بچقد شمس غروب ایدر
 اول کونک طولی طقوز ساعت اولور زینا ایکی
 کره دورت بحق طقوز ایدر واون بش ایلده
 طقوز یکریمی دورت ایدر که بتون کون وکیمه
 ساعتربنک عددی ده **سؤال** هر پرده کون
 وکیمه نک طولی برابر میدر **جواب** ارتفاعک

برابر اولان يزلرك كون و كچه لر ينك طولی
 دخی برابر در مثلاً فحنكم لسا بون شهرند
 كانون اولك اونجی كوننده طول نهار طقون
 و طول لیل اون بش ساعت اولسه پس جیجیلیا
 اولن مسینه شهرند و یونان دگر ندره ك
 قورقو شهرند و آغریوز شهرند و بونلرك
 ارتفاعلرینه مساوی اولان يزلرده دخی بویله
 زینا بود ذكر اولنان يزلرك ارتفاعلرك اوتوز طقون
 درجه در اما ارتفاعلرك مختلف اولن يزلرك
 كون و كچه لر ينك طولی دخی مختلف در و ما
 بینلرند اولن فرقنی بلك مراد ایدن كمسنه
 بالاده ذكر اولنان اقلیملرك فصلنه مراجعت
 ایلسون مراد اولنان يزلرقنخی اقلیمه داخل
 ایسه لره بر ينك اطول نهار انده مسطوركه
 فرقلری دخی تأمل ایله ظاهر اولور و اگر هر

بزرگ لیل و نهار طولی باشقه بیلنك مراد
 اولنورسه پس بوندن اقدام ذكر اولنا سوالك
 جوابنده مشروح اولن وجه اوزره عمل اولنه
 مثلاً لسا بون و مسقو شهرلرند كانون اولك
 اونجی كوننده كون و كچه نك طولی طلب اولند
 وجه مشروح اوزره ظاهر اولوركه لسا بونك
 طول نهارى طقون ساعت و مسقو شهر ينك
 طول نهارى انجى آلتی ساعت ایش او یله اولدقد
 لسا بون شهر یله مسقو شهر ينك طول نهار
 بیننده اولن فرق اوج ساعت ایله در زینا
 لسا بونك ارتفاعی اوتوز طقون درجه در
 و مسقو شهر ينك ارتفاعی الی بش درجه و
 اوتوز آلتی دقیقه در فتأمل **سوال** اما ایكى
 قطبلرك آلتند ساكن اولنلرك طول نهارلری
 نقدر در **جواب** بتون سنه ده آنلرك فقط

بر کون و بر کجه کن و ارده و هر بر سی التي ای
 قدر در و سایر بر لده کون و کجه برابر اولد قدر
 یعنی شمس خط استواری مرور ایتدکه آنلرده
 نه کون و نه کجه اولور یعنی یکی بیله قطبه
 شمس کورمن همان برده فجر یا خود غروب
 صکره اولان شفق کی اولور بونی زیاده
 فهم اولمق ایچون کوه متوازیه قلمق کرکه
 شویله کم بر قطب تمام سمت راست و بر قطب
 سمت قدیم اوله اول زمان ظاهر اولور که
 دایما منطقه بروجک نصفی افق یوقارید
 و نصفی افقک اشاعیده در **سؤال** دنیاده
 اولان ساعت هر برده برابر اولور **جواب**
 طول مساوی اولوب بر نصف نهار دایره نک
 آلتد اولان بر لک ساعتی برابر اولور
 یعنی اول بر لک بر یسند ساعت اون یکی او

سایر لده دخی اون یکی او بر اما طول مساوی
 اولوب بر نصف نهار دایره نک آلتد اولمیان
 بر لک ساعتی دخی مختلفه در بر ایندن
 فرضاً مشرق طرفند ساکن اولنلرده نصف
 نهار مقدم اولور و بندن مغرب طرفند اولنلر
 نصف نهار صکره اولور پس اگر یکی بر آراشد
 فرقنی بلمک مراد ایدرسن اول بر برینی مثلاً
 لیسقه شهرینی نصف نهار دایره نک آلتد کتوره
 و دایره ساعات عقربی اون یکی یه قویه آند صکره
 ینه اول بر برینی مثلاً هندده اولن غواشهرینی
 دخی نصف نهار دایره نک آلتد کتوره پس اول
 وقته دایره ساعات عقرب فرقنی کوستر مثلاً
 لیسقه شهرند نصف نهارده ساعات اون یکی
 چالسه هندده اولن غواشهرند نصف نهار
 صکره ساعات بشی چالار زین بو شهر لیسقه شهرند

چوق مشرق طرفنه در و یکی دنیاده اولن لیمه
 شهرند هنوز صباح اولوب ساعت آلتی اویر
 زینا بو شهر لیسقه شهرند چوق مغرب طرفنه
 و بود کرايتدوغر اختلاف ساعاتدن اوج مسئله
 عجیبه تولد ایدر اولکی بود که برکسنه بتون
 دنیاك طولایند سیرایلسه اما شویله کم مشرق
 طرفنه کیدوب یینه مغرب طرفند قوپدوغی بر
 کلسه پس اول کسه کند حسابند برکون
 زیاده بولور قوپدوغی برک اهاالسنده فرضا
 اول اهای قند بازار کونی ایش امدک آنک حسابند
 بازار ایتیه سی کونیدر بونک اصلی بود که مشرق
 طرفنه هراون بش درجه باشند نصف نهار
 بر ساعت مقدم اولور و چونکیم بتون دنیاك
 اطرافند اوج یوز آتیش درجه دایس اوج یوز
 آتیش یکر می دورت اون بشمز وارد که مزبور

یکری دورت ساعت بر بتون کون و یکجه ایدر
 ایکنجی بود که اگر برکسنه دنیاك اطرافند
 طولایلسه اما شویله یکم مغرب طرفنه کیدوب
 یینه مشرق طرفند قوپدوغی بر کلسه پس
 اول کسنه کند حسابند برکون اکسک بولور
 قوپدوغی برک اهاالسنده مثلاً کلدوغی وقتد
 اهالی قند بازار کونی ایش آنک حسابند هنوز
 جمعه ایتیه سی کونیدر زینا مغرب طرفنه هراون
 بش درجه باشند نصف نهار بر ساعت موخر
 اولور که اوج یوز آتیش درجه ده یکری دورت
 ساعت ایدر اوچنجی بود که اگر ایک کسنه
 بردن و بر پردن قوپوب دنیاك طولایلسه نیت
 ایله بری مشرق طرفنه و بری مغرب طرفنه
 کتسه اندن صکره یولده هر نه راده اولور سه
 اولسون بری برینی راست کلسه بر پس اول

ایکے کمسنہ پر کون ایلہ مفارق اولور یعنی برسنک
 حسابند بازار کونی اولور سه اول برینک حسابند
 بازار ایتہ سی اولور اما اگر هر برسی سفر بی تمام
 ایدوب بری مشرق طرفند و بری مغرب طرفند
 ینہ قوید و قلن یرم کلسه لر اول وقتہ ایک
 کون ایلہ مفارق اولور یعنی قوید قلی یرک
 اہالی قند بازار کونی اولسه پس مغرب طرفند
 کیدوب مشرق طرفند کلن کمسنہ نک قند ہنوز
 جمعہ ایتہ سی اولور اما مشرق طرفند کدوب
 مغرب طرفند کلن کمسنہ نک قند بازار ایتہ سی
 اولور فتامل **سؤال** اما سنہ لرت وقتلری
 و ہوا لرت نہ کونہ متبدل اولور **جواب** ہوا یہ
 کورہ سنہ دورت قسمہ تقسیم اولور کہ آنلر
 فضول اربعہ دیرلر مثلا حرارت مشند اولدقہ
 اول وقتہ صیف یا خود یاز فصلی دیرلر اما حرارت

براز اکسلدقہ اول وقتہ کوز فصلی دیرلر اما
 برد مشند اولدقہ اول وقتہ شتاء یا خود قیش
 فصلی دیرلر اما صوق نقصانہ واروب ینہ استی
 اولمغہ باشلد وک زمانہ ایلک یاز یا خود اول
 بہار دیرلر بو تبدیلاتک سببی بود کہ شمس منطقه
 بروج ایچند فرق یدی درجہ قدر گاہ شمالہ
 گاہ جنوبہ میل ایدر و اگر بویلہ اولمیوب شمس
 دایما یردن مرور ایلسه ہوا دایما برقرار اوزر
 اولور دی آمدی شمسک گاہ شمالہ و گاہ جنوبہ
 میل اتمسی سیبلہ ہوا دخی برابر اولمیوب گاہ
 پک استی گاہ پک صوق و گاہ معتدل اولور بونک
 حکمتی بود کہ شمس جملہ اطرافہ شعاعنی آت
 و طوغری التہ کیدک شعاع یا ننہ کیدک شعاع
 چوق استی در پس منطقه حارہ دہ بولنا و لایتلک
 ہواسی منطقه معتدلہ لردہ اولن و لایتلر لٹ

هوا سندن چوق استی در زیر اشمس دایما منطقه
 حاره نك اوستندك مرور ایدوب منطقه معتدله
 یانندك كچر و بوندك غیري دخی شمسك جسمی زیاده
 یقین اولمغله حرارت دخی مزدا ده اولور و آندن
 اوتوری اگر حق تعا اذن و یروب برقاج بیک ست
 شمس آشاغله ایفسه حرارتنه صبر اولمغه
 قریب اولوردی یا خود الله تعا اذن و یروب
 برقاج بیک ساعت شمس دخی یوقارویه چقسه
 كمسه صوغه طیانمازدی پس بوندك فهم
 اولنوركه منطقه حاره ده بر زمان بك صوق
 اولماز زیر اشمس آندن چوق بعیده اولماز اما
 منطقه معتدله لرده بر كره بك صوق و بر كره
 بك سیجق اولور زیرا شمس آنلردن بر كره بعیده
 و بر كره قریبه اولور و اما منطقه بارده ده
 خصوصاً قطبلك آلتندك هیچ بر زمان اسجق

اولماز زیرا شمس دایما آندن بعیده و اگر بو
 تبدیلات منطقه بروج اوزرنده فهم اولمق
 مراد اولنورسه پس معلوم اوله كه منطقه
 معتدله شمالیه ده ساكن اولنلر كوزم شمس حمل
 برجنه كیردقده ایلک یاز اولور بو ایسه مارت
 اینك اونچی كوندك واقع اولور و شمس سرطان
 برجنه كیردقده یازك ابتداسی اولور بو ایسه
 خزیرانك اونچی كوندك اولور و شمس میزان
 برجنه كیردقده كوز فصلك اولی اولور بو ایسه
 ایلول ماهنك اون برنجی كوندك اولور و شمس
 جدی برجنه كیردقده قیش باشار بو ایسه
 كانون اولك اونچی كوندك واقع اولور و لكن
 بواجق منطقه معتدله شمالیه ده اولنلر
 كوز در اما منطقه معتدله جنوبیه بونك
 خلافی اوزره در بونك معناسی بود كه فرضاً بر

منطقه معتدله شمالیه ده بولندق پس نرده
 قیش اولدقد منطقه معتدله جنوبیه ده
 ساکن اولنلرده یاز اولور و بزرده کوز اولدقد
 آنلرده ایلك یاز اولور و بزرده یاز اولدقد آنلرده
 قیش اولور و بزرده ایلك یاز اولدقد آنلرده کوز
 اولور اما منطقه حاره ده خط استوانك آلتند
 ساکن اولنلر برسنه ده ایکی کره یاز و ایکی
 کره قیش اولور بوی بلك مراد ایدن کمسنه کره
 مستقیمه دوزمك کرکدر شویله کم ایکی بیله
 قطبلر افقه مستقر اوله لر اول وقتد کور که
 شمس هر سنه ده بر کره شماله و بر کره جنوبه
 میل ایدر بومضا عفا اولان بعددن ایکی
 قیش ظهور ایدر و دخی ایکی طرفه میل ایدر کن
 ایکی کره خط استواندن مرور ایدر بومضا عفا
 اولان قریدن ینه ایکی یاز اولور اقتضا ایدر

اما منطقه حاره ده خط استواندن تخمینا ساکن
 درجه قدر یاند ساکن اولنلرده برسنه ده
 ایکی کره یاز و ایکی کره ایلك یاز و بر کره کوز و بر
 قیش اولور زیرا شمس فقط بر کره آنلردن بعیده
 اولور پس بر ولایت قنغی منطقه ده اولدغی
 بیلدکن آنده قیش میدر یاز میدر ذکر ایدوکن
 ادراك اتمك آساندر **سؤال** چونکیم شمس مشرق
 مغربه سیر ایدوب کاه شماله و کاه جنوبه میل
 ایدر پس اشیانك کولکه لر دخی مختلفه اولور
جواب اوت کولکه لر دخی مختلفه در حقی
 آنک سببیله جغرافیلر بعض برک اها لیسنه
 کولکه لر ینه نسبه مخصوص اسملر یله شمیله
 ابتدیلر مثلاً منطقه حاره ده ساکن اولنلر
 قنده هر سنه ده ایکی کون اولور که تمام نصف
 نهار وقتند کولکه لر اولماز زیرا اول وقتد

شمس تمام باشلری اوستنده اولور پس انلر
 آستی دیلر یعنی کولکه لری اولیان کیمسه لر
 دیمکله و یا خود آنستی دیلر یعنی کولکه لری
 گاه شماله و گاه جنوبه میل ایدن کیمسه لر بیکدا
 زین شمس شمال طرفند اولدقه کولکه لری
 جنوب سمتنه میل ایدر و شمس جنوب طرفند
 اولدقه کولکه لری ینه شمال سمتنه میل ایدر
 اما منطقه معتدله لرده ساکن اولنلر هتروشی
 دیلر یعنی کولکه لری منعکس اولنلر دیمکله
 زین منطقه معتدله شمالیه ده اولنلر
 کولکه لری دایما نصف نهار وقتند شمال سمتنه
 میل ایدر و منطقه معتدله جنوبیه ده اولنلر
 کولکه لری دایما نصف نهارده جنوب سمتنه میل
 ایدر اما منطقه بارده لرده ساکن اولنلر
 بوشی دیلر یعنی کولکه لری اطرافلرند جولان

ایدن کیمسه لردیمکله زین اولدقه اولدقه کولکه لری
 اولدقه شمس غروب اتمز همان کولکه کنارک
 اطرافند جولان ایدر پس آنجا کوره کولکه لری
 دخی جولان ایدر **سؤال** اما استوانک کیفیت
 نیجه در **جواب** خط استوانک آلتند ساکن
 اولنلر دایما استوا مستقر در زین آنلرک
 کون و کجه لری دایما برابر در اما خط استوانک
 آلتند ساکن اولیانلر ده برسنه ده فقط
 ایکی دفعه استوا حاصل اولور بری ایلاک
 یازده فجنیکیم شمس حمل برجنه کیرسه که اول
 مارت اینک او بنی کوتند واقع اولور و بری
 کوزک ابتدا سنه فجنیکیم شمس میزان برجنه
 کیرسه که اول ایلول اینک اون برنجی کوتند
 واقع اولور زین بو ایکی کونلر ده شمس خط
 استوانک اوستندن مرور ایدوب نه شماله

ونه جنوبیه میل ایدر اما قطب البرك التند
اولنارده مزبور ایکی کونلرده نه کون اولور
ونه کیجه اولور زیرا شمس همان آنلرک افق
اطرافنده جولان ایدوب کورنمز نیکم بالاده
ذکر اولندی **سؤال** اما استقرار شمسک کیفیت
نه کونه در **جواب** چنکیم شمس مدارین دن
برینه اوغراسه اول حدودی تجاوز اتموب
برآز طور صکره ینه دونر اول طور مغه جغرافیا
صولستچیوم دیلر یعنی استقرار شمس دیمک
پس اگر شمس مدار سرطانه کلسه منطقه
معتدله شمالیه یه کوره صولستچیوم استوم
دیلر یعنی استقرار صیفی دیمک زیرا آنده اول
وقتده ایلک یاز دو کتوب یاز اولغده باشلر
یوایسه حزیران اینک اونچی کوننده اولور
واگر شمس مدار جدی یه اوغراسه آنکادخی شمال

طرفنده اولنارده کوره صولستچیوم هیرنوم
دیلر یعنی استقرار شتاوی دیمک زیرا اول
وقتده کوز دو کتوب قیش اولغده باشلر یو
ایسه کانون اولک اونچی کوننده واقع اولور
سؤال شمس و قمر کسوفک کیفیت واحوالندن
بنه خبر ویرکل **جواب** معلوم اوله که شمس
و قمر ایکسے دخی دنیا نك اطرافنده دور ایدلر
ولکن شمسک فلکی قمرک فلکندن چوقیوکسک
ودخی شمس بنفسه منوره اولوب غیر بیسنک
نورندن استفاده اتمک محتاجه دکلر اما
قمر بنفسه بر جسم غیر منوره و نورک شمس
مستفاددر پس شمس ایلله قمر خط کسوف
سیر ایدلر ایکن جمع اولسه لر شویله کم
بری بوندن مرور اتمک کون اول مرور قند
کسوف شمس واقع اولور زیرا بر یوزندن

كونه بقى مراد ايتدو كمن وقتد غير متنى
 اولن جسم كه قمر در ارايه كيروب شمسك
 نورى ستر ايدى و يريوزنده قراكلوق كى
 اولور اما اگر شمس و قمر خط كسوفده برى
 برينه مقابل كلسه لوشويله كم كره عالم
 تمام ايكيسنك آراسنده اولسه اول وقتد
 كسوف قمر حاصل اولور زير كره عالم آراده
 اولمغله قمر شمسك نورى استفاده ايدى من
 و بوندن هنوز خط كسوفك سبب تسميه
 معلوم اولدى يعنى كسوف قمر شمس اول
 دائره ده ظهور ايتدوك ايچون خط كسوف
 تسميه اولندوغى ظاهر اولدى **سؤال** چوق
 كره واقع اولور كه بلمزى فلان ير مشرف
 سمتند ميدى مغرب سمتند ميدى بونى كره ده
 بوله بيلور **ميم جواب** بولمى بك آساندى

زيرا همان بولندو غك يري مثلا لپسقه شهرى
 نصف زيار دائره نك آلتنه كتوره آندن صكر اول
 يردن جهتنى بلك مراد ايتدو كك يردن اشورى
 مثلاً رومه شهرندى تادائره افقه دك براپلك
 چكه سين پس دائره افقه كورر سنكه رومه شهرى
 لپسقه شهرندى لودوس طرفندى ايمش اما اگر
 مراد ايتدو كك يردن كره ده منقوش اولسه لرا اول
 وقتد طول مكان و عرض مكان بيانندى اولان
 رساله لره نظر قلنمغه محتاج اولور پس اول
 رساله لرحاضر بولنوب مراد ايتدو كك يرينك
 طولنى و عرضنى بولدقن صكر عرضك درجه لرى
 اولكى نصف زيار دائره سنده و طولك درجه لرى
 خط استوانك اوزرندى عدايدى اول وقتد
 اول يرك تمام مركزى كوستر مكه قادر اولور سين
 مثلاً لپسقه شهرى كره ده بولمى و لكى

رساله کرده بولدك كه انك طولی او توز دور
 و عرضی الی بر درجه در آمدی اولاً عرضك
 درجه لرینی صایوب بر نشان اید آن دن حكه
 بنه طولی صایوب آن دن دخی بر نشان اید آن دن
 حكه بو ایکی نشان دن بر رچی چكه یعنی برینی
 عرض نشان دن مشرق یا خود مغرب سمتی و برینی
 طول نشان دن شمال یا خود جنوب سمتی پس بو
 ایکی چزی جمع اولوب بری برینی قطع اید و غی بری
 اول برك تمام مرکزی اولدر و اگر مراد ایتد و كك
 برك طولی و عرضی رساله کرده دخی بولمسه پس
 اول بره یقین اولن بری بقه زینا بو خصوصه بر
 یا ایکی درجه به اعتبار یوقدر و لکن بودخی معلوم
 اوله كه دائرة افقه دنیاك جوانب اربعه سی
 نقش اولمشاردر مثلاً او رینس یعنی مشرق
 و او قسیدش یعنی مغرب و مریدش یعنی لودن

یا خود جنوب و سبتن تر یو یعنی بلدوز یا خود
 شمال طرف کی و فچنیم کره مستقیمه قلنسه
 شویله كم قطب افقه اوله لر اول و قد بر برك
 جهتی بیان اتمكه عسریوقدر زینا منطقه بری چكه
 عرضی نقدر ایسه مشرق و مغربك مسافه سی دخی
 اولقدر در باقی قلا ان ایکی طرفك بریسی شمال و بریسی
 جنوب طرفیدر اما اگر کره مائله قلنور سه پس
 اول وقتده منطقه بروج بر سمتی میل ایدوب
 و مشرق و مغربك مسافه لر یقین یوز درجه
 قدر اولور و ایکی طرفه اولان شمال و جنوب طرفك
 مسافه لر ایچق آلتش بتمش درجه قدر اولور
 و بوندن او توری جغرافیا مشرق و مغرب دخی
 ابكیشر قسمة تقسیم اتمكه محتاج اولدیلا مشرقك
 ایکی قسمنك برینه او رینس استوس یعنی مشرق
 صیفی دیلر بوشول بودر كه حزیرانك او تخی

کوننده شمس اورادن طلوع ایدر زینا اول زمان
 اطول نهار اولوب یاز اولمغه باشلر و بریسینه
 اور یغس هیرتوس یعنی مشرق شتاوی دیرلر بو
 شول پردر که کانون اولک اوغنی کوننده شمس اورادن
 طلوع ایدر زینا اول وقتد اقصر نهار اولوب قیش
 اولمغه باشلر اما مغرب ایکی قسمک بریسینه اوقسید
 استوس یعنی مغرب صیفی دیرلر بوشول پردر که اطول
 نهار اولدقد شمس اوراده غروب ایدر و بریسینه
 اوقسیدنس هیرتوس یعنی مغرب شتاوی دیرلر بو
 شول پردر که اقصر نهار اولدقد شمس اوراده باطر
سؤال بریردن بریر دك نقدر مسافه در آئی
 کرده بلمک ممکن میدر **جواب** اولدخی ممکنک
 کتابک اولنده و خط استوانک بحثده بیان اولندیکه
 خط استوانک اوزرنده درجه لر نقش اولمشده
 و هر درجه اوتوز ساعت قدر ایدر پس اگر مراد

اولنان ایکی بر خط استوایه یقین ایسه لر عمل قلیل
 ایلده ظاهر اولور زینا همان بریردن آخر دك خط
 استواده اولن درجه لری عدا ایلیه آندن صکره اوتوز
 ایلده ضرب ایدم مقصود حاصل اولور مثلاً افرقه نك
 یاننده اولن صنت طومه آطه سندن مشرق طرفنه
 هندده اولن مولک آطه لرینه سفر اتمک مراد اتسک
 پس خط استواده بو ایکی پرک مابینده یوز اوتوز
 درجه بولور سین بونلری اوتوز ایلده ضرب ایدم
 اوج بیک طقوز یوز حاصل اولور او یله اولدقد بو
 ایکی پرک مابینده اولن مسافه اوج بیک طقوز یوز
 ساعتدر و اگر اول ایکی پرک طوی برابر اولور سه
 اولدخی آساندر زینا اول ایکی بری نصف نهار دایره نك
 التنه کتورم آندن صکره مابینلرنده اولن درجه لری
 نصف نهار دایره ضایه آندن ینه آنلری اوتوز
 ضرب ایلیه مقصود حاصل اولور مثلاً قابوده

بونه اسپر آنچه دن بلدوز طرفه فیثلا نده سفر
 اتمک مراد اتسک پس وجه مشروح اوزره یوزد چه
 بولور سین آنک اوتوز ضرب اید اوج بیک حاصل
 اولور امدک ظاهر اولدیکه مزبور ایک یزک آراسنده
 اوج بیک ساعت ایش اما اگر ایک بیله یزک طولی
 وعرضی موافق دکل ایسه اول وقتده بر بیک آوب
 آنی اولقدر آچه سین که آنک ایک اوجک مراد اندو
 ایک یزک ایریشه آندن صکره پر کلی اول حالده یا خط
 استواده یا خود دایره نصف نهاده کی درجه لک
 مقابله سنه طوتوب پر کلک ایک اوجک بیسنده
 اولان درجاتی صایه آندن یسه آنک اوتوز ضرب
 اید پس ضربده حاصل اولان اول ایک یزک مایسنده
 ساعت لک عددی اولدر و اگر مراد اولنان یزک
 برندن پک بعید اولسار و موجو بولنان پر کل کوچه
 اولوب اوجاری اول ایک یزک یسنده مسه اول وقتده

ابتدا

ابتدا پر کل ایله یا خط استواده یا دایره نصف
 نهاده کی درجاتی اولان درجه نك مسافه سنی
 اولجیه آندن صکره اول حالده پر کل ایله اول ایک
 یزک بر یسنده باشلیوب لکرو کیدر ایکن اون
 بیکری اوتوز فرق الی آخر بویجه صایه تا اول
 بریره کلجه دك و اگر صکره کی اولچمکه اون
 درجه جعزسه پس پر کلی براوجی ایله قایم ایکن
 صقوب براوجی اول یزک کتوره صکره قالدرو
 خط استواده کی درجاته قرشوطوتوب نقده
 اولور سه آنی دخی اولدن صایلان ایله جمع اید
 جمع یکون دن صکره حاصل اولن عددی یسنه
 اوتوز ضرب ایلیه پس ضربده حاصل اولان
 اول ایک یزک مایسنده کی مسافه نك ساعت لری
سؤال اما بومسافه لری خرطه لریه اولچمک
 ممکن میدر **جواب** اولدخی ممکنه ولکن

کرده قدر صحیح اولمان زیرا معلوم می‌گردد که مذکور
 و خرطه لر دوزد و بعضی بر لر قبض اولمشد
 خصوصاً که نک خرطه سنده اولن بر لر زیاده
 مقبوضه و آنند اونوری خرطه لک اکثرند
 دوائر متوازیه اطوال و دوائر متوازیه عرض اکر
 حکمشارد و بعضی بر لک درجه لک کوچک و بعضی
 بر لک بیوکدر امدیکر دوائر و کرک درجاتک
 اختلافن سببیه خرطه لرده مسافه لری اولچک
 امر عسیردر و لکن مسافه دن غیری خرطه لرده
 صحیحاً بانفسی ممکن بعضی نشنه واردر مثلاً طول
 و عرضک درجه کنی زیاده خرطه لک آشاسنده
 و یوقاروسنده طولک درجه کنی رقم اولمشد و دخی
 صاعنده وصولنده عرضک درجه کنی منقوشه
 پس اگر بر لک طولنی یا خود عرضنی بلمک مراد ایدر
 بر ایلک ایله یا خود بر جدول تحت ایله طرفدن

طرفه اول برک اوزرندن چکه تا یکی بیله طرفد
 اولن درجه لک عدد کنی متفق اولوب و اولین
 ایلکک آلتند اولجه دك اول وقتد طرفه اشارت
 اولنان درجه لک عددندن اول برک طولی یا عرضی
 ظاهر اولور کچه خرطه لک اکثری عرضده
 متفقاردر و لکن طولده چوق اخلاف واقع اولمشد
 زیرا جغرافیایک بعضی مثلاً لیسقه شهری طولک
 اوتوز اوچخی درجه و اوتوز دقیقه نک آلتند
 قوبر و بعضی آنی اوتوز ایکخی درجه اوتوز بش
 دقیقه نک آلتند وضع ایدر و غیر یار دخی غیری
 کونه پس بواختلافک سببی بودر که حال جغرافیایک
 اولکی نصف نهار دایره سنده اتفاق اتمدیار نتیکم
 یوقاریده ذکر اولندی **سؤال** بن فرضا بر یوزنده
 بر موضعک آخره سفر ایتد و کمد دنیا نک قنغی
 یزنده ایم یا خود نه سمت و ارمشتم کرده سر و خرطه سر

أَنِّي بِلِمَا بَنَّا مِمَّا مَكَانَ مِيدَرِ **جواب** فَجَنَّا كَيْفَ بِنَ عِلْمِ بِنُجُودِهِ
 كَامِلٍ أَوَّلِ سَمِ وَكَرَّ كَوْنُ دَوْنِ وَكَرَّ كَيْفَ أَيْلَهُ هُوَا
 أَجَقِ أَوَّلِ سَهْ أَوَّلِ وَقْتِهِ دَكْرَدَهْ بَيْلَهُ تَحْمِينَا بِيَلُورِ
 قَنْغِي بَرْدَهْ أَيْمِ هَيْجِ أَوَّلِ زَسَهْ بَارِي قُطْبِكَ ارْتِفَاعِي
 وَأَوَّلِ بَرَكِ عَرْضِي بُولُورِ وَأَتَا كُورِهِ حَكْمِ أَيْدِي رُومِ
 يُوخْسَهْ مِي زِيَادَهْ شِمَالَهْ يُوخْسَهْ مِي زِيَادَهْ جَنُوبِ
 طَرْفَنَهْ يُوْرُوشِمِ أَمَّا هُوَا بِلُوتْلُو أَوَّلِ قَدْ شَوْلِكُمْ
 نَهْ كُونُش وَنَهْ سَايَرِ يِلْدُوزْ لِرْ كُورِ بِنُورِ لِرْ أَوَّلِ وَقْتِهِ
 بِكَ مُشْكَلِهِ حَتَّى بَوَا أَنَّهُ دَكْ مِمَّا أَوَّلِ دِيكِهِ
 دَكْرَدَهْ بَرِيكْ طُولِي تَمَامًا بُولْنَهْ زِيَادَهْ بَرَكِي
 فُورْتَنَهْ سَبَبِيلَهْ طُوعْغِي يُولْدَنِ أَوَّلِ دُوعْغِي كَبِي
 بِلُوتْلُو هُوَادَهْ بِلْمِزِ يُوخْسَهْ مِي مَشْرِقِ طَرْفَنَهْ
 يُوخْسَهْ مِي مَغْرِبِ طَرْفَنَهْ كَمُشْدَرِ وَبُو مُشْكَلِ
 حَلِّ أَوَّلِ مَقْ حَضُوضِنَهْ فَرَانْجَهْ وَفَلْمَنَكْ وَأَنْكَلِزِ
 غَايَتِ جُوقِ مَالِ صَرْفِ ائْمَشَارِ وَحَالًا فَائِدَهْ سَنِي

ك

كُورِ مَشَارِ وَبُونْدَنِ بُوِيلَهْ بُوْرِ سَالَهْ جُغْرَافِيَهْ نَكْ
 صَاحِبِي أَوَّلَانِ وَارَهْ نِيُوسْ خَتْمِ اِيچُونِ دِيرِ
يَا لَمَّا اِنْ مَدِيُو بُوْرِنَا اَسْتِ
رَايِيَاتِ قُوِي بُوْتَسْتِ
 بَعْنِي أَوْرْتَهْ يَهْ قُونْمَشْدَرِ جَمِشِيرْكَ بَرِ
 بُدَاغِي هَرْ كَيْمَكْ أَوَّلِ سَهْ قَدْرِ
 قَاوَرِ سُونِ آفِي

تَرْجَمَ وَكَتَبَ هَذِهِ النسخة المَرْغُوبَةَ اعْنَى الرِّسَالَةَ
 الْجُغْرَافِيَةَ لِأَنظِيرِ عَثْمَانَ بْنِ عَبْدِ الْمَنَانِ تَرْجَمَانِ
 ثَانِي بَدِيَوَانِ بِلْغَرَادِ دَارِ الْجِهَادِ بِأَمْرِ الْوَزِيرِ ابْنِ
 الْوَزِيرِ ابْنِ الْوَزِيرِ ابْنِ الْوَزِيرِ ابْنِ الْوَزِيرِ ابْنِ الْوَزِيرِ
 الْحَافِظِ الْحَاجِّ أَحْمَدِ پَاشَا الْمَعْرُوفِ بِكُوبْرِي زَادَهْ
 أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ الْحُسْنَى وَزِيَادَةُ • وَقَدْ وَقَعَ الْفَرَاغُ عَنْهَا
 فِي الْيَوْمِ الْعَاشِرِ مِنْ صَفْرِ الْخَيْرِ سَنَةِ خَمْسٍ وَسِتِّينَ وَمِائَةٍ وَآلِفِ

الحمد لله الذي جعل في كتابه
الهدى والرشاد والبرهان
والنور والهدى والبرهان

والحمد لله الذي جعل في كتابه
الهدى والرشاد والبرهان
والنور والهدى والبرهان

الحمد لله الذي جعل في كتابه
الهدى والرشاد والبرهان
والنور والهدى والبرهان

الحمد لله الذي جعل في كتابه
الهدى والرشاد والبرهان
والنور والهدى والبرهان

